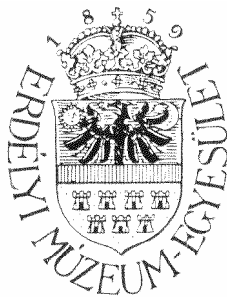

ERDÉLYI TÖRTÉNELMI ADATOK
=====VII. 1.=====

AZ ERDÉLYI FEJEDELMEK
KIRÁLYI KÖNYVEI
I.

AZ ERDÉLYI MÚZEUM-EGYESÜLET KIADÁSA
KOLOZSVÁR, 2003

ERDÉLYI TÖRTÉNELMI ADATOK
VII. 1.

ERDÉLYI TÖRTÉNELMI ADATOK
VII. 1.

AZ ERDÉLYI FEJEDELMEK
KIRÁLYI KÖNYVEI
I.
1569–1581

JÁNOS ZSIGMOND
BÁTHORY KRISTÓF
KIRÁLYI KÖNYVEI

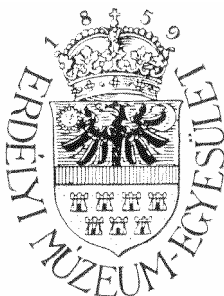
AZ ERDÉLYI MÚZEUM-EGYESÜLET KIADÁSA
KOLOZSVÁR, 2003

ERDÉLYI TÖRTÉNELMI ADATOK
VII. 1.

JÁNOS ZSIGMOND
KIRÁLYI KÖNYVE
1569–1570

Mutatókkal és jegyzetekkel regesztákban közléteszi

FEJÉR TAMÁS
RÁCZ ETELKA
SZÁSZ ANIKÓ

AZ ERDÉLYI MÚZEUM-EGYESÜLET KIADÁSA
KOLOZSVÁR, 2003

A kiadást

a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma,
Arany János Közalapítvány a Tudományért, Apáczai Közalapítvány,
Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
és a Magyar Országos Levéltár támogatta

A sorozatot szerkeszti
és e kötetet lektorálta
JAKÓ ZSIGMOND

Felelős kiadó Sipos Gábor

ISBN 973-8231-30-2

Készült a Református Egyház Misztótfalusi Kis Miklós
Sajtóközpontjának nyomdájában
Felelős vezető: Tonk István
Műszaki szerkesztő: Bálint Lajos
Tördelés: Czirmay Ágnes

AJÁNLÁS

Alig több mint másfél évszázaddal korábban gróf Kemény József és nagyjait Kovács István kiadásában jelent meg az Erdélyország Történeti Tára című forráskiadvány. A kiadók a könyv előszavában részletesen értekeztek az erdélyi múltra vonatkozó források kiadásának, illetve azon források kritikai feldolgozásának és ismeretének jelentőségéről – miként ők fogalmaztak – „Erdélyország *pragmatica* históriája” megírását illetően. Majd arról szóltak, hogy „Erdélynek nincs saját oklevélkönyve, de lennie kellene”. Ez a felhívás napjainkban is érvényes. Az erdélyi magyar – és nem csak a magyar – történetírás nagy gondja az, hogy az elmúlt évszázad folyamán a sok lelkes és sok eredményt hordozó kezdeményezés ellenére nem sikerült megteremteni (legfőnnebb ideig-óráig) az erdélyi középkori és koraiújkorai források kiadásának intézményes kereteit. Jelen kiadványunk mintegy jelezni kívánja: folytatni szeretnénk az erdélyi történelmi források feldolgozását, életben tartani ezt a tudományos örökséget és hangoztatni azt is, hogy mennyire fontos a szervezett, összehangolt munkalehetőség és munkahelyteremtés ezen a területen.

Az erdélyi fejedelmek Királyi Könyveinek kiadását illetően a kezdeményezés érdeme – bármennyire furcsának is tűnik – a miskolci Tudományegyetem munkaközösségének, nevezetesen Dr. Bessenyei József és Dr. Tóth Péter professzoroknak tulajdonítható. 1997-ben érkezett az első felkérés a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kara részéről, hogy az általuk megpályázott, Erasmus program keretében az Oldenburgi Történettudományi Intézettel karöltve vegyünk részt a „Királyi Könyvek kiadása” nevet viselő munkában. Igen nagy örömmel fogadtam a felajánlott lehetőséget, hiszen régtől fogva hangoztatom: a magyar tudományosságban helyre kell állítani az egységet. Aminek feltétele nem az ún. „határontúli” magyar tudomány támogatása, hanem a Magyarországból leszakított részekben még feladatot vállaló magyar szakembereknek a bevonása a közös feladatok, a közös kutatások ellátásába. Felkérésükre kapcsolódtunk be abba a munkába, mely a kezdeményezőkhöz már beteljesedett: a Királyi Könyvek CD-ROM formájában történő, részleges megjelentetése (ami azonban hiányos, számításaink szerint mintegy 800 lapnyi anyag közzététele elmaradt). Rendkívül fontos volt számunkra az együttműködés lehetőségének a felkínálása. A közös munka historikumához hozzátartozik az is, hogy ezen együttműködés keretében lehetőséget adatott arra, hogy néhány tehetséges, a kutatómunkának elkötelezett és áldozatvállalásra is kész tanítványom betekintést nyerhessen az ott kezdeményezett munkába. Hasznos és értékesíthető tapasztalatok birtokába jutottak. Időközben azonban Jakó Zsigmond professzor kezdeményezése és sürgetése nyomán beindult az erdélyi forráskiadás programja. Egyszemélyes műhely eredményeként jelenhetett meg az Erdélyi Okmánytár, melynek mintegy folytatásának is tekinthető jelen kiadványunk, amely, hiszem, egyike az erdélyi magyar történetírás, a történetírók jelentős és sokakat szolgáló munkálkodása megvalósításának.

A Jakó Zsigmond által meghirdetett és szorgalmazott forrásfeltáró és forrásközlő munkának lényege az, hogy a latin és egyéb, az erdélyi régiségben használatos nyelveken íródott források közzététele révén, a paleográfiai ismereteket nélkülöző szak- és érdeklődő ember számára hozzáférhetővé váljon gazdag írásos örökségünk. Ezért döntöttek úgy a kutatómunkát felkaroló és támogató Erdélyi Múzeum Egyesület és a kiadási program irányí-

tói, hogy a már hagyománnyá vált regeszta (kivonat) formájában kell közzétenni a több ezerre tehető, az erdélyi fejedelemség korára vonatkozó okleveleket.

Kiadványunk egy lelkes és önfeláldozó kis csapat munkájának az eredménye. Lelkes, mert az ügy iránti elkötelezettség nélkül nem lehetett volna ezt a munkát elvégezni. A három fiatal historikus Jakó Zsigmond ugyancsak szigorú, de mindig az ügyre tekintő felügyeletével és segítségével úgy végezte el a regesztázás ugyancsak nehéz munkáját, hogy semmi reménye nem volt azt illetően, hogy az elvégzett munka nyomán a tudományos intézményrendszerbe bekerülhessenek. Állítom: a kéziratot, a jegyzeteket készítő három fiatal példamutató munkát végzett. Az eredmény azonban figyelmeztetés is: intézményesíteni kell az erdélyi magyar tudományművelést.

Egy ilyen jelentős erdélyi forráskiadvány útjára bocsátásakor azonban nem szabad nem szólni arról, hogy milyen súlyos gondokkal küzd az erdélyi magyar levéltárügy, pontosabban a megszüntetett, nem lévő magyar levéltárhálózat. A történelmi egyházaink által működtetett levél- és irattárakon kívül, ma már nincs magyar alkalmazottja a helyhatósági és más, a magyar közösség múltjához tartozó gyűjteményeinknek. Mint ahogy az Erdélyi Múzeum Egyesület levéltárába letétben elhelyezett családi levéltárak gondozásában sem vehet részt magyar történész, magyar kutató. Ezen az állapoton változtatni kell. Nem csak a romániai magyar közösség, hanem az egész magyar tudományos és szellemi élet közös érdeke az egész magyar népet érintő írásos örökségről való gondoskodás, valamint ennek az írásos örökségnek az egész közösség gazdagodását szolgáló megismertetése.

Levéltári munka, forráskiadás, kéz a kézben haladó feladatok felvállalását jelenti. De a kéz a kézben való munka jelenti a magyarországi és a romániai, a tudományművelés iránt elkötelezett historikusok együtt munkálkodását is, a Jakó Zsigmond, Pal Francisc és még sokan mások által megfogalmazott, az erdélyi közös múlt megismerését szorgalmazó, a múlt igaz megismerését szolgáló történetkutatás és történetírás sokak által és régóta óhajtott létét. Kiadványunkkal ezt a közös célt szeretnénk szolgálni.

Kolozsvárt, 2003. július 17-én

TONK SÁNDOR

BEVEZETŐKÉNT AZ ERDÉLYI FEJEDELMEK KIRÁLYI KÖNYVEINEK KIADÁSÁHOZ

„Habent sua fata libelli” tartotta az ókori latin szólásmondás. Az Erdélyi Történelmi Adatok rövidesen másfél évszázados múltja szintén bizonyítja, hogy a könyveknek általában végzetszerűen meghatározott, sajátos sorsuk van. Kiadványunkat Mikó Imre 1855-ben indította útjára, de csak 1862-ig szolgálta az erdélyi magyar forrásközlést, mert annak szakembereit, főként a kiegyezést követően, nagyobb lehetőségeivel a magyar főváros vonzotta magához. 1944-ben újraindult a kiadvány, de alig kezdte el kiszabott feladatát, magát az Erdélyi Múzeum-Egyesületet is maga alá temette az erőszakos politikai-társadalmi átalakítás. Több évtizedes tetszhalál után ugyan 1993-ban az Adatok újból feléledt, de valójában csak most, az erdélyi Királyi Könyvek közlésének elindításával került oda, hogy – reményeink szerint – folyamatosan elláthassa 1942 óta kiszabott feladatait. Azt, hogy az erdélyi magyar forrásközlés korszerűsítésének úttörője legyen.

Abban a reményben, hogy a Királyi Könyvek közlésével tényleg új szakasz kezdődhet forráskiadásunkban, vessünk egy pillantást forráskutatásunk talán legviharosabb utolsó évtizedeire, hogy tisztábban láthassuk e kötet megjelenésének jelentőségét az egész magyar forrásközlés, az erdélyi kutatói utánpótlás, mind pedig az Erdélyi Történelmi Adatok további feladatai szempontjából.

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület 1942-től kezdődően alaposan felmérte forráskiadásunk helyzetét, számba vette a magyar kutatásban 1918-tól fogva keletkezett lemaradásokat és több évtizedre szóló távlati tervet állított össze a teendőkről. Ennek részeként 1944-ben került sor az Erdélyi Történelmi Adatok újraindítására.

Akkor már két évtized gyakorlata bizonyította, hogy a román történettudomány önmagában, a magyar és a szász történetkutatás közreműködése nélkül, ha akarna sem tudna megbirkózni az ókirályságitól tömegében, minőségében, nyelvileg és paleografiai tekintetben gyökeresen különböző erdélyi régi írásos forrásanyag tudományos hasznosításának szokatlan kérdéseivel. Az 1940. évi újabb politikai fordulatot követően az erdélyi magyar tudományosság már felocsúdott az előző uralomváltozás okozta bénultságából, és akkor még a szász tudományossággal is számolni lehetett a kutatási feladatok elosztásakor. Ilyen körülmények között alakult ki az Erdélyi Múzeum-Egyesület említett távlati terve az erdélyi történeti források feltárására és ennek megvalósítása lett az újraindított Erdélyi Történelmi Adatok feladata.¹

1945 folyamán a sorozat első füzetei meg is jelentek, nagy feladatok körvonalazódtak egészséges egyensúlyban a régebbi és újabb erdélyi történelem területén, elindultak a középkori okmánytár és ifjabb Wesselényi Miklós levelezése kiadásának előmunkálatai, de néhány reménytelen esztendő után közbeszólt a történelem. A kiépülő kommunista-nacionalista diktatúra, a polgári tudományosság elleni harc ürügye alatt, felszámolta a nemzetiségek tudományosságát, intézményeiket, tudományos és muzeális gyűjteményeiket, egész kulturális örökségüket államosítás címén romanizálta. 1950. február 12-én, utolsóként az országban, az Erdélyi Nemzeti Múzeum Levéltárát is államosították. Ezzel az erdélyi

¹ Erdélyi Történelmi Adatok. V/1. Kolozsvár, 1945. 3–8.

lyi magyar történetkutatás kérdései évtizedekre lekerültek a napirendről, tabu-témák lettek, amikről újból csak 1990 után lehetett beszélni.

De a jól átgondolt kutatási koncepció, a távlati terv pusztá léte is pozitív hatással volt a legnehezebb időszakokban is a magyar kutatók tevékenységére. Abból, ami intézményes keretek között lehetetlenné vált, több minden személyekhez kötötten, az indokoltnál ugyan jóval vontatottabban, de folytatódott, sőt egy s más el is készült. Ezeknek a legnehezebb évtizedeknek kiemelkedő eredménye volt az elbeszélő források egész sorát igényesen közzétevő u. n. „fehér sorozat” felfuttatása, a Székely Oklevéltár újraindítása, vagy az országos jelentőségű legrégibb forráscsoportok közül a kolozsmonostori hiteleshely középkori jegyzőkönyveit, illetve a vajdahunyadi vártartomány középkori gazdasági iratait tartalmazó korszerű forráskiadvány.²

A múlt idő és a mostoha körülmények azonban megtették a magukét, felőrölték a szakemberek korábbi nemzedékét, és amikor ismét lehetővé vált a források feltárása, a képzett kutatók hiánya szabott korlátot a tervszerű folytatásnak. A legkülönbözőbb szempontok gondos mérlegelése után úgy látszott, hogy az erdélyi tárgyú történeti kutatások szempontjából leghasznosabbnak, tehát legsürgősebbnek a középkori és koraujkori forrásbázis megszilárdítása mutatkozik. Emellett szólt az is, hogy a fiatalok a vajdaság és a fejedelemség írásos forrásanyagával foglalkozva szerezhetik meg leginkább az erdélyi múlt kutatásához szükséges sajátos ismereteket. Ezért vettük tervbe 1990 után hangsúlyozottan – a középkori okmánytár ütemes folytatása mellett – az elpusztult fejedelmi levéltár némi pótlására az országos hatáskörű két hiteleshely újkori jegyzőkönyveinek és a fejedelmi kancellárián vezetett Királyi Könyveknek, valamint a helyi igazgatási egységek (megyék és városok) XVI–XVII. századi jegyzőkönyveinek feldolgozását. Torda város és Gyulafehérvár, a fejedelmi székhely legrégibb jegyzőkönyvei már meg is jelentek az Erdélyi Történelmi Adatok VI. köteteként.³ Az erdélyi káptalan XVI. századi protocollumainak és Torda vármegye XVII. századi jegyzőkönyveinek feldolgozása rövidesen befejeződik, a legrégibb Királyi Könyvek regesztáit pedig a jelen kötetben vehetik kézbe az Erdély múltja iránt komolyabban érdeklődők. Ezek a rendre beérlelődő eredmények is azt bizonyítják, hogy átgondolt tudományos tervek megsínylik ugyan a viharos közjátékokat, de, folyamatosság esetén, évtizedekkel későbbben is meghozzák termésüket. De azt is jelentik, hogy új, fiatal magyar kutató-nemzedék jelentkezik munkára az erdélyi múlt vizsgálatában.

Az erdélyi fejedelmek Királyi Könyveinek (Libri Regii) az elnevezése is elárulja, hogy ezek az uralkodók kancelláriáján vezetett másolati könyvek a budai királyi udvarban a XIV. század közepétől szokásos gyakorlatot folytatták. Ezekbe vezették be a fejedelem nevében kiállított jelentősebb okleveleket, tehát kiváltságokat, mentességeket, tisztségek, méltóságok, nemesség vagy birtokok adományozását, céhek és társadalmi szervezetek szabályzata-

² Demény Lajos – Pataki József (szerk.): Székely oklevéltár. Új sorozat, I–VI. Bukarest/Kolozsvár, 1983–2000. — Jakó Zsigmond (szerk.): A kolozsmonostori konvent jegyzőkönyvei. I–II. Budapest, 1990. — Pataki Iosif (szerk.): Domeniul Hunedoara la începutul secolului al XVI-lea. București, 1973.

³ Wolf Rudolf (szerk.): Torda város tanácsi jegyzőkönyve, 1603–1678. Kolozsvár, 1993. — Kovács András (szerk.): Gyulafehérvár város jegyzőkönyvei, 1588–1616. I. Kolozsvár, 1998.

it, végrendeletek és legkülönbözőbb magánokiratok megerősítését, elvi jelentőségű döntéseket, stb. Annak, hogy mi kerül be a Királyi Könyvbe és mi marad ki belőle, nem lehettek pontosan meghatározott kritériumai. Az azonban bizonyosan állítható, hogy a fejedelmi kancellárián kiállított iratoknak csak egy része került be laza időrendben, teljes vagy kivonatos szöveggel ezekbe a másolati könyvekbe.

Az Erdélyi Történelmi Adatok mindegyik fejedelem reánk maradt összes Királyi Könyvét, tekintet nélkül a kötetek számára, egyetlen, külön egységnek tekintve dolgozza fel regesztákban. A kiadvány minden egyes uralkodó teljes anyagát, szigorú időrendbe sorolva, egyetlen számsorral fűzi egységbe, mely minden fejedelem esetében újrakezdődik. Mint-hogy a feldolgozás nem kézirati kötetenként, hanem uralkodónkénti időrendben történik, a regeszta-sorok élére mindegyik fejedelem esetében az átírt vagy csak említett, esetleg szadzadokkal korábbi oklevelek kerülhetnek.

A regeszták tartalmazzák a szövegekbe foglalt jogi tényeken vagy eseményeken kívül valamennyi említett személy-, helység- és földrajzi nevet, érdeklődésre számot tartható minden mozzanatot és tárgyat, a latin szövegben előforduló magyar és más vulgáris (azaz nem latin nyelvű) szavakat, az egyes személyek társadalmi rangját, esetleg méltóságát vagy címét, az eredeti irat kiállítási és pecsételési, megerősítési módjára, a kancellária szervezeti, működésére vonatkozó adatokat. Mindezeket az információkat a betűrendes név- és tárgymutató teszi könnyen elérhetővé. Mindegyik uralkodó Királyi Könyveihez külön mutató készül abban az esetben is, ha – mint a sorozat jelen első darabjában – egyetlen nyomtatott kötet több fejedelem Királyi Könyveinek külön-külön sorszámozott regesztáit tartalmazza. Természetesen kötetenként külön mutató készül, ha egyazon fejedelem Királyi Könyveinek regesztái több kötetet töltene meg. A Történelmi Adatok ezekkel a minden részletre kiterjedő mutatókkal a fejedelemségkori Erdély történelmi archontológiájának és topográfiájának összeállítását kívánja előkészíteni.

Ugyancsak ezért különös gondot fordít az eltűnt települések egykori helyének meghatározására és az Erdélyben őshonos három etnikum nyelvén kialakult történelmi-népi helységnevek feltüntetésére. Az utóbbi 150 esztendőben végbevitt hatósági névváltoztatások következtében nem kis bizonytalanság és zavar uralkodik a többször változtatott mai hivatalos és a régi írott forrásokban szereplő történelmi helységnevek azonosítása területén. 1849 után az abszolutizmus németesítette az erdélyi helységneveket, a dualizmus korabeli magyarosította, 1919-től fogva viszont mindmáig megszakítás nélkül folyik a községek nevének önkényes és ötletszerű, tudománytalan románosítása – a román nyelvtudomány és történetkutatás kárára is.

A Királyi Könyvek kötetei mutatóikban, a kutatók munkájának megkönnyítésére, a mai hivatalos elnevezések mellett feltünteti a történetileg kialakult magyar, román és német helységneveket is. A magyar névformákat Lipszky repertoriumának⁴, a román történelmi-népi elnevezéseket Martinovici és Istrati kiadványának⁵, a német névváltozatokat pedig Lenk

⁴ Lipszky, Joannes: Repertorium locorum... Hungariae... et Transylvaniae. Budae, 1808.

⁵ Martinovici, C. – Istrati, N.: Dicționarul Transilvaniei, Banatului și celorlalte ținuturi alipite. Cluj, 1921.

erdélyi lexikonának⁶ és a Zimmermann által Erdély 1848 előtti közigazgatási beosztásáról készített összeállításnak⁷ segítségével állapítják meg. A sorozat mutatóiban az olvasó a regesztaszámokat mindig a helységnév magyar változatánál találja meg, de a román és német elnevezése is önálló címszóként szerepel. Ezekről pedig utalás vezet el a magyar nyelvű változathoz.

A Királyi Könyvek bejegyzései ugyan általában latin nyelvűek, de a fejedelmi megerősítések során keletkezett átiratok között szép számmal akadnak magyar és ritkábban német nyelven írt magánokiratok is. Ezeknek a közlésével kapcsolatosan megjegyzendő, hogy az eredeti latin szövegek, ha nem is következetesen, de mégis többségükben ekkor már a humanista helyesírást követik és ezért a kiadók is így kívántak eljárni. Pl. az *ae*, *oe* diphthongusokat következetesen jelölik akkor is, ha az eredeti írója olykor nem így járt el. A magyar és német nyelvű szövegeket, ha idéznek belőlük, a Történelmi Adatok VI. kötetében ismertetett szabályok szerint, lényegében betűhíven közlik. Esetükben a fejedelmi kancellárián egykoron fel sem merült a latinra fordítás gondolata. Fordításra az egyházi ószláv nyelven (ideomate Rasciano) és cirill betűkkel írt román irományok esetében is csak a nyelv és írásrendszer rendkívülisége okán került sor, de erre a fejedelmi kancellária fel is volt készülve.⁸

Az erdélyi fejedelmek Királyi Könyveinek regesztákban való közzététele egyike azoknak a távlati, nagy feladatoknak, amelyeken az erdélyi magyar történetkutatók új nemzedéke felnőhet feladataihoz. Ezek megoldása során megszerezhetik maguknak azokat a szakismereteket és gyakorlatot, amelyek segítségével Erdély múltjának tanulmányozása visszavezethető lesz a tudomány útjára abból a zsákutcából, amelybe a politika bele csábította. Reményeink szerint a Királyi Könyvek több mint tíz kötetes sorozatának minden egyes darabja olyan minőségi szintet fog képviselni, ami meggyőzhet mindenkit arról, hogy az erdélyi magyar történetkutatás hiánypótló és nélkülözhetetlen feladatokat lát el, és ezeknek mind a magyar, mind pedig a román történettudomány nagy hasznát veheti.

A fejedelmi Királyi Könyvek ismeretlen információi feltárásánál igényesebb és hasznosabb feladatot az erdélyi magyar történetkutatás jóhírének helyreállítása érdekében aligha vállalhatott volna fel magának a két év múlva fennállásának másfélszázados évfordulójára készülő Erdélyi Történelmi Adatok megújult változata.

Kolozsvárott, 2003. május 2-án.

JAKÓ ZSIGMOND

⁶ Lenk, Ignaz: Siebenbürgens...Lexikon. I–IV. Wien, 1839.

⁷ Zimmermann, Franz: Das Archiv der Stadt Hermannstadt und der Sächsischen Nation. Hermannstadt, 1901.

⁸ Veress, Andrei (szerk): Documente privitoare la istoria Ardealului, Moldovei și Țării-Românești I. București, 1929. 184.

A FELHASZNÁLT KÖNYVÉSZETI FORRÁSOK

- Áldásy = Áldásy Antal: A Magyar Nemzeti Múzeum Könyvtárának címereslevelei. I–II. Bp. 1904–1923. (A Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárának címjegyzéke. II. Címereslevelek. I–II.)
- Balogh: Kőfaragó műhelyek = Balogh Jolán: Kolozsvári kőfaragó műhelyek. XVI. század. Bp. 1985.
- Barabás Samu I. SzOkl VIII.
- Bártfai Szabó: Forgách Ferencz = Bártfai Szabó László: Ghymeszi Forgách Ferencz 1535–1577. Bp. 1904. (Magyar történeti életrajzok. XX. évf. 1–2. füzet)
- Baumann = Baumann, Ferdinand: Zur Geschichte von Mühlbach. In: Programm des evangelischen Untergymnasiums und der damit verbundenen Lehranstalten in Mühlbach. 1881/82.
- Berger: Regesten = Berger, Albert: Urkunden-Regesten aus dem Archiv der Stadt Bistritz in Siebenbürgen, 1203–1570. Aus dem Nachlass herausgegeben von Ernst Wagner. Schriften zur Landeskunde Siebenbürgens. Bd. 11/I–II. Köln–Wien 1986.
- Bunyitay = Bunyitay Vince: A váradai püspökség története. I–III. Nagyvárad, 1883–1884.
- DIR A = Documente privind istoria României. A. Moldova, veacul XVI. vol. II. București, 1951.
- ÉrtTtk = Értekezések a történelmi tudományok köréből. Kiadja a Magyar Tudományos Akadémia. I.–Pest–Bp. 1867–VI/5. 1876: Jakab Elek: A Ghyczyek Erdély történetében, különös tekintettel a kormányzói intézményre.
- Fabó Bálint I. Sz 43/1909.
- Gross, Julius I. Korrespondenzblatt 11/1888.
- Gündisch, Gustav I. Ub IV–VII.
- Gyárfás Tihamér I. Turul 29/1911.
- Hornyik = Hornyik János: Kecskemét város története. I–IV. Kecskemét, 1860–1866.
- Iványi: Gyömrő = A római szent birodalmi széki gróf Teleki család gyömrői levéltára (Archivum Gyömröense gentis comitum Teleki de Szék). Írta és összeállította Iványi Béla. Szeged, 1937.
- Jakab: János Zsigmond = Jakab Elek: János Zsigmond választott magyar király s erdélyi fejedelem élete és uralkodása In: Keresztény Magvető. Kv. 2/1863. 155–287.
- Jakab Elek I. még ÉrtTtk VI/5. 1876; KvOkl; Udvarhely vm
- Jakó: Gyalu = A gyalui vártartomány urbáriumai. Bevezetéssel ellátva közzéteszi Jakó Zsigmond. Kv. 1944.
- Jakó: Lészai It = Jakó Zsigmond: A Lészai család levéltárának nyomában. In: Emlékkönyv Kiss András születésének nyolcvanadik évfordulójára. (Sajtó alatt.)
- Juhász = Juhász István: A reformáció az erdélyi románok között. Kv. 1940.
- Kádár = Kádár József: A deési ev. ref. egyházközség története. Ds, 1882.
- Kádár–Tagányi = Kádár József–Tagányi Károly–Réthy László–Pokoly József: Szolnok–Doboka vármegye monográphiája. I–VII. Deés, 1900–1905.
- Kállay: Székely nemzet = Kállay Ferentz: Historiai értekezés a nemes székely nemzet eredetéről, hadi és polgári intézeteiről a régi időkben. Nagy Enyeden, 1829.
- Kelemen: Tanulmányok I. = Kelemen Lajos: Művészettörténeti tanulmányok. I. Bukarest, 1977.
- Kemény: Notitia = Kemény, Josephus: Notitia historico-diplomatica archivi et literalium capituli Albensis Transsilvaniae. I–II. Cibinii, 1836.

- KirK = Királyi Könyvek 1–9. 1527–1647.
CD-ROM változatban. Arcanum–Magyar Országos Levéltár. Bp. 2001.
- KmJkv = A kolozsmonostori konvent jegyzőkönyvei (1289–1556). Kivonatokban közléseszi és a bevezető tanulmányt írta Jakó Zsigmond. I–II. Bp. 1990. (A Magyar Országos Levéltár Kiadványai. II. Forráskiadványok 17.)
- Korrespondenzblatt = Korrespondenzblatt des Vereines für siebenbürgische Landeskunde. I–LVIII. Hermannstadt, 1878–1935.
11/1888. 105–110: Gross, Julius: Zwei die Benkner'sche Familie in Kronstadt betreffende Urkunden.
- K. Papp Miklós I. TörtLapok 1/1874.
- Kurz: Magazin = Kurz, Anton (red.): Magazin für Geschichte, Literatur und alle Denk- und Merkwürdigkeiten Siebenbürgens. I–II. Kronstadt, 1844–1847.
2/1846. 167–180: Rannicher, Jacob: Urkundliche Belege.
2/1846. 352–353: Trausch, Joseph: Wo und wann wurde die erste Buchdruckerei in Siebenbürgen errichtet?
- KvOkl = Oklevéltár Kolozsvár történetéhez. Összegyűjtötte és szerkesztette Jakab Elek. I–II. Buda–Bp. 1870–1888.
- Lupaş = Lupaş, Ioan: Istoria bisericească a românilor ardeleni. Nagyszeben–Sibiiu, 1918.
- Majer Fidél I. MHHScrip XVI.
- MEOKL = A középkori Magyarország levéltári forrásainak adatbázisa. CD-ROM változatban. Arcanum–Magyar Országos Levéltár. Bp. 2000.
- MGazdtSzle = Magyar Gazdaságtörténelmi Szemle. Szerk. Paikert Alajos. I–XIII. Bp. 1894–1906.
5/1898: 91–92: Nika Sándor: A brassói papírmalom eladása 1568-ban.
- MHHScrip = Monumenta Hungariae Historica. Scriptores. Magyar Történelmi Emlékek. Második Osztály: Írók. I–XXXVIII. Pest–Bp. 1857–1906.
XVI. Ghymes Forgach Ferencz nagyváradi püspök Magyar Históriája 1540–1572. Közli Majer Fidél, bévezette Toldy Ferencz. Pest, 1866.
- Mocsáry = Mocsáry Antal: Nemes Nógrád vármegyének historiai, geographiai és statistikai esmertetése. I–IV. Pest, 1826.
- Müller, Heinrich I. VerArch 39/1913.
- Művészet = Művészet 6/1907. 348.
- Nagy Miklós I. Turul 43/1929.
- Nagyajtai Kovács István I. NemzTárs 1831, 1836.
- NemzTárs = Nemzeti Társalkodó. Kiad. Kisszántói Pethe Ferenc. Kv. 1830–1844.
1831. I. 85–87: Nagyajtai Kovács István: Nem kelhetettnek vélt székelyt elsőítő levél (Literae primorales).
1836. I. 82–83: Nagyajtai Kovács István: Székelyekről közlemények.
- Nika Sándor I. MGazdtSzle 5/1898.
- Nussbächer = Nussbächer, Gernot: Documente privind meşteşugurile din Sighişoara. Catalog de documente 1376–1598. Braşov, 1998.
- Orbán: Torda = Orbán Balázs: Torda város és könyéke. Bp. 1889.
- Paikert Alajos I. MGazdtSzle
- Pesty: Krassó = Pesty Frigyes: Krassó vármegye története. Kiadja Krassó-Szőrény vármegye közönsége. I–IV. Bp. 1882–1884.
- Petri = Petri Mór: Szilágy vármegye monographiája. I–VI. Zilah, 1901–1904.
- Pokoly József I. Kádár–Tagányi
- Rannicher, Jacob I. Kurz: Magazin 2/1846.
- Réthy László I. Kádár–Tagányi
- Sebestyén: Wappenkenkmäler = Sebestyén Josef: Die Wappenkenkmäler des Burzenländer sächsischen Museums. In: Mitteilungen des Burzenländer sächsischen Museums. 3/1938. 35–55.

- Siebmacher = Siebmacher, Johann: Grosses und allgemeines Wappenbuch. IV. köt. 12. oszt. Der Adel von Siebenbürgen. Nürnberg, 1898.
- Sz = Századok. A Magyar Történelmi Társulat közlönye. I.–Bp. 1867–9/1875. 429–449: Szabó Károly: Az Andrassy család 1569-diki csiki adományleveléről.
- 42/1908. 301–324: Szádeczky Lajos: Gróf Pekri Lőrincz levéltára.
- 43/1909. 669–672: Fabó Bálint: Bakfark Bálint adománylevele.
- Szabó Károly: Székelység. = Szabó Károly: A régi székelység. Kv. 1890.
- Szabó Károly l. még SzOkl; Sz 9/1875.
- Szádeczky Lajos l. SzOkl; Sz 42/1908; Udvarhely vm
- SzOkl = Székely Oklevéltár. Szerk. Szabó Károly, Szádeczky Lajos, Barabás Samu. I–VIII. Kv.–Bp. 1872–1934.
- Tagányi Károly l. Kádár–Tagányi
- Toldy Ferenc l. MHHScrip XVI.
- TörtLapok = Történeti Lapok. Szerk. K. Papp Miklós. I–III. Kv. 1874–1876.
- 1/1874. 504–506: K. Papp Miklós: Deés város levéltára.
- Trausch: Schriftsteller-Lexikon = Trausch, Joseph: Schriftsteller-Lexikon oder biographisch-literärische Denk-Blätter der Siebenbürger Deutschen. I–III. Kronstadt, 1868–1871.
- Trausch, Joseph l. még Kurz: Magazin 2/1846.
- Trócsányi = Trócsányi Zsolt: Erdély központi kormányzata. 1540–1690. Bp. 1980. (A Magyar Országos Levéltár Kiadványai. III. Hatóság- és hivatal-történet 6.)
- TTár = Történelmi Tár. Évnegyedes folyóirat. Kiadja a Magyar Történelmi Társulat közvetítése mellett a Magyar Tudományos Akadémia Történelmi Bizottsága. Bp. 1878–1911.
1910. 121–143: Vass Miklós: Székely oklevelek a XVI. századból.
- Turul = Turul. A Magyar Heraldikai és Genealógiai Társaság közlönye. I–LXIV. Bp. 1883–1950.
- 29/1911. 105–115: Gyárfás Tihamér: Egyéb brassai czimereslevelek.
- 43/1929. 11–37: Nagy Miklós: A Ghy-czyek a magyar nemzet történelmében.
- Ub = Zimmermann, Franz–Werner, Carl–Gündisch, Gustav: Urkundenbuch zur Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen. I–VII. Hermannstadt, Bukarest, 1892–1991.
- Udvarhely vm = Jakab Elek–Szádeczky Lajos: Udvarhely vármegye története a legrégibb időtől 1849-ig. Bp. 1901.
- Vass Miklós l. TTár 1910.
- VerArch = Archiv des Vereines für siebenbürgische Landeskunde. Herausgegeben vom Vereins-Ausschuss. I–L. Hermannstadt, 1845–1944.
- 39/1913. 249–476: Müller, Heinrich: Zur Geschichte des Repser Stuhles.
- Veress: Documente = Veress, Andrei: Documente privitoare la istoria Ardealului, Moldovei și Țării Românești. I–III. București, 1929–1931.
- Werner, Carl l. Ub
- Zimmermann, Franz l. Ub

A FELHASZNÁLT LEVÉLTÁRI FORRÁSOK ÖRZŐHELYEI

Arhivele Statului, Cluj-Napoca I. KvÁLt	Kolozsmonostori konvent hiteleshelyi levéltára (MOL)
Arhivele Statului, Sibiu I. SzÁLt	Kolozsvár város lt (KvÁLt)
Beszterce város lt. (KvÁLt)	KvAKt = Kolozsvári Akadémiai Könyvtár (Biblioteca Academiei Române, Filiala Cluj-Napoca)
Biblioteca Academiei Române, Filiala Cluj-Napoca I. KvAKt	KvÁLt = Kolozsvári Állami Levéltár (Arhivele Statului, Cluj-Napoca)
Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga”, Cluj-Napoca I. KvEKt	KvEKt = Kolozsvári Egyetemi Könyvtár (Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga”, Cluj-Napoca)
DF = Diplomatikai Fényképgyűjtemény (MOL)	Matskási cs lt (az ENMLt-nak a KvÁLt-ban őrzött anyagában)
DL = Diplomatikai Levéltár (MOL)	MKLt = Magyar Kancellária Levéltára (MOL)
ENMLt = Erdélyi Nemzeti Múzeum Levéltára (a KvÁLt és a KvEKt, valamint a KvAKt őrizetében)	MOL = Magyar Országos Levéltár, Bp.
ErdRLvt = Erdélyi Református Egyházkerület Központi Gyűjtőlevéltára, Kv.	Rákóczi cs lt (MOL)
Esterházy cs hercegi ágának lt (MOL)	Rhédey cs lt (MOL)
Forgách cs lt (MOL)	SzÁLt = Szebeni Állami Levéltár (Arhivele Statului, Sibiu)
Gyulafehérvári káptalani levéltár (MOL)	Szeben város és a Szász Nemzet Levéltára (SzÁLt)
Kemény: DiplApp = Kemény, Josephus: Diplomatarii Transilvanici Appendix, kézirat másolatgyűjtemény (Kemény József gyűjteményének a KvAKt-ban őrzött anyagában)	Wass cs lt (az ENMLT-nak a KvÁLt-ban őrzött anyagában)

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

(a) = agilis	introduc. = introductio (és alakjai)
a. = ante	Johannis bapt. = Johannis baptistae (nativitas)
abb. = abbas (és alakjai)	l. = lásd
Ái, ái = átirat	(m) = magnificus
(AlbTr) = Alba Transsilvana	mart. = martir (és alakjai)
ap. = apostolus (és alakjai), apostol	mil. = miles (és alakjai)
arch. = archangelus (Michael)	(n) = nobilis
Ascens. dom. = Ascensio Domini	Nat. = Nativitas (domini, Mariae, Johannis baptistae)
(c) = circumspectus	nr. = numerus (és alakjai)
Circumcis. dom. = Circumcisio Domini	Omn. sanct. = Omnium sanctorum
Concep. Mariae = Conceptio Mariae (virginis)	(p) = prudens
conf. = confessor (és alakjai)	p. = post
conv. Pauli = conversio Pauli (apostoli)	Penthec. = Penthecoste
Corp. Chr. = Corporis Christi (festum)	(pr) = providus
cottu = comitatu	prof. = profestus (és alakjai)
crast. = crastinus (és alakjai)	Purif. Mariae = Purificatio Mariae (virginis)
(d) = dictus	(r) = reverendus
d. = dies (és alakjai)	Ramis palm. = Ramis palmarum
dom. = dominica, Dominus (és alakjai)	(s) = soror
(e) = egregius, egregia	(s. c) = soror carnalis
ep. = episcopus (és alakjai)	sab. = sabbatum
Epiph. dom. = Epiphania Domini	(sp) = spectabilis
ev. = evangelista (és alakjai)	statut. = statutionis
execut. = executio (és alakjai)	sz = szék
f. = feria (keltezésben), folium (jelzetben)	sz. = szám
fasc. = fasciculus	Szt. = Szent
(fr) = frater	Transfig. Chr. = Transfiguratio Christi (Domini)
(fr. c) = frater carnalis	Trinit. = Trinitatis (dominica, festum)
(fr. g) = frater germanus	Uo. = ugyanott
(fr. p) = frater patruelis	(v) = venerabilis
(fr. u) = frater uterinus	vig. = vigilia (és alakjai)
Ft = forint	virg. = virgo (és alakjai)
(g) = generosus, generosa	Visit. Mariae = Visitatio Mariae (virginis)
(h) = honestus, honesta	vm = vármegye
herem. = heremita (és alakjai)	Vö. = Vesd össze
(hon) = honorabilis	
(ill. princ.) = illustrissimus princeps	

JÁNOS ZSIGMOND 1569–1570. ÉVI KIRÁLYI KÖNYVE

II. János (János Zsigmond) választott magyar király, Erdély első fejedelme 1540. július 7-én született Budán I. (Szapolyai) János királynak és Izabellának, I. Zsigmond lengyel király leányának gyermekeként. Apja halála után (1540. július 22.) a rákosi országgyűlés 1541. szeptember 13-án még csecsemőként királlyá választotta, az ország vezetését azonban gyámjai, köztük Izabella királyné és Fráter György kincstartó kezébe adta. A török porta elismerte ugyan II. Jánost Magyarország királyának, de Buda elfoglalása után királyságának súlypontja áttevődött Erdélybe. II. János helytartójaként a születőben lévő erdélyi állam politikai, gazdasági és katonai megszervezését irányító Fráter Györgynek az egység helyreállítása érdekében I. (Habsburg) Ferdinánddal folytatott tárgyalásai Izabella és János Zsigmond lengyelországi száműzetéséhez (1551–1556) vezettek. Ezt követően Erdély I. Ferdinánd kezébe ment át, azonban 1556 márciusában az erdélyi országgyűlés Izabella és János Zsigmond hazahívása mellett foglalt állást, majd novemberben hűséget esküdött nekik, de a gyermek János Zsigmond nagykorúságáig a királynéra bízta a kormányzást. A vitatott területekért a Habsburgokkal változó szerencsével folyó küzdelmeknek az 1570. évi speyeri szerződés vetett véget. Ez a szerződés volt hivatott rendezni Erdély és a Partium közjogi és területi viszonyait: II. János lemondott választott királyi címéről, és elismerte, hogy Erdély és a Partium a magyar király főhatósága alá tartozik. Ezek fejében, bizonyos területi engedmények mellett I. Miksa elismerte János Zsigmond jogát a *Dei gratia princeps Transsilvaniae ac Partium regni Hungariae* (Isten kegyelméből Erdély és Magyarország Részének fejedelme) cím viseléséhez. János Zsigmond fejedelem 1571. március 14-én halt meg, a rendek pedig május 25-én Báthory István személyében vajdát választottak az erdélyi fejedelemség élére.¹

Noha János Zsigmondnak csak az 1569–1570. évi *Liber Regiusa*, illetőleg az 1560-as évek elején vezetett kötetének töredéke maradt meg, semmi okunk feltételezni, hogy I. János majd Izabella királynő ne folytatta volna a Mohács előtti budai királyi kancellária kétszáz éve bevett gyakorlatát a Királyi Könyvek vezetéséről². Egyelőre azonban csak az bizo-

¹ Az első fejedelem életére és uralkodására vonatkozó jelentősebb munkák: Jakab Elek: János Zsigmond választott magyar király s erdélyi fejedelem élete és uralkodása. In: Keresztény Magvető. 2/1863. 155–288. — Szilágyi Sándor (kiad.): Erdélyi Országgyűlési Emlékek. I. 1876. 3–39, 93–125, 195–215, 247–293, 347–379, 447–488. II. 1877. 3–52, 131–171, 239–284. — Szádeczky Lajos: Izabella és János Zsigmond Lengyelországban (1552–1556). Bp. 1888. — Veress Endre: Izabella királyné (1519–1559). Magyar Történelmi Életrajzok. Bp. 1901. — Pozsonyi Szentmártoni Kálmán: János Zsigmond erdélyi fejedelem élet- és jellemrajza. Székelykeresztúr. 1934.

² Friedenfels szerint a kolozsmonostori konvent levéltárában Izabella királynénak 1549–1555 közötti évekből fennmaradt egy Királyi Könyve, János Zsigmond kötete pedig ennek folytatásaként az 1556–1570 közötti időszakot öleli fel. (Vö. Friedenfels, Eugen: Die Archive Siebenbürgens als Quellen vaterländischer Geschichte. In: VerArch 2/1845. 9.) Az előbbiről azonban bebizonyosodott, hogy Friedenfels, később pedig Szabó Károly (SzOkl II. 127.) tévesen minősítette Királyi Könyvnek,

nyitott, hogy Izabella Lengyelországból visszatérte után új kötet kezdett, és 1557. január 22-én ennek már a kilencedik lapjára vezettek be oklevelet.³ A Báthoryak tehát több kötetnyi Liber Regiust örökölhettek a Szapolyai háztól, de ezek – a most feldolgozott töredékek kivételével – mind elpusztultak vagy akkor, amikor Báthory Zsigmond első lemondásakor (1598) elégette a fejedelmi levéltár nagy részét, vagy a fejedelmi székhelyet Mihály vajda idején (1600–1601), illetőleg 1658-ban a török csapatok részéről sújtó fosztogatások során. Minthogy az 1658 utáni „tartós gondviseletlenség” során úgy a káptalani, mint a fejedelmi levéltár iratanyaga további veszteségeket szenvedett⁴, kevésbé tűnik valószínűnek, hogy a káptalani és a konventi levéltár állományából újabb kötetek kerülnének elő János Zsigmond uralkodásának idejéből. Legfeljebb más kéziratos kötetekhez tévesen csatolt néhány lapnyi töredékek kerülhetnek elő a magyarországi vagy erdélyi, esetleg lengyelországi levéltárakból.

A Királyi Könyvek vezetése a kancellária feladatköréhez tartozott. Az 1541–1551 közötti időszakban, Izabella királyné és vele párhuzamosan Fráter György mellett Erdély kormányzásával kapcsolatosan kialakult írásszervek működése során a kancelláriai teendőket titkári rangban lévő személyek látták el.⁵ Csak az erdélyi fejedelmi kancelláriának, „mint formailag is önálló, valóban működő írásszervnek” a fennállásától (1556) kezdődően állították élére kancellárt (secretarius cancellarius, summus cancellarius) Csáky Mihály személyében⁶, aki feltehetően a királyi udvarral együtt 1541-ben érkezett Erdélybe⁷, és Izabella bizalmi emberének számított.

János Zsigmond Liber Regiusaiból tehát egyedül az 1569–1570. évi kötet, valamint az 1560. évi töredék maradt meg a kolozsmonostori konventnek a Magyar Országos Levéltárban őrzött hiteleshelyi levéltárában.

Arról azonban, hogy mikor és hogyan került a kötet a konvent levéltárába, jelenlegi ismereteink alapján legfeljebb feltevésekbe bocsátkozhatunk. Azt tudjuk, hogy Bethlen Gábor uralkodása idején a legfontosabb kormányzati iratok, köztük a korábbi fejedelmek *Liber Regiusai* is, a rendek kívánságának megfelelően átkerültek a káptalani levéltár őrzetébe⁸. Az is bizonyos, hogy a káptalani levéltár anyagának a fejedelmi székváros 1658. évi pusztítását megelőző, Szebenbe történő menekítésekor már nem volt az ott őrzött Királyi Könyvek között, minthogy Bárdi István gyulafehérvári requisitor által Szebenbe átvitt Liber

ugyanis e kötet a konvent által 1549–1556 között kibocsátott okleveleket foglal magába. (Vö. KmJkv I. 141, 158.)

³ MOL E: 190 (Rákóczi cs lt), 46. d. 7 t. 1. sz. Az 1557. január 22-én kelt adománylevél hátlapján regisztrációs jel: Registrata folio 9 anno 1557.

⁴ Jakó Zsigmond: Az erdélyi fejedelmek levéltáráról. In: Tanulmányok Borsa Iván tiszteletére. Szerk. Csukovits Enikő. Bp. 1998. 113–114.

⁵ Trócsányi 182.

⁶ Pécsi Anna: Az erdélyi fejedelmi kancellária kialakulása és oklevéladó működése. Bp. 1938. 34., 38–42.

⁷ Jakó Zsigmond: Csáki Mihály (1492–1572) erdélyi kancellár származásáról. In: Társadalom, Egyház, Művelődés. Bp. 1997. 91–96.

⁸ Uő: Az erdélyi fejedelmek levéltáráról. 110–111.

Regiusokról (24 kötet) még ugyanazon évben készített indexek közt az 1569–1570. évi kötetét nem találjuk.⁹ A kötet tehát már a tatár-török hadak pusztítása előtt elkerülhetett Gyulafehérvárról. Tekintettel történeti érdeklődésére, de különösen a kormányzat központjában betöltött hivatalaira, Szalárdi János fejedelmi levéltáros, majd vicesecretarius gyanúsítható az 1569–1570. évi kötetnek a kolozsmonostori konvent levéltárába való hozásával. Mint-hogy kancelláriai működése után, feltehetően már 1648-tól, a váradi hiteleshely levélkérésője, Szalárdi Gyulafehérvárról való távozásakor a kötetet előbb Váradra, annak eleste után pedig Kolozsvárra vihette magával, és – 1664-től – mint a kolozsmonostori konvent irat-anyagának a kezelője, beolvashatta annak anyagába.¹⁰

A 329x215 mm méretű papírkézirat 208 számozott levélből áll, melyek közül a fol. 1^r–56^v, 107^r–124^v, 152^r–152^v, 209^r–232^v, 294^r–294^v, 298^r–298^v és 301^v–307^v hiányzik, a fol. 299^v, 315^v, valamint a 176^r és 176^v közötti két beszámozatlan oldal pedig üres. A számozás a fol. 315^r-nél ér véget. A kötet anyagáról készített, írása alapján a 18. századra keltezhető elenchusból megállapítható, hogy elejét egy 1650-es évekből származó konventi protocollum-törredékkal egészítették ki, majd azzal együtt beszámozták.¹¹ Lapszámozása nem egykorú ugyan a bejegyzésekkel, de korábbi az elenchus készítésének időpontjánál.¹² A mesterségesen kialakított kötetnek azonban a mintegy 55 főlíót felölelő hiteleshelyi anyaga és a 208 levelet számláló Liber Regius-törredék között nem volt szerves kapcsolat. Ennek felismerésekor kerülhetett sor, valamikor az elenchus elkészülte után, a protocollum-törredék kiemelésére, és ugyanekkor tehették be helyére az időközben előkerült Királyi Könyv-törredéket, amely 1560-ból tartalmaz bejegyzéseket. A hiányzó levelektől eltekintve, a folyamatos számozás egy esetben a fol. 275^v-ről a 278^r-ra ugrik, viszont az illető bejegyzés szövege hiánytalan. A kézirat folyamán a változó: 7–6–14–8–18–18–4–14–16–12–8–12–8 lap terjedelmű ívfüzeteket gyakran különálló lapok sorozata követi. A kötetben megjelenő öt különböző vízjel közül a brassói (fol. 57–103, 126–173, 177–244, 248–253, 256–264, 270), a kolozsvári (fol. 105, 271) és a németországi Kaufbeuren város (fol. 174–

⁹ Index sensualis et verbalis Librorum Regiorum I–XXIV. Index universorum librorum regiorum in conservatorio capituli Albensis Transsilvaniae existentium, cura, labore et diligentia egregii Stephani Bardi de Alba Iulia, requisitoris capituli eiusdem Albensis Transsilvaniae excerptus ac diligenti qua potuit industria contractus Deo auxiliante. MOL F 14: 1. A legkorábbi kivonatolt kötet Báthory Kristóf 1580–1581. évi Királyi Könyve.

¹⁰ Az életrajzi adatokra I. Szalárdy János Siralmas magyar krónikája. Sajtó alá rendezte, a bevezető tanulmányt és a jegyzeteket írta: Szakály Ferenc. Bp. 1980. 16–60.

¹¹ Pl. Az elenchus 3. bejegyzésének (Contradictio Iosephi Er Sz[ent] Kiralyi de Burjanos O Buda contra statutionem Michaelis Nánási de eadem in possessione Derse in comitatu Dobocensi existente) 1656-ban kelt jegyzőkönyvbeli másolatát használta Kádár–Tagányi III. 282. 15. jegyzet, forrásként a Kolozsmonostori konvent 1656. évi protocollumát jelölve meg; a 17. bejegyzés (Revisio aetatis Ioannis Vass de Czege iuvenis) eredetijét pedig a konvent levélkeresői 1656. május 23-án állították ki. (KvÁLt, Wass cs lt, 1656: XLI/274.)

¹² Az elenchus készítője kétszer is utal a kéziratban már akkor is meglévő hiányokra: Nota Bene: Hic desunt aliquot folia a 107^r–124^v, Hic iterum desunt aliquot folia pedig a 209^r–232^v közötti hiányzó lapokra vonatkozik.

175, 245, 254, 268, 282, 292) papírmalomét sikerült azonosítani. A másik két vízjel bizonyosan lengyel eredetű: az egyik a grembienicei vagy jastrzebieci (fol. 280), a másik pedig egy Krakkó környéki, feltehetően a balicei papírmalomé (fol. 285).¹³

A kötet folyamán meglehetősen rendszertelenül 8–10 kézírás váltogatja egymást. Az írások több helyen erősen, néhol az olvashatatlanságig kifakultak. Minthogy egyes lapok vízfoltosak, szélei foszladoznak és itt-ott megcsönkultak, sőt olyan is akad, melynek csupán fele, esetleg kétharmada menekült meg a pusztulástól, több bejegyzés szövegét csak részben sikerült értelmezni (pl. 57^r–57^v, 60^r–61^v, 295^r, 296^v–297^v, 299^r, 313^v–314^r). Mindezek ellenére, egészében véve a kézirat meglehetősen jó állapotban maradt ránk. Kötése nincsen, jelenlegi állapota szerint nem is lehetett.

Az eredeti kézírathoz hat levélen János Zsigmond másik Királyi Könyvének töredéke csatlakozik¹⁴, amely 1560. június 5. – október 26-a közötti időszakból nyolc bejegyzést tartalmaz. Az elpusztult vagy elkallódott kötetnek csak az 51^v–53^v, valamint 84^v–86^v számozású föliói maradtak ránk. E töredéket, amint már említettük, csak az elenchus elkészítése után helyezhették a kötet élére, minthogy e bejegyzések kivonatai hiányoznak belőle.

Az 1569–1570-es Királyi Könyv bejegyzéseinek szövegében a XVIII. század óta kezelt csonkulások, károsodások pótlásához, adott esetekben jó segítséggel szolgálhat a korábban már említett elenchus, mely a kolozsmonostori hiteleshelyi levéltárnak F 34: 5 jelzetű kötetében szintén a Magyar Országos Levéltárban található. Az egész kötet számozatlan, címe szerint az 1569–1570-es Liber Regiusra vonatkozó 37 oldalnyi rész a kézirat közepe táján, annak 6. egységeként jelenik meg.¹⁵ Írása alapján a 18. századra keltezhető elenchus 321 bejegyzésnek a rövid kivonatát tartalmazza, amelyből az első 62 kivonat az említett hiteleshelyi jegyőkönyv-töredék anyagára vonatkozik. A kivonatok pontosan utalnak a eredeti kéziratbeli lapszámokra.

Az 1569–1570. évi Királyi Könyv eredeti kézírata a kolozsmonostori konventnek a Magyar Országos Levéltárban őrzött hiteleshelyi levéltárában F 15: 6 jelzet alatt található.

¹³ A vízjelek azonosításánál az alábbi munkákat használtuk: Briquet, C. M.: *Les Filigranes*. I–IV. Amsterdam, 1968. — Jakó Zsigmond: Az erdélyi papírmalmok feudalizmuskori történetének vázlata (XVI–XIX. század). In: *Levéltári Közlemények*. 60/1989–1. 3–53. — Uő.: *Filigrane transilvănene din secolul al XVI-lea*. In: *Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Series Historia*. XIII. (1968). Fasc. I. 3–19. — Mareş, Alexandru: *Filigranele hârtiei întrebuintate în Țările Române în secolul al XVI-lea*. Bucureşti, 1987; Siniarska, Jadwiga–Czaplicka: *Filigrany papierni położonych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej od początku XVI. do połowy XVIII. wieku*. Wrocław, 1969. — *The nostitz papers*. (Monumenta chartae papyraceae.) Hilversum, 1956.

¹⁴ Erre egyébként a kéziratot megelőző lapok feljegyzései is utalnak, pl. az 5. oldalon: Liber Regius anno 1570. 51–53, 84, 86. lapok más királyi könyvből.

¹⁵ *Acta sive elenchus protocolli minoris O, I, protocolli R, T, W, Libri regii Ioannis secundi regis, protocolli sub littera P, rubri, Rákosiáni primi, Libri regii (1550, 1578, 1534), protocolli X minoris*. Az elenchus létrejötté feltehetően a 18. századi erdélyi kormányzatnak a hiteleshelyi levéltárak anyagának rendezését és megóvását szorgalmazó intézkedéseivel hozható kapcsolatba. Vö. KmJkv I. 147–149.

OKLEVÉLKIVONATOK

1. [1446. június 5. – 1453. február 13.] Hwnyad-i János (ill. princ.) a saját lelki üdvére évenként 24 arany Ft-ot és kilenc rőf Lewby/Leevby posztót utal ki a Zeek-i sókamara jövővelméből Kolos mezőváros Szt. Imre tiszteletére emelt egyháza (ecclesiae beati Emerici in oppido Kolos fundatae) és papjai részére. (I, f. 254^f)

Említés Mátyás király 1467. október 8-i oklevelében (2. sz.). A keltezés Hunyadi János kormányzói megbízatásának idején alapul.

2. 1467. október 8. (in Alba Gywla, f. V. p. Francisci conf.) Mátyás király megparancsolja a Zeek-i sókamara kamarásainak, hogy néhai Hwnyad-i János (ill. princ.) rendelkezésébe (1. sz.) foglalt járandóságokat szolgáltsák ki a kedvezményezetteknek. (I, f. 254^f–254^v)

Ái II. János király 1570. május 13-i oklevelében (300. sz.).

3. 1477. január 17. (Bwdae, in Antonii abb.) Mátyás király annak megakadályozása érdekében, hogy a királybírói tisztség az azt viselők halálával apai jogon utódaikra szálljon, engedélyezi a hét szász szék közösségének, hogy régi kiváltságaiknak megfelelően e hivatal betöltésére alkalmas személyeket maguk közül – az ő hozzájárulásával – szabadon válasszák. Azok a királybírák pedig, akiket ezidáig hivatalukban már megerősített, életük végéig viseljék tisztségüket. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (I, f. 179^v–180^f)

Eredetije Szeben város és a Szász Nemzet Levéltárában (DF 245018). □ Közlés: Kurz: Magazin 2/1846. 169–170. — Ub VII. 129–130. — *A szöveg előtt*: Exemplum litterarum Mathiae regis super electione iudicatus regii.

4. 1481. augusztus 1. (ad vincula Petri ap.) A Varad-i káptalan megújítja a Varad-i kovács, sarkantyú- és kardgyártó mestereknek püspökeiktől kapott céhlevelét, mert az a török betörés során megsemmisült. A püspökök és a káptalan engedélyezik, hogy a mesterek maguk közül minden évben három céhmestert válasszanak. Úgy a városbeli, mint az idegen kereskedők vagy boltosok (bolta habens) e városban csak negyedrésszel (cum quartale 25 in numero) árusíthatnak szablyákat, töröket, sarkantyúkat, kengyeleket (strepas), vakarókat (strigiles), lakatokat (seras), sarlókat (falces) és kaszákat (falcastra). Aki ezt megszegi, attól a káptalan decan-jának emberei vagy a céhmesterek az árut kobozzák el, és osszák három egyenlő részre a püspök, a káptalan és a mesterek között. Az idegenek – az előbb említett büntetés terhe alatt – a városba behozott kész kardokat és töröket szintén csak negyedrésszel árusíthatják (cum quartale idest in uno 25). A csiszárok e városban csakis negyedrésszel és markolat nélkül (absque manubriis) vásárolhatnak az idegenektől kész és megtisztított szablyákat és töröket, amelyeket csak a városon kívül árusíthatnak. A kovácsok a köszörűkövön (in cote seu lapsorio) megtisztított kardfőket a bolda-nak nevezett tartozékokkal együtt, egyszerre 29 darabot, egy [?] Ft-ért adják a csiszároknak (29 capita gladium cum attinentiis bolda dictis simul numerandis ... pro florenis dare). A csiszárok kardfőket és markolatokat csakis a város kovácsaitól vásárolhatnak. A Chyetnek-i szekeresek a kaszákat és sarlókat e városban csak negyedrésszel, baltákat és „marokvas”-at évenként vagy másként is, az aprószegeket (claviculos) pedig a szokott módon árusíthatják. Mivel a Chyetnek-i szekeresek ugyanezen kalandosságba vagy céhbe tartoznak, ezért ők az évenként tartott pünkösdi (in Penthec.) vásárokon szekereik után a mestereknek szokás szerint egy orto-t (unum ortonem denarium) fizessenek. Ha valaki közülük e városban halna

meg, akkor azt a céhtagok tisztességesen temessék el. A vas szükének idején, mielőtt a mesterek szükségleteik kielégítésére maguknak nem vásároltak, sem a városlakók, sem az idegenek „complárságh”, azaz nyereszkes céljából vasat se mázsájával (cum masa), se másként ne vásároljanak, csak házi szükségleteikre. Minthogy a püspökök és a káptalanoknak szolgálatokat teljesítenek, ezért úgy rendelkezik, hogy vas szükének idején úgy a püspök, mint a káptalan szükségére beszerzendő vasat egymás között egyenlően osszák el (magistri acquisitiones et emptiones huiusmodi ferrarum tam scilicet domino nostro episcopo, quam nobis pro necessitate fiendae inter se aequaliter dividere teneantur). Ha valaki be akar lépni a céhbe, akkor az első évben fizessen egy arany Ft-ot, és adjon egy kétfogásos ebédet három pint borral a mestereknek, a második és harmadik esztendőben szintén egy-egy arany Ft-ot fizessen, majd az utolsó évben adjon egy négyfogásos ebédet és elegendő bort a mestereknek, továbbá három pár kesztyűt (tria paria chirothecaria) a három céhmesternek, valamint 56 dénárt a káptalannak, és hasonló összeget a püspököknek. Ha valaki a mesterek vagy azok inasai (familiaribus) közül úgy a helybéliek, mint az idegenek lovát a patkolás során megsebezne, amelyet „nylázás”-nak mondanak, akkor a mester 15 nap alatt saját költségén köteles a lovat meggyógyítani, a szénáról és abrakról azonban a gazda gondoskodik. Ha 15 nap alatt a ló nem gyógyulna meg, akkor a mester a lovat addig gondozza saját költségén, amíg az teljesen fel nem épül.

A fenti engedmények fejében Benedek sarkantyús, Osvát csiszár és az Olazy-i negyedben (de vico) lakó Ágoston kovács (circumspecti) céhmesterek – a többi mester nevében is – ígérk, hogy a püspök, valamint a káptalan lovaira szükség esetén egy Ft fejében 50 patkót (babata) vernek fel, továbbá a püspök és udvara, valamint a káptalan részére egy Ft-ért egy szekeret adnak úgy, hogy a szükséges vasat a káptalan, illetve a püspök vagy udvarának provisor a szolgáltatja. A sarkantyúgyártók és a csiszárok a püspök és udvara, valamint a káptalan részére az általuk készített termékeket: szablyákat, töröket, sarkantyúkat, vakarókat, lakatokat egyharmadával alacsonyabb áron adják, mint a többi vásárlónak. A káptalannak és udvarának szükségeire az egyéb vas szerszámokat is a hasonló módon tartoznak adni. Végül a céhtagok ünnepeljék meg az Úrnapját (Corp. Chr.) — *Méltóságsor*: János prépost, Gergely olvasó-, Bálint éneklő- és Dénes örkanonok. (I, f. 199^r–201^r)

Ái II. János király 1570. január 29-i oklevelében (251. sz.). Hátyára írt és a káptalan függőpecsétjével megerősített, szinte az olvashatatlanóságig megrongálódott eredetijét 1884-ben még Nagyvárad város levéltárában őrizték. Közlés: Bunyitay III. 139–140 (jelentéktelen részlet az eredetiről). — Hornyik II. 293–299 (17. századi magyar fordításban).

5. <1489. október 9.> Mátyás király a Des-i plébánosnak [évenként] 1000, az iskolamesternek pedig 400 [darab kőst utal ki] az ottani sókamara terhére. (I, f. 57^r)

Említés II. János király 1569. április 28-i oklevelében (94. sz.). Teljes szövegű átirata János Zsigmondnak említett keltezésű oklevelében, Beszterce város lt-ban található (DF 247397). Mátyás király rendelkezését megerősíti II. Ulászló király 1498-ban kelt oklevelében, melynek eredetije 1900-ban a dési ev. ref. egyh. lt-ban volt a Fejedelmi oklevelek cím alatt. (Vö. Kádár 27. 1. jegyzet). □ Regesza: Kádár 26–27, 32. — Kádár–Tagányi 46. — Berger: Regesten 346. sz.

6. [1490. április 6. előtt] Mátyás király jóváhagyja, hogy Szeben (Cibiniensis) város közössége Kakas Lőrincet (n) élete végéig királybírónak válassza, és megerősíti őt ebben a hivatalban. (I, f. 180^r)

Említés II. Ulászló 1490. október 25-i oklevelében (8. sz.), amely szerint hártýára írt, pápens alakú eredetije rányomott titkospecséttel volt megerősítve. Keltezése a király halála idején alapul.

7. [1490. július 15. után] II. Ulászló király megerősíti Hunyad-i János (ill. princ.) (1. sz.), illetve Mátyás király 1467. október 8-án (2. sz.) kelt rendelkezését a Szt. Imre herceg tiszteletére emelt Colos-i egyház és papjai részére tett adományok kiszolgáltatásáról. (I, f. 254^v)

Említés I. János király 1533. december 19-i oklevelében (13. sz.). A keltezés a király megkoronázása idején alapul.

8. 1490. október 25. (Bwdae, f. II. p. Lucae ev.) [II.] Ulászló Kakas Lőrinc (n) szebeni (Cibinium) királybíró kérésére és néhai Mátyás királynak, majd neki e hivatalában teljesített hűséges szolgálataiért jóváhagyja Mátyás királynak az őt királybírói tisztségében megerősítő oklevelét (6. sz.), és a maga részéről is biztosítja őt, hogy élete végéig viselheti e tisztséget. Megparancsolja Szeben város és a hét szász szék illetékeseinek, hogy Kakas Lőrincet, amint eddig, ezután is ismerjék el tisztségében. — Az oklevelet magyar királyként használt pecsétjével erősíti meg. (I, f. 180^r–180^v)

Eredetije Szeben város és a Szász Nemzet Levéltárában (DF 245123). — *A szöveg előtt:* Paria litterarum Vladislai regis super electione iudicatus regii Cibiniensis.

9. 1518. november 2. (in Pesth, f. III. p. Omn. sanct.) [II.] Lajos király – a Mátyás királynak, II. Ulászlónak és neki teljesített eddigi szolgálataiért – Zegegy Pál (n) Pesth-i polgárt, fiait: Józsefet és Imrét megnemesíti, címert adományozva nekik, mivelhogy az ő Pesth-i házában szállott meg, amikor a szeptember 29-ére (pro Michaelis) legutóbb összehívott Bach-i országgyűlésről Bwda-ra ment. (I, f. 309^v–310^v)

Ái II. János király 1570. december 4-i oklevelében (366. sz.), amely szerint hártýára írt, pápens alakú eredetijét [magyar királyként használt] függő titkospecsétjével erősítették meg. Regeszta: Áldásy II. 82.

10. [1520. szeptember 20.] [II. Lajos király bizonyítja,] hogy Beltheok-i Dragffy János királyi tárnokmester Batyz, Wdvary, Berencze, Josiphaza, Wywaras, Vamfalw, Kalynhaza, Lekencze, Tarsolcz, Komorzan, Bykezed, Terep, Bwyarhaza, Kys Monyoros, Thewrve-konya, Felseofalw, Raxa másként Rakas, Sebespatak, Illoba, Sykarlo, Fekete Patak, Monos-tor, Bartfalwa, Bwsak és Thotfalw (Zattmar vm) birtokbeli részeit átadta Zanisloffy István-nak, Bertalannak, Mórincnak, Lászlónak, Jánosnak, Péternek, Imrének és Zsigmondnak. (I, f. 187^v)

Említés II. Lajos király 1520. szeptember 20-i oklevelében (11. sz.). Eredetije: Rhédey cs lt (DL 61108) Regeszta: MEOKL.

11. 1520. szeptember 20. (in oppido Karoly, in vig. Matthaei ap. et ev.) [II.] Lajos király bizonyítja, hogy személyes jelenléte előtt (coram nostra personali praesentia) egyrésről

Beltheok-i Dragffy János (m) királyi tárnokmester – fiai: Gáspár, Boldizsár és hajadon leánya: Magdolna nevében is –, másrésről pedig Bathor-i/Bathory másként Somlyo-i néhai Zanisloffy Miklós (e) fia: István – fiai: Miklós, András és leánya: Borbála nevében is – a maguk elhatározásából és bizonyos fogott bírának, valamint Verbeocz-i Istvánnak (e), a királyi személyes jelenlét bírósága helyettesének (personalis praesentiae nostrae locumtenentis) közbenjárására, kiegyeztek azon perekben, melyeket Dragffy János Solyomkew vára, Bathory/Zanisloffy István pedig Somlio/Somlyo vára (Crazna vm, most áttéve in cottu Zolnok Mediocri) és azok tartozékai miatt a királyi udvarban indítottak, rokonság jogán (iureque generationis) a másik fél várát maguknak követelve. Az egyezség értelmében – érvénytelenítve a perekre vonatkozó okleveleket – Dragffy János Somlyo várában és tartozékaiban lévő összes birtokjogát, illetve utódai által a jövőben birtokolandókat átengedi Bathory Istvánnak és általa testvéreinek (fr. c): Bertalannak, Mórícnak, valamint Bathor-i néhai Zanisloffy János fiainak: Lászlónak, Jánosnak, Péternek, Imrének és néhai Zanisloffy [István] fiának: Zsigmondnak, illetve utódaiknak. A perköltségei megtérítésére és Solyomkew várában magának követelt jogok fejében, Megyes-i néhai Marocz István (m) Zamostelek nevű (Zattmar vm) birtokát, melynek most csak egyharmadát birtokolja, haszonvételeivel és tartozékaival együtt, örökre szólóan Bathory Istvánnak és utódainak adja, azzal a feltétellel, hogy ha az említett birtok fennmaradó kétharmadát Zanisloffy István, Bertalan, Móríc, László, János, Péter, Imre és Zsigmond idegen kezekből visszaszereznék, akkor az a most átengedett egyharmad résszel együtt a Bathory Istváné legyen. Ugyanakkor Bathory István Solyomkew várában és tartozékaiban birtokolt összes birtokjogát, illetve örökösei által a jövőben birtoklandókat, átengedi Dragffy Jánosnak és fiainak: Gáspárnak, Boldizsárnak, illetve utódaiknak. Ha a fent említett felek vagy örököseik utódok nélkül halnának meg, az említett várak és tartozékaik a túlélőre és azok örököseire szálljanak. A már említett Zamostelek nevű birtokkal és a fenti egyezséggel kapcsolatosan a jelen oklevél kiadása napján kiállított másik egyezséglevéllel (10. sz.) Dragffy János bizonyos Zattmar vármegyei jószágait átadta Zanisloffy Istvánnak, Bertalannak, Mórícnak, Lászlónak, Jánosnak, Péternek, Imrének és Zsigmondnak. (I, f. 186^v–188^r)

Ái II. János király 1570. január 10-i oklevelében (244. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a szöveg alatt a király pecsétjével erősítették meg. Eredetije: Esterházy cs hercegi ágának lt (DL 89148) Regeszta: MEOKL.

12. 1533. február 17. (f. II. p. Valentini mart.) A gyulafehérvári (AlbTr) káptalan bizonyítja, hogy Enyed-i Adorján (v), a szabad művészetek és mindkét jog doktora, Crazna-i főesperes, kanonok, Statileo János (r) erdélyi püspök és királyi tanácsos vikáriusa, általános ügyhallgató (causarum auditor generalis) és Coloswar-i örökös plébános – a város közösségének a beleegyezésével – az ugyanazon város plébániaházának törzsvagyonához (ad perpetuam dotem) tartozó Szt. János nevű kőházat, amely észak felől Kylian polgár, délről pedig Compormann özvegyének (h) háza között fekszik, udvarával, kertjével, illetve egyéb haszonvételeivel és tartozékaival együtt, mivel a mindenkori plébános részére abból kevés haszon származik, illetve romos állapotban van (ruinam minaretur), és újjáépítése sok költségbe kerülne, örökös cserébe adja testvére (fr. c): Enyed-i István bizonyos kivágható erdejéért (quandam silvam caedum), amelyet korábban néhai Kleyn Johann (v), Coloswar egy-

kori plébánosa vásárolt Somay Páltól és Miklóstól (nobiles), majd eladta néhai Kys Péter polgár özvegyének, akitől aztán az említett Adorján örökre szóló inscriptio címén megvette és testvéri szeretetből Istvánnak átadta. Ugyanakkor a ház értékének kiegyenlítésére István még 200 Ft-ot adott Adorjánának. — *Méltóságsor*: Ferenc prépost, Gergely éneklő-, Zsigmond távollevő ör- és Chyaki Mihály dékánkanonok. (I, f. 242^v–243^v)

Ái II. János király 1570. április 14-i oklevelében (283. sz.), amely szerint hártýára írt, pátens alakú eredetijét a káptalan függőpecsétjével erősítették meg.

13. 1533. december 19. (Budae, f. VI. a. Thomae ap.) [I.] János király megparancsolja az erdélyi sókamaraispánnak (comiti camerarum salium nostrorum Transsilvaniensium): Dobo Ferencnek (e), hogy Hunyad-i János (1. sz.), továbbá Mátyás király 1467. október 8-án (2. sz.) és II. Ulászló [1490. július 15. után] kelt (7. sz.) rendelkezéseibe foglalt járandóságokat szolgáltatassák ki a Szt. Imre herceg tiszteletére emelt Colos-i egyház és papjai részére. — *A szöveg alatt kancelláriai jegyzet*: Relatio magnifici domini Nicolai de Thomor, castellani castri Bwdensis. (I, f. 254^v)

Ái II. János király 1570. május 13-i oklevelében (300. sz.), amely szerint eredetijét Tomori Miklós budai várnagy aláírásával erősítette meg.

14. 1539. november 29. (Cibinii, sab. p. Catherinae virg. et mart.) A hét és a két szász szék, Szeben (Cibinium), Brassow és Beszterce (Bistricia) városok polgármesterei, bírái, esküdtjei és tanácsosai Haltucher Stephan (pr et h) és Valentin varga (pr et h) Meggyes/Meggis-i polgárok panaszára – amelyet ezen oklevél kiadásának napján a szebeni szokásos gyűlésen tettek városuk vargáinak nevében – céhüket és kiváltságaikat megerősítik. Minthogy a két szék településeiben több olyan varga dolgozott legényekkel és inasokkal, akik nem tartoztak semmilyen céhhez, és a Meggyes-i mesterek kárára szinte minden családot magukhoz édesgettek, a városi terheket viselő Meggyes-i vargák és a város helyzetének javítása, illetve a céhtagok és az összes szász varga viszonyának szabályozása érdekében elrendelik, hogy az alsószéki (sedis inferioris) vargamesterek csak akkor dolgozhatnak, és tarthatnak legényeket és inasokat, ha három Ft-ot kifizetve belépnek a Meggyes-i céhbe, ezáltal örökre a céhhez fognak tartozni, és kiváltságainak örvendeni. Ugyanez vonatkozik a legényekre és inasokra is. Továbbá az új legények a Meggyes-i legényekhez hasonlóan mesterük mellett töltsék a tanuló éveket, és a tanítási díjat azoknak a vargáknak fizessék, akik céhet tartanak fenn. A felsőszéki (sedis superioris) vargák céhüket a Meggyes-i mesterekkel együtt vezessék, és a tanítási díjakat mindig juttassák el nekik. A két szék vargáit és minden más mestert az eddigi gyakorlat szerint Meggyes-i irányítás alatt kell ezután is megtartani. Az ellenszegülőket a bírók büntessék meg, és ne üzhesse a mesterséget az, aki nem tartozik a fenti céhhez. (I, f. 272^r–272^v)

Ái II. János király 1570. július 6-i oklevelében (331. sz.), amely szerint hártýára írt, pátens alakú eredetijét a kiállítók függő kisebb pecsétjükkel erősítették meg.

15. <1548. július 8.> Izabella királyné kiváltságlevelével Dees-i Matthyws/Mattyws Mihálynak (n) Dees (in cottu Zolnok Interiori) mezővárosban levő házát a hozzátartozó

szőlőkkel, kaszálókkel és szántóföldekkel együtt minden adó és szolgálat terhe alól örökre mentesíti. (I, f. 273^r–274^r)

Említés II. János király 1570. június 28-i oklevelében (325. sz.). Keltezése a TörtLapok 1/1874. 504 és Kádár–Tagányi III. 49 alapján történt.

16. [1550–1566.] Meczze-i László (e) királyi ítélőmester bizonyítja, hogy Zwnyogzeg/Zwnyogzeg-i Kwryak Dumitru (e) Kyralhalyma-i birtokrészét Fogaras-i Majlat Gábornak (m) adja, cserébe ennek Zwnyogzeg és Wlelen (in cottu Albensi) birtokbeli részeiért. (I, f. 205^v–206^r)

Említés II. János 1570. február 16-i oklevelében (258. sz.). Keltezése Mecskai László ítélőmesteri tisztségének idején alapszik. Vö. Trócsányi 357.

17. 1552. március 14. (Posonii, XIV. Martii) I. Ferdinánd király a Lelez-i konventhez. Ik-tassa be Zygeth-i Pál deákot és testvérét (fr. c): Ferencet Zygeth (Maramarus vm) mezővárosbeli ama polgári házaikba (domi sive sessiones eorum civiles), amelyekben most laknak, és amelyeket korábban szolgálataik jutalmául összes tartozékukkal együtt minden adó és szolgálat terhétől örökre szólóan mentesített, és megnevesített. — *Királyi emberek:* Zygeth-i Antal deák és Gergely deák, Zygeth-i Fwzessery György, Hwzth-i Pesthy György és András, Chemeny Bálint, Hwzth-i Máté deák, Zlatina-i Nan Ioan és Rednek Ştefan, Zarwazo-i Gewrhes János és Farkas, valamint Alsorona-i Péter. (I, f. 265^v–266^r)

Belefoglalva a leleszi konvent 1552. május 25-i jelentésébe (18. sz.).

18. 1552. május 25. (XVI. d. execut.) A Lelez-i Szt. Kereszt-egyház konventje és prépostja: Body György jelenti I. Ferdinánd királynak, hogy az 1552. március 14-i parancsának (17. sz.) megfelelően Zygeth-i Fwzessery György (n) királyi ember és Czegled-i Péter frater pap konventi kiküldött május 10-én (f. III. p. Stanislai ep. et mart.) ellentmondás nélkül beiktatta Zygeth-i Pál deákot és testvérét (fr): Ferencet Zygeth (Maramarus vm) mezővárosbeli, általa megnevesített – korábban polgári – házaikba. — *Megjelent szomszédok:* Nemesek: Zygeth-i Gergely deák, Maramarus vármegye alispánja, Chyerepenye Pál, Gaal István és Pesthy György, Zarwazo-i Birtok János és Pap Dan, Zlathina-i Nan Ioan, Negre Ştefan és Bard Simion, Feyregyhaz-i Domsa Bertalan, Weresmarth-i Batthya (d) János pap (praesbiter), Dolha-i György, Boldizsár, János és Ferenc, Odoryan-i Rhatoni Gergely és Pál, Petrowa-i Petru és Alsorhona-i Péter. – Zygeth-ről a király jobbágysai: Kalman Bálint főbíró (iudex primarius), Deak Gáspár, Hegedews Gál, Faber Domokos, Anthal Lukács, Hachyo Simon és Pongracz János. (I, f. 265^v–266^v)

Ái II. János király 1570. június 17-i oklevelében (320. sz.), amely szerint pátens alakú eredetijét hátlapján a konvent rányomott pecsétjével erősítették meg.

19. 1555. november 9. (in castro nostro Almas, IX. Novembris) Gyarmatt-i néhai Balassa Imre (m) özvegye, most Kechkemett-i Pathochi Boldizsár (e) felesége: Somy Anna – első férjétől született fia: András és kiskorú leányai: Katalin, Zsófia és Margit nevében is – különösen özvegye ideje alatt teljesített szolgálataiért neki járó 50 Ft fejében familiárisá-

nak: Kechel-i Olah Boldizsárnak (e) és utódainak átengedi és leköti (inscripsimus et obligavimus) örökjogon, tartozékukkal és haszonvételükkel együtt a Gorbo-i birtokrészében lévő nemesi udvarházat és ama lakatlan házat, amely néhai Tyza László (pr) magszakadásával – Lukács nevű kiskorú fiával együtt (?) – háramlott az adományozóra (per mortem et defectum seminis sui, una cum puero Lucae, filio eiusdem Ladislai Tyza ad nos devolutam), továbbá Paptelke-n (Doboca vm) az őseitől osztály útján reá szállott három jobbágytelket, amelyeken Nagh Hertczws, Hertczws Petru és Hertczws Grigore lakik, az évenként tavasszal szokás szerint felosztott nyílföldekkel együtt (una cum annuali mensura fenetum et terrarum arabilium vernali tempore secundum publicam consuetudinem ipsarum possessionum, ut solent annuatim dividi, vulgo nylas feoldek appellatarum). (I, f. 86^r–86^v)

Ái II. János király 1569. május 20-i oklevelében (111. sz.), amely szerint kettős ívpapíron kelt, pátens alakú eredetijét Somi Anna a szöveg alatt pecsétjével és aláírásával erősítette meg.

20. 1558. március 15. (in Coloswar, XV. Martii) Izabella királyné Coloswar bírájának és esküdt polgárainak kérésére, illetve a város lakosai által néhai férjének: [I.] János királynak, valamint fiúknak: János Zsigmond választott magyar királynak teljesített hűséges szolgálatok jutalmául harmincadvámhelyet létesít a városban mindenféle áru részére. Elrendeli továbbá, hogy az országba áruikat behozó – Erdély területén kívül lakó – nemzetek: magyarok, görögök, románok és mások az eladásra szánt termékeiket Coloswar-t hozzák forgalomba, illetve a négy országos vásár kivételével csakis a helybélieknek adják el. Az erdélyiek pedig régi szokás szerint a harmincad kifizetésének feltételével bárhonnan behozhatják, és bárhova kivihetik áruikat. Engedélyezi más városok jogsérelme nélkül négy országos vásár tartását: március 12-én (Gregorii papae), június 13-án (Anthonii conf.), augusztus 10-én (Laurentii mart.) és november 1-én (Omn. sanct.). A vásárokon, valamint az azokat megelőző és követő nyolc napon a kereskedők szabadon árusíthatják termékeiket. A vásárnapokon kívül az idegen magyarok és erdélyiek által a városba szállított árut csakis a Coloswar-iak vásárolhatják meg, illetve adhatják tovább. Engedélyezi az utóbbiaknak, hogy szabadon mehessenek áruikkal Moldvába (Moldavia) és Havasalföldre (Transsalpinia), és hogy onnan különböző árukat: juhokat, teheneket, sertést és egyebeket hozhassanak a huszadvám kifizetésének feltételével. És végül, mivel a Coloswar-i kézművesek viselik a városi közterhek nagy részét – a város kapuinak és falainak őrzése, a tornyoknak a védelemhez szükséges ágyúkkal és más harci eszközökkel való felszerelése, illetve mindezek védelmének ellátása háború esetén –, ezért a bíró és az esküdt polgárok kérésére csak a városlakóknak engedélyezi, hogy a városban bört vásároljanak, és a vásárok idején kívül csizmákat árusítsanak, megtiltva ezeket a Monostor-i vargáknak és másoknak, azzal a feltétellel, hogy a tímárok – mesterségük és szabadságaik elvesztésének terhe alatt – termékeiket a korábbinál alacsonyabb áron kínálják eladásra. (I, f. 81^v–82^r)

Ái Kolozsvár bíráinak és esküdt polgárainak 1558. december 9-i oklevelében (21. sz.), amely szerint hártýára írt, pátens alakú eredetijét függő titkospecséttel, valamint Izabella királyné és II. János király aláírásukkal erősítették meg. Eredetije: Kolozsvár város lt, fasc. N. 4. Közlés: KvOkI II. 34–35.

21. 1558. december 9. (in Coloswar, f. VI. p. Concep. Mariae virg.) Fodor István bíró, Bornemizza János királybíró, Vice[y] Antal, Szram Stephan, Kalmar László, Fylstich

Lorenz, Thwry György, Herceg Antal, Aztalos Péter, Eppel Péter, Porkolab Mihály, Beztercey György és Nyreo Kelemen, Coloswar esküdt polgárai Brayber Ladislaus, Zygethy/Zigety Péter, Verner Anton és Zechy Mihály varga céhmesterek – a város védelmében szerepet vállaló és egyéb közterheket is viselő valamennyi Coloswar-i varga nevében is előadott – kérésére kiváltságlevél formájában adják ki Izabella királyné 1558. március 15-én kelt oklevelét (20. sz.). (I, f. 81^r–82^v)

Ái II. János király 1569. június 8-i oklevelében (127. sz.), amely szerint hártýára írt, pátens alakú eredetijét a város függő nagyobb pecsétjével erősítették meg.

22. 1559. (in possessione Walko, dom., III. d. execut. et statut.) Warza-i Wayda Imre és István jelenti [II. János királynak, hogy parancsára] ellentmondás nélkül beiktatták Walko-i Istvánt és András új adomány címén bizonyos [Kolozs vármegyei] részbirtokokba. — *Megjelent szomszédok:* Hwnyad-ról Banffy János (e) [jobbágya?]. — Warza-ról Wayda Balázs özvegyének jobbágya: Jakab György és Olchyardy Vitályos jobbágya: Symon István. — Jakothelke-ről Baky Pál jobbágjai: Wnoka György és Wyncze Tamás. — Damos-ról Banffy János jobbágja: Wyncze Antal és néhai Kendy Antal özvegyének jobbágja: Iwancha János. — Giereomonosthor-ról Kabos György jobbágja: Maryana Ioan és Kabos Imre jobbágja: Mezaros Péter. — Kalotha-ról néhai Kendy Antal özvegyének jobbágjai: Pap Mihály és Lola János. — Keleczel-ről Kabos Imre jobbágja: Leokeos Péter és Wayda István jobbágja: Baglya Lazar. — Wyfálw-ról Tamasffalwy János jobbágja: Jakab János. — Walko-ról Zylwas-i András jobbágja: Jakab Gáspár és Kemyny János jobbágja: Bencze István. (I, f. ?–84^v)

Ái II. János király 1560. október 12-i oklevelében (35. sz.), amely szerint eredetijét Vajda Imre és István aláírásukkal erősítették meg. A bejegyzés eleje hiányzik.

23. 1560. február 5. (ex possessione Nagysayo, f. II. p. Purif. Mariae virg.) Tholna-i Miklós deák nagyobb kancelláriai jegyző, Kereztwry Gáspár Doboka vármegyei alispán, Kereztwr-i Boldizsár és Zenthandras-i Modra István [jelenti II. János királynak, hogy iktatóparancsára] [...] -án és Olmos-on az azt követő szombaton (sab. d. sequenti) ellentmondás nélkül beiktatták Hagymassy Kristófot, általa feleségét: Leway Dorottyát és Miklós nevű fiúkat Barlad, Olahbwdak, Ardan, Frys, Felsewsebes, Alsosebes, Olmos, Radla és Nagysayo nevű birtokokba, illetve az utóbbiban lévő nemesi udvarházba, továbbá a Warhel-i (Doboka vm) részjóságba és a bennük lévő királyi jogba. — *Megjelent szomszédok:* Zentywan-ról a király jobbágjai: Fecher Kelemen és Fodor György esküdtek, valamint Adoryan Pál. — Pazmos-ról a király jobbágjai: Farkas Ádám esküdt, Vince deák, Halaz Ádám és Imrew Ambrus. — Kyssayo-ról (Colos vm) Pathochy Lajos (e) és néhai Pathochy Ferenc (e) özvegye: Zerechen Krisztina asszony jobbágjai: Geztheny Lénárd és Márton deák. — Warhel-ről Inachy Mihály (e) jobbágjai: Aranyas Péter és Homlokos Benedek. — Besztercéhez (Bistricia) tartozó településekről a király jobbágjai: Kysdemethery-ről Kowach Mihály, Roka Márton, Fayzel Ambrosius, Lynczyk Paul geréb, Adam Lukas, Hendel Johann, Angler Ambrosius, Venter Gregor és Andreas esküdtek. — Solna-ról Markws Paul,

Eplen Michael, Maak Lorenz, Fodor Lukas esküdtek. – Petresfalwa-ról Homlokos Bálint és Antal. (I, f. ?– 51^r–51^v)

Ái II. János király 1560. június 6-i oklevelében (29. sz.), amely szerint eredetijét Tolnai Miklós deák, Keresztúri Gáspár, Keresztúri Boldizsár és Modra István aláírásukkal erősítették meg. A bejegyzés eleje hiányzik.

24. [1560. március 8. előtt] A néhai anyakirálynénak, majd neki teljesített szolgálatai jutalmául a Kend-i vár (castelli) officialisának: Chiakor Ferencnek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel és tartozékaival együtt (e) Wivar várához tartozó Sofalwa-i (Doboka vm) királyi részbirtokot. (I, f. 52^v)

Említés II. János király 1560. március 8-i oklevelében (25. sz.).

25. 1560. március 8. (in Enied, VIII. Martii) Megparancsolja Simontelke-i Fichior István-nak, Balasfalwa-i Chereni Gergelynek, Gáspárnak és Istvánnak, továbbá Kozbudak-i [!] Inachy Mihálynak és Magiaros-i Ficior Mihálynak (egregiis et nobilibus), hogy iktassák be a Kend-i vár (castelli) officialisát: Chiakor Ferencet (e) Sofalwa-i (Doboka vm) részbirtokába, amely őt adománylevele (24. sz.) alapján illeti meg. (I, f. 52^r–53^r)

Ái II. János király 1560. június 5-i oklevelében (28. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a király a szöveg alá nyomott pecsétjével erősítette meg.

26. 1560. március 19. (in possessione Sofalwa, III. d. introduct. et statut.) Balasfalwa-i Chereny Gergely és Kisbudak-i Inachy Mihály jelenti II. János királynak, hogy 1560. március 8-i parancsára (25. sz.) március 17-én (XVII. Martii) ellentmondás nélkül beiktatták Kend-i officialisát: Chiakor Ferencet (e) korábban az Wivar-i király várhoz tartozó Sofalwa-i (Doboka vm) részbirtokba. — *Megjelent szomszédok:* Uivar-hoz tartozó Orozfa-lu-ról a király jobbágysai: Kende Péter és Gir[...] Kristóf. – Belak-ról Harinay Farkas jobbágysai: Fris Fábián és Jo Ambrus. – Sofalwa-ról G[...] Lukács jobbágysai: Wrmeny Lukács. – Besz[tercehez] tartozó településekről a király jobbágysai: Bezenő-ről Pancel Farkas és Teke Bertalan. – Malmarok-ról Sweges Tamás és Golchön Florian. – Nemethy-ről Veres Florian és Loch Gabriel. (I, f. 53^r–53^v)

Ái II. János király 1560. június 5-i oklevelében (28. sz.), amely szerint zárt alakú eredetijét Cserényi Gergely és Inácsi Mihály pecsétjükkel és aláírásukkal erősítették meg.

27. <1560. április 4. (in civitate Hwz, IV. Aprilis, anno a condito mundo septies mille et sexagesimo octavo)> Alexandru [Lăpușneanu] (sp et m), Moldva vajdája, minthogy [feleségének: Roxanda-nak (g et m) Herchegh Miklós (e) közeli vérrokona], örökjogon neki, valamint utódainak és örököseinek adományozza haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Chyczso várának tartományában lévő Eor/Ewr nevű birtokot, továbbá Alsokossal és Felsewkossal birtokok között elfolyó [Kossalpathaka] gázlója mellett – az utóbbi település területén –, a Rwgosesth elnevezésű helyen lévő malomhelyet (cuiusdam loci molendini inter possessiones suas Felsewkossal et Alsokossal, intra metas eiusdem possessionis Feolsewkossal, iuxta vadum rivuli ibidem praeterlabentis, in loco Rwgosesth vocato). [A vajda biztosítja a fentiek megtartását úgy a maga, mint felesége, továbbá fiai: Iwachko, Bogdan és Petru, valamint: Mochok országbíró, Negre és Mowyla Weskana, Hothyn-i várnagyok, Weweryche Ioseph, Bodeyw Alexa, Krvowyth Petru, Joana és Crezthe, Nemech-i

várnagyok, Waskana és [Paşco] lovászmester, illetőleg a többi bojára nevében is. — A Movyle kancellár keze által kelt oklevelet a vajda függőpecsétjével erősítette meg.] (I, f. 85^v)

Említés II. János király 1560. június 17-i oklevelében (31. sz.), amely szerint hártýára írt, pápens alakú eredetijét a vajda függőpecsétjével erősítették meg. II. János oklevele a szláv nyelvű (ideomate Rasciano) eredetinek latin nyelvű tartalmi átíratát adja: Matskási cs lt, fasc. 20. nr. 664. □ Közlés: Veress: Documente I. 184. Kiegészítése ennek, illetve DIR A, veacul XVI, vol. II. 139–140 alapján történt.

28. 1560. június 5. (in Alba Iulia, IV. a. Trinit.) A Kend-i vár (castelli) officialisa: Chiakor Ferenc (e) kérésére kiváltságlevél formájában adja ki 1560. március 8-i iktatóparancsát (25. sz.), illetve Balasfalwa-i Chereny Gergely és Kozbudak-i [!] Inachy Mihály 1560. március 19-én kelt jelentését (26. sz.), amellyel a kérelmezőt a Sofalwa-i (Doboka vm) részbirtokba beiktatták. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (I, f. 52^r–53^v)

29. 1560. június 6. (in Alba Iulia, f. V. a. Trinit.) Hagymas Kristóf és felesége: Leway Dorottya, illetve Miklós nevű fiúk kérésére kiváltságlevél formájában adja ki Tholna-i Miklós deák nagyobb kancelláriai jegyző, Kereztwry Gáspár Doboka vármegyei alispán, Kereztwr-i Boldizsár és Zenthandras-i Modra István 1560. február 5-én kelt jelentését (23. sz.), amellyel a kérelmezőket bizonyos Doboka vármegyei jöszágokba beiktatták. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (I, f. ?–51^r–51^v)

A bejegyzés eleje hiányzik.

30. 1560. június 9. (in Trinit.) Wdwarhel-i Borsay Lukács (n) részére kiváltságlevelet bocsát ki Wdwarhel-en (in cottu Zolnok Interiori) lévő nemesi udvarházába való beiktatásáról. (I, f. 53^v)

Kivonatos bejegyzés.

31. <1560. június 17. (Albae Iuliae, f. II. p. Viti et Modesti mart.)> [Herchegh Miklós (e) kérésére] jóváhagyólag átírja Alexandru [Lăpuşneanunak] (sp et m), Moldva vajdájának (waywoda et perpetuus heres terrae Moldaviensis) [1560. április 4-i] oklevelét (27. sz.), amellyel Chyczso várának tartományában lévő bizonyos jöszágokat örökre szőlőan Herczeg Miklósnak adományozott. (I, f. 85^r)

Említés II. János király 1560. június 17-i oklevelében (32. sz.). Eredetije: Matskási cs lt, fasc. 20. nr. 664. □ Közlés: Veress: Documente I. 183–185.

32. 1560. június 17. (Albae Iuliae, f. II. p. Viti et Modesti mart.) Megparancsolja Tothewr-i Baláznak, Miklósnak és Istvánnak, Nyres-i Podwonay Lázárnak, Mykehaza-i [Nagy] Gergelynek, Zentgyerg-i Zenthgyergy Lászlónak és Makray Lászlónak (egregiis, nobilibus), hogy iktassák be Herczeg/Herczegh Miklóst (e) azon jöszágokba, amelyek őt Alexandru [Lăpuşneanunak], Moldva vajdájának általa jóváhagyott (31. sz.) adománya (27. sz.) alapján illetik meg. (I, f. 85^r–85^v)

Belefoglalva Tötöri István és Nagy Gergely 1560. július 8-i jelentésébe (33. sz.).

33. 1560. július 8. (ex Aleor, f. II. p. Visit. Mariae virg.) Tothewr-i Tothewri István és Mykehaza-i Nag' Gergely jelenti II. János királynak, hogy 1560. június 17-én kelt (32. sz.) és július 5-én (f. VI. p. Visit. Mariae virg.) kézhez kapott parancsára július 6-án (sab. p. Visit. Mariae virg.) kimentek Aleor birtokhoz és Alsokossal, valamint Felsewkossal birtokok között elfolyó Kossalpathaka melletti Rwgosesth nevű helyen levő malomhelyhez, majd a szomszédok: Dees-i Zylagy Mihály, Mykehaza-i Hattwany Gergely és Kozarwar-i Byro Illés jelenlétében [?] – minthogy a helyszínen eltöltött szokásos három nap alatt Máté deák és Thewrewk István Des-i esküdt polgárok, valamint az említett Hattwany Gergely (prudenter et circumspectis) sem tiltakozott [?] – Herczegh Miklóst (e) ellentmondás nélkül beiktatták az említett jószágokba. (I, f. 85^r–86^r)

Ái II. János király 1560. szeptember 18-i oklevelében (34. sz.), amely szerint zárt alakú eredetijét Tötöri István és Nagy Gergely pecsétjükkel és aláírásukkal erősítették meg. A megszokottól eltérő és zavaros fogalmazású bejegyzés.

34. 1560. szeptember 18. (in Alba Iulia, f. IV. a. Matthaei ap.) Herczeg Miklós (e) kérésére kiváltságlevél formájában adja ki Tothewr-i Tothewry István és Mykehaza-i Nagy Gergely (egregiorum) 1560. július 8-án kelt jelentését (33. sz.), a kérelmező beiktatásáról bizonyos [Belső-Szolnok vármegyei] jószágokba. — Az oklevelet függő titkospecsétjével erősíti meg. (I, f. 84^v–86^r)

35. 1560. október 12. (in Alba Iulia, XII. Octobris) Valkay István és András kérésére kiváltságlevél formájában adja ki Warza-i Wayda István és Imre 1559-ben – az iktatás 3. napján (III. d. execut. et statut.) – kelt jelentését (22. sz.), a kérelmezők beiktatásáról bizonyos [Kolozs vármegyei] jószágokba. — Az oklevelet függő titkospecsétjével erősíti meg. (I, f. ?–84^r–84^v)

A bejegyzés eleje hiányzik.

36. 1560. október 26. (Albae Iuliae, sab. in Demetrii mart.) Jóváhagyását adja ahhoz, hogy Nysoczky Stanislaw királyi pohárnok és Nagygyergy Mátyás – két oklevél bizonyosságával – átruhazza Sarossy Jánosra és utódaira néhai Bálint magister Varad-i kanonok kanonoki házához tartozó kis kertjét (hortum parvum). (I, f. 86^r)

Kivonatolt bejegyzés.

37. [1560. október 28. előtt] Szt. István első vértanú váradhegyfoki (de promontorio Waradiensis) egyházának káptalana bizonyítja, hogy a domonkos rend Warad-i Mindenszentek-kolostorának perjele: József frater (frater Iosephus ordinis praedicatorum beati Dominici confessoris prior conventus Waradiensis ecclesiae seu cenobii Omnium sanctorum) – valamennyi szerzetes nevében is – az említett kolostor bárhol létező összes ingatlanát, továbbá magát a kolostort, illetve úgy örökség, mint zálog jogán a konventhez tartozó Marczelhaza, Ewssy és Kakwch (Bihar vm) birtokbeli részeket haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt, továbbá 124 fejőstehenet és 16 borjút bizonyos feltételek mellett 100

magyar Ft-on elzálogosított a visszaváltásig Sarossy Jánosnak, általa pedig feleségének: Dorottyának és utódaiknak. (I, f. 86^v)

Említés II. János király 1560. október 28-i oklevelében (38. sz.), amely szerint papírra írt, pátens kiállítású eredeti-jét hátoldalán a káptalan rányomott pecsétjével erősítették meg. Váradon a hitújítás során 1557-ben eltávolított székeskáptalantól a hiteleshelyi feladatokat a Szt. István első vértanúról elnevezett társaskáptalan vette át és látta el egészen 1566-ig. □ Közlés: Bunyitay II. 436. 1. jegyzet (töredékesen, 1560. október 8-i keltezéssel!).

38. 1560. október 28. (Albae Iuliae, XXVIII. Octobris) Jóváhagyását adja Szt. István első vértanú váradhegyfoki (de promontorio Waradiensi) egyháza káptalanjának okleveléhez (37. sz.), amellyel a domonkos rend Warad-i Mindenszentek-kolostorának perjele: József frater magát a kolostort és a hozzátartozó javakat 100 magyar Ft-on elzálogosította a visszaváltásig Sarossy Jánosnak, általa pedig feleségének: Dorottyának és utódaiknak. (I, f. 86^v)

Kivonatos bejegyzés. Közlésére l. a 37. jegyzetét.

39. [1560. október 28. körül] Elődeinek, majd neki teljesített szolgálatai jutalmául udvari familiárisának: Iwan deáknak (e) adományozza az Abuch-i részbirtokot és a Joffew-i (Hwnyad vm) nemesi udvarház egy részét. (I, f. 86^v)

A bejegyzés vége hiányzik. Keltezése az előtte levő bejegyzés dátumával valószínűsíthető.

40. 156[0?]. november 25. (Albae Iuliae, in Chaterinae) Kapolnay Bornemizza Farkas és M[osdosy] Amborus bizonyítja, hogy Zabackay Kys Amborus Adamos-i házát és az ottani, továbbá Zenawereos, Domald, Kyskend, Nagykend, Chiapo, Kochard, Saly (Kikelleo warmegie), valamint Ozd és Martontelke (Feier warmegie) falubeli részeit – amelyeket [...] Ozdy Baladffy András [500?] arany Ft-ban örökre szólóan leköthette leányának: Kis Amborusnénak: Baladffy Ilonának, aki e jószágokat minden tartozékukkal együtt [ugyanazon?] összegben átruházta említett férjére – 500 arany Ft-ban leköti és átengedi [testvérének?]: Zabackay Kys Jánosnak és fiú utódainak [...]. (I, f. 60^r–60^v)

Ái II. János király 1568. szeptember 22-i oklevelében (68. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét Bornemissza Farkas és Mosdósi Ambrus rányomott pecsétjükkel és aláírásukkal erősítették meg. Töredék erősen megcsontult papírlapon. Évi keltezése feltehetően csonka.

41. 1562. október 17. (Debrechini, sab. p. Galli conf.) Debrechen bírója: Jo Benedek és 12 esküdt polgára: Gomb[kötő?] Bálint, Nagy Balázs, Myser Péter, Zabo Boldizsár, György deák, Zewchy Márk, Lakatth István, Forgach Péter, [...] István, Zewchy Tamás, Basay László és Gazdagh János (iurati cives et hospites) bizonyítja, hogy Nagy Gergely nevű polgártársuk az ugyanazon mezővárosbeli – délen Nagy János, északon pedig Bakochy István polgárok házai szomszédságában lévő – örökölt házát, minden haszonvételével és tartozékával együtt, 750 Ft-ért és egy vég vörös „chyemeleth”-ért (una fine vel pecia optima chyemeleth atque integra et rubea) örökre szólóan eladta Fewres Máté Debrechen-i polgárnak, azzal a feltétellel, hogy 1563. május 1-ig (usque festum affuturum divi Georgii martiris et etiam post usque spatium unius hebdomade) ugyanabban a házban lakjon, és annak jövődelmét beszedje, továbbá engedélyezze Barbely Jánosnak, hogy a vele korábban kötött

[megállapodás?] értelmében az elkövetkező három és fél évig ugyanazon bérelt [?] házban (in eadem domo mercenaria) maradjon. (I, f. 61^r–61^v)

Ái II. János király 1569. május 8-i oklevelében (103. sz.), amely szerint kettős ívpapíron kelt, pátens alakú eredetijét a mezőváros szöveg alá nyomott pecsétjével erősítették meg. A sorok végén megcsontult papíron kifakult írású bejegyzés.

42. 1565. szeptember 11. (in Coloswar, XI. Septembris) Chiaky Mihály tanácsúr és kancellár, valamint [II. János] király távollétében annak erdélyi helytartója bizonyítja, hogy Vyngart-i Kesserw István (e) – mivel feleségének: néhai Moizyn havasalföldi (Transalpinensis) vajda leányának: Saphel/Safel/Saphil asszonynak (g) 4000 arany Ft-ját saját elkerülhetetlen szükségleteire elköltötte, és még nem fizette vissza, továbbá hogy halála esetén felesége és fia: Kesserw János közötti esetleges viszályok okait időben megelőzze – Vyngart (in cottu Albensi) várában és mezővárosban, valamint tartozékaiban lévő jószágait, illetve az ország bármelyik vármegyéjében levő birtokjogait, arany és ezüst marháit, és végül minden más ingó és ingatlan vagyonát halála után örökre szőlőn átengedi és leköti (obligasset et inscripsisset) feleségének: Saphel asszonynak és fiának: Jánosnak, valamint utódaiknak és örököseiknek, azzal a feltétellel, hogy ha felesége férjhez menne, akkor fia: János és atyafiai az említett Saphel asszonyt a fenti javakból ne zárják ki, hanem azokat felesége és fia osszák két egyenlő részre. Egyébként Kesserw István, minthogy leánytestvérével (s): Orbay Miklós (e) feleségével: Kesserw Katalin (g) asszonnyal az összes apai és anyai javakon egyenlőképpen megosztott, és az azokból különválasztott részt Katalin már megkapta, újabb birtokosztályt nem kell tegyen. (I, f. 69^r–69^v)

Ái II. János király 1569. május 15-i oklevelében (107. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét Csáky Mihály helytartó aláírásával és szöveg alá nyomott pecsétjével erősítette meg. A sorok végén megcsontult, több helyen hiányos szövegű bejegyzés. Közlés: Veress: Documente I. 261–262.

43. 1565. december 23. (in arce Varad, dom. a. Nat. dom.) Niakazo Ferenc, Bihar vármegye ispánja és Varad várának kapitánya, illetve praefectura bizonyítja, hogy II. János királynak Bokorfalwa és Petrasz nevű birtokok lakói között – bizonyos erdők miatt – indított per letétele, valamint a törvényes határjárásig peregyezés létrehozása érdekében intézett parancsának megfelelően, az általa kiküldött Miske András (e) és Pogándy János (e ac n), valamint más nemes személyek által december 13-án (f. V. in Luciae virg.) tett határjárás során a következőképpen állapították meg a vitatott erdők határait, amelyek megtartására a felek 200 Ft kötés terhe alatt kötelezik magukat: Kaztafalwatól mely pathak megyen ki hivattatik Medwepataknak felhassítván annak az feyett [!] onnat bal kézre térvény az Nagpatakra alá az keorechiely határig ismét az beleniesy határig szakasztván az petrachinak. Medwepathakán az mely úth által megyen, attúl fogva, mely irttvánok vannak Zenamezeo felöt és Koztafalwa felet az beerch avag domb alláig az Gonozpatakig, attak az petraszinaknak, kaztafalwaiaknak és zenamezeoieknek, az is nálok maradván, mellyet az belienessy erdőben birtanak és bírnak, miért hogy az belienesiekhez szakattanak az vajdaság alól. (I, f. 83^v–84^r)

Ái II. János király 1569. június 14-i oklevelében (133. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét Nyakazo Ferenc szöveg alá nyomott pecsétjével erősítette meg.

44. 1566. május 10. (Coloswarini, f. VI. a. dom. Cantate) Coloswar főbírája (primarius iudex): Fodor István, királybírája: Barat István és valamennyi esküdt polgára bizonyítják, hogy Coloswar Zentegyed nevű szőlőhegyén lévő domonkos apácakolostor seniorai és perjelei (seniores ac priores aliarum monialium nigrarum, in promontorio huius civitatis Zentegyed vocato claustrum et residentiam habentium): Juszтина és Nagi Orsolya – a többi apáca nevében is – az ugyanazon szőlőhegyen, a lerombolt kolostoruk mellett (iuxta claustrum dirutum) lévő szőlőjükből két holdat (certam portionem et quantitatem ad duo iugera ac integra ac ligna cubitalia, quibus videlicet vineae et agri in hac civitate nostra mensurantur, [...] magnitudine se extendentem), néhai Nagy Salatiel polgártársuk özvegyétől: Katalin (h et g) asszonytól kölcsönvett 66 magyar Ft fejében, örökre szólóan eladnak neki és örököseinek. Ezenfelül szükséghelyzeteikben nyújtott segítsége viszonzásaként, amely lehetővé tette megélhetésüket és a szőlő többi részének művelését, az eladók vállalják, hogy megvédik Katalin asszonyt a vásárolt szőlő békés birtokában a háborgatók ellen. (I, f. 207^v–208^r)

Ái II. János király 1570. február 28-i oklevelében (262. sz.), amely szerint kettős ívpapíron kelt, pápens alakú eredetijét a szöveg alatt a város nagyobb pecsétjével erősítették meg.

45. 1567. február 8. (in arce Mwnkachy, in prof. dom. Carnisprivii) Lwgas-i Lwka Jánosnak, korábban Mwnkacz várkapitányának végrendelete. Már előbb kiegyenlítette adósságait, megosztozott atyafiaival és öccsével, Péterrel is, akivel együtt II. János királynak az országba való bejövetele előtt Tynkowsy Gáspártól 190 Ft-on zálogba vette az Egeres-i jószágot közös használatra, de ha ezt visszaváltanák, az ő 95 Ft-nyi részét adják feleségének: Sebessy Zugoryan Magdolnának és fiainak: Gáspárnak és Mártonnak. Szolgálatiért a királytól adományba kapott és ezért az atyafiait nem illető Thamaspataka nevű (Hwnyad warmegye) birtok felét, továbbá a kereskedelmi célokra kölcsönadott pénzüsszegeket: Sebessy Simon Jánosnak 300 Ft-ot, az említett Péternek 70 Ft-ot, Zabo Miklósnak 30 Ft-ot, Koldo Iaxa-nak 10 Ft-ot, valamint összes javait szintén feleségére és fiaira hagyja. A végrendelet tanúi: Davidhaza-i Balog János, Illancz-i Racz Péter, Cyney-i Racz Stoyan, Dely Pál (egregii). (I, f. 148^r–148^v)

Ái II. János király 1569. december 1-i oklevelében (203. sz.), amely szerint magyar nyelvű eredetijét a végrendelet tanúi a szöveg alatt pecsétjükkel erősítették meg. Eredetije: Matskási cs lt, fasc. XXI. nr. 679. □ Közlés: Pesty: Krassó IV. 87–88.

46. [1567. március 5. körül] Felseotorya-i néhai Apor Balázs (e) szolgálatai jutalmául fiainak: Miklósnak és Ferencnek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Balwanios várbeli, továbbá a Palos, Kant[a], Zarazpatak, Alsotorya (in cottu Albensi), Felseotorya, Futasfalwa és Ikafalwa (Kizdy sz) birtokbeli részeit és székely örökségeiket, amelyeket már őseik is birtokoltak, csak okleveleik elvesztek. (I.)

A papírlap szélei több helyen megcsönkultak. A bejegyzés vége a keltezéssel együtt hiányzik. A lap számozatlan, kivonata nem szerepel a kötet elenchusában, ezért az eredeti kéziratbeli helye nem állapítható meg. Keltezése azon alapszik, hogy felsőtörjai Apor Miklóst II. János király említi fenti dátumon kelt oklevelében. Vö. SzOkl II. 213–214.

47. 1567. július 21. (Mykezazan, Zent Margyt azzon nap utan masodyk hetfeon) Thabyassy Estván szolgájának: More Lászlónak és örököseinek adja örökre szólóan Mykezaza-

levő házhelyét, minden örökségével és szabadságával együtt. Tanú: Mykezaza-n lakó Pandy Péter. (I, f. 172^r)

Ái II. János király 1569. december 28-i oklevelében (232. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét Tóbiási István aláírásával és szöveg alá nyomott pecsétjével erősítette meg.

48. [1567 – 1569. december 13. előtt] Tanácsurai: Bekes Gáspár kamarás és Pokay Jakab udvarmester (magnifici) bizonyítják, hogy Kowach Imre (c) kovácsmester egyezséget köt Oroz Benedek (c) királyi ajtónállómesterrel (ianitorem nostrum) [Gyula]fehérvár (Albensis) falain belül, az egykori Kikelleo-i főesperesség lakatlan háza közelében (iuxta desertam domum olim archidiaconatus de Kikelleo) lévő Szt. György-oltárigazgatóság háza felől. (I, f. 189^v)

Említés II. János király 1569. december 13-i oklevelében (219. sz.). Keltezése Bekes Gáspár kamarási tisztségének kezdetén (Vö. Trócsányi 321), valamint Kovács Imrének a fenti házba való beiktatására vonatkozó mandatum dátumán alapszik.

49. [1568. március 25. előtt] Szolgálati jutalmául a királyi étekfogók mesterének (magister dapiferorum nostrorum): Baky Pálnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel és tartozékaival együtt ama Myske nevű (Byhor vm) birtokot, amely korábban a Varad-i káptalanhoz tartozott, azonban a királynak az országra való bejövetelekor a Coloswar-i országgyűlés határozatai alapján a kincstárra szállott. (I, f. 203^v–204^r)

Említés II. János király 1568. március 25-i oklevelében (50. sz.). Közlés: Bunyitay II. 279. 4. jegyzet (töredékesen).

50. 1568. március 25. (in Alba Iulia, XXV. Martii) Megparancsolja a Varad-i hiteleshely levélkeresőinek: Kristóf papnak (presbiter), Byhor vármegye nótáriusának: Albert deáknak, Varad-i Sandor Gergelynek és Bwda-i Simon deáknak (nobilibus), hogy iktassák be a királyi étekfogók mesterét (magister dapiferorum nostrorum): Baky Pált (e) a Myske nevű (Byhor vm) birtokba, amely őt adománylevele (49. sz.) alapján illeti meg. — *Királyi embe-
rek:* Chyanady Demeter (e) kancelláriai jegyző, Balogh Ferenc, Sandor János és Bornemyzza László. (I, f. 203^v–204^v)

Belefoglalva a váradi hiteleshely levélkeresőinek 1569. január 24-i oklevelébe (74. sz.). Közlés: Bunyitay II. 279. 4. jegyzet (töredékesen).

51. 1568. április 26. (Kyssolymoson, Zent Georgy nap utan valo hetfeon) Symon Ferenc és Betay Lukács Kyssolymos-i lakosok bizonyítják, hogy Gal Albert és fia: Tamás örökre a Beozeod-ön lakó Solymossy Barabásnak [agiles] adja azon Beozeod-i teleknek egy részét, melyre Solymossy házat emelt magának, valamint a telekhez tartozó, a falu határában levő szántóföldet és három darab kaszálót, cserébe (drincsbe) Solymossy-nak őseitől örökölt ama szántóföldjéért, amely a Kyssolymos-i (Wdwarhely sz) határban az ő csűrje mellett fekszik. (I, f. 275^v–278^r)

Ái II. János király 1570. július 5-i oklevelében (329. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét Simon Ferenc és Bétai Lukács pecsétjükkel erősítették meg. Bár a lapszámozás 275^v-ről 278^r-re ugrik, a bejegyzés szövege hiánytalan. Közlés: SzOkl II. 227.

52. [1568. május 6. előtt] A németek elleni hadjáratokban teljesített hűséges szolgálataiért Wywar királyi vár udvarbírájának: Zenttmihalfalwy Péternek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel és tartozékaival együtt a lerombolt Letha-i várhoz (ad dirutum castrum) tartozó ama Hagymas nevű (Thorda vm) birtokot, amelyet korábban néhai Balassa Menyhárt (m) birtokolt, azonban az ország ellenségeihez való csatlakozása miatt a hűtlenség és felségsértés bűnébe esett, fenti jószága pedig a kincstárra szállt. (I, f. 73^v–74^r)

Említés II. János király 1568. május 6-i oklevelében (53. sz.).

53. 1568. május 6. (in Thorda, VI. Maii) Megparancsolja Bogatt-i Bogatty Imrének, Gáspárnak, Boldizsárnak és Andrásnak, Gerend-i Györgynek és Jánosnak, Hadrew-i Ferencnek, Komyattzegy-i Komyattzegy Jánosnak, Warffalwa-i Warfalwy Jánosnak és Gergelynek (egregiis, nobilibus), hogy iktassák be Wywar királyi vár udvarbíráját: Zenttmihalfalwy Pétert (e) a Hagymas nevű (Thorda vm) birtokba, amely őt adománylevele (52. sz.) alapján illeti meg. — *A szöveg alatt kancelláriai jegyzet:* Lecta. (I, f. 73^v–74^v)

Belefoglalva Várfalvi Gergely és János, valamint Komjátszegi János 1568. szeptember 9-i jelentésébe (65. sz.).

54. [1568. június 12. előtt] Szolgálati jutalmául Kemendy Bálintnak (e), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a [bennük lévő királyi joggal] együtt azokat a Kemend, Banpatak és Weremag (Hwniad vm) birtokbeli részjószágokat, amelyeket már régóta birtokol, csakhogy az azokkal kapcsolatos oklevelei az elmúlt válságos időkben elvesztek. (I, f. 58^v)

Említés II. János király 1568. június 12-i oklevelében (55. sz.).

55. 1568. [június?] 12. (in Alba Iulia, XII. Iu[nii?]) Megparancsolja Batyzfalwa-i B[atiz] Miklósnak, Al[pestes]-i Batyz Pálnak és Istvánnak, Benchye Istvánnak, Konya Andrásnak, Chanad Andrásnak, Ke[reztwr]-i [Ke]rezthwri Jakabnak és Jánosnak, Horwat Lászlónak, Pe[stes]-i Pestessy [...]nek, [...]i G[...] Ferencnek és Chyonokos [...]nak (egregiis, nobilibus), hogy iktassák be Kemendy Bálintot (e) ama Hwniad vármegyei jószágaiba és az azokban lévő királyi jogba, amelyek őt adománylevele (54. sz.) alapján illetik meg. (I, f. 58^r–59^r)

Belefoglalva Batiz Miklós és Keresztúri János 1568. július 26-i jelentésébe (62. sz.). Erősen megcsonkult, nehezen olvasható bejegyzés.

56. 1568. június 2[0?]. (in Alba Iulia, XX[...] Iunii) Minthogy Mezkeo-i Maray Gál (e, a) az alábbi jószágokba magát általuk akarja bevezettetni, megparancsolja Alsozentmyhal[fa]lva-i Feoldvary Gáspárnak és Erdeo [Miklós?]-nak, Mezkeo-i Galfy Tamásnak és Mihálynak, Komyatzeg-i Mihálynak és Jánosnak, [Szi]lvassy Imrének, Petlen-i [Ba]ko Bálintnak és Chan-i Egressy Mihálynak (egregiis, nobilibus), hogy az említett Maray Gált iktassák be Hadrew nevű birtok negyedrésznének ama harmad részébe, amelyet Bagyon-i néhai Balog György (n et a) özvegyének: Ilonának és fiának: Menyhártnak az örökadományából birtokol, továbbá a Zynd-i ősi részbirtokába és az ottani ama három pusztá jobbágytelekbe, amelyek közül kettőt Zentgyed-i Gergely deáktól (e) és feleségétől: Vas Annától

nyert örökadományként, a harmadik pedig néhai [Ho]zzwazzay Mihály (e) özvegye: Katalin (n) adományából van birtokában, valamint az ugyanazon birtokban lévő népes jobbágytelek harmadrészébe, amelyet Vagyas Mártontól fia: Mezkeo-i Vagyas Jakab jóváhagyásával 36 Ft-ért vásárolt. Továbbá ama Berkes-i két jobbágytelekbe, amelyeket Pettlend-i Bako Bálint (n) és rokonai: Lőrinc pap (presbiter) felesége: Bako Zsófia, Egressy Andrásné: Bako Erzsébet és Patak-i Vagyas Andrásné: Apollónia vallott neki, valamint az ugyanazon birtokbeli két népes jobbágytelekbe, amelyeket Bocharly Benedek (n) feleségétől: Zylvassy Annától 46 Ft-ért vásárolt, illetve annak a Pettlend-i részjóságnak a felébe, amelyet Bagyon-i néhai Balog Menyhárt özvegye: néhai Egressy Kelemen (n) leánya: Ágnes és fia: János adományából birtokol, végül az utóbbiaknak ama Puztaegres-i (Thorda vm) két népes jobbágytelkébe, amelyek közül az egyiket azok jóindulatából [bírja], [a másikat pedig] 40 [Ft-ért vásárolta?]. (I, f. 62^v–63^r)

Ái II. János király 1569. március 16-i oklevelében (84. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a szöveg alatt a király rányomott pecsétjével erősítették meg. Szélein megcsontult, több helyen megkopott bejegyzés.

57. [1568. június 23. előtt] Levélkeresőként teljesített szolgálataiért Zentmyhaly Lőrinc (hon) gyulafehérvári (AlbTr) requisitornak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt a Gyulafehérvár falain belül levő, Mihály arkangyalról és Máté apostolról elnevezett házakkal szomszédos (in vicinitatibus domorum Michaelis archangelis minoris et Mathei apostoli), korábban a székesegyházban felállított Magdolna-oltár igazgatóságához tartozó, de az országgyűlés határozata alapján az egyház más javaival együtt a kincstárba szállított házat, a város Czathary Mal nevű szőlőhegyén levő – Wereochey János (hon) és néhai Feoldwary Bálint ítélőmester árváinak szőlőjével szomszédos – két megművelt szőlőt, illetve Felenyed szélén, a hasonló nevű patak melletti élete végéig kapott kétkerekű malmot és Lankerek/Lamkerek-en a Sebes folyóra épített malom egyharmadát. (I, f. 159^r–159^v)

Említés II. János király 1568. június 23-i oklevelében (58. sz.).

58. 1568. június 23. (Albae Iuliae, XXIII. Iunii) Megparancsolja Chyanady Demeter, Fehérvári (Albensis) András deák, Warady Pál, Chyanady János, Hyrsel Georg és Coloswary Gábor nagyobbik kancelláriai jegyzőknek, továbbá a [gyula]fehérvári (Albensis) várnagynak: Wayda Istvánnak és alvárnagynak: Horwatt Simonnak (egregiis, nobilibus), hogy Zentmyhaly Lőrinc (hon) gyulafehérvári (AlbTr) levélkeresőt iktassák be az adománylevelel (57. sz.) neki adott jószágokba. (I, f. 159^r–159^v)

Belefoglalva Csanádi János, Hirschel Georg és Kolozsvári Gábor nagyobb kancelláriai jegyzők 1569. április 30-i jelentésébe (96. sz.).

59. [1568. július 13. előtt] Jóváhagyását adja Nyseoczki Stanislaw pohárnok és tanácsúr (m) adományához, amellyel servitorának: Paulocz-i Pauloczki Bálintnak (g), valamint utódainak és örököseinek adta Alsolokay nevű (Zarand vm) birtokát, a maga részéről pedig Pauloczki Bálintnak adományozza az abban lévő királyi jogát is. (I, f. 193^v–194^r)

Említés II. János király 1568. július 13-i oklevelében (60. sz.).

60. 1568. július 13. (in Alba Iulia, XIII. Iulii) Megparancsolja Zarand vármegye [jegyző-jének]: Lukács deáknak, Brad-i Tamásnak, Kischior-i Kischiori Gáspárnak, Lonka-i Rybychei Bertalannak, Miklósnak és Simonnak, Berten Pálnak, továbbá Halmagi-i Moga Gáspárnak és Botta Miklósnak (egregiis, nobilibus), hogy iktassák be Paulocz-i Pauloczki Bálintot ama Alsolonkay nevű (Zarand vm) birtokba és az ottani királyi jogba, amely őt Nyseoczki Stanislaw pohárnoknak és tanácsúrnak (m) általa jóváhagyott (59. sz.) adománya alapján illeti meg. (I, f. 193^v–194^r)

Belefoglalva Lonkai Bertényi Pál, Brádi Tamás és Lukács deák 1568. július 22-i oklevelébe (61. sz.).

61. 1568. július 22. (ex possessione Alsolonkay, in Mariae Magdalенаe) Lonka-i Berteny Pál, Zarand vármegye alispánja, Brad-i Tamás királyi aranybeváltó (auricampsor) és Lukács deák, az említett vármegye jegyzője jelenti II. János királynak, hogy az 1568. július 13-i parancsára (60. sz.) július 20-án (Zent Illyes profeta napian) Pauloczki Bálintot (n) ellentmondás nélkül beiktatták az Alsolonkay nevű (Zarand warmegye) birtokba és a benne lévő királyi jogba (kyraly igassaga-ba). — *Megjelent szomszédok*: Nemesek: Bolgarfalwy Botta Miklós, Crischor-i Chrischory Gáspár, továbbá Brad-i Bradi László és Korna Estván. — Keoreosbanya-ról Nyseoczki/Nyzeoczky Szaniszló jobbágysai: Dyenesy András, Abram Péter, Hwnyadi János. — Scrophia-ról Nyseoczki Szaniszló jobbágysai: Steph János és Koztay Ignát. — Felseolonka-ról néhai Moga Márton leánya: Sára asszony jobbágysai: Dancz Oprys és Bota Lwpsa. — Nyagoya-ról Nyseoczki Szaniszló jobbágysai: Stancz Stepan és Thopor Lazăr. — Vallialonka-ról Nyzeoczky Szaniszló jobbágysai: Dara Lazăr és Mogos Jowan. (I, f. 193^v–195^r)

Ái II. János király 1570. január 30-i oklevelében (252. sz.), amely szerint zárt alakú, magyar nyelvű eredetijét Bertényi Pál, Brádi Tamás és Lukács deák aláírásukkal, illetve két rányomott pecséttel erősítették meg.

62. 1568. július 26. (in possessione Kemend, f. II. p. Magdalенаe) Batyzffalwa-i Batyz Miklós és Kerezthwry-i Kerezthwry János jelenti II. János királynak, hogy az 1568. június 12-i parancsának (55. sz.) megfelelően július [23–25]-a között ([...] p. Magdalенаe) új adomány címén ellentmondás nélkül beiktatták Kemendy Bálintot Kemend, Banpataka és Weremaga (Hwniad vm) birtokbeli részekbe és az azokban lévő királyi jogba. — *Megjelent szomszédok*: Nemesek: Haro-i Chywka Mátyás és [H]aray P[éter?], Nysowsky/Nisowski Stanislaw (m) Ar[any]-i officialisa: Rapolty [...]. — Arany-ról Nysowsky Stanislaw jobbágysai: Ganch Fabian és Opra Prozte. — Gyertanos-ról Nysowsky Stanislaw jobbágysai: Grose Jank[wl] és Kendres Jankwl. — Arany-ról Kemendy János (e) jobbágysai: Opra Laza[r]. (I, f. 58^r–59^v)

Ái II. János király 1569. május 4-i oklevelében (100. sz.), amely szerint zárt alakú eredetijét Batiz Miklós és Keresztúri János pecsétjükkel és aláírásukkal erősítették meg. Erősen megcsontult, nehezen olvasható bejegyzés.

63. 1568. augusztus 10. (f. III. p. Transfig. Chr.) Mezkeo-i Galfy Tamás és Mihály jelenti II. János királynak, hogy 1568. június 20-i parancsának (56. sz.) megfelelően augusztus 10-én (f. III. p. Transfig. Chr.) ellentmondás nélkül beiktatták Mezkeo-i Maray Gált (e, a) Berkes, Puztaegres és Zynd (Thorda vm) birtokbeli részeibe. — *Megjelent szomszédok*: Puztaegres-ről Bagamery György jobbágysai: Bogdan Litus, Lőrinc pap (presbiter) jobbágysai:

Sandor Pál, Varfalvy Sebestyén jobbágya: Bago Montha, Feoldvary Gáspár jobbágya: Zeocz János, Dániel deák jobbágya: Zekely Tamás, továbbá Vytez Gábor jobbágjai: Balog Simon és Péter, valamint Egressy Péter jobbágya: János. – Magyarpeterd-ről Bagamery György jobbágya: Byro Miklós és a néhai Lugassy Máté özvegyének jobbágya: Jaray Pál. – Zynd-ről Erdeo Miklós jobbágjai: Albertfy Mihály, János és Pál, továbbá Hozwazzay Mihály jobbágya: Jo Ambrus. – Koppan-i Márton deák. (I, f. 63^r–64^r)

Ái II. János király 1569. március 16-i oklevelében (84. sz.), amely szerint zárt alakú eredetijét Gálfi Tamás és Mihály zöld viaszba nyomott pecsétjükkel és aláírásukkal erősítették meg. A papírlapok szélei megcsönkultak.

64. 1568. augusztus 13. után ([...] d. diei praescripti) Mezkeo-i Galfy Tamás és Mihály jelenti II. János királynak, hogy 1568. június 20-i parancsának (56. sz.) megfelelően augusztus 13-án (f. VI. p. Transfig. dom.) beiktatták Mezkeo-i Maray Gált (e) a Hadrew nevű (Thorda vm) birtok negyedrészenek ama egyharmad részébe, amelyet ő Bagyon-i néhai Balog György özvegyének: Ilonának (n) és fiának: Menyhártnak az adományából birtokol, miután a bevezetéskor tett ellentmondását Hadrewy Ferenc (e) visszavonta. — *Megjelent szomszédok*: Nemesek: [Gerend]-i Gerendy János és Sos István, Gerendzentmarton-i Beldy Benedek. — Gerend-ről Saphar Pál jobbágya: Nagy Benedek, Hadrewy Ferenc jobbágja: Zakarias Bálint, Gerendy György jobbágja: Vas Gergely, továbbá Balattfy István jobbágja: Hanko Petru és Apafy Gergely jobbágja: Hanko Trwcz[a]. (I, f. 64^r–64^v)

Ái II. János király 1569. március 16-i oklevelében (84. sz.), amely szerint zárt alakú eredetijét Gálfi Tamás és Mihály zöld viaszba nyomott pecsétjükkel és aláírásukkal erősítették meg. A papírlapok a sorok végén megcsönkultak.

65. 1568. szeptember 9. (in possessione Hagymas, f. V. p. Nat. Mariae virg.) Warfalwa-i János és Gergely, valamint Komyatzegy János jelenti II. János királynak, hogy 1568. május 6-i parancsára (53. sz.) szeptember 6-án (f. II. a. Nat. Mariae virg.) Zenttmihalyffalwy Pétert ellentmondás nélkül beiktatták a lerombolt Letha-i várhoz (ad dirutum castrum) tartozó Hagymas nevű (Thorda vm) birtokba. — *Megjelent szomszédok*: Nemesek: Felseo Jara-i Lupsay János, Also Jara-i Bolyay Mihály, Thorda vármegye helyettes szolgabírája és Fyryka Miklós. – PwzthaeGRES-ről Egressy Péter jobbágjai: Nuleh Petru, Markos László, továbbá Marray Gál jobbágja: Kereztyen János és Dobzai István jobbágja: Kerekes Farkas. – Also Jara-ról Keressy Dénes jobbágja: Lökös Lőrinc, valamint Thorozkay Jánosnak két Fazakas Tamás nevű jobbágja és Fazakas János. – Magyar Peterd-ről Marray Gál jobbágja: Kowacz Ferenc. – RoheGRES-ről Horwat János jobbágja: Pop Ștefan. – Zenttkyraly-ról Rado Mihály jobbágja: Kereztyen János és Gereoffy Gáspár jobbágja: Bozarad Tamás (item ungueros[?]) Michaelis Rado Ioannem [!] Kereztyen, Thoma Bozarad Casparis Gereoffy de Zenttkyraly). (I, f. 73^v–75^r)

Ái II. János király 1569. május 26-i oklevelében (118. sz.), amely szerint zárt alakú eredetijét Várfalvi János és Gergely pecsétjükkel és aláírásukkal erősítették meg.

66. [1568. szeptember 16. előtt] Szolgálati jutalmául Pribek Péternek (e), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt a Bihar (Bihar vm) mezővárosbeli Zentpeter nevű utcában, Erdeohegy Ferenc (n) és néhai Spanitt Miklós (e) özvegyének házai között lévő egykori Mindenszentek-oltárigazga-

tóságnak házát és a hozzátartozó szőlőket, amelyek országgyűlési határozat alapján más egyházi javakkal együtt a kincstárra szálltak, és amelyeket most Pribek a király adományából birtokol. (I, f. 196^v–197^r)

Említés II. János király 1568. szeptember 16-i oklevelében (67. sz.).

67. 1568. szeptember 16. (in oppido Zazwaros, XVI. Septembris) Megparancsolja a Warad-i hiteleshely levélkeresőinek: Kristóf papnak (presbiter), Bihar vármegye jegyzőjének: Albert deáknak, Varad-i Sandor Gergelynek és Bwda-i Simon deáknak (nobilibus), hogy iktassák be Pribek Pétert (e) az adománylevelével (66. sz.) neki adott Bihar (Bihor vm) mezővárosbeli házba és a hozzátartozó szőlőkbe. — *Királyi emberek*: Thwry Péter, Orgonas Imre, Dely Fábián és Pipaly János. (I, f. 196^v–197^r)

Belefoglalva a váradi hiteleshely 1568. november 12-i jelentésébe (69. sz.).

68. 1568. szeptember 22. (in Alba Iulia, XXII. Septembris) Zabodka-i Kys János (e) kérésére jóváhagyólag átírja Capolna-i [Bor]nemizza [Farkas] (m) tanácsúr és Mosdossy Ambrosius (e) tizedarendátor 1560. november 25-én kelt oklevelét (40. sz.) a neki átengedett bizonyos Kikelleo és [Feier] vármegyei jószágról. Egyidejűleg a maga részéről szolgálatai jutalmául neki, valamint utódainak és örököseinek adományozza az azokban lévő királyi jogát is. (I, f. 60^r–61^r)

Töredék erősen megcsonkult papírlapokon.

69. 1568. november 12. (Varadini, d. XXIV. introduct. et statut.) A Warad-i hiteleshely levélkeresői: Kristóf pap (presbiter), Albert deák, Bihar vármegye jegyzője, Varad-i Sandor Gergely és Bwda-i Simon jelenti II. János királynak, hogy az 1568. szeptember 16-i parancsára (67. sz.) Dely Fábián (e) királyi ember és Kristóf presbiter hiteleshelyi kiküldött október 20-án (f. IV. p. Lucae ev.) [Hyud-i] Pribek Pétert (e) ellentmondás nélkül beiktatták a Bihar mezővárosbeli egykori Mindenszentek-oltárigazgatóság háza, illetve a hozzátartozó – az említett mezőváros szőlőhegyén lévő – Kofor, Nadas és Polyas nevű kapált szőlők birtokába. — *Megjelent szomszédok*: A ház iktatásánál: Thwry Pál, a mezőváros prédikátora (concionator), Kopachy Ferenc, Bihar mezőváros egyházának papja (minister), Aranyas Péter presbiter és Pipaly János (n), valamint a király jobbágysai: Sigmond Péter bírósági és Eosy Lukács Bihar-i lakosok. — A szőlők iktatásánál a fentiekén kívül: Gergely deák (n), és a király jobbágysai: Myser Sebestyén, Olah Mihály, Som Orbán, Harminczados Orbán és Chianalosz János Bihar-i lakosok. (I, f. 196^r–198^r)

Ái II. János király 1569. augusztus 15-i oklevelében (164. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a levélkeresők a szöveg alá nyomott pecsétjükkel erősítették meg.

70. [1568. december 13. előtt] Szolgálatai jutalmául Almady Andrásnak (e), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és az ottani királyi jogával együtt az elődei által is már bírt Zylkerek, Pynthek (in cottu Zolnok Interiori), Zawa és Bogachy/Bogacz (Doboca vm) birtokbeli részjóságait. (I, f. 163^v–164^r)

Említés II. János király 1568. december 13-i oklevelében (71. sz.).

71. 1568. december 13. (in Alba Iulia, XIII. Decembris) Megparancsolja Zego-i [!] Vas Györgynek, Zentgotthard-i idősebb Vas Jánosnak, Zentegyed-i ifjabb Vas Jánosnak, Doboka-i Dobokay Imrének, Zentegyed-i Gergely deáknak, Sylvas-i Sylvassy Jánosnak, Zentgeorgy-i Zentgeorgy Lászlónak és Boldizsárnak, Pynthek-i Iklody Bálintnak, Nagyfalw-i Apaffy Istvánnak és Imrének, Jeneo-i Dobokay Istvánnak, Thoteor-i Thoteory Miklósnak (egregiis, nobilibus), hogy iktassák be Almady Andrást (e) az adománylevelével (70. sz.) neki adott jószágokba és az azokban lévő királyi jogba. (I, f. 163^v–164^r)

Belefoglalva Szentgyörgyi Boldizsár és Iklódi Bálint 1568. december 21-i jelentésébe (72. sz.).

72. 1568. december 21. (in possessione Zylkerek, d. IV. introduct. et statut.) Zentgeorgy-i Zentgeorgy Boldizsár és Pynthek-i Iklody Bálint jelenti II. János királynak, hogy az 1568. december 13-i iktatóparancsára (71. sz.) december 18-án (sab. a. Thomae ap.) Almady Andrást ellentmondás nélkül beiktatták Zylkerek és Pynthek (in cottu Zolnok Interiori) birtokbeli részekbe és a bennük levő királyi jogba. — *Megjelent szomszédok:* Kechyet-ről Erdeog János jobbágya: Desy Mihály és Radak László jobbágya: Theowysy Ambrus. — Gyrott-ról Indaly Gáspár jobbágya: Kadar Bertalan és Wajda Péter jobbágya: Hagyo Tamás. — Pyntek-ről Pap György jobbágjai: Boros István, Szaz Bálint. — Felseo Gykenes-ről a király jobbágjai: Lwdas István, Mercze Luca. — Thotfalw-ról Banffy Farkas jobbágya: Dragumer Clement és néhai Pathoczy Ferenc özvegyének jobbágya: Bercz Toma. (I, f. 163^v–164^v)

Ái II. János király 1569. december 10-i oklevelében (217. sz.), amely szerint papírra írt, zárt alakú eredetijét Szentgyörgyi Boldizsár és Iklódi Bálint zöld viaszba nyomott pecsétjükkel és aláírásukkal erősítették meg. □ Regeszta: Jakó: Lészai lt (sajtó alatt).

73. 1568. december 21. (Wyfalwban, Zent Tamas apostol napyan) Beozeod-ön lakó Farkaslaky Pál, valamint Uyfalw/Wyfalw-án lakó Kowach Imre és Symonfy János [egregii, agiles] bizonyítják, hogy Balog György és öccse: Krestel/Krestely Péter, Uyfalw-i lakosok a Beozeod-ön lakó Solymossy Barabásnak [agiles] adják örökre azon teleknek egy részét, melyre Solymossy házat emelt magának, cserébe (drincsbe) Solymossy feleségének örökségéért, az Uyfalw-i határban fekvő és a Galapatakára menő földért, melynek tőzsomszédja Farkaslaky Pál. Továbbá Solymossy Beozeody Kalara Demetertől négy Ft 75 pénzért örök áron egy irtványt vásárol a Beozeod-i (Wdwarhely sz) határban. (I, f. 275^r–275^v)

Ái II. János király 1570. július 5-i oklevelében (329. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét Farkaslaki Pál, Kovács Imre és Simonfi János a szöveg alá nyomott pecsétjükkel erősítették meg. □ Közlés: SzOkI II. 236–237.

74. <1569.> január 24. (XXIII. d. introduct. et statut.) A Warad-i hiteleshely levélkeresői: Kristóf presbiter, Bihar vármegye jegyzője: Albert deák, váradi (de Waradino) Sandor Gergely és Bwday Simon jelenti II. János királynak, hogy 1568. március 25-i parancsára (50. sz.) Chyanady Demeter kancelláriai jegyző és Kristóf pap (presbiter) hiteleshelyi kiküldött 1569. január 2-án (dom. p. Circumcis. dom.) a királyi étekfogók mesterét: Baký Pált (e) ellentmondás nélkül beiktatták Myske nevű (Byhor vm) birtokába. — *Megjelent szomszédok:* Váradról (de Waradino) Erdews Gábor és Peres Boldizsár. — Pyspeoky-ról a király jobbá-

gyai: Nagy István Warad-i esküdt polgár, Olah István és Twba István. – Zentandras-ról Bekes Gáspár jobbágysai: Egey György és Georgy Benedek deyak. – Zentjanos-ról: Hagymas Kristóf jobbágysa: László deák és Betlen István jobbágysa: Farkas Gergely. – Bors-ról néhai Zentiwany Ferenc özvegyének jobbágysa: Parlagy Tamás. (I, f. 203^v–204^v)

Ái II. János király 1569. május 1-i oklevelében (98. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a levélke-resők a szöveg alatt pecsétjükkel erősítették meg. Évi keltezése, bizonyosan tollhibából: 1579, melyet javítottunk. Közlés: Bunyitay II. 279. 4. jegyzet (töredékesen).

75. 1569. február 15. (in Alba Iulia, XV. Februarii) Hűséges szolgálatai jutalmául Besenyeo-i Tethey Lőrinc magister királyi jogügyigazgatónak (director causarum nostrarum regiarum), valamint utódainak és örökösének adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt ama Zazweolgye-i (Kykeolleo vm) részbirtokot, amely korábban a gyulafehérvári (AlbTr) káptalané volt, de országgyűlési határozat alapján a többi egyházi javakkal együtt a kincstár birtokába ment át, és amelyet visszavonásáig már előbb neki adott. (I, f. 249^r–249^v)

Ái II. János király 1570. április 30-i oklevelében (288. sz.).

76. 1569. február 15. (in Alba Iulia, XV. Februarii) Megparancsolja Benye-i Baxa Ferencnek, Beonyey Miklósnak, Bak Ferencnek, Adamos-i Miletynczky Ferencnek, Byrthok Mihálynak, Kys Jánosnak, Zentmiklos-i Miklósnak, Zagor-i Herenchyeny Mihálynak, Zanchyal-i Veres Lőrincnek, Peterfalwa-i Nagy Menyhártnak, Dychyeozent Marton-i Romany Ferencnek, Borsay Mátyásnak és Istvánnak (egregiis, nobilibus), hogy iktassák be Besenyeo-i Thetey Lőrinc magister jogügyigazgatót Zazweolgye/Zazveolgye-i (Kykeolleo vm) részbirtokába és az ottani királyi jogba, amely őt adománylevele (75. sz.) alapján illeti meg. (I, f. 249^v–250^v)

Ái II. János király 1570. április 30-i oklevelében (288. sz.).

77. [1569. február 16. előtt] Szolgálatai jutalmául Pestyen-i Pestyeny Jánosnak és testvéreinek (fr. g): Mihálynak, Istvánnak és Miklósnak (nobiles), valamint utódaiknak és örökösüknek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Rekecze-n ifjabb [?] Syndonia és Draguy, Dombravycza-n Avram, Pestyen-en Lupisc és Pestyenicza-n Klopotiwa-i Petru által lakott négy népes jobbágytelket, valamint a Rekecze-i Bora nevű erdőt (Huniad vm), amelyeket már a kedvezményezettek apja: néhai Pestyeny Demeter (e) is birtokolt. (I, f. 76^r–76^v)

Említés II. János király 1569. február 16-i oklevelében (78. sz.).

78. 1569. február 16. (in Alba Iulia, XVI. Februarii) Megparancsolja [...]i Oztroway Gáspárnak, Haczogy Györgynek, Nalacz-i Nalaczy Miklósnak és Koyka Ioannak, Pestyen-i Chok Istvánnak, Pap Lászlónak és Also Istvánnak (egregiis, nobilibus), hogy iktassák be Pestyen-i Pestyeny Jánost és testvéreit (fr. g): Mihályt, Istvánt és Miklóst (nobiles) az adománylevelel (77. sz.) nekik adott Huniad vármegyei jószágokba és a bennük lévő királyi jogba. (I, f. 76^r–77^v)

Belefoglalva Pap László és Csók István 1569. április 29-i oklevelébe (95. sz.).

79. 1569. február 17. (in Alba Iulia, XVII. Februarii) Gyimes-i Forgach Ferenc (m) tanácsúr – aki Miksa római császár engedélyével, a tőle nyert jutalmakat (praemiis) hátrahagyva, előbb Velencébe (Venetias) utazott, később pedig II. János király szolgálatába állott – ezután szolgálatai jutalmául neki, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Colosmonostor mezővárosát, az ottani monostort (claustrum seu curiam) és – az apátság egykori – tartozékait: Baach, Bogartelke, Jegenye, Kayanto és Tybwrcz nevű (Colos vm) birtokokat, amelyek az 1556. november 25-i (Catherinae virg.) Coloswar-i országgyűlés határozata alapján az egyház más javaival együtt a kincstárra szálltak, az ottani gyalogpuskások kivételével, akiket más királyi várak tartományában lévő gyalogpuskások szabadságában akar megtartani. Mindezt úgy, hogy sem II. János, sem királyi utódai nem vehetik vissza az adományozott jószágokat addig, amíg az adományost vagy utódait nem részesítik hasonló értékű javakban Erdély területén, valamint az ott eszközölt építkezések költségeit meg nem térítik. (I, f. 91^r–91^v)

80. 1569. február 20. (hwshagyo vasarnap) Galfy Tamás és Mihály, továbbá Zentgeorgy Bálint és Wdvary Péter [egregii, agiles] Mezkeo-i lakosok bizonyítják, hogy az ugyanott lakó Maray Gál [e, a] és felesége: Hozzwazzay Erzsébet a következő megállapodást kötöttek az általuk vásárolt vagy szerzett Thorda vármegyei és Aranyos széki jószágaik felől: Az egyik fél halála esetén e javakat a másik fél bírja haláláig, azután pedig a Magyar Peterd, K[ók?], [Közép] Peterd, Jara, Mezeo Chan és Boldoch birtokbeli javaik Hozzwazzay Erzsébet leányára: Rado Mihálynéra: Ilonára vagy az ő gyermekére szálljanak a Mezkeo-i Czegezy nevű szőlővel együtt. A Felsopeterd, Berkes, Puztaegres, Zynd, Hadrew és Indal (Thorda vm) birtokbeli jószágaik Maray Gál leányainak: Czegezy Andrásnénak: Ilonának, Zeles Menyhárténak: Annának és Somog[y] Jánosnénak: Katának maradnak. Az Indal-i jószágot és örökséget Maray Gál halála esetén élete végéig feleségére hagyja azzal a feltétellel, hogy a jövedelem felét átengedi Maray Andrásnak, illetve a már említett három leányának, halálával pedig az ugyanazokra szálljon. Az anyjától örökölt jószágait, kivéve az ő részét, amelyet gyermekeire hagy, atyafiai: Maray András és Maray János gyermekei örököljék. Halála esetén felesége Felsopeterd, Berkes és Puztaegres nevű birtokokban engedjen át leányai részére két-két házjobbágyot, annak halála után pedig az ottani jószágok szintén reájuk szálljanak. A Mezkeo-i örökölt házat összes tartozékával együtt feleségére hagyja addig, amíg az ő nevét viseli. [...] első feleségének Orban Istvánnál zálogban lévő apai öröksége [?] halála után a gyermekeire szálljon. Felesége halálával a fenti ház leányainak maradjon, de ha az előbbi életében háborgatnák annak birtokában, akkor ne hagyja reájuk. Hozzwazzay Erzsébet az első férjétől reá maradt javairól rendelkezik [...], és ezeket [leányára: Ilonára?] hagyja. Továbbá a szüleitől örökölt javait, kivéve a gyermeke által kivett részt, élete végéig férjének engedi át, mivel azokat saját költségén rendezte, „és jegyruhát fizetett róla”, illetve kivette őt gyermekével együtt az árvaságból. Az ő halála után pedig leányára: Rado Mihálynéra vagy gyermekeire szálljanak. Ha [férje nem engedné át leányának a neki hagyott javakat?], akkor 100 Ft-on maradjon, és Ilona zárja ki őt anyjának szüleitől örökölt jószágaiból. A korábban elhunyt fél ingóságaival a másik fél saját belátása szerint ren-

delkezhethet, az utóbbi halála után pedig a hátramaradt ingóságok egyik fele Maray Gál leányaira, másik fele Rado Mihálynéra maradjon. (I, f. 65^r–66^v)

Ái II. János király 1569. március 15-én kelt oklevelében (83. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét Gálfi Tamás és Mihály, Szentgyörgyi Bálint és Udvari Péter a szöveg alá nyomott pecsétjükkel erősítették meg. A papírlap szélei megcsonkultak, a szöveg több helyen hiányos.

81. 1569. február (in Meg[gyes], Februarii) Jóváhagyólag átírja azt a bevallást, amelyben [...] az [...] birtokbeli részét haszonvételeivel és tartozékaival együtt, szavatosság vállalása mellett 1[00 Ft-ért?] örökre szőlóan eladja Thetey Lőrinc magister [fiscalis directornak]. — *A szövegben még előforduló nevek:* Ap[...] Gáspár, Bogathi [...]. (I, f. 57^r előtt)

Töredék, a papírlapnak több mint fele megsemmisült. Az átíró oklevél napi keltezése és lapszáma kiszakadt. E bejegyzés kivonata nem került be a kötet elenchusába, ezért az eredeti kéziratbeli lapszáma csak hozzávetőlegesen állapítható meg: keltezése alapján az 57^r elé tehető.

82. [1569. február] A bejegyzés töredékében megjelenő nevek: [...] Benedek és János (egregiorum), [...] (e) fia: János fia: [...]. (I, f. 57^r előtt)

Töredék, a bejegyzés előtti cím: [De iudicatu sedis [saxonicali]s Kewhalom. Keltezése az előtte lévő bejegyzés dátumával valószínűsíthető.

83. 1569. március 15. (in Alba Iulia, XV. Martii) Mezkeo-i Maray Gál (e, a) és felesége: Hozzwazzay Erzsébet (n) kérésére jóváhagyólag átírja Mezkeo-i Galfy Tamás és Mihály, továbbá Zentgeorgy Bálint és Wdvary Péter (egregiorum, agilium) 1569. február 20-án kelt oklevelét (80. sz.) a kérelmezők közötti megállapodásról. (I, f. 64^v–66^v)

Szélein megcsonkult, néhol erősen megkopott és hiányos bejegyzés.

84. 1569. március 16. (in Alba Iulia, XVI. Martii) Mezkeo-i Maray Gál (e, a) kérésére kiváltságlevél formájában adja ki 1568. június 20-án kelt saját parancslevelét (56. sz.), továbbá Mezkeo-i Galfy Tamás és Mihály (nobiles) 1568. augusztus 10-én (63. sz.) és 13. után (64. sz.) kelt jelentését a kérelmező bizonyos Thorda vármegyei jóságokba való beiktatásáról. — Az oklevelet titkospecsétjével erősíti meg. (I, f. 62^r–64^v)

Szélein megcsonkult, több helyen az olvashatatlanságig megkopott bejegyzés. Regeszta: Kemény: Notitia 219.

85. <1569. március 19.> Minthogy Miksa római császár birodalmában lévő jóságait hátrahagyva az ő szolgálatába állott, Ratotth-i Gywlaffy Lászlónak (m), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Cheh mezővárost és az ottani várkastélyt (castellum), továbbá Zeplak, Nagy Gorozlo, Ardo, Horwath, Swelmed, Zelzegh, Also Zywagy, Gardanfalfa, Also Beregzo, Felseo Beregzo, Moso Banya, Borzliug, Felseo Zywagy, Patakfalfa, Eormenyos, Also Warsza, Keozep Warza, Illiesffalfa, Totffalw, Felseo Warza, Egerbegy, Georgytelke, Tohat, Naprat nevű birtokokat, valamint az Wdwarhely, Nagyzegh, Keod, Mono, Kelencze, Wichya, Nyrmony, Wadafalfa és Bikacza (in cottu Zolnok Mediocri) birtokbeli részeket. Ezek a jóságok korábban Bathor-i Györgyei (m) voltak, de minthogy ő a német párthoz csatlakozott, és még

ma is annak híve, a hűtlenség és felségsértés bűnébe esett, fenti javai pedig a kincstárra szálltak. (I, f. 95^v–96^r)

Említés II. János király 1569. március 19-i oklevelében (86. sz.). □ Regeszta: Petri II. 36–37. (Eredeti tisztázata akkor a Gyulay-Kuun cs lt-ban volt, cista A. fasc. I–III.)

86. 1569. március 19. (in Alba Iulia, XIX. Martii) Megparancsolja Tolnay Miklós, Swlyok Imre, Zekesfeyrwary András, Warady Pál, Galffy János, Koloswary Gábor, Desi Jakab, Feltoti András, Benkeo János kancelláriai íródeákoknak, valamint Beoshaza-i Ferenc deáknak, Benedekffalwa-i Ramacha Lászlónak, Samsom-i Keoreossy Jánosnak, Doba-i Spaczay Menyhártnak, Menyeo-i More Jánosnak, Nagy Bálintnak és Haroklyany Jánosnak, illetve Lele-i Zilagzegi Pálnak és Kaplan Györgynek (egregiis, nobilibus), hogy iktassák be Ratotth-i Gywlaffy Lászlót (m) az adománylevelével (85. sz.) neki adott Közép-Szolnok vármegyei jószágokba. (I, f. 95^v–96^v)

Belefoglalva Benkő János és Szilágyszegi Pál 1569. június 2-i oklevelébe (125. sz.).

87. 1569. március 21. (in Alba Iulia, XXI. Martii) Szolgálati jutalmául Petrovina-i Peokry Gábor (e) Warad-i várkapitánynak, feleségének: Kapolnay Annának, fiaiknak: Gábornak és Istvánnak, valamint utódaiknak és örököseiknek örökjogon adományozza, haszonvételeivel és tartozékaival együtt a [gyula]fehérvári (Albensis) egykori Háromkirályok-oltárigazgatóság házat, amely országgyűlési határozat alapján a [gyula]fehérvári egyház javaival együtt a kincstárra szállott. E ház az udvarbírótság és a prépostság épületeinek szomszédságában található. (I, f. 195^v)

Regeszta: Sz 42/1908. 313.

88. 1569. április 15. (Varadini, f. VI. p. Pascatis) A Varad-i hiteleshely levélkeresői: Kristóf pap (presbiter), Byhor vármegye nótáriusa: Albert deák, Varad-i Sandor Gergely és Bwda-i Simon deák bizonyítja, hogy néhai Horvat Mihálynak (e) néhai feleségétől: Pochay Dorottytól (n) született fia: Henczyda-i Horvat János – fiának: Gábornak, illetve kiskorú leányainak: Sárának és Zsófiának nevében is –, továbbá néhai Zekely Péternek (e) ugyanazon Pochay Dorottytól született fia: Henczyda-i Zekely Antal, részint mivel Henczyda-n ([Bi]hor vm) az elmúlt időben saját költségükön házat építettek, részint bizonyos elkerülhetetlen szükségük által kényszerítve, Zeodemeter-i (in cottu Zolnok Mediocri) birtokrészüket minden haszonvételeivel és tartozékával együtt, szavatosság vállalása mellett, 400 Ft-ért és két lóért örökre szólóan eladta Nagyfalw-i Seredy Istvánnak (e) és feleségének: Varday Klárának (g), valamint gyermekeiknek: Ferencnek, Péternek, Gáspárnak, Györgynek, Istvánnak, Erzsébetnek és Dorottyanak. (I, f. 67^v–68^r)

Ái II. János király 1569. május 5-i oklevelében (101. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a levélkeresők szöveg alá nyomott pecsétjükkel erősítették meg. A sorok végén a bejegyzés megcsonkult.

89. [1569. április 16. előtt] Szolgálati jutalmául Grodenczki Bálint (g) királyi helyettes kamarásnak (vicecubicularius noster), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel és tartozékaival együtt ama Morycz-i (Doboka vm) részbirtokot, amely néhai Brassay János (n) magszakadásával szállott a kincstárra. (I, f. 201^v–202^r)

Említés II. János király 1569. április 16-i oklevelében (90. sz.).

90. 1569. április 16. (in Alba Iulia, XVI. Aprilis) Megparancsolja Apathy-i Boer István-nak, Manyk-i Dobay Györgynek, Zekely Jánosnak és Kwn Ferencnek, Galacz-i Pestessy Máténak, valamint Zazsombor-i Zekely Illésnek (egregiis, nobilibus), hogy iktassák be Grodeneczki Bálint (g) királyi helyettes kamarást (vicecubicularium nostrum) Morycz-i (Doboka vm) részbirtokába, amely őt adománylevele (89. sz.) alapján illeti meg. (I, f. 201^v–202^v)

Belefoglalva Székely Illés és Székely János 1570. január 11-i jelentésébe (245. sz.).

91. 1569. április 24. (XXIV. Aprilis) Szolgálati jutalmául Valko-i Miklósnak (e) [új adományként] adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a királyi joggal együtt azokat a Va[lko], [K]eleczel, Wy[falu] és Jakotelke (Colos vm) birtokbeli részeit, amelyeket már elődei is birtokoltak, azonban az azokkal kapcsolatos oklevelek az elmúlt zavaros időkben elvesztek. (I, f. 57^r–57^v)

Törődék, szélein megcsontult, málladozó papírlapon. Kiegészítése a kötet elenchusa alapján történt.

92. 1569. április 24. (in oppido Bihar, d. Georgii mil. et mart.) Byhor mezőváros főbírája (primarius iudex): Sigmond Péter, bírái: Eosy Lukács és Mehes János, valamint a többi esküdt polgára bizonyítja, hogy Chyaki Mihály (r) kancellár és főtanácsúr közbenjárására, illetve a mezőváros közösségének beleegyezésével az egykori Szt. István-oltárigazgatóság házáat, mely településüknek Zent Peter nevű utcájában, Twry Péter (n) és Aranyas Péter pap (presbíter) háza szomszédságában van, és amelyet korábban néhai Jambor György (hon) presbíter birtokolt, a hozzátartozó szőlők nélkül örökösen elcserélik Pribek Péter (e) és fia: Farkas kancelláriai íródeák ugyanazon mezővárosban lévő házával, de a hozzátartozó szőlők nélkül, melyek korábban az egykori Mindenszentek-oltárigazgatóságéak voltak, és amelyet Pribek is királyi adományból birtokol (66. sz.). A most elcserélt házat, mely Jambor György plébános halálával a koronára szállt, a király a hozzátartozó szőlőkkel és egyéb tartozékaival együtt örökre szólóan Bihar mezővárosnak adományozta. (I, f. 89^v–90^r)

Ái II. János király 1569. június 22-i oklevelében (135. sz.), amely szerint kettős ívpapíron kelt, pátens alakú eredetijét a mezőváros szöveg alá nyomott pecsétjével erősítették meg.

93. [1569. április 24. körül] Martonfalwa-i Zekely Istvánnak (e, a), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon Waga [...], [...] Márton, [...] Tamás és [...] nevű hét [?] telkesjobbágyot, a telkek nagyságának megfelelő haszonvételekkel és tartozékokkal. (I, f. 57^v)

Kivonatos bejegyzés. Törődék, szétmálladozó, megcsontult papírlapon. Keltezése az előtte lévő bejegyzés dátumával valószínűsíthető.

94. <1569.> április <28>. (<XXVIII.> Aprilis) [Megerősíti] Mátyás királynak a Des-i plébános és az ottani iskolamester javára tett adományát (5. sz.). (I, f. 57^r)

Kivonatos bejegyzés. Törődék, szélein megcsontult, szétmálladozó papíron. Eredetije: Beszterce város lt, 18. századi egyszerű másolata: ErdRLvt A4, Fasc. 11. (rendezetlen). Regeszta: Berger: Regesten 3380. sz.

95. 1569. április 29. (in possessione Pestyen, f. VI. p. Georgii mart.) Pestyen-i Pap László és Chok/Chiok István jelenti II. János királynak, hogy az 1569. február 16-i parancsára (78. sz.) április 22-én (f. VI. a. Georgii mart.) Pestyen-i Pestyeny Miklóst, Istvánt, Mihályt és Jánost ellentmondás nélkül beiktatták Rekecze, Dombravycza, Pestyen és Pestyenicza birtokbeli négy jobbágytelkükbe, továbbá Rekecze-i Bora nevű erdejükbe és az azokban lévő királyi jogba. — *Megjelent szomszédok:* Nemesek: Nalacz-i Koika Ioan, ifjabb Oztro-i László, Zaykan-i Lupul, Felso Zylvas-i Pap Mihály. — Haczaczel-ről Morsinai Ferenc jobbágysai: Moiza officialis és Varga Nicolae kenéz, Chwla Petru jobbágysai: Mylotyn Ștefan kenéz és Bank Dumitru, Chwla Ștefan jobbágysai: Iloman Dumitru, Ungur Laczko jobbágysai: Gancza Avram. — Twsta-ról Tusta-i Tustay Gergely jobbágysai: Roska Ștefan. — Chywla-ról Tustay Gergely jobbágysai: Salamon Jankulo. — Oztrow-ról Oztrowy László jobbágysai: Demetros Nicolae. — Pestyen-ről Chiok István jobbágysai: Pestyeny Oprian. (I, f. 76^r–78^r)

Ái II. János király 1569. június 1-i oklevelében (123. sz.), amely szerint zárt alakú eredetijét Pap László és Csók István rányomott pecsétjükkel erősítették meg.

96. 1569. április 30. (Albae Iuliae, XXX. Aprilis) A nagyobbik kancellária jegyzői: Chyanady János, Hyrsel Georg és Coloswary Gábor jelentik II. János királynak, hogy 1568. június 23-án kelt iktatóparancsára (58. sz.) Zentmyhaly Lőrincet április 17-én (XVII. Aprilis) beiktatták [gyula]fehérvári (Albensis) házába, a teleknek Serasky Seraphin udvari familiáris házához Lőrincéig terjedő darabja kivételével, mert ennek a szomszéd ellentmondott, amiért tizenötöd napra a királyi udvarba idézték. Április 18-án (d. II. statut.) viszont ellentmondás nélkül iktatták be a Lankerek-i szőlőkbe [!] és az ottani malom harmadrészébe. — *Megjelent szomszédok:* Az iktatás első napján: Zawada Péter (e), Serasky Seraphin udvari familiáris, Dombay Benedek (hon) [gyula]fehérvári helyettes örkanonok (subcustos), a város bírái: Szaz Márton, Ponthyos Ferenc, esküdt polgárai: Czyzar Pál, Paysgyartho Ferenc, Sorban Francisc, Gergely deák aludvarbíró (prudens, circumspectis). — Második napján: néhai Feoldwary Bálint (e) ítélőmester árvaának gyámja: Feoldwary István (e), Vereochey János (hon) [gyula]fehérvári levélkereső, Lankerek-i lakosok: Bora Ztan helyettes bíró, Iowchya Mihai, Pyaga Bara. (I, f. 159^r–160^r)

Ái II. János király 1569. november 29-i (200. sz.) oklevelében, amely szerint papírra írt eredetijét Csanádi János, Hirschel Georg és Kolozsvári Gábor gyűrűspecstjükkel és aláírásukkal erősítették meg.

97. 1569. május 1. (Albae Iuliae, I. Maii) Syrasky Seraphyn (e) udvari familiáris a kancellárián megjelenve Chyaky Mihály kancellár előtt visszavonja [Zentmyhaly Lőrinc] iktatásakor tett ellentmondását (96. sz.). (I, f. 160^v)

Ái II. János király 1569. november 29-i oklevelében (200. sz.). Utólagos tartalmi rájegyzés a jelentés szövege fölé, melyet a kancellár saját aláírásával erősített meg.

98. 1569. május 1. (in Alba Iulia, I. Maii) A királyi étekgógok mestere: Baký Pál (e) kérésére kiváltságlevél formájában adja ki a Warad-i hiteleshely levélkeresőinek 1569. január 24-én kelt jelentését (74. sz.) a kérelmezőnek Myske nevű (Byhor vm) birtokába való iktatásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (I, f. 203^r–205^r)

99. 1569. május 2. (in Alba Iulia, II. Maii) Ama hűséges szolgálataiért, melyeket a király – György frater árulása miatti – lengyelországi száműzetése során, illetve azután is teljesített, titkos és főkancellárjának (summus secretarius cancellarius): Chyaky Mihály (r) tanácsúrnak és általa unokaöccsének (fr): Chyaky Gábor (e) udvari familiárisnak, testvére (fr): néhai Chyaky István (e) leányának: Katalinnak, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és az ottani királyi joggal együtt a Samsond nevű (Maros sz) királyi birtokot, de a benne lakó primorok, lófők és, amíg a királynak szolgálnak, a gyalogpuskások nélkül. (I, f. 101^r)

100. 1569. május 4. (in Alba Iulia, IV. Maii) Kemendy Bálint (e) kérésére kiváltságlevél formájában adja ki Batizfalva-i Batiz Miklós és Kerezthw-r-i Kerezthwry János (nobilium) 1568. július 26-án kelt jelentését (62. sz.), amellyel a kérelmezőt bizonyos [Hwni]ad vármegyei jószágokba beiktatták. — Az oklevelet függő titkospecsétjével erősíti meg. (I, f. 58^r–59^v)

Erősen megcsonkult, több helyen az olvashatatlanságig elhalványult bejegyzés.

101. 1569. május 5. (in Alba Iulia, V. Maii) Kapitánya: Nagyffalw-i Seredy István (e) és felesége: Varday Klára (g), illetve gyermekeik: Ferenc, Péter, Gáspár, György, István, Erzsébet és Dorottya kérésére jóváhagyólag átírja a Varad-i hiteleshely levélkeresőinek a Zeodometer-i (in cottu Zolnok Mediocri) részbirtok megvásárlásáról 1569. április 15-én kelt oklevelét (88. sz.), és a maga részéről Seredy István szolgálatai jutalmául neki, a többi kérelmezőnek, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza az abban lévő királyi jogát. (I, f. 67^r–69^r)

A sorok végén megcsonkult bejegyzés.

102. 1569. május 8. (Albae Iuliae, VIII. Maii) Jedd-i Orban Ferencet és Benedeket, általuk testvéreiket (fr. u): Györgyöt és Miklóst lófősíti, Jedd-en (Maros sz) lévő házukat pedig örökre szólóan mentesíti az adó és a paraszti szolgálat terhéért. (I, f. 59^v)

Kivonatos bejegyzés.

103. 1569. május 8. (in Alba Iulia, VIII. Maii) Debrechen-i Fewres Máté (c) kérésére jóváhagyólag átírja Debrechen mezőváros bírának és esküdt polgárainak 1562. október 17-én kelt oklevelét (41. sz.) egy városukbeli ház megvásárlásáról. (I, f. 61^r–61^v)

A szélein megcsonkult, több helyen elhalványult bejegyzés.

104. 1569. május 8. (VIII. Maii) Nemety-i Pestessy Vidnek (e) és utódainak adományozza új adomány címén a királyi joggal együtt Vallya, Ul[m], Gavonozan, Thamastelke, Nemety és Mezed (Hwnyad vm) birtokbeli részeit. (I, f. 69^r)

Kivonatos bejegyzés.

105. 1569. május 9. (IX. Maii) Zenthdemeter-i Nywtody Györgynek és utódainak adományozza örökjogon a Chieb-en (Udwarhely sz) lakó [Syky] Péter, Gedeo [János], Kowacz Pál, Chyeby Miklós, Janchio [Miklós], Myklos Gergely, Ch[ieby] Demeter, Gedeo [Ta-

más], Chieby András, Zabo László, [Chieby] Tamás, Chieby András, Kapolnas Pál, Za[az] János és Nag Albert nevű telkesjobbágyokat (colonos sessionatos), a telkek nagyságának megfelelő haszonvételekkel és tartozékokkal együtt. (I, f. 62^v)

Kivonatos bejegyzés, a sorok végén megcsontult papírlapon. □ Közlés: SzOkl II. 243–244. (Eredetije akkor gróf Eszterházy János gyűjteményében volt Kolozsvárott.)

106. 1569. május. 14. (in Alba Iulia, XIV. Maii) Szolgálati jutalmául Nyesowsky/Nysowsky Stanislaw tanácsúrnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt ama Kemend, Banpataka, Weremag (Huniad vm) birtokbeli részeket, amelyek néhai Kemendy Gergely (e) fiai: néhai László és Sebestyén megszakadásával háramlottak a királyra. (I, f. 71^r–71^v)

A bejegyzés a sorok végén megcsontult.

107. 1569. május 15. (in Alba Iulia, XV. Maii) Néhai Kesserw István (e) özvegye: Saphira/Safil (g) kérésére megerősítve átírja Chiaky Mihály kancellár és tanácsúr 1565. szeptember 11-én kelt oklevelét (42. sz.) néhai férjének a kérelmező javára tett rendelkezéséről. (I, f. 69^r–69^v)

A bejegyzés a sorok végén megcsontult.

108. 1569. május. 19. (Albae Iuliae, XIX. Maii) Bochkay Györgynek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Kwldw, Kaplian, Felseokosaly és Alsokosaly nevű (in cottu Zolnok Interiori) királyi birtokokat, amelyek korábban a lerombolt Chychio-i várhoz (ad dirutum castrum) tartoztak. (I, f. 71^r)

Kivonatos bejegyzés.

109. 1569. május 20. (in Alba Iulia, XX. Maii) Dedachy Miklós (e) szolgálatai jutalmául neki, feleségének: néhai Kemendy Márk (e) leányának: Zsófiának, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt az említett Zsófia részére arányosan átengedett (ad ratam portionem ipsius Sophiae cedentes) ama Banpataka, Weremaga és Kemend (Huniad vm) birtokbeli részeket, illetve az utóbbiban lévő nemesi udvarházat, melyeket már elődei és néhai apja is birtokolt, de minthogy e jogaik biztosításához szükséges oklevelek elvesztek, a királyi ítélőszék határozata alapján a kincstárra szálltak. (I, f. 70^r–70^v)

A szélein megcsontult, elhalványult bejegyzés.

110. 1569. május 20. (XX. Maii) Néhai Feoldvary György (e) árvái: János, György és Anna gyámjául Swky Istvánt jelöli ki a törvényes koruk eléréséig. (I, f. 71^r)

Kivonatos bejegyzés.

111. 1569. május 20. (in Alba Iulia, XX. Maii) Keczel-i Olah Boldizsár (e) kérésére jóváhagyólag átírja a korábban Gyarmatt-i néhai Balassa Imre (m), majd Kechkemett-i Pathochy Boldizsár (e) feleségének: néhai Somy Annának 1555. november 9-i oklevelét (19. sz.) a kérelmező részére tett bizonyos Doboca vármegyei javak átengedéséről, a maga részéről pedig szolgálatai jutalmául Olah Boldizsárnak, valamint utódainak és örököseinek adja az azokban lévő királyi jogát is. (I, f. 85^v–87^r)

112. 1569. május 20. (in Alba Iulia, XX. Maii) Néhai Thoteory/Thotery Ferenc deák (e) és felesége: néhai Kemendi/Kemend-i Balázs (e) leánya: Katalin fiai: Kristóf és György szolgálatai jutalmául nekik, anyjuknak: Katalinnak, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Katalint néhai apja jószágaiból egyenlő osztályrészként megillető Banpataka, Weremaga és Kemend (Hwnyad vm) birtokbeli részeket, valamint az utóbbiban lévő nemesi udvarházat. E jószágokért, amelyek most néhai Kemend-i Balázs fia: néhai Márk (e) fiai: Tamás és György kezén vannak, Kemendy Katalin rokonság és osztály jogán (iure cognationis et divisionis) már néhány éve keresetet indított a király ítélőszékén, azonban a per folyamán Kemendy Tamás és György azzal az ígéretükkel, hogy Katalin asszony igényeivel szemben okleveleik vannak, a szóban forgó birtokokra új adományt szereztek maguknak. Minthogy azonban a bíróság ítélettel érvénytelenítette az alperesek bemutatott bizonyítékait, és e jószágokra a kincstár jogát mondta ki, a király a vitatott birtokokat Katalinnak és fiainak adományozta. (I, f. 198^r–199^r)

Kivonatos bejegyzés alakjában a f. 70^v is megtalálható.

113. 1569. május 21. (Albae Iuliae, XXI. Maii) Boyer Istvánnak, a gyalogok kapitányának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és az ottani királyi joggal együtt Thorda mezővárosban, Zeoch Jakab (c) házával szemben lévő és a már korábban neki adományozott ama házat, amelyet a város bírása és esküdt polgárai néhai Waday János Thorda-i kamarás számtartójának (rationistae): néhai Tamás deáknak a költségén fürdőháznak (pro domo balnearia) építettek, és amely ugyanannak utódok nélküli elhalálózásával a királyra háramlott. (I, f. 70^v)

Kivonatos bejegyzés.

114. 1569. [május] 22. (Albae Iuliae, XXII.) Orros Kelemennek (n) és fiú utódainak, azok megszakadása esetére pedig leányainak is új adományként, örökjogon nemesi telket vagy udvarházat (unam sessionem seu domum et curiam nobilitarem) ad Magyarpalotka-n (Colos vm), a királyi joggal együtt. (I, f. 71^v)

Kivonatos bejegyzés. Havi keltezése a kéziratbeli helye alapján történt.

115. 1569. május. 22. (Albae Iuliae, XXII. Maii) Bathori György hűtlensége kapcsán örökjogon Karoly-i Lászlónak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza Ino és Kysgorozlo nevű (in cottu Zolnok Mediocri) birtokokat. (I, f. 71^v)

Kivonatos bejegyzés.

116. 1569. május 22. (in Alba Iulia, XXII. Maii) Megparancsolja Közép-Szolnok (Zolnok Mediocris) vármegye alispánjainak és szolgabíráinak: Bewshaza-i Ferenc deáknak, Benedekffalwa-i Romoczay Lászlónak, Samson-i Keoreossy Jánosnak, Doba-i Spaczay Menyhártnak, More-i[!] Jánosnak, Menyeo-i Nagy Bálintnak, Haroklany-i Jánosnak, Zylagyzege Pálnak és Lele-i Kaplyan Györgynek (egregiis et nobilibus), hogy udvari familiárisát: Karoly-i/Karoli Lászlót (e) iktassák be ama Ino és Kysgorozlo nevű (in cottu Zolnok Mediocri) birtokokba, melyek Bathor-i Györgyéi (m) voltak, de mivel ő a német párthoz csatlakozott, és még ma is annak híve, a hűtlenség és felségsértés bűnébe esett, a fenti javak pedig a kincstárra szálltak, majd ezeket adománylevelével (115. sz.) szolgálatai jutalmául, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt neki adományozta. (I, f. 145^v–146^r)

Belefoglalva Dobai János alispán és Adorján Péter szolgabíró 1569. június 30-i jelentésébe (139. sz.).

117. 1569. május 26. (Albae Iuliae, XXVI. Maii) Mogioro-i Lossonchy Banffy Pálnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt az Udwarfalwa nevű (Maros sz) birtokot, de az ottani egytelkes nemeseknek tekintett primorok és lófők, valamint a gyalogpuskások kivételével. (I, f. 72^r)

Kivonatos bejegyzés. Közlés: SzOkl VIII. 293. Ugyanazon a napon kelt az iktatóparancs is, I. SzOkl II. 245.

118. 1569. május 26. (in Alba Iulia, XXVI. Maii) Wywar királyi vár udvarbírája (provisoris): Zenttmihalyffalwy Péter (e) kérésére kiváltságlevél formájában adja ki Warffalwa-i János és Gergely, valamint Komyszegh-i János (egregiorum, nobilium) 1568. szeptember 9-én kelt jelentését (65. sz.), amellyel a kérelmezőt a Hagymas nevű (Thorda vm) birtokba beiktatták. — Az oklevelet függő titkospecsétjével erősíti meg. (I, f. 73^r–75^r)

119. 1569. május 27. (in Alba Iulia, XXVII. Maii) Szolgálatai jutalmául Mogioro-i Fichyor Mátyásnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza haszonvételeivel, tartozékaival és az ottani királyi joggal együtt az Attafalwa/Attosfalwa nevű (Maros sz) királyi birtokot, de a benne lakó primorok, lófők és gyalogpuskások kivételével. (I, f. 72^r–72^v)

120. 1569. május 27. (in Alba Iulia, XXVII. Maii) Szolgálatai jutalmául udvari familiárisának: Balog Ferencnek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza, haszonvételeivel, tartozékaival és az ottani királyi joggal együtt a Kalfalwa nevű (Maros sz) királyi birtokot, de a benne lakó primorok, lófők és gyalogpuskások kivételével. (I, f. 72^v–73^r)

Kivonatos bejegyzés alakjában a f. 171^r is megtalálható 1569. december 27-i keltezéssel.

121. 1569. május 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Maii) Hűséges szolgálatai jutalmául a brasói (Coronensis) Benkner Markust nemtelen polgári állapotából kiemelve, utódaival együtt megnevesíti, és az alábbi címet adományozza nekik. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius infima parte mare suo naturali colore eleganter depingitur, super quod virgo albo et candida amictu ornata, dextra nuda supra caput levata

velum expansum tenens, testae conchaceae in coelestinam scuti partem erecto corpore iunctisque pedibus insistens, egregie expressa esse cernitur, nec ab ea procul delphinus piscis marinus suo colore deliniatus, submisso parum capite levataque cauda ex ipso mari emereri conspicitur, tandem in supremo scuti latere tres stellae invicem sese contemplantes aptissime positaе existunt, in superficie vero scuti est galea aperta et craticulata ornamento militare, cui diadema regium superiacet, ex quo iterum virgo velum manu tenens priori per omnia similis eminet. Lemnisci insuper flavi, violacei et coelestini colorum utrumque scuti latus optime exornant. Vitae nimirum ac studiorum suorum evidentissima testimonia, quippe m[are] fluctibus et tempestatibus assiduis obnoxium plenum[que] procellis et periculis varium et inconstantem rerum humanarum statum denotans, ipsum Marcum Benker pluribus vitae incommodis expositum fuisse designat. Virgo testae conchinae insistens, quae mergenti propemodum est similis fortunam incertumque eius eventum denotans, plurimas sortes suae adversitatis adumbrat, rursum velum extensum prosperos et secundos rerum ipsius successus significat, similiter delegimus animal generi humano amicissimum et sui cupidissimum, quod gratiae clementiaeque nostrae erga ipsum regiae signum est, eadem ratione stellae quo[que] serenitatem aeris prae se ferentes, omnia deinceps etiam s[ecunda] atque prospera sibi ex gratia nostra expectanda esse representant. — Az oklevél Chiaky Mihály kancellár és főtanácsúr keze által kelt, a király függőpecsétjével megerősítve. (I, f. 79^r–80^v)

A 80. lapon a sorok vége megcsönkült. Közlés: Korrespondenzblatt 11/1888. 108–110. (Eredetije akkor a Brassói Honterus-gimnázium kvt-ban volt.) — Turul 29/1911. 112–113 (címerképpel, töredékesen). — Áldásy II. 164–165 (töredékesen). — Sebestyén: Wappenkenkmäler 44–45 (címerképpel, töredékesen).

122. 1569. június 1. (Albae Iuliae, I. Iunii) Malomffalwa-i Vas Györgyöt, általa mostoha-fiait (privignos suos): Zekel Balázst és Mihályt lófösíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, pánccal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközökkel jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett, Malomfalwa-n (Maros sz) lévő házukat pedig örökre szőlőan mentesíti minden adó és paraszti szolgálat terhétől. (I, f. 75^r)

Kivonatos bejegyzés.

123. 1569. június 1. (in Alba Iulia, I. Iunii) Pestieny/Pesttyeny János és testvérei (fr. g): Mihály, István és Miklós (nobilium) kérésére kiváltságlevél formájában adja ki Pesttyen-i Pap László és Chyok István (nobilium) 1569. április 29-i jelentését (95. sz.) a kérelmezők beiktatásáról bizonyos Huniad vármegyei jobbágytelkekbe. — Az oklevelet függő titkospecsétjével erősíti meg. (I, f. 75^v–78^v)

124. 1569. június 2. (Albae Iuliae, II. Iunii) Doczy Gergely (e) királyi lovászmesternek, általa anyjának: néhai Doczy Miklós (e) özvegyének: Jaksyt Erzsébetnek, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza Varad-nak Vadkert nevű utcájában – Byhor vármegye jegyzője: Albert deák háza mellett – lévő sarokházban (in domo aciali) és tartozékaiban lévő királyi jogát. (I, f. 78^v)

Kivonatos bejegyzés.

125. 1569. június 2. (in oppido Ceh, f. V. p. Penthec., d. III. execut.) Benkeo János cancelláriai íródeák és Lele-i Zylagzegy Pál jelentik II. János királynak, hogy 1569. március 19-én kelt iktatóparancsára (86. sz.) Ratoth-i Gywlaffy Lászlót május 31-én (f. III. p. Penthec.) ellentmondás nélkül beiktatták Cheh/Ceh mezővárosba és az ottani várkastélyba (castelli), továbbá a Georgtelke, Totffalw, Also Warza, Felseo Warza, Keozep Warza, Illiesffalwa, Patakffalwa nevű birtokokba, valamint a Bikacza-i és a Wadafalwa-i részbirtokokba, június 1-én (f. IV. p. Penthec.) a Moso Banya, Eorminyes, Egerbegy, Also Zywagy, Felseo Zywagy, Borzliug, Gardanfalwa, Also Beregzo és Felseo Beregzo nevű birtokokba, június 2-án (f. V. p. Penthec.) pedig Zelzegh, Tohat, Swlelmed, Horwat, Ardo, Zeplak, Naprad, Nagy Gorozlo birtokokba és az Wdwarhely, Nagy Zegh, Keod, Mono, Kelencze, Vicza és Nyrmony (in cottu Zolnok Mediocri) birtokokbeli részjóságokba. — *Megjelent szomszédok:* Nemesek: Lele-i Kaplian Ferenc, Közép-Szolnok vármegye szolgabírája, Beonye-i Beonyey György, Samsom-i Keoreosi János, Cheh-i Nag Benedek, Posaffalwa-i Komornyk Mihály, Benedekfa[lva]-i Ramachya László, Menyeo-i Nagy Bálint és More János, Deshaza-i Renyes László és Kys Máté, Bwdeoskwt-i Laczoka Bálint. — Hagymasy Kristóf (m) jobbágysai: Nemes Simion, David és Ioan Lemeny-i vajdák, illetve Nemes Ștefan Toplicza-i vajda. — Jakchy Mihály (e) jobbágysai: Rosas Petru Babocza-i kenéz, [...] János bíró, Githi Márton és Zabo Gergely Weolchyeok-i esküdtek. — Kereossy János Beonye-i jobbágysa: Gyeorgy Péter. — Gyeorgy András (e) Egerhatt-i jobbágysai: Balas János bíró, Fyw László esküdt. — Beonyey György (e) jobbágysai: Ferench [!] János Kisnyres-ről, Fonos Tryff Benedekffalwa-ról. — Ramochya László Benedekffalwa-i jobbágysai: Kowaczy Miklós bíró, Berky Ambrus esküdt. — Jakchy Mihály jobbágysai: Luka Ilie bíró és Gogan Dionisie esküdt Wdwarhely-ről, Lazar Miklós Keod-ről, Hozzw Gergely Kelenche-ről, Danch Grigore kenéz, Danch Damian és Barla Péter Kyssolymos-ról. — Walkay Miklós jobbágysai: Nyagwl Ioan kenéz, Dragos Laurențiu és Luca Keod-ről, Totth Simon Kelenche-ről. — Karoly László Ino-i jobbágysai: Gereó András bíró és Fenyes Demeter esküdt. (I, f. 95^r–98^r)

Ái II. János király 1569. június 23-i oklevelében (136. sz.), amely szerint zárt alakú eredetijét Benkő János és Szilágyszegi Pál pecsétjükkel és aláírásukkal erősítették meg.

126. 1569. június 8. (in Thorda, VIII. Iunii) Szolgálatai jutalmául udvari familiárisának: Banffy Györgynek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel együtt Banfyhuniad (Colos vm) mezőváros Oldalhegye elnevezésű szőlőhegyén, néhai Santa Mihaly J[ános?] (pr) özvegye és Bardy B[...] (pr) szőlőjének szomszédságában fekvő ama szőlőt, amelyet korábban Antal pap (presbiter) birtokolt, de országgyűlési határozat alapján a kincstárba háramlott. (I, f. 79^r)

A papírlap a sorok végén megcsontult.

127. 1569. június 8. (in Thorda, VIII. Iunii) Breyber Ladislaus varga céhmester és Bendik Peter mester – valamennyi Coloswar-i varga nevében is előadott – kérésére kiváltságlevél formájában adja ki a város bírójának és esküdt polgárainak 1558. december 9-én kelt oklevelét (21. sz.). — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (I, f. 80^v–82^v)

128. 1569. június 10. (in Thorda, X. Iunii) Hűséges szolgálatai jutalmául udvari familiárisának: Gwszaryth Horwatt Jánosnak (e), általa atyafiainak (fr): Swsalit Horwat Györgynek és Gáspárnak (nobilibus), valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon a Kendeo nevű (Maros sz) királyi birtokot haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt, de az ott lakó primorok, lófők és gyalogpuskások kivételével. — *A szöveg mellett:* Emendatae iussu principis. (I, f. 82^v–83^r)

129. 1569. június 10. (in Thorda, X. Iunii) Különösen a németek elleni hadjáratokban teljesített szolgálatai jutalmául udvari familiárisának: Kathai Györgynek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt a Bere nevű (Maros sz) királyi birtokot, az egytelkes nemeseknek tekintett ottani primorok és lófők, illetve gyalogpuskások kivételével. (I, f. 87^r–88^r)

Közlés: NemzTárs 1836. I. 82–83. 27. jegyzet. — SzOkl II. 245–246.

130. 1569. június 12. (XII. Iunii) Nagybelend-i néhai Illiesy Kozma (n) özvegye: néhai Forro Péter leánya: Klára a fejedelmi nagyobb kancellárián ellentmondott ama iktatásnak, amely során Kathay György (e) a Zentorontas nevű (Maros sz) birtokba való bevezetésekor Klára néhai apjának ugyanott lévő örökségeibe és javaiba is beiktatta magát, amiért a kancellár őt határidőre megidézte Kathay György ellenében. (I, f. 84^v)

Kivonatos bejegyzés.

131. 1569. június 13. (in Thorda, XIII. Iunii) Megbízva hűségében és az ügyintézésben való jártasságában, az Almas-i királyi aranybánya praefectusát: Abrwgbania-i Vayda/Waida Mártont (n) királyi aranyfinomító elöljáró kamarásává (in primarium camerarium cementi nostri) nevezi ki visszavonásáig. Megparancsolja az illetékeseknek, köztük az aranybevéltőknak, bányamestereknek (magistris montanistis), a bányák és aranymosások munkásainak is, hogy tekintsék Vaida Mártont e tisztség viselőjének, és a kitermelt aranyat szolgáltatassák be a pénzverdébe. (I, f. 84^v–85^v)

132. 1569. június 13. (in Thorda, XIII. Iunii) Hűséges szolgálatai jutalmául Illiefalwa-i Szusalitth/Szwsalitt Horwat Jánosnak (n), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon az Illiefalwa-n lakó Agoston Miklós, Kereztes Gáspár, Miklós Ferenc és Nagy Gergely, valamint a Szachwa-n (Sepsi sz) lakó Zabo Márton és Nagy István nevű királyi telkesjobbágyokat (colonos nostros sessionatos), a telkek nagyságának megfelelő haszonvételekkel és tartozékokkal együtt. (I, f. 85^r–85^v)

133. 1569. június 14. (Thordae, XIV. Iunii) Bokorfalwa nevű birtok lakosainak kérésére jóváhagyólag átírja Niakazo Ferenc (e), akkor Bihar vármegye ispánjának és Varad vára kapitányának, most pedig Hwzt vára praefectusának, illetve Maramaros vármegye és az ottani sókamara ispánjának 1565. december 23-án kelt oklevelét (43. sz.) Bokorfalva és Petrasz nevű birtokok által vitatott erdők ügyében tett határjárásról. (I, f. 83^r–84^r)

134. 1569. június 22. (ex Thorda, XXII. Iunii) Szolgálati jutalmául új adomány címén örökjogon Zentmarthon-i Barbely Ferencnek, továbbá Zentmarthon-i Mykai Gáspárnak, Boldizsárnak, Balázsnak, néhai Balassi Bernát özvegyének: Mykai Annának és a kiskorú Katalinnak, valamint Doboca vármegye jegyzője: Tomori Miklós feleségének: Mykai Borbálának, Somay István feleségének: Zekel Annának és Nagy Mihály feleségének: Zekel Katalinnak (nobiles) adományozza haszonvételeivel, tartozékaival és a királyi joggal együtt ama Zentmarthon-i (Doboca vm) öt nemesi udvarházat, amelyeket már elődeik is birtokoltak, okleveleik azonban a moldvai románok – a király Lengyelországból Erdélybe való visszatérésekor végbemenő – fosztogatásai miatt (per depradationes Valachorum Moldawiensium) elvesztek. (I, f. 88^r–88^v)

135. 1569. június 22. (in Thorda, XXII. Iunii) Pribek Péter és fia: Farkas, a nagyobb kancellária íródeákja (egregiorum, nobilium) kérésére jóváhagyólag átírja Byhor mezőváros bíráinak és esküdt polgárainak 1569. április 24-én kelt oklevelét (92. sz.) az ottani Minden-szentek-, illetve Szt. István első vértanú-oltárigazgatóságok házait illetően tett cseréről, a maga részéről pedig Pribek Péter szolgálataiért neki és fiának, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza az utóbbiban levő királyi jogát. (I, f. 89^r–90^v)

136. 1569. június 23. (in Thorda, f. V. a. Johannis bapt.) Ratotth-i Gywlaffy/Giulaffy László (m) kérésére kiváltságlevél formájában adja ki Benkeo János kancelláriai íródeák és Lele-i Zilagzegy Pál 1569. június 2-án kelt jelentését (125. sz.) a kérelmezőnek bizonyos Közép-Szolnok vármegyei jószágokba való iktatásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (I, f. 95^r–98^r)

137. 1569. június 26. (in Thorda, XXVI. Iunii) Megbízva hűségében, valamint az arany és ezüst választásában való jártasságában, Coloswar-i Bwday (d) Tamás ötvösnek adományozza visszavonásig az országban bárhol gyakorolható választómesteri tisztséget (officium separationis auri et argenti ... ubique in ditione nostra), azzal a feltétellel, hogy a választáshoz szükséges eszközöket, továbbá az üveget (vitram), salétromot (salnitrum), gálicot (vitriolum), fát és szenet saját költségén szerezze be, illetve az ebből származó jövedelmet más választómesterekhez hasonlóan a kincstárnak adja át. Ezek fejében minden egyes márka kiválasztott ezüst után négy piseta ezüst díjazásban részesül, de a kincstárnak vagy a király alattvalóinak okozott károkat köteles megtéríteni. Továbbá megtiltja fő- és jószágvesztés terhe alatt bárki másnak az említett nemesfémek választását, és arra kötelezi alattvalóit, hogy az aranyat és ezüstöt – azok elkobzásának terhe alatt – csakis a kedvezményezettnek adják át e művelet elvégzésére. Végül elrendeli a fentiek kihirdetését az egész országban, különösen Coloswar-t és Szebenben (Cibiniensi). (I, f. 88^v–89^r)

138. 1569. június 30. (in Thorda, d. ultimo Iunii) Hűséges szolgálatai jutalmául Kereky-i Artandy Kelemennek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt a Vizolya, Keobeolkwtt, Uylak és Kechyett nevű királyi birtokokat, valamint a Septer-en (Colos vm) levő királyi részjószágot, melyek egykor a gyulafehérvári (AlbTr) káptalané voltak, de az 1556. november 25-én (ad Catherinae virg.) Coloswar-on tartott országgyűlés határozata alapján a káptalan többi javaival együtt a kincstár birtokába mentek át, és eddig Uywar várához tartoztak. (I, f. 92^r)

139. 1569. június 30. (in possessione Nagydoba, in crast. Petri et Pauli ap.) Közép-Szolnok (Zolnok Mediocris) vármegye alispánja: Dobay János és szolgabírája: Adoryan Péter jelenti II. János királynak, hogy 1569. május 22-én kelt iktatóparancsára (116. sz.) június 16-án (f. p. Viti et Modesti mart.) Karoly-i/Karoly Lászlót ellentmondás nélkül beiktatták Ino és Kysgorozlo/Gorozlo nevű (in cottu Zolnok Mediocri) birtokokba. — *Megjelent szomszédok*: Nemesek: Doba-i Spachay Menyhárt, Deshaza-i Kelemen Bálint, Kys Máté és György. — Wdvarhel-ről Kwssal-i Jakchy Mihály jobbágysai: Ilies Luca és Gogan Dionisie. — Benedekffalwa-ról Meónyeó-i Ramochya László jobbágysai: Balázs deák és Mihal János, valamint Benedekffalwa-i Wayda Gáspár özvegyének jobbágysai: Bews Ferenc. — Zypalak-ról Bagotay Balázs jobbágysai: Kowacz István. (I, f. 145^r–146^v)

Ái II. János király 1569. november 24-i oklevelében (195. sz.), amely szerint papírra írt, zárt formájú eredetijét Dobai János és Adorján Péter gyűrűpecsétjükkel és aláírásukkal erősítették meg.

140. 1569. július 1. (in Thorda, I. Iulii) Hűséges szolgálatai jutalmául familiárisának: Pataky Imrének (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt a Zekes-i (Maros sz) királyi részbirtokot, az országnak szolgáló ottani gyalogpuskások kivételével. (I, f. 90^v–91^r)

141. 1569. július 2. (in Thorda, II. Iulii) Hűséges szolgálatai jutalmául kamarásának: Quarty-i Gywriczko-nak/Györgynek (g), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és az ottani királyi joggal együtt a magvaszakadt Brassay Jánosnak (e) [Gyula]fehérvár (Albensis) falain belül – a szebeni (Cibiniensis) polgárok és Castallio (pr) olasz kőfaragómester (magistri Castallionis lapicidae Itali) háza szomszédságában – levő kőházát. (I, f. 92^v)

142. 1569. július 2. (in Thorda, II. Iulii) A románok közötti (inter gentem Walachicam) ígéhirdetéséért Thordassy Pálnak, az erdélyi román egyház superintendensének (superintendenti ecclesiarum Walachalium Transsylvaniensium) és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel és tartozékaival együtt [Zavva] kalugyer vladica-nak Lankerek-en (in cottu Albensi) levő házát, mely a vladica-nak Erdélyből az evangéliumi keresztény hitéről való lemondása miatti önkéntes távozása után szállott a koronára. (I, f. 93^r)

Közlés: Baumann 105–106. — Veress: Documente I. 292–293 (Gyulafehérvár, 1570. nov. 4-i keltezéssel!). Regeszta: Jakab: János Zsigmond 272–273. — Lupaş 44. — Juhász 81.

143. <1569. július 2.> Hűséges szolgálatai jutalmául Zenttpal-i Kornys Mihálynak (e, a) [valamint utódainak és örököseinek] új adományként [örökjogon] adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt, az általa már korábban is, de a szükséges oklevelek nélkül birtokolt Erdeozentgieorgy birtokban levő Erdeossy és Barchiay rez nevű részjóságait és az ezekhez tartozó két prédiát, melyek egyike Borzand nevű (Maros sz), a másik egynegyede Olahmezeo, második negyede Horgfeold, harmadik negyede Keokenykerék, negyedik része pedig Chipkes elnevezésű, és Udvarhely székben fekszik, valamint a Chiogfalva, Magfalwa, Kibed, Warado, Geges, Hawad és Vadasd birtokbeli ré-

szeit, illetve Zentistwan, Attosfalwa (Maros sz) birtokokban levő néhány holdnyi kaszálóit és szántóföldjeit. (I, f. 106^r–106^v–?)

A bejegyzés vége hiányzik. Közlés: TTár 1910. 137–138. (Eredetije akkor a Nemzeti Múzeumban, a Rhédey cs lt-ban volt.)

144. 1569. július 2. (in Thorda, II. Iulii) Bizonyítja, hogy Bereztelke-i Lossonczy Bamffy Menyhárt (e) a már régóta teljesített szolgálatai viszonzásaként Bereztelke-n levő udvarbírájának (provisori): Zekely Andrásnak (a), valamint utódainak és örököseinek adja, haszonvételeivel és tartozékaival együtt, Zekely Péternek (pr) a Mogyoro nevű (Thorda vm) birtokban – Zekely Dénes (pr) és néhai More Gergely özvegyének háza szomszédságában – lévő házát nemesi udvarháznak (pro domo et curia nobilitari), mely halála után annak fiára: Benedekre szállt, azzal a feltétellel, hogy Zekely András és utódai fizetés fejében őt és utódait továbbra is hűségesen szolgálják, az adomány elvesztésének terhe alatt. — *A szöveg alatt balról kancelláriai jegyzet:* Coram me magistro Paulo Zygethy sacrae electae maiestatis Hungariae etc. prothonotario. (I, f. 131^v–132^r)

Ái II. János király 1569. augusztus 16-i oklevelében (165. sz.), amely szerint kettős ívpapíron kelt, pátens alakú eredetijét a szöveg alatt a király rányomott bírósági pecsétjével erősítették meg.

145. 1569. július 3. (in Thorda, III. Iulii) Zabadka-i néhai Kys Ambrus (e) hűséges szolgálatai jutalmául Zsuzsanna és Borbála nevű kiskorú leányainak, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon, haszonvételeivel és tartozékaival együtt, de a benne lakó gyalogpuskások nélkül, ama Galfalva-i (Maros sz) részbirtokot, amelyet korábban már az említett Kys Ambrusnak adott, azonban fiágon való magszakadásával e jószág a kincstárra háramlott. (I, f. 93^r–94^r)

146. 1569. július 3. (in Thorda, III. Iulii) Néhai apja és anyja, majd az ő részére teljesített hűséges szolgálatai jutalmául Zentgerecze (Maros sz) birtokban lakó Balogh Andrást utódaival együtt megnemesíti. (I, f. 94^r–94^v)

147. 1569. július 9. (in Alba Iulia, IX. Iulii) Különösen a hadjáratokban teljesített szolgálataik jutalmául Semienfalwa-i Benke Pálnak, Mátyásnak és Péternek (agiles), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Semienfalwa, Zentmiklos és Rugonfalwa nevű (Udvarhely sz) birtokokban levő összes székely örökségüket, melyeket már eddig is birtokoltak, csak az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (I, f. 98^r–99^r)

148. 1569. július 9. (in Alba Iulia, IX. Iulii) Különösen a hadjáratokban teljesített szolgálatai jutalmául Balintfalwa-i Nagy Pálnak (a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Balintfalwa és Baczkamadaras nevű (Maros sz) birtokokban levő székely örökségeit, melyeket már eddig is birtokolt, csak az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (I, f. 99^r–99^v)

149. 1569. július 10. (Albae Iuliae, X. Iulii) A nemtelen szülőkől származó Nagy Ernye-i Zel Benedeket lófősíti. (I, f. 94^v)

Kivonatos bejegyzés.

150. 1569. július 10. (in Alba Iulia, X. Iulii) Különösen a hadjárataiban teljesített szolgálataik jutalmául a lófő rendű szülőkől származó Benchied-i Balassy/Balassa Miklóst és Tamást (agiles), mivel korábban szabadságukról lemondtak, és a közszékelyek közé soroztatnak, utódaikkal együtt újra lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközökkel jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. — Az oklevelet titkospecsétjével erősíti meg. (I, f. 99^v–100^r)

Közlés: SzOkI II. 247–248.

151. 1569. július 10. (Albae Iuliae, X. Iulii) Hűséges szolgálatai jutalmául Kobadffalwa/Kobatffalwa-i Antalffy Mátyásnak (a), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Kobadffalwa, Tharchyaffalwa, Thordatfalwa, Medeser és Demeterffalwa nevű (Wdwarhel sz) birtokokban levő ama örökölt részjóságait, amelyeket már elődei is birtokoltak, csak az arra vonatkozó oklevelei elvesztek. Adományozza továbbá a következő jobbágyokat: Kobatffalwa-n lakó Dosa Lőrincet, akit gyermekkorától nevelt, és az öt Ft-ért vásárolt örökségét, melyben lakik, Kelemen Jánost és Imrét, a neki egy Ft-ban elzálogosított Weres Pált, valamint Barrabas Pétert, aki lófő renden lévő előző urát elhagyva Antalffy jobbágya akart lenni (qui relicto priore domino primipilo colonum ipsius Mathiae Antalffy se esse voluit), továbbá a Thordatffalwa-n lakó Thamas Imrét, akit testvérei javaik felosztása után kizártak az apai örökségből, és Antalffy oltalma alá húzódott (se in tutelam et defensionem ipsius Matthiae recepisset). (I, f. 100^r–100^v)

152. 1569. július 10. (Albae Iuliae, X. Iulii) Néhai Belous Mihwl leánya: néhai Ana fia: Blasowyt Teodor fiainak: Patas Petrunak és Salatielnek (nobiles), valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza haszonvételeivel és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Nagffalwa-i és Alsopatas-i (Halmws districtus) részbirtokokat, melyeket elődeik néhai Ulászló király adománya alapján bírtak, majd Izabella királyné néhai Rakowycz Vasilének (e) adott, annak magvaszakadtával pedig e jóságok a kinestárra szálltak. (I, f. 102^v)

Kivonatos bejegyzés.

153. 1569. július 11. (in Alba Iulia, XI. Iulii) Ama hűséges szolgálataiért, melyeket a király György frater árulása miatti lengyelországi száműzetése során, illetve azután is teljesített, titkos és fő kancellárjának: Chyaky/Chaky Mihály (r) tanácsúrnak és általa testvére (fr. c): Mihály-i néhai Chyaky István (e) fiának: Chyaky Gábornak (e), udvari familiárisának és kiskorú leányának: Chyaky Katalinnak, illetve örököseiknek adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és a királyi joggal együtt a Mez[eoma]daras-i (Maros sz) királyi részbirtokot. (I, f. 101^v–102^r)

Közlés: SzOkI II. 248–249.

154. 1569. július 13. (in Alba Iulia, XIII. Iulii) Karoly Péter Warad-i prédikátornak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon Weres Mátyás papnak (presbiter) a Warad-i Zenttistwan hegye nevű szőlőhegyen – Pokol Orbán (c) szőlője szomszédságában – lévő ama szőlőjét, amelyet korábban négy évre néhai Bona Miklós deáknak (n) engedett át, annak halála után pedig a kincstárra szállt vissza, majd Sarossy János (n) Warad-i jogügyigazgató (director causarum nostrarum Waradiensium) útján a kedvezményezett kezébe adott. (I, f. 104^r–104^v)

Kivonatos bejegyzés.

155. 1569. július 15. (in Alba Iulia, XV. Iulii) Ezutáni szolgálatai jutalmául Gyczy/Gichi Jánosnak (e), aki Miksa római császár birodalmában lévő javait hátrahagyva az ő szolgálataba állott, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Chiokfalwa-i és a Bede-i (Maros sz) királyi részbirtokokat, de a bennük lakó gyalogpuskások nélkül. (I, f. 102^r–102^v)

Közlés: SzOkI II. 251–252. □ Regeszta: ÉrtTtk VI/1. 1876. 12. — Turul 43/1929. 20.

156. 1569. július 15. (in Alba Iulia, XV. Iulii) Hűséges szolgálatai jutalmául Chyanady János (e) kancelláriai titkárnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Nagybania-i lerombolt királyi várkastélyhoz (ad dirutum castellum) tartozó Dombrawicza nevű (Zatthmar vm) birtokot, valamint Olahfenes egykori plébániájának Zazfenes (Kolos vm) Chyerehegy nevű szőlőhegyén, Pasko János (pr) és néhai Sypol Mihály özvegye szőlőjének szomszédságában lévő szőlőjét, mely a többi egyházi vagyonnal együtt a királyra szállt. (I, f. 103^r–103^v)

157. 1569. [július] 15. (in Alba Iulia, XV.) Balogh Simon, Kristóf, György, István, Gergely, Benedek, János, Boldizsár és János (agilibus) unokatestvéreket (fr. p), utódaikkal együtt Aranyas szék székely primorai közé emeli, és címet adományoz nekik. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in qua galea aperta ac in eiusdem galeae superficie altera pedum aquilae adiuncta sibi dimidia ala expansa eminere conspicitur. (I, f. 103^v)

Kivonatos bejegyzés. Havi keltezése a kéziratbeli helye alapján történt.

158. 1569. július 16. (in Alba Iulia, XVI. Iulii) Hűséges szolgálatai jutalmául udvari familiárisának: Betthleneossy-i Betthlen Farkasnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Maros Kerezthwr és Chyokaffalwa nevű (Maros sz) királyi birtokokat, de a bennük lakó primorok, lófők és gyalogpuskások nélkül. (I, f. 103^v–104^r)

159. 1569. július 17. (Albae Iuliae, XVII. Iulii) Henter Miklósnak (e, a) új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Nagy Aytha, Keozepaytha, Szarazaytha és Kys Keopecz nevű (Sepsy sz) birtokokban levő részjóságokat, melyeket már korábban is birtokolt. (I, f. 104^v)

Egyidejűleg áthúzva. Kivonatos bejegyzés.

160. 1569. július 17. (in Alba Iulia, XVII. Iulii) Hűségesei szolgálatai jutalmául Nagy Aytha-i Henter Miklósnak (e, a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Nagy Aytha, Keozep Aytha, Zaraz Aytha és Kys Kepecz nevű (Sepsy sz) birtokokban levő ama részjóságait, amelyeket már korábban is birtokolt, csak a szükséges oklevelei elvesztek. (I, f. 105^v–106^r)

161. 1569. július 20. (in Alba Iulia, XX. Iulii) Minthogy a Miksa római császár hűségét elhagyó és javait elvesztő Gyczy János (e) a király szolgálatába állott, ezutáni érdemeiért neki, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel és tartozékaival együtt a Leta nevű (Thorda vm) birtokot, mely Gyarmat-i néhai Balassa Menyhárt (m) magyarországi főkapitányé (in Hungaria capitaneatus nostri supremo munere fungeretur) volt, de mivel ő a reá bízott seregekkel, hadi felszereléssel, városokkal és erődítményekkel (munitionibus) együtt Ferdinánd római császárhoz pártolt, és élete végéig az ő, valamint fia: Miksa hűségén maradt, a hűtlenség és felségsértés bűnébe esett, javai pedig a kincstárra szállottak. (I, f. 105^r–105^v)

Regeszta: ÉrtTtk VI/5. 1876. 12–13.

162. 1569. július 22. (Albae Iuliae, XXII. Iulii) Bwryan Mihálynak és örököseinek új adományként adja az általa már eddig is bírt Zent Lazlo nevű (Maros sz) birtokban levő örökségeit. (I, f. 94^v)

Kivonatos bejegyzés.

163. 1569. július 29. (Albae Iuliae, XXIX. Iulii) Karansebes-i aranybeváltónak (auricampsor) Gerard deák helyébe Symon Jánost nevezi ki. (I, f. 104^v)

Kivonatos bejegyzés.

164. 1569. augusztus 15. (in Alba Iulia, XV. Augusti) Pribek Péter (e) kérésére kiváltságlevél formájában adja ki a Warad-i hiteleshely levélkeresőinek 1568. november 12-én kelt jelentését (69. sz.), amellyel a kérelmezőt Byhor mezővárosbeli házába és a hozzátartozó szőlőkbe beiktatták. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (I, f. 195^v–198^v)

165. 1569. augusztus 16. (in Alba Iulia, XVI. Augusti) Magyoro-i Zekely András (a) kérésére átírja az 1569. július 2-án kelt saját oklevelét (144. sz.), jóváhagyva Bereztelke-i Losonczy Bamffy Menyhártnak a kérelmező javára Mogyoro-n (Thorda vm) tett házadományát. Ezenfelül szolgálatai jutalmául Zekely Andrást és utódait megneemesíti, Mogyoro-n (Thorda vm) lévő házát pedig minden adó és szolgálat terhe alól örökre szólóan mentesíti, illetve a nemesi udvarházak kiváltságaiban részesíti. Megparancsolja az illetékeseknek a felmentés érvényesítését. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (I, f. 131^r–132^v)

166. 1569. augusztus 29. (in Thorda, XXIX. Augusti) Bamffy Farkas hűségesei szolgálatai jutalmául néhai Bamfy István (e) fiainak: az említett Farkasnak, Kristófnak és kiskorú leá-

nyainak: Klárának, Annának, Katalinnak és Máriának, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a fiágon magvaszakadt Almosd-i néhai Chywre András (e) Mogyorokerek-i és Kalothazenttkiraly-i (Kalothezeg districtus, Colos vm) részbirtokait. (I, f. 125^r–125^v)

167. 1569. október 3. (Waradini, f. II. p. Michaelis arch.) Kristóf presbiter, Bihar vármegye jegyzője: Albert deák, Bwda-i Simon és Waradi Pál deák Warad-i levélkeresők bizonyítják, hogy Wed-i néhai Gaway Lukács (e) fia: Miklós az apjától örökölt Wed, Fanchyka (Bihar vm), Soffalwa (Doboka vm) és Harang nevű (Zabolch vm) birtokokban levő részjóságait, szavatosság vállalása mellett haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt átengedi és leköti (inscripsisset) testvérének (fr. c, fr. g): Lukácsnak és örököseinek, egyrészt testvéri szeretetből, másrészt kárpótolva őt az apai örökségként reá szállott arany- és ezüsthalmijáért, amelyeket korábban Miklós különböző szükségleteire használt fel. Ha ezeket az utóbbi visszaadná Lukácsnak, akkor a most átengedett részbirtokokat visszaveheti. (I, f. 280^v–281^v)

Ái II. János király 1570. július 11-i oklevelében (334. sz.), amely szerint papírra írt, pátens formájú eredetijét a levélkeresők a hátoldalára nyomott pecsétjükkel erősítették meg.

168. 1569. október 4. (in arce Warad, f. III. in Francisci conf.) Bizonyítja, hogy Somlyo-i néhai Bathory István fia: Bathory István tanácsúr – testvére (fr. c): Bathory Kristóf és másik testvére (fr. c): néhai Bathory András fiai: István, Gábor, Boldizsár és András (magnificii) nevében is – illetve Beltheok-i néhai Dragffy János (m) leánya: Dragffy Magdolna egyezésre jutottak abban a perben, melyet a korábbi években Somlyo-i néhai Bathory István fia: néhai Bathory András Solyomkew (Byhor vm) vára és tartozékai miatt indított az akkori tulajdonosok: Bathor-i György (m) és felesége: Beltheok-i néhai Dragffy Gáspár (m) özvegye: Somlyo-i Bathory Anna ellen. E per egyrészt Bathory András halálával fiaira: Istvánra, Gáborra, Boldizsárra, Andrásra és testvéreire (fr. c): Bathory Istvánra és Kristófra, másrészt a vár és tartozékai mostani tulajdonosára: Dragffy Magdolnára szállt, akik a királyi udvarban azt tovább folytatták. E perben ítéletlevelet is kiadtak a Bathoryak javára, kötelezve Dragffy Magdolnát, hogy a várat és tartozékait adja át a Bathoryaknak. Időközben azonban Dragffy Magdolna árvaságra jutott, és a Bathoryak ellen ebben a király védelmét kérte, aki családját oltalmába fogadta, és a peres felek között a megbékélést engedélyezte. Ennek alapján megegyeztek abban, hogy Dragffy Magdolna élete végéig szabadon birtokolhatja Solyomkew várát és tartozékait, halála után pedig végrendeletében Bathory Istvánra és atyafaira hagyja. Dragffy Magdolna a vár jelenlegi és jövőbeli praefectusait, officialisait, várnagyait és servitorait a szokásos hűségesküvel kötelezi arra, hogy rögtön a halála után a várat és tartozékait Báthory István és atyafiai, vagy az általuk küldött emberük kezébe átadják. Ezzel egyidejűleg Dragffy Magdolnának azokat az alkalmazottjait, akiket korábban arra eskettek meg, hogy úrnőjük halála után Solyomkew várát II. János király megbízottjának kezébe adják, feloldják esküjük alól. Továbbá Bathory István és atyafiai kötelezik magukat arra, hogy Dragffy Magdolnát és összes servitorát mind javaikban, mind személyükben megvédelmezzék, és a vár tartozékaiban lakó köznépet nem háborgatják az általuk követett keresztény hitükben, még Magdolna halála után sem (neque plebem communem in

religione sua Christiana, quam plebs ipsa in pertinentiis eiusdem castri Solyomkew profitetur etiam mortua Magdalena Dragffy molestabunt). Ha azonban idővel az egész Bathory nemzedék magtalanul halna el, akkor a vár és tartozékai Magdolna rokonságára: Priny Istvánra (m), Seredy Istvánra (e) és feleségére: Warday Klárára, illetve fiaikra: Ferencre, Györgyre, Gáspárra, Istvánra és leányaikra: Erzsébetre, Dorottyára, továbbá néhai Warday Mihály (e) fiaira: Istvánra, Miklósra, Mihályra és Warday Fruzsínára, valamint utódaikra szálljon. Ha még Magdolna életében vagy halála után atyafiai vagy valaki más oly jogcímet fedezne fel, mellyel a vár ügye a Bathoryak ellenében reménnyel újra felvethető, akkor a mostani egyezés érvényét veszti. (I, f. 127^r–128^v)

Ái II. János király 1569. október 16-i oklevelében (170. sz.), amely szerint papírra írt, pápens alakú eredetijét a király rányomott titkospecsétjével erősítették meg. Regesza: Iványi: Gyömrő 231.

169. 1569. október 14. (XIV. Octobris) Theoreok Tamásnak és Istvánnak Zyget nevű birtokban levő házát minden adó és szolgálat terhétől mentesített nemesi udvarházzá teszi. (I, f. 129^v)

Kivonatos bejegyzés.

170. 1569. október 16. (in arce Warad, XVI. Octobris) Somlio/Somlyo-i Bathori/Bathory István (m) tanácsúr – testvére (fr. c): Somlio-i Bathory Kristóf tanácsúr, valamint másik testvére (fr. c): néhai Bathory András fiai: István, Gábor, Boldizsár és András (magnificorum) nevében is előadott – kérésére jóváhagyólag átírja az 1569. október 4-én kelt saját oklevelét (168. sz.) Belthewk-i néhai Dragffy János (m) leányának: Magdolnának a kérelmezővel Solyomkew (Byhor vm) várát és tartományát illetően tett egyezésükről. Ezenfelül Bathory István és Kristóf hűséges szolgálatai jutalmául nekik, a többi megnevezettnek, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon az azokban lévő királyi jogát. — Az oklevelet függő titkospecsétjével erősíti meg. (I, f. 127^r–129^v)

171. 1569. október 24. (Waradini, XXIV. Octobris) Walko-i Miklósnek, Kemery Jánosnak, Kristófnak és Istvánnak, továbbá Kefey[!] Jánosnak és Sombor-i Lászlónak (egregii), valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon, haszonvételeivel és tartozékaival együtt azokban a Zwtor-i és a Keozeplak-i (Colos vm) részbirtokokban lévő királyi jogát, amelyeket néhai Syroky Ferenc (e), Márton, Boldizsár, Rassay Tamásné: Syroky Zsófia, valamint Kowachy Péter és László, Kabos Tamás, Thamasfalwy János, Olah Boldizsár és Zekely Sebestyén birtokolnak. (I, f. 129^v)

Kivonatos bejegyzés.

172. 1569. október 26. (in Warad, XXVI. Octobris) Warad bírájának, esküdt polgárainak a város valamennyi lakosa nevében is tett tájékoztatásából értesülve – arról, hogy az egykori Warad-i püspököktől nyert, és neki bemutatott oklevelekbe foglalt kiváltságuk szerint Warad szőlőhegyein termett szőlőből készített boron kívül idegen helyről senki sem hozhat be a városba bort, hogy a szőlőhegyek elpusztulását, és ezáltal a Warad-i vár bevételeinek csökkenését elkerüljék –, és mivel az említett vár jövedelmének jelentős részét a polgárok által befizetett tized és kilenced teszi ki, a továbbiakban is megtartja őket a fenti kiváltsá-

gukban, amely szerint más helyről senki, még asztali használatra sem hozhat be a városba idegen bort. Csak abban az esetben tehetnek másként, ha a helybéli bor elfogyott, betartva továbbá az országgyűlés ama határozatait, amelyek engedélyezik háború idején a sebesültek (saucitis) részére a bor bevitelét a szabad városokba. Megparancsolja minden alattvalójának, hogy a fenti kiváltságot betartva úgy kimérésre, mint saját használatra idegen bort – elkobzás terhe alatt – ne hozzanak be Warad-ra. (I, f. 125^v–126^r)

173. 1569. október 26. (XXVI. Octobris) Mezeogiarak-i Lesy Lászlót és általa fiait: Mihályt, Bálintot, Jánost, Benedeket és leányait: Erzsébetet, Piroskát személyükben (in personis) megneemesíti. (I, f. 129^v)

Kivonatos bejegyzés.

174. 1569. október 26. (d. eodem) Debrecen-i Zygyarto Andrást és általa feleségét: Ilonát, illetve fiait: Vincét és Andrást személyükben (in personis) megneemesíti, és címert adományoz nekik. — *Címerleírás:* Scutum triangulare, in quo ramus pinus arboris existere et in eo avis pelicanus sedere conspicitur. (I, f. 130^r)

Kivonatos bejegyzés.

175. 1569. november 1. (Thordae, I. Novembris) Gyermyeszeg birtokban lakó Molnar Andrást személyében (in persona) megneemesíti. (I, f. 130^r)

Kivonatos bejegyzés.

176. 1569. november 1. (in Thorda, I. Novembris) Kerezthwr-i Dobzay István (e) hűséges szolgálatai jutalmául neki, általa anyjának: Spachyay Annának és feleségének: néhai Nagy Sebestyén leányának: Borbálának, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt, a fiágon magvaszakadt Peterd-i néhai Fanchyka Balázs és Imre, illetve Koppan-i néhai Nagy Sebestyén (nobilium) Indal-i és Pwzta Egres-i részbirtokait, illetve a Zarkad nevű (Thorda vm) prédiumukat. (I, f. 130^r–130^v)

177. 1569. november 1. (in Thorda, I. Novembris) Hűséges szolgálataik jutalmául Bwrkeos Myko-nak, Miklósnak és Istvánnak (nobiles), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja, az ottani királyi joggal együtt a Bwrkeos-i és Ivanfalva-i részbirtokokat, illetve az Emberstelke nevű (in cottu Albensi) prédiumot, melyeket már őseik is birtokoltak, de most Tabyassy János (e) bitorol. (I, f. 130^v)

Kivonatos bejegyzés.

178. 1569. november 2. (in Thorda, II. Novembris) Örökadományról szóló bejegyzés. (I, f. ?–125^r)

A bejegyzésnek csak utolsó sorai maradtak meg, mert a 107^r–124^v közötti lapok hiányoznak a kéziratból.

179. 1569. november 2. (in Thorda, II. Novembris) Andrassy Mártonnak (e, a) a hűséges szolgálataiért, melyeket [II. János] királynak György frater árulása miatti lengyelországi száműzetése idején teljesített, valamint fiának: Andrassy Péternek (e, a) a különböző hadjáratokban teljesített szolgálataiért, nekik valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt a Zent Simon-i (Chyk sz) királyi részbirtokot, de a benne lakó gyalogpuskások nélkül. (I, f. 126^r–126^v)

Közlés: Sz 9/1875. 440–441. — Szabó Károly: Székelység 19–20. — SzOkl II. 253–254. Ugyanazon a napon kelt az iktatóparancs is: uo. 254–256.

180. 1569. november 2. (in Thorda, II. Novembris) Hűséges szolgálatai jutalmául Bachy Jánost, a nagyobb kancellária jegyzőjét nemtelen polgári állapotából kiemelve, utódaival együtt megnemesíti, és címert adományoz neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in quo lupus animal rapax et ad praedam avidum suo modo eleganter depictus esse cernitur, in cuius ora infans expassis manibus ab umbilico exsistere conspicitur, providentiae nimirum Divinae evidentissimum testimonium usque adeo, ut facile animadvertas vitam hominum non casu quemadmodum classici sapiunt, sed providentia Dei gubernari infans Ioannes Bachy est, qui cum genetricis suae iam iam parturiende utero gestaretur iter ad civitatem Coloswariensem hieme suscipit et ecce ipsam lupi tres famelici derepente aggrediuntur adeo cum periculo, ut nisi in tanto discrimine laboranti opem tulisserit, illi una cum infante suo pereundum erat. — Az oklevél Chyaky Mihály (r) tanácsúr és főkancellár keze által kelt, a király függőpecsétjével megerősítve. (I, f. 132^v–133^v)

181. 1569. november 3. (in Thorda, III. Novembris) Zent Kyraly-i Andrassy Mártonnak és fiának: Andrassy Péternek (egregiorum, agilium), Chyk és Gyrgyo szék királybírájának a székely köznép lázadásának leverésében vállalt közreműködéséért, illetve az utóbbinak a török portán és a különböző hadjáratokban teljesített szolgálataiért, nekik, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Zenttimre királyi birtokot és Zent Kyraly-on (Chyk sz) 42 jobbágytelekből álló királyi részjórészt. (I, f. 130^v–131^r)

Közlés: Sz 9/1875. 441–443. — Szabó Károly: Székelység 21–22. — SzOkl II. 257–258. Ugyanazon a napon kelt az iktatóparancs is: Vö. 182. sz.

182. 1569. november 3. (in Thorda, III. Novembris) Megparancsolja Tholnay Miklós deák, Warady Pál deák, Galfy János, Feltoty András, Bachy János, Pribeek Farkas, Benkeo János, Thorda-i Tamás deák, Coloswar-i János és Lyzkay Gergely nagyobb kancelláriai íródeákoknak, valamint Chychyo-i Lazar Jánosnak, Amadefalwa-i Antal Balázsnak, Taplocza-i Salamon Tamásnak és Péternek, Zentgeorgy-i Kowacz Mihálynak és Chyko Gergelynek (egregiis, nobilibus), hogy iktassák be Zentkyrally-i Andrassy Mártont és fiát: Andrassy Pétert (egregii, agiles), Chyk és Gyrgio szék királybíráját a Zent Imre nevű birtokba, valamint Zent Kyrally-on (Chyk sz) levő 42 jobbágytelekbe és a bennük

levő királyi jogba, amelyeket [1569. november 3-i] oklevelével (181. sz.) adományozott nekik. (I, f. 181^v–183^r)

Belefoglalva Feltóti András és Lázár János 1569. november 17-i jelentésébe (188. sz.). □ Közlés: Sz 9/1875. 443–445. — Szabó Károly: Székelység 23–25. — SzOkl II. 258–260. (Eredetije akkor Neo-regestrata acta, fasc. 1571. nr. 64. jelzet alatt a MKLt-ban volt.)

183. 1569. november 8. (in Thorda, VIII. Novembris) Szolgálatai jutalmául Nemethy/Nymethy-i Nemes Andrásnak, Lászlónak, Vidnek (nobiles), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Nymethy, Nagykayan, Kyskayan, Mezed, Pwztafalwa, Keoffalwa, Hozwliget, Nagybossan, Be[n]cencz és Bakay (Hwnyad vm) birtokbeli részeket, melyeket már őseik is birtokoltak, de az azokra vonatkozó okleveleik a mostani zavaros időkben elvesztek. (I, f. 150^r–150^v)

Egyidejűleg törölve.

184. 1569. november 9. (in Thorda, IX. Novembris) Hűséges szolgálataiért Nyakazo Ferencnek (e), a Huszt-i vár praefectusának, Maramarws vármegye és az ottani sókamara ispánjának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és a királyi joggal együtt azt a Bwzas Bochyad-i (in cottu AlbTr) részbirtokot, melyet azelőtt néhai Balassa Menyhárt (m) birtokolt, de mivel ő haláláig a német párt híve volt, és ezáltal a hűtlenség és felségsértés bűnébe esett, fenti jószág a kincstárra szállott. (I, f. 154^r–154^v)

185. 1569. november 14. (in Thorda, XIV. Novembris) Thorda mezőváros bírójának és esküdt polgárainak – településük összes lakosa nevében is előadott – panaszára, mely szerint jóllehet őket már a korábbi magyar királyok szolgálataik jutalmául, de főként a mezőváros népességének növelése céljából, mindenféle vám fizetése alól mentesítették, most azonban bizonyos személyek Ferdinándtól, valamint más magyar királytól kapott engedélyükre hivatkozva ezek fizetésére kötelezik, ezért különösen az elmúlt években az országra törő ellenség megfékezésében tanúsított érdemeikért a mezőváros lakosait Magyarország és Erdély területén valamennyi vám fizetése alól örökre szőlőan felmenti. Ezek foganatossítására utasítja az illetékeseket. (I, f. 133^v–134^v)

Regesztá: Orbán: Torda 126–127.

186. 1569. november 14. (Thordae, XIV. Novembris) Walkay Miklós (e) – néhai Erdeohegy Imre (e) özvegyének: Chwre Margitnak, Karoly Dénes (e) feleségének: Valkay Borbálának és Sombory László (e) feleségének: Valkay Zsuzsannának a nevében – Chyaky Mihály (r) főkancellár előtt ellentmondott néhai Bamphy István (e) fiai: Bamphy Farkas, Kristóf és kiskorú leányai: Klára, Anna, Katalin és Mária Mogyorokerek, Kalotazenthkiryaly (Colos vm) birtokokban levő Chwre rez nevű részjószágokba való beiktatásának, amiért őket a kancellár határidőre megidézte. (I, f. 134^v)

Kivonatos bejegyzés.

187. 1569. november 14. (in Thorda, XIV. Novembris) Bizonyítja, hogy Niezowsky/Nyezoczky/Nyezochky Stanislaw (m) tanácsúr – aki elhagyta főleg a Lengyel Királyságban levő földbirtokait, tartományait, kerületeit és joghatósága területeit, és elismeri urának a királyt – jóváhagyását adja Lubomyrsky Stanislawnak a Cracco-i kapitányság vára (castrensem capitaneatus Craccoviensis) és földjei felől az ő nevében kötött egyezségéhez: Lubomyrsky Niezowsky nagybátyjától (fr. p): Podolia és Sroczyche földjének örökösétől: Srochyczy/Sroczycky Stanislaw (g) fegyverhordozótól (gladifero) felvette azt a lengyel pénzben számított 650 Ft-ot (florenorum pecuniae Polonialis monetae), amelyet Srochyczy a hat évre elzálogosított Cracco-i földekért, illetve a Srochyche, Nyezova jószágokban levő javaiért és a Vylga folyónál levő korcsmáért Niezowsky apjától: néhai Srochyczy másképpen Niezowsky Stefantól (g) kapott, és érvénytelenítve a fenti zálogot, nyugtatta az említett 650 Ft felől Srochyczy-t. A maga részéről Niezowsky is érvényteleníti a zálogot, elismerve, hogy Srochyczy Stanislaw nem tartozik neki 650 Ft-tal, és Lubomirsky-t felmenti a kezesség terhe alól. A király pedig elrendeli, hogy jelen oklevele a Niezowsky által saját joghatóságában kiadott oklevelekkel azonos érvényű legyen. (I, f. 135^r–135^v)

188. 1569. november 17. (in possessione Zent Imre, III. d. introduct. et statut.) Feltóthy András kancelláriai íródeák és Chychyo-i Lazar János jelenti II. János királynak, hogy 1569. november 3-án kelt parancsára (182. sz.), november 15-én (XV. Novembris) Zentkyraly-i Andrassy Mártont és Pétert ellentmondás nélkül beiktatták a Zent Imre nevű birtokba, valamint a Zent Kyraly (Chyk sz) birtokbeli 42 jobbágytelekbe és a bennük levő királyi jogba. — *Megjelent szomszédok:* Borozlo-ról Adoryan Péter, Imre Tamás, Adoryan Albert, Chyko Mihály. — Myndzent-ről Chyko Illés, Thamas Gergely, Barta Bálint. — Zentlelek-ről Chyako János, Nagy Tamás és Sándor. — Zentkyraly-ról Chyato Mihály, Balas Máté, Lwkacz János, Barrabas Bálint, Antal Pál. — Zentimre-ről Jan[os] György, Fodor Benedek, Bekeo Benedek, Marton Tamás, Kowacz Benedek, Balo Lwka, Kys Barrabas Antal, Nagy Barrabas Antal, Benedek Ferenc. — Amadefalwa-ról Antal Pál. — Kothormany-ról Pal András. — Zentgeorgy-ról Nagy Benedek. — Zent Symon-ról Endes Balázs, Pal Mihály, Chyeke Imre lófők (nobilibus, agilibus). — Zentlelek-ről Nagy Ferenc bíró. — Menassag-ról Kys Gergely András, Peteo Benedek, Marton Imre. — Myndzent-ről Gal Miklós bíró. — Twsnad-ról Boldyzar István gyalog. — Zent Symon-ról Chyat János gyalog (circumspectis, agilibus). — Zentgeorgy-ról a király jobbágysai: Szeoke János bíró és Chyeke Gergely esküdt. (I, f. 181^v–183^v)

Ái II. János király 1569. december 28-i oklevelében (233. sz.), amely szerint papírra írt, zárt alakú eredetijét Feltóthy András és Lázár János zöld viaszba nyomott pecsétjükkel és aláírásukkal erősítették meg. □ Közlés: Sz 9/1875. 445–447. — Szabó Károly: Székelység 26–28. — SzOkl II. 261–262.

189. 1569. november 22. (in Alba Iulia, XX. Novembris) Néhai Myhalffy Tamás (e, a) szolgálataiért özvegyének: Melytt Mártának, János nevű fiának, valamint utódaiknak és örökseiknek adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt a Koronka nevű (Maros sz) királyi birtokot, kivéve az országnak szolgáló ottani gyalogpuskásokat. (I, f. 136^v–137^r)

190. 1569. november 22. (in Alba Iulia, XXII. Novembris) Bizonyítja, hogy néhai Myhalffy/Myhalfy Tamás (e, a) özvegye: Melytt Márta és János nevű fia Zenttorontas-ban (Maros sz) levő, örökség-, zálog- vagy más jogcímen őket megillető birtokrészeiket, nemesi udvarházaikat és székely örökségeiket haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt, azon a jogon, amellyel ők is bírták, örökre a király udvari familiárisának: Kathay/Kattay Györgynek (e), valamint utódainak és örököseinek engedték át, mivel véget akartak vetni e javak miatt köztük folyó pereknek. A király viszont ugyanezen okból, illetve szolgálataikért Melyt Mártát és János nevű fiát azzal kárpótolta, hogy [1569. november 22-i] oklevelével (189. sz.) a Koronka-i (Maros sz) királyi részjórészt [!] nekik adományozta. (I, f. 136^f–136^v)

191. 1569. november 22. (in Alba Iulia, XXII. Novembris) Baxa Boldizsár (e) Belynyes-i (Byhor vm) vajda kérésére mostohafiainak: néhai Meggyessy/Megyessy István (e) Belynyes-i vajda fiainak: Jánosnak és Lászlónak, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja, haszonvételeivel és tartozékaival együtt Belynyes mezőváros Zent Egyház uczya-jában, Zabo Manywl (pr) háza mellett és Radych György (e) házával szemben levő házukat, Megyessy Istvánnak főleg a király – György barát árulása miatti – lengyelországi száműzetése utáni nehéz időszakban néhai Petrowytt Péter (sp, m) helytartó részére élete végéig Magyarországon teljesített szolgálataiért, mely házat már elődeik is birtokolták, de az arra vonatkozó okleveleik elvesztek. Ugyanezt a házat minden adó és szolgálat alól mentesíti, illetve a nemesi udvarházak kiváltságaiban részesíti. Ennek foganatósítására utasítja Radak László (e, n) Warad-i várkapitányt, Haroklany László (e, n) udvarbíró és minden más illetékest. — Az oklevél Chyaky Mihály kancellár és tanácsúr keze által kelt, a király függőpecsétjével megerősítve. (I, f. 138^f–139^f)

192. 1569. november 23. (in Alba Iulia, XXIII. Novembris) Nanassy Gergely (e) udvari familiárisnak, általa osztályos atyafiainak (fr. couterinis): Gyeorgy Miklósnak és Andrásnak, továbbá feleségének: Dwso Ilonának, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt a Kysfalwd-i (Maros sz) királyi részirtokot, kivéve az országnak szolgáló ottani gyalogpuskásokat. Nanasy Gergely különösen a Nagy Banya-i várkastély (castellum) ostromában tette ki magát hősiességével, az első között lévén a vár megrohanásában, a sáncárok és a hácsók elfoglalásában, Miksa császár katonáinak szétszórásában, megölésében. (I, f. 137^f–138^f)

193. 1569. november 24. (in Alba Iulia, XXIV. Novembris) A király hadjárataiban teljesített szolgálataiért Baxa Boldizsár (e) Belynyes-i vajdának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon nemesi udvarház építése céljából azt a Ponthosfalwa (Byhor vm) királyi birtokon levő telket vagy földdarabot, mely dél felé Myk Gheorghe (pr), kelet felé Eztana Beno és Luca (pr) kertjeivel határos, továbbá délen a Solymos patak partjáig, nyugaton a közútig húzódik. Ugyanezt a telket vagy földdarabot, illetve a ráépítendő házat minden adó, szolgálat alól örökre felmenti és a nemesi udvarházak kiváltságaiban részesíti. Ennek foganatósítására utasítja Radak László (e, n) Warad-i várkapitányt, Haroklany László

ló (e, n) udvarbíró és minden más illetékest. — Az oklevél Chyaky Mihály kancellár és tanácsúr keze által kelt, a király függőpecsétjével megerősítve. (I, f. 139^v–140^v)

194. 1569. november 24. (in Alba Iulia, XXIV. Novembris) Baxa Boldizsár (e) Belynyes-i vajda kérésére – és egyrészt mivel ő a király hadjárataiban, másrészt János és László nevű kiskorú mostohafiainak ősei a Warad/Varad-i várnál, és apjuk: néhai Meggyessy/Megyessy István (e) Belynyess-i vajda főleg a király – György frater árulása miatti – lengyelországi száműzetése utáni nehéz időszakban élete végéig Magyarországon néhai Petrowytt Péter (sp, m) ispánnak és helytartónak hűséggel szolgáltak, amiként János és László is ezt fogják tenni – visszavonásáig a Warad-i püspökök által őseiknek adományozott Belynyes vidék vajdai tisztségét (officium praecipui wayvodatus totius districtus nostri Belynyes) minden jogával, kiváltságával és jövedelmével együtt örökjogon Meggyessy Jánosnak, Lászlónak, illetve mostohaapjuknak: Baxa Boldizsárnak és utódaiknak adományozza, azzal a feltétellel, hogy szükség esetén a Warad-i vár számára elküldik a korábbi szokásnak megfelelő létszámú, jól felszerelt lovas katonát, bíraskodnak, a bűnösöket elítélik, veszély esetén a király vagy a Warad-i kapitány parancsára a szokásnak megfelelően a várhoz tartozó vajdákat a kijelölt helyre vezetik, valamint az ország, a vár és Belynyes területének védelmezése érdekében a király parancsait mindig teljesítik. Ezek fogatosítására utasítja az illetékeseket. — Az oklevél Chyaky Mihály kancellár és tanácsúr keze által kelt, a király függőpecsétjével megerősítve. (I, f. 140^v–142^v)

195. 1569. november 24. (in Alba Iulia, XXIV. Novembris) Karoly-i László (e) udvari familiáris kérésére kiváltságlevél formájában adja ki Közép-Szolnok vármegye alispánja: Dobay János (e, n) és szolgabírája: Adoryan Péter (e, n) 1569. június 30-án kelt jelentőlevelet (139. sz.) a kérelmezőnek Ino és Kysgorozlo nevű (in cottu Zolnok Mediocri) birtokokba való iktatásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (I, f. 145^r–147^r)

196. 1569. november 26. (in Alba Iulia, XXVI. Novembris) Szolgálati jutalmául Dees-i Zylagy Mihályt, a Thorda-i sókamara praefectusát nemtelen polgári állapotából kiemeli, és utódaival együtt megnevesíti, címert adományozva neki. Ezenfelül Dees (in cottu Zolnok Interiori) mezőváros Malom uczyaya-ban levő – néhai Mathius Mihály (n) és Fekete János (pr) házával szomszédos – házát minden adó és szolgálat, a Dees-i szőlőhegyen levő művelt szőlőit, szántóföldjein levő vetéseit és mezőgazdaságát (annuosque fructus sationes et quoslibet agricolationes suas) a tized és szolgálat terhétől örökre mentesíti, a nemesi udvarházak kiváltságaiban részesítve ezeket. Ennek fogatosítására utasítja az illetékeseket. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius infima parte homo dimidius usque ad umbilicum delineatus, thorace fereó indutus ac galeam in capite habens, erecto corpore existere, qui dextra manu evaginatum et nudum mucronem sursum levatum, ac eodem integrum cor hominis transfixum tenere conspicitur. In superiori vero parte eiusdem scuti est corona seu diadema regium, quod homo ipse depictus humili et obsequenti vultu intueri ac venerari videtur. — Az oklevél Chyaky Mihály kancellár és tanácsúr keze által kelt, a király függőpecsétjével megerősítve. (I, f. 142^v–144^v)

Regesztza: Siebmacher 231 (november 22-i keltezéssel); 168. tábla (címerkép). — Kádár–Tagányi III. 49.

197. 1569. november 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Novembris) Szolgálatai jutalmául az Orbay székben lakó, közszékely rendű Kowazna-i Chywz Demetert (a) utódaival együtt lófősíti. — Az oklevelet titkospecsétjével erősíti meg. (I, f. 157^v)

198. 1569. november 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Novembris) Hűséges szolgálataik jutalmául az Aldoboly-on (Sepsy sz) lakó, lófő rendű szülőktől származó Demeyn/Demyen Boldizsárt, Lászlót és Miklóst, mivel korábban szabadságukról önként lemondtak, utódaikkal együtt újra lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközökkel jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. — Az oklevelet titkospecsétjével erősíti meg. (I, f. 166^v–167^r)

199. 1569. november 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Novembris) Hűséges szolgálataik jutalmául Aldoboly-on (Sepsy sz) lakó, lófő rendű néhai Czako Mátyás fiait: Pétert és Jánost, mivel korábban szabadságukról lemondtak és a közszékelyek közé soroztattak (a primipilatu abalienatos, in ordinem plebeorum Siculorum connumeratos), utódaikkal együtt újra lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközökkel jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. — Az oklevelet titkospecsétjével erősíti meg. (I, f. 167^v)

200. 1569. november 29. (in Alba Iulia, XXIX. Novembris) Zentmyhaly Lőrincnek (e), a [gyula]fehérvári (Albensis) vár udvarbírájának kérésére kiváltságlevél formájában adja ki a nagyobbik kancellária jegyzői: Chynady/Chyanady János, Hyrsel Georg és Coloswary Gábor (nobilium) 1569. április 30-án kelt jelentőlevelét (96. sz.) a kérelmezőnek bizonyos Fehér vármegyei jószágokba való iktatásáról. — Az oklevél Chyaky Mihály kancellár és főtanácsúr keze által kelt, a király függő titkospecsétjével megerősítve. (I, f. 158^v–160^v)

201. 1569. november 30. (in Alba Iulia, ultima d. Novembris) Különösen a németek elleni hadjáratokban teljesített szolgálataiért Kathay György (e) udvari familiárisnak, valamint utódainak és örököseinek adományoz örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Zenttorontas-on és Bere-n (Maros sz) királyi részbirtokokat, kivéve az egytelkes nemesként számon tartott ottani székely primorokat és lófőket, illetve az országnak szolgáló gyalogpuskásokat. (I, f. 147^r–147^v)

202. 1569. november 30. (in Alba Iulia, ultimo d. Novembris) Hűséges szolgálatai jutalmául a nemesi származású Bathay/Batay János deákot (e), általa fiait: Ferencet, Kristófot és Jánost utódaikkal együtt újra megnemesíti, és címert adományoz nekik, mivel e zavaros időkben okleveleik elvesztek. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare rubei coloris in cuius medio grus altero pede elevato lapidum capite vero erecto anullum aureum ore tenens depictus esse cernitur diligentiae nimirum et promptitudinis in rebus agentibus symbolum evidens et argumentum manifestum gruibus enim haec providentia natura inditum est, ut dum proficiscuntur ducem quem sequuntur eligunt, nocturnis vero temporibus excubias habent, lapillum pede sustinentes qui lassatus somno decidens in diligentiam sono [!] coarguat, quae fidem et constantiam ac singularem animi propensionem ipsius Ioannis litterati erga nos exhibitam ac reliquisque vitae suae diebus exhibentem declarat et

quemadmodum grus annullum aureum ore fortiter pressum et intuens tenere conspicitur. — Az oklevél Chyaky Mihály (r) főkancellár és tanácsúr keze által kelt, a király függőpecsét-jével megerősítve. (I, f. 184^v–185^v)

203. 1569. december 1. (in Alba Iulia, I. Decembris) Coloswar-i Thorma Dénes deák (n) – Lwgas-i Lwka Gáspár és Márton nevében tett – kérésére megerősítve átírja apjuknak: Lwgas-i néhai Lwka Jánosnak (e), Mwnkacz várkapitányának 1567. február 8-án kelt végrendeletét (45. sz.). (I, f. 148^r–149^r)

204. 1569. december 1. (in Alba Iulia, I. Decembris) A török portán követként teljesített szolgálataiért familiárisának: Balog Ferencnek (e), valamint utódainak és örököseinek adományoz örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt Makffalwa-n (Maros sz) királyi részbirtokot, kivéve az országnak szolgáló ottani gyalogpuskásokat. (I, f. 149^r–149^v)

205. 1569. december 3. (in Alba Iulia, III. Decembris) Szolgálatai jutalmául Zygethy Pál (e) ítélőmesternek, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és az ottani királyi joggal együtt Zyget-i Péter deák fia: Imre fiának: a magvaszakadt Nykos Jánosnak (n) Chywdepathaka másként Chywda nevű (Maramarws vm) prédiúmat. (I, f. 149^v–150^r)

206. 1569. december 5. (in Alba Iulia, V. Decembris) Szolgálatai jutalmául Gagy-i Márknak (n, a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Gagy-on, Galambfalwa-n és Rawa-n (Wdvarhely sz) lévő részbirtokait, melyeket már eddig is birtokolt, de az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (I, f. 151^r–151^v)

Egyidejűleg törölve. Vö. a 210. sz. regesztával.

207. 1569. december 5. (in Alba Iulia, V. Decembris) [Makay] Illés deáknak, Maius Jánosnak, Zele/Szele Magdolnának, valamint utódaiknak és örököseiknek adományoz örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt [...] birtokbeli részjóságokat, melyek azelőtt Szele Mártonnak feleségétől: Nagyffalw-i másként Varsolcz-i néhai Marthon Mihály leányától: néhai Katalintól született leánya: Chyezte-i néhai Barrabassy János felesége: Keczel-i Szele [Magdolna] tulajdonában voltak, de annak [magszakadásával?] a kincstárra szálltak. (I, f. 153^r)

A bejegyzés eleje hiányzik. 1516-ban Barlabási János özvegyeként Magdolna jelenik meg, vö. KmJkv 3598, 3618. sz.

208. 1569. december 5. (in Alba Iulia, V. Decembris) Makay Illés deák (e) szolgálataiért neki, feleségének: néhai Zele Márk leányának: Magdolnának (n) és Keczel-i néhai Maius/Mayws Máté (e) fiának: Jánosnak, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Magyarkeczel, Olahkeczel, Horwat, mindkét Sereden (Krazna vm) birtokbeli részjóságokat, és a Horwat-i Seliczeallya/Selycheallya nevű szőlőhegyet. Ezek azelőtt Zele Anna tu-

lajdonában voltak, de, miután férjét: Mayws Mátét valakivel megölette, és ezáltal a hűtlenség és felségsértés bűnébe esett, a kincstárra szállottak. (I, f. 153^r–154^r)

209. 1569. december 5. (in Alba Iulia, V. Decembris) Szolgálati jutalmául Nemety/Nymethy-i Nemes Andrásnak, Lászlónak, Vidnek (nobilium) és örököseiknek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Nymethy, Nagykayan, Kyskayan, Mezed, Pwztafalwa, Keofalwa, Hozzwliget, Nagybesan, Benczencz és Bakay nevű (Hwnyad vm) birtokokban levő ama részjőszágokat, továbbá András testvérének (fr. c): néhai Nemes Istvánnak azon Nymethy-i részbirtokát – mely ennek megszakadásával utódlás jogán reájuk szállott, de hitbér címén jelenleg özvegye: Fruzsina birtokában van –, melyeket már elődeik is birtokoltak, de az azokra vonatkozó oklevelek a zavaros időkben elvesztek. (I, f. 155^v–156^r)

Egyidejűleg áthúzza.

210. 1569. december 5. (in Alba Iulia, V. Decembris) Szolgálati jutalmául Gagy/Gagy-i Márknak (n et a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Galambffalwa-i és Rawa-i részbirtokokat, melyeket eddig is birtokolt, de az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. Mivel utódaik nincsenek, ő és felesége életük végéig bírhatják azt a Gagy-on (Wdvarhely sz) levő részt, melyet a király korábban Kereztrwfalwa-i Chyakan Baláznak adományozott egy másik ottani részjőszággal együtt, és amelyet aztán az utóbbi egyezség útján Gagy Márknak engedett át. (I, f. 157^v–158^v)

211. [1569. december 5. körül] Szolgálatiért Chyttzentywan-i Petheó/Pethew Farkasnak (e, a), valamint utódainak és örököseinek adományoz örökjogon, a telkek nagyságának megfelelő haszonvételekkel és tartozékokkal együtt, Kysfalwd-on (Maros sz) lakó hat királyi telkesjobbágyot (colonos nostros sessionatos): Bartha Mártont, Varga Lászlót, Valazwty Vincét, Theoreok Pétert, néhai Theoreok János és néhai Varga Péter özvegyét. (I, f. 151^v)

A bejegyzés vége hiányzik. Keltezése az előtte levő bejegyzés dátumával valószínűsíthető.

212. [1569. december 6. előtt] (in Warad, X. Decembris) Warad-i Sarossy János, a király magyarországi jogügyigazgatója (director causarum ... regiae maiestatis ... in Hungaria) Warad-nak Nadas nevű szőlőhegyén, Nyesevsky Stanislaw (m) és a Warad-i polgárok művelt szőlőjének szomszédságában levő, elhagyott és műveletlen szőlőjét az esküdt polgárok becslése alapján 24 Ft-ért örökre eladja a lakosoknak. Ez korábban a város Olazy nevű negyedében levő Kysmyndzent elnevezésű lerombolt kápolnához (ad dirutum sacellum) tartozott, de országgyűlési határozat alapján az összes egyházi javakkal együtt a kincstárra szállott. Mielőtt a király Sarossynak adományozta, a szőlőt a polgárok saját költségükön művelték. (I, f. 155^r)

Ái II. János király 1569. december 6-i oklevelében (213. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens formájú eredetijét Sárosi János jogügyigazgató pecsétjével és aláírásával erősítette meg. Keltezése: 1569. december 10. bizonyosan hibás, mert későbbi, mint az átiró oklevél dátuma.

213. 1569. december 6. (in Alba Iulia, VI. Decembris) Warad lakosainak kérésére jóváhagyólag átírja Sarossy Jánosnak (e), a király magyarországi jogügyigazgatójának (director is causarum nostrarum regiarum in Hungaria) oklevelét (212. sz.), amellyel Warad-i szőlőjét eladja a város lakosainak. (I, f. 154^v–155^r)

214. 1569. december 6. (in Alba Iulia, VI. Decembris) Szolgálati jutalmául a jelenleg Coloswar-on lakó Lyppa-i Thorma Dénes deáknak (n), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Newrenchye és mindkét Wolkfalwa nevű (Karansebes districtus, in cottu Zeoweriensi) birtokokban lévő részjóságokat, melyeket a néhai anyakirályné Zalonkemeni néhai Gergely deák (n) magszakadása révén már korábban neki adományozott, de oklevelét a zavaros időkben elvesztette. (I, f. 156^v–157^r)

215. 1569. december 6. (Albae Iuliae, VI. Decembris) Balog Ferencnek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt azokat a Panad-i és Peterfalwa-i (Kewkelleo vm) részbirtokokat, melyeket az egykori gyulafehérvári (AlbTr) káptalan birtokolt, és melyek később az ország törvényei szerint a kincstárra szállottak. (I, f. 170^v)

Kivonatos bejegyzés.

216. 1569. december 10. (in Alba Iulia, X. Decembris) Hűséges szolgálataiért Farkadyn-i Saphran/Saffrany Petrunak (n), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Barbattwyze és Lywacze (Hwnyad vm) birtokbeli részjóságokat, melyek azelőtt néhai Farkadyn-i János fia: János (n) tulajdonában voltak, de mivel ő a német párthoz csatlakozott, és még ma is annak híve, a hűtlenség és felsegsértés bűnébe esett, említett javai pedig a kincstárra szállottak. (I, f. 156^r–156^v)

217. 1569. december 10. (in Alba Iulia, X. Decembris) Zylkerek-i Almady András (e) kérésére kiváltságlevél formájában adja ki Zentgeorgy-i Boldizsárnak (e, n) és Pyntek-i Iklody Bálintnak (e, n) 1568. december 21-én kelt jelentőlevelét (72. sz.) a kérelmezőnek a Zylkerek-i és Pyntek-i (in cottu Zolnok Interiori) részbirtokokba, valamint a bennük lévő királyi jogba való iktatásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (I, f. 163^r–165^r)

218. [1569. december 13. előtt] Jóváhagyását adja Kowach Imre (c) kovácsmesternek tanácsurai: Bekes Gáspár kamarás és Pokay Jakab udvarmester előtt Oroz Benedek (c) királyi ajtónállómesterrel (ianitorem nostrum) [Gyula]fehérvár (Albensis) falain belül lévő Szt. György-oltárigazgatóság házáról kötött egyezségéhez (48. sz.), a maga részéről pedig szolgálatai jutalmául Kowach Imrének adományozza a házban lévő királyi jogát is. (I, f. 189^v)

Említés II. János király 1569. december 13-i oklevelében (219. sz.).

219. 1569. december 13. (in Alba Iulia, XIII. Decembris) Megparancsolja Tholnay Miklós, Chianady János és Demeter, Swlyok Imre, Zekesffeierwary András, Warady Pál,

Coloswari Gábor, Galffy János, Feltoti András, Benkeo János, Pribek Farkas, Walazwty Pál, Bachy János, Bihary Mihály, Torday Tamás, Lizkay Gergely és Coloswary János kancelláriai íródeákoknak, továbbá a [gyula]fehérvári (Albensis) várnagynak: Horwatt Simonnak, Kalmanchehi Bálint deáknak és Zekel Máténak (egregiis, nobilibus), hogy iktassák be Kowach Imre (c) kovácsmestert Gyulafehérvár falain belül lévő ama ház[rész?], illetve az egész házra vonatkozó királyi jog birtokába, amely őt Oroz Benedek (c) királyi ajtónállómesterrel kötött egyezségéhez (48. sz.) adott jóváhagyása (218. sz.) alapján illeti meg. (I, f. 189^r–190^r)

Belefoglalva Székesfejérvári András és Kálmánchehi Bálint deák 1569. december 18-i jelentésébe (222. sz.).

220. 1569. december 16. (in Alba Iulia, XVI. Decembris) Hydalmas-i Zakacz/Szakaczy Vitályos szakácsot – részint szolgálatai jutalmául, részint Karoly László (e) udvari familiáris kérésére – és általa fiait: Jánost, Ferencet, illetve leányait: Borbálát és Annát polgári állapotukból kiemelve, utódaikkal együtt megnevesíti, és címert adományoz nekik. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris in quo homo integer in veste rubea erecto corpore suo naturali colore eleganter depictus esse, qui in manu eius dextra cultum, sinistra vero ferreum cocleare tenere conspicitur, artem nimirum suam coquinariam, qua excellere fidedignis testimoniis apud nos meruit commendari prae se ferentem. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (I, f. 165^r–166^r)

Közlés: Áldásy II. 171–172 (töredékesen). Regesza: Siebmacher 221; 159. tábla (címerkép).

221. 1569. december 17. (in Alba Iulia, XVII. Decembris) Hydalmas-i Zakacz Vitályos (n) hűséges szolgálatai jutalmául, feleségétől: néhai Cantor Péter (n) leányától: néhai Borbálától született fiának: Jánosnak, valamint utódainak és örökösének új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Hydalmas, Felegryed és Zent Peterfálwa nevű (Doboca vm) birtokokban levő részjóságait, melyeket János ősei is birtokoltak, csak az azokkal kapcsolatos oklevelei elvesztek. (I, f. 166^r–166^v)

222. 1569. december 18. (Albae Iuliae, dom. p. Luciae, IV. d. introduct. et statut.) Zekesfeyerwary András kancelláriai íródeák és Kalmanchiey Bálint deák jelenti II. János királynak, hogy 1569. december 13-i parancsára (219. sz.) december 15-én (f. V. p. Luciae virg., XV. Decembris) Kowachy/Kowacz Imre kovácsmestert Borbeli Lukács (n), Zaz Márton bíró, Lazlo Gergely esküdt, Chyzar Lukács és Paztor Gál [gyula]fehérvári (Albensis) lakosok, valamint Varga Sándor (circumspecti) Sard-i lakos jelenlétében ellentmondás nélkül beiktatták a gyulafehérvári Szt. György-oltárigazgatóság házának egyik részébe, illetve az egész házat megillető királyi jogba. (I, f. 189^r–190^v)

Ái II. János király 1570. január 5-i oklevelében (239. sz.), amely szerint zárt alakú eredetijét Székesfejérvári András és Kálmánchehi Bálint rányomott gyűrűpecsétjükkel és aláírásukkal erősítették meg.

223. 1569. december 19. (in Alba Iulia, XIX. Decembris) Trayner Valentin (c) szebeni (Cibiniensis) lakosnak engedélyezi, hogy saját költségén Erdély területén bárhol fémek és

ásványok után kutatva ólombányát nyisson, azt jelentse, és úgy termelje ki, hogy alattvalóinak ne okozzon kárt, és a bánya termékét szokás szerint szolgáltatassa be a kincstárnak. Megparancsolja az illetékeseknek az engedély tiszteletben tartását. (I, f. 162^r–162^v)

224. 1569. december 20. (in Alba Iulia, XX. Decembris) A [Gyula]fehérváron (Albensis) lakó Schwitze/Schwttze Georg pomerániai (Pomeranus) festő munkásságát védelmébe veszi ama külföldiekkel szemben, akik nyereség érdekében hasonló festményeket és ábrázolásokat az országba behoznának (si qui ab externis regionibus eiusmodi picturas et imagines, quas ipse Georgius Schwitze proprio suo marte, industria et artificio excogitare, excogitatas excidere, excisas depingere et excudere soleret in hoc regnum nostrum quaestus gratia inferent), másrészt ama belföldiekkel szemben, akik festményeit utánoznák vagy lefestenék, illetőleg azokkal kereskednének. Büntetésüket – azaz festményeik elkobzását, illetve három márka ezüst bírság beszedését, amelynek kétharmada a kincstárt, egyharmada a kedvezményezettet illeti – az illetékesek azonnal és per nélkül hajtsák végre. (I, f. 162^v–163^r)

Közlés: Balogh: Kőfaragó műhelyek 284 (töredékesen). Regesztá: Jakab: János Zsigmond 276. — Művészet 6/1907. 348. — Kelemen: Tanulmányok I. 131–132.

225. 1569. december 20. (in Alba Iulia, XX. Decembris) Hűséges szolgálatai jutalmául a Warad-on lakó szerémségi (de Syrmio) Baranczy/Barynczy János Warad-i harmincadost fiával: Jánossal és leányaival: Dorottyaival, Annával, illetve utódaikkal együtt megneemesíti, és címert adományoz nekik. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare, campo coelestino, in quo homo dimidius veste rubea manu dextera vexillum tricesimae functionis prefatae Joannis Barynczy singulare symbolum tenere et nudo capite diadema regium in scuti superiori parte positum recta intueri ac obsequenter veneratur conspicitur. — Az oklevél Chyaky Mihály (r) tanácsúr és kancellár keze által kelt, a király titkospecsétjével megerősítve. (I, f. 161^r–161^v)

226. 1569. december 23. (in Alba Iulia, XXIII. Decembris) Hűséges szolgálatai jutalmául Beczkereky János (e) udvari familiárisnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és az ottani királyi joggal együtt a Chyerefalwa-i (Maros sz) királyi részbirtokot, de a benne lakó gyalogpuskások nélkül. (I, f. 168^r–168^v)

227. 1569. december 23. (in Alba Iulia, XXIII. Decembris) Hűséges szolgálatai jutalmául Pataky Imrének (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és az ottani királyi joggal együtt a Chyokfalwa-i (Maros sz) királyi részbirtokot, de a benne lakó gyalogpuskások nélkül. (I, f. 168^v–169^r)

228. 1569. december 27. (in Alba Iulia, XXVII. Decembris) Hűséges szolgálatai jutalmául Thompa István (e) udvari familiárisnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és az ottani királyi joggal együtt ama Dombrochyna-i (in cottu Zolnok Interiori) részbirtokot, melyet néhai Kendy Ferenc (m) és Antal (m) birtokolt, de mivel bűntársaikkal együtt a királyság kormányzására törekedve, II. János király és néhai anyja elleni összeesküvésük során az előbbi meg akarták mérgezni

(cum complicitibus suis regni nostri gubernationem affectanti in nostram et serenissimi dominae genitricis nostrae ... defunctae ... necem conspiraverunt, et veneno etiam capiti nostro insidiati), kivégezték őket, minthogy felsegértés és örök hűtlenség vétkébe estek, említett jószáguk pedig a kincstárra szállott. (I, f. 169^r–169^v)

229. 1569. december 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Decembris) Hűséges szolgálatai jutalmául Karansebes-i Chyorchyok Ferenc (e) harmincadosnak Karansebes város piacterén (in teatro) – délről Rada Miklós (n), északról pedig Stykwl Imre (n) háza szomszédságában – levő házát, tartozékaival együtt minden adó és szolgálat terhe alól örökre szólóan mentesíti. Megparancsolja Berendy György (n) bánnak és a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (I, f. 169^v–170^r)

230. 1569. december 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Decembris) Hűséges szolgálatai jutalmául a lófő rendű szülöktől származó Eyenlaka-i Antal Mihályt, mivel korábban szabadságáról önként lemondott, és a közsékelyek közé soroztatott, utódaival együtt újra lófősíti a lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközökkel jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. — Az oklevelet titkospecsétjével erősíti meg. (I, f. 170^v–171^r)

231. 1569. december 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Decembris) Tarkany (Byhor vm) birtok bírása, esküdtjei és valamennyi lakosa részére a szokásos kiváltságokkal együtt örökre szólóan engedélyezi Virágvasárnapon (in Ramis palm.) és december 6-án (in Nicolai ep.), valamint az azokat megelőző és követő napokon évi vásár, minden vasárnapon pedig hetivásár tartását más vásárok megkárosítása nélkül, úgy, hogy azok jövedelmét kötelesek az iskola és a tanulók szükségére (in necessitates scholae et studiosorum) fordítani. Egyidejűleg védelme alá veszi e vásárokat érkezőket és azok áruit. Elrendeli a fentiek kihirdetését a vásárokon és más közhelyeken. (I, f. 171^r–171^v)

232. 1569. december 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Decembris) Mykezaza-i More László kérésére jóváhagyólag átírja Thabyassy István (e) 1567. július 21-én kelt oklevelét (47. sz.), amellyel az utóbbi átengedte az előbbinek Mykezaza-n (Kykelio vm) – Kowacz Dragycz és Walczyer Georg (providorum) házai szomszédságában – levő pusztá házát, a maga részéről pedig hűséges szolgálatai jutalmául a kérelmezőnek, valamint utódainak és örököseinek adományozza az abban lévő királyi jogát. Ezenfelül More Lászlót utódaival együtt megneemesíti, az adományul nyert házát pedig minden adó és szolgálat terhe alól örökre szólóan mentesíti, illetve a nemesi udvarházak kiváltságaiban részesíti. Megparancsolja az illetékeseknek a felmentés érvényesítését. (I, f. 172^r–173^v)

233. 1569. december 28. (in Alba Iulia, in Innocentium) Zentkyral-i Andrassy Mártonnak (e, a) és fiának: Andrassy Péternek, Chyk és Gyrgio szék királybírájának kérésére kiváltságlevél formájában adja ki Feltoty András (e, n) kancelláriai íródeák és Chychio[-i Lázár] János (e, n) 1569. november 17-én kelt jelentését (188. sz.), amellyel a kérelmezőket bizonyos Chyk széki jószágokba és a bennük levő királyi jogba beiktatták. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (I, f. 181^v–184^r)

234. 1570. január 3. (in Meggyes, III. Ianuarii) Hűséges szolgálatai jutalmául váradi (de Varadino) Lazar Jánost nemtelen polgári állapotából kiemelve, utódaival együtt megnemesíti, és címert adományoz nekik. Ezenfelül Warad piacterén (in teatro), a Hetkeozhely utcában – Nagy Máté (e) udvari familiáris és Kis Boldizsár (c) háza szomszédságában – levő kőházát, melyben anyjával: néhai Lázár deák özvegyével: Erzsébettel lakik, minden adó és szolgálat terhe alól örökre szólóan mentesíti. Megparancsolja Radak Lászlónak (e, n), Byhor vármegye ispánjának, Warad vára kapitányának és praefectusának, valamint Harokliany Lászlónak (e, n), az említett vár udvarbírájának és a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. — *Címerleírás:* Scutum videlicet militare cesium et fulvum linea nigri coloris per medium transmissa bipartitum cuius imam partem tria lilia alba unum deorsum in calce alia duo paulo altius ab utroque scuti latere pro imminetia apposite occupant a superiore autem scuti parte cornus expansis alis pedibusque distensis coronam capite gestans et palmam rostro tenens in modum volantis lineam pedibus attingere et inter lilia ipsa descendere cernitur, scuto galea est imposita militaris corona regia ornata ex qua duae buccinae erectae exsurgunt et inter eas lilium interum aliis prioribus per omnia simile positum eminet a summitate autem galeae laciniae huic nigri et celurei inde cesii et albi coloris diffuentes scutum utrinque exornant. — Az oklevél Chyaky Mihály (r) főkancellár és tanácsúr keze által kelt, a király függőpecsétjével megerősítve. (I, f. 174^r–175^v)

235. 1570. január 3. (Beonyen, iktatasnak tyzenhatodyk napian) Benyey Miklós és Zentmiklossy Miklós jelenti II. János királynak, hogy 1569. február 15-én kelt iktatóparancsára (76. sz.), december 19-én (hetfewn Zent Thamas ap. nap eleott) Tetey Lőrinc királyi director-t ellentmondás nélkül beiktatták a Zazveolgye/Zazweolgye-i (Kykeolleo vm) részbiratokba és és a benne levő királyi jogba (felsegeod igassagaba). — *Megjelent szomszédok:* Zazweolgye-ről ifjabb Betlen György jobbágya: Hetele Mihály, Zent Myklossy Miklós jobbágysai: Zelym Tryff és Opra Andom. – Zentmiklos-ról idősebb Betlen György jobbágysai: Nagy Gergely és Kapwssy Kálmán. – Beonye-ről Zent Miklossy Miklós jobbágysai: More Péter és Foris Ferenc, Baladffy István jobbágysai: Byro Mihály, Iwani Jánosné: Margit asszony jobbágysai: Deak András, Baxa Ferenc jobbágysai: Deak Kelemen. – Medwes-ről Erdeo Miklós jobbágysai: Zekel Albert, Forro János jobbágysai: Barta János. – Elekes-ről Forro János jobbágysai: Vopra Péter, Elekessy Boldizsár jobbágysai: Tot Péter, Pachyokay[!] Jánosné jobbágysai: Zombat Nyztor, Kantor Mihály jobbágysai: Mihály. – Zentbenedek-ről Pacholai Jánosné jobbágysai: Fodor Tamás, Bernald Miklós jobbágysai: Olah Albert. (I, f. 250^v–251^r)

Ái II. János király 1570. április 30-i oklevelében (288. sz.), amely szerint magyar nyelvű eredetijét Bényei Miklós és Szentmiklósi Miklós aláírásukkal erősítették meg.

236. 1570. január 4. (in Meggyes, IV. Ianuarii) Wydraczeg-i Zabo István (n) a királyi kancellárián ellentmond Koronka-i néhai Myhalfy Tamás (e) özvegyének: Melytt Margitnak [!] és János nevű fiának a Koronka-n levő Bako nevű erdőbe és az alatta elterülő kaszálórészbe való beiktatásának, amiért őt a kancellár határidőre megidézte. (I, f. 171^v)

Kivonatos bejegyzés. Mihályfi Tamásné neve, helyesen, Melit Márta. Vö. 189, 190, 237, 311. sz.

237. 1570. január 4. (in Megyes, IV. Ianuarii) Szekeliwasarheli Bodo Sebestyén (pr) a királyi kancellárián ellentmond néhai Myhalyfy Tamás (e) özvegyének: Melytt Mártának (g) és János nevű fiának a Koronka nevű birtok határában – Zeles Gáspár és Szaz János erdője, valamint az említett birtok kaszálója mellett – levő erdő- és kaszálórészbe való beiktatásának, amiért őt a kancellár határidőre megidézte. (I, f. 173^v)

Kivonatos bejegyzés.

238. 1570. január 5. (in Meggyes, f. V. p. Circumcis. dom.) Gywlai/Gwlay Mihály tanácsúr betegségben lévén, Bekes, Chyaky, Pokay, [Kapolnay-i] Bornemysza Farkas, Harynnyay [Farkas Farkas], [Gymes-i] Forgacz [Ferenc], [Rattott-i] Gywlaffy [László], Apaffy, [Losonchy] Banffy Pál, [Wyskowcz-i] Orbay Miklós tanácsurak jelenlétében gyermekeiről, valamint az ősi és a királytól, illetve annak anyjától szolgálataiért kapott jószágairól és egyéb vagyonáról a következőképpen végrendelkezik: Kisebbik fiát: Boldizsárt Bekes [Gáspár]ra, nagyobbik fiát: Mihályt pedig a királyra bízva, kérve, hogy 12 éves kora után hozza el otthonról, és taníttassa, mivel azt jelentette be Feyrwar-on, „hogya úgy visel gondot az oskolára, hogy nem kellekik gyermekönket más országba tanúságért küldenönk”. Az ősi és szerzett jószágait két fiúgyermekére hagyja, akik közül ha az egyik meghal, javai a másikra szálljanak. Ha mindkét fia meghalna, a királytól kapott, illetve a vásárolt jószágai, tehát az ősi javain kívüliek, feleségére és két leányára: Erzsébetre és Annára, illetve azok utódaira szálljanak. Felesége halála után annak javai leányaié és azok utódaié legyenek, „mert az mi kicsin vagyon, azt az úr Isten énnekem az én árva feleségem[mel] együtt atya, kiért ennyi sokat fártattam, éheztem, szomjuhoztam, rettegetem. Jelesben, hogy ez elmúlt télen kétt úttal készirittetem ő felsége az mi kegyelmes urunk parancsolattyaából az portára bemennem”. Ha a két fia meghalna, akkor az ősjószág Gywlay Pálra szálljon, mivel az őt illeti. Gyermekeire hagyja azt a nemes földön levő általa épített házat, melynek telkét Indaly Imrétől kapta cserébe ama Zala-i telkéért, melyet később attól visszavásárolt 12 Ft-ot érő két lováért, és kéri öccsét: Gywlay Pált, hogy tartsa meg gyermekeit annak birtokában. A külső udvarnak a telkét, amelyet apja atyafiai és „Cherény uraim” segítségével szerzett meg, Zolyom Márton nevű jobbággyal együtt Indaly Péter második feleségének: Indaly Gáspár és Imre mostohaanyjának, illetve leányának: Beczky Balázs feleségének „attanak volt oszlásban”, azonban mostohaanyjuk azt Zakaryas Andrásnak Borsa-n 25 Ft-ért zálogba adta, gyermekei pedig Kendy Ferencnek zálogosították el ugyanazon összegben, akitől szolgálatai révén ő váltotta vissza. Ugyanakkor Indaly Péternek leánya tartására 1546-ban négy és fél Ft-ot, valamint búzát és egy arany Ft-ot adott. Ezen ügyek rendezését feleségére és a testamentumosokra hagyja. Ha feleségének és gyermekeinek magva szakadna, akkor összes javai öccsére: Gywlay Pálra és az ő fiú utódaira szálljanak, ha pedig neki is magva szakadna, akkor Erdely Sebestyénre és atyafiaira, valamint Was Györgyre és utódaira, kivéve Gywlatelke-t és Fewzkwtt-at, melyekről néhai Estván bátyjával úgy egyezett meg, hogy ha valamelyikük utódok nélkül halna meg, annak része – a királyi adománylevélnek megfelelően – a másik félre szálljon. Minthogy a király Beobek Ferenc jószágából 1000 Ft-on két olyan falurészt inscribált neki, melyek Bathory Kristófot illetik, kéri az ő támogatását ahhoz, hogy Kristóf ne háborgassa utódait azok birtokában, ha másként nem, úgy, hogy a Thorda-n, Bekes jelenlétében neki ígért vagy más „kegyelmességével”

kárpótolja Bathory Kristófot. Arra kéri Bekest, hogy 100 arany Ft-ot érő lovát, amely korábban Kapitan Pálé volt, és amely most Ayaz agánál van, szerezzé vissza árvái részére. Kéri a királytól végrendeletének megerősítését, a tanúktól pedig annak kieszközlését. Fő tutoroknak a királyt, valamint Bekes-t és Chyaky-t óhajtja, testamentárius tutoroknak Bornemysza Farkast, Banffy Pált, Apaffyt, Karoly Lászlót, legitimus tutoroknak pedig Walkay Miklóst, Erdely Sebestyént és rokonát (öcsémet): Was Györgyöt hagyja. — *Kancelláriai jegyzet*: Lectae et correctae. (I, f. 176^r–179^r)

Ái II. János király 1570. január 6-i oklevelében (240. sz.), amely szerint magyar nyelvű eredetijét a végrendelet tanúi: Forgács Ferenc, Gyulafi László, Bornemissza Farkas, Farkas Farkas, Bánffy Pál, Orbai Miklós és Károlyi László pecsétjükkel és aláírásukkal erősítették meg.

239. 1570. január 5. (in Meggies, V. Ianuarii) Kowacz/Kowachy Imre (c) kovácsmester kérésére kiváltságlevél formájában adja ki Zekesfeyrwary András kancelláriai íródeák és Kalmanchehy Bálint deák (egregiorum, nobilium) 1569. december 18-án kelt jelentését (222. sz.), amellyel a kérelmezőt egy [gyula]fehértvári (Albensis) házrészbe és az ottani királyi jogba beiktatták. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (I, f. 188^v–190^v)

240. 1570. január 6. (in Meggyes, in Epiph. dom.) A január 1-re (ad Circumcis. dom.) Meggyes-re összehívott országgyűlésen Gywla-i Mihály (e) tanácsúr kérésére megerősítve átírja 1570. január 6-án kelt végrendeletét (238. sz.). (I, f. 176^r–179^r)

241. 1570. január 8. (in Meggyes, VIII. Ianuarii) Hűséges szolgálataik jutalmául Apathy-i Boer/Boyer Istvánnak és Jánosnak, Poka-i Pokay Boldizsárnak, Zazsombor-i Sombory Lajosnak és Péternek, Manyk-i Ztrygy/Strygy Jánosnak, Bongartt-i Boyer Gáspárnak (egregii, nobiles) és általuk néhai Apathy-i János (e) kiskorú leányának: Borbálának, valamint utódainak és örököseiknek adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és az ottani királyi joggal együtt, a fiágon magvaszakadt Apathy-i néhai Boer András (e) fia: Péter Apathy-i (Doboca vm) részbirtokát. (I, f. 180^v–181^r)

242. 1570. január 9. (in Meggyes, IX. Ianuarii) Megbízva hűségében és az ügyintézéshez szükséges ismereteiben, illetve szolgálatai jutalmául Hedwygk/Zewchy Augustin (p, c) szebeni (Cibiniensis) esküdt polgárnak adományozza élete végéig Szeben szék és város királybírói tisztségét az ahhoz tartozó jogokkal és jövedelmekkel együtt, melyet kegyéből néhai Haller Péter (e, c) viselt haláláig, azzal a feltétellel, hogy ezen tisztségében a mindenkor királyt hűségesen szolgálja. Megparancsolja Szeben szék és város lakói közösségének, hogy Hedwygk Augustint ismerje el e hivatalában. (I, f. 184^r–184^v)

243. 1570. január 9. (in Meggyes, IX. Ianuarii) Szolgálatai jutalmául Ratott-i Gywlaffy László (m) tanácsúrnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt a lerombolt Chycho-i vár (castrum diruti) tartományában lévő Mihályfalwa királyi birtokot és ama Bacza nevű (in cottu Zolnok Interiori) birtokot, amelyet néhány éve néhai Zentgeorgy Péter (e) deáknak adományozott, azonban annak halálával e jószág a kincstárra szállott. (I, f. 191^r)

244. 1570. január 10. (in Meggyes, X. Ianuarii) Somlío /Somlyo-i Bathory Kristóf (m) tanácsúr – testvérei (fr. c): Somlío-i Bathory István (m) tanácsúr és Somlyo-i néhai Bathory András fiai: István, Gábor, Boldizsár és András (magnifici) nevében is előadott – kérésére jóváhagyólag átírja [II.] Lajos király 1520. szeptember 20-án kelt oklevelét (11. sz.) Somlío (in cotto Zolnok Mediocri), illetve Solyomkew (Byhor vm) várát és azok tartozékait illetően kötött egyezségről. Egyidejűleg az említett Bathory Kristóf és István szolgálatai jutalmául nekik, a többi kérelmezőnek, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza az utóbbiakban [!] lévő királyi jogát. (I, f. 186^r–188^v)

245. 1570. január 11. (in possessione Zazsombor, f. IV. p. Pauli herem.) Szazsombor-i Zekeli Illés és Manyk-i Zekely János jelenti II. János királynak, hogy 1569. április 16-i parancsára (90. sz.) december 24-én (sab. p. Thomae ap.) Grodenczky Bálint királyi helyettes kamarást (vicecubicularium) ellentmondás nélkül beiktatták a Morycz-i (Doboka vm) birtokrészbe. — *Megjelent szomszédok:* Morycz-ról Halabori Pál jobbágya: Varga Adrián, Zakmary Balázs jobbágya: Wynder Clemens, Ztrygi János jobbágya: Vynder Fabian, Pathochi urak (dominorum Pathochiensium) jobbágya: Zal Péter, idősebb Vas János jobbágya: Warga Gergely, Pestessy Máté jobbágya: Warga György, néhai Zeokefalwy Pál özvegye: Ilona asszony jobbágya: Fodor Antal, Kereztwry Gáspár jobbágya: Czolnar Urban, Zalay Boldizsár jobbágya: Rener Fabian, Veres János jobbágya: Warga Ambrus, Boer István jobbágya: Ferebicz Ambrus. – Mate-ról Kendi Farkas jobbágjai: Rymbog Leonhard és Barrabas Simon. – Bongartt-ról Soos Illés özvegyének jobbágya: Ekler Martin és Boyer Gáspár jobbágya: Rettegi Gál. – Manyk-ról Ztrygi János jobbágya: Takacz István és Dobay György jobbágya: Seres Márton. – Ews-ról Jankaffy János jobbágya: Molnar Gergely és Wytez Gábor jobbágya: Obol György. – Vermes-ről a király jobbágjai: Makkos Osvát és Veres Lénárd. (I, f. 201^v–203^f)

Ái II. János király 1570. február 7-i oklevelében (256. sz.), amely szerint zárt alakú eredetijét Székely Illés és Székely János rányomott pecsétjükkel és aláírásukkal erősítették meg. Dobay György e bejegyzésben jobbágyként jelenik meg, de ez bizonyosan elírás, mivel a parancslevélben mányiki nemesként szerepel.

246. 1570. január 12. (in Alba Iulia, XII. Ianuarii) Maros Zereda mezővároshoz csatolja örökre szólóan, haszonvételeivel és tartozékaival együtt a Nagy Adoryan-i (Maros sz) rész-birtokot, azzal a feltétellel, hogy az utóbbi lakosai a Török Birodalomnak járó szokásos adókat, valamint Zekeltamat várához teljesítendő szolgáltatásokat továbbra is teljesítik. (I, f. 185^v–186^r)

Közlés: SzOkl II. 286–287.

247. 1570. január 13. (in Alba Iulia, f. II. p. Invocavit) Meggyes város polgármesterének és királybírájának a város és Meggyes-, illetve a két százsz szék kádármestereinek a nevében előadott kérésére megerősíti az utóbbiakat ama régi – azonban sérelmükre be nem tartott – kiváltságukban, amely szerint különösen szüret idején az idegen bodnárok nem készíthetnek boroshordókat (vasa vinaria) az említett székekben a helybeli kádárok mellett addig, amíg amazok elegendően vannak e munka elvégzésére (usque dum ipsi ... ad liganda vasa

sufficientes fuerint). Utasítja a Meggyes-, illetve a két száz széken kívüli bodnárokat a fentiek szigorú megtartására, termékeik elkobzásának terhe alatt. (I, f. 206^r–206^v)

248. 1570. január 19. (in Alba Iulia, XIX. Ianuarii) Hűséges szolgálatai jutalmául Ratott-i Gywlaffy László (m) tanácsúrnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt ama Wyffalw és Hannos nevű (in cottu Zolnok Mediocri) birtokokat, amelyeket korábban Bathor-i György (m) birtokolt, de mivel ő a német párthoz csatlakozott, és még ma is annak híve, a hűtlenség és felségsértés bűnébe esett, fenti jószágai pedig a kincstárra szállottak. (I, f. 191^v–192^r)

249. 1570. január 20. (in Alba Iulia, XX. Ianuarii) Hűséges szolgálatai jutalmául Degel Lászlónak és Jánosnak (egregiis), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt ama Zeorenfalwa és Sara nevű birtokokat, illetve az utóbbiban lévő nemesi udvarházat, továbbá Waratek, Poyonycza nevű prédiúmok, valamint a Laschyor-i birtokrészt (Zarand vm), amelyeket már ősei is birtokoltak, csak az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. (I, f. 192^r–192^v)

250. 1570. január 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Ianuarii) Különösen a hadjáratokban teljesített szolgálatai jutalmául Wardofalwa-i Balas Pálnak (n, a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Wardofalwa, Chyobatfalwa, Delne (Chyk sz) és Szentmyklos nevű (Gyrgio sz) birtokokban levő lófői részjóságait, melyeket már eddig is birtokolt, csak az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (I, f. 247^r–247^v)

251. 1570. január 29. (in Alba Iulia, XXIX. Ianuarii) A Varad-i kovács és sarkantyúkészítő mesterek kérésére megerősítve átírja a Varad-i káptalan 1481. augusztus 1-én kelt oklevelét (4. sz.) céhük szabályzatáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (I, f. 199^r–201^r)

252. 1570. január 30. (in Alba Iulia, d. penultimo Ianuarii) Paulocz-i Pauloczki Bálint (g) kérésére kiváltságlevél formájában adja ki Lonka-i Berenteny [!] Pál, Zarand vármegye alispánja, ugyanazon vármegye nótáriusa: Lukács deák és Bradi Tamás aranybeváltó (auricampsor) 1568. július 22-i jelentését (61. sz.) a kérelmezőnek Alsolonkay (Zarand vm) birtokba való iktatásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (I, f. 193^r–195^r)

253. [1570. február 1. előtt] Sard mezővárosnak adományoz 5 darab szőlőt. (I, f. 208^v–?)

A bejegyzésnek csak a címe és első öt sora maradt meg, mert a 209^r és 232^v közötti lapok hiányoznak a kéziratból. Az adományra vonatkozó adatokra lásd a 255. sz. kivonatot. Keltezése ennek alapján történt.

254. 1570. február 1. (in Alba Iulia, I. Februarii) A Georgen királyi várhoz tartozó Petele/Petelye nevű mezőváros villicusa: Gereb Johann és Goczman Gregor esküdt polgár – a mezőváros közösségének a nevében is – bemutatott egy bevalló- és bizonyáglevelet,

mely szerint az egykori magyar királyok által biztosított kiváltságuk értelmében a mezővárosuk területére került lopott állatok és holmik nyomát nem kell kiadniuk a szomszédoknak, de kötelesek megengedni, hogy azokat az érdekeltek maguk szabadon kereshessék, és visszaszerezhessék. E kiváltságukban II. János király is megerősíti a mezőváros lakóit, és egyidejűleg megparancsolja Georgen vára illetékeseinek a fentiek szigorú megtartását. (I, f. 192^v–193^r)

255. 1570. február 1. (in Alba Iulia, I. Februarii) Megparancsolja Galfy János, Feltothy András, Benkeo János és Thorday Tamás nagyobb kancelláriai íródeákoknak, továbbá Zekely Máténak és Saard-i Sebessy Menyhártnak (egregiis, nobilibus), hogy iktassák be Saard mezőváros közösségét a Saard-i Syger nevű – Sebessy Gáspár (e) és Szaz András (pr) szőlői –, továbbá a Tarloszer elnevezésű – Zekely Antal (pr) és Warga Antal (pr) szőlői –, a Kystarloszer nevű – Nyreo Mihály szőlője –, illetve a Kyskerteolew elnevezésű szőlőhegyeken – Igeny Máté (pr) és Takacz Gáspár (pr) szőlői szomszédságában – lévő négy darab szőlőbe, valamint Igen (in cottu Albensi) mezőváros Alsoszer nevű szőlőhegyén az ugyanazon településben lakó Zewcz János (pr) és Felnagi Vid (pr) szőlői szomszédságában fekvő egy darab művelt szőlő birtokába. Az említett jószágok már régóta a Saard-i egyházhoz tartoztak, azonban országgyűlési határozat alapján a többi egyházi javakkal együtt a kincstárra szálltak, majd a király adománylevelével (253. sz.) az említett egyház építéséről, illetve Isten ígését hirdető papok szükségleteiről (propagationi verbi divini usibus ministrorum et aedificationi ecclesiae) akarván gondoskodni, új adományként örökjogon, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt a kedvezményezetteknek és utódaiknak adományozta. (I, f. 235^r–235^v)

Belefoglalva Gálfi János kancelláriai íródeák és Székely Máté 1570. március 4-i jelentésébe (263. sz.).

256. 1570. február 7. (in Alba Iulia, VII. Februarii) Grodenczki Bálint (g) királyi helyettes kamarás (vicecubicularius) kérésére kiváltságlevél formájában adja ki Szazsombor-i Székely Illés és Manyk-i Székely János (nobilium) 1570. január 11-én kelt jelentését (245. sz.), a kérelmezőnek a Morycz-i (Doboka vm) részirtokba való iktatásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (I, f. 201^v–203^r)

257. 1570. február 16. (in Alba Iulia, XVI. Februarii) Szolgálati jutalmául Chykzentmarton-i Jakab Andrásnak (n et a), illetve utódainak és örököseinek adományozza új adomány címén, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt ama Zentmarton, Jakabfalwa, Menessag, Zentimre, Chyekefalwa és Zentgeorgy (Chyk sz) birtokbeli székely örökségeit, amelyeket már eddig is birtokolt, csak azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (I, f. 205^r–205^v)

258. 1570. február 16. (in Alba Iulia, XVI. Februarii) Szolgálati jutalmául Zwnyogzeog/Zwnyogzeg-i Kwryak Dumitrunak (e), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt ama Zwnyogzeg és Wlelen birtokbeli részeit, amelyeket néhai Meczze-i László (e) királyi ítélőmester által kiállított – és neki bemutatott – oklevél (ex scheda) (16. sz.) bizony-

sága szerint Kyrhalhyma-i (in cottu Albensi) birtokrészéért kapott cserébe Fogaras-i Majlat Gábortól (m). (I, f. 205^v–206^r)

258/2. 1570. február 20. (Albae Iuliae, XX. Februarii) A lakosok nélküli Egerhaz és Adocz nevű (Maros sz) prédiúmok a bennük lévő királyi joggal együtt örökjogon Sapharith Péternek (e) adományozza. (I, f. 201^r)

Kivonatos bejegyzés.

259. 1570. február 20. (in Alba Iulia, XX. Februarii) Szolgálati jutalmául Zentleoryncz-i Masfel Andrást és Mártont utódaikkal együtt lőfősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzsával, kopjával és egyéb harci eszközökkel teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett, továbbá Zentleoryncz-en (Maros sz) – keletről Eös Tamás (pr), nyugatról pedig Janka István (pr) házában a szomszédságában – lévő ama házukat, amelyben most laknak, illetve a település déli részén, a közút közelében (penes viam publicam versus plagam meridionalem) fekvő másik házukat minden adó és a községkelyek által teljesítendő szolgálatok terhéből örökre szólóan mentesíti. Ezek fogyanatosítására utasítja Zekeltamat várának praefectusát: Thelegd-i Mihályt és a többi illetékest. (I, f. 233^v–234^r)

Közlés: SzOkI II. 291–292.

260. 1570. február 24. (in Alba Iulia, XXIV. Februarii) Szolgálati jutalmául Zombattfalwa-i Máténak és Benedeknek (nobiles, agiles), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Zombattfalwa, Orozhegy, Ozdfalva, Ders és Eege (Wdvarhely sz) birtokbeli részjószágaikat, amelyeket már őseik is birtokoltak, csak az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. (I, f. 206^v–207^r)

261. 1570. február 27. (XXVII. Februarii) Karway Gáspár Gyalw mezővárosbeli házat az adó és szolgálat terhe alól élete végéig mentesíti. (I, f. 208^v)

Kivonatos bejegyzés.

262. 1570. február 28. (Alba Iulia, ultimo d. Februarii) Coloswar-i néhai Nagy Salatiel (c) özvegye: Katalin (h) kérésére jóváhagyólag átírja Coloswar egykori főbírája (primarius iudex): Fodor István, királybírája: Barat István és esküdt polgárai 1566. május 10-én kelt oklevelét (44. sz.) az említett város Zentegyed nevű szőlőhegyén fekvő szőlő megvásárlásáról, és a maga részéről Katalinnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza az abban lévő királyi jogát. (I, f. 207^r–208^v)

263. 1570. március 4. (in oppido Saard, d. III. introduct. et statut.) Galffy János kancelláriai íródeák és [gyula]fehérvári (Albensis) Zekely Máté jelenti II. János királynak, hogy 1570. február 1-i parancsának (255. sz.) megfelelően március 2-án (II. Martii) ellentmondás nélkül beiktatták Saard mezőváros lakosait Saard, illetve Igen (in cottu Albensi) mezővárosok szőlőhegyein fekvő öt darab művelt szőlő birtokába. — *Megjelent szomszédok:* Borband-ról a király jobbágya: Halaz György bíró. – Bochyard-ról a király jobbágjai: Sos

Tamás bíró és Symon Péter. – Igen-ről a király jobbágysai: Nagy András, Fohnagi Vid, Balog János és Andras Balázs. – Kysfalwd-ról Blandrata királyi orvos jobbágysai: Bereczky János és Groza Petru. (I, f. 235^r–236^r)

Ái II. János király 1570. március 28-i oklevelében (265. sz.), amely szerint zárt alakú eredetijét Gálfi János és Székely Máté zöld viaszba nyomott pecsétjükkel és aláírásukkal erősítették meg.

264. 1570. március 23. (in Alba Iulia, XXIII. Martii) Szolgálati jutalmául Dalnak/Dalnok-i Leoryncz Antalnak (e et a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Dalnok, Markusfalwa, Albys, Polyan (Kyzdy sz) és Kysborosnyo (Szepsy sz) birtokbeli részjzóságait és székely örökségeit, amelyeket már ősei is birtokoltak. (I, f. 233^r)

E bejegyzés szövege megismétlődik a 290^r–290^v oldalakon.

265. 1570. március 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Martii) Saard mezőváros lakói közösségének kérésére kiváltságlevél formájában adja ki Galfy János kancelláriai íródeák és gyulafehérvári (de Alba Iulia) Zekely Máté (nobilium) 1570. március 4-én kelt jelentését (263. sz.) településük, valamint Igen mezőváros szőlőhegyein lévő öt darab művelt szőlőbe való beiktatásukról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (I, f. 234^v–236^r)

266. 1570. március 29. (in Alba Iulia, XXIX. Martii) Szolgálati jutalmául Lazar Imrének és Ferencnek (egregiorum, agilium), valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon, haszonvételeivel és tartozékaival együtt az Andrasfalwa-i (Maros sz) királyi részirtokot, de az országnak szolgáló ottani gyalogpuskások kivételével. (I, f. 234^r–234^v)

Közlés: SzOkl II. 295–296.

267. 1570. március 29. (Albae Iuliae, XXIX. Martii) Néhai David Mihály (n) özvegyének: Basy Borbálának Saswaras mezővárosbeli házáat élete végéig minden adó és szolgálat terhétől mentesíti. (I, f. 234^v)

Kivonatos bejegyzés.

268. 1570. április 1. (in Alba Iulia, I. Aprilis) Húséges szolgálati jutalmául Dragh-i Nagy Ferencet utódaival együtt megnevesíti, és az alábbi címet adományozza neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare coelestini coloris in quo dextera manus hominis nudum et evaginatam gladium sursum levatum, in quo caput humanum infixum virtutis nempe praefati Francisci Nagy militaris singulare symbolum tenere conspicitur. — Az oklevél Chyaky Mihály kancellár és tanácsúr keze által kelt, a király függőpecsétjével megerősítve. (I, f. 236^r–236^v)

269. 1570. április 1. (in Alba Iulia, I. Aprilis) Szolgálati jutalmául Monyaad/Monyat-i Cheowek Mihálynak (a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a

Monyat, Zentlazlo, Galffalwa és Kebele (Maros sz) birtokbeli részeit és székely örökségeit, amelyeket már ősei is birtokoltak, de nem volt róluk oklevelük. (I, f. 237^f)

270. 1570. április 1. (in Alba Iulia, I. Aprilis) Minthogy a király iránti hűségéért Miksa római császár uralma alatt lévő ősi javait elhagyta, illetve elveszítette, továbbá a hadjáratokban teljesített szolgálatai jutalmául Gyeorgy András (e) udvari familiárisnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt a neki már korábban – visszavonásáig – átengedett és általa eddig is bírt, korábban a lerombolt Ceh-i várhoz (ad castrum dirutum) tartozó ama Egerhatt nevű (in cottu Zolnok Mediocri) birtokot, melyet azelőtt Bathor-i György birtokolt, de mivel ő a német párthoz csatlakozott, amelynek még ma is híve, a hűtlenség és felségsértés bűnébe esett, fenti jószága pedig a kincstárra szállott. (I, f. 285^r)

271. 1570. április 3. (in Alba Iulia, III. Aprilis) A korábbi magyarországi hadjáratokban a három erdélyi nemzet sorai közt szerzett érdemeikért Kysmeod-i Marton János és Péter lófőket a primorok közé emeli utódaikkal együtt. — Az oklevelet titkospecsétjével erősíti meg. (I, f. 238^f)

Közlés: NemzTárs 1831. 86. — SzOkI II. 296–297. Regeszta: Udvarhely vm 269–270.

272. 1570. április 6. (in Alba Iulia, VI. Aprilis) Szolgálatai jutalmául Abasfalwa/Abasdfalwa-i Petenye Györgynek (n, a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt ama Abasdfalwa-i és Jasdfalwa-i (Wdvarhely sz) birtokbeli részeit és székely örökségeit, amelyeket már ősei is birtokoltak, csak az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (I, f. 237^v)

273. 1570. április 7. (in Alba Iulia, VII. Aprilis) Szolgálataik jutalmául Kysmeod-i Marton Jánosnak és Péternek (egregii, agiles), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Kysmeod, Abranfalwa, Illyenlaka, Martonos, Dobofalwa, Sofalwa, Szolokma, Ozdfalwa, Ders, Bykafalwa, Beta, Begez (Udvarhely sz) birtokbeli részjóságait, zselléreiket és székely örökségeiket, amelyeket már őseik is birtokoltak, de nem rendelkeztek oklevelekkel róluk. (I, f. 238^r–238^v)

274. 1570. április 7. (in Alba Iulia, VII. Aprilis) Szolgálatai jutalmául Eted-i Alberttfy Péternek és Pálnak (agilium), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és az ottani királyi joggal együtt ama Eted-i (Udvarhely sz) részjóságukat, zselléreiket és székely örökségeiket, amelyeket már őseik is birtokoltak, de nem rendelkeztek oklevelekkel róluk. (I, f. 238^v–239^f)

275. 1570. április 7. (in Alba Iulia, VII. Aprilis) Szolgálatai jutalmául Eted-i Gedeo Demeternek (a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és az ottani királyi joggal együtt ama Eted-i (Wdvarheli sz)

részbirtokát és székely örökségeit, amelyeket már ősei is birtokoltak, de nem volt azokról oklevelük. (I, f. 239^r–239^v)

276. 1570. április 7. (in Alba Iulia, VII. Aprilis) Szolgálati jutalmául Etted-i Wagassy Gáspárnak (a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és az ottani királyi joggal együtt ama Etted-i (Wdvarheli sz) részjóságát és székely örökségeit, amelyeket már ősei is birtokoltak, de nem rendelkeztek oklevelekkel róluk. (I, f. 239^v–240^r)

277. 1570. április 7. (in Alba Iulia, VII. Aprilis) Szolgálati jutalmául Etted-i Hadnagy/Hannagy Istvánnak (a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt ama Etted-i (Wdvarhel sz) részbirtokát és székely örökségeit, amelyeket már ősei is birtokoltak, de nem volt azokról oklevelük. (I, f. 240^r–240^v)

278. 1570. április 7. (in Alba Iulia, VII. Aprilis) Szolgálati jutalmául Olafalw/Olahfalw-i Ferencz Pálnak (a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat az Olafalw, Homorod Zentmarton, Leowete (Wdvarheli sz), továbbá Somlyo és Seogeod (Chyk sz) birtokbeli részeit, amelyeket már ősei is birtokoltak, de nem volt róluk oklevelük. (I, f. 241^r)

279. 1570. április 7. (in Alba Iulia, VII. Aprilis) Szolgálati jutalmául Etted-i Kowacz Jánosnak (a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és az ottani királyi joggal együtt ama Etted-i (Wdvarheli sz) részbirtokát és székely örökségeit, amelyeket már ősei is birtokoltak, de nem rendelkeztek oklevelekkel róluk. (I, f. 241^v)

280. 1570. április 8. (in Alba Iulia, VIII. Aprilis) Hűséges szolgálatai jutalmául Beogez-i Myhaly Ferencnek (a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Beogez, Kanyad, Almas és Derce (Wdvarhely sz) birtokokban levő részjóságait és székely örökségeit, amelyeket már elődei is birtokoltak, de nem volt róluk oklevelük. (I, f. 242^r)

281. 1570. április 9. (in Alba Iulia, IX. Aprilis) Chyanady Demeter barátai: Swlyok Imre és Szekesfeyrwary András (egregii) kancelláriai nótáriusok előtt végrendelezik: Ha gyermekek nélkül halna meg, akkor Warad-on vagy bárhol máshol levő házait, szőlőit, más örökségeit és javait, illetve azokat, melyeket ezután birtokolna, feleségére: Bornemysza Katalinra, valamint anyai testvére (fr. u): Chyanady Tamásra és anyjára hagyja, úgy, hogy azokat egyenlőképpen birtokolják. Feleségét az őt megillető részből ne zárják ki, de ha újra férjhez menne, akkor a testvérétől hozományként kapott 200 Ft fejében a reá hagyott javakat az említetteknek engedje át. Arany és ezüst javairól felesége a saját tetszése szerint egyezzen meg Tamással és anyjával. Ha mégis születnének gyermekei, akkor javai reájuk szálljanak, de azokból idős anyjának is viseljék gondját. Testvére és anyja halála esetén ja-

vai a legközelebbi atyafiakra szálljanak, úgy, hogy felesége az őt megillető résszel szabadon rendelkezessen. (I, f. 245^r–245^v)

Ái II. János király 1570. április 12-i oklevelében (282. sz.), amely szerint kettős ívpapíron kelt, pátens alakú eredetijét Csanádi Demeter, Sulyok Imre és Székesfejérvári András kancelláriai íródeákok pecsétjükkel és aláírásukkal erősítették meg.

282. 1570. április 12. (in Alba Iulia, XII. Aprilis) Chyanady Demeter (e) kancelláriai titkár felesége: Bornemysza Katalin és testvére (fr): Tamás kérésére jóváhagyólag átírja az említett Chyanady Demeter 1570. április 9-én kelt végrendeletét (281. sz.), és a maga részéről a végrendelkező szolgálatai jutalmául a kérelmezőknek, továbbá Chyanady anyjának, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza a reájuk hagyott jószágokban lévő királyi jogát. (I, f. 245^r–246^r)

283. 1570. április 14. (in Alba Iulia, XIV. Aprilis) A Coloswar-on lakó Enyed-i néhai Wolffard István (n) fia: István kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) káptalan 1533. február 17-én kelt oklevelét (12. sz.) egy Coloswar-i kőház és a hozzátartozó kert, illetőleg egy erdőrész cseréjéről, és a maga részéről szolgálatai jutalmául a kérelmezőknek, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon az említett jószágokban lévő királyi jogát. (I, f. 242^v–244^r)

284. 1570. április 17. (in Alba Iulia, XVII. Aprilis) Egri (Agriensis) néhai Nagy Gergely (n) kapitány hűséges szolgálatai jutalmául özvegyének: Annának, fiainak: Jánosnak, Istvánnak, Gergelynek, illetve leányainak: Katalinnak és Annának, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon, haszonvételeivel és az ottani királyi joggal együtt, [Gyula]fehérvár (Albensis) külvárosának Bodogaszony uczaya-ban, a lerombolt kolostor udvarán levő (in curia diruti claustris) kőházat, annak pincéjével (cellario), udvarával és kertjével együtt, amely néhai Ferenc deák (c) magszakadásával szállott a kincstárba. (I, f. 246^v)

285. 1570. április 26. (in Alba Iulia, XXVI. Aprilis) Hűséges szolgálatai jutalmául a lófőrendű szülőktől származó, Selye-n (Maros sz) lakó Damakos Andrást, minthogy korábban lófőségéről lemondott, és ezáltal a közsékelyek közé soroztatott (a primipilatu utcunqu abalienatum et in ordinem plebeorum Siculorum redactum et connumeratum), általa fiait: Imrét, Miklóst és Györgyöt utódaikkal együtt újra lófősi a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközökkel jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. — Az oklevelet titkospecsétjével erősíti meg. (I, f. 244^r–244^v)

286. 1570. április 30. (Albae Iuliae, d. ultimo Aprilis) Andrasfalwa-i Balog Mátyásnak (n, a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt, az általa már birtokolt Andrasfalwa, Seopreod, Markod, Bwzahaza, Vathahaza (Maros sz) birtokbeli részeit és székelő örökségeit. (I, f. 247^v)

Kivonatos bejegyzés.

287. 1570. április 30. (Albae Iuliae, dom. Rogationum) Zengyel Lászlónak, Bálintnak, Andrásnak (agiles), valamint utódaiknak és örökösöknek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel és a bennük lévő királyi joggal együtt, az általuk már birtokolt Beofalwa-i és Nyaradteo-i (Maros sz) részbirtokaikat és székely örökségeiket. (I, f. 247^v)

Kivonatos bejegyzés.

288. 1570. április 30. (in Alba Iulia, dom. in vig. Philippi et Jacobi ap.) Besenyeo-i Tetey Lőrinc (e) jogügyigazgató (director causarum) kérésére kiváltságlevél formájában adja ki 1569. február 15-én kelt két saját oklevelét (75. sz., 76. sz.), valamint Benyey Miklós (n) és Zentmiklos-i Miklós (n) 1570. január 3-án kelt jelentőlevelét (235. sz.) a Zazveolgye-i (Kyeolle vm) részbirtok és az ottani királyi jog adományozásáról, illetve azoknak a kérelmező javára történt iktatásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (I, f. 249^f–251^v)

289. 1570. május 4. (Cibinii, in generali nostra congregatione ipso d. Ascens. dom.) Szeben (Cibiniensis), valamint a szász egyetem többi városának előljárói érvénytelenítették céheik korábbi haszontalan statútumait, a jobbkat és a hasznosabbakat azonban jóváhagyták, és megerősítették, köztük a szebeni mészáros céh alábbi szabályzatát: I. A céhbe csak törvényes születésű személy léphet be. Az idegen inas a céhnek hat Ft-ot, továbbá két font viaszt adjon, három tanulóévet szolgáljon, és tanító mesterével együtt egy lakomát fizessen. Ha egy mesterfiú más mesternél akar tanulni, a céhnek két font viasznál többet ne adjon, mesterével együtt álljon egy lakomát, és két évet szolgáljon. Ha az inasnak vagy tanítványnak a tanulóévek letelte előtt meghal a mestere, akkor egy másik mester mellett töltsse le a hátramaradt időszakot. II. Aki céhtag akar lenni, tíz Ft-ot és két font viaszt adjon, illetve egy lakomát fizessen a céhnek, amelyből előre legkevesebb egy vagy két Ft-ot fizessen be, a többit később is adhatja. Ha ezen követelményeknek eleget tesz, akkor magához vehet egy inast és egy legényt. III. Valamely mester felesége, fia vagy leánya a céh teljes jogú tagja (integrum habent ius cehae), és csak a szokásos lakomát és két font viaszt adja. Az a mester vagy mesterné, aki meg akarja tartani gyermekei részére a céhtagságot, a céhnek évenként egy font viaszt adjon. Ha ezt elhanyagolná, akkor a gyermek ne veszítse el a céhtagságot, hanem a céhbe való lépésekor egyszerre és egészében teljesítse e kötelezettséget. IV. Azok a céhtagok, akik a céh ügyeiben nem engedelmeskednek a céhmestereknek, egy font viaszt adjanak. Senkinek sem tiltható meg – a városi tanácsnak fizetendő egy márka ezüst bírság terhe alatt –, hogy nehézségeiről beszámoljon a tanácsnak. V. A mészárosok egész esztendőben jó és friss húst árussítsanak: mégpedig másfél fontot egy dénárért. Ha ezt vagy az idők nehézségei, vagy a marhatartás költséges volta és a marhák magas ára miatt nem tehetik, akkor kérésükre a városi tanács enyhítsen helyzetükön, és a hús eladási árát állapítsa meg. Hasonlóképpen cselekedjenek a bőr és a faggyú eladása esetén is. VI. Aki egészségre ártalmas húst kínál eladásra, az egy márka ezüst büntetést fizessen, amelynek kétharmad részét a bíróság, egyharmad részét pedig a céh kapja. Mindig legyenek a céhtől kirendelt ellenőrök (inspectores), akik felügyeljék a piacon a hús minőségét. Ha az ellenőrök elhanyagolják teendőiket, akkor azokat és a céhmestereket a tanács bírósági ítélete alapján büntessék. VII. A mészárosok nem kaphatnak egy disznó levágásáért több, mint nyolc dénárt és egy kolbászt. A beteg disznó húsból ne készítsenek kolbászt,

egy márka ezüst büntetés terhe alatt, amelynek egyik felét a bírák, a másikat pedig a céh kapja. VIII. Egy mészáros sem vásárolhat a helybéli piacon bárányokat vagy kecskebakokat – azok elvesztésének terhe alatt – csak a városon kívül. Azok, akik nem tanulták meg a mészárosmesterséget, és nem is szolgáltak annak elsajátítása érdekében, a tanács engedélye nélkül sem a városon belül, sem azon kívül bárányokat, kecskebakokat vagy más állatokat nem vásárolhatnak, és nem vághatnak le, kivéve azon magánszemélyeket, akik házi szükségleteiket elégítik ki. A vaddisznó, szarvas, nyúl vagy más vadállatok húsát azonban bárki szabadon vásárolhatja, és eladhatja. IX. Ha valaki a mészárosokat az állatok vásárlásában akadályozza, és azok árának felverésére törekszik, jelentsék fel a tanácsnak megbüntetés végett. A város piacán – a tanács tudta és beleegyezése nélkül – a mészárosok elől az eladandó állatokat senki nem vásárolhatja fel vagy vásárlással nem idegenítheti el. X. Ha a piacon nincs eladó hús, akkor a városbeli mészárosokkal egy céhben lévő idegen mészárosok is hozhatnak – a tanács engedélyével – a városba jó húst a heti vásárokra és a szombati napokon. XI. Bárki foglalkozhat marhakereskedéssel vagy lehet mészáros, de az előbbi tevékenységet űző nem vágthat, és nem árulhat marhahúst. XII. A szóbeli sérelmezéseket és a hasonló kihágásokat a céh szokásai szerint büntessék. A verekedések, erőszakos cselekedetek és a vérontás felett azonban – egy márka ezüst bírság terhe alatt – a rendes bíró tudta és akarata nélkül senki se ítélkezzen. XIII. Céhükben a mészárosok – a tanács tudta és jóváhagyása nélkül – [a fentiekben kívül] nem alkothatnak egyetlen más rendtartást sem. A másként cselekvők 20 márka ezüst büntetést fizesse a tanácsnak. (I, f. 311^r–312^r)

Ái II. János király 1570. december 5-i oklevelében (367. sz), amely szerint hártýára írt, pátens alakú eredetijét az universitas [kisebb] függőpecsétjével erősítették meg. □ Közlés: VerArch 39/1913. 354-357. □ Regesztá: Nussbächer 45.

290. 1570. május 5. (Thordae, V. Maii) Zentleorincz-i Masfel Andrásnak, Mártonnak (nobiles, agiles), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt az általuk már birtokolt Zentleorincz, Zenthywan és Monyat nevű (Maros sz) birtokban lévő részjószágaikat és székely örökségeiket. (I, f. 247^v)

Kivonatos bejegyzés.

291. 1570. május 6. (Thordae, VI. Maii) Zent Simon-i Marton Mihálynak (a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel és a bennük lévő királyi joggal együtt az általa már birtokolt Zent Simon-i és Zent Imre-i (Maros sz) részirtokait és székely örökségeit. (I, f. 248^r)

Kivonatos bejegyzés.

292. 1570. május 6. (Thordae, d. eodem) Chyeke Mátyásnak (a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel és az ottani királyi joggal együtt az általa már birtokolt Zent Simon-i és Kozmas-i (Maros sz) részirtokait és székely örökségeit. (I, f. 248^r)

Kivonatos bejegyzés.

293. 1570. május 7. (Thordae, VII. Maii) Manik-i Kwn Ferencnek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt néhai Gezragy Albert (e) Gezragy nevű birtokát, továbbá néhai Gezragy Ferenc (e) Topazentkiral-i és Gyeke-i részbirtokait és Andrashaza nevű (Colos vm) prédiúmat, amelyek fiágon való megszabadásuk során szállottak a kincstárra. (I, f. 251^v)

Kivonatos bejegyzés.

294. 1570. május 8. (Thordae, VIII. Maii) Keoreospatak-i Kowachy Gothárdnak (a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és királyi joggal együtt az általa már birtokolt Keoreospatak-i és Lienlaka-i (Udwarhely sz) részbirtokait és lófői örökségeit. (I, f. 251^v–252^r)

Kivonatos bejegyzés.

295. 1570. május 9. (in Thorda, IX. Maii) Hűséges szolgálataik jutalmául Barott-i Barotthy Ferencnek és Pálnak (agiles), valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon a Barott-on lakó Barthok Sándor, Matthyas Mihály, Toldy Pál, Deak Péter, néhai Menyhart István özvegye: Fruzsina és Gyeorgy Illés, valamint a Bodos-on (Sepsy sz) lakó Czygan Gergely, Elekes János, Dawyd Demeter és Elekes Orbán nevű tíz királyi jobbágyot és az általuk lakott telkeket (colonos nostros iobbagionales populosas), a [telkek] nagyságának megfelelő haszonvételekkel és tartozékokkal együtt. (I, f. 248^r–248^v)

296. 1570. május 9. (in Thorda, IX. Maii) Hűséges szolgálatai jutalmául Nagyayta-i Petheő/Peteo Balázsnak (a), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon a Marthonos-on (Sepsi sz) lakó Gywytheo István és Vicarius Máté nevű királyi jobbágyokat és telkeiket (colonos nostros iobbagionales populosas), a [telkek] nagyságának megfelelő haszonvételekkel és tartozékokkal együtt. (I, f. 248^v–249^r)

297. 1570. május 9. (Thordae, IX. Maii) Chiany Miklósnak, Ferencnek és Chechey Krisztofának (egregii, agiles), valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt a Keowesd-i és Zenthkyral-i (Maros sz) királyi részbirtokokat. (I, f. 251^v)

Kivonatos bejegyzés.

298. 1570. május 10. (Thordae, X. Maii) Agard-i Nagy Péternek és Istvánnak (nobiles, agiles), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt az általuk már birtokolt Agard, Kebelezentiwan, Vecze, Beoh és Sewketfalwa nevű (Wdwarhely sz) [!] birtokokban levő részjószágaikat és székely örökségeiket. (I, f. 252^r)

Kivonatos bejegyzés.

299. 1570. május 13. (in Thorda, XIII. Maii) Hűséges szolgálatai jutalmául Pathaky Imrénnek (e), a Hwzt/Hwszt-i várban katonáskodó familiárisának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt a Hwzt (Maramaros vm) mezővárosban – Zabo János (pr) háza és a Chynchypataka nevű patak szomszédságában – levő nemesi udvarházat, ugyanazon mezőváros területén levő Kysza nevű patakra épített malommal és Zeoleos (Ugochya vm) mezőváros szőlőhegyén levő kapált szőlővel együtt, továbbá a Herenchye, Lypchye, Belezna, Sofalwa és Zeklencze (Maramaros vm) birtokokban levő részjószágoikat, melyeket Ezeky András (n) birtokolt, de mivel a királytól vérfertőzés címén általa kiállított oklevélhez bizonyos szöveget jogtalanul hozzáadott, és azt nyilvánosan használta (quibusdam litteris nostris gratiae ob incestum sibi crimen incestus a nobis impetratis manu sua nonnulla per nos haud admissa neque concessa scripta addidisse et illas evidenter falso usus esse), az örök hűtlenség bűnébe esett, javai pedig a kincstárra szállottak. (I, f. 252^r–253^v)

300. 1570. május 13. (ex Thorda, XIII. Maii) Colos mezőváros bírójának: David András és esküdt polgárának: Czako Antalnak (prudentes, circumspecti) – a mezőváros valamennyi lakosa nevében is előadott – kérésére kiváltságlevél formájában adja ki Mátyás királynak 1467. október 8-án (2. sz.), illetve [I.] János királynak 1533. december 19-én kelt (13. sz.), általuk bemutatott oklevelét. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (I, f. 254^r–255^r)

301. 1570. május 16. (in Thorda, XVI. Maii) Hűséges szolgálatai jutalmául Kyssolymos-i Symo Ferencnek (a) és általa fiainak: Lukácsnak, Mihálynak, Benedeknek, Pálnak és Lászlónak, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Kyssolymos és Betha nevű (Wdvarhely sz) birtokokban levő részjószágoikat és székely örökségeiket, melyeket már elődeik is birtokoltak, csak az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (I, f. 253^r)

302. 1570. május 21. (in Thorda, XXI. Maii) Hűséges szolgálatai jutalmául Naznanfalwa-i Zelemery Péternek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Chitffalwa/Chytfalwa-i és Baardos-i (Maros sz) királyi részirtokokat. (I, f. 253^v)

E bejegyzés szövege megismétlődik a 255^r–255^v oldalakon.

303. 1570. május 21. (in Thorda, XXI. Maii) Szolgálatai jutalmául Farkaslaka-i Demyen Péternek (a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt adja ama Farkaslaka-i és Eted-i (Wdvarhely sz) birtokrészeit és székely örökségeit, amelyeket már ősei is birtokoltak, de nem volt róluk oklevelük. (I, f. 256^r)

304. 1570. május 21. (Thordae, dom. a. Urbani papae) Bizonyítja, hogy Zygethy Pál (e) királyi ítélőmester testvéri szeretetből Zygeth-i Zeöleössy másként Zyws Bálintnak és feleségének: az előbbi leánytestvérének (s. c): Erzsébetnek (honesti), általuk fiaiknak: Tamás deák nagyobb kancelláriai íródeáknak és Gergelynek, valamint utódaiknak és örököseiknek

adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és az arra vonatkozó kiváltságselevekkel együtt a Zygeth (Maramorus vm) mezővárosbeli ama nemesi udvarházát, amelyet a kedvezményezettek Zygethy Pál engedélyéből már néhány éve bírnak. (I, f. 266^v)

Ái II. János király 1570. június 17-i oklevelében (320. sz.), amely szerint kettős ívpapíron kelt, pátens alakú eredetijét a király szöveg alá nyomott titkospecsétjével erősítették meg.

305. 1570. május 22. (in Thorda, XXII. Maii) Szolgálati jutalmául Malomfalwa-i Sofalwy Jánosnak (n, a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Sofalwa, Korond, Kysfalwd, Sewkeo, Malomfalwa és Zentlelek (Wdvarhely sz) birtokbeli részeit és löfői örökségeit, amelyeket már ősei is birtokoltak, de nem volt róluk oklevelük. (I, f. 256^v)

306. 1570. május 22. (in Thorda, XXII. Maii) Chianady János (e) tizedbérllőhöz és hivatali utódaihoz: Minthogy [1569. február 17-i] oklevelével (79. sz.) a Colosmonostor-i (Colos vm) apátsági kastélyt (castellum seu curiam) tartozékaival és jövedelmeivel együtt, valamint e jószágok után járó tizedet Miksa császár engedélyével külhonból udvarába érkező Gimes-i Forgach/Foragachy Ferenc tanácsúrnak és örököseinek adományozta, ennek kérésére megtartja azok birtokában és megparancsolja, hogy az elkövetkezőkben ne háborgassák a kedvezményezettet és utódait az említett tized ürügyén. (I, f. 257^v–258^r)

Eredetije: Forgách cs lt (P 287), 15. cs, fasc. L. Közlés: Mocsáry IV. 156–158 (töredékesen). — MHHScrip XVI. 69–70 (töredékesen). — Bártfai Szabó: Forgách Ferencz 215–216 (hasonmással 143).

307. 1570. május 24. (Thordae, XXIV. Maii) Also Jara-i Bagamery Györgynek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeikkal, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat az Also Jara, Felseo Jara, Bykali, Nagi Oklos és Kys Oklos (Thorda vm) birtokbeli részeket, amelyek néhai Jaray Miklós (e) fiági magszakadásával szálltak a kincstárra. (I, f. 257^r)

Kivonatos bejegyzés.

308. 1570. május 24. (Thordae, eodem anno et d.) Kykellew vármegye ispánjának: Kyskend-i Baladffy/Balattfi Ferencnek és Theremy-i Sykesd/Sykeosd Jánosnak (egregii, nobiles), valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon jelenleg Nagi István (n) felesége: korábban néhai Horwat Miklós (e) özvegye: Both Anna (g) által birtokolt Szeplak-i (Kikelleo vm) ősi részbirtokukban lévő királyi jogot, az ahhoz, illetve a részbirtokhoz tartozó összes haszonvétellel és tartozékkal együtt. Az említett részjószág visszaszerzése érdekében az adományosok és Both Anna a király előtt már több törvényszakaszon át pereskedtek. (I, f. 257^r)

Kivonatos bejegyzés.

309. 1570. május 24. (in Thorda, XXIV. Maii) Szolgálati jutalmául Mogyoros-i Zeoke Jánosnak (n et a), általa Gergely, Antal, Péter és György nevű fiainak, illetve János nevű

testvérének (fr. c), valamint utódaiknak és örökösüknek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Mogyoros, Markod, Kendeo és Keozeonyes (Maros sz) birtokbeli részjóságait és székely örökségeit, amelyeket már ősei is birtokoltak. (I, f. 257^r–257^v)

310. 1570. május 25. (in Thorda, XXV. Maii) Szolgálati jutalmául Nemethy-i néhai Nemes Miklós (e) fia: néhai György fiának: Andrásnak, továbbá a már említett néhai Miklós fia: János fia: néhai György fiainak: Lászlónak és Vidnek, valamint utódaiknak és örökösüknek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Nemethy, Nagykayan, Kyskayan, Mezed, Pwztafalw, Keoffalw, Dalwlmár, Hozwlyget, Nagy Besan, Benczencz és Bakay (Hwnyad vm) birtokbeli részjóságokat, amelyeket már ősei is birtokoltak, de jogleveleik a megelőző zavaros időkben elvesztek. (I, f. 258^v)

311. 1570. június 1. (in Alba Iulia, I. Iunii) Koronka-i néhai Myhalffy Tamás (e, a) szolgálatai jutalmául fiának: Jánosnak és özvegyének: Melytt Mártának, valamint utódaiknak és örökösüknek adományozza örökjogon, haszonvételeivel és tartozékaival együtt a Boosz-i (Maros sz) királyi részirtokot. (I, f. 262^r–262^v)

312. 1570. június 3. (in Alba Iulia, III. Iunii) Szolgálati jutalmául Kysmed-i Kowaczy Pálnak (a), valamint utódainak és örökösüknek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és az ottani királyi joggal együtt ama Kysmed-i és Martonos-i (Wdvarhely sz) birtokrészeit és székely örökségeit, amelyeket már ősei is birtokoltak, csak az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (I, f. 259^v)

313. 1570. június 3. (in Alba Iulia, III. Iunii) Szolgálati jutalmául Kewsmeod/Kysmeod-i Bako Menyhértnek (a), valamint utódainak és örökösüknek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Kysmeod, Syklod és Solokma/Szolokma (Wdvarhely sz) birtokbeli részjóságait és székely örökségeit, illetve az utóbbiban lévő összes székely örökségét [!], amelyeket már ősei is birtokoltak, de nem volt azokról oklevelük. (I, f. 260^r)

314. 1570. június 3. (in Alba Iulia, III. Iunii) A különböző hadjáratokban teljesített szolgálatai jutalmául Chywkat Péternek és Ambrusnak (egregiorum), valamint utódaiknak és örökösüknek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt a korábban Tokay várához tartozó Hathaz és Teglas (Zabolczy vm) birtokbeli királyi részeket. (I, f. 260^v)

315. 1570. június 3. (in Alba Iulia, III. Iunii) Szolgálati jutalmául Irsay Jánosnak (e), valamint utódainak és örökösüknek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Belezna, Zelestye, Eottweosfalwa, Welete, Sofalwa és Hwztkeoz birtokbeli részeket, továbbá a Hwzt mezővárosbeli (Maramarws vm) – Fanczykay Kristóf és Pesty András (nobilium) házának szomszédságában lévő – nemesi telket. E jóságok, amelyeket néhai Nagyworthy János (e) végrendelkezésének megfelelően

felesége: néhai Katalin (n), majd az ő végrendelkezése szerint utolsó férje: néhai Czyaskay Dénes (e) deák birtokolt, részint Katalin asszony utódok nélküli halála, részint az említett néhai Dénes deáknak haláláig a német párthoz való tartozása, és ezáltal örök hűtlenség és felségsértés bűnébe esése során a kincstárra szálltak. (I, f. 261^r–261^v)

316. 1570. június 6. (in Alba Iulia, VI. Iunii) Szolgálati jutalmául a Maros széki Tompa-i Pétert (a) utódaival együtt lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzsral, kopjával és egyéb harci eszközökkel jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (I, f. 261^v–262^r)

317. 1570. június 10. (in Alba Iulia, X. Iunii) Szolgálati jutalmául a Bely-i (Byhor vm) királyi vár (castellum) officialisának: Belynyes-i István deáknak (e), valamint utódainak és örökösének adományozza örökjogon, haszonvételeivel és tartozékaival együtt az említett vár tartományában lévő Klytt nevű lakatlan prédiomot. (I, f. 262^v–263^r)

318. 1570. június 10. (in Alba Iulia, X. Iunii) Szolgálati jutalmául engedélyezi a Bely-i királyi vár (castelli) officialisának: Belynyes-i István deáknak (e), hogy a Belynyes-i (Byhor vm) határban, a Fekete Körös (Nigri Krisii) mellett lévő Kosa rete nevű rétjén, illetőleg az említett folyóra malmot építsen a maga és utódai részére, azt örökjogon birtokolja, és jövedelmét – más malmok megkárosítása nélkül – beszedje. Ezek foganatosítására utasítja Byhor vármegye ispánját és a Warad-i vár kapitányát: Radak Lászlót, továbbá az említett vár udvarbíráját: Haroklyany Lászlót, illetve Belynyes bíráját és esküdt polgárait. (I, f. 263^r–263^v)

319. 1570. június 12. (in Alba Iulia, XII. Iunii) Szolgálati jutalmául Nyaradteo-i Barrabassy Farkas (e) udvari familiárisnak, valamint utódainak és örökösének adja örökjogon, haszonvételeivel és tartozékaival együtt a Leorinchfalwa-i (Maros sz) királyi részbirtokot, kivéve az országnak szolgáló ottani gyalogpuskásokat. (I, f. 282^r–282^v)

320. 1570. június 17. (in Alba Iulia, XVII. Iunii) Zygeth-i Zeöleössy másként Zyws Bálint és felesége: Erzsébet, illetve fiaik: Tamás deák kancelláriai íródeák és Gergely (honestorum) kérésére jóváhagyólag átírja a Lelez-i Szt. Kereszt-konvent 1552. május 25-én kelt jelentését (18. sz.) arról, hogy Zygeth-i/Zygethy Pál deákot és testvérét (fr): Ferencet (egregii) beiktatták Zygeth mezővárosbeli megnemesített házaikba, valamint 1570. május 21-én kelt saját oklevelét (304. sz.), amellyel Zygeth-i Pál ítélőmester a kérelmezőknek adja nemesi udvarházát. Ezenfelül részint Zygethy Pál (e) királyi ítélőmester kérésére, részint szolgálatai jutalmául a kérelmezőknek, valamint utódaiknak és örökösüknek adományozza a házban lévő királyi jogát is. Végül a kedvezményezetteket és utódaikat polgári állapotukból kiemelve megnemesíti, az említett házat pedig tartozékaival együtt minden adó és szolgálat terhe alól örökre szólóan újra mentesíti, illetve a nemesi udvarházak kiváltságaiban részesíti. Ezek foganatosítására utasítja Hwzth várának praefectusát és Maramoros vármegye ispánját: Nyakazo Ferencet, illetve a többi illetékest. — Az oklevél Chyaki Mihály (r) kancellár és tanácsúr kancellár keze által kelt, a király függőpecsétjével megerősítve. (I, f. 265^r–267^v)

321. 1570. június 18. (in Alba Iulia, XVIII. Iunii) Szolgálati jutalmául Eyenlaka-i Antal Mihálynak (a), valamint utódainak és örökösének új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt ama Eyenlaka-i (Wdwarhely sz) székely örökségeit, amelyeket már ősei is birtokoltak. (I, f. 264^v)

322. 1570. június 19. (in Alba Iulia, XIX. Iunii) Szolgálati jutalmául Eeted-i Lwkaczy/Lwkacz Antalnak és Gothárdnak (agiles), általuk öccseiknek (fr. u natu minoribus): Lwkaczy Balázsnak és Mihálynak, valamint utódaiknak és örökösüknek adományozza új adomány címén örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a királyi joggal együtt ama Eeted-i (Wdwarhely sz) székely örökségeiket, amelyeket már ősei is birtokoltak, de nem voltak róluk okleveleik. (I, f. 264^f)

323. 1570. június 20. (Albae Iuliae, XX. Iunii) Szolgálati jutalmául Kysmeod-ön (Wdwarhely sz) lakó Georgyffy Ambrust és Imrét utódaikkal együtt lófösíti, azzal a feltétellel, hogy kötelesek jó lovakat tartani, sisakot, kopját, páncélt és egyéb harci eszközöket beszerezni, valamint az országnak szolgálni. (I, f. 263^v)

324. 1570. június 27. (in Coloswar, f. III. p. Nat. Johannis bapt.) Gereomonostra-i Kabos Kristóf végrendelezik: Feleségét: Bank Margitot, Mihály nevű fiát és javaikat a király védelmébe ajánlja, köszönetet mondva az előbbieket és feleségének nővére (maior s): Bank Ilo-na iránti kegyességéért. A király által neki és atyafiának: Kabos Ferencnek adományozott Rakos-i ([...] vm) részbirtokot 400 Ft-ban átengedi és leköti (inscribo) feleségének, hogy azt az atyafiak háborítása nélkül élete végéig megtarthassa. Feleségének halála után e jószágot a fia örökölje, de ha örökösök nélkül halna meg, 400 Ft-ért Kabos Ferencre és örökösöire szálljon, és abban őt ne háborgassa senki. Egyéb javait feleségére és fiára hagyja, akiket Bekes Gáspár (sp et m), [Csáky?] Mihály (sp et m), Niswczky Stanislaw (sp et m) mágnessok, valamint atyafia: [Kabos] Ferenc védelme alá helyezi. Balog Ferenc is segítse őket [...], és járjon közben Tethey Lőrinc magisternél, a király [jogügy]igazgatójánál, hogy ugyanazon buzgalommal intézze az árváinak ügyeit, mint eddig az övéit. A végrendelet néhai Sarlay Miklós (n) házában Bewkaly-i Wytez Gábor, Gereomonostra-i Kabos Ferenc és a királyi ítélőszék esküdt ülnöke: Coloswar-i Zegedy György (egregii, nobiles) tanúk előtt kelt. (I, f. 296^v–297^v)

Ái II. János király 1570. szeptember 22-i oklevelében (357. sz.), amely szerint eredetijét a végrendelet tanúi a szöveg alatt [gyűrűs]pecsétjükkel erősítették meg. Töredék, erősen megcsontult papírlapon.

325. 1570. június 28. (in Alba Iulia, f. IV., in vig. Petri et Pauli ap.) Naranchytht Péter (e) udvari familiáris szolgálatai jutalmául felesége: Dees-i néhai Matthyws Mihály (n) özvegye: Katalin és ennek első férjétől született gyermekei: Márton, Imre, Péter és Anna javára az említett Matthyws Mihálynak Dees (in cottu Zolnok Interiori) mezővárosban levő – a néhai királyné által korábban már kivételezett (15. sz.) – házát a hozzá tartozó szőlőkkel, kaszálókkel és szántóföldekkel együtt minden adó és szolgálat alól örökösen újra mentesíti. Megparancsolja az illetékeseknek a felmentés érvényesítését. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (I, f. 273^r–274^r)

Regesztá: Kádár–Tagányi III. 49.

326. 1570. július 4. (in Alba Iulia, IV. Iulii) Különösen a hadjáratokban teljesített szolgálatai jutalmául a korábban lófői rendű, majd közszékellyé lett Kendeo-i Kendey Györgyöt (a) utódaival együtt újra lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzsral, kopjával és egyéb harci eszközökkel jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül neki, valamint utódainak és örököseinek adja új adomány címén örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a királyi joggal együtt a Kendeo-i, Markodfalwa-i és Mykhaza-i (Maros sz) részbirtokokat és székely örökségeket, melyeket eddig is birtokolt, csak oklevelekkel nem rendelkezik róluk. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (I, f. 271^r–271^v)

Ugyanazon a napon kelt az iktatóparancs is, I. SzOkl III. 330–332.

327. 1570. július 5. (in Alba Iulia, V. Iulii) Szolgálatai jutalmául Kendeo-n (Maros sz) lakó Chionth Lőrincet és Mátét utódaikkal együtt lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzsral, kopjával és egyéb harci eszközökkel jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (I, f. 268^r–268^v)

328. 1570. július 5. (in Alba Iulia, V. Iulii) Különösen a hadjáratokban teljesített szolgálatai jutalmául a közszékely szülőktől származó, korábban gyalogpuskássá emelt Bew-i Vechey Mihályt (a) a közszékelyek sorából kiemelve utódaival együtt lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzsral, kopjával és egyéb harci eszközökkel jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül neki, valamint utódainak és örököseinek adja új adomány címén örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a királyi joggal együtt a Bew-i (Maros sz) részbirtokokat és székely örökségeket, melyeket eddig is birtokolt, csak oklevelekkel nem rendelkezik róluk. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (I, f. 274^r–274^v)

329. 1570. július 5. (in Alba Iulia, V. Iulii) Solymossy Barabás (a) Beozeod-i lakos kérésére jóváhagyólag átírja Farkaslaky Pál Beozeod-i, Kowach Imre és Symonfy János (egregiorum, agilium) Wyfalw-i lakosoknak 1568. december 21-én (73. sz.), valamint Symon Ferenc és Bithay/Bethay Lukács (agilium) Kyssolymos-i lakosoknak 1568. április 26-án kelt oklevelét (51. sz.) bizonyos Wdwarhely széki jószágok cseréjéről és egy irtvány megvásárlásáról. Ezenfelül szolgálatai jutalmául Solymossy Barabásnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza e birtokokban levő királyi jogát. (I, f. 275^r–278^r)

A lapszámozás 275^v-ről 278^r-re ugrik, viszont a bejegyzés szövege hiánytalan.

330. 1570. július 5. (in Alba Iulia, V. Iulii) Szolgálatai jutalmául Bezed-en lakó Vayda György (e, a) lófőnek, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és az ottani királyi joggal együtt az ősei által is birtokolt Bezed és Uyfalw (Wdwarhely sz) birtokbeli részjószágokat és székely örökségeket. (I, f. 278^v–279^r)

331. 1570. július 6. (in Alba Iulia, VI. Iulii) Konnort Georg és Valentin varga (circumspecti) Nagyselk/Nag'selk-i lakosok és a Meggyeshez tartozó Alsószékben (inferiori sede)

lakó vargák kérésére megerősítve átírja Szeben (Cibinium) város, a hét és a két szász székelöljáróinak 1539. november 29-én kelt oklevelét (14. sz.) a Meggyes-i céh kiváltságairól. Továbbá megengedi az alsószéki vargáknak és utódaiknak, hogy Nagyselk (in inferiori sede) mezővárosban saját céhet tartsanak fenn, annak tisztségviselőit szabadon válasszák, megtartsák a jövedelmeket, tanítsanak legényeket és inasokat, szabadon üzzék mesterségüket, eltartsák családjaikat, valamint örvendjenek más mezővárosbeli céhek kiváltságainak. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (I, f. 271^v–273^r)

332. 1570. július 9. (in Alba Iulia, IX. Iulii) Hivatalában teljesített szolgálatai jutalmául a Debrecen-i harmincadyszámvevőt (servitor et rationista tricesimae nostrae): Derechyei/Dereschey János deák Varad-i polgárt és utódait megneemesíti, címert adományozva neki. — *Címerleírás:* Scutum videlicet triangulare campo caelestino, in cuius inferiori parte homo dimidius veste rubra depictus, vexillum tricesimae nostrae in superiori scuti parte suo modo et ordine delineatum functionis videlicet prefati Ioannis litterati singulare symbolum obsequenter intueri [...] dinoscitur. — Chyaky Mihály tanácsúr, titkos és főkancellár keze által kelt oklevél, a király függő titkospecsétjével megerősítve. (I, f. 279^r–279^v)

333. 1570. július 9. (in Alba Iulia, IX. Iulii) Hűséges szolgálatai jutalmául a közszekely szülőktől származó és Maros székben lakó Selch-i Domokos Balázst (a) utódaival együtt lófősi a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközökkel jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. (I, f. 286^r–286^v)

Felső részén és szélein megcsonkult bejegyzés.

334. 1570. július 11. (in Alba Iulia, XI. Iulii) Wed-i néhai Gaway Lukács (e) fia: Lukács kérésére jóváhagyólag átírja Kristóf presbiter (hon), Bihar vármegye jegyzője: Albert deák, Bwda-i Simon és Varad-i Pál deák Warad-i levélkeresők (nobilium) 1569. október 3-án kelt oklevelét (167. sz.) a kérelmező javára átengedett birtokokról, a maga részéről pedig szolgálatai jutalmául neki, valamint utódainak és örököseinek adományozza az azokban lévő királyi jogát. — Az oklevelet titkospecsétjével erősíti meg. (I, f. 280^r–282^r)

335. 1570. július 16. (in Alba Iulia, XVI. Iulii) Szolgálatai jutalmául Rakos-i Mezey Miklósnak, Péternek és Mihálynak, továbbá Amadefalwa-i Mezey Jánosnak és Zentmiklos-i Mezey Mártonnak (nobiles et agiles), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Rakosffalwa, Georeochifalwa és Zepwyszfalwa (Chyk sz) birtokbeli részeit és székely örökségeiket, amelyeket már ősei is birtokoltak. (I, f. 269^r–269^v)

336. 1570. július 17. (in Alba Iulia, XVII. Iulii) Szolgálatai jutalmául a Pawa-n (Orbay sz) lakó Ferencz Balázst (a) utódaival együtt lófősi a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközökkel jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (I, f. 269^v–270^r)

337. 1570. július 18. (in Alba Iulia, XVIII. Iulii) Szolgálati jutalmául Pawa-i Ferenc Balázsnak (n et a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeivel, tartozékaival és az ottani királyi joggal együtt ama Pawa-i (Orbay sz) részjóságát és székely örökségét, amelyet már ősei is birtokoltak. (I, f. 270^r–270^v)

338. 1570. július 19. (in Alba Iulia, XIX. Iulii) Szolgálati jutalmául Ernye-i Syko Pálnak (a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azt az Ernye-i (Maros sz) részbirtokát és székely örökségeit, melyeket már ősei is birtokoltak, csak oklevéllel nem rendelkezik róluk. (I, f. 282^v–283^r)

339. 1570. július 19. (in Alba Iulia, XIX. Iulii) [Gyerő]monostra-i Kemeny Ferenc (e) szolgálatai jutalmául feleségének: Wary-i néhai Leórinchffy Péter deák (e) özvegyének: Marton Sárának és első férjétől született fiainak: Péternek és Andrásnak, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Geoch-i (Maros sz) részbirtokokat és székely örökségeket, melyeket már őseik is birtokoltak, csak oklevéllel nem rendelkeznek róluk. (I, f. 286^v–287^r)

A papírlap szélei megcsontultak.

340. 1570. július 20. (in Alba Iulia, XX. Iulii) Szolgálati jutalmául Kendeo-i Chionth Lőrincnek (a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a királyi joggal együtt a Kendeo, Torbozlo, Markod (Maros sz) birtokbeli részeket és székely örökségeket, melyeket már ősei is birtokoltak, de az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (I, f. 283^r–283^v)

341. [1570. július 31. előtt] Érdemei jutalmául Bakffark Bálint (g) muzsikusnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel és tartozékaival együtt a lerombolt Dyod-i várhoz (ad dirutum castrum) tartozó Olahgald nevű (in cottu Albensis) királyi birtokot. Bakffark Bálintot már gyerekkorától fogva a zenéhez való tehetsége miatt néhai [I.] János király az udvarában taníttatta Buda-i [...] által, majd több éven át a királyt szolgálta. Azután Olaszországot, Franciaországot és Németországot beutazva sok fejedelem udvarában megfordult, és noha közülük többen, maga a római császár is visszatartani akarta, ő mégis visszatért hazájába. (I, f. 300^r–300^v)

Említés II. János király 1570. július 31-i oklevelében (342. sz). Közlés: Sz 43/1909. 670–671 (töredékesen). Regeszta: Jakab: János Zsigmond 276–277.

342. 1570. július 31. (in Alba Iulia, ultimo d. Iulii) Megparancsolja Zekesfeyerwary András deák, Tholnay Miklós deák, Warady Pál deák, Coloswar-i Gábor deák, Galfy János, Thorday Tamás deák, Bachy János, Feltothy András, Benkeo János és Coloswar-i János kancelláriai íródeákoknak, valamint [...]i Bachymegiey Ferencnek, Fehér vármegye alispánjának, Gald-i Boltha Jánosnak és Feyer Jánosnak, Galthew-i Galthwy [...]nek, Sard-i Potok Gábornak, Galtewy Balázsnak, [...] Gáspárnak és Sebesy [Menyhártnak], [gyula]fe-

hervári (Albensis) Sypos Istvánnak és Zekely Máténak (egregiis, nobilibus), hogy iktassák be Bakffark Bálint (g) muzsikust Olahgald nevű (in cottu AlbTr) birtokba, amely őt adománylevele (341. sz.) alapján illeti meg. (I, f. 300^r–300^v)

Belefoglalva Váradi Pál és Bácsmegyei Ferenc 1570. augusztus 8-án kelt jelentésébe (348. sz.). Közlés: Sz 43/1909. 670–671 (töredékesen).

343. 1570. [augusztus?] 1. (Albae Iuliae, I.) Néhai Abramfy Imre (e) fiának: Farkasnak az országban bárhol levő javai igazgatására gyámjául Varad-i Pysky Györgyöt jelöli ki, úgy, hogy azokat köteles az árva kérésére perlekedés nélkül átengedni, valamint jövedelmeikről számot adni. (I, f. 288^v)

Kivonatos bejegyzés töredéke, a sorok végén megcsonkult papírlapon. Havi keltezése kéziratbeli helye alapján történt.

344. 1570. augusztus 2. (in Alba Iulia, II. Augusti) Húséges szolgálatai jutalmául Foris Jánost (n), általa fiait: Boldizsárt és a Debrecin-ben lakó Kristófot, valamint Bálint nevű testvérét (fr), ennek fiát: Gáspárt, továbbá összes atyafiait és utódait újra megneemesíti, címert adományozva nekik. — *Címerleírás*: Scutum videlicet militare fulvi coloris, cuius imam partem campus viridis occupat, in quo homo cum urso certans cernitur. Scuto galea clausa est apposita et supra eam sertum militare ex eoque duae buccinae eminentes, a summitate autem galeae laciniae diversi coloris hinc inde defluentes scutum ipsum utrinque exornant. — A [Ch]yaky Mihály (r) tanácsúr, titkos és főkancellár keze által kelt oklevelet a király függő titkospecsétjével erősítették meg. (I, f. 287^r–288^r)

A papírlapok szélei erősen megcsonkultak, a bejegyzés szövege hiányos.

345. 1570. <augusztus> 2. (in Alba Iulia, II. <Augusti>) A nemrég elhunyt Kysmaria-i Bochykay/Bachykay György (e) élete végéig teljesített szolgálataiért és javai elvesztésével tanúsított hűségéért árván maradt fiainak: Jeromosnak, Gábornak, Istvánnak, Simonnak, magszakadásuk esetén pedig leányainak: Sárának, Juditnak, Krisztinának, Ilonának, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt ama Kisgergeny, Fynthaza, Lwkaffalwa és Bodon (Maros sz) birtokbeli királyi részjóságokat, amelyeket már korábban apjuknak adott, kivéve az országnak szolgáló ottani gyalogpuskásokat. (I, f. 288^r–288^v)

Töredék, a papírlapok mindkét széle megcsonkult. Keltezését Kemény: DiplApp 11. 140^r alapján egészítettük ki.

346. 1570. augusztus 3. (in Alba Iulia, III. Augusti) Mezkeo-i Maray Gál, Bagamery György és Lypptay/Liptay Miklós (egregiorum, nobilium) szolgálatai jutalmául néhai Hozzwazzay Mihálynak (e) feleségétől: néhai Peterdy János (e) leányától: Katalintól született leányainak: Maray Gálnának: Erzsébetnek, Bagamery Györgynének: Potentiana-nak, Liptay Miklósnának: Katalinnak és néhai Lugasi Máté (e) özvegyének: Annának, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt néhai Peterdy János Zentmyhalytelke-n (Colos vm) levő részjóságát, mely fiúörökösei kihalásával a kincstárra szállott. (I, f. 284^r)

347. 1570. augusztus 4. (in Alba Iulia, IV. Augusti) Mezkeo-i Maray Gál, Bagamery György és Lyptay Miklós (egregiorum, nobilium) szolgálatai jutalmául néhai Hozzwazay Mihálynak (e) feleségétől: néhai Peterdy János (e) leányától: Katalintól született leányainak: Maray Gálnénak: Erzsébetnek, Bagamery Györgynének: Potentiana-nak, Lyptay Miklósnénak: Katalinnak és néhai Lugasy Máté (e) özvegyének: Annának, valamint utódainak és örököseiknek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és az ottani királyi joggal együtt az említett Peterdy János fiágának kihalásával a kincstárra szállott Magyar Peterd, Keozep Peterd, Felseo Peterd és Puztaegres nevű birtokokban, illetve Zarkad elnevezésű (Thorda vm) prédiumban levő ama részjóságokat, amelyeket már elődeik is birtokoltak, csak az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. (I, f. 284^v)

348. 1570. augusztus 8. (in possessione Olahgald, III. d. introduct. et statut.) Varady Pál kancelláriai íródeák és Bachmegyey Ferenc, Fehér vármegye alispánja jelenti II. János királynak, hogy az 1570. július 31-én kelt parancsára (342. sz.), 1570. augusztus 6-án (VI. Augusti) Bakffark Bálintot ellentmondás nélkül beiktatták Olahgald (in cottu Albensis) birtokba. — *Megjelent szomszédok:* [...]ról [...] jobbágysai: Mezaros [...] és Kowach Kelemen esküdt. — Tybwr-ról Chyaky Mihály (r) kancellár és főtanácsúr jobbágysai: Damla [...] esküdt és Dwma Ioan. — Benedyk-ről a király jobbágysai: [...], Mate [Zsigmond?] bíró, Cheh Pál, A[...] János, [...] — Chyaklia-ról Barchyay Gáspár jobbágysai: Szwrla Gavril [kenéz], [...] — [Fels]eodiog-ról Nagy Máté jobbágysai: Myhwl bíró, [...]. (I, f. 300^v–301^r)

Ái II. János király 1570. október 14-i oklevelében (359. sz.), amely szerint papírra írt, zárt alakú eredetijét Várad Pál és Bácsmegyei Ferenc zöld vászba nyomott pecsétjükkel és aláírásukkal erősítették meg. A sorok végén, alsó és felső részén megcsontult papírlapon. Közlés: Sz 43/1909. 670–671 (töredékesen).

349. 1570. augusztus 16. (in Alba Iulia, XVI. Augusti) Hűséges szolgálatai jutalmául Bykfalwa-i Teolgyes Lukácsnak (n et a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Bykfalwa, Uzon, Lyznyo, Mogyoros, Retthy (Sepssy sz) birtokbeli részjóságokat és székely örökségeket, melyeket már ősei is birtokoltak, csak oklevelekkel eddig nem rendelkezett róluk. (I, f 291^r–291^v)

A sorok végén és a felső részén megcsontult papírlapon.

350. 15<70>. augusztus 18. (in Alba Iulia, XVIII. Augusti) Hűséges szolgálatai jutalmául Lyznyo-i Santha Kristófnak (n et a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Lyznyo, Bykfalwa és Zenthian (Sepssy sz) birtokbeli részjóságokat és székely örökségeket, melyeket már ősei is birtokoltak, csak oklevelekkel eddig nem rendelkezett róluk. (I, f. 291^v–292^r)

A papírlap szélei több helyen megcsontultak. Évi keltezésének vége leszakadt, melyet Kemény: DiplApp 11. 144^f alapján egészítettünk ki.

351. 1570. augusztus 19. (in Alba Iulia, XIX. Augusti) Hűséges szolgálatai jutalmául a Feleffalwa-n (Maros sz) lakó és közszekely származású Abraam/Abraham Demetert (a)

utódaival együtt lófősíti a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzzsal, kopjával és egyéb harci eszközökkel jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (I, f. 289^r–289^v)

Töredék, a sorok kezdetén és végén a papírlap megcsontult.

352. 1570. augusztus 21. (in Alba Iulia, XXI. Augusti) Hűséges szolgálatai jutalmául a Felefalwa-i Abraam/Abraham Demeternek (n et a), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt ama Felefalwa-i (Maros sz) részbirtokot és székely örökségeket, melyeket már ősei is birtokoltak, de az azokra vonatkozó oklevelei elvesztek. (I, f. 289^v–290^r)

Töredék, a sorok kezdetén és végén a papírlap megcsontult.

353. 1570. augusztus 21. (in Alba Iulia, XXI. Augusti) Hűséges szolgálataik jutalmául Leorynczfalwa-i Feketthe Gergelynek és Andrásnak (n et a), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Leorynczfalwa és Ilendfalwa (Maros sz) birtokbeli részeket és székely örökségeket, melyeket már őseik is birtokoltak, csak oklevelekkel eddig nem rendelkeztek róluk. (I, f. 292^r–292^v)

A papírlap szélei több helyen megcsontultak.

354. 1570. augusztus 30. (in Alba Iulia, penultimo d. Augusti) Koronka-i néhai Mihálffy Tamás (e, a) hűséges szolgálatai jutalmául [fiának]: Mihálffy Jánosnak, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt [Sowara]dgya, Mogioros, Bede, Zenttla[zlo], [Szentg]jerecze, Akosfalwa, Kysgerg[en], [Foli?]falwa, Karachyonffalwa, Somo[sd], [...], Chybuffalwa, Ilendffalwa, J[ed?], Nyaradtew, Bodon, Saswary, K[eobelezenth]ywan, Bodog-azzonyffalwa, K[al?], Hodos, Demienhaza, Ikland, [...] és Adoryan birtokbeli részjóságait és székely örökségeit, továbbá a Vachman nevű (Maros sz) prédiomot, amelyeket már apja is birtokolt, de nem volt róluk oklevelük. (I, f. 295^v–296^r)

Töredékes, a lap jobb szélén a papír szétmállott, a szöveg negyede megsemmisült. Kiegészítése a SzOkI IV. 68–70 alapján történt.

355. 1570. szeptember 5. (in Alba Iulia, V. Septembris) More Péter és István szolgálatai jutalmául nekik, továbbá More Jánosnak, másik More Péternek, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Poklyssa, Also Szylwas, Kerny[esd], Galacz, Fyzech, Varhely, Brazova, Poyen és Zaykan birtokbeli részjóságokat, továbbá Chwla/Chywla Casparnak, Brazoway Petru (n) feleségének: Caterinának és néhai Mach[esdy] Petru (n) özvegyének: Anka-nak (nobiles) adományozza hasonlóképpen az Also Szylwas-i (Hwnyad vm) részbirtokokat, melyeket már őseik is birtokoltak, de az azokra vonatkozó okleveleik az elmúlt zavaros időkben elvesztek. (I, f. 293^r–293^v)

A papírlap szélei több helyen megcsontultak. Vö. 363, 364. sz.

356. 1570. [szeptember 5. körül] (Albae Iuliae, [Septem]bris) Bizonyítja, hogy Chyaba-i néhai Abramfy/Abranfy Imre fia: Farkas – miután az országban bárhol levő, az apja által vásárolt, de néhai Abramfy István (e) által, majd halála után özvegye: Echy/Ethy Klára (g) által bírt részbirtokait és javait Klára átadta Abramfy Farkas gyámjának: Pysky Györgynek (e), továbbá a javak jövedelmeként felszámított 200 Ft-t, 100 [...] -t és nyolc tehenet borjakkal együtt kifizette – efelől Echy Klárát és Abramfy István gyermekeit is nyugtatja. Az apjának Tholdy Mihállyal (e) szembeni adósságát, amelyet az utóbbi most Klárától, talán eredményesen, perel, Farkas ki fogja fizetni. Ha Farkas örökösök nélkül halna meg, javait 1000 Ft kötés terhe alatt végrendeletileg Abramfy István fiaira: Györgyre, Miklósrá, Jánosra és Gáborra (nobilibus) hagyja. (I, f. ?–295^v)

Töredék, erősen megcsonkult papíron. Havi és napi keltezése az előtte levő bejegyzés dátumával valószínűsíthető.

357. [1570. szeptember 22.?] Gereomonostra-i Kabos Ferencnek – atyafiának (fr): néhai Kabos Kristófnak (e) özvegye: Bank Margit (g) és fia: Mihály nevében is előadott – kérésére megerősítve átírja néhai Kabos Kristóf 1570. június 27-én kelt végrendeletét (324. sz.). (I, f. 296^v–297^v)

Töredék erősen megcsonkult papírlapon. Minthogy az eredeti kéziratban az ezt követő bejegyzés (358. sz.) egyik kedvezményezettje szintén Bánk Margit, feltételezhető, hogy a két szöveg ugyanazon a napon kelt.

358. 1570. [szeptember?] 22. (in Alba Iulia, XXII.) Gereomonostra-i néhai Kabos Kristóf (n) és Jobagy Benedek (e) hűséges szolgálatai jutalmául Kabos Kristóf özvegyének: Bank Margitnak és Jobagy Benedek feleségének: Bank Ilonának, valamint utódaiknak és örökösöknek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt Bank Margit és Ilona Thwr (Thorda vm) és Apahida nevű (Colos vm) birtokait, illetve az azokban levő nemesi udvarházait, melyeket már őseik is birtokoltak. (I, f. 299^v)

Szélein málladozó papíron, erősen rongálódott, elmosódott szöveg.

359. 1570 [október?] 14. (in Alba Iulia, XIV.) Bakffark Bálint (g) muzsikuskérésére kiváltáslevél formájában adja ki Warady Pál (e, n) kancelláriai íródeák és Bachmegey Ferenc (e, n) Fehér vármegye alispánja 1570. augusztus 8-án kelt jelentését (348. sz.), amellyel a kérelmezőt az Olahgald nevű (in cottu AlbTr) birtokba beiktatták. — Az oklevél Chyaky Mihály (r) főkancellár és tanácsúr keze által kelt, a király függőpecsétjével megerősítve. (I, f. 300^r–301^r)

Erősen elmosódott szöveg, szélein megcsonkult papíron. □ Közlés: Sz 43/1909. 669–671 (töredékesen).

360. 1570. november 17. (in Thorda, XVII. Novembris) Szolgálatai jutalmául Alsotorya-i Apor Jánosnak és Péternek (nobilium, agilium), valamint utódaiknak és örökösöknek adományozza örökjogon Alsotorya-n Veres Bernát, Olah János, Bartha Mihály, Tracz Mihály, Gombas János és Péter, Bertalan Péter, Bertalan Bálint, Pal András és Kosa László, továbbá Kwrtha Pathak-on Thwrbok András és Barla Tamás, valamint Futasfalwa-n (Kyzdy sz)

Waryassy Bálint és Mako Márton nevű királyi telkesjobbágysait (colonos nostros sessionatos) a telkek nagyságának megfelelő haszonvételekkel és tartozékokkal együtt. (I, f. 259^f)

Az utólagos bejegyzés helyes évszáma 1569.

361. 1570. november 2[0?]. (in Alba Iulia, XX[?]. Novembris) A szebeni (Cibiniensis) [harmincadot?]-t, melyet 1000 Ft-ért szoktak bérelni, a szokásos jövedelmeivel együtt e naptól számított három évre átengedi a lakosoknak árenda fizetése nélkül, hogy a városfalat (moenia def[ensoria]) megjavíthassák. (I, f. 308^r)

Kivonatos bejegyzés. Töredék, erősen megcsunkult lapon.

362. 1570. november 26. (in Alba Iulia, XXVI. Novembris) Hűséges szolgálatai jutalmául Zygethy Tamás deáknak (n), a nagyobb kancellária íródeákjának, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon a Zygeth (Maramoros vm) mezőváros területén lévő malomhelyet új malom építésére, amely a Tisza (Tibiscus) folyónak a Hayossok Arokya másképpen Kysegrespathaka nevű mellékágára (super meatu fluvii) épülne fel. (I, f. 308^r)

363. 1570. november 26. (in Alba Iulia, XXVI. Novembris) Poklyssa-i néhai More János fia: néhai István fiának: Péternek, továbbá az említett néhai More János fia: István fia: néhai János fiainak: Istvánnak, Jánosnak és Péternek (nobilium), valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza More Péter és István szolgálatai jutalmául, új adományként örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Poklyssa, Kernyesd, Galacz, Fyzech, Warhely, Brazowa, Poyen, Zaykan (Hunyad vm) birtokbeli részeket, melyeket már őseik is birtokoltak, de az azokra vonatkozó okleveleik az elmúlt zavaros időkben elvesztek. (I, f. 308^r–308^v)

Felső szélén megcsunkult, málladozó papíron. Vö. 355. sz.

364. 1570. november 26. (in Alba Iulia, XXVI. Novembris) Pok[lyssa]-i néhai More János fia: néhai István (n) fiának: [Péternek], továbbá a már említett néhai More János fia: István fia: néhai [János] fiainak: Istvánnak, Jánosnak és Péternek, továbbá Brazovay Petru feleségének: Caterinának, Bodogffalwy Nicolae feleségének: Ana-nak, Machesdy Petru feleségének: Anka/Ancha-nak, Chwla-i Chwla Casparnak (nobiles), valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza More Péter és István szolgálatai jutalmául, új adományként örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt az Also Sylvas/Alsozylwas-i (Hunyad vm) részbirtokot, melyet már őseik is birtokoltak, de az arra vonatkozó okleveleik az elmúlt zavaros időkben elvesztek. (I, f. 308^v–309^f)

Felső szélén megcsunkult, málladozó papíron. Vö. 355. sz.

365. 1570. november 28. (Albae Iuliae, XXVIII. Novembris) Adorian-i Chyaky Pálnak (e), valamint utódainak és örököseinek új adományként adja a királyi joggal együtt az általa már eddig is birt Poklosthelek nevű birtokot, mely néhai Chyaky Mihályé (e) volt, azonban annak halálával más javakkal együtt a kedvezményezettre szállt. (I, f. 179^f)

Kivonatos bejegyzés.

366. 1570. december 4. (in Alba Iulia, IV. Decembris) Pesth-i néhai Zegedy Pál fia: néhai József fiának: korábban Pesth-i most Firenzei (Florentinus) Zegedy Pálnak – gyermekei: József, János, Katalin, Magdolna és Anna nevében is –, továbbá a fent említett néhai Zegedy Pál fia: néhai Imre leányának: az előbb Pest-en lakó, most Coloswar-i polgárként ismert Zakan Imre (n et c) feleségének: Annának – gyermekei: Gáspár, Dorottya és Katalin nevében is előadott – kérésére megerősítve átírja [II.] Lajos királynak 1518. november 2-án kelt, Zegedy Pál részére kiadot nemesítő és címeradományozó oklevelét (9. sz.). — *Címerleírás*: Scutum videlicet, in quo manus dextra hominis pedem sinistrum avis phasiani, avis vero ipsa rostro ramum virentem olivae tenere conspicitur. Supra scutum autem galea est, ex qua duae alae aquilae expansae exurgunt. — Az oklevelet függő titkospecsétjével erősíti meg. (I, f. 309^v–310^v)

Felső szélén megcsonkult, málladozó papíron. Közlés: Áldásy II. 169 (töredékesen).

367. 1570. december 5. (in Alba Iulia, V. Decembris) A szebeni (Cibiniensis) mészárosok céhmestere: Feyer Lorenz (p, c) és Dyznoldy Thomas (p, c) mészárosmester – a céh valamennyi mesterének nevében is előadott – kérésére megerősítve átírja Szeben, illetve a szász egyetem többi városa előjáróinak 1570. május 4-i oklevelét (289. sz.) céhük szabályzatáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (I, f. 310^v–312^r)

A papírlapok szélei megcsonkultak.

368. 1570. december 10. (in Alba Iulia, X. Decembris) Szolgálati jutalmául familiárisának: Wdwarhely-i Zewch Tamásnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel és tartozékaival együtt a Kemenffalwa-n (Wdwarhely sz) – Teőreők Péter (a) és Incze Péter (a) házaival szemben, illetve Mathe Gáspár (a) háza mellett – levő lófői házat, mely azelőtt a magvaszakadt Kemenffalwa-i Mathe János lófő (a) tulajdona volt. (I, f. 285^v)

369. 1570. december 10. (in Alba Iulia, X. Decembris) Hűséges szolgálatai jutalmául Beregzo-i Hagmas Kristóf (m) tanácsúrnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt Thasnad mezővárost, a hozzá tartozó Kisnagyfalw és Czeged[!] nevű egészbirtokokat, illetve a Cheg-i (in cottu Zolnok Mediocri) részbirtokot, amelyek korábban a gyulafehérvári (AlbTr) püspökséghez tartoztak, majd a királynak az országba való bejövetelekor országgyűlési határozat alapján a kincstárra háramlottak. Mindezeket kárpótlásul adja az általa azelőtt neki adományozott Zeőleős (Wgochya vm) mezőváros feléért, Erdewdszada birtokért és tartozékaiért (Zathmar vm), amelyeket II. Miksa római császárnak és magyar királynak engedett át a vele kötött egyezménynek megfelelően. (I, f. 312^v)

Szélein megcsonkult, málladozó papíron.

370. 15[70]. december 1[0?]. (in Alba Iulia, X[?]. Decembris) Megbízva hűségében és az ügyintézéshez szükséges ismereteiben, a Beregzo-i Hagmas Kristóf (m) tanácsúr által bírt Keowar-i (in cottu Zolnok Mediocri) várhoz [tartozó?] Közép-Szolnok vármegyei megüre-

sedett ispáni tisztséget és méltóságot minden régi és szokásos jogával és kiváltságával együtt neki, valamint utódainak és örököseinek adományozza, úgy, hogy ezen tisztségben ő és utódai kötelesek a mindenkori királyt hűséggel szolgálni, parancsait végrehajtani, az adót behajtani, saját jogaikat és kiváltságaikat megvédeni. Megparancsolja Közép-Szolnok vármegye minden nemesének, hogy ismerjék el Hagmas Kristófot és utódait törvényes ispánnak, az ispán és alispánjai bíraskodását tartsák tiszteletben, és mindenben engedelmeskedjenek nekik. (I, f. 313^v–314^r)

A sorok elején megcsonkult, erősen vízfoltos, rongált szöveg. Az eredeti kéziratbeli lapszám megállapítása a kötet elenchusában szereplő bejegyzésen alapszik.

371. 1570. december 11. (in Alba Iulia, XI. Decembris) Hűséges szolgálatai jutalmául Bachmegie-i Magyar Jánosnak (n) és örököseinek új adományként adja örökjogon, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt azt az Eted-i (Wdwarhely sz) házat és székely örökségeket, melyeket már ősei is birtokoltak, csak oklevelekkel nem rendelkezett róluk. (I, f. 313^r–313^v)

A sorok elején megcsonkult szöveg. Az eredeti kéziratbeli lapszám megállapítása a kötet elenchusában szereplő bejegyzésen alapszik.

372. 1570. december 12. (in Alba Iulia, XII. Decembris) Hűséges szolgálatai jutalmául Beregzo-i Hagymassy/Hagmas Kristóf (m) tanácsúrnak engedi át élete végéig Thasnad (in cottu Zolnok Mediocri) mezővárosnak és tartozékainak tizedét, amelyeket [1570. december 10-i] adománylevelével (369. sz.) már neki adományozott, kárpótlásul a római császárral kötött egyezmény miatt elvesztett jószágaiért. Megparancsolja a magyarországi Részek tizedarendátorának: Fehérvári (Albensis) Tamás deáknak (e) és minden más illetékesnek a fentiek tiszteletben tartását. (I, f. 313^r)

A sorok végén megcsonkult szöveg. Az eredeti kéziratbeli lapszám megállapítása a kötet elenchusában szereplő bejegyzésen alapszik.

373. 1570. december 14. (in Alba Iulia, XIV. Decembris) Megbízva hűségében és az ügyintézéshez szükséges ismereteiben, Lossonczy Banffy Györgynek (e) adományozza a Crazna vármegyei megüresedett ispáni tisztséget és méltóságot, amelynek betöltésére korábban visszavonásáig néhai Seredy [István?]-t (e) nevezte ki. Ezen tisztségben Banffy György köteles a királyt hűséggel szolgálni, parancsait végrehajtani, az adót behajtani, saját jogait és kiváltságait megvédeni. Megparancsolja Crazna vármegye minden nemesének, hogy ismerjék el Banffy Györgyöt törvényes ispánjuknak, az ispán és alispánjai bíraskodását tartsák tiszteletben, és mindenben engedelmeskedjenek neki. (I, f. 314^r–314^v)

A sorok elején megcsonkult, erősen vízfoltos, rongált szöveg. Az eredeti kéziratbeli lapszám megállapítása a kötet elenchusában szereplő bejegyzésen alapszik.

374. 1570. december 20. (Albae Iuliae, XX. Decembris) Újra lófősíti a lófő rendű szülőktől származó Almasffalwa-i Gergely Mihályt, mivel az elmúlt években bizonyos okok miatt vissz sorolták a közzékelyek sorába (in ordinem plebeorum Siculorum redactus fuerit). (I, f. 259^f)

Kivonatos bejegyzés.

375. <1570.> december <22.> (<XXII.> Decembris) Hűségess szolgálatai jutalmául Chyanady Demeter (e) kancelláriai titkárnak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel és tartozékaival együtt az Eossy nevű királyi birtok melletti Kakwch-on (Byhor vm) levő királyi részjószágot, amelyet azelőtt a Warad-i káptalan bírt, majd néhai Pesth-i Imre deák (e) kapott meg élete végéig, akinek halála után végül a kincstárra szállott vissza. (I, f. 314^v–315^r)

A lapszéleken megcsontult, erősen megrongálódott szöveg. Az eredeti kéziratbeli lapszám megállapítása a kötet elenchusában szereplő bejegyzésen alapszik. Keltezésének kiegészítése Kemény: DiplApp 11. 150^r alapján történt.

376. 1570. <december> 27. (XXVII. <Decembris>) Hűségess szolgálataik jutalmául Jobbagyfalwa-i néhai Totth Ferenc fiainak: Balázsnak és Györgynek (egregii, agiles), valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon, a telkek nagyságának megfelelő haszonvételekkel és tartozékokkal együtt a Jobbagyfalwa-n (Maros sz) lakó 15 királyi telkesjobbágyot (colonos nostros sessionatos). (I, f. 315^r)

A sorvégeken megcsontult szöveg. Az eredeti kéziratbeli lapszám megállapítása a kötet elenchusában szereplő bejegyzésen alapszik. Keltezését Kemény: DiplApp 11. 151^r alapján egészítettük ki.

NÉV- ÉS TÁRGYMUTATÓ

RÖVIDÍTÉSEK

a = agilis	isp = ispán(ja)	Ol = Olaszország
alisp = alispán(ja)	jb = jobbágy	plb = plébános
alvn = alvárnagy	k = körül	polg = polgár
B-Naszód = Beszterce-Naszód	kap = kapitány(a)	ppk(i) = püspök(i)
B-Szoln = Belső-Szolnok	kápt(i) = káptalan(i)	prp = prépost
Cs = Csehország	kir = király(i)	ref = református
cs = család	kk(i) = kanonok(i)	Sz = Szerbia
e = előtt	K-Szoln = Közép-Szolnok	sz = szék, született
erd = erdélyi	L., l. = lásd	Szl = Szlovákia
esk = esküdt	lk(k) = lakos(ok)	udv = udvari
esp = esperes	L = Lengyelország	U = Ukrajna
fam = familiáris(a)	Lt, lt = levéltár	v = város
fel = felesége	M = Magyarország	vd(i) = vajda(i)
fn = földrajzi név	m = megye	vm = vármegye
gyp = gyalogpuspás	mh = meghalt	vn = várnagy
H = Horvátország	mv = mezőváros	
h = helység	n = nemes	

A, Á

Abásfalva (*Abasdfalwa*, *Abasfalwa*) – Aldea,
Udvarhely sz/Hargita m, h 272
—i lk: Petenye György
Ábrahám (*Abraam*, *Abraham*) Demeter, lófő,
Fele 351, 352
Ábrám (*Abram*) Péter, jb, Körösbánya 61
Ábránfi (*Abramfy*), Csabai, n cs: Farkas, Gábor,
György, Imre, István és fel: Écsi Klára, Já-
nos és Miklós 343, 356
Ábránfalva (*Abranfalwa*) – Obrănești, Udvar-
hely sz/Hargita m, h 273
Abrudbánya (*Abrwgbania*) – Abrud, Fehér m,
mv 131
—i lk: Vajda Márton
Abucsa (*Abuch*) – Abucea, Hunyad m, h 39
Acățari l. Ákosfalva
Adam Lukas, esk, kir jb, Kisdemeter 23
Ádamos (*Adamos*) – Adămuș, Küküllő/Maros
m, h 40, 76
—i lkk: Birtók Mihály, Kis János, Miletincki Fe-
renc
adó, törököknek járó 246

adóbehajtás 370, 373
Adocz, prédiu Mezőbánd környékén, Maros
sz/m 258/2
adomány 94, 178
— egyház javára 1, 2, 7, 13
— visszavétele kárpótlással 79
— l. még birtok, címer, harmincad, ház, királyi
jog, kolostor, malom, malomhely, székely
örökség, szőlő, telek, tisztség, tized, udvar-
ház, várkastély, vásártartási jog adományo-
zása
adománylevél 25, 36, 50, 52, 53, 55, 58, 59, 67,
71, 76, 78, 86, 90, 116, 182, 190, 238, 255,
306, 342, 372
Adorján (*Adorian*), elnéptelenedett település
Szalárd mellett, Bihar m 365
—i lk: Csáky Pál
— (*Adoryan*) – Adrianu, Maros sz/m, h 354
— (*Odoryan*) – Adrian, Szatmár m, h 18
—i Rátonyi Gergely és Pál
Adorján (*Adoryan*) Albert és Péter, lófő, Borosz-
ló 188
— Pál, kir jb, Szentiván 23

- Péter, K-Szoln vm szolgabírája (1569) 116, 139, 195
 adósság 45, 356
 Adrianu Mare l. Nagyadorján
 Agárd (*Agard*) – Ogari/Poienița, Maros sz/m, h 298
 —i lkk: Nagy István és Péter
 Aghireșu l. Egeres
 Ágoston, váradi kovács, Olaszi 4
 — (*Agoston*) Miklós, jb, Illyefalva 132
Agria l. Eger
 Agrij l. Felegregy
 Agriș l. Ruhaegres
 ágyú 20
 Aita Mare l. Nagyajta
 Aita Medie l. Közéapajta
 Aita Seacă l. Szárazajta
 Aiud l. Enyed
 Aiudul de Sus l. Felenyed
 Ajasz (*Ayaz*) aga 238
 ajtónállómester: Orosz Benedek (1569)
 Ákosfalva (*Akosfalwa*) – Acățari, Maros sz/m, h 354
 Alba Iulia l. Gyulafehérvár
 Albert deák, n, Bihar vm jegyzője (1561, 1568–1569), váradi levélkereső (1568–1569) 50, 67, 69, 74, 88, 124, 167, 334
 Albertfi (*Albertffy*) Pál és Péter, a, Etéd 274
 —, jb cs, Szind: János, Mihály és Pál 63
 Albiș (*Albys*) – Albiș, Kézdi sz/Kovászna m, h 264
 Áldásy Antal (1869–1932), történész 9, 121, 220, 366
 Aldea l. Abásfalva
 Aldoboly (*Aldoboly*) – Doboli de Jos, Sepsz/Kovászna m, h 198, 199
 —i lkk: Cakó cs, Demjén Boldizsár, László és Miklós
 Alecuș l. Elekes
 alispán l. Doboka, Fehér, K-Szoln és Zaránd vm állat, lopott 254
 Almádi (*Almady*) András, n, Szilkerék 70, 71, 72, 217
 Almás (*Almas*) – Almașu, Kolozs/Szilágy m, h és vár 19
 — (*Almas*) – Almașu Mare, Hunyad/Fehér m, h 131
 —i aranybánya 131
 — (*Almas, Almasffalwa*) – Merești, Udvarhely sz/Hargita m, h 280, 374
 —i lkk: Gergely Mihály
 Álmosd (*Almosd*), Bihar/M, h 166
 —i lkk: Csire András
 Alőr (*Aleor*) – Uriul de Jos/Urișor, B-Szoln/Kolozs m, h 33
 Alpeștes – Peștișu Mare, Hunyad m, h 55
 —i lkk: Batiz István és Pál, Bence István, Csanád András, Kónya András
 Alsó (*Also*) István, kir ember, Pestény 78
 Alsóberekuszó (*Also Beregzo*) – Bârsău de Jos, K-Szoln/Szilágy m, h 85, 125. L. még Felsőberekuszó
 Alsójára (*Also Jara*) – Iara, Torda/Kolozs m, h 65, 307
 —i lkk: Bagaméri György, Bolyai Mihály, Fazakas János és Tamás, Firika Miklós, Lőkös Lőrinc
 — l. még Felsőjára
 Alsókaján l. Nagykaján
 Alsókosály (*Alsokosaly, Alsokossal*) – Cășeu, B-Szolnok/Kolozs m, h 27, 32, 33, 108
 —i fn: Kosálypataka
 — l. még Felsőkosály
 Alsólunkoj (*Alsolunkay*) – Luncoiu de Jos, Zaránd/Hunyad m, h 59, 60, 61, 252. L. még Felsőlunkoj
 Alsópatás (*Alsopatas*) – Pătaș, Halmas distr/Krassó-Szörény m, h 152
 —i lkk: Belous Ana és Mihwl, Blasowyt cs, Rakowycz Vasile
 Alsóróna (*Alsorhona, Alsorona*) – Rona de Jos, Máramaros m, h 17, 18
 —i lkk: Péter n
 Alsósebes (*Alsosebes*) – Ruștior, Doboka/B-Naszód m, h 23. L. még Felsősebes
 Alsószék (*sedes inferior*) – Selyk szász szék része 14, 331
 —i vargák 14, 331
 — l. még Felsőszék
 Alsószentmihályfalva (*Alsozentmyhalfalva*) – Sânmihailul de Jos/Mihai Viteazu, Aranyos sz/Kolozs m, h 56
 —i lkk: Erdő Miklós, Földvári Gáspár
 Alsószér (*Alsoszer*), fn, szőlőhegy, Igen 255

- Alsószilvás (*Also Sylvas, Also Szylwas, Also-zylwas*) – Silvasu de Jos, Hunyad m, h 355, 364
- Alsószivágy (*Also Zywagy*) – Asuaju de Jos, K-Szoln/Máramaros m, h 85, 125. L. még Felsőszivágy
- Alsótörja (*Alsotorya*) – Turia, Fehér/Kézdisz/Kovácsna m, h 46, 360
- i Apor János és Péter
- i lkk: Barta Mihály, Bertalan Bálint és Péter, Gombás János és Péter, Kósa László, Oláh János, Pál András, Trac Mihály, Veres Bernát
- l. még Felsőtörja
- Alsóvárca (*Also Warsza, Also Warza*) – Oarța de Jos, K-Szoln/Máramaros m, h 85, 125. L. még Felső-, Középvárca
- Altenberg l. Körösbánya
- Alungeni l. Futásfalva
- Aluniș l. Kecset, Magyaró, Széplak (K-Szoln/Szilágy m)
- Amadefalwa* l. Madéfalva
- András (*Andras*) Balázs, kir jb, Igen 263
- Andrásfalva (*Andrasfalwa*) – Sântandrei, Maros sz/m, h 266, 286
- i lk: Balog Mátyás
- Andrásháza (*Andrashaza*) – Rădaia, Kolozs m, h 293
- Andrássy (*Andrassy*), n, a cs, Szentkirály: Márton és Péter, Csík és Gyergyó szék királybírája (1569) 179, 181, 182, 188, 233
- Angler Ambrosius, esk, kir jb, Kisdemeter 23
- Antal deák, kir ember, Sziget 17
- plb, Bánffyhunad (1569) 126
- (*Anthal*) Balázs, kir ember, Madéfalva 182
- Lukács, kir jb, Sziget 18
- Mihály, lófő, Énlaka 230, 321
- Pál, lófő, Madéfalva 188
- Pál, lófő, Szentkirály 188
- Antalfi (*Antalffy*) Mátyás, a, Kobátfalva 151
- Ap[...] Gáspár, n 81
- Apafi (*Apaffy*), Nagyfalui, n cs: Gergely (mh 1584), Doboka vm isp (1551–1552), tanácsúr (1564–1584), főudvarmester (1563–1575), főajtónálló (1566), Küküllő vm isp (1576–1584) 64, 238; Imre 71; István (mh 1586), Doboka és B-Szoln vm isp (1573), a fogarasi vár praefectura/udvarbírája (1574–1575), főudvarmester (1576–1581), tanácsúr (1581–1583) 71
- Apahida (*Apahida*) – Apahida, Kolozs m, h 358
- Apáti (*Apathy*) – Apatiu, Doboka/B-Naszód m, h 90, 241
- i lkk: Bojár cs; Borbála és János n
- Apesdorf l. Kolozsmonostor
- Apor, Alsótörjai, Felsőtörjai, n, a cs: Balázs, Ferenc, János, Miklós és Péter 46, 360
- Arany (*Arany*) – Uroi, Hunyad m, h 62
- i lkk: Ganch Fabian, Opra Lazăr és Proste, Rápolti
- arany és ezüst marha 42, 131, 137, 167, 281,
- arany- és ezüstválasztás 137
- aranybánya 131
- aranybeváltás 61, 131, 137, 163, 252
- aranyfinomító főkamrás: Vajda Márton (1569)
- aranymosás 131
- Aranyos (*Aranyas*) Péter, pap (1568–1569), Bihar 69, 92
- Péter, jb, Várhely 23
- Árdány (*Ardan*) – Ardan – Garndorf, Doboka/B-Naszód m, h 23
- Ardó (*Ardo*) – Arduzel, K-Szoln/Máramaros m, h 85, 125
- Ardusat l. Erdőszáda
- árrenda 361
- Arghihat l. Égerhát
- Ariniș l. Égerhát
- Armășeni l. Menaság
- árszabályozás 289
- Ártándi (*Artandy*) Kelemen, n, Kereki 138
- áru 4, 20
- behozatala 4, 20, 224
- elkobzása 4, 224, 247, 289
- árumegállítási jog 20
- árusítás 4, 289
- Asuaju de Jos l. Alsószivágy
- Asuaju de Sus l. Felsőszivágy
- Asztalos (*Aztalos*) Péter, esk polg, Kolozsvár 21
- Atid l. Etéd
- Atosfalva (*Attafalwa, Attosfalwa*) – Hotești/Trei Sate, Maros sz/m, h 119, 143
- átpártolás ellenséghez 52, 85, 116, 161, 184, 216, 248, 270, 315
- Aurel Vlaicu l. Bencenc
- Aușeu l. Ősi
- Avram, jb, Dombravica 77
- Ayaz l. Ajasz

B

Babóca (*Babocza*) – Babta, K-Szoln/Szilágy m, h 125

—i kenéz: Rosas Petru

Baca (*Bacza*) – Bața, B-Szoln/B-Naszód m, h 243

Backamadaras (*Baczkamadaras*) – Păsăreni, Maros sz/m, h 148

Bács (*Baach*) – Băciu, Kolozs m, h 79

— (*Bach*) – Bač, Bács/Sz, v 9

—i országgyűlés (1518) 9

—i (*Bachy*) János, polg, 1569-től n, kisebb kancelláriai íródeák (1567–1568), nagyobb kancelláriai íródeák/jegyző (1569–1570, 1572) 180, 182, 219, 342

Bácsmegye (*Bachmegie*), vármegye Zombortól délre, Sz 371

—i Magyar János

—i (*Bachymegiey*) Ferenc, Fehér vm alisp (1567, 1570), Gáld 342, 348, 359

Bagaméri (*Bagamery*) György, n és fel: Hosszúaszói Potentiana, Alsójjára 63, 307, 346, 347

Baglya Lazár, jb, Kelecel 22

Bago Montha, jb, Pusztægres 63

Bagotai (*Bagotay*) Balázs, n 139

Bágyon (*Bagyon*) – Bagiu/Bădeni, Aranyos sz/Kolozs m, h 56, 64

—i lkk: Balog cs

Baia de Criș l. Körösbánya

Baia Mare l. Nagybánya

Baierdorf l. Németi (Beszterce sz/B-Naszód m)

Bak Ferenc, kir ember, Bénye 76

Bakay l. Bokaj

Bakfark (*Bakffark*) Bálint (1507–1576), n, zeneszerző és lantművész 341, 342, 348, 359

Baki (*Baky*) Pál, Megyeréki, kir étekfogómes-ter (1568–1569) 22, 49, 50, 74, 98

Bakó (*Bako*) Menyhárt, a, Küsmöd 313

—, n cs, Petlend: Apollónia: Vagyas Andrásné, Bálint kir ember, Erzsébet: Egresi Andrásné, Zsófia: Lőrinc pap fel 56

Bako, fn, erdő, Koronka 236

Bakócsi (*Bakochy*) István, polg, Debrecen 41

Baksa (*Baxa*) Boldizsár, n, belényesi vd (1569) 191, 193, 194

— Ferenc, kir ember, Bénye 76, 235

Baládfi (*Baladffy*, *Balattfi*), n cs, Kiskend, Ózd: András 40; Ferenc, Küküllő vm isp (1570–1576) 308; Ilona: Kis Ambrusné 40; István 64, 235

Balassa, Gyarmati, n cs: András, Nógrád vm isp (1565–1585), kamarás (1571) 19; Imre (mh 1550), erd vd és főkap (1540), 1541-ben szá-múzték és fel: Somi Anna 19, 111; Katalin, Margit 19; Menyhárt (mh 1568), Hont vm isp (1535–1542), Bars vm isp (1542–1548), tanácsúr (1551, 1556–1561), II. János magyarországi főkapitánya (1559–1561) 52, 161, 184; Zsófia 19. L. még Balassi

Balassagyarmat l. Gyarmat

Balassi (*Balassa*, *Balassy*) Miklós és Tamás, ló-fők, Bencéd 150

— Bernát, n és fel: Mikai Anna, Szentmárton 134

Balázs deák, jb, Benedekfalva 139

— (*Balas*) János, bíró, Égerhát 125

— Máté, lófő, Szentkirály 188

— Pál, n, a, Várdotfalva 250

Balázsfalva (*Balasfalwa*) – Blasfalău/Blăjenii, Doboka/B-Naszód m, h 25, 26, 28

—i lkk: Cserényi Gáspár, Gergely és István

Bálint magister, váradi kk (1560) 36

— (Farkas), váradi éneklők (1481–1483), prp (1487–1489), ppk (1490–1495) 4

Bálintfalva (*Balintfalwa*) – Bolintineni, Maros sz/m, h 148

—i lk: Nagy Pál

Baló (*Balo*) Luka, lófő, Szentimre 188

Balog (*Balogh*) András, n, Szentgerice 146

— Ferenc, kir udv fam, portai követ 120, 204, 215, 324

— Ferenc, kir ember, Bihar vm 50

— György, a, Újfalva 73

— János, n, Dávidháza 45

— János, kir jb, Igen 263

— Mátyás, n, a, Andrásfalva 286

— Péter és Simon, jb, Pusztægres 63

— cs: Benedek, Boldizsár, Gergely, György, István, János, másik János, Kristóf és Simon, Aranyas széki primorok 157

—, n, a cs, Bágyon: György és fel: Ilona 56, 64; János 56; Menyhárt 56, 64; másik Menyhárt és fel: Egresi Ágnes 56

- Balogh Jolán (1900–1988), művészettörténész 224
 balta 4
 Bálványos (*Balwanios*), Fehér/Kovácsna m, vár 46
Bamffy Lossonczy l. Bánffy
 bán, karánsebesi: Berendi György (1566, 1569)
 Banc (*Bank*) Dumitru, jb, Hacacszel 95
 Bánffy (*Bamffy Lossonczy, Bamphy*), Beresz-
 telki, Losonci, Magyarói, n cs: Anna 166,
 186; Farkas, Doboka vm isp (1566, 1583),
 udvarhelyi várkap (1571–1576), a lengyelor-
 szági erd udv familiárisok praefectusa
 (1576–1577), Csík, Gyergyó, Kászon székek
 királybírája (1583), tanácsúr (1566–1589)
 72, 166, 186; György (mh 1581), Kraszna
 vm isp (1570-től), udv főkap (1572–1573,
 1575), tanácsúr (1575, 1580), Kolozs vm isp
 (1578–1581) 126, 373; István 166, 186; Já-
 nos 22; Katalin, Klára, Kristóf és Mária 166,
 186; Menyhárt 144, 165; Pál, Torda vm isp
 (1564), tanácsúr (1570–1575), főudvarmes-
 ter (1575) 117, 238
 Bánffyhungyad (*Banfyhuniad*) – Huedin, Kolozs
 m, mv 126
 —i plb: Antal (1569)
 —i lkk: Bárdi jb, Sánta Mihály János és fel
 —i fn: Oldalhegye
 —l. még Hunyad
 Bánk (*Bank*) Ilona: Jobbágy Benedekné és Mar-
 git: Kabos Kristófné
 Bánpatak (*Banpatak, Banpataka*) – Banpotoc,
 Hunyad m, h 54, 62, 106, 109, 112
 bánya l. arany-, ólomhány
 bányamesterek 131
 bányamunkások 131
 bányanyitás engedélyezése 223
 Barabás (*Barrabas*) Antal l. Kis Barabás Antal,
 Nagy Barabás Antal
 — Bálint, lófő, Szentkirály 188
 — Péter, jb, Kobátfalva 151
 — Simon, jb, Máté 245
 Barancsi (*Baranczy, Barynczy*), 1569-től n,
 Szerémségi cs, Várad: Anna, Dorottya, Já-
 nos, másik János, váradi harmincados (1569)
 225
 bárány 289
 Baraolt l. Barót
 Barát (*Barat*) István, Kolozsvár királybírája
 (1566) 44, 262
Barbattwyze l. Borbátvíz
Barbely l. Borbély
 Barcsai (*Barchyay*) Gáspár, n 348
 — (*Barchiay*), fn, Erdőszentgyörgy 143
 Bard Simion, n, Szlatina 18
 Bárdi (*Bardy*), jb, Bánffyhungyad 126
 Bárdos (*Baardos*) – Bärdești, Maros sz/m, h 302
 Barla Péter, jb, Kissolymos 125
 — Tamás, jb, Kurtapatak 360
 Barlabási (*Barrabassy*) Farkas, kir udv fam,
 Nyárádtő 319
 — János, n és fel: Szele Magdolna, Csesztve 207
Barlad l. Berlád
 Barót (*Barott*) – Baraolt, Sepsi sz/Kovácsna m, h
 295
 —i lkk: Bartók Sándor, Deák Péter, György II-
 lés, Mátyás Mihály, Menyhárt István és fel:
 Fruzsina, Toldi Pál
 —i (*Barothy*) Ferenc és Pál, a, Barót 295
Barrabassy l. Barlabási
 Barta (*Bartha*) Bálint, lófő, Mindszent 188
 — János, jb, Medvés 235
 — Márton, jb, Kisfalud 211
 — Mihály, jb, Alsótorja 360
 Bártfai Szabó László l. Szabó László
 Bártfalva (*Bartfalwa*), elpusztult település Misz-
 mogyorós mellett, Szatmár m 10
 Bartók (*Barthok*) Sándor, kir jb, Barót 295
 Basai (*Basay*) László, esk polg, Debrecen 41
 Bási (*Basy*) Borbála: Dávid Mihályné
 Batai (*Bathay*), n cs: Ferenc, János deák, másik
 János és Kristóf 202
 Báthory (*Bathori, Bathory*), Ecsedi, Somlyói, n
 cs: Anna: Drágffy Gáspárné, majd Báthory
 Györgyné 168; András (mh 1563), szatmári
 várkap, tanácsúr (1556–1563), főudvarmes-
 ter (1558–1563) 11, 168, 170, 244; András
 (mh 1599), bíboros (1584–1599), ermelandi
 ppk (1589–1599), erd fejedelem (1599) 168,
 170, 244; Bertalan, Szatmár vm isp (1536)
 10, 11; Boldizsár (mh 1594), István lengyel
 kir udv apródja, Fogaras örökös isp (1589–
 1594) 168, 170, 244; Borbála 11; Gábor 168,
 170, 244; György (mh 1570 k), K-Szoln és
 Kraszna vm isp (1555–1556), tanácsúr
 (1556–1558) 85, 115, 116, 168, 248, 270;

- István (1477–1534), erd alvd (1521–1523), Szabolcs vm isp (1502?–1534), munkácsi vn (1526), erd vd (1530–1534) 10, 11, 168; István (1533–1586), szatmári várkap (1557), váradi főkap (1561–1571), Bihar vm isp (1564–1571), tanácsúr (1563–1571), erd vd (1571–1586), lengyel kir (1576–1586); István (mh 1601), tanácsúr (1581–1594), Bihar (1589) és Kraszna vm isp (1580, 1589), az ország generálisa (1593), váradi főkap (1601) 168, 170, 244; Kristóf (1530–1581), szászsebesi parancsnok (1562), II. János se-regének egyik parancsnoka (1566), tanácsúr (1569–1570), váradi főkap (1571–1576), Bihar vm isp (1571–1576), erd vd (1576–1581) 168, 170, 238, 244; Miklós, másik Miklós 11; Móric 10, 11. L. még Szaniszlófi cs
- Batiz (*Batyz*) – Botiz, Szatmár m, h 10
— István és Pál, kir emberek, Alpestes 55
— Miklós, kir ember, Batizfalva 55, 62, 100
- Batizfalva (*Batizfalva*, *Batyzffalwa*) – Batiz, Hunyad m, h 55, 62, 100
- Bața l. Baca
- Bátya (*Batthya*) János, pap (1552), n, Veresmart 18
- Baumann, Ferdinand (1840–1911), történetíró 142
- Baxa l. Baksa
- Băbășești l. Berence
- Băcăintî l. Bokaj
- Bădeni l. Bágyon
- Băgaciul l. Bogács
- Băgara l. Bogártelke
- Băița/Băița de Sub Codru l. Mosóbánya
- Bărbant l. Borbánd
- Bărdești l. Bárdos
- Băsești l. Illésfalva
- Bărghiș l. Bürkös
- Bârla l. Berlád
- Bârsa l. Újfalú (K-Szoln/Szilágy m)
- Bârsău de Jos l. Alsóberekuszó
- Bârsău de Sus l. Felsőberekuszó
- Bebek (*Beobek*) Ferenc, Pelsőci (mh 1558), Gömör (1527–1526, 1530–1556) és Abaúj vm isp (1528–1540), az ország felső részeinek főkap Serédi Gáspárral együtt (1528), I. János kir kap, tanácsúr (1556–1558), 1557-ben Erdély szultán által kinevezett kormányzója 238
- Becskereki (*Beczkerék*) János, kir udv fam 226
- Becski (*Beczky*) Balázs, n és fel 238
- Bede (*Bede*) – Bedeni, Maros sz/m, h 155, 354
- Begez l. Bögöz
- Beiuș l. Belényes
- Bejan l. Nagybezsán
- Bekes Gáspár, Kornyi (1520–1579), Petrovics Péter apródja, II. János diplomatája, kamarása és főkomornoyikja (1567–1571), tanácsúr (1569–1573, 1577–1579), fogarasi örökös isp (1566–1573), II. Miksa kap (1573-tól), Báthory István lovas testőrségének főkap Lengyelországban (1577–1579) 48, 74, 218, 238, 324
- Békéscsaba l. Csaba
- Bekő (*Bekeo*) Benedek, lőfő, Szentimre 188
- Bél (*Bely*) – Beliu, Bihar/Arad m, h és vár 317, 318
—i vár officialisa: István deák (1570)
- Belak l. Bilak
- Belchiugul Codrului l. Béltek
- Béldi (*Beldy*) Benedek, n, Gerendszentmárton 64
- Belényes (*Belenies*, *Belienes*, *Belynyes*) – Beiuș, Bihar m, mv 43, 191, 193, 194, 317, 318
—i lkk: István deák, Meggyesi cs, Radics György, Szabó Manywl
—i utcanév: Szentegyház utca
—i fn: *Kosa rete*
— (*Belynyes districtus*), vidék a mai Bihar m területén 194
—i vajdaság 43, 194
—i vajdák: Baksa Boldizsár (1569), Meggyesi István
- Belezna l. Berezna
- Belin l. Nagybőlön
- Beliu l. Bél
- Belous Ana és Mihwl, n, Alsópatás 152
- Béltek (*Beltheok*, *Belthewk*) – Belchiugul Codrului/Beltiug, Szatmár m, h 11, 168, 170
—i Drágffy cs
- Bence (*Benchye*, *Bencze*) István, kir ember, Alpestes 55
— István, jb, Valkó 22
- Bencéd (*Benchied*) – Bentid, Udvarhely sz/Hargita m, h 150

- i lkk: Balassi Miklós és Tamás
 Bencenc (*Bencencz, Benczencz*) – Bințiți/Aurel Vlaicu, Hunyad m, h 183, 209, 310
 Benden I. Bénye
 Bendik Peter, varga, Kolozsvár 127
 Benedek (*Benedyk*) – Benic, Fehér m, mv 348
 —i lkk: Cseh Pál, János jb, Máté Zsigmond
 Benedek, sarkantyús céhmester, Várad 4
 —, n, a, Szombatfalva 260
 — Ferenc, löfő, Szentimre 188
 Benedekfalva (*Benedekffalwa*) – Benefalau/Benesat, K-Szoln/Szilágy m, h 86, 116, 125, 139
 —i lkk: Balázs deák, Berki Ambrus, Bős Ferenc, Fonos Tryff, Kovácsi Miklós, Mihály János, Ramocsa László, Vajda Gáspár
 Benke Mátyás, Pál és Péter, a, Siménfalva 147
 Benkner Markus (mh 1597), polg, 1569-től n, nagyobb kancelláriai íródeák/jegyző (1586–1590), titkár (1596), Brassó 121
 Benkő (*Benkeo*) János, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1567–1570) 86, 125, 136, 182, 219, 255, 342
 Bențid I. Bencéd
 Bénye (*Benye, Beonye*) – Biia – Benden, Küklő/Fehér m, h 76, 235
 —i lkk: Bak Ferenc, Baksa Ferenc, Bíró Mihály, Deák András és Kelemen, Fóris Ferenc, Móré Péter
 —i (*Benyey*) Miklós, kir ember, Bénye 76, 235, 288
 Beobek I. Bebek
 Beoh/Beofalwa I. Bő
 Beonye I. Bénye és Bőnye
 Bews I. Bős
 Berchiș I. Berkes
 Bercz Toma, jb, Tótfalu 72
 Bere (*Bere*) – Bereni, Maros sz/m, h 129, 201
 Berecki (*Bereczky*) János, jb, Kisfalud 263
 Beregszó (*Beregzo*) – Beregsău, Temes m, h 369, 370, 372
 —i Hagymási Kristóf
 Berence (*Berencze*) – Băbășești, Szatmár m, h 10
 Berendi (*Berendy*) György, karánsebesi bán (1566, 1569) 229
 Beresztelke (*Bereztelke*) – Breaza – Ungersdorf, Torda/Maros m, h 144, 165
 —i Bánffy Menyhárt
 —i udvarbíró: Székely András
 Berezna (*Belezna*) – Berezove, Máramaros/U, h 299, 315
 Berger, Albert (1864–1936), történetíró 5, 94
 Berkes (*Berkes*) – Berchiș/Borzești, Torda/Kolozs m, h 56, 63, 80
 Berki (*Berky*) Ambrus, esk, jb, Benedekfalva 125
 Berlád (*Barlad*) – Bârla, Doboka/B-Naszód m, h 23
 Bernald Miklós, n 235
 Bertalan Bálint és Péter, jb, Alsótorja 360
 Bertényi (*Berenteny, Berten, Berteny*) Pál, Zaránd vm alisp (1568), Lunka 60, 61, 252
 Besenyő (*Besenyeo*) – Beșineu/Valea Izvoarelor, Küküllő/Maros m, h 75, 76, 288
 —i lk: Tetei Lőrinc
 — (*Bezenő*) – Beșineu/Viișoara – Heidendorf, Beszterce sz/B-Naszód m, h 26
 —i lkk: Páncél Farkas, Teke Bertalan
 Beszterce (*Bistricia*) – Bistrița – Nösen/Bistritz, Beszterce sz/B-Naszód m, v 14, 26
 —i (*Besztercey*) György, esk polg, Kolozsvár 21
 Beszterce város lt 5, 94
 Béta (*Beta, Betha*) – Beta, Udvarhely sz/Hargita m, h 273, 301
 —i (*Bethay, Bithay*) Lukács, a, Kissolymos 51, 329
 Bethlen (*Bethlen*), n cs, Bethlenősi: Farkas, tanácsúr (1588); István, id. és ifj. György 74, 158, 235
 Bethlenősi (*Bethleneossy*), ma puszta Kisjenő és Nagyzerind között, Zaránd/Arad m 158
 Betlenszentmiklós I. Szentmiklós (Küküllő/Fehér m)
 Beu I. Bő
 bevallás 81
 —, hiteleshely előtt 12, 37, 88, 167
 —, kancellárián 10, 11, 16, 42, 130, 144, 168, 186, 190, 236, 237, 304, 356
 bevallólevél 254
 Bewkaly I. Bikal (Kolozs m)
 Bewshaza I. Bősháza
 Bezed I. Bözöd
 Bezid I. Bözöd
 Bezidu Nou I. Újfalu (Udvarhely sz/Maros m)
 Bicz I. Bikáca

- Bicălat I. Bikal (Torda/Kolozs m)
 Bicălatu I. Bikal (Kolozs m)
 Bicăfălu I. Bikfalva
 Bideskút (*Bwdeoskwt*), elpusztult település
 Bönye határában, K-Szoln/Szilágy m 125
 —i lk: Lacóka Bálint
 Bihar (*Bihar, Bihor, Byhor*) – Biharia, Bihar m,
 mv 66, 67, 69, 92, 135, 164
 —i bírák: Méhes János (1569), Ősi Lukács
 (1569), Zsigmond Péter (1568–1569)
 —i papok: Aranyos Péter (1568–1569), Jámbor
 György (1569 e), Kopácsi Ferenc (1568),
 Túri Pál (1568)
 —i Szent István első vértanú-oltárigazgatóság
 háza
 —i Mindenszentek-oltárigazgatóság háza
 —i lkk: Csanálosi János, Erdőhegyi Ferenc, Ger-
 gely deák, Harmincados Orbán, Mizser Se-
 bestyén, Oláh Mihály, Ősi Lukács, Pipályi
 János, Pribék cs, Som Orbán, Spanit
 Miklósné, Túri Péter, Zsigmond Péter
 —i utcanév: Szentpéter
 —i fn: *Kofor*, Nádas, Polyás
 —i szőlőhegy 69
 — vm isp: Nyakázó Ferenc (1565–1568), Radák
 László (1570)
 — — jegyzője: Albert deák (1568)
 Bihari (*Bihary*) Mihály, n, kancelláriai íródeák
 (1569) 219
 Biharpüspöki I. Püspöki
 Biia I. Bénye
 Bikáca (*Bikacza*) – Bicaz – Farendorf, K-
 Szoln/Máramaros m, h 85, 125
 Bikafalva (*Bykafalwa*) – Tăureni, Udvarhely
 sz/Hargita m, h 273
 Bikal (*Bewkaly*) – Bicălatu, Kolozs m, h 324
 —i lk: Vitéz Gábor
 — (*Bykali*) – Bicălat/Făgetul Ierii, Torda/Kolozs
 m, h 307
 Bikfalva (*Bykfalwa*) – Bicăfălu, Sepsz sz/Ko-
 vászna m, h 349, 350
 —i lk: Tölgyes Lukács
 Bikszád (*Bykežad*) – Bixad, Szatmár m, h 10
 Bila Cerkva I. Fejéregyház
 Bilak (*Belak*) – Bileag/Domnești, Doboka/B-
 Naszód m, h 26
 —i lkk: Friss Fábián, Jó Ambrus
 Bințiți I. Bencenc
 biráskodás, ispáni, alispáni 370, 373
 Birk I. Petele
 Bíró (*Byro*) Illés, Kozárvár 33
 — Mihály, jb, Bénye 235
 — Miklós, jb, Magyarpeterd 63
 bíró, falusi 96, 125, 188, 194, 231, 263, 348
 —, mezővárosi 18, 41, 69, 92, 103, 113, 135,
 185, 300, 318
 —, városi 14, 20, 21, 44, 96, 127, 172, 222, 262,
 289
 — l. még fogott bíró
 —i szék, kir 109, 112
 bíróság, személynöki, kir 11
 —, városi 289
 —i ítélet 109, 112
 bírság 224, 289
 Birtók (*Byrthok*) János, n, Szarvaszó 18
 — Mihály, kir ember, Ádámos 76
 birtok adományozása 10, 11, 24, 27, 31, 32, 39,
 45, 49, 56, 59, 60, 64, 75, 76, 93, 105, 108,
 112, 132, 138, 151, 152, 153, 156, 181, 182,
 190, 207, 210, 211, 215, 238, 243, 258/2,
 288, 295, 296, 297, 302, 311, 314, 317, 324,
 341, 342, 360, 375, 376
 — — gyalogpuskások kivételével 79, 140, 145,
 155, 179, 189, 192, 204, 226, 227, 266, 319,
 345
 — — hűtlenség címén 52, 85, 86, 115, 116, 161,
 184, 208, 216, 228, 248, 270, 299, 315
 — — kárpótlásul 167, 190, 369, 372
 — — katonaelemek kivételével 99, 117, 119,
 120, 128, 129, 158, 201
 — — magszakadás címén 89, 90, 106, 145, 152,
 166, 176, 205, 214, 241, 293, 307, 315, 346,
 347
 — — új adományként 22, 46, 54, 70, 71, 77, 78,
 91, 104, 109, 112, 143, 147, 148, 159, 160,
 162, 177, 183, 206, 209, 210, 214, 221, 249,
 250, 257, 258, 260, 264, 269, 272, 273, 274,
 275, 276, 277, 278, 279, 280, 286, 287, 290,
 291, 292, 294, 298, 301, 303, 305, 309, 310,
 312, 313, 321, 322, 326, 328, 330, 335, 337,
 338, 339, 340, 349, 350, 352, 353, 354, 355,
 358, 363, 364, 365, 371
 — — visszavonásáig 75, 270
 — bitorlása 177
 — csatolása mezővároshoz 246
 — cseréje 16, 51, 258, 329

- , egyházi 37, 38, 49, 75, 138, 215, 255, 369, 375
 — eladása 81, 88
 — felkérése 112
 — hátrahagyása más országban 79, 85, 155, 161, 187, 270, 345, 369, 372
 — inscribálása 19, 40, 42, 167, 238, 324
 — örökbe hagyása 45, 80, 168, 238, 315, 324, 356
 —, örökölt 19, 51, 56, 80, 109, 112, 151, 167, 190, 238, 270, 308, 365
 —, szerzett 80, 238
 —, vásárolt 80, 101, 238, 356
 — visszaszerzése 11, 308, 356
 — zálogosítása 37, 38, 45, 80, 187, 190
 birtokadomány megerősítése 306
 birtokosztály 19, 42, 45, 109, 112
 Bisericani I. Szentlélek (Udvarhely sz/Hargita m)
 Bistritz I. Beszterce
 Bistrița I. Beszterce
 Bithay I. Bétai
 Biușa I. Bösháza
 Bixad I. Bikszád
 Blandrata György (1515–1588), piemonti származású antitrinitárius reformátor, 1544–1551 és 1563–1588 között Erdélyben élt Izabella királyné, Báthory István, Kristóf és Giczey János udv orvosaként 263
 Blasfalău/Blăjenii I. Balázsfalva
 Blasowyt, n cs, Alsópátás: Petru, Salatiel és Teodor 152
 Bocsárd (*Bochyard*) – Bucerdea Vinoasă, Fehér m, h 263
 —i lkk: Simon Péter, Sós Tamás
 —i (*Bochardy*) Benedek, n és fel: Szilvási Anna 56
 Bocskai (*Bachykay*, *Bochykay*), Kismarjai, n cs: György (mh 1570), a királyi Magyarország kancelláriájának titkára, 1569-ben Erdélybe menekül, tanácsúr (1569–1570) 108, 345; Gábor, Ilona, István (1557–1606), tanácsúr (1581?–1604), kamarás (1583–1584), váradi főkap és Bihar vm isp (1592–1599), az ország generálisa (1595–1599), B-Szoln vm isp (1595–1599), helytartó (1590-es évek, több ízben), erd fejedelem (1605–1606); Jeromos, Judit, Krisztina, Sára és Simon 345
 Bodeiu (*Bodeywu*) Alexa, neamți vn (1560) 27
 Bódi (*Body*) György, leleszi prp (1552) 18
 bodnár I. kádár
 Bodó (*Bodo*) Sebestyén, j b, Székelyvásárhely 237
 Bódogfalvi (*Bodogffalwy*) Nicolae, n és fel: Ana 364
 Bodon (*Bodon*) – Budiu Mic, Maros sz/m, h 345, 354
 Bodos (*Bodos*) – Bodoș, Sepsz sz/Kovácsna m, h 295
 —i lkk: Cigány Gergely, Dávid Demeter, Elekes János és Orbán
 Bogács (*Bogachy*, *Bogacz*) – Băgaciu, Doboka/Kolozs m, h 70
 Bogártelke (*Bogartelke*) – Băgara, Kolozs m, h 79
 Bogát (*Bogatt*) – Bogata, Torda/Maros m, h 53
 —i (*Bogatty*), n cs, Bogát: András, Boldizsár, Gáspár, Imre 53, 81
 Bogdan Litus, j b, Pusztægres 63
 Boinești I. Bujánháza
 Bojár (*Boer*, *Boyer*) Gáspár, n, Bongárd 241, 245
 — István, gyalogok kapitánya (1569), Torda 113
 —, n cs, Apáti: András, István kir ember, János és Péter 90, 241, 245
 bojár 27
 Bokaj (*Bakay*) – Băcăinți, Hunyad/Fehér m, h 183, 209, 310
 Bokorfalva (*Bokorfalwa*), elpusztult település Remete közelében, Bihar m 43, 133
 Boldizsár, kir ember, Keresztúr 23, 29
 — (*Boldygar*) István, gyp, Tusnád 188
 Boldoc (*Boldoch*) – Bolduț, Torda/Kolozs m, h 80
 Boldogasszony utca (*Bodogasszony uczaya*), utcánév, Gyulafehérvár 284
 Boldogasszonyfalva (*Bodogasszonyffalwa*), Nyomát – Maiad, Maros sz/m, h 354
 Bolgárfalva (*Bolgarfalwa*), elpusztult település Halmágy környékén, Zaránd/Hunyad m 61
 —i lk: Bota Miklós
 Bolintineni I. Bálintfalva
 Bolta (*Boltha*) János, kir ember, Gáld 342
 boltosok 4
 Bolyai (*Bolyay*) Mihály, Torda vm helyettes szolgabírája (1568), Alsójára 65

- Bona Miklós deák, n, Várad 154
 Bongárd (*Bongartt*) – Bungard, Doboka/B-Na-
 szód m, h 241, 245
 —i lkk: Bojár Gáspár, Ekler Martin, Rettegi Gál
 Bonț I. Nyíres
 Boosz I. Bós
 bor 4
 — behozatala szabad városba 172
 — behozatalának megtiltása 172
 Bora, fn, erdő, Rekece 77, 95
 Bora Stan, helyettes bíró, Lamkerék 96
 Borbála, n, Apáti 241
 Borbánd (*Borband*) – Bărbant, Fehér m, h 263
 —i lk: Halász György
 Borbátvíz (*Barbattwyze*) – Râu Bărbat, Hunyad
 m, h 216
 Borbély (*Barbely*) Ferenc, n, Szentmárton 134
 — János, Debrecen 41
 — Lukács, n, Gyulafehérvár 222
 borjú 37, 356
 Bornemissza (*Bornemysza, Bornemyza*) Farkas,
 Kápolnai (mh 1572), dési kap (1560-as
 évek), tanácsúr (1563–1570), Fehér vm isp
 (1563–1568), B-Szoln vm isp (1566?), a lo-
 vasság főparancsnoka (1566) 40, 68, 238
 — János, kolozsvári királybíró (1554, 1558) 21
 — Katalin: Csanádi Demeterné
 — László, kir ember 50
 Boros István, jb, Péntek 72
 Borosbocsárd I. Bocárd
 Boroșneu Mic I. Kisborosnyó
 Borozló (*Borozlo*), elnéptelenedett település
 Mindszent mellett, Csik sz/Hargita m 188
 —i lkk: Adorján Albert és Péter, Csikó Mihály,
 Imre Tamás
 Bors (*Bors*) – Borș, Bihar m, h 74
 —i lk: Parlagi Tamás
 Borsa (*Borsa*) – Borșa, Doboka/Kolozs m, h 238
 —i lk: Zakariás András
 —i (*Borsay*) István és Mátyás, kir emberek,
 Dicsőszentmárton 76
 —i Lukács, n, Udvarhely 30
 Borzand, prédium Erdőszentgyörgy közelében,
 Maros m 143
 Borzești I. Berkes
 Borzlyuk (*Borzliug*), elpusztult település Alsó-
 szivágy mellett, K-Szoln/Máramaros m 85,
 125
 Bós (*Boosz*) – Bozeni, Maros sz/m, h 311
 Bot (*Both*) Anna: Horvát Miklósné, majd Nagy
 Istvánné
 Bota (*Botta*) Miklós, kir ember, Bolgárfalva és
 Halmágy 60, 61
 — Lupșa, jb, Felsőlunkoj 61
 Botiz I. Batiz
 Bozarad Tamás, jb, Szentkirály 65
 Bozeni I. Bós
 Bozna I. Szentpéterfalva
 Bő (*Beofalwa, Beoh, Bew*) – Beu, Maros sz/m, h
 287, 298, 328
 —i lk: Vecei Mihály
 Bögöz (*Begez, Beogez*) – Mugeni, Udvarhely
 sz/Hargita m, h 273, 280
 —i lk: Mihály Ferenc
 Bőnye (*Beonye*), elpusztult település Szilágy-
 szeg közelében, K-Szoln/Szilágy m 125
 —i lk: György Péter
 —i (*Beonyey*) György, n, Bőnye 125
 bőr 20
 — árusítása 289
 Bős (*Bews*) Ferenc, jb, Benedekfalva 139
 Bősháza (*Beoshaza, Bewshaza*) – Biușa, K-
 Szoln/Máramaros m, h 86, 116, 125
 —i Ferenc deák, K-Szoln vm alisp vagy szolgál-
 bírja (1569) 86, 116
 Bözöd (*Beozeod, Bezed*) – Bezid, Udvarhely
 sz/Maros m, h 51, 73, 329, 330
 —i lkk: Farkaslaki Pál, Gál Albert és Tamás,
 Klára Demeter, Solymosi Barabás, Vajda
 György
 Bözödújfalú I. Újfalú (Udvarhely sz/Maros m)
 Brád (*Brad*) – Brad, Zaránd/Hunyad m, h 60, 61
 —i lk: Korna István
 —i (*Bradi*) László, n, Brad 61
 —i Tamás, kir aranybeváltó (1568) 60, 61, 252
 Brassai (*Brassay*) János, n, Gyulafehérvár 89,
 141
 Brassó (*Brassow, Corona*) – Brașov – Kronstadt,
 v 14, 121
 —i lk: Benkner Markus
 Brassói Honterus-gimnázium könyvtára 121
 Bratislava I. Pozsony
 Brázova (*Brazova, Brazowa*) – Breazova, Hu-
 nyad m, h 355, 363
 —i (*Brazoway*) Petru, n és fel: Caterina 355, 364
 Breaza I. Beresztelke

- Breiber (*Brayber*) Ladislaus, varga céhmester, Kolozsvár 21, 127
 Broos I. Szászváros
 Bucerdea Grânoasă I. Búzásbocsárd
 Bucerdea Vinoasă I. Bocsárd
 Buda (*Buda, Bwda*), Budapest, M, v 3, 8, 9, 13, 50, 67, 69, 88, 167, 334, 341
 —i vn: Tomori Miklós (1533)
 —i (*Bwday*) Simon deák, n, váradi levélkereső (1568–1569) 50, 67, 69, 74, 88, 167, 334
 —i Tamás, ötvös, választómester, Kolozsvár 137
 Budacul Român/Budacu de Sus I. Oláhbudak
 Budiú Mic I. Bodon
 Buduş I. Kisbudak
 Bujánháza (*Bwyarhaza*) – Boineşti, Szatmár m, h 10
 Bulgari I. Nyírmony
 Bungard I. Bongárd
 Bunyitay Vince (1837–1915), váradi kk, egyháztörténész 4, 37, 49, 50, 74
 Burghalle I. Várhely (Doboka/B-Naszód m)
 Burján (*Bwryan*) Mihály, n, Szentlászló 162
 Buság (*Bwsak*) – Buşag, Szatmár/Máramaros m, h 10
 búza 238
 Búzaháza (*Bwzahaza*) – Buza/Grăușorul, Maros sz/m, h 286
 Búzásbocsárd (*Bwzas Bochyard*) – Bucerdea Grânoasă, Fehér m, h 184
 Bürkös (*Bwrkeos*) – Bârgăniş – Bürgesch, Fehér/Szeben m, h 177
 — (*Bwrkeos*), n cs, Bürkös: István, Miklós és Mikó 177
Bwdeoskwt I. Bideskút
Bwrkeos I. Bürkös
Bwyarhaza I. Bujánháza
Bykezad I. Bikszád (Szatmár m)
Byro I. Bíró
Byrthok I. Birtók
- C**
 Cacuciu I. Kakucs
 Kakó (*Czako*) Antal, esk polg, Kolozs 300
 —, lőfő cs, Aldoboly: János, Mátyás és Péter 199
 Cantor I. Kántor
 Capolna I. Kápolna
 Caransebeş I. Karánsebes, Sebes
 Carei I. Károly
 Castellio, olasz kőfaragómester, Gyulafehérvár 141
 Căinelu de Jos I. Nagykaján
 Căinelu de Sus I. Kiskaján
 Călata I. Kalota
 Călățele I. Kelecel
 Călineşti-Oaş I. Kányaháza
 Călugăreni I. Mikháza
 Căluşeri I. Kál
 Cămărzana I. Komorzán
 Căpeni I. Kisköpec
 Cărpiniş I. Gyertyános
 Căţalu I. Kecel
 Căţăluţul Român I. Oláhkecel
 Căţăluţul Unguresc I. Magyarkecel
 Căşeu I. Alsókosály
 Căinel I. Kiskaján
 Câmpeniţa I. Fele
 Câmpia Turzii I. Szentkirály (Torda/Kolozs m)
 Căndreş (*Kendres*) Iancu, jb, Gyertyános 62
 Căndu I. Kendő
 Cărcovici (*Krvowyth*) Petru, neamţi vn (1560) 27
 Cârneşti I. Kernyesd
 Ceanu Mare I. Mezőcsán
 Ceanul Deşert/Ceanul Mic I. Csán
 Cege (*Zego*) – Țaga, Doboca/Kolozs m, h 71
 —i Wass cs
 Cégény (*Czeged*) – Țeghea, K-Szoln/Szatmár m, h 369
 Cegléd (*Czegled*), Pest/M, h 18
 —i Péter, leleszi szerzetes pap (1552) 18
 céh I. kolozsvári és medgyesi varga, szebeni mé-
 száros, váradi kovács, sarkantyú- és kard-
 gyártó
 céhalapítás 331
 céhinas 4, 14, 289, 331
 céhkiváltságok megerősítése 14, 331
 céhlegény 14, 289, 331
 céhmester I. kolozsvári, szebeni, váradi
 — választása 4
 céhszabályzat 4, 251, 367
 — megerősítése 289
 Cehu Silvaniei I. Cseh
 Cetea I. Csáklya
 Chechey I. Csécsei
 Cheg I. Csög

- Cheia l. Mészkö
 Chelița l. Kelence
 Chemeny l. Kemeny
 Chendu l. Kend
 Chendul Mare/Chendu l. Nagykend
 Chendul Mic/Chendu l. Kiskend
 Cheowek l. Cövek
 Chepeț l. Kisköpec
 Cheud l. Kőd
 Chiakor l. Csakor
 Chiany l. Csáni
 Chibed l. Kibéd
 Chibulcut l. Köbölkút
 Chiced l. Kecsed
 Chiced-Silvaș l. Szilvás
 Chimindia l. Kéménd
 Chinteni l. Kajántó
 Chioar l. Kövár
 Chiogfalva l. Csókfalva
 Chiskhyory l. Kristyóri
 Chișfalău l. Kisnagyszilvás
 Chust l. Huszt
 Chwka l. Csuka
 Chwla l. Ciula
 Chwre rez l. Csire rész
 Chyakan l. Csákány
 Chyaklia l. Csáklya
 Chyako l. Csákó
 Chychio l. Csicsó
 chyemeleth l. csemelet
 Chyezte l. Csesztve
 Chyonokos l. Csolnokos
 Chyorchyok l. Csorcok
 Chywdepathaka/Chywda, prédiüm Máramaros
 vm területén 205
 Chywkatt l. Csukat
 Chywre rez l. Csire rész
 Chywwz l. Csúz
 Chyzzar l. Csizzár
 Ciachi-Gârbou l. Gorbó
 Ciba l. Csibafalva
 Cibu l. Cseb
 Cicârlău l. Sikárló
 Ciceu l. Csicsó (B-Szolnok/B-Naszód m és Csík
 sz/Hargita m)
 Ciceu Mihăiești l. Mihályfalva
 Cig l. Csög
 Cigány (Czygan) Gergely, kir j b, Bodos 295
 címer adományozása 9, 121, 174, 180, 196, 202,
 220, 225, 234, 268, 332, 344, 366
 — — primoroknak 157
 címerleírás 121, 157, 174, 180, 196, 202, 220,
 225, 234, 268, 332, 344, 366
 Cinta l. Fintaháza
 Cioboteni l. Csobotfalva
 Ciocârlău l. Sikárló
 Cipău l. Csapó
 Cireșeni l. Sükő
 Cisteiu de Mureș l. Csesztve
 Ciucani l. Csekefalva
 Ciuc-Sângeorgiu l. Szentgyörgy
 Ciula (Chywla), n cs, Csula: Caspar, 355, 364;
 Petru és Ștefan 95
 Ciula l. Csula
 Ciuta l. Kisnyires
 Clopotiva l. Klopótiva
 Cluj l. Kolozsvár
 Cluj-Mănăstur l. Kolozsmonostor
 Coasta l. Gyulatelke
 Cobătești l. Kobátfalva
 Coc l. Kók
 Coica (Koyka) Ioan, kir ember, Nalác 78, 95
 Cojocna l. Kolozs
 Coldău l. Kudu
 Comițig/Comșești l. Komjászeg
 Compormann és fel, Kolozsvár 12
 Copand/Copăceni l. Koppánd
 Coplean l. Kapjon
 Corbești l. Csókafalva
 Corneni l. Szilkerék
 Cornești l. Kend és Somosd
 Corona l. Brassó
 Corunca l. Koronka
 Corund l. Korond
 Coșeiu l. Kusaly
 Cotormani l. Kotormány
 Covasna l. Kovászna
 Cozma l. Kozmás (Maros sz/m)
 Cövek (Cheowek) Mihály, a, Nyomát 269
 Cracco l. Krakkó
 Crainimăt l. Németi (Beszterce sz/B-Naszód m)
 Crăciunești l. Folyfalva és Karácsonyfalva
 Crâstea (Crezthe), neamți vn (1560) 27
 Crihalma l. Királyhalma
 Crischyor l. Kristyór
 Cristești l. Maroskeresztúr

- Cristur I. Keresztúr (Hunyad m)
 Cristur-Crișeni I. Keresztúr (K-Szoln/Szilágy m)
 Cristur-Șieu I. Keresztúr (Doboka/B-Naszód m)
 Crișcior I. Kristyór
 Crișeni I. Kőrspatak és Sükő
 Crișu Negru I. Fekete-Körös
 Cucerdea Română/Cucerdea I. Kocsárd
 Cuieșd I. Kövesd
 Curiac (*Kwryak*) Dumitru, n, Szúnyogszeg 16, 258
 Curteni I. Udvarfalva
 Cușmed I. Küsmöd
 Cuzăplac I. Középlak
 Cuzdrioara I. Kozárvár
 Cyney, azonosíthatatlan település valószínűleg Munkács környékén, Bereg/U 45
 —i lk: Rác Stoian
 Czeged I. Cégény
 Czolnar Urban, jb, Móric 245
 Czyaskay I. Császkai
 Czygan I. Cigány
- CS**
- Csaba (*Chyaba*), Békéscsaba, Békés/M, h 356
 Csákány (*Chyakan*) Balázs, n, Keresztúrfalva 210
 Csáklya (*Chyaklia*) – Cetea, Fehér m, h 348
 —i lk: Szwrla Gavril
 Csákó (*Chyako*) János, lófő, Szentlélek 188
 Csakor (*Chiakor*) Ferenc, n, a kendi vár officialisa (1560) 24, 25, 26, 28
 Csáky (*Chyaky*), Adorjáni, Körösszegi, n cs: Mihály; Pál, Fráter György újvári várának praefectusa/udvarbírája (1562), ugyanabban az évben átáll Ferdinándhoz 365
 —, Mihályi, n cs: Gábor, kir udv fam, István és Katalin 99, 153; Mihály (mh 1571), II. János nevelője, gyulafehérvári dékánk (1533, 1549), hunyadi főesp (1549), kir titkár (1549–1550), tanácsúr (1549–1551, 1556–1571), kancellár (1556–1571) és kir helytartó (1565) 12, 42, 92, 97, 99, 107, 121, 153, 180, 186, 191, 193, 194, 196, 200, 202, 225, 234, 238, 268, 320, 324, 332, 344, 348, 359
 Csán (*Chan*) – Ceanul Deșert/Ceanul Mic, Torda/Kolozs m, h 56
 —i lkk: Egresi cs
- Csanád (*Chanad*) András, kir ember, Alpestes 55
 —i (*Chyanady*) János, n, nagyobb kancelláriai jegyző/íródeák (1558–1569, 1576), titkár (1569), tizedbérlo (1570) 58, 96, 156, 200, 219, 306
 —i, n cs: Demeter, nagyobb kancelláriai jegyző/íródeák (1559–1570), titkár (1570–1571, 1576) 50, 58, 74, 219, 281, 282, 375; fel: Bornemissza Katalin és Tamás 281, 282
 Csanálosi (*Chianalosy*) János, kir jb, Bihar 69
 Csáni (*Chiany*) Ferenc és Miklós, n, a, Kövesd 297
 Csapó (*Chiapo*) – Cipău, Küküllő/Maros m, h 40
 Császkai (*Czyaskay*) Dénes deák, n és fel: Katalin 315
 Csat (*Chyat*) János, gyp, Szentsimon 188
 Csatárimál (*Czathary Mal*), fn, szőlőhegy, Gyulafehérvár 57
 Csató (*Chyato*) Mihály, lófő, Szentkirály 188
 Cseb (*Chieb*) – Cibü, Udvarhely sz/Maros m, h 105
 —i lkk: Gedő János és Tamás, Jancsó Miklós, Kápolnás Pál, Kovács Pál, Miklós Gergely, Nagy Albert, Siky Péter, Szabó László, Szász János
 —i (*Chyeby*), jb cs, Cseb: András, másik András, Demeter, Miklós és Tamás 105
 Csécsei (*Chechey*) Kristóf, n, a, Kövesd 297
 Cseffei (*Kefey*) János, n 171
 Csegezi (*Czegezy*) András, n és fel: Márai Ilona 80
 — (*Czegezy*), fn, szőlő, Mészkő 80
 Cseh (*Ceh, Cheh*), Szilágycseh – Cehu Silvaniei, K-Szoln/Szilágy m, mv 85, 125, 270
 —i várkastély 85, 125
 —i lk: Nagy Benedek
 — (*Cheh*) Pál, kir jb, Benedek 348
 Cseke (*Chyeke*) Gergely, esk, kir jb, Szentgyörgy 188
 — Imre, lófő, Szentsimon 188
 — Mátyás, a, Szentsimon 292
 Csekefalva (*Chyekefalwa*) – Ciucani, Csik sz/Hargita m, h 257
 csemelet (*chyemeleth*), szövetfajta 41
 Cserefalva (*Chyerefalwa*) – Stejeriș, Maros sz/m, h 226

- Cserehegy (*Chyerehegy*), fn, szőlőhegy, Szász-fenes 156
- Cserényi (*Cherény*) Gáspár, Gergely és István, kir emberek, Balázsfalva 25, 26, 28, 238
- Cserepénye (*Chyerepenye*) Pál, n, Sziget 18
- Csesztve (*Chyezte*) – Cisteiu de Mureș, Fehér m, h 207
- i lkk: Barlabási János és fel: Szele Magdolna
- Csetnek (*Chyetnek*) – Stitnik, Gömör/Szl, h 4
- i fuvarosok 4
- Csibafalva (*Chybaffalwa*) – Ciba, Maros sz/m, h 354
- Csicsó (*Chychio*, *Chycho*, *Chyczso*) – Ciceu, B-Szoln/B-Naszód m, vár 27, 31, 32, 108, 243
- (*Chychyo*) – Ciceu, Csík sz/Hargita m, h 182, 188
- i lk: Lázár János
- Csík szék királybírája: Andrassy Péter (1569)
- Csikó (*Chyko*) Gergely, kir ember, Szentgyörgy 182
- Illés, lófő, Mindszent 188
- Mihály, lófő, Boroszló 188
- Csíkсомlyó l. Somlyó (Csík sz/Hargita m)
- Csíksszentgyörgy l. Szentgyörgy (Csík sz/Hargita m)
- Csíksszentmárton (*Chykzentmarton*, *Zentmarton*) – Sânmartin, Csík sz/Hargita m, h 257
- i lk: Jakab András
- Csincsapataka (*Chynchypataka*), fn, patak, Huszt 299
- Csipkés (*Chipkes*), fn, Erdősszentgyörgy 143
- Csire (*Chywre*) András, n, Álmosd 166
- Margit: Erdőhegyi Imréné
- Csire rész (*Chwre rez*), fn, Kalotaszentkirály és Magyarókerke 186
- Csiszár (*Chyzar*) Lukács, polg, Gyulafehérvár 222
- Pál, polg, Gyulafehérvár 96
- csiszárok l. váradi kovácsok
- Csittfalva (*Chyttfalwa*), elnéptelenedett település Csittscentiván határában, Maros sz/m 302
- Csittscentiván (*Chyttcentywan*) – Sântioana de Mureș, Maros sz/m, h 211
- i lk: Pető Farkas
- csizma 20
- Csobotfalva (*Chyobafalwa*) – Cioboteni, Csík sz/Hargita m, h 250
- Csók (*Chiok*, *Chok*) István, kir ember, Pestény 78, 95, 123
- Csóka falva (*Chyokaffalwa*) – Corbești, Maros sz/m, h 158
- Csókfalva (*Chiogfalwa*, *Chiokfalwa*, *Chyokfalwa*) – Satul-Cioc/Trei Sate, Maros sz/m, h 143, 155, 227
- Csolnokos (*Chyonokos*), kir ember 55
- Csont (*Chionth*) Lőrinc és Máté, lófők, Kendő 327, 340
- Csorcsok (*Chyorchyok*) Ferenc, n, harmincados (1569), Karánsebes 229
- Csög (*Cheg*) – Cig, K-Szoln/Szatmár m, h 369
- Csuka (*Chywka*) Mátyás, n, Haró 62
- Csukat (*Chywkatt*) Ambrus és Péter, n, Téglás 314
- Csula (*Chwla*, *Chywla*) – Ciula, Hunyad m, h 95, 364
- i lkk: Ciula Caspar, Solomon Iancu
- Csúz (*Chywz*) Demeter, lófő, Kovászna 197
- csűr 51
- D**
- Dalmár (*Dalwmar*) – Dealu Mare, Hunyad m, h 310
- Dálnok (*Dalnak*, *Dalnok*) – Dálnic, Kézdi sz/Kovássza m, h 264
- i lk: Lőrinc Antal
- Damagos l. Domokos
- Damla, esk, jb, Tibor 348
- Damos (*Damos*) – Domoșu, Kolozs m, h 22
- i lkk: Iváncsa János, Vince János
- Danch Damian és Grigore kenéz, jb, Kissolymos 125
- Dancz Opris, jb, Felsőlunkoj 61
- Dániel deák, n, Pusztægres 63
- Danylove l. Sófálva
- Dara Lazăr, jb, Valealunga 61
- Dávid (*Dawyd*) András, bíró (1570), Kolozs 300
- Demeter, kir jb, Bodos 295
- Mihály, n és fel: Bási Borbála, Szászváros 267
- Dávidháza (*Davidhaza*) – Zavydove, Bereg/U, h 45
- i lk: Balog János
- Dăbâca l. Doboka
- Dămieni l. Deményháza
- Dârjiu l. Derzs

- Deák (*Deak*) András és Kelemen, jb, Bénye 235
 — Gáspár, kir jb, Sziget 18
 — Péter, kir jb, Barót 295
 deák 17, 18, 23, 29, 33, 39, 41, 50, 56, 58, 60, 61, 63, 67, 69, 71, 74, 86, 88, 96, 112, 113, 116, 124, 154, 163, 167, 202, 203, 205, 207, 208, 214, 219, 222, 234, 239, 243, 252, 284, 304, 315, 317, 318, 320, 332, 334, 339, 342, 362, 372
 Dealu l. Oroszhegy
 Dealu Mare l. Dalmár
 Debrecen (*Debrechen, Debrecin*), Bihar/M, mv 41, 103, 174, 332, 344
 —i bíró: Jó Benedek
 —i harmincadyszámvevő: Derecskei János deák (1570)
 —i lkk: Bakócsi István, Basai László, Forgács Péter, Fóris Kristóf, Fűrész Máté, Gazdag János, Gombkötő Bálint, György deák; István; Lakat István, Mizser Péter, Nagy Balázs, Nagy Gergely, Nagy János, Szabó Boldizsár, Szíjgyártó cs, Szőcsi Márk és Tamás
 Dédácsi (*Dedachy*) Miklós, n és fel: Kéméndi Zsófia, Kéménd 109
 Degel János és László, n, Sára 249
 Dej l. Dés
 Deja l. Désháza
 Deleni l. Indal
 Deli (*Delj*) Fábián, kir ember 67, 69
 — Pál, n 45
 Delne (*Delne*) – Delnița, Csík sz/Hargita m, h 250
 Delureni l. Újlak
 Deményháza (*Demienhaza*) – Dămieni, Maros sz/m, h 354
 Demeterfalva (*Demeterffalwa*), Kobátfalvába olvadott település, Udvarhely sz/Hargita m 151
 Demetros Nicolae, jb, Osztró 95
 Demjén (*Demeyn, Demyen*) Boldizsár, László és Miklós, lófők, Aldoboly 198
 — Péter, a, Farkaslaka 303
 dénár (pénznem) 4, 289
 Dénes, váradi örök (1476–1497) 4
 Dénesi (*Dyenesy*) András, jb, Körösbánya 61
 Derecskei (*Dereschey, Derechyke-i*) János deák, debreceni harmincadyszámvevő (1570), polg, 1570-től n, Várad 332
 Derzs (*Derce, Ders*) – Dârjiu, Udvarhely sz/Hargita m, h 260, 273, 280
 Dés (*Dees, Des*) – Dej, B-Szoln/Kolozs m, mv 5, 15, 33, 94, 196, 325
 —i plb 5, 94
 —i iskolamester 5, 94
 —i sókamara 5
 —i lkk: Fekete János, Máté deák, Mátyus cs, Szilágyi Mihály, Török István
 —i utcanév: Malom utca
 —i szőlőhegy 196
 Dési ref. egyházi lt 5
 Dési (*Desy*) Jakab, n, kancelláriai íródeák (1569) 86
 — Mihály, jb, Kecset 72
 Désháza (*Deshaza*) – Deja, K-Szoln/Szilágy m, h 125, 139
 —i lkk: Kelemen Bálint, Kis György és Máté, Rénes László
 Deutschbach l. Szászvölgye
 Dicsőszentmárton (*Dychyeozent Marton*) – Diciosânmartin/Tárnáveni, Küküllő/Maros m, mv 76
 —i lkk: Borsai István és Mátyás, Román Ferenc
 Diód (*Dyod*) – Stremți, Fehér m, h és vár 341
 disznó 289
 Disznódi (*Dyznoldy*) Thomas, mészáros, Szeben 367
 Doba (*Doba*) – Doba, K-Szoln/Szilágy m, h 86, 116, 125, 139
 —i lk: Spácai Menyhárt
 — l. még Nagydoba
 Dobai (*Dobay*) György, kir ember, Mányik 90, 245
 — János, K-Szoln vm alisp (1569) 116, 139, 195
 Doba Mare l. Nagydoba
 Dobó (*Dobo*) Ferenc, erd sókamara isp (1533) 13
 Dobófalva (*Dobofalwa*) – Dobeni, Udvarhely sz/Hargita m, h 273
 Doboka (*Doboka*) – Dăbâca, Doboka/Kolozs m, h 71
 — vm alisp: Keresztúri Gáspár (1560)
 — — jegyzője: Tomori Miklós (1569)
 Dobokai (*Dobokay*) Imre, kir ember, Doboka 71
 — István, kir ember, Jenő 71
 Doboli de Jos l. Aldoboly
 Dobra l. Jófő

- Dobravica (*Dombrawicza*) – Dumbrăvița, Szatmár/Máramaros m, h 156
- Dobrocina (*Dombrochyna*) – Dobrocina, B-Szoln/Szilágy m, h 228
- Dobszai (*Dobzay*), n cs, Keresztúr: István, konyhamester (1568), ítélőmester (1577–1580), anyja: Spácai Anna és fel: Nagy Borbála 65, 176
- Dóci (*Doczy*), n cs, Várad: Gergely kir lovászmester (1569), Miklós és fel: Jaksics Erzsébet 124
- Dolha (*Dolha*) – Dovge, Máramaros/U, h 18
- i, n cs: Boldizsár, Ferenc, György és János 18
- Domáld (*Domald*) – Domald – Maldorf, Küküllő/Maros m, h 40
- Dombai (*Dombay*) Benedek, gyulafehérvári helyettes örk (1560–1569), levélkereső (1560, 1572–1573) 96
- Dombravica (*Dombravycza*), elpusztult település Pestény, Brázova és Várhely környékén, Hunyad m 77, 95
- i lk: Avram
- Dombrawicza* l. Dobravica
- Dombrochyna* l. Dobrocina
- Domnești l. Bilak
- Domokos (*Damakos*), lófő cs, Selye: András, Balázs, György, Imre és Miklós 285, 333
- domonkos kolostor, Várad 37, 38
- apácakolostor, Kolozsvár 44
- Domoșu l. Damos
- Domsa Bertalan, n, Fejéregyház 18
- Dósa (*Dosa*) Lőrinc, jb, Kobátfalva 151
- Dovge l. Dolha
- Drág (*Dragh*) – Dragu, Doboka/Kolozs m, h 268
- i lk: Nagy Ferenc
- Drágffy (*Dragffy*), Béltéki, n cs: Boldizsár 11; Gáspár (mh 1545), Kraszna (1530–1545) és K-Szoln vm isp (1530, 1533–1545) és fel: Báthory Anna 11, 168; János (mh 1526), pohárnokmester (1508–1512), étkefogómester (1510–1515), kir tárnokmester (1518–1523), K-Szoln és Kraszna vm isp (1518–1526), Temes vm isp és az alsó részek főkap (1522–1526), országbíró (1525–1526) 10, 11, 168, 170; Magdolna 11, 168, 170
- Dragomir (*Dragumer*) Clement, jb, Tótfalu 72
- Dragoș (*Dragos*) Laurențiu és Luca, jb, Kőd 125
- Drăgoi (*Draguy*), jb, Rekece 77
- drincs, csere 51, 73
- Drojdii l. Seprőd
- Duma (*Dwma*) Ioan, jb, Tibor 348
- Dumbrăvița l. Dobravica
- Dumbrăviță l. Szúnyogszeg
- Dumitrești l. Szentdemeter
- Dumitrița l. Kisdemeter
- Dusó (*Dwso*) Ilona: Nánási Gergelyné
- Dyenessy l. Dénesi
- Dyznoldy l. Disznódi
- E, É**
- Écsi (*Echy, Ethy*) Klára: Ábrámfői Istvánné
- Ege (*Eege*) – Ighiu, Udvarhely sz/Hargita m, h 260
- i (*Egey*) György, jb, Szentandrás 74
- Eger (*Agria*), Heves/M, v 284
- i Nagy cs
- Egerbegy (*Egerbegy*) – Tămășești, K-Szoln/Máramaros m, h 85, 125
- Egeres (*Egeres*) – Aghireșu, Kolozs m, mv 45
- Égerhát (*Egerhatt*) – Arghișat/Ariniș, K-Szoln/Máramaros m, h 125, 270
- i lkk: Balázs János, Fiú László, György András
- Egerház (*Egerhaz*), prédium Mezőbánd környékén, Maros sz/m 258/2
- Egresi (*Egressy*), n cs, Csán: Ágnes: Balog Menyhátrné, András és fel: Bakó Erzsébet, Kelemen, Mihály, kir ember 56; Péter 63, 65
- egyezmény Erdély és a királyi Magyarország viszonyáról l. Miksa német-római császár
- egyezség 11, 41, 48, 80, 83, 170, 210, 218, 219, 244, 258. L. még peregyezség
- érvénytelenítése 168
- egyházi javak szekularizációja (1556. november 25.) 49, 57, 66, 75, 79, 87, 126, 138, 156, 212, 215, 255
- egytelkes nemes l. nemes, egytelkes
- Ekler Martin, jb, Bongárd 245
- Elekes (*Elekes*) – Alecuș, Fehér m, h 235
- i lkk: Mihály jb; Szombat Nistor, Tót Péter, Vopra Péter
- János és Orbán, kir jb, Bodos 295
- i (*Elekessy*) Boldizsár, n, Elekes 235
- ellentmondás iktatásnak 64, 96, 97, 130, 186, 236, 237
- visszavonása 64, 97

előljáróság, mezővárosi 41, 92, 103, 113, 135, 185, 300, 318
 —, széki 14
 —, városi 14, 20, 21, 44, 127, 172, 247, 262, 331, 367
 emberölés 208
Emberstelke, prédium Bürköcs és Ágotaköves között, Fehér/Szeben m 177
 Endes Balázs, lófő, Szentsimon 188
 Énlaka (*Eyenlaka*, *Iienlaka*, *Illyenlaka*) – Inlăceni, Udvarhely sz/Hargita m, h 230, 273, 294, 321
 —i lk: Antal Mihály
 Enyed (*Enied*, *Enyed*) – Aiud – Gross-enyed/Strassburg, Fehér m, mv 25
 —i Wolfard cs
Eor/Ewr l. Ör
Eossy l. Ősi
 Episcopia Bihorului l. Püspöki
 építés 12, 51, 73, 88, 113, 193, 255, 318, 361, 362
 építkezési költségek megtérítése 79
 Eplen Michael, esk, kir jb, Zsolna 23
 Eppel Péter, esk polg, Kolozsvár 21
 Erdély 20, 134, 142, 185, 223
 — elleni támadás 185
 Erdélybe való betelepedés 79, 85, 155, 187, 306
 Erdélyből való távozás 142
 Erdélyi Református Egyházkerület Központi Gyűjtőlevéltára 94
 Erdélyi (*Erdely*) Sebestyén, Somkeréki, n 238
 erdélyi püspök l. gyulafehérvári püspök
Erdeog l. Ördög
 Erdő (*Erdeo*) Miklós, kir ember, Alsószentmihályfalva 56, 63, 235
 erdő 12, 43, 77, 95, 236, 237, 283
 Erdőhegyi (*Erdeohegy*) Ferenc, n, Bihar 66
 — Imre, n és fel: Csire Margit 186
 Erdős (*Erdews*) Gábor, Várad 74
 —i (*Erdeossy*), fn, Erdőszentgyörgy 143
 Erdőszáda (*Erdewszada*) – Ardusat, Szatmár m, h 369
 Erdőszentgyörgy (*Erdeozentgieorgy*) – Sângeorgiu de Pădure, Maros sz/m, h 143
 —i fn: Barcsai, Csipkés, Erdősi, Horgföld, Kékénykerék, Oláhmező
 Eremieni l. Szentimre (Maros sz/m)
 Erneul Mare l. Nagyernye

Ernye l. Nagyernye
 erődítmény 161
 eskü 168
 — feloldása 168
 esküdt, falusi 23, 125, 188, 231, 348
 —, mezővárosi 41, 92, 103, 113, 135, 185, 254, 300, 318
 —, városi 14, 20, 21, 44, 74, 127, 172, 212, 222, 242, 262,
 Esterházy cs hercegi ágának lt 11
 Eszéki (*Ezeky*) András, n, Huszt 299
 Etéd (*Eeted*, *Etted*) – Atid, Udvarhely sz/Hargita m, h 274, 275, 276, 277, 279, 303, 322, 371
 —i lkk: Albertfi Pál és Péter, Gedő Demeter, Hadnagy István, Kovács János, Lukácsi cs, Vágási Gáspár
 étekgőgő mester: Baki Pál (1569)
Ews l. Ős
Eyenlaka l. Énlaka
Eztana l. Stana
 ezüst 224, 289
 ezüstbeváltás 137

F

Faber Domokos, kir jb, Sziget 18
 faggyú árusítása 289
 familiáris, kir udv: Balog Ferenc, Bánffy György, Barlabási Farkas, Becskereki János, Bethlen Farkas, Csáky Gábor, Guszarit-Horvát János, György András, Iván deák, Károlyi László, Kátai György, Nagy Máté, Nánási Gergely, Narancsit Péter, Pataki Imre, Seraski Seraphin, Szőcs Tamás, Tompa István. L. még servitor
 Fancsika (*Fanchyka*) – Făncica, Bihar m, h 167
 — Balázs és Imre, n, Peterd 176
 —i (*Fancykay*) Kristóf, n, Huszt 315
 Farendorf l. Bikáca
 Farkadin (*Farkady*) – Fărcădin/Unirea, Hunyad m, h 216
 —i lkk: János és ifj. János, Safran Petru
 Farkas Farkas, Harinai, ítélőszéki ülnök (1568), tanácsúr (1570) 238
 — Ádám, esk, kir jb, Paszmos 23
 — Gergely, jb, Szentjános 74
 Farkaslaka (*Farkaslaka*) – Lupeni, Udvarhely sz/Hargita m, h 303
 —i lk: Demjén Péter

- i (*Farkaslaky*) Pál, n, a, Bözöd 73, 329
 Fayzel Ambrosius, esk, kir jb, Kisdemeter 23
 Fazakas János és Tamás, jb, Alsójára 65
 Făgăraș l. Fogaras
 Făgetul Ierii l. Bikal
 Făncica l. Fancsika
 Fărcădin l. Farkadin
 Fântânele l. Ős
 Fântânița l. Köbölkút
 Fecser (*Fecher*) Kelemen, esk, kir jb, Szentiván 23
 fegyverhordozó 187
 Fehér vm alisp: Bácsmegyei Ferenc (1570)
 Fehérvári (*Albensis*) András deák, n, nagyobb kancelláriai jegyző (1568–1569) 58
 — Tamás deák, a Magyarországi Részek tizedbérllője (1570) 372
 Feier (*Feyer*) Lorenz, mészáros, céhmester, Szeben 367
 Feigendorf l. Mikeszásza
 Fejér (*Feyer*) János, kir ember, Gáld 342
 Fejéregyház (*Feyregyhaz*) – Bila Cerkva, Máramaros/U, h 18
 —i lk: Domsa Bertalan
 Fekete (*Fekethe*) András és Gergely, n, a, Lőrincfalva 353
 — János, jb, Dés 196
 Fekete-Körös (*Nigri Krisii*) – Crișu Negru, folyó, Bihar m 318
 Feketepatak (*Fekete Patak*), elpusztult település Felsőfernezely mellett, Szatmár m 10
 Fele (*Feleffalwa*) – Câmpenița, Maros sz/m, h 351, 352
 —i lk: Ábrám Demeter
 Felegregy (*Felegryed*) – Agrij, Doboka/Szilágy m, h 221
 Felenyed (*Fel Enyed*) – Feleiu/Aiudul de Sus, Fehér m, h 57
 —i fn: Felenyed, patak 57
 Felgyógy (*Felseodiog*) – Geoagiul de Sus, Fehér m, h 348
 —i lk: Mihul bíró
 Felseolunka l. Felsőlunkoj
 Felsőberekszó (*Felseo Berego*) – Bârsău de Sus, K-Szoln/Szilágy m, h 85, 125. L. még Alsóberekszó
 Felsőfalu (*Felseofalw*) – Negrești-Oaș, Szatmár m, h 10
 Felsőgyékényes (*Felseo Gykenes*) – Gichișul de Sus/Jichișu de Sus, B-Szoln/Kolozs m, h 72
 —i lkk: Ludas István, Mercze Luca
 Felsőjára (*Felseo Jara*) – Iara, Torda/Kolozs m, h 65, 307
 —i lk: Lupsai János
 — l. még Alsójára
 Felsőkosály (*Felseokosaly, Felsewkossal*) – Rugășești, B-Szoln/Kolozs m, h 27, 32, 33, 108
 —i fn: Kosálypataka, Rugășești
 — l. még Alsókosály
 Felsőlunkoj (*Felseolonka*) – Luncoiu de Sus, Zaránd/Hunyad m, h 61
 —i lkk: Bota Lupșa, Dancz Opriș
 — l. még Alsólunkoj
 Felsőpeterd (*Felseo Peterd*) – Petridul de Sus/Petreștii de Sus, Torda/Kolozs m, h 80, 347. L. még Közép-, Magyarpeterd
 Felsősebes (*Felsewsebes*) – Șebișul de Sus/Sebiș, Doboka/B-Naszód m, h 23. L. még Alsósebes
 Felsőszék (*sedes superior*) – Medgyes szász szék része 14
 —i vargák 14
 — l. még Alsószék
 Felsőszilvás (*Felso Zylvas*) – Silvașu de Sus, Hunyad m, h 95
 —i lk: Pap Mihály
 Felsőszivágy (*Felseo Zywagy*) – Asuaju de Sus, K-Szoln/Máramaros m, h 85, 125. L. még Alsószivágy
 Felsőtorja (*Felseotoria, Felseotorya*) – Turia, Kézdi sz/Kovácsna m, h 46
 —i Apor Balázs, Ferenc és Miklós
 — l. még Alsótorja
 Felsővárca (*Felseo Warza*) – Oarța de Sus, K-Szoln/Máramaros m, h 85, 125. L. még Alsó-, Középvárca
 Feltóti (*Feltothy*) András, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1567–1571), sószámvévő (1586–1587) 86, 182, 188, 219, 233, 255, 342
 Feneșul Săsesc l. Szászfenes
 Feneșul Unguresc l. Oláhfenes
 Fényes (*Fynyes*) Demeter, esk, jb, Inó 125
 Ferdinánd (I.), német-római császár (1556–1564), magyar király (1526–1564) 17, 18, 161, 185

- Ferebicz Ambrus, jb, Móric 245
 Ferenc deák, K-Szoln vm alisp vagy szolgabírája (1569), Bősháza 86, 116
 — deák, polg, Gyulafehérvár 284
 — (Szeremlyéni), gyulafehérvári prp (1509–1539) 12
 —, G[...], n 55
 — (*Ferench*) Balázs, lófő, Páva 336, 337
 — János, jb, Kisnyíres 125
 — Pál, a, Oláhfalva 278
 festőművész: Schutze Georg
Fewres l. Fűrész
 Ficsor (*Fichyor*) István, kir ember, Simontelke 25
 — Mátyás, n, Magyaró 119
 — Mihály, kir ember, Magyaros 25
 Filstich (*Fylstich*) Lorenz, esk polg, Kolozsvár 21
 Finciu l. Újfalu (Kolozs m)
 Fintaháza (*Fynthaza*) – Cinta, Maros sz/m, h 345
 Firenze (*Florentia*), Ol, v 366
 Firika (*Fyryka*) Miklós, n, Alsójára 65
 Firtănuș l. Martonos
 Fiscut l. Fűzkút
 Fiú (*Fyw*) László, esk, jb, Égerhát 125
 Fizești l. Füzesd
 fizetés szolgálatért 144. L. még javadalmazás
 Florești l. Szászfenes
 Fodor Antal, jb, Móric 245
 — Benedek, lófő, Szentimre 188
 — György, esk, kir jb, Szentiván 23
 — István, főbíró (1558, 1566), Kolozsvár 21, 44, 262
 — Lukas, esk, kir jb, Zsolna 23
 — Tamás, jb, Szentbenedek 235
 Fogaras (*Fogaras*) – Făgăraș – Fogarasch, Fehér/Brassó m, mv és vár 16, 258
 —i lk: Majlát Gábor
 fogott bíró 11, 40, 48, 51, 73, 80
 Fohnagy (*Fohnagi*) Vid, kir jb, Igen 255, 263
 Folyfalva (*Folyfalwa*) – Foi/Crăciunești, Maros sz/m, h 354
 folyó 57, 187, 318, 362
 Fonos Tryff, jb, Benedekfalva 125
 font (súlymérték) 289
 Forgács (*Forgach*) Ferenc, Gimesi (1535–1577), váradi ppk (1557–1566), alkancellár (1560–1563), 1568-tól II. János híve, tanácsúr (1570–1575), kancellár (1571–1575), történetíró 79, 238, 306
 — Péter, esk polg, Debrecen 41
 forint, lengyel 187
 Fóris (*Foris*), 1570-től n cs, Debrecen: Bálint, Boldizsár, Gáspár, János és Kristóf 344
 — Ferenc, jb, Bénye 235
 Forró (*Forro*) János, Háportoni, Fehér vm isp (1588–1594), 1594-ben kivégzik 235
 — Klára: Illési Kozma fel és Péter, Szentrontás 130
 fosztogatás, moldvai hadsereg által 134
 Fotosmartonos l. Martonos (Sepsi sz/Kovácsna m)
 Fotoș l. Martonos (Sepsi sz/Kovácsna m)
 főesperesség l. krasznai, kükküllői
 főkapitány, magyarországi: Balassa Menyhárt (1559–1561)
 Földvári (*Feoldwary*) Bálint, ítélőmester (1558–1566) és István n, Gyulafehérvár 57, 96
 — Gáspár, kir ember, Alsószentmihályfalva 56, 63
 —, n cs: Anna, György, másik György és János 110
 Franciaország 341
 Fráter György, Martinuzzi (1482–1551), I. János tanácsura (1532–1540), budai udvarbíró és vn (1533–1541), kincstartó (1534–1551), váradi ppk (1534–1551), Bihar vm örökös isp (1534–1551), kormányzó és országos főbíró (1541–1551), bíboros, kinevezett esztergomi érsek (1551), az erd fejedelemség megszervezője 99, 153, 179, 191, 194
 Frauenbach l. Nagybánya
 Friss (*Frys*) – Friș/Lunca, Doboka/B-Naszód m, h 23
 — (*Fris*) Fábián, jb, Bilak 26
 Frumoasa l. Szépvíz
 Fundătura l. Jenő
 Futásfalva (*Futasfalwa*) – Alungeni, Kézdi sz/Kovácsna m, h 46, 360
 —i lkk: Makó Márton, Varjasi Bálint
 fuvarosok (vasárosok), Csetnek 4
 fürdőház, tordai 113
 Fűrész (*Fewres*) Máté, polg, Debrecen 41, 103
 Füzesd (*Fyzech*) – Fizești, Hunyad m, h 355, 365

- Füzeséri (*Fwzessery*) György, kir ember, Sziget 17, 18
 Füzskút (*Fewzkwtt*) – Fiscut/Sălcuța, Doboka/B-Naszód m, h 238
Fwzessery l. Füzeséri
Fynyes l. Fényes
Fyw l. Fiú
Fyzech l. Füzesd
- G**
- G[...] Ferenc, n 55
 G[...] Lukács, n 26
 Gagy (*Gagy*) – Goagiu, Udvarhely sz/Hargita m, h 206, 210
 —i lk: Márk
 Gál (*Gaal*) Albert és Tamás, a, Bözöd 51
 — István, n, Sziget 18
 — Miklós bíró, a, Mindszent 188
 Galac (*Galacz*) – Galați, Hunyad m, h 355, 363
 — (*Galacz*) – Galații Bistriței – Heresdorf, Doboka/B-Naszód m, h 90
 —i lk: Pestesi Máté
 Galambfalva (*Galambffalwa*) – Porumbenii, Udvarhely sz/Hargita m, h 206, 210
Galapataka, fn, patak, Újfalu 73
 Gáld (*Gald*) – Galda de Jos, Fehér m, h 342
 —i lkk: Bolta János, Fejér János
 Galda de Sus l. Oláhgáld
 Gáldtő (*Galthew*) – Galtiu, Fehér m, h 342
 —i (*Galthwy*), kir ember, Gáldtő 342
 —i Balázs, kir ember, Sárd 342
 Gálfalva (*Galffalva*, *Kalfalwa*) – Găleşti, Maros sz/m, h 120, 145, 269
 Gálfi (*Galffy*) János, Kocsárdi, nagyobb kancelláriai íródeák (1567–1570), Aranyosszék királybírája, kamarás (1578, 1580–1581), tanácsúr (1578–1593), főudvarmester (1583–1589), 1593-ban kivégzik 86, 182, 219, 255, 263, 265, 342
 — Mihály és Tamás, n, a, Mészkö 56, 63, 64, 80, 83, 84
 gálic 137
 Ganch Fabian, jb, Arany 62
 Gancza Avram, jb, Hacaszal 95
 Gardánfalva (*Gardanfalwa*) – Gârdani, K-Szoln/Máramaros m, h 85, 125
 Garndorf l. Árdány
 Gáspár, kir ember, Sárd 342
- , Ap[...], n 81
 Gávai (*Gaway*), n cs, Véd: Lukács, Bihar vm alisp (1561), másik Lukács és Miklós 167, 334
Gavonozan, elpusztult település Hunyad vm-ben 104
 Gazdag (*Gazdagh*) János, esk polg, Debrecen 41
 gázló 27
 Găești l. Gálfalva és Göcs
 Gălățeni l. Szentgerice
 Găstrade l. Gesztrágy
 Gârbou l. Gorbó
 Gârciu l. Göröcsfalva
 Gârdani l. Gardánfalva
 Geaca l. Gyeke
 Gedő (*Gedeo*) Demeter, a, Etéd 275
 — János és Tamás, jb, Cseb 105
 Geges (*Geges*) – Ghinești, Maros sz/m, h 143
 Geoagiul de Sus l. Felgyógy
 Geoch l. Göcs
Georeochifalwa l. Göröcsfalva
Georgen l. Görgény
Georgtelke l. Györgytelek
 Gerard deák, karánsebesi aranybeváltó (1569) 163
 geréb 23
 Gereb Johann, villicus (1570), Petele 254
 Gerend (*Gerend*) – Grind/Luncani, Torda/Kolozs m, h 53, 64
 —i lkk: Hancu Petru és Truța, Nagy Benedek, Sós István, Vas Gergely, Zakariás Bálint
 —i (*Gerendy*) György és János, kir emberek, Gerend 53, 64
 Gerendszentmárton (*Gerendzentmarton*), Sós-szentmárton – Sânmartinul Sărat/Gligorești, Torda/Kolozs m, h 64
 —i lk: Béli Benedek
Gereoffy l. Gyerőfi
 Gergely (Koppányi), gyulafehérvári dékánk (1522–1530), éneklők (1524–1525, 1533), örkk (1536) 12
 —, váradi olvasókk (1472–1487) 4
 — deák (Somlyai), jogügyigazgató (1578–1594), 1594-ben az ellenzéki vezetők között kivégzik és fel: Wass Anna, Szentegyed 56, 71
 — deák, Máramaros vm alisp (1552), Sziget 17, 18

- deák, n, Bihar 69
 — deák, polg, aludvarbíró (1569), Gyulafehérvár 96
 — András I. Kis Gergely András
 — Mihály, lófő, Almás 374
 Gernyeszeg (*Gyernyeszeg*) – Gornești – Kerzing, Torda/Maros m, h 175
 —i lk: Molnár András
 Gerő (*Gereo*) András, bíró, jb, Inó 125
 Gesztényi (*Gesztheny*) Lénárd, jb, Kissajó 23
 Gesztrágy (*Gezragy*) – Găstrade/Straja, Kolozs m, h 293
 —i Albert és Ferenc, n, Gesztrágy 293
 Gewrhes I. Görhes
 Gheorghe Doja I. Lukafalva
 Gheorgheni I. Szentmiklós (Gyergyó sz/Hargita m)
 Gherla I. Újvár
 Ghindari I. Makfalva
 Ghinești I. Geges
 Ghiriș-Sâncraiu I. Szentkirály
 Ghirolt I. Girolt
 Gichișul de Sus I. Felsőgyékényes
 Giczzy (*Gichi*, *Gyczy*) János (mh 1589), gyulai kap (1564–1566), váradi kap (1572–1575), főkap (1576–1585), Bihar vm isp (1577–1583), tanácsúr (1585–1589), kormányzó (1585–1588), az ország generálisa (1588–1589) 155, 161
 Gilău I. Gyalu
 Gimes (*Gimes*, *Gymes*) – Jelenec, Nyitra m/Szl, h 79, 238, 306
 —i Forgács Ferenc
 Gir[...] Kristóf, kir jb, Oroszfalu 26
 Girolt (*Gyrott*) – Ghirolt, B-Szoln/Kolozs m, h 72
 —i lkk: Hagyó Tamás, Kádár Bertalan
 Giti (*Githi*) Márton, esk, jb, Völcsök 125
 Giulateleci I. Gyulatelke
 Giurtelecu Hododului I. Györgytelek
 Gligorești I. Gerendszentmárton/Sósszentmárton
 Goagiu I. Gagy
 Goczman Gregor, esk polg, Petele 254
 Gogan Dionisie, esk, jb, Udvarhely 125, 139
 Golchón Florian, kir jb, Malomárka 26
 Gombás (*Gombas*) János és Péter, jb, Alsótorja 360
 Gombkötő Bálint, esk polg, Debrecen 41
 Gonozpatak, fn, patak, Kosztafalva 43
 Gorbó (*Gorbo*) – Ciachi-Gârbou/Gârbou, Doboka/Szilágy m, h 19
 —i lkk: Tisza László és Lukács
 —i udvarház 19
 Gorinčove I. Herincse
 Gornești I. Gernyeszeg
 Goroszló I. Kisgoroszló
 Göcs (*Geoch*) – Găești, Maros sz/m, h 339
 Görgény (*Georgen*) – Gurghiu, Torda/Maros m, vár 254
 Görhes (*Gewrhes*) Farkas és János, kir emberek, Szarvaszó 17
 Göröcsfalva (*Georeochifalwa*) – Gârciu/Satu Nou, Csík sz/Hargita m, h 335
 görögök 20
 Grădiște I. Várhely (Hunyad m)
 Grăușorul I. Búzaháza
 Grind I. Gerend
 Grodenczki Bálint, n, helyettes kamarás (1567, 1569–1570) 89, 90, 245, 256
 Grose Iancu, jb, Gyertyános 62
 Grossenyed I. Enyed
 Grossschogen I. Nagysajó
 Grosswardein I. Várad
 Groza Petru, jb, Kisfalud 263
 Grușor I. Kisgörgény
 Gurghiu I. Görgény
 Guszarit-Horvát (*Gwszaryth Horwatt, Horwat*) János, kir udv fam 128. L. még Susalit-Horvát
- GY**
- gyalogok kapitánya: Bojár István (1569)
 gyalogpuskás 188
 — kivételezése 79, 99, 117, 119, 120, 128, 129, 140, 145, 155, 158, 179, 189, 192, 201, 204, 226, 227, 266, 319, 345
 —kiváltság 328
 Gyalu (*Gyalw*) – Gilău, Kolozs m, mv és vár 261
 —i lk: Karvai Gáspár
 gyám 96, 356
 — kijelölése 110, 238, 343
 Gyarmat (*Gyarmat, Gyarmatt*), Balassagyarmat, Nógrád/M, mv 19, 111, 161
 —i Balassa cs
 Gyeke (*Gyeke*) – Geaca, Kolozs m, h 293

- Gyergyó szék királybírája: Andrassy Péter (1569)
- Gyerőfi (*Gereoffy*) Gáspár, n 65
- Gyerőmonostor (*Gereomonosstra, Giereomonos-thor*) – Mănăsturul Unguresc/Mănăstireni, Kolozs m, h 22, 324, 339, 357, 358
- i Kabos cs
- i lkk: Kemény Ferenc és fel: Márton Sára, Mariana Ioan, Mészáros Péter
- Gyertyános (*Gyertanos*) – Cârpiniș, Hunyad m, h 62
- i lkk: Căndreș Iancu, Grose Iancu
- György frater I. Fráter György
- deák, esk polg, Debrecen 41
- (*Gyeorgy*) András, kir udv fam, Égerhát 125, 270
- András és Miklós, n, Kisfalud 192
- Benedek deák, jb, Szentandrás 74
- Illés, kir jb, Barót 295
- Péter, jb, Bőnye 125
- Györgyfi (*Georgyffy*) Ambrus és Imre, lófők, Küsmöd 323
- Györgytelek (*Georgtelke, Georgytelke*) – Giurtelecu Hododului, K-Szoln/Szilágy m, h 85, 125
- Gyulafehérvár (*Alba, Alba Gywla, Alba Iulia, Feyerwar*) – Alba Iulia – Karlsburg/Weissenburg, Fehér m, v és vár 2, 28, 29, 31, 32, 34, 35, 36, 38, 40, 48, 50, 55, 56, 57, 58, 60, 68, 71, 75, 76, 78, 79, 83, 84, 85, 86, 87, 90, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 106, 107, 108, 109, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 213, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 238, 239, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 254, 255, 256, 257, 258, 258/2, 259, 260, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374
- bírók: (1569) Pontyos Ferenc, Szász Márton
- i vn: Horvát Simon (1569), Vajda István (1568)
- i alvn: Horvát Simon (1568)
- i vár udvarbírája: Szentmihályi Lőrinc (1569)
- — aludvarbírája: Gergely deák (1569)
- i kápt (hiteleshelyként) 12, 283
- — tagjai: Dombai Benedek helyettes örkk (1569); Csáky Mihály dékánkk, Enyedi/Wolfard Adorján kk, Ferenc prp, Gergely éneklők, Zsigmond örkk (1533)
- — birtokai 75, 138, 215
- i levélkeresők: Szentmihályi Lőrinc (1568, 1572–1573), Verőcei János (1567, 1569, 1572–1573)
- i püspökség és birtokai 369
- i ppk: Statileo János (1526–1542)
- i vikárius: Enyedi/Wolfard Adorján (1531–1541, 1543)
- i kolostor 284
- i székesegyház 57
- i Háromkirályok-oltárigazgatóság háza
- i Magdolna-oltárigazgatóság háza
- i Máté apostol elnevezésű ház
- i Szent György-oltárigazgatóság háza
- i Szent Mihály arkangyal elnevezésű ház
- i prépostság és udvarbírótság épülete 87
- i lkk: Borbély Lukács, Brassai János, Castallio köfaragó, Csiszár Lukács, Csiszár Pál, Ferenc deák, Földvári Bálint, Kovácsi Imre, László Gergely, Orosz Benedek, Pajzsgyártó Ferenc, Pásztor Gál, Quarty-i Gywriczko, Schutze Georg, Seraski Seraphin, Sipos István, Șerban Francisc, Székely Máté, Székely Mátyás, Tamás deák, Závada Péter
- i utcanév: Boldogasszony utca
- i házak 48, 96, 141, 219, 239, 284
- i kert 284
- i fn: Csatárimál
- Gyulafi (*Gywlaffy*) László, Rátóti (mh 1579), ti-hanyi kap (1560–1568), veszprémi főkap (1567–1568), tanácsúr (1570–1579), erd főkap (1570?–1579) 85, 86, 125, 136, 238, 243, 248

Gyulai (*Gwlay*, *Gywlay*), n cs: Anna, Boldizsár, Erzsébet, István 238; Mihály (mh 1570), tanácsúr (1560–1570), dobokai isp (1570), portai követ és fel: Anna 238, 240; másik Mihály, Pál 238

Gyulatelke (*Gywlatelke*) – Giulatelec/Coasta, Doboka/Kolozs m, h 238

Gyűjtő (*Gywytheo*) István, kir jb, Martonos 296

H

háború 21, 172

Hacaszal (*Haczaczel*) – Hăţăgel, Hunyad m, h 95

—i lkk: Banc Dumitru, Gancza Avram, Iloman Dumitru, Milotin Ştefan; Moise jb, Varga Nicolae

Haczogy I. Hátszegi

Hacsó (*Hachyo*) Simon, kir jb, Sziget 18

hadifelszerelés 122, 150, 161, 198, 199, 230, 259, 285, 316, 323, 326, 327, 328, 333, 336, 351

Hadház (*Hathaz*), Szabolcs/M, h 314

hadjárat, magyarországi 271

—, németek ellen 52, 129, 201

hadjáratban való részvétel 52, 129, 147, 148, 150, 179, 181, 192, 193, 194, 201, 250, 270, 271, 314, 326, 328

Hadnagy (*Hadnagy*, *Hannagy*) István, a, Etéd 277

Hadrév (*Hadrew*) – Hădăreni, Torda/Maros m, h 53, 56, 64, 80

—i (*Hadrewy*) Ferenc, kir ember 53, 64

hadsereg 161, 192

hágcsók 192

Hagymás (*Hagymas*) – Hăşmaş/Plaiuri, Torda/Kolozs m, h 52, 53, 65, 118

—i (*Hagmas*, *Hagymasssy*), Beregszói, n cs: Kristóf (1521 k–1578), tanácsúr (1556–1578), Máramaros vm isp (1558–1567), máramarosi sókamárás (1558), huszti várkap (1559), az ország generálisa (1566), a Medgyes széki káptalan dékánja (1566), váradi főkap (1567-től), K-Szoln vm isp (1570–1576), Kővár ura (1567–1571) 23, 29, 74, 125, 369, 370, 372; fel: Lévai Dorottya, Miklós 23, 29

Hagyó (*Hagyo*) Tamás, jb, Girolt 72

Hajósok árokja (*Hayossok arokya*), fn, Sziget 362

Halábori (*Halabori*) Pál, n 245

Halász (*Halaz*) Ádám, kir jb, Paszmos 23

— György, bíró, kir jb, Borbánd 263

Haller Péter (1500–1570), szebeni polgármester (1543–1546, 1550–1553, 1555–1556) és királybíró (1552–1570), Ferdinánd kir tanácsura (1551), Erdély kincstartója (1552–1553) 242

Halmágy (*Halmagi*) – Hălmagiu, Zaránd/Arad m, h 60

—i lkk: Bota Miklós, Moga Gáspár

Halmas (*Halmws districtus*), kerület Mehádiától nyugatra, a Néra felső folyása mentén, a mai Krassó-Szörény megye területén 152

Haltucher Stefan, medgyesi varga 14

Hancu (*Hanko*) Petru és Truţa, jb, Gerend 64

Hanisa (*Hannos*), elpusztult település Kis- és Nagygoroszló környékén, K-Szoln/Szilágy m 248

Harai (*Haray*) Péter, n, Haró 62

Haraklyáni (*Haroklyany*) János, 1569-ben K-Szoln vm alisp vagy szolgabírája, 1572-ben alisp, Menyő 86, 116

—i László, a váradi vár udvarbírája (1569–1570) 191, 193, 234, 318

háramlás, kincstár 92, 109, 112, 142, 154, 243, 375

—, — hűtlenség címén 52, 85, 116, 161, 184, 208, 216, 228, 248, 270, 299, 315

—, — magszakadás címén 89, 106, 113, 145, 152, 207, 268, 293, 307, 346, 347

—, — szekularizáció címén 49, 57, 66, 75, 79, 87, 126, 138, 156, 212, 215, 255, 369

Harangod (*Harang*), ma puszta Nagykálló határában, Szabolcs/M 167

Harina (*Harynnya*) – Herina – Münzdorf/Mönchschorf, Doboka/B-Naszód m, h 238

—i Farkas Farkas

—i (*Harinay*) Farkas, n 26

harmincad adományozása 361

— bérlése 361

harmincadhely létesítése 20

Harmincados (*Harminczados*) Orbán, kir jb, Bihar 69

- harmincados: Csorcok Ferenc (1569). L. még váradi
- harmincadszámvevő l. debreceni
- Haró (*Haro*) – Häräu, Hunyad m, h 62
- i lkk: Csuka Mátyás, Harai Péter
- Haroklyany* l. Haraklyáni
- Háromkirályok-oltárigazgatóság háza, Gyulafehérvár 87
- hártya 4, 6, 9, 12, 14, 20, 21, 27, 289
- határjárás 43, 133
- határozat l. bírósági, országgyűlési
- Hathaz* l. Hadház
- Hátszegi (*Haczogy*) György, kir ember 78
- Hatvani (*Hattwany*) Gergely, polg, Mikeháza 33
- Havad (*Hawad*) – Neaua, Maros sz/m, h 143
- Havasalfölde (*Transalpinensis*, *Transsalpinia*) 20, 42
- i vd: Moise Vodă
- ház adományozása 19, 57, 87, 92, 142, 144, 165, 232
- — magszakadás címén 113, 141, 284, 368
- — új adományként 66, 67, 191, 371,
- , bérelt 41
- cseréje 12, 92, 135, 283
- , egyházi tulajdonban 12, 36, 48, 57, 66, 69, 87, 92, 135, 218, 222
- eladása 41, 103
- építése 51, 73, 88, 238
- , falusi 19, 40, 51, 73, 80, 88, 102, 122, 142, 144, 232, 259, 368, 371
- , kőből épített 12, 141, 234, 283, 284
- , mezővárosi 15, 17, 18, 41, 66, 67, 69, 92, 103, 113, 135, 164, 191, 196, 261, 267, 299, 315, 325
- nemesítése 17, 18, 165, 169, 191, 193, 196, 232, 320
- örökbe hagyása 80, 281
- , romos 12
- , városi 9, 12, 36, 48, 57, 87, 96, 124, 141, 218, 219, 222, 229, 234, 239, 281, 283, 284
- zálogosítása 40
- Hădăreni l. Hadrév
- Hălmagiu l. Halmágy
- Hărău l. Háró
- Hăşmaş l. Hagymás
- Hăţâgel l. Hacazsel
- Hedvig/Szöcsi (*Hedwygk/Zewchy*) Augustin (mh 1576), szebeni polgármester (1562, 1566–1576) és királybíró (1570–1571) 242
- Hegedüs (*Hegedews*) Gál, kir jb, Sziget 18
- Heidendorf l. Besenyő (Beszterce sz/B-Naszód m)
- helytartó: Csáky Mihály (1565), Petrovics Péter (1556)
- Hencida (*Henczyda*), Bihar/M, h 88
- i lkk: Horvát cs, Székely cs
- Hendel Johann, esk, kir jb, Kisdemeter 23
- Henter Miklós, n, a, Nagyajta 158, 159
- Herceg (*Herczegh*) Antal, esk polg, Kolozsvár 21
- Miklós, n 27, 31, 32, 33, 34
- Herencsényi (*Herenchyeny*) Mihály, kir ember, Zágor 76
- Heresdorf l. Galac (Doboka/B-Naszód m)
- Herina l. Harina
- Herincse (*Herenchye*) – Gorinčove, Máramaros/U, h 299
- Hermannstadt l. Szeben
- Hertczws Grigore és Petru, jb, Paptelke 19
- Hetele Mihály, jb, Szászvölgye 235
- Hétközhely (*Hetkeozhely*), utcanév, Várad 234
- Heud (*Hyud*), elpusztult település Cintos közelében, Fehér/Maros m 69
- i lk: Pribék Péter
- Hídalmás (*Hydalmás*) – Hida, Doboka/Szilágy m, h 220, 221
- i lkk: Szakács cs
- Hirschel (*Hyrsel*) Georg, n, nagyobb kancelláriai jegyző (1568–1569) 58, 96, 200
- hitbér 209
- hiteleshely l. váradi
- Hodos (*Hodos*) – Hodoşa, Maros sz/m, h 354
- hold (területmérték) 44, 143
- Homlokos Antal és Bálint, kir jb, Petresfalva 23
- Benedek, jb, Várhely 23
- Homoródalmás l. Almás (Udvarhely sz/Hargita m)
- Homoródszemtmárton (*Homorod Zentmarton*) – Mártoni, Udvarhely sz/Hargita m, h 278
- hordó 247
- Horgföld (*Horgfeold*), fn, Erdőszentgyörgy 143
- Horlacea l. Jákótelke
- Hornyik János (1812–1885), levéltáros, történetíró 4

- Horvát (*Horwat*) – Horoatu Crasnei, Kraszna/Kolozs m, h 208
 —i fn: Szelicsealja
 — (*Horwath*) – Horovatul Român/Horoatu Cehului, K-Szoln/Szilágy m, h 85, 125
 Horvát (*Horwat*) János, n 65
 — László, kir ember, Keresztúr 55
 — Miklós, n és fel: Bot Anna 308
 — Simon, n, gyulafehérvári alvn (1568), majd vn (1569) 58, 219
 —, n cs, Hencida: Gábor, János, Mihály és fel: Pocsay Dorottya, Sára, Zsófia 88
 Hosszú (*Hozzu*) Gergely, jb, Kelence 125
 Hosszúaszoí (*Hozzwazzay*), n cs: Anna: Lugosi Máténé 346, 347; Erzsébet: másodszor Márai Gálné 80, 346, 347; Ilona: Radó Mihályné 80; Katalin: Liptai Miklósné 346, 347; Mihály és fel: Peterdi Katalin 56, 63, 346, 347; Potentiana: Bagaméri Györgyné 346, 347
 Hosszúliget (*Hozwliget, Hozzwliget*) – Sulighete, Hunyad m, h 183, 209, 310
 Hotești l. Atosfalva
 Hotin (*Hothyn*), vár és város a Dnyeszter folyó partján a mai Ukrajna területén 27
 —i vn: Negre, Văscan Movilă (1560)
 hozomány 80, 281
 Hunyad (*Hwnyad*), Bánffyhunyard – Huedin, Kolozs m, mv 22. L. még Bánffyhunyard
 Hunyadi (*Hunyad-i*) János (1407–1456), szörényi bán (1439–1446), erd vd (1441–1446), temesi isp (1443–1446, 1456), nándorfehérvári főkap, kormányzó (1446–1453), Beszterce örökös isp és országos főkap (1453–1456) 1, 2, 7, 13
 — (*Hwnyadi*) János, jb, Körösbánya 61
 hús árusítása 289
 — minőségének ellenőrzése 289
 huszadvám 20
 Huszt (*Hwszt, Hwz, Hwzt, Hwzth*) – Chust, Máramaros/U, mv és vár 17, 18, 27, 299, 315
 —i vár praefectura: Nyakazó Ferenc (1569–1570)
 —i vár kir fam: Pataki Imre
 —i lkk: Eszéki András, Fancsika Kristóf, Kemény Bálint, Máté deák, Pesti András és György, Szabó János
 —i udvarház 299
 —i malom 299
 —i fn: Csincsapataka, Kisiza
 Husztköz (*Hwztkoez*) – Nankove, Máramaros/U, h 315
 hűségeskü 168
 hűtlenség 52, 85, 115, 116, 161, 184, 208, 216, 228, 248, 270, 299, 315
 Hyud l. Heud
- I, í**
 Iacoben l. Jakabfalva
 Iara l. Alsójára, Felsőjára, Jára
 Iașu l. Jásfalva
 Icafalău l. Ikafalva
 Iceland l. Ikland
 idegenek 4, 20, 224, 247. L. még Erdélybe való betelepülés
 idézés, kir udvarba 96, 130, 186, 236, 237
 Iedul l. Jedd
 ighirdetés 255
 — románok között 142
 Igen (*Igen*) – Ighiu – Krapundorf, Fehér m, mv 255, 263, 265
 —i lkk: András Balázs, Balog János, Felnagy Vid, Nagy András, Szöcs János
 —i fn: Alsószér
 Igeni (*Igeny*) Máté, jb, Sárd 255
 Ighișdorful Român/Ighișu Vechi l. Ivánfalva
 Ighiu l. Ege és Igen
 Iienlaka l. Énlaka
 Ikafalva (*Ikafalwa*) – Icafalău, Kézdi sz/Kovácsna m, h 46
 Ikland (*Ikland*) – Iceland, Maros sz/m, h 354
 Iklódi (*Ikloody*) Bálint, kir ember, Péntek 71, 72, 217
 iktatás 17, 18, 22, 23, 25, 26, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 50, 53, 55, 56, 58, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 67, 69, 71, 72, 74, 76, 78, 84, 86, 90, 95, 96, 97, 98, 100, 116, 118, 123, 130, 136, 139, 164, 182, 186, 188, 195, 200, 217, 219, 222, 233, 235, 236, 237, 239, 245, 252, 255, 256, 263, 265, 288, 320, 342, 348, 359
 Ilba l. Iloba
 Ilencfalva (*Ilendffalwa*) – Ilieni, Maros sz/m, h 353, 354
 Ilie (*Ilies*) Luca, jb, Udvarhely 139
 Iljnycja l. Ilonca

- Illancz* l. Ilonca
 Illésfalva (*Illiesffalwa*) – Băsești, K-Szoln/Máramaros m, h 85, 125
 Illési (*Illiesy*) Kozma, n és fel: Forró Klára, Nagybőlön 130
 Iloba (*Illoba*) – Ilba, Szatmár/Máramaros m, h 10
 Iloman Dumitru, jb, Hacazsel 95
 Ilonca (*Illancz*) – Iljncja, Bereg/U, h 45
 —i lk: Rác Péter
 Illyefalva (*Illiefalwa*) – Ilieni, Sepsi sz/Kovács-na m, h 132
 —i lkk: Ágoston Miklós, Keresztes Gáspár, Miklós Ferenc, Nagy Gergely, Susalit-Horvát János
Illyenlaka l. Énlaka
 Imre, n, Sziget 205
 — Tamás, lófő, Boroszló 188
 Imrő (*Imrew*) Ambrus, kir jb, Paszmos 23
 Inácsi (*Inachy*) Mihály, kir ember, Kisbudak 23, 25, 26, 28
 Inău l. Inó és Jenő
 Ince (*Incze*) Péter, a, Keményfalva 368
 Indal (*Indal*) – Indol/Deleni, Torda/Kolozs m, h 80, 176
 —i (*Indaly*), n cs: Becski Balázsné, Gáspár, Imre, Péter és fel 72, 238
 ingóság 42, 80
 Inlăceni l. Énlaka
 Inó (*Ino*) – Inău, K-Szoln/Szilágy m, h 115, 116, 125, 139, 195
 —i lkk: Fényes Demeter, Gerő András
 inscriptio 12. L. még birtok inscribálása
 Iobăgeni l. Jobbágyfalva
 Iojib l. Józsefháza
 Ion (*Joana*), neamți vn (1560) 27
 Iowchya Mihai, jb, Lamkerék 96
 íródeák, nagyobb kancelláriai: Bácsi János, Benkó János, Bihari Mihály, Csanádi Demeter, Csanádi János, Dési Jakab, Fehérvári András deák, Feltóti András, Gálfi János, Kolozsvári Gábor deák, Kolozsvári János, Liszka Gergely, Pribék Farkas, Sulyok Imre, Székesfejérvári András deák, Szigeti Tamás deák, Szőlősi Tamás deák, Tamás deák, Tolnai Miklós deák, Tordai Tamás deák, Válaszúti Pál, Váradi Pál deák
 Irsai (*Irsay*) János, n 315
 irtvány 43, 73, 329
 iskola 231, 238
 iskolamester, dési 5, 94
 — javadalmazása 5
 ispán: Petrovics Péter 194. L. még Bihar, K-Szoln, Kraszna, Küküllő, Máramaros, Zaránd vm
 —i bíróság 370, 373
 —i tisztség adományozása 370, 373
 István deák, n, a béli vár officialisa (1570), Belényes 317, 318
 —, esk polg, Debrecen 41
 ítéletlevél 168
 ítélőmester: Földvári Bálint (1558–1566), Mecskei László (1550, 1558–1566), Szigeti Pál deák (1567–1571)
 ítélőszék esk ülnöke: Szegedi György (1570–1572)
 — l. még bírói szék
 Iuș l. Ős
 Iván (*Iwan*) deák, kir udv fam 39
 Iváncsa (*Iwancha*) János, jb, Damos 22
 Ivănești l. Kebeleszentiván, Szentiván (Maros sz/m)
 Ivánfalva (*Ivanfalva*) – Ighidșorful Român/Ighiu Vechi – Walachischeibesdorf, Fehér/Szeben m, h 177
 Iváni (*Iwani*) János, n és fel: Margit 235
 Izabella magyar királyné (1519–1559) 15, 20, 21, 24, 146, 152, 214, 238, 325
 — elleni összeesküvés 228
- J**
- Jakab András, n, a, Csíkszentmárton 257
 — Gáspár, jb, Valkó 22
 — György, jb, Várszó 22
 — János, jb, Újfalva 22
 Jakab Elek (1820–1897), levéltáros, történetíró 142, 161, 224, 341
 Jakabfalva (*Jakabfalwa*) – Iacobeni, Csík sz/Hargita m, h 257
 Jakcsi (*Jakchy*) Mihály, Kusalyi, n 125, 139
 Jakó Zsigmond (sz. 1916), történetkutató 72
 Jákótelke (*Jakothelke*) – Horlacea, Kolozs m, h 22, 91
 —i lkk: Unoka György, Vince Tamás
 Jaksics (*Jaksyt*) Erzsébet: Dóci Miklósné

- Jámbor (*Jambor*) György, pap (1569 e), Bihar 92
- Jancsó (*Janchio*) Miklós, jb, Cseb 105
- Janka István, jb, Szentlőrinc 259
- Jankafi (*Jankaffy*) János, n 245
- János (I.), Szapolyai János, magyar király (1526–1540), szepesi isp és gróf (1509–1526), Liptó vm isp (1510?–1526), koronaőr (1510?–1526), erd vd és székely isp (1510–1526), szörényi bán (1514) 7, 13, 20, 146, 300, 341
- János (II.), János Zsigmond, választott magyar király (1540–1571), Erdély első fejedelme (1556–1571) 20, 22, 23, 26, 27, 33, 42, 43, 45, 61, 62, 63, 64, 65, 69, 72, 74, 79, 92, 95, 96, 125, 139, 168, 179, 188, 222, 235, 238, 245, 254, 263, 348
- bejövetele Erdélybe 45, 49, 134, 369
- király elleni összeesküvés 228
- lengyelországi száműzetése 99, 153, 179, 191, 194
- János (ifj. Vitéz), váradi prp (1472–1481), szerémi (1481) és veszprémi ppk (1490) 4
- , n, Apáti 241
- , kir jb, Benedek 348
- és ifj. János, n, Farkadin 216
- , jb, Pusztægres 63
- bíró, jb, Völcsök 125
- (*Janos*) György, lófő, Szentimre 188
- Jára (*Jara*) – Iara, Torda/Kolozs m, h 80
- i (*Jaray*) Miklós, n 307
- i Pál, jb, Magyarpeterd 63
- Jásfalva (*Jasdfalwa*) – Iașu, Udvarhely sz/Hargita m, h 272
- javadalmazás, iskolamesteré 5
- papé 5, 255
- választómesteré 137
- Jedd (*Jed*) – Iedul/Livezeni, Maros sz/m, h 102, 354
- i lkk: Orbán cs
- Jegenye (*Jegenye*) – Leghia, Kolozs m, h 79
- jegyruha, hozomány 80
- jegyző, nagyobb kancelláriai: Bácsi János, Csanádi Demeter, Csanádi János, Fehérvári András deák, Hirschel Georg, Kolozsvári Gábor, Sulyok Imre, Székesfejevári András, Tolnai Miklós deák, Váradi Pál. L. még Bihar, Doboka, Zaránd vm
- Jelenec I. Gimes
- Jelna I. Zsolna
- Jenő (*Jeneo*) – Inău/Fundătura, Doboka/Kolozs m, h 71
- i lk: Dobokai István
- Jichișu de Sus I. Felsőgyékényes
- Jigodin I. Zsögöd
- Jimborul Mare I. Zsombor
- Jimborul Săsesc/Jimbor I. Szászsombor
- Jó (*Jo*) Ambrus, jb, Bilak 26
- Ambrus, jb, Szind 63
- Benedek, bíró (1562), Debrecen 41
- Jobbágy (*Jobagy*) Benedek, n és fel: Bánk Ilona 358
- jobbágy, telkes 19, 77, 80, 93, 105, 132, 151, 211, 295, 296, 360, 376
- , urát elhagyó 151
- Jobbágyfalva (*Jobbagyfalwa*) – Iobăgeni/Valea, Maros sz/m, h 376
- i lkk: Tót cs
- jobbágytelek 19, 56, 77, 80, 93, 95, 105, 123, 132, 151, 181, 182, 188, 211, 295, 296, 360, 376. L. még telek
- Jófő (*Joffew*) – Dobra, Hunyad m, mv 39
- i udvarház 39
- jog, rokonsági 11
- , utódlási 209
- jogügyigazgató: Tetei Lőrinc (1569–1570); magyarországi: Sárosi János (1569)
- Josiphaza I. Józsefháza
- József frater, domonkos perjel (1560), Várád 37, 38
- Józsefháza (*Josiphaza*) – Ioșib, Szatmár m, h 10
- jövedelem 1, 4, 41, 80, 137, 172, 223, 224, 231, 242, 318, 331, 356, 361
- juh 20
- Juhász István (1915–1984), egyháztörténész 142
- Jusztina, domonkos perjelnő (1566), Kolozsvár 44

K

- Kabos, Gyerőmonostori, n cs: Ferenc 324, 357; György, Imre 22; Kristóf és fel: Bánk Margit 324, 357, 358; Mihály 324, 357
- Tamás, n 171
- Kádár (*Kadar*) Bertalan, jb, Girolt 72
- Kádár József (1851–1939), történész 5, 15, 196, 325

- kádár 247
 Kajántó (*Kayanto*) – Chinteni, Kolozs m, h 79
 Kakas Lőrinc, szebeni királybíró (1490) 6, 8
 Kakucs (*Kakwch*) – Cacuciu, Bihar m, h 375
 —i lk: Pesti Imre deák
 — (*Kakwch*), elpusztult település Várad közelében, Bihar m 37
 Kál (*Kal*) – Călușeri, Maros sz/m, h 354
 kalandosság 4
 Kalara l. Klára
 Kalfalwa l. Gálfalva
 Kálmán (*Kalman*) Bálint, kir j b, bíró (1552), Sziget 18
 Kálmáncsehi (*Kalmanchiey*) Bálint deák, kir ember 219, 222, 239
 Kalmár (*Kalmar*) László, esk polg, Kolozsvár 21
 Kalota (*Kalotha*) – Călata, Kolozs m, h 22
 —i lkk: Lola János, Pap Mihály
 Kalotaszeg (*Kalothazeg*), tájegység Kolozs vm-ben 166
 Kalotaszentkirály (*Kalotazenthkyraly*, *Kalothazenttkiraly*) – Sâncraiu, Kolozs m, h 166, 186
 —i fn: Csire rész
 Kálynhaza l. Kányaháza
 kamarás, kir: Quarty-i Gywriczko (1569), Bekes Gáspár (1567–1571)
 —, kir helyettes: Grodenczki Bálint (1567, 1569–1570)
 —, aranyfinomító: Vajda Márton (1569)
 kancellár 130, 236, 237
 —, moldvai 27
 —, titkos és fő: Csáky Mihály (1556–1571)
 kancellária 97, 130, 236, 237
 —i íródeák, jegyző, titkár l. íródeák, jegyző, titkár
 —i jegyzet 13, 53, 144, 238
 kanonok l. gyulafehérvári, váradi
 Kanta (*Kanta*), Kézdivásárhelybe olvadt település, Fehér/Kovácsna m 46
 Kántor (*Cantor*), n cs: Borbála: Szakács Vitályosné és Péter 221
 — Mihály, n 235
 Kányád (*Kanyad*) – Ulieș, Udvarhely sz/Hargita m, h 280
 Kányaháza (*Kalynhaza*) – Călinești-Oaș, Szatmár m, h 10
 Kapitány (*Kapitan*) Pál, n 238
 kapitány: Nagy Gergely (1570), Serédi István (1569–1570). L. még gyalogok kap, várkap
 Kapjon (*Kaplian*) – Coplean, B-Szolnok/Szilágy m, h 108
 Kaplyán (*Kaplian*), n cs, Lele: Ferenc, K-Szoln vm szolgabírája (1559–1582), György, K-Szoln vm szolgabírája vagy alisp (1569) 86, 116, 125
Kaplian l. Kapjon
 Kápolna (*Capolna*), valószínűleg a mai Felsőkápolna – Căpâlna de Sus, Küküllő/Maros m, h 40, 68, 238
 —i Bornemissza Farkas
 —i (*Kapolnay*) Anna: Pekri Gáborné
 kápolna 212
 Kápolnás (*Kapolnas*) Pál, j b, Cseb 105
 káptalan l. gyulafehérvári, váradhegyfoki, váradi
 Kapusi (*Kapwssy*) Kálmán, j b, Szentmiklós 235
 Karácsonyfalva (*Karachyonffalwa*) – Crăciunești, Maros sz/m, h 354
 Karánsebes (*Karansebes*) – Caransebeș, Szörény/Krassó-Szörény m, v 163, 229
 —i aranybevéltő: Gerard deák (1569), Simon János (1569)
 —i lkk: Csorcsok Ferenc, Ráda Miklós, Stejkul Imre
 — (*Karansebes districtus*), kerület a mai Krassó-Szörény m területén 214
 —i bán: Berendi György (1566, 1569)
 kard 4
 kardfő 4
 kardkészítők l. váradi kovácsok
 kardmarkolat 4
 Karlsburg l. Gyulafehérvár
 Károly (*Karoly*), Nagykároly – Carei, Szatmár m, mv 11
 —i (*Karoly*) Dénes (mh 1572), Kolozs vm isp (1569) és fel: Valkai Borbála 186
 —i László, tanácsúr (1570) 115, 116, 125, 139, 195, 220, 238
 —i Péter, prédikátor (1569), Várad 154
 Karvai (*Karway*) Gáspár, Gyalu 261
 kastély, kolozsmonostori 306
 kasza 4
 kaszáló 15, 43, 51, 143, 236, 237, 325
 Kátai (*Kathay*, *Kattay*) György, kir udv fam 129, 130, 190, 201

- katonaelemek kivételezése 99, 117, 119, 120, 128, 129, 158, 201
Kaztafalwa l. Kosztafalva
 Kebele (*Kebele*) – Sânișor, Maros sz/m, h 269
 Kebeleszentiván (*Kebelezentiwan*, *Keobelezenthyan*) – Ivănești, Maros sz/m, h 298, 354
 Kecel (*Kechel*, *Keczel*) – Cățalu/Meseșenii, Kraszna/Szilágy m, h 19, 111, 207, 208
 —i lkk: Majos cs, Oláh Boldizsár
 — l. még Magyar-, Oláhkecel
 Kecsed (*Kechyett*) – Chiced/Aluniș, B-Szoln/Kolozs m, h 72, 138
 —i lkk: Dési Mihály, Tövisi Ambrus
 kecskebak 289
 Kecskemét (*Kechkemett*), Pest/M, mv 19, 111
 —i Patócsi Boldizsár és fel: Somi Anna
 Kefey l. Cseffei
 Kelecel (*Keleczel*) – Călățele, Kolozs m, h 22, 91
 —i lkk: Baglya Lazăr, Lőkös Péter
 Kelemen Bálint, n, Désháza 139
 — Imre és János, jb, Kobátfalva 151
 Kelemen Lajos (1877–1963), levéltáros, történész 224
 Kelence (*Kelenche*, *Kelencze*) – Chelintă, K-Szoln/Máramaros m, h 85, 125
 —i lkk: Hosszú Gergely, Tót Simon
 Kéménd (*Kemend*) – Chimindia, Hunyad m, h 54, 62, 106, 109, 112
 —i lkk: Dédácsi Miklós, Kéméndi cs, Tötöri cs
 —i udvarház 109, 112
 —i (*Kemendy*), n cs, Kéménd: Balázs 112; Bálint 54, 55, 62, 100; Gergely 106; György 112; János 62; Katalin: Tötöri Ferencné 112; László 106; Márk 109, 112; Sebestyén 106; Tamás 112; Zsófia: Dédácsi Miklósné 109
 Kemény (*Chemeny*, *Kemyny*) Bálint, kir ember, Huszt 17
 — Ferenc, n és fel: Márton Sára, Gyerőmonostor 339
 — János, n 22
 Kemény József gr (1795–1855), forrásgyűjtő, történetkutató 84, 345, 350, 375, 376
 Keményfalva (*Kemenffalwa*) – Târnăvița, Udvarhely sz/Hargita m, h 368
 —i lkk: Ince Péter, Máté Gáspár, Máté János, Török Péter
 Kémeri (*Kemery*), n cs: István, János és Kristóf 171
 Kend (*Kend*) – Chendru/Cornești, Doboka/B-Szoln/Kolozs m, h és vár 24, 25, 26, 28
 —i vár officialisa: Csakor Ferenc (1560)
 Kende Péter, kir jb, Oroszfalu 26
 —i (*Kendey*) György, lófő, Kendő 326
 Kendi (*Kendy*), n cs: Antal, tanácsúr (1542–1551, 1556–1558) és fel 22, 228; Farkas 245; Ferenc, I. János kap (1534), tárnokmestere (1538–1539), II. János tanácsura (1542–1548, 1556–1558), I. Ferdinánd erd vajdája (1553–1556), Izabella királyné megöleti Bebek Ferencel és Kendi Antallal együtt 1558-ban 228; másik Ferenc 238
 Kendő (*Kendeo*) – Cându, Maros sz/m, h 128, 309, 326, 327, 340
 —i lkk: Csont Lőrinc és Máté, Kendei György
 Kendres l. Căndreș
 kenéz 95, 125, 348
 kengyel 4
Keoffalwa l. Kőfalu
Keorechieľ, fn, Kosztafalva 43
Keoreospatak l. Kőrispatak
Keozeonyes l. Köszvényes
 képhamisítás 224
 Kerekes Farkas, jb, Pusztægres 65
 Kereki (*Kereky*) – Nagykereki, Bihar/M, h 138
 —i lk: Ártándi Kelemen
 Keresi (*Keressy*) Dénes, n 65
 kereskedés 4, 45, 224, 289
 kereskedő 4, 20
 Keresztély (*Krestel*, *Krestely*) Péter, a, Újfalu 73
 keresztény hit 142
 — vallásszabadság 168
 Keresztes (*Kereztes*) Gáspár, jb, Illyefalva 132
 Keresztúr (*Kerezthwr*) – Cristur-Crișeni, K-Szoln/Szilágy m, h 176
 —i lkk: Dobszai István és fel: Nagy Borbála, Spácai Anna
 — (*Kereztwr*) – Cristur, Hunyad m, h 55, 62, 100
 —i lkk: Horvát László, Keresztúri Jakab és János
 — (*Kereztwr*) – Cristur-Șieu, Doboka/B-Naszód m, h 23, 29
 —i lk: Boldizsár n

- Keresztúrfalva (*Kereztwrfalwa*), Székelykereszt-
úrba olvadt település, Udvarhely sz/Hargita
m 210
—i lk: Csákány Balázs
Keresztúri (*Kerezthwry*) Gáspár, Doboka vm
alisp (1560) 23, 29, 245
— Jakab és János, kir ember, Keresztúr 55, 62,
100
Keresztyén (*Kereztyen*) János, jb, Pusztægres 65
— János, jb, Szentkirály 65
Kernyesd (*Kernyesd*) – Cârnești, Hunyad m, h
355, 363
kert, kki 36
—, városi 12, 283, 284
Kerzing I. Gernyeszeg
Kesorú (*Kesserw*), n cs, Vingárt: István és fel:
Zamfira 42, 107; János és Katalin: Orbai
Miklósné 42
kesztyű 4
két szék I. száz szék
Kewhalom I. Köhalom
kezeségvállalás 187
kézműves 20
Kibéd (*Kibed*) – Chibed, Maros sz/m, h 143
kilenced 172
Kilian (*Kylian*), polg, Kolozsvár 12
kincstár megkárostitása 137
kincstárra háramlás I. háramlás
királybíró I. Csík és Gyergyó széki, kolozsvári,
medgyesi, szebeni
—i tisztség adományozása 242
— — megerősítése 3, 6, 8
királybíróválasztás engedélyezése 3, 6
Királyhalma (*Kyralhalyma*) – Crihalma –
Königsberg, Fehér/Brassó m, h 16, 258
királyi jog 23, 55, 60, 61, 62, 71, 72, 76, 78, 95,
182, 188, 217, 219, 222, 233, 235, 239, 288
— adományozása 46, 54, 59, 68, 70, 75, 77, 79,
91, 99, 101, 104, 106, 109, 111, 112, 113,
114, 117, 119, 120, 124, 128, 129, 134, 135,
140, 141, 143, 147, 148, 151, 152, 153, 155,
156, 158, 159, 160, 166, 170, 171, 176, 177,
179, 181, 183, 184, 189, 192, 201, 204, 205,
206, 207, 208, 209, 210, 214, 216, 218, 221,
226, 227, 228, 232, 241, 244, 249, 250, 258,
258/2, 262, 264, 269, 270, 272, 273, 274,
275, 276, 277, 278, 279, 280, 282, 283, 284,
286, 287, 290, 291, 292, 293, 294, 298, 301,
302, 303, 305, 307, 308, 309, 310, 312, 313,
315, 319, 320, 321, 322, 326, 328, 329, 330,
334, 335, 337, 338, 339, 340, 345, 346, 347,
349, 350, 352, 353, 354, 355, 358, 363, 364,
365
Királynémeti I. Németi (Beszterce sz/B-Naszód
m)
királyok, magyar 185, 254
Kis (*Kys*) Barabás Antal, lófő, Szentimre 188
— Boldizsár, polg, Várad 234
— Gergely András, a, Menaság 188
— György és Máté, n, Désháza 125, 139
— János, kir ember, Ádámos 76
— Péter, polg és fel, Kolozsvár 12
—, Szabadkai, n cs: Ambrus, gyulafehérvári ud-
varbíró és vn (1567) 40, 145; fel: Baládfi
Ilona 40; Borbála 145; János 40, 68; Zsu-
zsanna 145
Kisborosnyó (*Kysborosnyo*) – Boroșneu Mic,
Sepsi sz/Kovácsna m, h 264
Kisbudak (*Kisbudak*, *Kozbudak*) – Buduş –
Kleinbudak, Doboka/B-Naszód m, h 25, 26,
28
—i lk: Inácsi Mihály
Kischior I. Kristyór
Kisdemeter (*Kysdemethery*) – Dumitrița –
Waltersdorf, Beszterce sz/B-Naszód m, h 23
—i lkk: Adam Lukás, Angler Ambrosius, Fayzel
Ambrosius, Hendel Johann, Kovács Mihály,
Linzig Paul, Róka Márton, Wenter Andreas
és Gregor
Kisegrespataka (*Kysegrespathaka*), fn, patak,
Sziget 362
Kisfalu I. Kisnagyfalu
Kisfalud (*Kysfalwd*) – Micești, Fehér m, h 263
—i lkk: Berecki János, Groza Petru
— (*Kysfalwd*) – Micești, Maros sz/m, h 192, 211
—i lkk: Barta Márton, György András és Mik-
lós, Török János és Péter, Válaszúti Vince,
Varga László, Varga Péter és fel
— (*Kysfalwd*) – Satu Mic, Udvarhely sz/Hargita
m, h 305
Kisgoroszló (*Gorozlo*, *Kysgorozlo*) – Traniș, K-
Szoln/Szilágy m, h 115, 116, 139, 195
Kisgörgény (*Kisgergeny*, *Kysgergen*) – Gruișor,
Maros sz/m, h 345, 354
Kisiza (*Kysyza*), fn, patak, Huszt 299

- Kiskaján (*Kyskayan*) – Căinel/Căinelu de Sus, Hunyad m, h 183, 209, 310. L. még Nagyka-ján
- Kiskend (*Kyskend*) – Chendul Mic/Chendu, Küküllő/Maros m, h 40, 308
- i lk: Baládfi Ferenc
- i l. még Nagykend
- Kiskerteszőlő (*Kyskertzeolew*), fn, szőlőhegy, Sárd 255
- Kisköpecz (*Kys Kepecz, Kys Keopecz*) – Che-peț/Căpeni, Sepsí sz/Kovászna m, h 159, 160
- Kismarja (*Kysmaria*), Bihar/M, h 345
- i Bocskai cs
- Kismindszent (*Kysmyndzent*) kápolna, lerombolt, Olaszi negyed, Várad 212
- Kismogyorós (*Kys Monyoros*) – Măgheruș/Tăuți-Măgheruș, Szatmár/Máramaros m, h 10
- Kisnagyfalu (*Kisnagyfalw*), Kisfalu – Chișfalău/Satu Mic, K-Szoln/Szatmár m, h 369
- Kisnyíres (*Kisnyres*) – Ciuta, K-Szoln/Máramaros m, h 125
- i lk: Ferenc János
- Kisoklos (*Kys Oklos*) – Ocolișul Mic/Ocolișel, Torda/Kolozs m, h 307. L. még Nagyoklos
- Kispestyén I. Pestyénica
- Kissajó (*Kyssayo*) – Șieuț – Kleinschogen, Kolozs/B-Naszód m, h 23. L. még Nagysajó
- i lkk: Geszténi Lénárd, Márton deák
- i l. még Nagysajó
- Kissolyomos (*Kyssolymos*) – Șoimoșu Mic, Udvarhely sz/Hargita m, h 51, 301, 329
- i lkk: Bétai Lukács, Simó cs, Simon Ferenc
- (*Kyssolymos*) – Șoimușeni, Kővár vidéke/Szilágy m, h 125
- i lkk: Barla Péter, Danch Damian és Grigore
- Kistarlószer (*Kystarloszer*), fn, szőlőhegy, Sárd 255
- kiváltság 14, 172, 247, 254, 331
- kiváltságlevél 15, 21, 28, 29, 30, 34, 35, 72, 75, 76, 84, 98, 100, 118, 123, 125, 127, 136, 164, 195, 200, 217, 233, 235, 239, 251, 252, 256, 265, 288, 300, 304, 306, 348, 359, 367
- kivégzés 228
- kivonatos bejegyzés 30, 36, 38, 93, 94, 102, 104, 105, 108, 110, 112, 113, 114, 115, 117, 120, 122, 124, 130, 149, 152, 154, 157, 159, 162, 163, 169, 171, 173, 174, 175, 177, 186, 215, 236, 237, 258/2, 261, 267, 286, 287, 290, 291, 292, 293, 294, 297, 298, 307, 308, 343, 361, 365, 374
- Klára (*Kalara*) Demeter, Bözöd 73
- Klausenburg I. Kolozsvár
- Klein (*Kleyn*) Johann, plb (1521–1528), Kolozsvár 12
- Kleinbudak I. Kisbudak
- Kleinschogen I. Kissajó
- Klitt (*Klytt*), prédiüm Bélhagymás környékén, Bihar m 317
- Klopotiva (*Klopotiwa*) – Clopotiva, Hunyad m, h 77
- i Petru, jb, Pestyénica 77
- Klosdorf I. Szentmiklós (Küküllő/Fehér m)
- Kobátfalva (*Kobadffalwa, Kobatffalwa*) – Cobătești, Udvarhely sz/Hargita m, h 151
- i lkk: Antalfi Mátyás, Barabás Péter, Dósa Lőrinc, Kelemen Imre és János, Veres Pál
- Kocsárd (*Kochard*) – Cucerdea Română/Cucerdea, Küküllő/Maros m, h 40
- Kofor, fn, szőlő, Bihar 69
- Kók (*Kok*) – Coc/Pădurenii, Torda/Kolozs m, h 80
- kolbász 289
- Koldo I. Kudu
- kolostor I. még Gyulafehérvár, Kolozsmonostor, Kolozsvár, Várad
- adományozása 79, 306
- lerombolása 44, 284
- zálogosítása 37, 38
- Kolozs (*Colos, Kolos*) – Cojocna, Kolozs m, mv 1, 7, 13, 230, 300
- i bíró: Dávid András (1570)
- i Szent Imre-egyház
- i lk: Cakó Antal
- Kolozsmonostor (*Colosmonostor, Monostor*) – Cluj-Mănăstur – Apesdorf, Kolozs m, mv, jelenleg Kolozsvár egyik negyede 20, 79, 306
- i apátság 79, 306
- i vargák 20
- Kolozsvár (*Coloswar*) – Cluj – Klausenburg, Kolozs m, v 12, 20, 21, 42, 44, 49, 79, 127, 137, 138, 180, 283, 324
- i országgyűlés (1556. november 25.) 49, 79, 138
- i vámhely létesítése 20
- i bíró: Fodor István (1558, 1566)

- i királybírók: Barát István (1566), Bornemissza János (1554, 1558)
- i plb: Enyedi/Wolfard Adorján (1529, 1533–1534, 1542–1544); Klein Johann (1521–1528)
- i plébániaház 12
- i Szent Egyed domonkos apácakolostor, Szentegyed nevű szőlőhegyen
- i domonkos perjelnök: Jusztina és Nagy Orsolya (1566)
- i Szent János elnevezésű kőház
- i ötvös és választómester: Budai Tamás
- i vargacéh 21, 127
- i vargák 21. L. még Bendik Peter, Breiber Ladislaus, Szécsi Mihály, Szigeti Péter, Werner Anton
- i tornyok, városfal és városkapuk 20
- i lkk: Asztalos Péter, Besztercei György, Budai Tamás, Compormann és fel, Eppel Péter, Filstich Lorenz, Herceg Antal, Kalmár László; Kilian; Kis Péterné, Nagy Salatielné: Katalin, Nyíró Kelemen, Porkoláb Mihály, Sarlai Miklós, Szegedi György, Szram Stephan, Torma Dénes deák, Túri György, Vicei Antal, Wolfard István és másik István, Zákány cs
- i fn: Szentegyed
- i ház 12, 283
- i kert 12, 283
- Kolozsvár város lt 20
- Kolozsvári (*Coloswary*) Gábor deák, n, nagyobb kancelláriai jegyző/íródeák (1568–1570, 1572) 58, 86, 96, 200, 219, 342
- János, n, kisebb kancelláriai íródeák (1567–1578, 1592), nagyobb kancelláriai íródeák/jegyző (1568–1570, 1572–1588), gyulafehérvári levélkereső (1588) 182, 219, 342
- Komjátszeg (*Komyattzegy*, *Komyatzegh*) – Comițig/Comșești, Torda/Kolozs m, h 53, 56, 118
- i lk: Szilvási Imre
- i (*Komyattzegy*) János és Mihály, kir emberek, Komjátszeg 53, 56, 65, 118
- Komornyik (*Komornyk*) Mihály, n, Pósa falva 125
- Komorzán (*Komorzan*) – Cămărzana, Szatmár m, h 10
- Konnort Georg, polg, Nagyselyk 330
- konvent l. kolozsmonostori, leleszi
- Kónya (*Konya*) András, kir ember, Alpestes 55
- Kopácsi (*Kopachy*) Ferenc, pap (1568), Bihar 69
- kopja 122, 150, 198, 199, 230, 259, 285, 316, 323, 326, 327, 328, 333, 336, 351
- Koppánd (*Koppan*) – Copand/Copăceni, Torda/Kolozs m, h 63, 176
- i lk: Márton deák, Nagy Sebestyén
- korcsma 187
- Korna István, n, Brad 61
- Kornis (*Kornys*) Mihály, Szentpáli, n, a 143
- Korond (*Korond*) – Corund, Udvarhelysz/Hargita m, h 305
- Koronka (*Koronka*) – Corunca, Maros sz/m, h 189, 190, 236, 237, 311, 354
- i lkk: Mihályfi cs, Szász János, Széles Gáspár
- i fn: *Bako*
- Kósa (*Kosa*) László, jb, Alsótörja 360
- Kosa rete*, fn, Belényes 318
- Kosálpataka (*Kossalpathaka*), fn, patak, Alsókosály és Felsőkosály között 27, 32, 33
- Kosztafalva (*Kaztafalwa*, *Koztafalwa*), elpusztult település Belényes környékén, Bihar m 43
- i fn: *Gonozpatak*, *Keorechiely*, Medvepatak, Nagypatak
- Kosztai (*Kosztay*) Ignác, jb, Szkrófa 61
- Kotormány (*Kothormany*) – Cotormani, Csík sz/Hargita m, h 188
- i lk: Pál András
- Kovács (*Kowach*) Benedek, lófő, Szentimre 188
- Dragycz, jb, Mikeszása 232
- Ferenc, jb, Magyarpeterd 65
- Imre, n, a, Újfalva 73, 329
- István, jb, Széplak 139
- János, a, Etéd 279
- Kelemen, esk, jb 348
- Mihály, esk, kir jb, Kisdemeter 23
- Mihály, kir ember, Szentgyörgy 182
- Pál, jb, Cseb 105
- (*Kowachy*, *Kowacz*) Imre, kovács, polg, Gyulafehérvár 48, 218, 219, 222, 239
- kovács 4, 48, 218, 219, 222, 239, 251
- Kovácsi (*Kowachy*) Gothárd, a, Körispatak 294
- László és Péter, n 171
- Miklós, bíró, jb, Benedekfalva 125
- Pál, a, Küsmöd 312

- Kovászna (*Kowazna*) – Covasna, Orbai sz/Kovászna m, mv 197
 —i lk: Csúz Demeter
 Kozárvár (*Kozarwar*) – Cuzdrioara, B-Szoln/Kolozs m, h 33
 —i lk: Bíró Illés
 Kozbudak l. Kisbudak
 Kozmás (*Kozmas*), Kozmatelke – Cozma, Maros sz/m, h 292
 Koyka l. Coica
 Kőbőlkút (*Keobeolkwt*) – Chibulcut/Fântânița, Kolozs/B-Naszód m, h 138
 Kőd (*Keod*) – Cheud, K-Szoln/Szilágym, h 85, 125
 —i lkk: Dragoș Laurențiu és Luca, Lázár Miklós, Neagul Ioan
 Kőfalu (*Keofalwa*, *Keoffalw*) – Stoienesea, Hunyad m, h 183, 209, 310
 köfáragó 141
 Kőhalom (*Kewhalom*), szász szék 82
 Kőkenykerék (*Keokenykerek*), fn, Erdőszentgyörgy 143
 Königsberg l. Királyhalmá
 Königsdorf l. Pálos
 Kőrispatak (*Keoreospatak*) – Crișeni, Udvarhely sz/Hargita m, h 294
 —i lk: Kovács Gothárd
 Kőrösbánya (*Keoreosbanya*) – Baia de Criș – Altenberg, Zaránd/Hunyad m, mv 61
 —i lkk: Ábrám Péter, Dénesi András, Hunyadi János
 Kőrösi (*Keoreossy*) János, K-Szoln vm alisp (1556–1579), Sámson 86, 116, 125
 kősó 5
 köszörűkő 4
 Kőszvényes (*Keozeonyes*) – Mătrici, Maros sz/m, h 309
 Kővár (*Keowar*) – Chioar, Kővár vidék/Máramaros m, vár a Lápos folyó mellett, Bucsonfalva közelében 370
 — várbeli ispáni ítélőszék 370
 Kövesd (*Keowesd*) – Cuieșd, Maros sz/m, h 297
 —i lkk: Csáni Ferenc és Miklós, Csécsei Kristóf követ a törökökhöz 181, 204, 238
 Középajta (*Keozep Aytha*, *Keozepaytha*) – Aita Medie, Sepsz/Kovászna m, h 159, 160. L. még Nagy-, Szárazajta
 Középlak (*Keozeplak*) – Cuzăplac, Kolozs/Szilágym, h 171
 Középpeterd (*Keozep Peterd*) – Petridul de Mijloc/Petreștii de Mijloc, Torda/Kolozs m, h 80, 347. L. még Felső-, Magyarpeterd
 Közép-Szolnok vm isp: Hagymási Kristóf (1570–1575)
 — alisp: Dobai János (1569), Kőrösi János (1556–1579)
 — szolgabírái: Adorján Péter (1569), Kaplyán Ferenc (1559–1582)
 — alisp vagy szolgabírái (1569): Bősházai Ferenc deák, Haraklyáni János, Kaplyán György, Mór János, Nagy Bálint, Ramocsa László, Spácai Menyhárt, Szilágyszegi Pál
 Középvárca (*Keozep Warza*) – Orșita, K-Szoln/Máramaros m, h 85, 125. L. még Alsó- és Felsővárca
 közgyűlés 14
 közterhek, városi 14, 20, 172
 közút 193, 259
 közszekély 150, 197, 199, 230, 259, 285, 326, 328, 333, 351, 374
 Krakkó (*Cracco*) – Krakow – Krackau, L, v 187
 —i kapitányság vára 187
 Krapundorf l. Igen
 Kraszna (*Crazna*) vm isp: Serédi István? (1570–ig), Bánffy György (1570-től)
 —i főesperesség 12
 —i főesp: Enyedi/Wolfard Adorján (1531, 1533)
 Krasznahorvát l. Horvát (Kraszna/Szilágym)
 Krestel l. Keresztély
 Kristóf pap, váradi levélkereső (1568–1569) 50, 67, 69, 74, 88, 167, 334
 Kristyór (*Crischyor*, *Kischior*) – Crișcior, Zaránd/Hunyad m, h 60, 61
 —i (*Chrischyory*, *Kischiori*) Gáspár, kir ember, Kristyór 60, 61
 Kronstadt l. Brassó
 Krvowyth l. Cărcovici
 Kudu (*Kwldw*) – Coldău, B-Szoln/B-Naszód m, h 108
 — (*Koldo*) Iaxa 45
 Kukunjevác l. Petrovina
 Kun (*Kwn*) Ferenc, kir ember, Mányik 90, 293
 Kurtapatak (*Kwrtha Pathak*) – Valea Scurtă, Kézdi sz/Kovászna m, h 360
 —i lkk: Barla Tamás, Turbok András

- Kusaly (*Kwssal*) – Coșeu, K-Szoln/Szilágy m, h 139
 —i Jakcsi Mihály
 Küküllő (*Kikelleo*) vm isp: Baládfi Ferenc (1570–1576)
 —i főesperesség 48
 Küsmöd (*Kewsmeod*, *Kysmed*, *Kysmeod*) – Cușmed, Udvarhely sz/Hargita m, h 271, 273, 312, 313, 323
 —i lkk: Bakó Menyhárt, Györgyfi Ambrus és Imre, Kovács Pál, Márton János és Péter
Kwldw l. Kudu
Kwryak l. Curia
Kylian l. Kilian
Kysgergen l. Kisgörgény
Kysmed l. Küsmöd
- L**
- Lacóka (*Laczoka*) Bálint, n, Bideskút 125
 Lajos (II.), magyar király (1516–1526) 9, 10, 11, 244, 366
 Lakat (*Lakatth*) István, esk polg, Debrecen 41
 lakat 4
 lakoma, vendégasztal 4, 289
 Lámkerék (*Lamkerek*, *Lankerek*) – Lancrăm – Langendorf, Fehér m, h 57, 96, 142
 —i helyettes bírós: Bora Stan
 —i lkk: Iowchya Mihai, Pyaga Bara, Sava szerzetes ppk, Tordasi Pál
 —i malom 96
 —i fn: Sebes
 Lăpușneanu, Alexandru, moldvai vd (1552–1561) és fel: Ruxandra, fiai: Bogdan, Ionașco és Petru 27, 31, 32
Laschyor l. Lestyóra
 László, n, Zsombor 171
 — deák, jb, Szentjános 74
 — (*Lazlo*) Gergely, esk polg, Gyulafehérvár 222
 Lăureni l. Szentlőrinc
 lázadás, székely 181
 Lázár deák és fel: Erzsébet 234
 — (*Lazar*) Ferenc és Imre, n, a 266
 — János, kir ember, Csicsó 182, 188, 233
 — János, n, Várad 234
 — Miklós, jb, Köd 125
 Leghia l. Jegenye
 Lekence (*Lekencze*) – Lechința, Szatmár m, h 10
- Lele (*Lele*) – Leleiu, K-Szoln/Szilágy m, h 86, 116, 125, 136
 —i lkk: Kaplyán Ferenc és György, Szilágyszegi Pál
 Lelesz (*Lelez*) – Leles, Zemplén/Szl, h 17, 18, 320
 —i Szent Kereszt-konvent 17, 18
 — — (hiteleshelyként) 320
 —i prp: Bódi György (1552)
 —i szerzetes pap: Ceglédi Péter (1552)
 Lelicieni l. Szentlélek (Csík sz/Hargita m)
 Lemény (*Lemeny*) – Lemniu, Kővár vidéke/Szilágy m, h 125
 —i vajdák: Nemes David, Ioan és Simion
 lemondás keresztény hitről 142
 — székely szabadságról 150, 198, 199, 230, 285
 Lengyelország 187
 —i száműzetés 99, 134, 153, 179, 191, 194
 lengyel forint 187
 Leordeni l. Lőrincfalva
 Lesi (*Lesy*), n cs, Mezőgyarak: Bálint, Benedek, Erzsébet, János, László, Mihály és Piroska 173
 Lestyóra (*Laschyor*) – Leștioara, Zaránd/Arad m, h 249
 Léta (*Letha*) – Lita/Litenii, Torda/Kolozs m, h és vár (1561-ben lerombolták) 52, 53, 65, 161
 Lévai (*Leway*) Dorottya: Hagymási Kristófné
 levélkereső l. gyulafehérvári, váradi
Lewby/Leevby l. Lund
 Linzig (*Lynczyk*) Paul, geréb, kir jb, Kisdemeter 23
 Lipcse (*Lypchye*) – Lypča, Máramaros/U, h 299
 Lippa (*Lyppa*) – Lipova, Temes/Arad m, mv 214
 —i Torma Dénes deák
 Liptai (*Lypptay*) Miklós, n és fel: Hosszúaszói Katalin 346, 347
 Liszkai (*Lyzkay*) Gergely, n, nagyobb kancelláriái íródeák (1569) 182, 219
 Lisznyó (*Lyznyo*) – Lisnău, Sepsi sz/Kovászna m, h 349, 350
 —i lk: Sánta Kristóf
 Lita/Litenii l. Léta
 Livada l. Pusztægres
 Livádia (*Lywacze*) – Livadia de Câmp/Livadia, Hunyad m, h 216
 Livezeni l. Jedd

- lő 4, 122, 150, 198, 199, 230, 238, 259, 285, 316, 323, 326, 327, 328, 333, 336, 351
 — fizetési eszközként 88
 — patkolása 4
 Loch Gabriel, kir j b, Németi 26
 lófő 102, 122, 149, 150, 151, 188, 197, 198, 199, 230, 259, 271, 285, 316, 323, 326, 327, 328, 333, 336, 351, 374
 — kivételezése 99, 117, 119, 120, 128, 129, 158, 201
 —i örökség 250, 294, 305
 lófőség elvesztése 326, 374
 lófősegről lemondás 150, 198, 199, 230, 285
 lófősítés 102, 122, 149, 197, 259, 316, 323, 327, 328, 333, 336, 351
 — (újból) 150, 198, 199, 230, 285, 326, 374
 Lola János, j b, Kalota 22
 Lonka l. Lunka
 lopott állat 254
 Losonc (*Lossoncz*) – Lučenek, Nógrád/Szl, mv 373
 —i Bánffy cs
 lovas katona 194
 lovászmester, kir: Dóci Gergely (1569)
 —, moldvai 27
 Lőkös (*Leokeos*) Lőrinc, j b, Alsójára 65
 — Péter, j b, Kecelel 22
 Lőrinc pap 56, 63; fel: Bakó Zsófia 56
 — (*Leoryncz*) Antal, n, a, Dálnok 264
 Lőrincfalva (*Leorinchfalwa*, *Leorynczfalwa*) – Leordeni, Maros sz/m, h 319, 353
 —i lkk: Fekete András és Gergely
 Lőrincfi (*Leórinchffy*), n cs, Sasvári: András, Péter deák és fel: Márton Sára, másik Péter 339
 Lövéte (*Leowete*) – Lueta, Udvarhely sz/Hargita m, h 278
 Lubomyrsky Stanislaw, lengyel n 187
 Luca (*Luka*) Ilie, bíró, j b, Udvarhely 125
 Luca l. Lukafalva
 Lučenek l. Losonc
 Ludas (*Lwdas*) István, kir j b, Felsőgyékényes 72
 Lueta l. Lövéte
 Lugasi (*Lugasy*) Máté, n és fel: Hosszúaszói Anna 63, 346, 347
 Lugos (*Lwgas*) – Lugo, Szörény/Temes m, mv 45, 203
 —i lkk: Luka cs
 Luka (*Lwka*), n cs, Lugos: Gáspár, János, munkácsi várkap (1567 e) és fel: Zugorján Magdolna, Márton és Péter 45, 203
 Lukács deák, n, Zaránd vm jegyzője (1568) 60, 61, 252
 —, G[...], n 26
 — (*Lwkacz*) János, lófő, Szentkirály 188
 —i (*Lwkaczy*), a cs, Etéd: Antal, Balázs, Gothárd és Mihály 322
 Lukafalva (*Lwkaffalwa*) – Luca/Gheorghe Doja, Maros sz/m, h 345
 Lunca l. Friss és Lunka
 Luncani l. Gerend
 Luncoiu de Jos l. Alsólunkoj
 Luncoiu de Sus l. Felsőlunkoj
 Lund (*Leeby*, *Lewby*), Svédország, v 1
 —i posztó l
 Lunka (*Lonka*) – Lunca, Zaránd/Hunyad m, h 60, 61, 252
 —i lkk: Bertényi Pál, Ribicei cs
 Lupaş, Ioan (1880–1967), történész 142
 Lupeni l. Farkaslaka
 Lupisc, j b, Pestény 77
 Lupsai (*Lupsay*) János, n, Felsőjára 65
 Lupul, n, Zajkány 95
 Lypča l. Lipcse
Lywacze l. Livádia
- M**
- Maak Lorenz, esk, kir j b, Zsolna 23
 Macsesdi (*Machesdy*) Petru, n és fel: Anka/Ancha 355, 364
 Madéfalva (*Amadefalwa*) – Siculeni, Csík sz/Hargita m, h 182, 188, 335
 —i lkk: Antal Balázs, Antal Pál, Mezei János
 Magdolna-oltárigazgatóság háza, Gyulafehérvár 57
 Magfalva l. Makfalva
 mágnás 324
 magszakadás 11, 19, 89, 106, 113, 114, 141, 145, 152, 166, 168, 176, 205, 207, 209, 214, 238, 241, 284, 293, 307, 315, 324, 345, 346, 347, 356, 368
 Magyar János, Bácsmegyei, n 371
 Magyarfenes l. Oláhfenes
 Magyarigen l. Igen

- Magyarkecel (*Magyarkeczel*) – Căţăul Unguresc/Meseşenii de Jos, Kraszna/Szilágy m, h 208. L. még Kecel, Oláhkecel
- Magyarmecske l. Mecske
- Magyaró (*Magyoro, Mogioro, Mogyoro*) – Aluniş, Torda/Maros m, h 117, 119, 144, 165
- i Bánffy Pál
- i lkk: Ficsor Mátyás, Mór Gergelyné, Székely András, Székely Benedek, Dénes és Péter
- i udvarház 144, 165
- Magyarókeréke (*Mogyorokerek*) – Muerău/Aluniş, Kolozs m, h 166, 186
- i fn: Csire rész
- Magyarország 85, 155, 185, 191, 194
- i Részek 372
- Magyaros (*Magiaros*) – Şieu-Măgheruş – Ungersdorf, Doboka/B-Naszód m, h 25
- i lk: Ficsor Mihály
- Magyarpalatka (*Magyarpalotka*) – Pălatca, Kolozs m, h 114
- i lk: Orros Kelemen
- i udvarház 114
- Magyarpeterd (*Magyar Peterd*) – Petridul de Jos/Petreştii de Jos, Torda/Kolozs m, h 63, 65, 80, 347
- i lkk: Biró Miklós, Járαι Pál, Kovács Ferenc
- l. még Felsőpeterd
- Maiad l. Nyomát
- Majlát (*Majlat*) Gábor (mh 1577), Fogaras, fogarasi kap és a felkelő székelyek elleni csapatok egyik vezére (1562), 1566-ban ismét kap, majd ugyanabban az évben kiköltözik Erdélyből 16, 258
- Majos (*Maius, Mayws*), n cs, Kecel: János, Máté és fel: Szele Anna 207, 208
- Makai (*Makay*) Illés deák, n és fel: Szele Magdolna 207, 208
- Makfalva (*Magfalwa, Makffalwa*) – Ghindari, Maros sz/m, h 143, 204
- Makkos Osvát, kir jb, Vermes 245
- Makó (*Mako*) Márton, jb, Futásfalva 360
- Makrai (*Makray*) László, kir ember, Szentgyörgy 32
- Maldorf l. Domáld
- malom 96
- adományozása 57, 299
- építése 362
- építésének engedélyezése 318
- , kétkerekű 57
- malomhely 33
- adományozása 27, 362
- Malom utca (*Malom uczyaya*), utcanév, Dés 196
- Malomárka (*Malmarok*) – Monariu – Minarken, Doboka/B-Naszód m, h 26
- i lkk: Golchön Florian, Süveges Tamás
- Malomfalva (*Malomfalwa*) – Morăreni, Udvarhely sz/Hargita m, h 305
- i lkk: Sófai János, Székely Balázs és Mihály, Vas György
- (*Malomffalwa*) – Morăreni/Moreşti, Maros sz/m, h 122
- mandatum 17, 18, 22, 23, 25, 26, 28, 32, 33, 50, 53, 55, 56, 58, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 67, 69, 71, 72, 76, 78, 84, 86, 90, 95, 96, 116, 125, 139, 179, 181, 182, 188, 219, 222, 235, 245, 255, 263, 342, 348
- Mányik (*Manik, Manyk*) – Manic, Doboka/B-Naszód m, h 90, 241, 245, 256, 293
- i lkk: Dobai György, Kun Ferenc, Seres Márton, Székely János, Sztrigyi János, Takács István
- Márai (*Maray*), n, a cs, Mészkö: Anna: Széles Menyhátrné, András 80; Gál és fel: Hosszúaszói Erzsébet 56, 63, 64, 65, 80, 83, 84, 346, 347; Ilona: Csegezi Andrásné, János, Kata: Somogyi Jánosné 80
- Máramaros vm isp: Nyakazó Ferenc (1568–1572)
- alisp: Gergely deák (1552)
- i sókamara isp: Nyakazó Ferenc (1569)
- Máramarossziget l. Sziget
- Marcelháza (*Marczelhaza*) – Marţihaz, Bihar m, h 37
- marha 289
- marhakereskedés 289
- Mariana (*Maryana*) Ioan, jb, Gyerőmonostor 22
- Márk, n, a, Gagy 206, 210
- márka (ezüst mértékeként) 137, 224, 289
- Márkod (*Markod, Markodfalwa*) – Mărculeni, Maros sz/m, h 286, 309, 326, 340
- Márkosfalva (*Markusfalwa*) – Mărcuşa, Kézdisz/Kovácsna m, h 264
- Marktschelken l. Nagyselyk
- Márkus (*Markws*) László, jb, Pusztægres 65
- Paul, esk, kir jb, Zsolna 23

- Marocz* l. Móróc
 marokvas 4
 Maroskeresztúr (*Maros Kerezthwr*) – Cristești,
 Maros sz/m, h 158
 Marosnémeti l. Németi (Hunyad m)
 Marosvásárhely l. Székelyvásárhely
 Marosszereda (*Maros Zereda*), Nyárádszereda –
 Miercurea Nirajului, Maros sz/m, mv 246
 Marsinai (*Morsinai*) Ferenc, n 95
 Márton deák, jb, Kissajó 23
 — deák, Koppánd 63
 — (*Marton*) Imre, a, Menaság 188
 — János és Péter, lófők, 1570-től primorok,
 Küsmöd 271, 273
 — Mihály, a, Szentsimon 291
 — Sára: Lőrincfi Péter deák fel, majd Kemény
 Ferencné
 — Tamás, lófő, Szentimre 188
 — (*Marthon*), n cs, Nagyfalva, Varsolc: Katalin:
 Szele Mártonné és Mihály 207
 Martonfalva (*Martonfalwa*) – Mártineni, Kézdi
 sz/Kovácsna m, h 93
 —i lkk: Székely István, Varga jb
 Martonos (*Marthonos*), Fotosmartonos – Fotoș,
 Sepsi sz/Kovácsna m, h 296
 —i lkk: Gyűjtő István, Vikárius Máté
 — (*Martonos*) – Firtănuș, Udvarhely sz/Hargita
 m, h 273, 312
 Mártontelke (*Martontelke*) – Motișdorf/Motiș –
 Mortendorf, Fehér/Szeben m, h 40
 Marțihaz l. Marcellháza
 Másfél (*Masfel*) András és Márton, lófők,
 Szentlőrinc 259, 290
 Máté (*Mate*) – Matei – Mathesdorf, Doboka/B-
 Naszód m, h 245
 —i lkk: Barabás Simon, Rimbog Leonhard
 Máté deák, Máramaros vm szolgabírája (1558),
 Huszt 17
 — deák, esk polg, Dés 33
 — n, a, Szombatfalva 260
 — (*Mathe*) Gáspár, a, Keményfalva 368
 — János, lófő, Keményfalva 368
 — Zsigmond, bíró, kir jb, Benedek 348
 Máté apostol elnevezésű ház, Gyulafehérvár 57
 Matskási cs lt 27, 45
 Mátyás (I.) magyar király (1458–1490) 1, 2, 3,
 5, 6, 7, 8, 9, 13, 94, 300
 — (*Matthyas*) Mihály, kir jb, Barót 295
 Mátyus (*Matthyws*), n cs, Dés: Anna, Imre és
 Márton 325; Mihály 15, 196, 325; fel:
 Katalin és Péter 325
 mázsa (mérték) 4
 Mădăraș l. Mezőmadaras
 Măgheran l. Mogyorós (Maros sz/m)
 Măgheruș l. Kismogyorós, Mogyorós (Sepsi
 sz/Kovácsna m)
 Mănăsturul Unguresc/Mănăstireni l. Gyerőmo-
 noster
 Mărculeni l. Márkod
 Mărcușa l. Márkosfalva
 Mártineni l. Martonfalva
 Mártiniș l. Homorodszentmárton
 Mătrici l. Kőszvényes
 Mănău l. Monó
 Mecske (*Mekcze*), Magyarmecske, Baranya/M, h
 16, 258
 —i László, ítélőmester (1550, 1558–1566) 16,
 258
 Medesér (*Medeser*) – Medișor/Medișoru Mare,
 Udvarhely sz/Hargita m, h 151
 Medgyes (*Meggies*, *Meggis*, *Meggyes*) – Mediaș
 – Mediasch, Medgyes sz/Szeben m, v 14,
 81, 234, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242,
 243, 244, 247, 331
 —i országgyűlés (1570. január 1.) 240
 —i királybíró 247
 —i vargacéh 14, 331
 —i vargák: Haltucher Stefan, Valentin
 —i kádárok 247
 Medișa/Medieșu Aurit l. Meggyes
 Medișor/Medișeru Mare l. Medesér
 Medvepatak (*Medwepatak*), fn, patak, Koszta-
 falva 43
 Medvés (*Medwes*) – Medveș, Fehér m, h 235
 —i lkk: Barta János, Székely Albert
 Meggyes (*Megyes*) – Medișa/Medieșu Aurit,
 Szatmár m, h 11
 —i Móróc István
 —i (*Meggyessy*), n cs, Belényes: István, belé-
 nyesi vd (1569 e), János és László 191, 194
 Méhes (*Mehes*) János, bíró (1569), Bihar 92
 Mekcze l. Mecske
 Melit (*Melyti*) Márta: Mihályfi Tamásné
 méltóságsor, egyházi 4, 12
 Menaság (*Menassag*) – Armășeni, Csík sz/Har-
 gita m, h 188, 257

- i lkk: Kis Gergely András, Márton Imre, Pető Benedek
mentesítés 15, 17, 102, 122, 165, 169, 185, 191, 193, 196, 229, 232, 234, 259, 261, 267, 320, 325
Menyhárt (*Menyhartt*) István, kir j b és fel: Fruzsina, Barót 295
Menyő (*Menyeo*, *Meónyeó*) – Mineu, K-Szoln/Szilágy m, h 86, 116, 125, 139
—i lkk: Haraklyáni János, Móré János, Nagy Bálint, Ramocsa László
Mercze Luca, kir j b, Felsőgyékényes 72
Merești l. Almás (Udvarhely sz/Hargita m)
mérgezési kísérlet 228
Merişor l. Monostor
mérték, hossz: rőf 1; vég 41
—, súly: font 289; márká 137, 224, 289; mázsa 4; piseta 137
—, terület: hold 44, 143
Meseşenii de Jos l. Magyarkecel
Meseşenii de Sus l. Oláhkecel
Mészáros (*Mezaros*) Péter, j b, Gyerőmonostor 22
mészároscéh l. szebeni
Mésző (*Mezkeo*) – Mischiu/Cheia, Aranyos sz/Kolozs m, h 56, 63, 64, 80, 83, 84, 346, 347
—i lkk: Gálfi Mihály és Tamás, Márai Gál és fel: Hosszúaszói Erzsébet, Szentgyörgyi Bálint, Udvari Péter, Vagyas cs
—i fn: Csegezi
Mezéd (*Mezed*), elpusztult település Alsókajánél és Fornádia környékén, Hunyad m 104, 183, 209, 310
Mezei (*Mezey*), n, a cs, Madéfalva, Rákos, Szentmiklós: János, Márton, Mihály, Miklós és Péter 335
Mezőcsán (*Mezeo Chan*) – Ceanu Mare, Torda/Kolozs m, h 80
Mezőgyarak (*Mezeogiarak*), ma pusztá Gesztől délre, Bihar m 173
—i lkk: Lesi cs
Mezőmadaras (*Mezeomadaras*) – Mădăraş, Maros sz/m, h 153
mezőváros 1, 11, 15, 17, 18, 41, 42, 66, 67, 69, 79, 85, 92, 103, 113, 125, 126, 135, 164, 185, 191, 196, 246, 253, 254, 255, 261, 263, 265, 267, 299, 300, 304, 315, 320, 325, 331, 362, 369, 372
Mic (*Myk*) Gheorghe, j b, Pontosfalva 193
Mica l. Mikeháza
Micăsasa l. Mikeszásza
Miceşti l. Kisfalud (Fehér m és Maros sz/m)
Micske (*Myske*), elpusztult település Váradtól ÉNy-ra, Bihar m 49, 50, 74, 98
Miercurea Nirajului l. Marosszereda
Mihai Viteazu l. Alsószentmihályfalva
Mihály, j b, Elekes 235
— (*Myhaly*) Ferenc, a, Bögöz 280
— János, j b, Benedekfalva 139
Mihályfalva (*Mihalyfalwa*) – Ciceu Mihăieşti, B-Szoln/B-Naszód m, h 243
Mihályfi (*Myhalffy*), n, a cs, Koronka: János, Tamás és fel: Melit Márta 189, 190, 236, 237, 311, 354
Mihályi (*Mihaly*), Sopron/M, h 153
—i Csáky cs
Mihăeşti l. Szentmihálytelke
Mihul (*Myhwl*), bíró, j b, Felgyógy 348
Mikai (*Mykai*), n cs, Szentmárton: Anna: Balassi Bernátné, Balázs, Boldizsár, Borbála: Tomori Miklósné, Gáspár, Katalin 134
Mikeháza (*Mykehaza*) – Mica, B-Szoln/Kolozs m, h 32, 33, 34
—i lkk: Hatvani Gergely, Nagy Gergely
Mikeszásza (*Mykezaza*) – Micăsasa – Feigendorf, Küküllő/Szeben m, h 47, 232
—i lkk: Kovács Dragycz, Móré László, Pándi Péter, Tabiási István, Walzer Georg
—i udvarház 232
Mikháza (*Mykhaza*) – Călugăreni, Maros sz/m, h 326
Miklós (*Myklos*) Ferenc, j b, Illyefalva 132
— Gergely, j b, Cseb 105
Miksa (II.), német-római császár, magyar király (1564–1576) 79, 85, 155, 161, 192, 270, 306
— egyezménye Erdély és Magyarország viszonyáról 369, 372
Miletincki (*Miletynczky*) Ferenc, kir ember, Ádámos 76
Milotin (*Mylotyn*) Ştefan, kenéz, j b, Hacazsel 95
Minarken l. Malomárka
Mindenszentek-kolostor, domonkos rendi, Várad 37, 38
—oltárigazgatóság háza, Bihar 66, 69, 92, 135

- Mindszent (*Myndzent*) – Misentea, Csik sz/Hargita m, h 188
 —i lkk: Barta Bálint, Csikó Illés, Gál Miklós bíró, Tamás Gergely
 Mineu I. Menyő
 Mintia I. Németi (Hunyad m)
 Mischiu I. Mészkö
 Misentea I. Mindszent
 Miske András, n 43
 Mismogyorós I. Kismogyorós
 Misztótfalu I. Tótfalu (Szatmár/Máramaros m)
 Mizser (*Myser*) Péter, esk polg, Debrecen 41
 — Sebestyén, kir jb, Bihar 69
Mochok I. Moțoc
 Mocsáry Antal (1757–1832), szerző 306
 Modra István, kir ember, Szentandrás 23, 29
 Moga Gáspár, kir ember, Halmágy 60
 —, n cs: Márton és Sára 61
Mogioro I. Magyaró
 Mogoș Ioan, jb, Valealunga 61
Mogyorokerek I. Magyarókereke
 Mogyorós (*Mogioros*) – Măgheran, Maros sz/m, h 309, 354
 —i lk: Szőke cs
 — (*Mogyoros*) – Măgheruș, Sepsz sz/Kovászna m, h 349
 Moise (*Moizyn*), havasalföldi vd (1529–1530), leánya: Zamfira 42
 — (*Moiza*), officialis, jb, Hacazsel 95
 Moldovenesti I. Várfalva
 Moldva (*Moldaviensis*, *Moldavia*) 20, 31, 32
 —i kancellár 27
 —i lovászmester 27
 —i országbíró 27
 —i románok fosztogatásai 134
 —i vd: Lăpușeanu, Alexandru (1552–1561)
 Molnár (*Molnar*) András, n, Gernyeszeg 175
 — Gergely, jb, Ős 245
 Monariu I. Malomárka
 Monó (*Mono*) – Mănău, K-Szoln/Máramaros m, h 85, 125
 Monostor (*Monostor*) – Merișor, Szatmár/Máramaros m, h 10
 monostor 79
Monyaad/Monyat I. Nyomát
 Morăreni I. Malomfalva (Maros sz/m és Udvarhely sz/Hargita m)
 Mór (More) Gergely és fel, Magyaró 144
 — János, 1569-ben K-Szoln vm alisp vagy szolgabírája, 1573-ban szolgabírája, Menyő 86, 116, 125
 — László, 1569-től n, Mikeszsza 47, 232
 — Péter, jb, Bénye 235
 —, n cs, Poklisa: István, másik István, János, másik János, másik János, Péter és másik Péter 355, 363, 364
 Morești I. Malomfalva (Maros sz/m)
 Mór (Morycz) – Moruț – Moritzdorf, Doboka/B-Naszód m, h 89, 90, 245, 256
 —i lkk: Czolnar Urban, Ferebicz Ambrus, Fodor Antal, Renner Fabian, Szál Péter, Varga cs, Winder Clemens és Fabian
 Móróc (*Marocz*) István, Meggyesi, n 11
Morsinai I. Marsinai
 Mortesdorf I. Mártontelke
 Mosdósi (*Mosdosy*) Ambrus, gyulafehérvári dékánk (1551), levélkereső (1560) és tizedbélő (1560) 40, 68
 Mosóbánya (*Moso Banya*) – Băița/Băița de Sub Codru, K-Szoln/Máramaros m, h 85, 125
 Motișdorf/Motiș I. Mártontelke
 Moțoc (*Mochok*), moldvai országbíró (1560) 27
 Movilă (*Movyle*), moldvai kancellár (1560) 27
 Movilă Văscan (*Mowyla Weskana*), hotini vn (1560) 27
 Mönchschorf I. Harina
 Muerău I. Magyarókereke
 Mugeni I. Bögöz
 Munkács (*Mwnkachy*, *Mwnkacz*) – Munkačevo, Bereg/U, v és vár 45, 203
 —i várkap: Luka János (1567 e)
 muzsik: Bakfark Bálint
 Mühlbach I. Sebes, folyó
 Münzchorf I. Harina
Myske I. Micske
- N
- Nádas (*Nadas*), fn, szőlő, Bihar 69
 —, fn, szőlőhegy, Várad 212
 Nagoja (*Nyagoya*), elpusztult település Kuréty környékén, Zaránd/Hunyad m 61
 —i lkk: Stancz Ștefan, Topor Lazăr
 Nagy (*Nagh*, *Nagi*) Albert, jb, Cseb 105
 — András, kir jb, Igen 263
 — Balázs, esk polg, Debrecen 41

- Bálint, K-Szoln vm alisp vagy szolgabírája (1569), Menyő 86, 116, 125
- Barabás Antal, lófő, Szentimre 188
- Benedek, n, Cseh 125
- Benedek, jb, Gerend 64
- Benedek, lófő, Szentgyörgy 188
- Ferenc, n, Drág 268
- Ferenc, bíró, a, Szentlélek 188
- Gergely, polg, Debrecen 41
- Gergely, jb, Illyefálva 132
- Gergely, kir ember, Mikeszása 32, 33, 34
- Gergely, jb, Szentmiklós 235
- Hertczws, jb, Paptelke 19
- István, n és fel: Bot Anna 308
- István és Péter, n, a, Agárd 298
- István, várad esk polg, kir jb, Püspöki 74
- István, jb, Szacsva 132
- János, polg, Debrecen 41
- Máté, n 348
- Máté, kir udv fam, Várad 234
- Menyhárt, kir ember, Péterfalva 76
- Mihály, n és fel: Székely Katalin 134
- Orsolya, domonkos perjelő (1566), Kolozsvár 44
- Pál, a, Bálintfalva 148
- Salatiel, polg és fel: Katalin, Kolozsvár 44, 262
- Sándor és Tamás, lófő, Szentlélek 188
- , Egri, n cs: Anna, másik Anna, Gergely, kap (1570), másik Gergely, István, János és Katalin 284
- , n cs, Koppánd: Borbála: Dobszai Istvánné és Sebestyén 176
- Nagyadorján (*Nagy Adoryan*) – Adrianu Mare, Maros sz/m, h 246
- Nagyajta (*Nagy Aytha, Nagyayta*) – Aita Mare, Sepsi sz/Kovászna m, h 159, 160, 296
- i lk: Henter Miklós, Pető Balázs
- l. még Közép-, Szárazajta
- Nagybánya (*Nagy Banyá, Nagybania*) – Baia Mare – Frauenbach, Szatmár/Máramaros m, v 156, 192
- i várkastély 156, 192
- Nagybelend l. Nagybelőn
- Nagybezsan (*Nagy Besan, Nagybesan*) – Bejan, Hunyad m, h 183, 209, 310
- Nagybölön (*Nagybelend*) – Belin, Sepsi sz/Kovászna m, h 130
- i lkk: Illési Kozma és fel: Forró Klára
- Nagydoba (*Nagydoba*) – Doba Mare, K-Szoln/Szilágy m, h 139
- Nagyenyed l. Enyed
- Nagyernye (*Ernye, Nagy Ernye*) – Erneul Mare/Ernei, Maros sz/m, h 149, 338
- i lk: Sikó Pál, Szél Benedek
- Nagyfalu (*Nagffalw*), elpusztult település Halmas distr/Krassó-Szörény m területén 152
- (*Nagyfalw*) – Nuşfalău/Nuşeni, B-Szoln/B-Naszód m, h 71
- i Apafi Imre és István
- (*Nagyffalw*) – Naşfalău/Nuşfalău, Kraszna/Szilágy m, h 88, 101, 207
- i lkk: Márton cs, Serédi cs
- Nagygoroszló (*Nagy Gorozlo*) – Someş-Guruslău, K-Szoln/Szilágy m, h 85, 125
- Nagygyörgy (*Nagygyergy*) Mátyás, n 36
- Nagykaján (*Nagykayan*) – Căinelu de Jos, Hunyad m, h 183, 209, 310. L. még Kiskaján
- Nagykároly l. Károly
- Nagykend (*Nagykend*) – Chendul Mare/Chendu, Küküllő/Maros m, h 40. L. még Kiskend
- Nagykereki l. Kereki
- Nagyoklos (*Nagi Oklos*) – Ocolişul Mare/Ocoliş, Torda/Fehér m, h 307. L. még Kisoklos
- Nagypatak (*Nagpatak*), fn, patak, Kosztafalva 43
- Nagypestény l. Pestény
- Nagysajó (*Nagysayo*) – Şieul Mare/Şieu – Grossschogen, Doboka/B-Naszód m, h 23
- i udvarház 23
- l. még Kissajó
- Nagyselyk (*Nag'selk, Nagyselk*) – Şeica Mare – Marktschelken, Nagyselyk sz/Szeben m, mv 331
- i lkk: Konnort Georg, Valentin varga
- i varga 331
- Nagyszeg (*Nagy Zegh, Nagyzegh*) – Noţig, K-Szoln/Szilágy m, h 85, 125
- Nagyszöllős l. Szöllős
- Nagyvárad város lt 4
- Nagyvāti (*Nagywathy*) János, n és fel: Katalin 315
- Nalác (*Nalacz*) – Nălaţvad, Hunyad m, h 78, 95
- i lk: Coica Ioan
- i (*Nalaczy*) Miklós, kir ember, Nalác 78
- Nan Ioan, kir ember, Szlatina 17, 18

- Nánási (*Nanassy*) Gergely, kir udv fam és fel:
Dusó Ilona 192
- Nankove I. Husztköz
- Náprád (*Naprad*) – Năpradea, K-Szoln/Szilágy m, h 85, 125
- Narancsit (*Naranchyith*) Péter, kir udv fam és fel: Katalin 325
- Naşfalău I. Nagyfalú (Kraszna/Szilágy m)
- Náznánfalva (*Naznanfalwa*) – Nazna, Maros sz/m, h 302
- i lk: Zeleméri Péter
- Neagul (*Nyagwl*) Ioan, kenéz, Kőd 125
- Neamţ (*Nemech*), vár és város a mai Neamţ megyében 27
- i várnagyok (1560): Bodeiu Alexa, Cărcovici Petru; Crăstea és Ion; Veveriţă Iosif
- Neaua I. Havad
- Negre, hotini vn (1560) 27
- Ştefan, n, Szlatina 18
- Negreşti-Oaş I. Felsőfalú
- Nemech* I. Neamţ
- Nemes David, Ioan és Simion, vajdák, Lemény 125
- Ştefan, vd, Toplica 125
- , n cs, Németi: András, György, másik György, István és fel: Fruzsina, János, László, Miklós, Vid 183, 209, 310
- nemes polgár 9
- , egytelkes 117, 129, 201
- i udvarház I. udvarház, nemesi
- nemesítés 9, 121, 146, 165, 173, 174, 175, 180, 196, 220, 225, 232, 234, 268, 320, 332, 366
- (újboldi) 202, 344
- nemestelek 47, 114, 193, 238, 315. L. még telek
- német párt (factio Germanica) 52, 85, 116, 161, 184, 216, 248, 270, 315
- németek elleni hadjárat 129, 201
- Németi (*Nemethy*) – Crainimăt – Baierdorf, Beszterce sz/B-Naszód m, h 26
- i lkk: Loch Gabriel, Veres Florian
- (*Nemethy*, *Nymethy*) – Mintia, Hunyad m, h 104, 183, 209, 310
- i lkk: Nemes András, István és fel: Fruzsina, László, Vid; Pestesi Vid
- Németország 341
- német-római császár 341
- Nevrinca (*Newrenchye*) – Nevrincea, Szörény/Temes m, h 214
- Nicoleni I. Szentmiklós (Udvarhely sz/Hargita m)
- Nicoleşti I. Szentmiklós (Csík sz/Hargita m)
- Nieszawa (*Nyezova*), L, h 187
- Nieżowski (*Niezowsky*, *Nyezochky*, *Nyezousky*) Stanislaw (mh 1578 e), kir pohárnok (1560, 1563, 1568), praecisor (1565), tanácsúr (1565, 1568–1569), Izabella királyné és II. János követe 36, 59, 60, 61, 62, 106, 187, 212, 324. L. még Srochyczky
- Notig I. Nagyszeg
- Novi Slankamen I. Zalánkemény
- Nösen I. Beszterce
- Nuleh Petru, jb, Pusztaegres 65
- Nussbacher, Gernot (sz. 1939), levéltáros, történetkutató 289
- Nuşeni I. Nagyfalú (B-Szoln/B-Naszód m)
- Nuşfalău I. Nagyfalú (B-Szoln/B-Naszód m és Kraszna/Szilágy m)
- NY**
- Nyagoya* I. Nagoja
- Nyagwl* I. Neagul
- Nyakazó (*Niakazo*) Ferenc, Bihar vm isp (1565–1568), a váradi vár kap/praefectura (1557?–1565), lovászmester (1563), az udvari katonaság kap (1563), Máramaros vm isp (1568–1572) és az ottani sókamara isp (1569), a huszti vár praefectura (1569–1570) 43, 133, 184, 320
- Nyárádszereda I. Marosszereda
- Nyárádtő (*Nyaradteo*, *Nyaradteu*) – Ungheni, Maros sz/m, h 287, 319, 354
- i lk: Barlabási Farkas
- Nyezowa* I. Nieszawa
- Nyikos (*Nykos*), n cs, Sziget: Imre, János és Péter deák 205
- nyilazás 4
- nyílföld 19
- Nyíres (*Nyres*) – Bont, Doboka/Kolozs m, h 32
- i lk: Podvonai Lázár
- Nyírmony (*Nyrmony*) – Bulgari, K-Szoln/Szilágy m, h 85, 125
- Nyíró (*Nyreo*) Kelemen, esk polg, Kolozsvár 21
- Mihály, Sárd 255
- Nyomát (*Monyaad*, *Monyat*) – Maiad, Maros sz/m, h 269, 290
- i lk: Cövek Mihály
- I. még Boldogasszonyfalva

nyomkövetés 254

nyugta 356

Nyújtódi (*Nywtođy*) György, Szentdemeter 105

nyúl 289

Nyžnje Selišče I. Szelistye

O, Ó, Ő, Ö

Oarța de Jos I. Alsóvárca

Oarța de Sus I. Felsővárca

Obol György, jб, Ős 245

Obrănești I. Ábránfalva

Ócfalva (*Ozdfalva*) – Oțeni, Udvarhely sz/Hargita m, h 260, 273

Ocna I. Sófalva (Udvarhely sz/Hargita m)

Ocolișul Mare/Ocoliș I. Nagykölos

Ocolișul Mic/Ocolișel I. Kisölos

Odești I. Vadafalva

Odoreu I. Udvari

Odorheiu/Odorheiu-Secuiesc I. Udvarhely (Udvarhely sz/Hargita m)

Odoryan I. Adorján (Szatmár m)

officialis 62, 95. L. még béli, kendi, sólyomköi vár

Ogari I. Agárd

oklevél 17

— átadása birtokkal együtt 304

— átírása 2, 9, 11, 12, 13, 14, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 31, 33, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 47, 51, 56, 61, 62, 63, 64, 65, 68, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 80, 81, 83, 88, 92, 95, 96, 97, 101, 103, 107, 111, 125, 133, 135, 139, 144, 165, 167, 168, 170, 188, 203, 212, 213, 222, 232, 235, 238, 240, 244, 245, 251, 262, 263, 281, 282, 283, 289, 304, 320, 324, 329, 331, 334, 348, 357, 366, 367

— átírása, tartalmi 27

—, belefoglalt 17, 24, 27, 32, 50, 53, 55, 58, 60, 67, 71, 78, 86, 90, 116, 182, 219, 255, 342

— elpusztulása 4

— elvesztése 46, 54, 91, 109, 134, 147, 148, 151, 160, 183, 191, 202, 206, 209, 210, 214, 221, 249, 250, 257, 260, 272, 301, 310, 312, 340, 347, 352, 355, 363, 364

—, említésből ismert 1, 5, 6, 7, 10, 15, 16, 27, 31, 37, 48, 49, 52, 54, 57, 59, 66, 70, 77, 85, 89, 218, 341

— érvénytelenítése 11, 112, 187, 289

— felmutatása 36, 112, 172, 254, 258

—, fogott bírói 40, 48, 51, 73, 80

— hamisítása 299

—, határjáró I. határjárás

— hiánya 143, 269, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 303, 305, 313, 322, 326, 328, 338, 339, 349, 350, 353, 354, 371

—, hiteleshelyi 4, 12, 18, 22, 23, 26, 33, 61, 62, 63, 64, 65, 69, 72, 74, 88, 95, 96, 125, 139, 167, 188, 222, 245, 263

— jóváhagyása 8, 31, 32, 36, 38, 59, 6, 60, 68, 81, 83, 101, 103, 111, 133, 135, 165, 170, 213, 218, 219, 232, 244, 262, 282, 283, 320, 329, 334

—, magán 19, 45, 47, 212, 238, 281, 324

—, magyar nyelvű 40, 45, 47, 51, 61, 73, 80, 235, 238

— megerősítése 7, 8, 94, 107, 187, 203, 238, 240, 251, 331, 357, 366, 367

—, mezővárosi 41, 92

—, pátens 6, 9, 11, 12, 14, 18, 19, 20, 21, 25, 27, 37, 40, 41, 42, 43, 44, 47, 51, 56, 69, 73, 74, 80, 88, 92, 144, 167, 168, 212, 281, 289, 304

—, szláv nyelvű 27

—, városi 14, 21, 44, 289

—, zárt 26, 33, 61, 63, 64, 65, 72, 95, 125, 139, 188, 222, 245, 263, 348

Oláh (*Olah*) Albert, jб, Szentbenedek 235

— Boldizsár, n, Kecel 19, 111, 171

— István, kir jб, Püspöki 74

— János, jб, Alsótorja 360

— Mihály, kir jб, Bihar 69

Oláhbudak (*Olahbwdak*) – Budacul Român/Budacu de Sus, Doboka/B-Naszód m, h 23

Oláhfalu (*Olafalw, Olahfalw*) – Vlăhița, Udvarhely sz/Hargita m, h 278

—i lk: Ferenc Pál

Oláhfenes (*Olahfenes*) – Feneșul Unguresc/Vla-ha, Kolozs m, h 156

—i plébánia 156

Oláhgáld (*Olahgald*) – Galda de Sus, Fehér m, h 341, 342, 348, 359

Oláhkecel (*Olahkecel*) – Cățulul Român/Meseșenii de Sus, Kraszna/Szilágy m, h 208. L. még Kecel, Magyarkecel

Oláhmező (*Olahmezeo*), fn, Erdőszentgyörgy 143

olasz 141

Olaszi (*Olazy*), városrész, Várad 212

- i lk: Ágoston Kovács
 Olaszország 341
 Olcsárdi (*Olchyardy*) Vitályos, n 22
 Oldalhegye (*Oldalhegye*), fn, szőlőhegy, Bánffy-hunyad 126
 Olmos I. Solymos
 olombánya nyitása 223
 oltárigazgatóság 48, 57, 66, 69, 87, 92, 135, 218, 222
 Opra Andom, jb, Szászvölgye 235
 — Lazăr és Proste, jb, Arany 62
 Oradea I. Várad
 Orașu Nou I. Újváros
 Orăștie I. Szászváros
 Orbai (*Orbay*) Miklós, Viskolci, karánsebesi bán (1566–1569), portai követ (1568), tanácsúr (1570), udvarmester Báthory István lengyelországi udvarában (1583) és fel: Keserű Katalin 42, 238
 Orbán (*Orban*) István 80
 —, lófő cs, Jedd: Benedek, Ferenc, György és Miklós 102
 Orbán Balázs (1819–1890), néprajzi gyűjtő 185
 Orgonás (*Orgonas*) Imre, kir ember 67
 Orhei/Orheiu Bistriței I. Várhely (Doboka/B-Naszód m)
 Orosz (*Oroz*) Benedek, polg, kir ajtónállómester (1569), Gyulafehérvár 48, 218, 219
 Oroszfa (*Orozfa*) – Rusu, B-Szolnok/B-Naszód m, h 26
 —i lkk: Gir[...] Kristóf, Kende Péter
 Oroszhegy (*Orozhegy*) – Dealu, Udvarhely sz/Hargita m, h 260
 Orros Kelemen, n, Magyarpalatka 114
 országbíró, moldvai 27
 országgyűlés I. bácsi, kolozsvári, medgyesi
 —i határozat 49, 57, 66, 75, 79, 87, 126, 138, 172, 212, 215, 255, 369
 orto (pénznem, 25 dénár) 4
 Orțița I. Középvárca
 orvos: Blandrata György
 ostrom 192
 Osvát, kardcsiszár, céhmester, Várad 4
 osztály, birtokon I. birtokosztály
 osztályos atyafi 192, 238
 osztás, évente a határból 19
 Osztró (*Oztro*, *Oztrow*) – Ostrov, Hunyad m, h 95
 —i lkk: Demetros Nicolae, Osztrovi László és ifjabb László
 Osztrovai (*Oztroway*) Gáspár, kir ember 78
 Osztrovi (*Oztrowy*) László és ifjabb László, n, Osztró 95
 Oțeni I. Ócfalva
 Ózd (*Ozd*) – Ozd, Fehér/Maros m, h 40
 —i lkk: Baládfi András és Ilona: Kis Ambrusné *Ozdfalva* I. Ócfalva
 Ozun I. Uzon
 Őr (*Eor*, *Ewr*) – Uriul de Jos/Urișor, B-Szoln/Kolozs m, h 27, 32
 Ördög (*Erdeog*) János, n 72
 Örményes (*Eormenyas*, *Eorminyes*) – Urmeniș, K-Szoln/Máramaros m, h 85, 125
 öröklési rend 11, 42, 80, 114, 168, 238, 281, 324, 345
 örökség 47, 73, 151, 281. L. még lófői, székel-
 örökségből való kizárás 42, 151, 167
 Ős (*Ews*) – Iuș/Fântânele, Doboka/B-Naszód m, h 245
 —i lkk: Molnár Gergely, Obol György
 — (*Eös*) Tamás, jb, Szentlőrinc 259
 Ősi (*Eossy*) – Așeu, Bihar m, h 375
 — (*Ewssy*), elpusztult település Várad közelé-
 ben, Bihar m 37
 — (*Eosy*) Lukács, bíró (1569), kir jb, Bihar 69, 92
 ősi birtok I. birtok, örökölt
 összeesküvés 228
 ötvös 137
 Ötvösfalva (*Eottweosfalwa*) – Zolotareve, Máramaros/U, h 315
- P**
- Pacsolai (*Pacholai*, *Pachyokay*) János, n és fel 235
 pajzs 122, 150, 198, 199, 230, 259, 285, 316, 326, 327, 328, 333, 336, 351
 Pajzsgyártó (*Paysgyartho*) Ferenc, polg, Gyulafehérvár 96
 Pál deák I. Várad Pál
 — (*Pal*) András, jb, Alsótorja 360
 — András, lófő, Kotormány 188
 — Mihály, lófő, Szentsimon 188
 Pálos (*Palos*) – Paloș – Königsdorf, Fehér/Brasó m, h 46

- Pánád (*Panad*) – Pánade, Küküllő/Fehér m, h 215
- páncél 122, 150, 198, 199, 230, 259, 285, 316, 323, 326, 327, 328, 333, 336, 351
- Páncél (*Pancel*) Farkas, kir j b, Besenyő 26
- Pándi (*Pandy*) Péter, Mikeszása 47
- pap 1, 7, 13, 18, 50, 56, 63, 67, 69, 74, 88, 92, 96, 126, 154, 167, 255, 334. L. még plébános, prédikátor
- javadalmazása 255
- Pap Dan, n, Szarvaszó 18
- György, n 72
- László, kir ember, Pestény 78, 95, 123
- Mihály, n, Felsőszilvás 95
- Mihály, j b, Kalota 22
- papír, kettős ívű 19, 40, 41, 44, 92, 144, 212, 281, 304
- Paptelke (*Paptelke*) – Popteleac, Doboka/Szilágy m, h 19
- i lkk: Hertczws Grigore és Petru, Nagy Hertczws
- Parlagi (*Parlagy*) Tamás, j b, Bors 74
- Paskó (*Pasko*) János, j b, Szászfenes 156
- Paşco, moldvai lovászmester 27
- Paszmos (*Pazmos*) – Posmuş, Kolozs/B-Naszód m, h 23
- i lkk: Farkas Ádám, Halász Ádám, Imrő Ambur, Vince deák
- Pásztor (*Paztor*) Gál, polg, Gyulafehérvár 222
- Patak (*Patak*), Sárospatak, Zemplén/M, mv 56
- i lkk: Vagyas András és fel: Bakó Apollónia
- patak 33, 43, 57, 193, 299
- Patakfalva (*Patakffalwa*), elpusztult település Mosóbánya mellett, K-Szoln/Máramaros m 85, 125
- Pataki (*Pathaky*) Imre, kir fam Huszt várában 140, 227, 299
- Patas Petru és Salatiel I. Blasowyt
- pátens I. oklevél, pátens
- patkó 4
- Patócsi (*Pathochy*), Kecskeméti, n cs: 245; Boldizsár és fel: Somi Anna 19, 111; Ferenc (mh 1552), gyulai kap (1547), Zaránd (1543–1546) és Békés vm isp (1549–1552) és fel: Szerecsen Krisztina 23, 72; Lajos 23
- Pauleni I. Szentpál
- Paulocz, azonosíthatatlan helynév Lengyelország területén 59, 60, 252
- Pauloczki Bálint, Pauloczi, n, Niezowski Stanislaw servitora 59, 60, 61, 252
- Páva (*Pawa*) – Pava, Orbai sz/Kovácsna m, h 336, 337
- i lk: Ferenc Balázs
- Păclişa I. Poklisa
- Pădurenii I. Kók
- Păingenii I. Póka
- Pălatca I. Magyarpalatka
- Pănade I. Panád
- Păsărenii I. Backamadaras
- Pătaş I. Alsópatás
- pecsét, függő 3, 4, 9, 12, 14, 20, 21, 27, 28, 29, 34, 35, 98, 100, 118, 121, 123, 127, 136, 164, 165, 170, 180, 191, 193, 194, 195, 196, 200, 202, 217, 220, 233, 234, 239, 251, 252, 256, 265, 268, 288, 289, 300, 316, 320, 325, 327, 326, 328, 331, 332, 336, 344, 351, 359, 366, 367
- , gyűrűs 96, 139, 222, 324
- , helytartói 42
- , hiteleshelyi 4, 12, 18, 37, 167
- , ispáné 43
- , kir 3, 11, 25, 56, 98, 121, 136, 164, 165, 180, 187, 191, 193, 194, 195, 196, 202, 217, 220, 233, 234, 239, 251, 252, 256, 265, 268, 288, 300, 316, 320, 323, 325, 326, 327, 328, 331, 336, 351, 359, 367
- , kir bírósági 144
- , kir titkos 6, 9, 20, 34, 35, 84, 100, 118, 123, 150, 168, 170, 197, 198, 199, 200, 225, 230, 271, 285, 304, 332, 334, 335, 344, 366
- , magán 19, 26, 33, 40, 45, 47, 51, 61, 62, 63, 64, 65, 69, 72, 73, 74, 80, 88, 95, 96, 125, 139, 188, 212, 222, 238, 245, 263, 281, 324, 348
- , magyar királyként használt 8, 9
- , mezővárosi 41, 92
- , moldvai vajdáié 27
- , rányomott 6, 18, 37, 40, 41, 42, 43, 47, 56, 61, 63, 64, 69, 72, 73, 80, 88, 92, 95, 144, 167, 168, 187, 188, 222, 245, 263, 304, 348
- , szász universitási 14, 289
- , városi nagyobb 21, 44
- Pekri (*Peokry*), Petrovinai, n cs: Gábor, udvarhelyi kap (1562?), váradi vár kap (1569), Bihar vm isp (1587–1589) és fel: Kápolnai Anna, másik Gábor, István 87

- Péntek (*Pyntek, Pynthek*) – Pintic, B-Szoln/Ko-
lozs m, h 70, 72, 217
—i lkk: Boros István, Iklódi Bálint, Szász Bálint
pénz kölcsönzése 42, 44, 45
pénznem l. dénár, forint, orto
pénzverde 131
per 224, 356
— áttétele kir udvarba 168
— befejezése 43, 190
— indítása 43
— — kir udvarban 11, 112, 308
peregyszég 11, 43, 168
Perényi (*Priny*) István, n 168
Peres Boldizsár, Várad 74
pergamen l. hártya
perjel, domonkos 37, 38, 44
perköltés 11
Pest (*Pesth*), Budapest, M, v 9, 366, 375
—i lkk: Szegedi Imre, József, Pál
—i (*Pesthy*) András és György, kir emberek,
Huszt és Sziget 17, 18, 315
—i Imre deák, n, Kakucs 375
Pestény (*Pesttyen*), Nagypestény – Peşteana,
Hunyad m, h 78, 95, 123
—i lkk: Alsó István, Csók István; Lupisc; Pap
László
—i Oprian, jb, Pestény 95
—i (*Pestyeny*), n cs, Pestény: Demeter, István,
János, Mihály és Miklós 77, 78, 95, 123
Pestes (*Pestes*) – Peştişu, Hunyad m, h 55
—i (*Pestessy*) Máté, kir ember, Galac 90, 245
—i Vid, n, Németi 104
Pesty Frigyes (1823–1889), történész 45
Pestyenica (*Pestyenicha, Pestyenicza*), Kispes-
tény – Peşteniţa, Hunyad m, h 77, 95
—i lk: Klopotivai Petru
Peşteana l. Pestény
Peştiş l. Solyomkő
Peştişu l. Pestes
Peştişu Mare l. Alpestes
Petele (*Petelye*) – Petelea – Birk, Torda/Maros
m, mv 254
—i villicus: Gereb Johann (1570)
—i lk: Goczman Gregor
Petenye György, n, a, Abásfalva 272
Péter, kir ember, Alsórona 17, 18
— deák, n, Sziget 205
—, lófő, Tompa 316
Peterd (*Peterd*) – Petridul de Jos/Petreştii de Jos,
Torda/Kolozs m, h 176
—i lkk: Fancsika Balázs és Imre
Peterdi (*Peterdy*) János és Katalin, n 346, 347
Péterfalva (*Peterfalwa*) – Petrisat – Petersdorf,
Küküllő/Fehér m, h 76, 215
—i lk: Nagy Menyhárt
Petlend (*Pellen, Pettlend*), elnéptelenedett tele-
pülés Túr határában, Torda/Kolozs m 56
—i lkk: Bakó cs
Pető (*Petheó, Pethew*) Balázs, a, Nagyajta 296
— Benedek, a, Menaság 188
— Farkas, n, a, Csittszentiván 211
Petrani és Petrány l. Pontosfalva
Petrász (*Petrasz*) – Pietroasa, Bihar m, h 43, 133
Petresfalva (*Petresfalwa*) – Petriş – Petersdorf,
Beszterce sz/B-Naszód m, h 23
—i lkk: Homlokos Antal és Bálint
Petreştii de Jos l. Magyarpeterd és Peterd
Petreştii de Mijloc l. Középpeterd
Petreştii de Sus l. Felsőpeterd
Petri Mór (1863–1945), helytörténész 85, 373
Petridul de Jos l. Magyarpeterd és Peterd
Petridul de Mijloc l. Középpeterd
Petridul de Sus l. Felsőpeterd
Petrisat l. Péterfalva
Petriş l. Petresfalva
Petrova (*Petrowa*) – Petrova, Máramaros m, h
18
—i lk: Petru n
Petrovina (*Petrovina*) – Kukunjevac, Kőrös/H, h
87
—i Pekri cs
Petrovics (*Petrowyit*) Péter, Suraklini, (mh
1557), temesi isp (1535–1551), II. János
egyik gyámja (1540), tanácsúr (1540–1551,
1556–1557) és helytartó Erdélyben (1556)
191, 194
Petru, n, Petrova 18
Pietroasa l. Petrász
pince 284
Pintic l. Péntek
Pipályi (*Pipaly*) János, kir ember, Bihar 67, 69
Piscopia l. Püspöki
piseta (arany mértéke) 137
Piski (*Pysky*) György, n, Várad 343, 356
Plaiuri l. Hagymás
plébánia 12, 156

- plébános 5, 12, 94. L. még pap, prédikátor
 — javadalmazása 5
 Poclusa/Poclusa de Barcău l. Poklostelek
 Pocsay (*Pochay*) Dorottya: Horvát Mihályné illetve Székely Péterné
 Podolia (*Podolia*), tájegység a mai Ukrajna területén 187
 Podvonai (*Podwonay*) Lázár, kir ember, Nyíres 32
 Pogándi (*Pogándy*) János, n 43
 pohárnok, kir: Nieżowski Stanislaw (1560, 1563, 1568)
 Poian l. Polyán
 Poienița l. Agárd
 Pojény (*Poyen*) – Poieni, Hunyad m, h 355, 363
 Póka (*Poka*) – Păingeni, Torda/Maros m, h 241
 —i (*Pokay*), n cs, Póka: Boldizsár 241; Jakab, kamarás (1558), udvarmester (1569), tanácsúr (1570) 48, 218, 238
 Poklisa (*Poklyssa*) – Păclișa, Hunyad m, h 355, 363, 364
 —i lkk: Móré cs
 Poklostelek (*Poklostelek*) – Poclusa/Poclusa de Barcău, Bihar m, h 365
 Pokol Orbán, polg, Várad 154
 polgármester, medgyesi 247
 Polyán (*Polyan*) – Poian, Kézdi sz/Kovácsna m, h 264
 Polyás (*Polyas*), fn, szőlő, Bihar 69
 Pomeránia (*Pomeranus*), tartomány a mai Németország és Lengyelország területén 224
 —i festőművész: Schutze Georg
 Pongrácz (*Pongracz*) János, kir jb, Sziget 18
 Pontosfalva (*Ponthosfalwa*), Petrány – Petrani, Bihar m, h 193
 —i lkk: Mic Gheorghe, Stana Beno és Luca
 —i udvarház 193
 —i fn: Solymos
 Pontyos (*Ponthyos*) Ferenc, polg, bíró (1569), Gyulafehérvár 96
 Pop Ștefan, jb, Ruhaegres 65
 Popteleac l. Paptelce
 Porkoláb (*Porkolab*) Mihály, esk polg, Kolozsvár 21
 Porumbenii l. Galambfalva
 Pósa falva (*Posaffalwa*), elnéptelenedett település Menyő és Szilágyszeg környékén, K-Szoln/Szilágym 125
 —i lk: Komornyik Mihály
 Posmuș l. Paszmos
 posztó, lund 1
 Potok Gábor, kir ember, Sárd 342
 Poyonycza, prédiüm Zaránd vm területén 249
 Pozsony (*Posonium*) – Bratislava – Pressburg, Szl, v 17
 praefectus, almási aranybánya: Vajda Márton (1569)
 —, tordai sókamara: Szilágyi Mihály (1569)
 — l. még Huszt, Solyomkö, Székelytámadt, Várad vára
 prédikátor 69, 154. L. még pap
 prédiüm 143, 176, 177, 205, 249, 258/2, 293, 317, 347, 354
 prépost l. gyulafehérvári, leleszi, váradi
 prépostság épülete, Gyulafehérvár 87
 Pressburg l. Pozsony
 Pribék (*Pribek*), n cs, Heud, majd Bihar: Farkas, nagyobb kancelláriai íródeák (1568–1573) 92, 135, 182, 219; Péter 66, 67, 69, 92, 135, 164
 primor-kiváltság 157, 271
 primor kivételezése 99, 117, 119, 120, 128, 129, 158, 201
 Priny l. Perényi
 Pruneni l. Szilvás
 Puszaegres (*Puztaegres, Pwzthaegres*) – Șchio-pi/Livada, Torda/Kolozs m, h 56, 63, 65, 80, 176, 347
 —i lkk: Bago Montha, Balog Péter és Simon, Bogdan Litus, Dániel deák; János jb; Kereskes Farkas, Keresztyén János, Márkus László, Nuleh Petru, Sándor Pál, Székely Tamás, Szőcs János
 Pusztafalva (*Pwztafalw, Pwztafalwa*), elnéptelenedett település Marosnémeti környékén, Hunyad m 183, 209, 310
 Püspöki (*Pyspeoky*), Biharpüspöki – Piscopia/Episcopia Bihorului, Bihar m, h 74
 —i lkk: Nagy István, Oláh István, Tuba István
 püspök l. gyulafehérvári, váradi
 —i udvarbíró 4
 Pyaga Bara, jb, Lamkerék 96
 Pyntek l. Péntek

Q

Quarty, azonosíthatatlan helység valószínűleg szláv nyelvterületen 141

—i Gywriczko, kir kamarás (1569) 141

R

Rác (*Racz*) Péter, n, Ilonca 45

— Stoian, n, Cyney 45

Racşa I. Rákos (Szatmár m)

Racu I. Rákos (Csík sz/Hargita m)

Ráda (*Rada*) Miklós, n, Karánsebes 229

Radák (*Radak*) László, borosjenői, pankotai és déznai vn (1556), 1562-ben a felkelő széke-lyek elleni kisebb sereg, 1562–1564 között a határvidékre vezényelt csapatok egyik vezetője, a váradi vár kap/praefectusa (1569–1570), Bihar vm isp (1570), Bekes Gáspár egyik hadvezére (1575) 72, 191, 193, 234, 318

Radelsdorf I. Rágla

Radics (*Radych*) György, n, Belényes 191

Radó (*Rado*) Mihály, n és fel: Ilona 65, 80

Rágla (*Radla*) – Ragla – Radelsdorf, Doboka/B-Naszód m, h 23

Rákos (*Rakos*) – Răchişul Român/Vălişoara, Torda/Kolozs m, h 324

— (*Rakos, Rakosffalwa*) – Racu, Csík sz/Hargita m, h 335

—i lkk: Mezei Mihály, Miklós és Péter

— (*Raxa másként Rakas*) – Racşa, Szatmár m, h 10

Rakowycz Vasile, n, Alsópatás 152

Ramocsa (*Ramachya, Romoczyay*) László, K-Szoln vm alisp vagy szolgabírája (1569), Benedekfalva, Menyő 86, 116, 125, 139

Rápolti (*Rapolty*), officialis, n, Arany 62

Rassai (*Rassay*) Tamásné: Siroki Zsófia

Rátonyi (*Rhatoni*), Adorjáni, Gergely és Pál, n 18

Rátót (*Ratott, Ratotth*), Pest/M, h 85, 86, 125, 136, 238, 243, 248

—i Gyulafi László

Rava (*Rawa*) – Roua, Udvarhely sz/Maros m, h 206, 210

Rădaia I. Andránháza

Răchişul Român I. Rákos (Torda/Kolozs m)

Rău Bărbat I. Borbátvíz

Reci I. Réty

Rednek Ştefan, kir ember, Szlatina 17

Rekece (*Rekecze*), elpusztult település Pestény környékén, Hunyad m 77, 95

—i lkk: Drăgoi, Syndonia

—i fn: *Bora*

relatio 17, 18, 22, 23, 26, 28, 29, 32, 33, 34, 35, 53, 55, 58, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 67, 69, 71, 72, 74, 78, 84, 86, 90, 95, 96, 97, 98, 100, 116, 118, 123, 125, 136, 139, 164, 182, 188, 195, 200, 217, 219, 222, 233, 235, 239, 245, 252, 255, 256, 263, 265, 288, 320, 342, 348, 359

Rener Fabian, jb, Móric 245

Rénes (*Renyes*) László, n, Désháza 125

rét 318

Rettegi Gál, jb, Bongárd 245

Réty (*Retthy*) – Reti/Reci, Sepsi sz/Kovácsna m, h 349

Rhédey cs lt 10, 143

Ribicei (*Rybychei*), n cs, Lunka: Bertalan, Miklós, Simon 60

Rimbog (*Rymbog*) Leonhard, jb, Máté 245

Rod I. Zágor

Rohegres I. Ruhaegres

Róka (*Roka*) Márton, esk, kir jb, Kisdemeter 23

Román (*Romany*) Ferenc, kir ember, Dicsőszentmárton 76

román egyház, erd, superintendense: Tordasi Pál (1569)

románok 20, 134

— közötti reformáció 142

Rona de Jos I. Alsóróna

Rosas Petru, kenéz, Babóca 125

Roşca (*Roska*) Ştefan, jb, Tustya 95

Roua I. Rava

Roxanda I. Ruxandra

rőf (mérték) 1

Rugăşeşti (*Rwgosesth*), fn, Felsőkosály 27, 32, 33

— I. Felsőkosály

Rugonfalva (*Rugonfalva*) – Rugăneşti, Udvarhely sz/Hargita m, h 147

Ruhaegres (*Rohegres*) – Agriş, Torda/Kolozs m, h 65

—i lk: Pop Ştefan

Rusu I. Oroszfalu

Ruştiar I. Alsósebes

Ruxandra (*Roxanda*), Petru Rareş leánya, Alexandru Lăpuşneanu fel 27

S, Ș

Saciova l. Szacsva

Sáfár (*Saphar*) Pál, n 64

Safarit (*Sapharith*) Péter, n 258/2

Sáfel l. Zamfira

Safran (*Saffran, Saphran*) Petru, n, Farkadin 216

Salamon l. Solomon

Salamon Péter és Tamás, kir emberek, Taplóca 182

salétrom 137

Salz l. Sófálva (Doboka/B-Naszód m)

Sályi (*Saly*) – Șeulia Română/Șeulia de Mureș, Küküllő/Maros m, h 40

Sámson (*Samsom*) – Șamșud, K-Szoln/Szilágy m, h 86, 116, 125

—i lk: Körösi János

Sámsond (*Samsond*) – Șamșud/Șincai, Maros sz/m, h 99

sáncárok 192

Sándor (*Sandor*) Gergely, n, váradi levélkereső (1568–1569) 50, 67, 69, 74, 88

— János, kir ember 50

— Pál, jb, Pusztagecs 63

Sánta (*Santha*) Kristóf, n, a, Lisznyó 350

— Mihály János, jb és fel, Bánffyhunad 126

Saphira l. Zamfira

Sara, elpusztult település Zaránd vm területén 249

—i lkk: Degel János és László

—i udvarház 249

Sarasău l. Szarvaszó

Sárd (*Saard, Sard*) – Șard, Fehér m, mv 222, 253, 255, 263, 265, 342

—i egyház és birtokai 255

— — építése 255

—i lkk: Gáldtői Balázs, Gáspár n, Igeni Máté, Nyíró Mihály, Potok Gábor, Sebesi Menyhárt, Szász András, Székely Antal, Takács Gáspár, Varga Antal, Varga Sándor

—i fn: Kiskerteszőlő, Kistarlószér, Siger, Tarlószér

sarkantyú 4

sarkantyúkészítő l. váradi kovácsok

Sarlai (*Sarlay*) Miklós, n, dési sókamrás (1525), Kolozsvár 324

sarló 4

Sarmizegetuza l. Várhely (Hunyad m)

Sárosi (*Sarossy*) János, magyarországi jogügyigazgató (1569) és fel: Dorottya, Várad 36, 37, 38, 154, 212, 213

Sárospatak l. Patak

Sasvár (*Saswary, Wary*), Marosvásárhelybe olvadott település, Maros sz/m 339, 354

—i lkk: Lőrincfi cs

Saswaras l. Szászváros

Satu Mic l. Kisfalud (Udvarhely sz/Hargita m), Kisnagyszék

Satu Nou l. Göröcsfalva

Satul-Cioc l. Csókafalva

Sava (*Zavva*), szerzetes ppk (kalugyer vladica), (1559–1560, 1562–1568), Felgyógy, Lamkerék 142

Sava l. Szava

Săbișu l. Sebespatak

Săcăreni l. Székes

Sălcuța l. Fűzkút

Sălsig l. Szélszeg

Săndulești l. Szind

Săplac l. Széplak

Sărata l. Sófálva (Doboka/B-Naszód m), Sóvárad

Sărățeni l. Sóvárad

Săuca l. Szódemeter

Sănbenedic l. Szentbenedek

Săncel l. Szancsal

Săncrăieni l. Szentkirály (Csík sz/Hargita m)

Săncraiu Almașului l. Topaszentkirály

Săncraiu de Mureș l. Szentkirály (Maros sz/m)

Săncraiu l. Kalotaszentkirály

Săngeorgiu de Pădure l. Erdőszentgyörgy

Sănișor l. Kebele

Sănmartin l. Csíkszentmárton és Szentmárton

Sănmartinul Sărat l. Gerendszentmárton

Sănmiclăuș l. Szentmiklós (Küküllő/Fehér m)

Sănmihailu l. Szentmihálytelke

Sănmihailu de Jos l. Alsószentmihályfalva

Sănpaul l. Szentpál

Sănsimion l. Szentsimon (Csík sz/Hargita m és Maros sz/m)

Sântandrei l. Andrásfalva és Szentandrás

Săntejude l. Szentegyed

Săntimbru l. Szentimre (Csík sz/Hargita m)

Săntioana de Mureș l. Csittszentiván

Săntioana l. Szentiván (Kolozs/B-Naszód m)

Săntion l. Szentjános

Săntionlunca l. Szentivány

- Sánvasii I. Szentlászló
 Schnackendorf I. Szunyogszeg
 Schutze (*Schwitze*) Georg, pomerániai festőművész, Gyulafehérvár 224
 Scrofa I. Szkrófa
 Sebes (*Sebes*) – Caransebes, Szörény/Krassó-Szörény m, mv 45
 —i lkk: Simon János, Zugorján Magdolna: Luka Jánosné
 — (*Sebes*) – Sebes – Mühlbach, folyó, Szászsebes sz/Fehér m 57
 Sebesi (*Sebessy*), n cs, Sárd: Gáspár; Menyhárt, kir ember 255, 342
 Sebespatak (*Sebespatak*) – Săbișa, Szatmár/Máramaros m, h 10
 Sebestyén József, Kőpeczi (1878–1964), művészettörténész és heraldikus 121
 sebesültek 172
 Sebiş I. Felsősebes
 Seimesdorf I. Simontelke
 Selye (*Seleh*, *Selye*) – Şilea/Şilea Nirajului, Maros sz/m, h 285, 333
 —i lkk: Domokos cs
Semienfalwa I. Siménfalva
 Senereuş I. Szénaverős
 Senndorf I. Zsolna
Seogeod I. Zsögöd
 Seprőd (*Seopreod*) – Drojdii, Maros sz/m, h 286
 Septér (*Septer*) – Şopteriu, Kolozs/B-Naszód m, h 138
 Seraski (*Serasky*, *Syrasky*) Seraphin, kir udv. fam, Gyulafehérvár 96, 97
 Sereden (*Sereden*) – Şeredeu, Kraszna/Szilágy m, h 208
 Serédi (*Seredy*), Nagyfalui, n cs: Dorottya, Erzsébet, Ferenc, Gáspár, György 88, 101, 168; István (mh 1570), kap (1569–1570), Kraszna vm isp? (1570-ig) 88, 101, 168, 373; fel: Várdaí Klára, másik István, Péter 88, 101, 168
 Seres Márton, jb, Mátyik 245
 sertés 20
 servitor 59, 168
Sewkeo I. Sükő
Sewketfalwa I. Süketfalva
 Sibiu I. Szeben
 Sic I. Szék
 Siculeni I. Madéfalva
 Siger (*Syger*), fn, szőlőhegy, Sárd 255
 Sighet/Sighetu Marmătiei I. Sziget (Máramaros m)
 Siky (*Syky*) Péter, jb, Cseb 105
 Sikárló (*Sykarlo*) – Ciocârlău/Cicârlău, Szatmár/Máramaros m, h 10
 Siklód (*Syklod*) – Şiclod, Udvarhely sz/Hargita m, h 313
 Sikó (*Syko*) Pál, a, Ernye 338
 Silvaşu de Jos I. Alsószilvás
 Silvaşu de Sus I. Felsőszilvás
 Siménfalva (*Semienfalwa*) – Simoneşti, Udvarhely sz/Hargita m, h 147
 —i lkk: Benke Mátyás, Pál és Péter
 Simioneşti I. Simontelke
 Simó (*Symo*), a cs, Kissolymos: Benedek, Ferenc, László, Lukács, Mihály és Pál 301
 Simon (*Symon*) Ferenc, a, Kissolymos 51, 329
 — István, jb, Várszó 22
 — János, n, karánsebesi aranybevéltő (1569, 1585), Sebes 45, 163
 — Péter, kir jb, Bocárd 263
 Simoneşti I. Siménfalva, Szentsimon (Csík sz/Hargita m)
 Simonfi (*Symonfy*) János, n, a, Újfalva 73, 329
 Simontelke (*Simontelke*) – Şimontelnic/Simioneşti – Seimesdorf, Doboka/B-Naszód m, h 25
 —i lk: Ficsor István
 Sind I. Szind
 Sipoly (*Sypol*) Mihály és fel, Szászfenes 156
 Sipos (*Sypos*) István, kir ember, Gyulafehérvár 342
 Siroki (*Syroky*), n cs: Boldizsár, Ferenc, Márton, Zsófia: Rassai Tamásné 171
 sisak 122, 150, 198, 199, 230, 259, 285, 316, 323, 326, 327, 328, 333, 336, 351
 só I. kősó
 sóadomány 5
 Sófálva (*Sofalwa*) – Danylove, Máramaros/U, h 299, 315
 — (*Sofalwa*) – Ocna, Udvarhely sz/Hargita m, h 273, 305
 — (*Soffalwa*) – Şomfalău/Sárata – Salz, Doboka/B-Naszód m, h 24, 25, 26, 28, 167
 —i lk: Ürményi Lukács
 Sófálvi (*Sofalwy*) János, n, a, Malomfalva 305
 sójövedelem 1

- sókamara l. dési, széki
 — számtartója l. tordai
 sókamaraispán, erd: Dobó Ferenc (1553). L.
 még máramarosi, tordai
 sókamarapraefectus, dési 196
 Sokyrnycja l. Szeklence
 Solna l. Zsolna
 Solocma l. Szolokma
 Solomon Iancu (*Salamon Jankulo*), jb, Csula 95
 Solymos (*Olmos*) – Şoimuş, Doboka/B-Naszód
 m, h 23
 — (*Solymos*), fn, patak, Pontosfalva 193
 —i (*Solymossy*) Barabás, a, Bözöd 51, 73, 329
 Solyomkő (*Solyomkew*) – Peştiş, Bihar m, vár
 11, 168, 170, 244
 —i vár officialisai 168
 Som Orbán, kir jb, Bihar 69
 Somai (*Somay*) István, n és fel: Székely Anna 134
 — Miklós és Pál, n 12
 Sombor l. Zsombor
 Sombori (*Sombory*) László, Magyarnagyzsom-
 bori, nagyobb kancelláriai írmok (1559–
 1563), a fejedelmi tábla ülnöke (1570), jog-
 ügyigazgató (1572–1579), főtizedbérő
 (1575–1590), tanácsúr (1581–1590), a kor-
 mányzó tanács egyik tagja (1583–1585) és
 fel: Valkai Zsuzsanna 186
 — Lajos és Péter, n, Szászsombor 241
 Someşeni l. Szamostelek
 Someş-Gurulsău l. Nagygoroszló
 Someş-Odorhei l. Udvarhely (K-Szoln/Szilágy
 m)
 Somi (*Somy*) Anna: Balassa Imre majd Patócsi
 Boldizsár fel
 Somlyai Gergely l. Gergely deák
 Somlyó (*Somlio*, *Somlyo*) – Şimleu Silvaniei,
 Kraszna/K-Szoln/Szilágy m, mv és vár 11,
 168, 170, 244
 —i Báthory és Szaniszlófi cs
 — (*Somlyo*) – Şumuleu, Csík sz/Hargita m, ma
 Csíkszereda része 278
 Somogyi (*Somogy*) János, n és fel: Márai Kata 80
 Somosd (*Somosd*) – Corneşti, Maros sz/m, h 354
 Sorban l. Şorban
 Sós (*Soos*) Illés, n és fel 245
 — István, n, Gerend 64
 — Tamás, bíró, kir jb, Bocskárd 263
 Sósszentmárton l. Gerendszentmárton
 Sóvárad (*Sowaradgya*, *Warado*) – Sărata/Să-
 răţeni, Maros sz/m, h 143, 354
 Spácai (*Spaczyay*), n cs, Doba: Anna: Dobszainé
 176; Menyhárt, K-Szoln vm alisp vagy szol-
 gabirája (1569) 86, 116, 139
 Spanit (*Spanitt*) Miklós, n és fel, Bihar 66
 Srochychche, Sroczyche, azonosíthatatlan település
 Lengyelország területén 187
 Srochyczky, Sroczycky Stanislaw, Podolia és
 Sroczyche örököse, fegyverhordozó 187
 — másnéven Niezowski Stefan, lengyel n 187
 Stana (*Eztana*) Beno és Luca, jb, Pontosfalva 193
 Stancz Ştefan, jb, Nagoja 61
 Stari l. Zalánkemény
 Statileo János, erd ppk (1526–1542), segesdi
 főesp (1513), felsőörsi prp (1513–1522),
 veszprémi ppki gubernátor (1515–1520),
 majd veszprémi isp (1515–1520), kir titkár
 (1515–1526), budai prp (1525–1526), I. Já-
 nos kir titkára (1526–1527), diplomatája és
 tanácsura (1527, 1533, 1541–1542) 12
 Stejărel l. Szkrófa
 Stejeriş l. Cserefalva
 Stejkul (*Stykwł*) Imre, n, Karánsebes 229
 Steph János, jb, Szkrófa 61
 Stitnik l. Csetnek
 Stoieneasa l. Köfalu
 Straja l. Gesztrágy
 Strassburg l. Enyed
 Stremţ l. Tótfalu (K-Szoln/Máramaros m)
 Stremţi l. Diód
 Strygy l. Sztrigyi
 Stykwł l. Stejkul
 Subotica l. Szabadka
 Sucutard l. Szentgotthard
 Suki (*Swky*) István, n 110
 Sulighete l. Hosszúliget
 Sulyok (*Swlyok*) Imre, nagyobb kancelláriai író-
 deák/jegyző (1567–1570), ítélőmester
 (1572–1574), kancellár (1576–1578) 86,
 219, 281
 superintendens l. román egyháze
 Suplac l. Széplak (Küküllő/Maros m)
 Surda l. Süketfalva
 Susalit-Horvát (*Szusalitth Horwat*, *Szwsalitt*), n
 cs, Illyefalva: Gáspár és György 128; János
 132. L. még Guszarit-Horvát
 Sutoru l. Zutor

- Süketfalva (*Sewketfalwa*) – Surda, Maros sz/m, h 298
- Sükő (*Sewkeo*) – Crişeni/Cireşeni, Udvarhely sz/Hargita m, h 305
- Sükösd (*Sykeosd*) János, n, Teremi 308
- Sülelmed (*Swlelmed*) – Şilimeghiu/Ulmeni, K-Szoln/Máramaros m, h 85, 125
- Süveges (*Sweges*) Tamás, kir jb, Malomárka 26
- Sykeosd* l. Sükösd
- Sydonia, jb, Rekece 77
- Syrasky* l. Seraski
- Şamşud l. Sámson és Sámsond
- Şard l. Sárd
- Şebişul de Sus l. Felsősebes
- Şeica Mare l. Nagyselyk
- Şeredeu l. Sereden
- Şeulia Română/Şeulia de Mureş l. Sályi
- Şiclod l. Siklód
- Şieul Mare/Şieu l. Nagysajó
- Şieu-Măgheruş l. Magyaros
- Şieu-Odorhei l. Udvarhely (B-Szoln/B-Naszód m)
- Şieu-Sfântu l. Szentandrás (Doboka/B-Naszód m)
- Şieuş l. Kissajó
- Şilea/Şilea Nirajului l. Selye
- Şilimeghiu l. Sülelmed
- Şimleu Silvaniei l. Somlyó (Kraszna/Szilágy m)
- Şimontelnic l. Simontelke
- Şincai l. Sámsond
- Şintereguţ l. Szilkerék
- Şoimoşu Mic l. Kissolymos (Udvarhely sz/Hargita m)
- Şoimuş l. Solymos
- Şoimuşeni l. Kissolymos (Kővár vidéke/Szilágy m)
- Şomfalău l. Sófálva (Doboka/B-Naszód m)
- Şopteriu l. Septér
- Şorban (*Sorban*) Francisc, polg, Gyulafehérvár 96
- Ştefăneşti l. Szentistván
- Şumuleu l. Somlyó és Várdotfalva (Csik sz/Hargita m)
- SZ**
- Szabadka (*Zabadka*) – Subotica, Bodrog/Sz, v 40, 68, 145
- i Kis cs
- szablya 4, 122, 150, 198, 199, 230, 259, 285, 316, 326, 327, 328, 333, 336, 351
- Szabó (*Zabo*) Boldizsár, esk polg, Debrecen 41
- Gergely, esk, jb, Völcsök 125
- István, n, Vidraszeg 236
- János, jb, Huszt 299
- László, jb, Cseb 105
- Manywl, jb, Belényes 191
- Márton, jb, Szacsva 132
- Miklós 45
- Szabó Károly (1824–1890), bibliográfus, történetíró 179, 181, 182, 188, 233
- Szabó László, Bártfai (1880–1964), történész 306
- Szacsva (*Szachwa*) – Saciova, Sepsi sz/Kovácsna m, h 132
- i lkk: Nagy István, Szabó Márton
- Szakács (*Szakacz, Zakacz*), n cs, Hídalmás: Anna, Borbála, Ferenc, János, Vitélyos szakács és fel: Kántor Borbála 220, 221
- Szál (*Zal*) Péter, jb, Móric 245
- Szalai (*Zalay*) Boldizsár, n 245
- Szamostelek (*Zamostelek*) – Someşeni, Szatmár m, h 11
- Szamosújvár l. Újvár
- számtartó l. tordai
- száműzetés l. lengyelországi
- számvevő l. debreceni
- Szancsal (*Zanchyal*) – Sâncel, Küküllő/Fehér m, h 76
- i lk: Veres Lőrinc
- Szaniszlófi (*Zanisloffy*), Bátori és Somlyói, n cs: Imre, István, János, másik János, László, Péter, Zsigmond 10, 11. L. még Báthory cs
- szántóföld 15, 51, 143, 196, 325
- Szárzajta (*Szarazaytha, Zaraz Aytha*) – Aita Seacă, Sepsi sz/Kovácsna m, h 159, 160. L. még Közép-, Nagyajta
- Szárzapaták (*Zarazpatak*) – Valea Seacă, Fehér/Kovácsna m, h 46
- Szárkad (*Zarkad*), prédiu Peterd közelében, Torda/Kolozs m 176, 347
- szarvas 289
- Szarvaszó (*Zarwazo*) – Sarasău, Máramaros m, h 17, 18
- i lkk: Birtok János, Görhes Farkas és János, Pap Dan
- Szász (*Szaz, Zaz*) András, jb, Sárd 255
- Bálint, jb, Péntek 72
- János, jb, Cseb 105

- János, Koronka 237
- Márton, polg, bíró (1569), Gyulafehérvár 96, 222
- szász székek 3
- —: hét szék 3, 8, 14, 331
- —: két szék 14, 331. L. még Alsószék, Felsőszék
- —: két szék kádárai 247; vargái 14
- Szászfenes (*Zazfenes*) – Feneșul Săsesc/Florești, Kolozs m, h 156
- i lkk: Paskó János, Sipoly Mihály és fel
- i fn: Cserehegy
- Szászváros (*Saswaras*) – Orăștie – Broos, Szászváros sz/Hunyad m, mv 67, 267
- i lk: Dávid Mihály és fel: Bási Borbála
- Szászvílgye (*Zazveolgye*, *Zazweolgye*) – Valea Sasului – Deutschbach, Küküllő/Fehér m, h 75, 76, 235, 288
- i lkk: Hetele Mihály, Opra Andom, Selim Tryff
- Szászsombor (*Szazsombor*, *Zazsombor*) – Jimborul Săsesc/Jimbor, Doboka/B-Naszód m, h 90, 241, 245, 256
- i lkk: Sombori Lajos és Péter, Székely Illés
- Szatmári (*Zakmary*) Balázs, n 245
- Szava (*Zawa*) – Sava, Doboka/Kolozs m, h 70
- Szeben (*Cibinium*) – Sibiu – Hermannstadt, Szeben sz/m, v 6, 8, 14, 137, 141, 242, 289, 331, 361, 367
- i királybíró: Haller Péter (1552–1570), Hedwig/Szőcsi Augustin (1570–1571), Kakas Lőrinc (1490)
- i mészárosceh 289, 367 l. még Disznódi Thomas, Feier Lorenz
- i harmincad 361
- i városfal javítása 361
- i polgárok háza Gyulafehérváron 141
- i lk: Treiner Valentin
- szék 242
- Szeben város és a Szász Nemzet Lt 3, 8
- Szécsi (*Zechy*) Mihály, varga céhmester, Kolozsvár 21
- szeg 4
- Szegedi (*Zegedy*) György, kir ítélőszék esk ülnöke (1570–1572), Kolozsvár 324
- , n polg cs, Pest: Anna, másik Anna: Zákány Imréné, Imre, János, József, másik József, Katalin, másik Katalin, Magdolna, Pál, másik Pál 9, 366
- Szék (*Zeek*) – Sic, Doboka/Kolozs m, mv 1, 2
- i sókamara 1, 2
- Székely (*Zekely*) Albert, jb, Medvés 235
- András, a, 1569-től n, beresztelki udvarbíró, Magyaró 144, 165
- Anna: Somai Istvánné
- Antal, jb, Sárd 255
- Balázs és Mihály, lőfők, Malomfalva 122
- Benedek, Dénes és Péter, jb, Magyaró 144
- Illés, kir ember, Szászsombor 90, 245, 256
- István, n, a, Martonfalva 93
- János, kir ember, Mátyik 90, 245, 256
- Katalin: Nagy Mihályné
- Máté, kir ember, Gyulafehérvár 219, 255, 263, 265, 342
- Sebestyén, n 171
- Tamás, jb, Pusztægres 63
- , n cs, Hencida: Antal, Péter és fel: Pocsay Dorottya 88
- székely lázadás leverése 181
- örökség 46, 130, 147, 148, 162, 257, 264, 269, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 279, 280, 286, 287, 290, 291, 292, 298, 301, 303, 309, 312, 313, 321, 322, 326, 328, 330, 335, 337, 338, 339, 340, 349, 350, 352, 353, 354, 371
- — adományozása 190
- szabadság 150, 198, 199, 230, 285
- — elvesztése 326, 328, 374
- Székely Oklevéltár 46, 51, 73, 105, 117, 129, 150, 153, 155, 179, 181, 182, 188, 233, 246, 259, 266, 271, 326, 354
- Székelytámadt (*Zekeltamat*), Udvarhely sz/Hargita m, vár Székelyudvarhelyen 246, 259
- várának praefectura: Telegdi Mihály (1570)
- Székelyvásárhely (*Szekeliwasarhel*) – Târgu Mureș – Neumarkt, Maros sz/m, mv 237
- i lk: Bodó Sebestyén
- szekér 4
- szekeresek l. fuvarosok
- Székes (*Zekes*) – Săcăreni, Maros sz/m, h 140
- székesegyház, gyulafehérvári 57
- Székesfejérvári (*Zekesfejrwarj*) András deák, n, kancelláriai íródeák/jegyző (1565–1567, 1569–1570), kincstári számvevő (1575) 86, 219, 222, 239, 281, 342
- Szeklence (*Zeklencze*) – Sokyrynycja, Máramaros/U, h 299
- szekularizáció l. egyházi javak szekularizációja

- Szél (*Zel*) Benedek, jb, 1569-től lófő, Nagyernye 149
- Szele (*ZeLe*), n cs: Anna: Majos Máté, Magdolna: Barlabási Jánosné, Magdolna: Makai Illés deák fel, Márk, Márton és fel: Márton Katalin 207, 208
- Széles (*ZeLes*) Gáspár, Koronka 237
- Menyhárt, n és fel: Márai Anna 80
- Szelicsealja (*Seliceallya*, *Selycheallya*), fn, szőlőhegy, Horvát 208
- Szelistye (*Zelesyte*) – Nyžnje Selišče, Máramaros/U, h 315
- Szélszeg (*Zelzegh*) – Sălsig, K-Szoln/Máramaros m, h 85, 125
- személynöki bíróság, kir, helyettese: Verbőci István (1520)
- szén 137
- Szénamező (*Zenamezeo*), elpusztult település Belényes környékén, Bihar m 43
- Szénaverős (*Zenawereos*) – Senereuş – Zendersch, Küküllő/Maros m, h 40
- Szengyel (*Zengyel*), a cs: András, Bálint és László 287
- Szent Egyed domonkos apácakolostor, Kolozsvár 44
- Szent György-oltárigazgatóság háza, Gyulafehérvár 48, 218, 222
- Szent Imre-egyház, Kolozs 1, 7, 13
- Szent István első vértanú-káptalan, Váradhegyfok 37, 38
- —oltárigazgatóság háza, Bihar 92, 135
- Szent János elnevezésű kőház, Kolozsvár 12
- Szent Kereszt-konvent, Lelesz 18, 320
- Szent Mihály arkangyal elnevezésű ház, Gyulafehérvár 57
- Szentandrás (*Zentandras*) – Sântandrei, Bihar m, h 74
- i lkk: Egei György, György Benedek deák
- (*Zenthandras*) – Şieu-Sfântu, Doboka/B-Naszód m, h 23, 29
- i lk: Modra István
- Szentbenedek (*Zentbenedek*) – Sânbenedic, Fehér m, h 235
- i lkk: Fodor Tamás, Oláh Albert
- Szentdemeter (*Zenthdemeter*) – Dumitreşti, Udvarhely sz/Maros m, h 105
- i lk: Nyújtódi György
- Szentegyed (*Zentegyed*) – Sântejude, Doboka/Kolozs m, h 56, 71
- i Somlyai Gergely deák jogügyigazgató (1578–1594) és fel: Wass Anna; Wass János
- (*Zentegyed*), fn, szőlőhegy, Kolozsvár 44, 262
- Szentegyház utca (*Zent Egyhaz ucya*), utcanév, Belényes 191
- Szentgerice (*Szenthgeretze*, *Zentgeretze*) – Gălăţeni, Maros sz/m, h 146, 354
- i lk: Balog András
- Szentgotthard (*Zentgotthard*) – Sucutard, Doboka/Kolozs m, h 71
- i Wass János
- Szentgyörgy (*Zentgeorgy*) – Ciuc-Sângeorgiu, Csík sz/Hargita m, h 182, 188, 257
- i lkk: Cseke Gergely, Csíkó Gergely, Kovács Mihály, Nagy Benedek, Szőke János
- (*Zentgeorgy*), ma Vízszentgyörgy puszta Széplak közelében, B-Szoln/Kolozs m 32, 71, 72, 217
- i lk: Makrai László, Szentgyörgyi Boldizsár és László
- Szentgyörgyi (*Zentgeorgy*) Bálint, n, a, Mészkö 80, 83
- Boldizsár és László, kir emberek, Szentgyörgy 32, 71, 72, 217
- Péter deák, n 243
- Szenthgeretze* l. Szentgerice
- Szentimre (*Zent Imre*) – Eremieni, Maros sz/m, h 291
- (*Zent Imre*, *Zentimre*) – Sântimbru, Csík sz/Hargita m, h 181, 182, 188, 257
- i lkk: Baló Luka, Bekő Benedek, Benedek Ferenc, Fodor Benedek, János György, Kis Barabás Antal, Kovács Benedek, Márton Tamás, Nagy Barabás Antal
- Szentistván (*Zentistwan*) – Ştefăneşti/Trei Sate, Maros sz/m, h 143
- Szentistvánhegye (*Zenttistwan hegye*), fn, szőlőhegy, Várad 154
- Szentiván (*Zentyhwan*) – Ivăneşti, Maros sz/m, h 290
- (*Zentyhwan*) – Sântioana, Kolozs/B-Naszód m, h 23
- i lkk: Adorján Pál, Fecser Kelemen, Fodor György

- Szentivány (*Zenthiwan*) – Sântionlunca, Sepsz/Kovászna m, h 350
- Szentiványi (*Zentiwany*) Ferenc, n és fel 74
- Szentjános (*Zentjanos*) – Sântion, Bihar m, h 74
—i lkk: Farkas Gergely, László deák
- Szentkirály (*Zenthkyral*) – Sâncraiu de Mureș, Maros sz/m, h 297
- (*Zent Kyraly, Zentkyral*) – Sâncrăieni, Csík sz/Hargita m, h 181, 182, 188, 233
- i lkk: Andrassy cs, Antal Pál, Balázs Máté, Barabás Bálint, Csató Mihály, Lukács János
- (*Zentkyraly*) – Ghiriș-Sâncraiu/Câmpia Turzii, Torda/Kolozs m, h 65
- i lkk: Bozarad Tamás, Keresztyén János
- Szentlászló (*Zent Lazlo, Zentlazo*) – Sânvasii, Maros sz/m, h 162, 269, 354
- i lk: Burján Mihály
- Szentlélek (*Zentlelek*) – Bisericani, Udvarhely sz/Hargita m, h 305
- (*Zentlelek*) – Lelicieni, Csík sz/Hargita m, h 188
- i lkk: Csákó János, Nagy Ferenc, Nagy Sándor és Tamás
- Szentlőrinc (*Zentleorincz, Zentleoryncz*) – Lăureni, Maros sz/m, h 259, 290
- i lkk: Janka István, Másfél András és Márton, Ős Tamás
- Szentmárton (*Zentmarthon*) – Sânmartin, Doboka/Kolozs m, h 134
- i lkk: Balassi Bernát és fel: Mikai Anna, Borbély Ferenc, Mikai Balázs, Boldizsár, Gáspár és Katalin, Tomori Miklós és fel: Mikai Borbála
- i udvarházak 134
- i l. Csíkszentmárton
- Szentmihályfalvi (*Zenttmihalyffalwy*) Péter, az újvári vár udvarbírája (1568–1569) 52, 53, 65, 118
- Szentmihályi (*Zentmyhaly*) Lőrinc, pap, gyulafehérvári levélkereső (1568, 1572–1573) és a vár udvarbírája (1569) 57, 58, 96, 200
- Szentmihálytelke (*Zentmyhalytelke*) – Sânmihaiu/Mihăești, Kolozs m, h 346
- Szentmiklós (*Szentmyklos*) – Gheorgheni, Gyergyó sz/Hargita m, h 250
- (*Zentmiklos*) – Nicoleni, Udvarhely sz/Hargita m, h 147
- (*Zentmiklos*) – Nicoleşti, Csík sz/Hargita m, h 335
- i lk: Mezei Márton
- (*Zentmiklos*) – Sânmiclăuș – Klossdorf, Küküllő/Fehér m, h 76, 235, 288
- i lkk: Kapusi Kálmán, Nagy Gergely
- Szentmiklósi (*Zent Myklossy*) Miklós, kir ember 76, 235, 288
- Szentpál (*Zenttpal*) – Pauleni/Sânpaul, Udvarhely sz/Hargita m, h 143
- i Kornis Mihály
- Szentpéter (*Zent Peter*), utcanév, Bihar 66, 92
- Szentpéterfalva (*Zent Peterfalwa*) – Bozna, Doboka/Szilágy m, h 221
- Szentrontás (*Zentorontas*) – Troița, Maros sz/m, h 130, 190, 201
- i lkk: Forró Klára: Illési Kozma fel és Péter
- i udvarház 190
- Szentsimon (*Zent Simon*) – Sânsimion, Maros sz/m, h 291, 292
- i lkk: Cseke Imre, Cseke Mátyás, Márton Mihály
- (*Zent Symon, Zent Simon*) – Simonești/Sânsimion, Csík sz/Hargita m, h 179, 188
- i lkk: Csát János, Endes Balázs, Pál Mihály
- Széplak (*Szeplak*) – Suplac, Küküllő/Maros m, h 308
- (*Zeplak, Zyplak*) – Săplac/Aluniș, K-Szoln/Szilágy m, h 85, 125, 139
- i lk: Kovács István
- Szépvíz (*Zepwyszfalwa*) – Frumoasa, Csík sz/Hargita m, h 335
- Szerecsen (*Zerechen*) Krisztina: Patócsi Ferencné
- Szerémség (*Syrmium*), tájegység a mai Horvátország területén 225
- i Barancsi cs szerzetes, domonkos 37
- pap 18
- ppk (kalugyer vladica): Sava
- Sziget (*Zygeth*) – Sighet/Sighetu Marmăției, Máramaros m, mv 17, 18, 205, 304, 320, 362
- i Gergely deák, Máramaros alisp (1552) 17, 18
- i lkk: Antal deák, Antal Lukács, Cserepénye Pál, Deák Gáspár, Faber Domokos, Füzeséri György, Gál István, Hacsó Simon, Hegedűs Gál, Imre n; Kálmán Bálint, Nyikos János,

- Pesti György; Péter deák; Pongrácz János, Szőlősi Bálint és fel: Szigeti Erzsébet, Gergely és Tamás deák
- i udvarház 169, 304, 320
- i malomhely 362
- i fn: Hajósok árokja, Kisegrespataka
- (Zyget), valószínűleg a mai Szilágysziget – Sighetu Silvaniei, K-Szoln/Szilágym, h 169
- i lkk: Török István és Tamás
- Szigeti (Zygethy) Péter, varga céhmester, Kolozsvár 21
- Tamás deák, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1570) 362
- , polg, 1570-től n cs, Sziget: Erzsébet: Szőlősi Bálintné, Ferenc és Pál deák, a helytartói tábla íródeákja (1550), nagyobb kancelláriai íródeák (1559–1563), ítélőmester (1567–1571) 17, 18, 144, 205, 304, 320
- Szijasgyártó (Zygyarto), n cs, Debrecen: András és fel: Ilona, másik András és Vince 174
- Szilágycseh l. Cseh
- Szilági (Zylagy) Mihály, polg, 1569-től n, tordai sókamara praefectura (1569), Dés 33, 196
- Szilágysomlyó l. Somlyó (B-Szoln/Szilágym)
- Szilágyszegi (Zylagyzegy) Pál, K-Szoln vm alisp vagy szolgabírája (1569), Lele 86, 116, 125, 136
- Szilkerék (Zylkerék) – Şinteregu/Corneni, B-Szoln/Kolozsm, h 70, 72, 217
- i lk: Almádi András
- Szilvás (Sylvas) – Chiced-Silvas/Pruneni, Doboka/Kolozsm, h 71
- Szilvási (Zylwas-i) András, n 22
- (Zylvassy) Anna: Bocsárdi Benedekné
- Imre, kir ember, Komjátszeg 56
- János, kir ember, Szilvás 71
- Szind (Zynd) – Sind/Sánduleşti, Torda/Kolozsm, h 56, 63, 80
- i lkk: Albertfi cs, Jó Ambrus
- Szkrófa (Scrophia) – Scrofa/Stejărel, Zaránd/Hunyad m, h 61
- i lkk: Kosztai Ignác, Steph János
- Szlatina (Zlathina) – Szolotvyna, Máramaros/U, h 17, 18
- i lkk: Bard Simion, Nan Ioan, Negre Ştefan, Rednek Ştefan
- szolgabíró l. K-Szoln, Torda vm
- szolgálat, katonai 122, 150, 194, 198, 199, 230, 259, 285, 316, 323, 326, 327, 328, 333, 336, 351
- , közsékelyi 259
- , várhoz 194, 246
- Szolokma (Solokma, Szolokma) – Solocma, Udvarhely sz/Maros m, h 273, 313
- Szolotvyna l. Szlatina
- Szombat (Zombat) Nistor, jb, Elekes 235
- Szombatfalva (Zombatfalwa), Székelyudvarhelybe olvadt település, Udvarhely sz/Hargita m 260
- i lkk: Benedek és Máté n
- Szőcs (Zeoch) Jakab, polg, Torda 113
- János, jb, Igen 255
- János, jb, Pusztægres 63
- Tamás, kir udv fam, Udvarhely 368
- i (Zewchy) Márk és Tamás, esk polg, Debrecen 41
- i Augustin l. Hedvig Augustin
- Szödémeter (Zeodimeter) – Săuca, K-Szoln/Szatmár m, h 88, 101
- Szőke (Szeoke) János, bíró, kir jb, Szentgyörgy 188
- , n, a cs, Mogyorós: Antal, Gergely, György, János, másik János és Péter 309
- Szőkefalvi (Zeokefalwy) Pál, n és fel: Ilona 245
- Szöllős (Zeöleös), Nagyszöllős – Vynogradiv, Ugocsa/U, mv 299, 369
- i szőlőhegy 299
- szőlő 15, 44, 57, 66, 67, 69, 80, 92, 96, 126, 154, 156, 164, 172, 196, 212, 255, 262, 263, 265, 281, 299, 325
- adományozása 57, 126, 154, 156, 208, 212, 253, 255, 299
- eladása 44, 212, 213
- elpusztulása 172
- vásárlása 262
- Szőlősi (Zeöleössy, Zyws), polg, 1570-től n cs, Sziget: Bálint és fel: Szigeti Erzsébet, Gergely és Tamás deák, nagyobb kancelláriai íródeák (1570) 304, 320
- Szőrényfalva (Zeorenfalwa), elpusztult település Zaránd vm területén 249
- Szram Stephan, esk polg, Kolozsvár 21
- Sztrigyi (Strygy, Ztrygy) János, n, Mányik 241, 320

Szúnyogszeg (*Zwnyogzeg, Zwnyogzeog*) – Țân-
tari/Dumbrăviță – Schnackendorf, Fe-
hér/Brassó sz/m, h 16, 258

—i lk: Curiac Dumitru

szüret 247

Szwrla Gavril, kenéz, Csáklya 348

T, Ț

Tabiási (*Thabyassy*) István, n, Mikeszáza 47,
232

— János, n 177

Tagányi Károly (1858–1924), történész 5, 15,
196, 325

Takács (*Takacz*) Gáspár, jb, Sárd 255

— István, jb, Mányik 245

támadás Erdély ellen 185

Tamás deák, a tordai sókamara számtartója
(1569 e) 113

— (*Thamas*) Gergely, lófő, Mindszent 188

— Imre, jb, Tordátfalva 151

Tamásfalvi (*Tamasffalwy*) János, n 22, 171

Tamáspataka (*Thamaspataka*) – Tămășasa, Hu-
nyad m, h 45

Tamástelke (*Thamastelke*), elnéptelenedett tele-
pülés Al- és Felpestes között, Hunyad m 104
tanács, városi 289

tanácsúr: Apafi Gergely, Bánffy Pál, Báthory
István, Báthory Kristóf, Bekes Gáspár, Bor-
nemissza Farkas, Csáky Mihály, Farkas Far-
kas, Forgács Ferenc, Gyulafi László, Gyulai
Mihály, Hagymási Kristóf, Károlyi László,
Niezowski Stanislaw, Orbai Miklós, Pókai
Jakab, Statileo János

taníttatás 238, 341

tanú 45, 47, 238, 281, 324

tanulók 231

Taploca (*Taplocza*) – Toplița-Ciuc, ma Csíksze-
reda része, Csík sz/Hargita m, h 182

—i lkk: Salamon Péter és Tamás

Tarcsafalva (*Tharchyaffalwa*) – Tărcești, Udvar-
hely sz/Hargita m, h 151

Tárkány (*Tarkany*) – Tărcaia, Bihar m, h 231

—i iskola 231

—i vásárok 231

Tarlószér (*Tarloszer*), fn, szőlőhegy, Sárd 255

tárnokmester, kir: Drágffy János (1520)

Tartolc (*Tarsolcz*) – Târșolt, Szatmár m, h 10

Tasnád (*Thasnad*) – Tășnad – Trestenberg, K-
Szoln/Szatmár m, mv 369, 372

Tămășasa l. Tamáspataka

Tămășești l. Egerbegy

Tărcaia l. Tárkány

Tărcești l. Tarcsafalva

Tășnad l. Tasnád

Tăureni l. Bikafalva

Tăuții de Jos l. Tótfalu

Tăuții-Măgheruș l. Kismogyorós és Tótfalu
(Szatmár/Máramaros m)

Tâmpa l. Tompa

Tárnăveni l. Dicsőszentmárton

Tárnăvița l. Keményfalva

Târșolt l. Tartolc

Téglás (*Teglas*), Szabolcs/M, h 314

tehén 20, 37, 356

Teke Bertalan, kir jb, Besenyő 26

Telegd (*Thelegd*) – Tileagd, Bihar m, mv 259

—i Mihály, székelyek isp, udvarhelyi vn (1567,
1569), Maros, Udvarhely, Csík és Gyergyó
szék főbírája (1567), székely főkap (1560,
1567, 1570), Székelytámadt várának prae-
fectusa (1570), 1575-ben Bekes Gáspár híve-
ként kiköltözik Erdélyből, Telegd 259

telek adományozása 47, 56, 193, 315

— cseréje 51, 73, 238

— zálogosítása 238

telkesjobbágys l. jobbágys, telkes

temetés 4

templomépítés 255

Teremi (*Theremy*) – Tirimia, Küküllő/Maros m,
h 308

—i lk: Sükösd János

Terep (*Terep*) – Trip, Szatmár m, h 10

Tetei (*Tethey*) Lőrinc magister, jogügyigazgató
(1569–1570), Besenyő 75, 76, 81, 235, 288,
324

Theolgyes l. Tölgyes

Theoreok l. Török

Thewrvekonya l. Türvékonya

Thorenburg l. Torda

Tibor (*Tybwr*) – Tibru, Fehér m, h 348

—i lkk: Damla, Duma Ioan

Tiburctelke (*Tybwrzcz*), elnéptelenedett település
Kajántó határában, Kolozs m 79

Tileagd l. Telegd

timár 20

Tinkovai (*Tynkoway*) Gáspár, n 45

Tioltiur l. Tötör

Tirimia l. Teremi

- Tisa I. Veresmart
 Tisza (*Tibiscus*), folyó 362
 Tisza (*Tyza*) László és Lukács, jb, Gorbó 19
 tisztség adományozása 131, 137, 163, 194, 242, 370, 373
 — megerősítése 3
 titkár, kancelláriai: Csanádi Demeter (1570–1571, 1576); Csanádi János (1569)
 tized 172, 196, 372
 — adományozása 306, 372
 tizedbérlő: Csanádi János (1570), Mosdósi Ambros (1560); magyarországi: Fehérvári Tamás deák (1570)
 Tóhát (*Tohat*) – Tohat, K-Szoln/Máramaros m, h 85, 125
 Tokaj (*Tokay*), Zemplén/M, mv és vár 314
 Toldi (*Tholdy*) Mihály, n 356
 — Pál, kir jb, Barót 295
 Tolnai (*Tholnay*) Miklós deák, n, nagyobb kancelláriai jegyző/íródeák (1560, 1569–1570) 23, 29, 86, 182, 219, 342
 Tomori (*Thomor-i*) Miklós, budai vn (1533) 13
 — Miklós, n, Doboka vm-i jegyző (1569) és fel: Mikai Borbála, Szentmárton 134
 Tompa (*Tompa*) – Tâmpa, Maros sz/m, h 316
 —i lk: Péter lófő
 — (*Thompa*) István, kir udv fam, Kolozs vm isp (1572), tanácsúr, lugosi (1573–1578, 1588) és karánsebesi bán (1573–1578) 228
 Topaszentkirály (*Topazentkiral*) – Topa-Sâncraiu/Sâncraiu Almaşului, Kolozs/Szilágym, h 293
 Toplica (*Toplicza*) – Toplița, Kövár vidéke/Szilágym, h 125
 —i vd: Nemes Ștefan
 Toplița-Ciuc I. Taploca
 Topor (*Thopor*) Lazăr, jb, Nagoja 61
 Torboszló (*Torbozlo*) – Torba, Maros sz/m, h 340
 Torda (*Torda*, *Thorda*) – Turda – Thorenburg, Torda/Kolozs m, mv 53, 126, 127, 128, 129, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 140, 141, 142, 144, 145, 146, 166, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 196, 230, 238, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 113, 360
 — elöljárósága 113, 185
 —i sókamara praefectura: Szilágyi Mihály (1569)
 —i sókamarás: Vadai János (1569 e)
 —i sókamara számtartója: Tamás deák (1569 e)
 —i lkk: Bojár István, Szöcs Jakab
 —i fürdőház építése 113
 — vm helyettes szolgabírája: Bolyai Mihály (1568)
 Tordai (*Thorday*) Tamás deák, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1569–1570) 182, 219, 255, 342
 Tordasi (*Thordassy*) Pál (mh 1576/1577), az erd román egyház superintendense (1569–1570), az 1569-i első román ref zsinat összehívója 142
 Tordátfalva (*Thordatfalwa*, *Thordatffalwa*) – Turdătești/Turdeni, Udvarhely sz/Hargita m, h 151
 —i lk: Tamás Imre
 Torma (*Thorma*) Dénes deák, Lippai, n, Kolozsvár 203, 214
 Torockai (*Thorozkay*) János, n 65
 torony 20
 Tót (*Totth*) Péter, jb, Elekes 235
 — Simon, jb, Kelence 125
 —, a cs, Jobbágymfalva: Balázs, Ferenc és György 376
 Tótfalu (*Thotfalw*) – Țăuții de Jos/Țăuții-Măgheraș, Szatmár/Máramaros m, h 10
 — (*Thotfalw*) – Vale, B-Szoln/Kolozs m, h 72
 —i lkk: Bercz Toma, Dragomir Clement
 — (*Totffalw*) – Stremț, K-Szoln/Máramaros m, h 85, 125
 Tothewr I. Tötör
 Tölgyes (*Teolgyes*) Lukács, n, a, Bikfalva 349
 tör 4
 Török (*Theoreok*, *Thewrewk*) István, esk pog, Ds 33
 — István és Tamás, Sziget 169
 — János és Péter, jb, Kisfalud 211
 — Péter, a, Keményfalva 368
 Török Birodalom 246
 török porta 181, 204, 238
 törököknek járó adó 246
 törvényes kor 110
 Tötör (*Thoteor*, *Tothewr*) – Tíoltiur, Doboka/Kolozs m, h 32, 33, 34, 71
 —i (*Tothewry*), n cs, Kéménd, Tötör: Balázs kir ember 32; Ferenc deák és fel: Kéméndi Ka-

- talin, György 112; István kir ember 32, 33,
 34; Kristóf 112; Miklós kir ember 32, 71
 Tövisi (*Theowysy*) Ambrus, jb, Kecset 72
 Trac (*Tracz*) Mihály, jb, Alsótorja 360
 Traniş I. Kisgoroszló
 Trei Sate I. Atosfalva, Csókfalva, Szentistván
 Treiner (*Trayner*) Valentin, polg, Szeben 223
 Trestenberg I. Tasnád
 Trip I. Terep
 Trócsányi Zsolt (1926–1987), történész és levél-
 táros 16, 48
 Troiţa I. Szentrontás
 Tuba (*Twba*) István, kir jb, Püspöki 74
 Túr (*Thwr*) – Tur/Tureni, Torda/Kolozs m, h 358
 Tur I. Túrvekonya
 Turbok (*Thwrbok*) András, jb, Kurtapatak 360
 Turda I. Torda
 Turdăteşti/Turdeni I. Tordátfalva
 Túri (*Thwry*) György, esk polg, Kolozsvár 21
 — Pál, prédikátor (1568), Bihar 69
 — Péter, kir ember, Bihar 67, 92
 Turia I. Alsó- és Felsőtorja
 Túrvekonya (*Thewrvékonya*) – Tur, Szatmár m,
 h 10
 Tusnád (*Twsnad*) – Tuşnad, Csík sz/Hargita m, h
 188
 —i lkk: Boldizsár István
 Tustya (*Twsta*) – Tuştea, Hunyad m, h 95
 —i lkk: Roşca Ştefan
 —i (*Tustay*) Gergely, n, Tustya 95
 Tybwrcz I. Tiburctelke
 Tyza I. Tisza
 Ţaga I. Cege
 Ţânţari I. Szúnyogszeg
 Ţeghea I. Cegény
 U, Ú, Ŭ, Ű
 udvar, ppki 4
 udvarbíró I. gyulafehérvári, újvári, váradi
 udvarbíróság épülete, Gyulafehérvár 87
 Udvarfalva (*Udwarfalwa*) – Curteni, Maros
 sz/m, h 117
 udvarház adományozása 19, 39, 109, 112, 114,
 134, 190, 249, 299, 304, 320
 — építése 193
 —, nemesi 19, 23, 30, 39, 109, 112, 114, 134,
 144, 165, 169, 190, 191, 196, 232, 249, 299,
 304, 320, 358
 Udvarhely (*Wdwarhel*, *Wdwarhely*) – Someş-
 Odorhei, K-Szoln/Szilágy m, h 85, 125, 139
 —i lkk: Gogan Dionisie, Ilie Luca
 — (*Wdwarhel*) – Şieu-Odorhei, B-Szoln/B-
 Naszód m, h 30
 —i lk: Borsai Lukács
 —i udvarház 30
 — (*Wdwarhely*) – Odorheiu/Odorheiu-Secuiesc,
 Udvarhely sz/Hargita m, mv 368
 —i lk: Szöcs Tamás
 Udvari (*Wdvary*) – Odoreu, Szatmár m, h 10
 — (*Wdvary*) Péter, n, a, Mészkö 80, 83
 udvarmester: Pókai Jakab (1569)
 Uilacul de Câmpie I. Újlak
 Újfalu (*Uyfalw*, *Wyfalw*) – Bezidu Nou, Udvar-
 hely sz/Maros m, h 73, 329, 330
 —i lkk: Balog György, Keresztély Péter, Kovács
 Imre, Simonfi János
 —i fn: *Galapataka*
 — (*Wyfalw*, *Wyfalw*) – Finciu, Kolozs m, h 22,
 91
 —i lk: Jakab János
 — (*Wyffalw*) – Bârsa, K-Szoln/Szilágy m, h 248
 Újlak (*Uylak*) – Uilacul de Câmpie/Delureni,
 Kolozs/B-Naszód m, h 138
 Újvár (*Uivar*, *Uywar*, *Wyvar*), Szamosújvár –
 Gherla, B-Szoln/Kolozs m, mv és vár 24, 26,
 52, 53, 118, 138
 —i vár udvarbírája: Szentmihályfalvi Péter
 (1568–1569)
 Újváros (*Wywaras*) – Oraşu Nou, Szatmár m, h
 10
 Ulászló (II.), magyar király (1490–1516) 5, 6, 7,
 8, 9, 13, 152
 Ulciug I. Völcsök
 Ulieş I. Kányád
 Ulm (*Ulm*) – Ulm, Hunyad m, h 104
 Ulmeni I. Sülelmed
 Ungersdorf I. Beresztelke és Magyaros
 Ungheni I. Nyárádtó
 Ungur Lackó, n 95
 Unirea I. Farkadin
 Unoka (*Wnoka*) György, jb, Jákótelke 22
 Uriul de Jos/Urişor I. Alór és Ör
 Urmeniş I. Örményes
 Uroi I. Arany
 utazás 79, 341
 Uzon (*Uzon*) – Ozun, Sepsz sz/Kovácsna m, h
 349
 ügyhallgató: Enyedi/Wolfard Adorján (1533)
 ülnök, kir ítélőszéki: Szegedi György (1570)

ünnep, váradi kovácscéhben: Úrnapja 4
 Ürményi (*Wrmeny*) Lukács, jb, Sófálva 26
 üveg 137

V

Vácman (*Vachman*), prédium Koronka és Ákosfalva között, Maros sz/m 354

Vadafalva (*Wadafalwa*) – Odești, K-Szoln/Máramaros m, h 85, 125

Vadai (*Waday*) János, tordai sókamarás (1569 e) 113

Vadasd (*Vadasd*) – Vădaș, Maros sz/m, h 143
 vaddisznó 289

Vadkert (*Vadkert*), utcanév, Várad 124

Vágási (*Wagassy*) Gáspár, a, Etéd 276

Vagyas András, n és fel: Bakó Apollónia, Patak 56

—, n cs, Mészkö: Jakab és Márton 56

Vajda (*Vayda, Wayda*) Balázs, n és fel 22

— Gáspár, n és fel, Benedekfalva 139

— György, lófő, Bözöd 330

— Imre és István, kir emberek, Várszó 22, 35

— István, n, vn (1563, 1568), Gyulafehérvár 58

— Márton, n, az almási aranybánya praefectura, aranyfinomító főkamara (1569), Abrudbánya 131

— Péter, n 72

vajda 125, 194. L. még belényesi, havasalföldi, moldvai

—i tisztség adományozása 194

vakaró 4

Valár (*Vallya*) – Vălari, Hunyad m, h 104

választómester, kolozsvári: Budai Tamás

Válaszúti (*Walazwty*) Pál, n, kancelláriai íródeák (1567–1569) 219

— Vince, jb, Kisfalud 211

Vale I. Tótfalu (B-Szoln/Kolozs m)

Valea Izvoarelor I. Besenyő (Küküllő/Maros m)

Valea I. Jobbágyfalva

Valea Sasului I. Szászvílgye

Valea Scurtă I. Kurtapatak

Valea Seacă I. Szárazpatak

Valealunga (*Vallialonka*), Alsólunkojba olvadt település, Zaránd/Hunyad m 61

—i lkk: Dara Lazăr, Mogoș Ioan

Valentin, varga, polg, Medgyes 14

—, varga, polg, Nagyselyk 331

Valkai (*Walkay*), n cs, Valkó: András 22, 38;
 Borbála: Károly Dénesné 186; István 22, 35;

Miklós 91, 125, 171, 186, 238; Zsuzsanna: Sombori Lászlóné 186

Valkó (*Valko, Walko*) – Vălcăul Unguresc/Văleni, Kolozs m, h 22, 91, 171

—i lkk: Bence István, Jakab Gáspár

Vallya I. Valár

Vámfalva (*Vamfalw*) – Vama, Szatmár m, h 10

vámhely létesítése 20

vámmentesség 185

vár, lerombolt 52, 65, 108, 243, 270, 341

—: Almás 19; Bálványos 46; Bél 317, 318; Cseh 270; Csicsó 27, 31, 108, 243; Diód 341; Görgény 254; Gyulafehérvár 200; Huszt 133, 184, 299, 320; Kend 24, 25, 28; Kővár 370; Krakkó 187; Léta 52, 65; Munkács 45, 203; Solyomkő 11, 168, 170, 244; Somlyó 11, 244; Székelytámadt 246, 259; Tokaj 314; Újvár 24, 26, 52, 53, 118, 138; Várad 43, 168, 170, 133, 172, 194, 234, 318; Vingárt 42

Várad (*Varad, Warad, Waradinum*) – Oradea – Grosswardein, Bihar m, v 43, 69, 88, 124, 154, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 194, 212, 213, 234, 281

— elöljárósága 212, 172

—i vár kap, praefectura 194; Nyakazó Ferenc (1557?–1565), Pekri Gábor (1569), Radák László (1569–1570)

— — udvarbírája: Haraklyáni László (1569–1570)

—i jogügyigazgató: Sárosi János (1569)

—i harmincados: Barancsi János (1569)

—i hiteleshely 4, 88, 98, 101, 251

—i levélkeresők 164; Albert deák, Budai Simon deák, Kristóf pap, Sándor Gergely, Várad Pál deák

—i püspökök 4, 172, 194

—i ppki udvarbíró 4

—i kápt és birtokai 4, 49, 375

— — tagjai: (1481) Bálint éneklők, Dénes örök, Gergely olvasók, János prp; (1560) Bálint magister, kk

—i papok: Károlyi Péter, Veres Mátyás (1569)

—i domonkosok Mindenszentek-kolostora és birtokai 37, 38

—i domonkos perjel: József frater (1560)

—i Kismindszent-kápolna lerombolása 212

—i kovács, sarkantyús és kardkészítő cég 4, 251.
 L. még Ágoston, Benedek, Osvát

- i lkk: Barancsi cs, Bona Miklós deák, Derecskei János deák, Dóci cs, Erdős Gábor, Kis Boldizsár, Lázár János, Lázár deák és fel: Erzsébet, Nagy Máté, Peres Boldizsár, Piski György, Pokol Orbán
- i városrész: Olaszi
- i utcanév: Hétközhely, Vadkert
- i ház 124, 234, 281
- i kert, kki 36
- i fn: Nádas, Szentistvánhegye
- i szőlőhegyek 172
- Váradhegyfok (*promontorium Waradiense*), elpusztult település a Várad feletti szőlőhegyen, Bihar m 37, 38
- i Szent István első vértanú-egyház káptalana (hiteleshelyként) 37, 38
- Várad (Warady) Pál deák, n, nagyobb kancelláriai íródeák/jegyző (1567–1570, 1586–1588), várad levélkereső (1569), kancelláriai titkár (1572, 1580) 58, 86, 167, 182, 219, 334, 342, 348, 359
- Várdai (Warday), n cs: Fruzsina, István, Klára: Serédi Istvánné, Mihály, másik Mihály és Miklós 168
- Várdotfalva (*Wardofalwa*) – Șumuleu, Csik sz/Hargita m, ma Csikszereda része 250
- i lk: Balázs Pál
- Várfalva (*Warffalwa*) – Moldovenești, Aranyos sz/Kolozs m, h 53, 65, 118
- Várfalvi (*Warfalwy*) Gergely és János, kir emberek, Várfalva 53, 65, 118
- Sebestyén, n 63
- Varga (*Warga*) Antal, jb, Sárd 255
- László, jb, Kisfalud 211
- Nicolae, kenéz, jb, Hacazsel 95
- Péter, jb és fel, Kisfalud 211
- Sándor, Sárd 222
- , jb, Martonfalva 93
- , jb cs, Móric: Adrián, Ambrus, Gergely és György 245
- vargacéh l. kolozsvári, megyesi
- vargák l. alsószéki, felsőszéki, kolozsmonostori, kolozsvári, megyesi, nagyselyki
- Várhely (*Varhely*) – Grădiște/Sarmizegetuza, Hunyad m, h 355, 363
- (*Warhel*) – Orheiu/Orheiu Bistriței – Burg-halle, Doboka/B-Naszód m, h 23
- i lkk: Aranyos Péter, Homlokos Benedek
- Varjasi (*Waryassy*) Bálint, jb, Futásfalva 360
- várkapitány l. munkácsi, várad
- várkastély : Cseh 85, 125; Nagybánya 156, 192
- adományozása 85
- lerombolása 156
- várnagy: Văscan 27. L. még budai, gyulafehérvári, hotini, neamți, sólyomkői
- városfal l. kolozsvári, szebeni
- Varsolc (*Varsolcz*) – Vârșolt, Kraszna/Szilágy m, h 207
- i lkk: Márton cs
- Várszó (*Warza*), elpusztult település Incel mellett, Kolozs m 22, 35
- i lkk: Jakab György, Simon István, Vajda Imre és István
- vártartomány 11, 27, 31, 79, 170, 187, 243, 317
- vas 4
- Vas Gergely, jb, Gerend 64
- György, lófő, Malomfalva 122
- l. még Wass
- vásár, évi 4, 231
- , heti 231, 289
- , országos 20
- vásárosok védelme 231
- vásártartási jog adományozása 20, 231
- Vataháza (*Vathahaza*), elnéptelenedett település Márkod és Deményháza környékén, Maros sz/m 286
- Vădaș l. Vadasd
- Vălari l. Valár
- Vălcăul Unguresc l. Valkó
- Văleni l. Valkó
- Vălișoara l. Rákos (Torda/Kolozs m)
- Vărmaga l. Vormága
- Văscan (*Waskana*), vn (Cetatea Nouă/Roman) (1560) 27
- Vârșolt l. Varsolc
- Vece (*Vecze*) – Veța, Maros sz/m, h 298
- i (*Vechey*) Mihály, lófő, Bó 328
- Véd (*Wed*), elnéptelenedett település Érolaszi közelében, Bihar m 167, 334
- i lkk: Gávai cs
- vég (mérték) 41
- végrendelet 45, 80, 168, 203, 238, 240, 281, 282, 315, 324, 357
- Velence (*Venetia*), Olaszország, v 79
- Veléte (*Welete*) – Veljatyn, Máramaros/U, h 315
- Verbőc (*Verbeocz*) – Verbovec, Ugocsa/U, h 11
- i István (1458–1541), országbírói ítélőmester és kir személynök (1516–1525), országos

- kinccstartó (1521–1522), nádor (1525–1526), I. János kancellárja (1526–1540), Torna (1526-tól) és Tolna vm isp (1537–1541), II. Lajos és I. János diplomatája, a török Buda első magyar főbírája (1541), a Hármaskönyv (1517) összeállítója 11
- Veremaga* l. Vormága
- Veres (*Weres*) Bernát, jb, Alsótorja 360
- Florian, kir jb, Németi 26
- János, n 245
- Lénárd, kir jb, Vermes 245
- Lőrinc, kir ember, Szancsal 76
- Mátyás, prédikátor, Várad 154
- Pál, jb, Kobátfalva 151
- Veresmart (*Weresmarth*) – Virișmort/Tisa, Máramaros m, h 18
- i lkk: Bátya János pap
- Veress Endre (1868–1953), történész 27, 31, 142
- vérfertőzés 299
- Vermes (*Vermes*) – Vermeș – Wermesch, Beszterce sz/B-Naszód m, h 245
- i lkk: Makkos Osvát, Veres Lénárd
- vérontás 289
- Verőcei (*Wereochey*) János, pap, levélkereső (1567, 1569, 1572–1573), Gyulafehérvár 57, 96
- Veța l. Vece
- vetés 196
- Veveriță (*Weweryche*) Iosif, neamți vn (1560) 27
- viasz fizetési eszközként 289
- Vicei Antal, esk polg, Kolozsvár 21
- Vicsa (*Vicza, Wichya*) – Vicea, K-Szoln/Máramaros m, h 85, 125
- Vidraszeg (*Wydraczeg*) – Vidrasău, Küküllő/Maros m, h 236
- i lkk: Szabó István
- Viișoara l. Besenyő (Beszterce sz/B-Naszód m)
- Vikárius (*Vicarius*) Máté, kir jb, Martonos 296
- vikárius, gyulafehérvári: Enyedi/Wolfard Adorján (1531–1541, 1543)
- Vince deák, kir jb, Paszmos 23
- (*Wyncze*) János, jb, Damos 22
- Tamás, jb, Jákótelke 22
- Vingárt (*Vyngart*) – Vingard – Weingartskirchen, Fehér m, mv és vár 42
- i lkk: Keserű cs
- Virișmort l. Veresmart
- Viszolya (*Vizolya*) – Vișuia de Câmpie/Visuia, Kolozs/B-Naszód m, h 138
- Vitéz (*Wytez*) Gábor, Torda vm isp (1578–1579), Bikal 63, 245, 324
- Vlaha l. Olahfenes
- Vlăhița l. Oláhfalva
- Vledény (*Wlelen*) – Vlădeni – Wladein, Fehér/Brassó m, h 16, 258
- Volga (*Vylga*), folyó 187
- Volkfalva (*Wolkfalwa*), elpusztult település Nevricsa közelében, Szörény/Temes m, h 214
- Vopra Péter, jb, Elekes 235
- Vormága (*Weremag, Weremaga*) – Värmaga, Hunyad m, h 54, 62, 106, 109, 112
- Völcsök (*Weolchyeok*) – Ulciug, K-Szoln/Szilágys m, h 125
- i lkk: Giti Márton, János bíró, Szabó Gergely
- Vynogradiv l. Szóllós
- W**
- Walachischeibesdorf l. Ivánfalva
- Waltersdorf l. Kisdemeter
- Walzer (*Walczyer*) Georg, jb, Mikeszásza 232
- Warado l. Sóvárad
- Waratek, prédiüm Zaránd vm területén 249
- Wardofalwa l. Várdotfalva
- Wary l. Sasvár
- Warza l. Várszó
- Waskana l. Văscan
- Wass (*Was*), Cegei, Szentgyeidi, Szentgotthardi, n cs: Anna: Somlyai Gergely deák fel 56; György (mh 1594), Kolozs vm isp (1573–1580), újbíró kap és tanácsúr (1592) 71, 238; János, kir ember 71; id. János, kir ember 71, 245
- Weingartskirchen l. Vingárt
- Weissenburg l. Gyulafehérvár
- Wenter (*Venter*) Andreas és Gregor, esk, kir jb, Kisdemeter 23
- Weremag* l. Vormága
- Wermesch l. Vermes
- Werner (*Verner*) Anton, varga céhmester, Kolozsvár 21
- Winder (*Wynder*) Clemens és Fabian, jb, Móric 245
- Wivar l. Újbíró (B-Szoln/Kolozs m)
- Wladein l. Vledény
- Wlelen* l. Vledény
- Wnoka* l. Unoka
- Wolfard, Enyedi, n cs, Kolozsvár: Adorján (1491–1544), a szabad művészetek és mindkét jog doctora, általános ügyhallgató

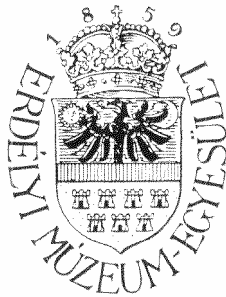
- (1533), gyulafehérvári kk (1516, 1529–1539, 1543), törpényi plb (1516), kolozsi főesp (1521, 1543), krasznai főesp (1531, 1533), dobokai főesp (1534, 1536–1539), Statileo János ppk vikáriusa (1531–1541, 1543), kolozsvári plb (1529, 1533–1534, 1542–1544) 12; István 12, 283; másik István 283
- Wolkfalwa* l. Volkfalva
- Wrmeny* l. Ürményi
- Wyskowcz*, azonosíthatatlan helynév Lengyelország területén 238
- i Orbai Miklós és fel
- Z, Zs**
- Zabo* l. Szabó
- Zágor (Zagor)* – Zagăr – Rod, Küküllő/Maros m, h 76
- i lk: Herencsényi Mihály
- Zajkány (Zaykan)* – Zeicani, Hunyad m, h 95, 355, 363
- i lk: Lupul n
- Zakacz* l. Szakács
- Zákány (Zakan)*, n cs, Pest, majd Kolozsvár: Dorottya, Gáspár, Imre és fel: Szegedi Anna és Katalin 366
- Zakariás (Zakaryas)* András, n, Borsa 238
- Bálint, jb, Gerend 64
- Zakmary* l. Szatmári
- Zal* l. Szál
- Zala*, elpusztult település Komlód, Oroszfája és Szászakna környékén, Kolozs/B-Naszód m 238
- Zalay* l. Szalai
- Zalánkemény (Zalonkemen)* – Stari – Novi Slankamen, Szerém/Sz, mv 214
- i Gergely deák, n 214
- záloglevél 187
- zálogügylet 37, 38, 45, 80, 187, 190
- Zamfira (Safel, Saphil, Saphira)*: Keserű Istvánné, Moise havasalföldi vd leánya 42, 107
- Zanchyal* l. Szancsal
- Zanisloffy* l. Szaniszlófi
- Zaránd vm alisp: Bertényi Pál (1568)
- jegyzője: Lukács deák (1568)
- Zarkad* l. Szarkad
- Závada (Zawada)* Péter, n, Gyulafehérvár 96
- Zavva* l. Sava
- Zavydove* l. Dávidháza
- Zaz* l. Szász
- Zegedy* l. Szegedi
- Zego* l. Cege
- Zeicani* l. Zajkány
- Zekely* l. Székely
- Zekes* l. Székes
- Zekesfeyrwary* l. Székesfejérvári
- Zeklencze* l. Szeklence
- Zel* l. Szél
- Zeke* l. Szele
- Zeleméri (Zelemery)* Péter, n, Názánfalva 302
- Zeles* l. Széles
- Zelestye* l. Szelistye
- Zelym Tryff*, jb, Szászvölgye 235
- Zendersch* l. Szénaverős
- Zengyel* l. Szengyel
- Zentorontas* l. Szentrontás
- Zeoch* l. Szócs
- Zeokefalwy* l. Szőkefalvi
- Zeoleos* l. Szöllős
- Zeorenfalwa* l. Szörényfalva
- Zepwyszfalwa* l. Szépvíz
- Zerechen* l. Szerecsen
- Zewchy* l. Szőcsi
- Zimbor* l. Zsombor
- Zolotareve* l. Ötvösfalva
- Zólyom (Zolyom)* Márton, jb 238
- Zombat* l. Szombat
- Ztrygy* l. Sztrigyi
- Zugorján (Zugoryan)* Magdolna, Sebesi: Luka Jánosné
- Zutor (Zwtor)* – Zutor/Sutoru, Kolozs/Szilágym, h 171
- Zyplak* l. Széplak
- Zyws* l. Szőlősi
- zsellérek 273, 274
- Zsigmond (Tomori), gyulafehérvári kk (1532–1533) 12
- (*Sigmond*) Péter, főbíró (1569), kir jb, Bihar 69, 92
- Zsolna (Solna)* – Jelna – Senndorf, Beszterce sz/B-Naszód m, h 23
- i lk: Eplen Michael, Fodor Lukács, Maak Lorenz, Markus Paul
- Zsombor (Sombor)* – Jimborul Mare/Zimbor, Kolozs/Szilágym, h 171
- i lk: László n
- Zsombori cs* l. Sombori
- Zsögöd (Seogeod)* – Jigodin, Csík sz/Hargita m, ma Csíkszereda része 278

ERDÉLYI TÖRTÉNELMI ADATOK
VII. 2.

BÁTHORY KRISTÓF
KIRÁLYI KÖNYVE
1580–1581

Mutatókkal és jegyzetekkel regesztákban közléteszi

FEJÉR TAMÁS
RÁCZ ETELKA
SZÁSZ ANIKÓ

AZ ERDÉLYI MÚZEUM-EGYESÜLET KIADÁSA
KOLOZSVÁR, 2003

BÁTHORY KRISTÓF 1580–1581. ÉVI KIRÁLYI KÖNYVE

Báthory Kristóf, Erdély vajdája, István lengyel király bátyja, somlyói Báthory István erdélyi vajda (1530–1534) és Telegdi Katalin gyermekeként 1530-ban született. A Szapolyai ház hűséges embere volt, 1546–1547-ben V. Károly császár udvarában tartózkodott, 1557-ben Izabella királyné követeként a francia király udvarában is megfordult. 1565-ben János Zsigmond hadseregének egyik parancsnoka, majd 1571-ben, miután az erdélyi országgyűlés Istvánt Erdély vajdájává választotta, ő Kristófot a korábban általa is betöltött váradi főkapitányság élére állította. Váradi kapitányként egyúttal a bihari ispáni tisztséget is viselte. Ekkorra már a török hódoltsággal és a királyi Magyarországgal határos Partiumot biztosító váradi kapitányság Erdélynek rangban a fejedelem után következő legfontosabb méltósága lett, a fejedelemség előiskolája. Jóllehet 1575 decemberében a lengyel rendek Báthory Istvánt királyukká választották, ő lengyel királyként sem mondott le az erdélyi fejedelemségről, hanem a medgyesi országgyűléssel elfogadtatta ama intézkedését, amellyel helytartóként vajdává kinevezett Kristófra bízta Erdély kormányzását. Meglehetősen széleskörű önállóságot biztosított Kristófnak a kormányzásban, de a fontosabb ügyekben a krakkói királyi székhelyén felállított Erdélyi Kancellária útján továbbra is maga intézkedett. Hogy az erdélyi fejedelemséget minden esetre családjuknak biztosítsa, 1581. május 1-én Kristóf a kolozsvári országgyűlésen az erdélyi rendekkel kiskorú fiát, Zsigmondot utódjául választotta. Röviddel ezt követően, május 27-én Gyulafehérvárott a halál vetett véget Báthory Kristóf életének. Halála után István király Erdély kormányzását 12 tagú kormányzótanácsra bízta.¹

Báthory István kancelláriája bizonyosan folytatta Izabella királyné és János Zsigmond fejedelem korában az erdélyi fejedelmi kancellárián is meghonosodott regisztrumvezetés gyakorlatát. E Királyi Könyvekből azonban egy sem maradt meg, létezésükről csak közvetett adatok szólnak.² Istvánnak Lengyelországba való távozása után Kristóf uralkodása végéig hasonlóképpen több kötetet vezethetett, de ezek közül is csak az 1580–1581. évi utolsó kötet maradt meg a Gyulafehérvári káptalani levéltárnak a Magyar Országos Levéltárban őrzött részében. Noha Kristóf 1581. május 27-én meghalt, e dátum után a kötetbe még négy oklevelet vezettek be, az utolsót június 2-i keltezéssel. Ezek esetében az oklevél cselekménye (actum) bizonyosan még Kristóf halála előtt történt, csak a róla szóló oklevél kiállítása (datum) tolódott halála utánra. Az, hogy ezek a bejegyzések nem a kötet utolsó lapjain találhatóak,³ egyben a Királyi Könyvek vezetésére, vagy legalábbis a bejegyzések sorrendjében észlelhető, meglehetősen laza időrendre is fényt deríthet: az időrendi sorrend feltehető-

¹ Báthory Kristóf életére és uralkodására vonatkozó irodalom igen szegényes. Vö. Wertner Mór: A Báthoryak családi történetéhez. Turul, 18/1900. 6–29.

² Veress Endre (kiad): Báthory István levélváltása az erdélyi kormányval (1581–1585). Mon. Hung. Hist. Dipl. XLII. Bp. 1948. 82.; Szádeczky Lajos: Gróf Pekri Lőrincz levéltára. Sz. 42/1908. 313.

³ A két május 28-én kelt bejegyzés az 52^r–52^v, illetőleg 54^v–56^v, a június 1-i a 61^r, a június 2-i pedig a 61^v–62^r lapokon található.

en akkor bomlott fel, amikor nagyszámú szöveg várt bevezetésre, ekkor ugyanis a későbbi keltezésű oklevelek másolatai a régebbiek előtt kerültek bevezetésre.

A 322x212 mm nagyságú papírkézirat 78 számozott levélből áll, a kötet elején és végén két-két számozatlan, üres lappal. Jóllehet számozása folyamatos, a fol. 45^v és 46^r, 51^v és 52^r valamint a 67^v és 68^r között, és feltehetően a 78^v után is több lap hiányzik. Ezek a hiányok már akkor is meg voltak, amikor Bárdi István gyulafehérvári levélkereső 1658-ban Gyulafehérvárról Szebenbe átmenekített Királyi Könyvek – köztük a jelen kötet – indexeit elkészítette.⁴ Ez az index bizonyíték arra, hogy a lapszámozást maga Bárdi végezte, és hogy a kötet már akkor is hiányos volt.⁵

A Királyi Könyvhöz, mely a fol. 67^v-ig⁶ 70 bejegyzést tartalmaz, a 68^r–78^v közötti lapokon 1606–1610. január 9. között kelt, feltehetően a kancelláriai ügyvitel szempontjából fontosabb oklevelek másolatait tartalmazó formularium csatlakozik.⁷ Noha a formuláskönyvek az oklevelek szereplői nevét és pontos keltezését általában elhagyják, e bejegyzések többségében mindkét adattípus megmaradt, és ezért e szövegek a maguk időrendi helyén beiktathatók lesznek.

A vízjelek különbözősége arról tanúskodik, hogy a kötetben két különböző eredetű kéziratot egyesítettek utólag, talán a bekötéskor. Az 1–67. lapok vízjelei ugyanis a papír kolozsvári eredetét bizonyítják, a formularium lapjain viszont az augsburgi papírmalom vízjele tűnik elő.⁸ A kötethez csatolt üres lapok eredetéről egyelőre csak az állítható bizonyosan, hogy nem Erdélyben készültek. A kéziratban több, mint tíz kézírás váltogatja egymást. Egészében véve a kötet jó állapotban maradt reánk, csak néhány lap szenvedett kisebb sérüléseket. Táblája 333x212 mm méretű, jó állapotban lévő papírlemez, gerincén barna bőr, a 19-20. század fordulójáról.

Báthory Kristóf 1580–1581. évi Királyi Könyvének eredeti kézirata a Gyulafehérvári káptalani levéltárnak a Magyar Országos Levéltárban őrzött részében F 1: 1 jelzet alatt található.⁹

⁴ Vö. az 1. füzet 9. jegyzetével. A 7. oldal közepéig Bárdi 68 kivonatot készít a Királyi Könyv bejegyzéseiből, 26-ot pedig a hozzácsatolt formulárium szövegeiből. A formularium indexének két utolsó kivonata a kötetből ma már hiányzó 79. és 80. lapok bejegyzéseire utalnak: Praeambulum et conclusiones quarundam litterarum, illetőleg Contradictio Blasii Kamuti ratione claustris vulgo György klastrom vocati contra kalugerem Szava facta. (Ez utóbbi nem Bárdi kézírása)

⁵ A 46^r-n a bejegyzés szövegétől eltérő színű tintával: Nota Bene: Itt ennek az elei ki esset; az 52^r-n ugyanaz a kéz: Ennek is hija van.

⁶ A 67^v-nál a Királyi Könyv bejegyzéseinek sora megszakad, az utolsó oklevélmásolat vége hiányzik.

⁷ Két bejegyzés kelt csak 1606-ban, a többi kiadójaként Rákóczi Zsigmond (1607–1608) és Báthory Gábor (1608–1613) fejedelem jelenik meg.

⁸ A vízjelek azonosításánál az 1. füzet 13. jegyzetében idézett munkákat használtuk.

⁹ E kötetnek másolata is van az F 1: 2 jelzet alatt.

OKLEVÉLKIVONATOK

1. 1520. február 19. (Bwdae, dom. p. Valentini ep.) [II.] Lajos magyar király – mivel az erdélyi részekben fekvő Nagyschelk mezőváros a két szász szék közül az egyikben fekszik (altera sedes ex duabus sedibus existit Saxonicalibus), és minthogy a szent királyok adományából már korábban különféle olyan szabadságokkal és kiváltságokkal rendelkezett, amelyeket most más szabad városok és mezővárosok élveznek, de a törökök betörései miatt erről szóló oklevelei elvesztek, illetve azért, hogy korábbi virágzását visszanyerje, és ezután, számbelileg gyarapodva és gazdagodva, a magyar szent koronának jobban szolgálhasson – az említett mezőváros és szász szék lakosainak, valamint utódaiknak az alábbi címet adományozza, és a szabad bíróválasztást is engedélyezi. — *Címerleírás*: Scutum triangulare partim saphireo, partim rubro insertum coloribus eiusque medium aurea divisum linea, cuius superiorem partem corona aurea gemmis et margaritis ornata, inferiorem una manus extensis digitis occupant. Corona quidem fidelitatem manus vero strenuitatem et agilitatem ipsorum, quibus praedictae sacrae coronae nostrae Hungariae et deinde maiestati nostrae serviverunt servuntque et in posterum student, designant. (II, f. 35^v–36^v)

Ái I. Ferdinánd király 1552. november 5-i oklevelében (2. sz.), amely szerint hártýára írt, pápens alakú eredetijét [magyar királyként használt] függő titkospecsétjével erősítette meg.

2. 1552. november 5. (in castro Eberstorff, V. Novembris) [I.] Ferdinánd magyar király Nagyschelk mezőváros és szász szék egész közösségének kérésére megerősítve átírja [II.] Lajos magyar király 1520. február 19-én kelt oklevelét (1. sz.), amellyel szabad bíróválasztást és címet adományozott nekik. — Az oklevél Olah Miklós egri (Agriensis) püspök, tanácsúr és kancellár keze által kelt. (II, f. 35^r–37^r)

Ái Báthory Kristóf 1581. március 12-i oklevelében (73. sz.), amely szerint hártýára írt, pápens alakú eredetijét [magyar királyként használt] függő [titkos]pecsétjével, valamint I. Ferdinánd király és Oláh Miklós egri püspök aláírásával erősítették meg. — Kivonatol bejegyzésként megtalálható I. Ferdinánd magyar király Liber Regiusában is: MKLt (A 57), Libri Regii, 3. kötet, 100. oldal. Közlés: KirK (hasonmás). Regesza: Áldásy II. 117.

3. 1562. augusztus 1. (Albae Iuliae, I. Augusti) [...] Kisbania (Belenies districtus, Bihar vm) lakosai kötelesek átadni [II. János] királynak az általuk kitermelt arany mennyiség tizedrészét, a megmaradt részt pedig a kijelölt emberek kezére adva csakis a királynál válthatják be pénzre, a kapott szabadságok elvesztésének terhe alatt. Évente négy időpontban 500 db pisztrángot (trutas) tartoznak adni, szükség esetén pedig a környékbeli lakosokkal együtt jó felszereléssel hadba kell vonulniuk. Utasítja Bihar vármegye ispánját, Varad várnak kapitányát és praefectusát: Somlío-i Bathori Istvánt (m), ugyanazon vár udvarbíráját: Orgonas Ferencet (e, n) és minden más illetékest, hogy tartsák tiszteletben Kisbania lakosainak minden adó, szolgálat és tized alóli teljes felmentését. (II, f. 52^r)

Ái Báthory Kristóf 1581. május 28-i oklevelében (106. sz.). A bejegyzés eleje hiányzik. — *A szöveg fölött*: Ennek is híja van.

4. [1563. szeptember 22. (f. IV. p. Matthaei ap. et ev.)] Szt. István első vértanú várადhegyfoki egyházának káptalana (capitulum ecclesiae sancti Stephani prothomartiris de promontorio Varadiensis) bizonyítja, hogy Thelegd-i/Thelegdi Miklós (e) – felesége: Banffi Borbála asszony (g), valamint leányaik: Sára és Katalin, továbbá Thelegdi Mihály (e) nevé-

ben is – familiárisa és ügyvédje: Nagyffalu-i Péter deák (n) mindazon szolgálatai jutalmául, amelyek során őt képviselte a különböző vármegyék törvényszékein, valamint a királyi kúriában folytatott pereiben – különösen pedig abban a perben, amelyet Also Ban-i Baxa János (n) indított ellene fogságra vetése miatt, s amelyben nevezett Péter deák főbenjáró büntetéstől szabadította meg őt azáltal, hogy Thelegdi-nek Baxa János atyafia (fr): Nagyffalw-i Baxa Ferenc elleni hasonló keresetét visszavonta (suam acquisitionem consimilem contra nobilem Franciscum Baxa de Nagyffalw, fratrem dicti Ioannis Baxa habitam, in reciprocam transversam commutationem concessisset) – tartozékaikkal és haszonvételeikkel együtt, szavatosság vállalása mellett, [örökre szólóan Péter deáknak, valamint utódainak és örököseinek adományozza] a Thelegd mezővárosbeli részbirtokán lévő, korábban néhai Zabo András által lakott házát, hogy nemesi udvarház legyen belőle (pro curia nobilitari), egy ugyanott lévő telekkel, valamint egy másik népes jobbágytelekkel együtt, amelyen most Fewriz István (pr) lakik, s amelynek szomszédja keletről [B]arath Gergely (pr), nyugatról pedig Janosd-i [néhai] Zabo [János] (n) háza. Adományozza továbbá az Issoparlaga-i részbirtokában lévő öt népes jobbágytelkét, amelyeken Bwya Panthus, Bw[ya] Petru, Sorban Janes, Pap Balas és Pap Dawid lakik, valamint az említett nemesi udvarházhoz tartozó alábbi szántóföldeket, kaszálókat és szőlőt: a Reweleobe nevű dűlőben hat holdat, Zeekmezeo-n, a Possalaka nevű (Bihor vm) birtok felé három holdat, a Bocho Sassa nevű helyen túl egy holdat, a közút felé, a Bocho Sassan beleol egy holdat, az akasztófánál, Thelegd felé egy holdat (ultra locum Bocho Sassa vocatum iuger unum et ulterius ibidem versus viam publicam Bocho Sassan beleol iuger unum, item ad patibulum prope versus praedictum oppidum Thelegd iuger unum), Hegyesteolben egy földrészt, Zaboch rethe nevű szénarét közelében lévő dűlőben négy holdat, az Egherpathaka elnevezésű pataknál négy holdat, Thelkesd wtha nevű határrészben (in processu) egy holdat, Thar Mihaly retebe-n egy holdat, Issopfeoldiben egy holdat, Egerpataka-n túl (extrinsecus), Racz Bernát kaszálója mellett egy holdat, [Egerpataka mellett egy fél holdat, Thelky határában a Kyraly rethe nevű rétet, Repa pataknál a Keres és Deorgeo rethe elnevezésű szénaréteket, végül a Thelegd-i szőlőhegyen – északról Thelegdi Mihály (e), délről pedig Kulchar Lukács (e) szomszédságában – lévő szőlőjét. Az adományos vagy utódai eladhatják, vagy elzálogosíthatják a fenti jószágokat, de előbb kötelesek Thelegdi-t és örököseit ezekkel megkínálni.] (II, f. 66^v–67^v–?)

Ái Báthory Kristóf 1581. április 20-i oklevelében (99. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátlapján a káptalan rányomott pecsétjével erősítették meg. A bejegyzés vége a keltezéssel együtt hiányzik. Átirata megtalálható Báthory Zsigmond Királyi Könyvének 1583. június 1-én kelt oklevelében is. A kiegészítések ennek alapján történtek.

5. 1566. április 6. (in Kronstatt, VI. Aprilis) Huet Georg végrendelete: Elengedi anyjának nála lévő tartozásait, ezenfelül 700 Ft-ot hagy reá, illetve átengedi használatra Szebenben (Hermanstatt) lévő örökségét és a városon kívül lévő tavát, kaszálóit és szántóföldjeit. Testvéreinek: Kaspar-nak és Albert-nek adósságait szintén elengedi, és 100–100 Ft-ot, valamint Brassóban (zu Kronen) ingatlanokat és ingóságokat hagy reájuk, továbbá az előbbire a legjobb szablját (Zabel), az utóbbira pedig tanulmányai folytatásához a latin nyelvű könyveit. A fennmaradó ingó és ingatlan vagyonát feleségére: Agnes-re hagyja, akit annak birtoká-

ban senki sem háborgathat. A végrendelet tanúi: Schüler Gallus brassói tanácsos, Fronius Matthias brassói jegyző, illetve Huet Georg anyja és felesége. (II, f. 11^r–11^v)

Ái Báthory István 1575. április 25-i oklevelében (8. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, német nyelvű eredetijét Huet Georg aláírásával és pecsétjével, a tanúk pedig pecsétjükkel erősítették meg.

6. 1568. március 21. (XXI. Martii) Hirscher Lucas bíró, Goltschmidt Simon, a tanács szóvivője, Greissing Steffen és Tartler Hans idősebb tanácsosok, Schneyder Simon város-gazda (Hon) és Brassó (Cronstatt) többi tanácsosai bizonyítják, hogy, mivel Frühe Hans papírkészítő halálával az ottani papírmalom után adósságai maradtak, és mivel a malomban résztulajdonos kiskorú árvái nem rendelkeznek megfelelő anyagi eszközökkel annak fenn-tartására, azt ajánlották a gyámoknak, hogy bocsássák áruba a malmot az arra jogosultak vagy más vásárlók részére. A tanács, miután a malomban ugyancsak részes néhai Benkner Johann örökösei és a fenti gyámok beleegyezésével a romos állapotban lévő és felszerelésében megkárosult papírmalmot tartozékaival és a benne lévő szerszámokkal együtt felbecsülte 950 Ft-ra, örökre szólóan eladta azt néhai Huett Georg özvegyének: Benkner Agnesnek. A fenti összegből Agnes asszony 434 Ft és 14 dénár értékben elégítse ki társörököseit, a tartozásokat adja meg, illetve az osztoztató (Theilherrn) elszámolása szerint az említett gyermekeknek a [malomban?] lévő – apjuk részéről kétharmad, anyjuk részéről pedig egy-harmad részben őket megillető – jogosultságukat kitévő 338 Ft és 93 dénár nagyságú összeget nagykorúvá válásuk idején fizesse ki. (II, f. 7^v–8^r)

Ái Báthory Kristóf 1581. február 8-i oklevelében (45. sz.), amely szerint regálpapírra írt, pátens alakú, német nyelvű eredetijét a város pecsétjével erősítették meg. □ Közlés: Kurz: Magazin 2/1846. 352–353. — MGazdtSzele 5/1898. 91–92.

7. 1573. november 8. (in Hadad, VIII. Novembris) Néhai Kwssaly Jakchy Mihály fia: Boldizsár apjának és neki teljesített hűséges szolgálataiért udvarbírájának: Dobay Jánosnak és utódainak adja örökre szólóan a magtalanul elhalt Erkedy Zantho István nevű jobbágyának házát minden örökségével együtt, valamint a Wiczya nevű birtokban levő részjóságát. (II, f. 21^v–22^r)

Belefoglalva Báthory Kristóf 1577. december 14-i oklevelébe (9. sz.), amely szerint magyar nyelvű eredetijét Jakcsi Boldizsár vörös viaszba nyomott pecsétjével és aláírásával erősítette meg.

8. 1575. április 25. (in Brasso, XXV. Aprilis) Somlio-i Bathory István vajda a Brasso-ban lakó néhai Huett Georg (e) özvegyének: Agnesnek (h) kérésére megerősítve átírja férjének: Huett Georgnak 1566. április 6-án kelt végrendeletét (5. sz.). (II, f. 10^v–11^v)

Ái Báthory Kristóf 1581. február 8-i oklevelében (46. sz.), amely szerint kettős ívű regálpapíron kelt, pátens alakú eredetijét a vajda pecsétjével és aláírásával erősítette meg.

9. 1577. december 14. (in Coloswar, sab. p. Luciae virg.) Bizonyítja, hogy a december 1-től tartott ítélőszékén december 14-én megjelent Kwssaly-i néhai idősebb Jakchy Mihály (m) fia: Boldizsár (m), bemutatva az 1573. november 8-án kelt saját bevalló és adománylevelét (7. sz.), amellyel Wichya-i részbirtokát és Erked-en (in cottu Zolnok Mediocri) lévő jobbágházát Nagydoba-i Nagy János deáknak (n) adta, – leánytestvéreinek (s. c):

Perechyen-i Bathory Eleknének: Annának és néhai Parlagy-i Györgyné: Katalin kiskorú gyermekeinek: Miklósnak, Fruzsínának, Magdolnának és Annának a nevében is – hűséges szolgálataért, melyeket apjának: néhai idősebb Jakchy Mihálynak külföldön, különösen Ferdinánd császárnál és magyar királynál tett követjárásai során, valamint az ő idegen kezekben lévő javainak visszaszerzése érdekében, előbb István lengyel király, akkor erdélyi vajda előtt, utóbb pedig Bathory Kristóf ítélőszékén és Krazna, valamint Közép-Szolnok (Zolnok Mediocris) vármegye törvényszékén folytatott pereiben teljesített, újra a nevezettnek, valamint utódainak és örököseinek adja örökre szólóan, haszonvételeikkel, tartozékaikkal együtt a fenti jószágokat. — *A szöveg alatt kancelláriai jegyzet:* Coram me magistro Stephano Dobzay de Kereztwr, prothonotario eiusdem illustrissimi principis Transsilvaniae manu propria. (II, f. 21^r–22^v)

Ái Báthory Kristóf 1581. február 21-i oklevelében (53. sz.), amely szerint regálpapírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda bírósági pecsétjével erősítették meg.

10. [1578. január 11. előtt] Zawa-i Almady Gáspárnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és az ottani királyi joggal együtt az Uywar-i vajdai várhoz tartozó Zawa nevű birtok felét, részint szolgálatai jutalmául, részint cserébe ennek Zwlkerek (in cottu Zolnok Interiori), Tottffalw és Boncznyres (Doboca vm) birtokbeli részjóságaiért és két Boncznyres-i halastaváért. (II, f. 28^v–29^r)

Említés Báthory Kristóf 1578. január 11-i oklevelében (11. sz.).

11. 1578. január 11. (in arce Wywar, XI. Ianuarii) Megparancsolja Legen-i Zylwassy Péternek, Zenthgothart-i idősebb Vas Jánosnak, Zengyel-i [!] Vas Demeternek, Ews-i Jankaffy Jánosnak, Zaz Sombor-i Zekeli Illésnek és Jánosnak, valamint Zaz Sombor-i Sombory Lajosnak (egregiis, nobilibus), hogy Zawa-i Almady Gáspárt (e) iktassák be az Wywar-i várhoz tartozó Zawa nevű (Doboca vm) birtok felébe, amely őt adománylevele (10. sz.) alapján illeti meg. (II, f. 28^v–29^v)

Belefoglalva Wass Demeter és Szilvási Péter 1578. október 16-i jelentésébe (14. sz.).

12. 1578. március 13. (Albae Iuliae, f. V. p. Gregorii papae) Bizonyítja, hogy a Gyulafehérváron (AlbTr) lakó Kerekes Gergely (pr) részint, mivel szegénysége miatt nem építkézhet egy bizonyos pusztai földjére (terram desertam), amely a város falain belüli Piacz Zegh nevű utcában – Zabo János (pr) háza, és a korábban Szt. Istvánról elnevezett aggmenház (xenodochium) szomszédságában – van, és melyet a vajdától örök adományként kapott, részint lippai (Lippanus) Balasfy Mihály (e) jótéteménye viszonzásaként, aki bizonyos pénzösszeget kölcsönzött neki zálogban levő szőlőjének visszaváltására (quae in dictum fatentem in concredata sibi certa summa pecuniae pro redemptione vineae suae, sub amissionis perpetuae titulo obligatae convinceretur in tempore contulisset tandemque ipsi in pretium terrae dedisset et perpetuasset), az említett épületek nélküli, pusztá telkét örökre szólóan az említett Balasfy Mihálynak, valamint utódainak és örököseinek adja. — *A szöveg alatt kancelláriai jegyzet:* Coram me Paulo Varadi secretario manu propria. (II, f. 8^v–9^v)

Ái Báthory Kristóf 1581. január 16-i oklevelében (35. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét a vajda pecsétjével erősítették meg.

13. 1578. augusztus 13. (Albae Iuliae, f. IV. p. Laurentii mart.) A gyulafehérvári (AlbTr) hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Kispaczall-i néhai Farkas Jánosnak feleségétől: Karaznay Margittól született leányai: Aztalos Istvánné: Anna és Chegezy Györgyné: Borbála (nobiles) – Balashazy Mihály, Doba-i Dobay Ferenc és Dobay András (egregiorum) kiskorú leánya: Anna nevében is – az őket egyenlőképpen megillető Kispaczall-i (Krazna vm) ősi birtokrészeket, mivel azok jövedelmét a nagy távolság miatt nem tudják begyűjteni, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt, szavatosság vállalása mellett örökre szólóan átengedik és lekötik (inscripsissent) 200 arany Ft-on Kispaczall-i Bechehely Imrénének (e) és feleségének: Beonyey Magdolnának, valamint utódaiknak és örököseiknek. (II, f. 59^v–60^r)

Ái Báthory Kristóf 1581. május 9-i oklevelében (102. sz.), amely szerint kettős ívpapíron kelt, pátens alakú eredetijét a levélkeresők a szöveg alatt pecsétjükkel erősítették meg.

14. 1578. október 16. (in possessione Legen, in Galli conf.) Zenthegyed-i Was Demeter és Legen-i Zylwassý Péter jelentik a vajdának, hogy 1578. január 11-én kelt iktatóparancsára (11. sz.) október 3-án (f. VI. a. Francisci conf.) megkísérelték beiktatni Zawa-i Almady Gáspárt (e) a Zawa nevű (Doboca vm) birtok felébe, de Georgyffalwa-i néhai Vas Boldizsár (e) fia: György nevében Zenthegyed-i Gergely deák (e) jogügyigazgatónak (director causarum) Zenthegyed-i részbirtokán lakó bírója és jobbágya: Retkes Gergely ennek ellentmondott, amiért Vas Györgyöt tizenötöd napra a vajdai udvarba idézték. — *Megjelent szomszédok:* Nemes: Zenthegyed-i Zabo Miklós. — Zek mezővárosból Magyarai Albert és Theoky János esküdt polgárok. — Zenth Egyed-ről Zabo Miklós bírója: Retkes Péter, Sombory László jobbágya: Myhali Máté. — Palothka-ról Kechyety László jobbágya: Orros Péter, Kaczkan Márton bírója: Czabay Máté. — Omboz-ról Czyereny Pál bírója: Kerekes Ambrus, Kemeny László jobbágya: Kerekes Gál. — Marokhaza-ról Fraty János jobbágysai: Zekely Antal bíró és Boldizsár. — Bogacz-ról Losonczy Banffi Farkas jobbágya: Nagy Lazar kenéz és Mircze Ilie. (II, f. 28^v–30^r)

Ái Báthory Kristóf 1581. március 4-i oklevelében (61. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, zárt alakú eredetijét Wass Demeter és Szilvási Péter kívülről zöld viaszba nyomott pecsétjükkel és aláírásukkal erősítették meg.

15. 1579. április 29. (f. IV. a. Philippi et Iacobi ap.) A Varad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Somlío-i Bathory Kristóf vajdának a Varad-i várban szolgáló servitora: Variassy Ferenc (e), bizonyos elkerülhetetlen szükségei által kényszerítve, Akor-i (Bihor vm) részbirtokát, amelyet korábban Chaky Pál birtokolt, de annak hűtlensége miatt István lengyel királytól, akkor Erdély vajdájától, valamint Kristóf vajdától szolgálatai jutalmául örökadományul kapott, haszonvételeivel, tartozékaival és a reá vonatkozó oklevelekkel együtt, szavatosság vállalása mellett 150 Ft-ért örökre szólóan eladta az ugyanazon várban szolgáló vajdai servitornak: Ebessy Lőrincnek (e), valamint utódainak és örököseinek. (II, f. 4^v–5^r)

Ái Báthory Kristóf 1581. február 6-i oklevelében (43. sz.), amely szerint hártýára írt, pátens alakú eredetijét a levélkeresők pecsétjükkel erősítették meg.

16. 1579. május 2. (sab. p. Philippi et Iacobi ap.) A Colosmonstra-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Zenth Egyed-i Gergely deák (e) a maga és néhai Was/Vas Boldizsár

(e) fia: a kiskorú György nevében – Zawa-i Almady Gáspárnak (e) Zawa nevű (Doboca vm) birtok felébe való bevezetésekor (14. sz.) – tett ellentmondását visszavonta. (II, f. 30^r–30^v)

Ái Báthory Kristóf 1581. március 4-i oklevelében (61. sz.), amely szerint papírra írt, pátens formájú eredetijét hátlapján a konvent rányomott pecsétjével erősítették meg.

17. 1580. január 22. (f. VI. a. conv. Pauli ap.) A Varad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy Somlyo-i Bathory Kristóf vajdának a Varad-i várban szolgáló servitora: Mezaros Ferenc (e), bizonyos elkerülhetetlen szükségei által kényszerítve, Liky nevű (Byhor vm) birtokban levő ama részjóságát, amelyet korábban Chaky Pál birtokolt, de annak hűtlensége miatt Bathory Kristóf vajdától szolgálatai jutalmául örökadományul kapott, haszonvételeivel, tartozékaival és a reá vonatkozó oklevelekkel együtt, szavatosság vállalása mellett tallérban számított 100 Ft-ért örökre szólóan eladta az ugyanott szolgáló vajdai servitornak: Ebessy Lőrincnek (e), valamint utódainak és örököseinek. (II, f. 5^r–5^v)

Ái Báthory Kristóf 1581. február 6-i oklevelében (43. sz.), amely szerint kettős ívpapíron kelt, pátens alakú eredetijét hátoldalán pecsétjükkel erősítették meg.

18. 1580. május 22. (Albae Iuliae, dom. Penth.) Hunyadgya-i Lossonczy Bamffy György tanácsúr és Colos vármegye ispánja, lippai (Lippanus) Balasfy Mihály (e) iránti jóakaratóból, Gyulafehérvár (Albae Iuliae) falain kívül levő ama allodiális telkét (fundum allodiale) – amelyet előbb néhai Doczy Gergelyé (e) volt, majd István lengyel király, akkor erdélyi vajda, most Erdély fejedelme adományából ő birtokolt, és amelynek szomszédjai keletről a fejedelem kis halastava (piscinula), nyugatról a fejedelem deszkával bekerített (asseribus circumseptus) kertje, északról a város árka és fala közelében elhaladó szabad közút, délről a románok (Volachorum) püspökének háza –, minthogy az távolléte miatt teljesen elpusztult, és nincs bekerítve (sepibus per omnia destitutus et dirutus existat), az ugyanott lévő kőpincével (cum una pincerna lapidea) együtt, nevezett Balasfy Mihálynak, valamint utódainak és örököseinek adja örökre szólóan. (II, f. 9^v)

Ái Báthory Kristóf 1581. január 16-i oklevelében (35. sz.), amely szerint papírra írt, pátens formájú eredetijét Bánffy György pecsétjével és aláírásával erősítette meg.

19. 1580. június 16. (Litva orzagba, Vylnae, XVI. Iunii) Kowach Tamás és Kowach Bálint [agiles], [István lengyel] királyt szolgáló: Lazany István, Fabianhazy István hadnagyok és Veres Benedek alhadnagy, valamint Gyoyto István tizedes előtt a következő egyezséget és végrendelkezést tette: Kowach Bálint Roma István örökségét átengedte Kowach Tamásnak, az pedig Kereztes István örökségét átengedte Kowach Bálintnak, mely örökségeket az említett királytól kérték, és az szolgálataik jutalmául nekik is adományozta. Ugyanakkor a két örökség tartozékai, köztük a szántóföldek és szénarétek két részre osztódjanak. Kowach Tamás az ő részét öccsére: Lyzniay Kowach Jánosra és Uzom-ban lakó bátyjára: Kowach Györgyre [agiles], Kowach Bálint pedig az Illiefalwa-n lakó két öccse: Kowach István és János, illetve anyja gondviselésére bizza, és haláluk után említett testvéreikre hagyják. — *A szöveg alatt:* Ezt a levelet kérlek úgy tartásátok, hogy el ne

veszessétek. — *Hátlapján*: Ez levél adassék Erdelybe Sepsi székbén Uzonban Kowach Györgynek tulajdon kezében. (II, f. 14^v–15^v)

Ái Báthory Kristóf 1581. február 9-i oklevelében (47. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a tanúk a szöveg alatt pecsétjeikkel erősítették meg.

20. 1580. június 27. (in oppido Kikeolleovar, f. II. p. Nat. Johannis bapt.) A vajda bizonyítja, hogy Pelseocz-i néhai Bebik/Bebek György (m) özvegye: Eperies-i Patochy Zsófia (g, m) – leányainak: Somlío-i Bathory István (sp, m), Crazna vármegye örökös ispánja feleségének: Zsuzsannának, a kiskorú Juditnak és Annának a nevében is – Adamos-i (Kikeolleo vm) ősi részbirtokát haszonvételeivel és tartozékaival együtt, szavatosság vállalása mellett a Kweolleovar-i várkastély (castellum) és tartozékai udvarbírájának: Séovenfalva-i Nagy Andrásnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, előbb férjének, majd neki és leányainak fiatal korától teljesített hűséges szolgálataiért. — *A szöveg alatt kancelláriai jegyzet*: Coram me magistro Stephano Dobzai de Kerezthur, protonotario illustrissimi principis Transsilvaniae etc. manu propria. (II, f. 39^v–40^r)

Ái Báthory Kristóf 1581. március 16-i oklevelében (76. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens formájú eredetijét a vajda bírósági pecsétjével erősítették meg.

21. 1580. július 26. (Albae Iuliae, XXVI. Iulii) Baronya-i Laskói (Lascovius) Jánost, a [gyula]fehértvári (Albensis) hiteleshely levélkeresőjét utódaival együtt megneemesíti, és címmert adományoz neki. (II, f. 26^r)

Kivonatos bejegyzés.

22. [1580. augusztus 4. előtt] Szolgálatuk jutalmául Farkas Lukács és András, Fekethe Máté és György, Fekethe Gyeorgy Balázs [!], idősebb Georgyffy Balázs, Zwdor Gergely, Vince Ambrus, Bereczk Péter, Zudar Mihály, Herchegh Péter és Geossy Gergely Losad-i nemeseknek, továbbá az alábbi jószágokat velük együtt birtokló atyafiaiknak (fratribus propinguis et consanguineis), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a Magwra-i és Losad-i (Huniad vm) részbirtokaikat, valamint az utóbbiban lévő nemesi udvarházaikat, amelyeket már elődeik is birtokoltak, csak az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. (II, f. 55^r–55^v)

Említés Báthory Kristóf 1580. augusztus 4-i oklevelében (23. sz.). Az adományozottak többször is leírt névsorában Fekethe Gyeorgy Balázs neve, bizonyosan a másoló tévedéséből, csak itt jelenik meg.

23. 1580. augusztus 4. (Albae Iuliae, IV. Augusti) Megparancsolja Rapolt-i Machkasy Péternek, Folth-i Folthy Ferencnek, Branichka-i Zalanchy Lászlónak és Györgynek, Haro-i Chemeghe Andrásnak és Elekes Bertalannak, Alpestes-i Basicz Pálnak és Balogh Máténak és Alpestes-i Balika Péternek (egregiis, nobilibus), hogy iktassák be Farkas Lukács és András, Fekethe Máté és György, az idősebb Gyeorgyffy Balázs, Zwdor Gergely, Vince Ambrus, Bereczk Péter, Zwdor Mihály, Herchegh Péter és Geossy Gergely Losad-i nemeseket

és a velük együtt birtokló atyafiaikat bizonyos Huniad vármegyei jószágokba, és az azokban lévő királyi jogba, amelyeket adománylevelével (22. sz.) adott nekik. (II, f. 55^r–56^r)

Belefoglalva Csemege András és Elekes Bertalan 1580. október 14-i jelentésébe (26. sz.).

24. [1580. augusztus 6. előtt] Szolgálati jutalmául Kochyard-i Galffy János (m) tanácsúrnak és főkamárásnak, valamint utódainak és örökösének adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt Olah Rakos nevű (in cottu AlbTr) birtokot. E jószág korábban a gyulafehérvári (AlbTr) püspökségé volt, de néhai Izabella királynénak és fiának: néhai II. János királynak az országba való bejövetelekor a Coloswar-on 1556. november 25-én (ad Catherinae virg.) tartott országgyűlés határozata alapján a kincstárra szállott, majd a király néhai Kapitán/Capitan Pálnak (e) visszavonásig adományozta, annak halála után pedig fia: néhai Kapitán György birtokolta, kinek magvaszakadtával visszaszállt a kincstárra. (II, f. 17^v–18^r)

Említés Báthory Kristóf 1580. augusztus 6-i oklevelében (25. sz.).

25. 1580. augusztus 6. (Albae Iuliae, VI. Augusti) Megparancsolja Cheztweh-i Somogy Jánosnak, Miske Tamásnak és Györgynek, Nagylak-i Chorongh Jánosnak, Beldy Gergelynek, Horwath Györgynek, Barrabassy Lénártnak (nobilibus, egregiis), hogy iktassák be Kochyard-i Galffy János (m) tanácsurat és főkamárást az Olah Rakos nevű (in cottu AlbTr) birtokba és a benne levő királyi jogba, amely őt adománylevele (24. sz.) alapján illeti meg. (II, f. 17^r–18^v)

Belefoglalva Csorong János és Miske Tamás 1580. december 9-i jelentésébe (28. sz.).

26. 1580. október 14. (in possessione Haro, XVI. d. ultima d. execut.) Haro-i Chemeghe András és Elekes Bertalan (nobiles) jelenti a vajdának, hogy 1580. augusztus 4-én kelt parancslevelének (23. sz.) megfelelően szeptember 29-én (f. V., in Michaelis arch.) Farkas Lukács és András, Fekethe Máté és György, az idősebb Gyeorgyffy Balázs, Zwdor Gergely, Vince Ambrus, Bereczk Péter, Zudor Mihály, Herczegh/Herchegy Péter és Geossy/Geose Gergely Losad-i nemeseket és a velük együtt birtokló atyafiaikat ellentmondás nélkül beiktatták a Magwra-i és a Losad-i (Huniad vm) birtokrészeikbe, valamint az utóbbiban lévő nemesi udvarházaikba és a bennük lévő királyi jogba. — *Megjelent szomszédok:* Pisky-ről Kapitán Péter jobbágysai: Kenez András és Musat David esküdtek. — Pad-ról Hammay János jobbágysai: Kain Mihály. — Petren-ről Apaffy István tanácsúr jobbágysai: Thordassy István villicus, Thordassy Bálint esküdt és Grosa Iovan, Barchay István jobbágysai: Zolka Stanchul. — Martondenk-ről Barchiay Lénárt jobbágysai: Palali Dávid és Barchiay Márk jobbágysai: Hench Ábrahám. — Denksor-ról Ombozy György jobbágysai: Gawa Péter. — Nagy Denk-ről Barchay János jobbágysai: Chioborlo Ádám esküdt és Orghonas János jobbágysai: Tatula Iovan esküdt. — Denksor-ról a fenti Kis Karchia-i[!] Barchay Márk jobbágysai: Kenez Bagiul. — Valia-ról Kende Mihály és Monich Opra esküdtek, Keserw Iovan. — Repas-ról Repasy Gáspár jobbágysai: Kenez Nez és Zenthsimon Iovan esküdtek. (II, f. 55^r–56^v)

Ái Báthory Kristóf 1581. május 28-i oklevelében (107. sz.), amely szerint zárt alakú eredetijét Csemege András és Elekes Bertalan pecsétjükkel és aláírásukkal erősítették meg.

27. 1580. október 31. (f. II. seu Omn. sanct. vig.) A Colos Monostra-i Szűz Mária-monostor konventjének levélkeresői bizonyítják, hogy egyfelől Nagylak-i néhai Chorongh Gergelynek (e) feleségétől: néhai Suliok Borbálától született leánya: néhai Mosdossy Ambrus (e) özvegye: Chorongh Ilona, mostani férjével: Hederfaya-i Barlabassy Lénárttal (e) együtt – Ilona első férjétől született fiának: Mosdossy Jánosnak, valamint a mostani férjétől született gyermekeinek: Margitnak, Druzsínának és Istvánnak nevében is –, másfelől pedig Eperies-i Patochy Emerenciana, előbb Bank Pál (e), most pedig Zenthmihaltelke-i néhai Tompa István (e) özvegye – fiának: Tompa Miklósnak a nevében is – az alábbi cserét tették: Chorong Ilona férjével együtt a Papfalwa nevű (Colos vm) birtokban levő Chorongh Rez nevű részt – melynek egyharmada apjától szállott rá, kétharmadát pedig férjével: Barlabassy Lénárttal együtt vásárolták meg – az ottani nemesi udvarházzal együtt és egy másik pusztá nemes telek (curiae nobilitaris desertae) kétharmadát, haszonvételeikkel, tartozékaikkal együtt, továbbá Panczelch-en (Doboka vm) négy jobbágytelket, melyek közül az egyikben néhai Zabo Gyárfás özvegye, másik kettőben Georgy Lőrinc és Antal, a negyedikben pedig Bereczk András, valamennyien fiaikkal együtt laknak, a sorshúzással rájuk eső erdőkkel, szántóföldekkel és kaszálókkel együtt (simul cum silvis terrisque arabilibus ac fenetis instar reliquorum colonorum sorte eisdem cedentibus), szavatosság vállalása mellett, örökös cserébe adja Patochy Emerencia-nak és fiának: Tompa Miklósnak Kaptalan nevű (in cottu Albensi) birtoka felerészéért és annak tartozékaiért. Ha Ilona és férje nem védené meg Emerenciana-t és fiát, illetve utódaikat az átadott javak birtokában, akkor azok a cserébe adott jószágukat újra birtokba vehetik. (II, f. 1^v–2^v)

Ái Báthory Kristóf vajda 1581. január 21-i oklevelében (37. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a konvent pecsétjével erősítették meg.

28. 1580. december 9. (in Nagylak, XVI. d. execut.) Nagylak-i Chorongh János és Cheztweh-i Miske Tamás jelentik a vajdának, hogy 1580. augusztus 6-án kelt iktatóparancsára (25. sz.) 1580. november 24-én (XXIV. Novembris, f. V. in prof. Catherinae virg.) Kochiárd-i Galfy János (m) tanácsurat és főkamarást ellentmondás nélkül beiktatták Olah Rakos (in cottu AlbTr) birtokba és az ottani királyi jogba. — *Megjelent szomszédok:* A vajda jobbágysai: Chiako-ról Kelemen Farkas bíró, Kelemen Simon, Pap Mihály. – Nyremezéről Bar Mihai, Balika Gavril, Doman Mihai. – Hidas-ról Bwa Blasiu, Rwman Toma, Pap Petru. – Olahlapad-ról néhai Zegedi Ferenc (e) deák özvegye: Bako Katalin jobbágysai: Niztor Mihai, Zawa Cortotelia. (II, f. 17^r–19^v)

Ái Báthory Kristóf vajda 1581. január 13-i oklevelében (31. sz.), amely szerint zárt alakú eredetijét Csorong János és Miske Tamás pecsétjükkel és aláírásukkal erősítették meg.

29. 1580. december 31. (Albae Iuliae, ultima d. Decembris) Szolgálataik jutalmául Alpestes-i Chanad Andrásnak és Gergelynek (nobiles), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat az Eche-i és Alpestes-i (Huniad vm) részbirtokaikat, illetve az utóbbiban lévő nemesi udvarházaikat, amelyeket már őseik is birtokoltak, csak az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. (II, f. 62^v)

30. 1581. január 5. (f. V. a. Epiph.) A Colosmonostra-i Szűz Mária-monostor konventjének levélkeresői bizonyítják, hogy Horwati-i Peres Gergely (e), a fejedelem Gialu várában szolgáló zsoldosa, figyelembe véve Zynie-i Vas Ambrusnak (e), a Gialu-i vár számvevőjének neki nyújtott segítségét, illetve barátsága jeléül neki, valamint utódainak és örököseinek adja örökre szólóan, haszonvételeivel és tartozékaival együtt a Gald-on (in cottu Albensi) levő ősi nemesi pusztá telkét. Egyidejűleg kötelezi magát arra, hogy ha osztatlan atyafiai vagy mások Vas Ambrust vagy örököseit a telek birtokában zaklatnák, akkor az adományost saját javaiból a telekkel és az esetleg ráemelt épületekkel egyenértékű javakkal kárpótolja. (II, f. 19^v–20^v)

Ái Báthory Kristóf 1581. február 16-i oklevelében (51. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátoldalán a konvent sárga viaszba nyomott pecsétjével erősítették meg. E bejegyzés szövegét a fejedelem újra átírja az 1581. április 12. körül kelt oklevelében (97. sz.).

31. 1581. január 13. (Albae Iuliae, XIII. Ianuarii) Kochiard-i Galffy János (m) kamarás és tanácsúr kérésére kiváltságlevél formájában adja ki Nagylak-i Chorongh János (n) és Cheztweh-i Miske Tamás (n) 1580. december 9-én kelt jelentését (28. sz.) a kérelmezőnek Olahrakos (in cottu AlbTr) birtokba és az ottani királyi jogba való iktatásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (II, f. 16^v–19^r)

32. 1581. január 15. (Albae Iuliae, XV. Ianuarii) A Zalathna-i arany- és higanybányák művelésében bizonyított jártasságuk és hűséges szolgálataik jutalmaként Grison Jacopónak és Battistának (egregii), a Zalathna-i vajdai aranybányák korábbi praefectusainak, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökre szólóan a Lapos-hoz (in cottu Zolnok Mediocri) tartozó ezüstabányát és az ottani királyi jogát a más bányák által is bírt kiváltságokkal együtt, de a körülötte lévő erdőknek csak olyan mértékű használatával, amennyi a bánya műveléséhez szükséges. E bányát korábban István lengyel király engedélye alapján bizonyos Cracco-i lengyel polgárok művelték. Az adományozás a következő feltételekkel történt: Ha az adományozottak valamelyike magtalanul halna meg, akkor része nem a kincstárra, hanem az öt túlélő félre és annak örököseire szálljon, akik azonban jártasak kell legyenek a bányaművelésben, és el kell fogadják az alábbi feltételeket. A bánya negyed mérföldes körzetében senki sem kutathat ezüst erek után és bányákat sem nyithat. Engedélyezi, hogy mind maguknak, mind a Németországból, Lengyelországból, Moldvából és a római császár alatti szomszédos Magyarországból jött bányászoknak házakat építsenek, csak azoknak ne, akik vajdai vagy más nemesi birtokról szöktek oda. Az adományozottaknak, attól a naptól kezdve, amelyiken a bányákat művelni kezdik – mely napot bejelenteni kötelesek – minden kitermelt és finomított ezüstöt be kell szolgáltatniok a kincstárnak, márkáját hét Ft-ért. A beváltás helyszíne Coloswar lesz, ahová háromhavonta kell az ezüstöt beszállítani. Erről előbb értesítsék a kincstárt, hogy az elegendő pénzüsszeget időben előkészíthessék. Ha a kincstár kijelölt embere az ezüst beadásától számított három napon át részben vagy egészében nem akarná, vagy nem tudná beváltani az ezüstöt, akkor az adományozottak szabadon eladhatják azt bárki másnak. Ha a bánya jövedelmez valamennyi ezüsttől elválasztott aranyat is, azt a szokásos áron szintén kötelesek beszolgáltatni a kincstárnak. Nem függenek az Wywar-i vár sem jelenlegi, sem jövőbeli praefectusától vagy bárki mástól,

aki zavarhatná őket a bánya művelésében. A bányák körül levő birtokok lakosai négy Ft büntetés terhe alatt – amit a vajda officialisainak kell kifizetniük – a munkára szánt napokon semmilyen ürgy alatt nem tarthatják vissza a bányamunkásokat. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (II, f. 24^v–25^v)

33. 1581. január 15. (Albae Iuliae, XV. Ianuarii) A Zalatna-i aranybánya művelésében nyújtott szolgálataik jutalmaként Grison Jacopónak és Battistának (egregii), az említett aranybánya volt praefectusainak, évenként 1000 db [kö]söt utal ki a Des-i sókamarából a nekik adományozott Lapos-i bánya kitermelésének elősegítésére (pro subsidio) addig, amíg a bányát ők művelik. Ezek foganatosítására utasítja a Des-i sókamara praefectusát: Colosvar-i Gábor deákot (e) és hivatali utódait. (II, f. 26^v)

34. 1581. január 15. (eodem d.) Az előbbi olaszoknak, [Grison Jacopónak és Battistának] engedélyezi, hogy bárhonnan vám nélkül szállíthassanak mindenféle árut és élelmiszert a Lapos-i bánya szükségleteire. (II, f. 26^v)

Kivonatos bejegyzés.

35. 1581. január 16. (Albae Iuliae, XVI. Ianuarii) Lippai (Lippanus) Balasfy Mihály (e) kérésére jóváhagyólag átírja 1578. március 13-án kelt saját (12. sz.), valamint Huniadgya-i Lossonczy Bamffy György (m) tanácsúr és Colos vármegye ispánja 1580. május 22-én kelt oklevelét (18. sz.) arról, hogy Kerekes Gergely (pr) Gyulafehérvár (AlbTr) falain belüli pusztá telkét, Bamffy György pedig a város falain kívüli allodiális telkét a kérelmezőnek adta. Egyidejűleg a maga részéről hűséges szolgálatai jutalmául Balasfy Mihálynak, valamint utódainak és örökösének adományozza az azokban lévő királyi jogát is. (II, f. 8^v–10^r)

36. 1581. január 20. (Albae Iuliae, XX. Ianuarii) Hűséges szolgálatai jutalmául Nagyzentt Myhaly-i Kozma Jánost és általa feleségét: Annát, valamint fiát: Miklóst és leányát: Katalint nemtelen állapotukból kiemeli, és utódaikkal együtt megneemesíti, címet adományozva nekik. Ezenfelül Nagy Zenttmihal-on (Doboca vm) – Kozma Imre (pr) özvegye és egy bizonyos utca szomszédságában – levő házukat minden adó, a tized, kilenced és szolgálat terhe alól örökre szólóan mentesíti. Megparancsolja Iam-i[?] Kappronczi Márton (n) vajdai provisornak és Doboca vármegye többi illetékesének a felmentés érvényesítését. — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in quo diadema regium gemmis atque unionibus ornatum (est positum), ex cuius summitate dama quaedam naturali suo colore depicta medio suo corpore umbilico tenus exire pedesque anteriores utrosque expansos elevare et recta ad superiorem scuti regionem extendere conspicitur, ac fasciculum frumenti iam naturi ore tenus gestare cernitur. Supra scutum galea militaris clausa superna contegit, ex cuius cono lemnisci sive taeniae variorum colorum defluunt, ac scuti ipsius oras pulchre exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (II, f. 12^r–13^r)

37. 1581. január 21. (Albae Iuliae, XXI. Ianuarii) Hederffaya-i Barlabassy Lénárt (e) és felesége: Nagylak-i néhai Chorongh Gergelynek (e) feleségétől: néhai Swliok Borbálától született leánya: néhai Mosdossy Ambrus (e) özvegye: Chorongh Ilona kérésére jóváhagyó-

lag átírja a Colosmonostra-i Szűz Mária-monostor konventje levélkeresőinek 1580. október 31-én kelt oklevelét (27. sz.) arról, hogy Eperies-i Patochy Emerenciana örökös cserébe adta Kaptalan nevű (in cottu AlbTr) birtokának felét a kérelmezők bizonyos javaiért. Egyidejűleg Barlabassy Lénárt hűséges szolgálatai jutalmául neki és feleségének, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza a cserébe kapott jószágban lévő királyi jogát is. (II, f. 1^r–3^r)

A szöveg alatt: Dionisius Banffy Losonci conduit Annam Bathoream Claudiopoli, 11. novembris 1608.

38. 1581. január 23. (Albae Iuliae, XXIII. Ianuarii) A Bistricia-hoz tartozó Lekencze és Dipse nevű szász birtokokban lakó valamennyi kézműves panaszából értesült arról, hogy a besztercei bíró a tanáccsal együtt – régi szabadságaik ellenére – eltiltotta őket mesterségeik gyakorlásától és termékeik eladásától. E két település villicusai és esküdtjei azonban – parancsának megfelelően – nagy számú tanúvallomással bizonyították, hogy fenti jogukat a mesterek régóta szabadon gyakorolták, noha céhük nem volt, és a helybéli lakosok törvényei szerint éltek (ipsarum tamen possessionum Lekencze et Dipse communibus cum reliquis incolis legibus vixissent), és ebben csupán az elmúlt két esztendőben háborgatták őket. Ennek megfelelően, engedélyezi Lekencze és Dipse kézműveseinek, valamint utódaiknak, hogy az elkövetkezőkben is szabadon gyakorolhassák mesterségeiket, és eladhassák termékeiket, azzal a feltétellel, hogy kötelesek lesznek céheket alapítani, és a mások által is alkalmazott törvényeket bevezetni. Megparancsolja Beszterce város bírójának és tanácsának, valamint a többi illetékesnek a fentiek megtartását. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (II, f. 6^r–7^r)

39. 1581. január 24. (Albae Iuliae, XXIV. Ianuarii) István lengyel király kapitányának: Kerey-i Kerey Albertnek (e) hadi szolgálataiért, különösen azokért, amelyeket a moszkvai nagyfejedelem elleni (contra ducem Moscorum) háborúban teljesített, neki, valamint utódaiknak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és az ottani királyi joggal együtt az Wywar-i vajdai várhoz tartozó Vasarhely nevű (in cottu Zolnok Interiori) birtokot. (II, f. 3^r–3^v)

40. 1581. január 25. (Albae Iuliae, XXV. Ianuarii) A lófő rendű Zenthmarton-i néhai Janos Ferenc fiainak: Györgynek és Ferencnek (nobiles, agiles), valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja a Zenth Marton-ban (Chyk sz) levő lófői udvarházukat és Felseofalw-ban (Kazon sz) levő népes jobbágytelküket, valamint ugyanezen birtokokban levő más székely örökségeiket, melyeket már [elődeik is birtokoltak?]. (II, f. 3^v–4^r)

Kivonatos bejegyzés.

41. 1581. január 28. (in Alba Iulia, XXVIII. Ianuarii) Szolgálatai jutalmául Warad-i Kalmar Imrét (n), általa feleségét: Zalay Dorottyát és fiát: Istvánt utódaikkal együtt nemtelen állapotukból kiemeli, és megneemesíti, címert adományozva nekik. Mindezekkel úgy éljenek, hogy Warad-nak az előző években adott kiváltságai és nemesi joga sértetlenek maradjanak (salvis tamen privilegiis civitatis Waradiensis et iure nobilitario per nos eidem

civitati anno proximo superiori concessio). — *Címerleírás*: Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in cuius media regione saxum album quadrangularis formae est positum, ex qua dimidius homo rubeo habitu, eoque militari indutus umbilico tenus emergere, ac capite pileum similiter rubeum gestare dextraque ensem militarem incurvum evaginatum capulo tenus comprehensum stringere, sinistra autem manibus ramum olivae viridis tenere videtur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, certis suis in locis deaurata, ex cuius cono laciniae sive lemnisci variorum colorum hinc inde defluentes oras sive margines ipsius scuti pulcherrime ambiunt et exornant. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (II, f. 31^r–32^r)

42. 1581. január 31. (Coloswaratt, januariusnak utolsó napján) A Coloswar-on lakó Zekeznky Mátyás deák végrendelkezik: Feleségének és leányainak: Borkának, illetve Katának gondviselésére a vajdát, nagyságos Galffy Jánost, Lenczyes Györgyöt és Karoly Istvánt is megkéri, mivel családjával idegen földről jöttek az országba. Kevés javait feleségére és gyermekeire hagyja, akik azokat maguk között a város törvénye szerint osszák el, később pedig egymás után örököljenek. A vajdának „egy falka időtől fogván való keze, lába és szolgálja” volt, három évről számot adott, és erről nyugtát is kapott. A legutóbbi rövid időszokról nem tud számot adni, de ha meggyógyul, pótolni fogja, és akkor kiderül, hogy nem volt tékozló, még az utolsó évi fizetését sem vette fel. Ha közben meghalna, kéri a vajdát, hogy a hátramaradt számadást árváitól ne követelje, egyébként is az azzal kapcsolatos „registreim” a vajda „házában” lévő ládjában vannak, amit pedig otthon tartott, már elküldte Gáspár deákkal és Zabo Bálinttal. (II, f. 32^v–33^v)

Ái Báthory Kristóf 1581. március 8-i oklevelében (65. sz.), amely szerint kettős ívpapíron kelt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a végrendelkező a szöveg alá nyomott zöld viaszpecsétjével erősítette meg.

43. 1581. február 6. (Albae Iuliae, VI. Februarii) Varad-i servitorának: Ebessy Lőrincnek (e) kérésére jóváhagyólag átírja a Varad-i hiteleshely 1579 április 29-én (15. sz.) és 1580. január 22-én kelt oklevelét (17. sz.) az Akor-i és Liky-i (Bihar vm) részjóságok megvásárlásáról, és a maga részéről szolgálatai jutalmául a kérelmezőnek, valamint utódainak és örököseinek adományozza az azokban lévő királyi jogát is. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (II, f. 4^r–6^r)

44. 1581. február 7. (Albae Iuliae, VII. Februarii) Kegyelemben részesíti Giulay Mihály (e) udvari familiáris jobbágját: Reczekereztur-i Barla Albertet, akit Doboca vármegye előjárói azért ítélték fő- és jószágvesztésre, mert ismét visszafogadta házasságtörő feleségét, akit az elmúlt esztendőben egyszer már elűzött magától. (II, f. 13^v)

Kivonatos bejegyzés.

45. 1581. február 8. (Albae Iuliae, VIII. Februarii) A Brasso-ban lakó néhai Huett Georg (e) özvegye: Agnes kérésére megerősítve átírja a város bírójának, villicusának és esküdtjeinek 1568. március 21-én kelt oklevelét (6. sz.) arról, hogy néhai Fröh Johann (pr) papírkészítő (confechor papiri) papírmalmát a kérelmezőtől felvett kölcsönei fejében átadják Agnes asszonynak. Egyidejűleg engedélyezik a kérelmezőnek, hogy az átengedett papírmalom

mellé – mások jogainak sérelme nélkül – egy gabonaörlő malmot is építsen, azt örökjogon birtokolja, és jövedelmeit beszedje, halála után pedig mindkét malmot, haszonvételeivel és tartozékaival együtt bárkire örökítse. (II, f. 7^r–8^v)

Közlés: Kurz: Magazin 2/1846. 351–354.

46. 1581. február 8. (Albae Iuliae, VIII. Februarii) A Brasso-ban lakó néhai Huet Georg (e) özvegye: Agnes kérésére megerősítve átírja István lengyel királynak, akkor erdélyi vajdának 1575. április 25-én kelt megerősítő oklevelét (8. sz.), mely magába foglalja néhai Huet Georg végrendeletét (5. sz.). (II, f. 10^r–12^v)

47. 1581. február 9. (Albae Iuliae, IX. Februarii) Lyznio-i Kowach János vajdai gyalogpuskás és Uzon-i Kowach György (agilium) kérésére megerősítve átírja István lengyel király gyalogpuskásainak: Kowach Bálintnak és néhai Kowach Tamásnak (agilium) 1580. június 16-án kelt oklevelét (19. sz.) bizonyos Illiefalwa-i (Sepsi sz) jószágokat illetően tett egyezségükről és végrendelkezésükről. (II, f. 14^v–15^v)

48. 1581. február 11. (Albae Iuliae, XI. Februarii) Hogy szolgálataikat az ország védelmében jobban tudják teljesíteni, Gialu várának tartományában lakó és a várhoz tartozó valamennyi gyalogpuskást, akiket a Török birodalomnak fizetendő adón kívül már korábban minden adó fizetése alól mentesített, most utódaikkal együtt ennek fizetése alól is mentesíti, a kötelező hadiszolgálat feltétele mellett és azzal a kötelezettséggel, hogy ha kiskorú árvát hagynának hátra, az törvényes kora eléréséig zsoldost köteles hadba küldeni maga helyett. Megparancsolja Pernezy Pálnak, a Gialu-i vár udvarbírájának és a többi illetékesnek a felmentés érvényesítését. (II, f. 15^v–16^v)

Regesza: Jakó: Gyalu XIII.

49. 1581. február 12. (Albae Iuliae, XII. Februarii) Hűséges szolgálatai jutalmául Manik-i néhai Ztrigy János fia: néhai Simon fia: néhai Mihály fiának: Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Manik-on levő részjószágát és az ottani nemesi udvarházát, a Zent Miklos és Kekes nevű birtokok szomszédságában levő Lowaz thelek elnevezésű réten levő részét, valamint a Morich/Moricz-i (Doboca vm) részbirtokát, amelyeket már elődei is birtokoltak, de oklevelük nem volt azokról. (II, f. 13^v–14^r)

50. 1581. február 12. (Albae Iuliae, XII. Februarii) Czegeo-i Zalay Boldizsár, Apathy-i Boer Gáspár és Boer Borbála férje: néhai Deseo István (egregiorum) hűséges szolgálatai jutalmául, nekik és Boer Borbálának, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt a Manik, Morich és Vereseghaz (Doboca vm) birtokban levő részjószágaikat, melyeket már őseik is birtokoltak, de az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (II, f. 14^r–14^v)

51. 1581. február 16. (Albae Iuliae, XVI. Februarii) Zynie-i Vas Ambrus (e), Gialu várának számvevője (rationista) kérésére jóváhagyólag átírja a Colosmonostor-i konvent levél-

keresőinek 1581. január 5-én kelt arról szóló oklevelét (30. sz.), hogy Horwaty-i Peres Gergely (e) a kérelmezőnek adományozta Gald-on (in cottu AlbTr) lévő pusztatelkét. Ezenfelül a maga részéről szolgálatai jutalmául Vas Ambrusnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza az abban lévő királyi jogát is. (II, f. 19^v–20^v)

E bejegyzés szövege átirat formájában megismétlődik Báthory Kristóf 1581. április 12. körül kelt oklevelében (97. sz.), a kézirat 48^v–50^f lapjain, amely szerint eredetijét a vajda pecsétje, valamint az ő és Kovácsóczy Farkas kancellár aláírása erősítette meg.

52. 1581. február 16. (Albae Iuliae, XVI. Februarii) Minthogy másik oklevelével (51. sz.) már jóváhagyását adta ama adományhoz (30. sz.), amellyel Horvathy-i Peres Gergely (e) Gialu-i zsoldos ugyanazon vár számvevőjének: Zynie-i Vas Ambrusnak adományozta Magiargald-on (in cottu AlbTr) lévő nemesi pusztatelkét, és a maga részéről neki adta az abban lévő királyi jogát is, megparancsolja Balasffy Jánosnak, Zyniey Máténak és Horwat Imrének, a nagyobb kancellária jegyzőinek és íródeákjainak, továbbá Horwat Mihálynak, Galteovi Gergelynek, Gald-i Ferenc deáknak, Gald-i Pisky Mihálynak és Ispan Jánosnak (egregiis, nobilibus), hogy iktassák be Vas Ambrust ezek birtokába. (II, f. 50^r–51^r)

Belefoglalva Horvát Imre és Szinyei Máté kancelláriai íródeákok 1581. március 5-i jelentésébe (64. sz.).

53. 1581. február 21. (Albae Iuliae, XXI. Februarii) Nagydoba-i Nagy János deák (e) kérésére jóváhagyólag átírja 1577. december 14-én kelt saját oklevelét (9. sz.), amellyel Kwssaly-i néhai Jakchy Boldizsár (m) a kérelmezőnek adományoz bizonyos Közép-Szolnok vármegyei jószágokat, a maga részéről pedig hűséges szolgálatai jutalmául Nagy János deáknak, valamint utódainak és örököseinek adja az azokban lévő királyi jogát is. (II, f. 21^r–23^r)

54. 1581. február 24. (Albae Iuliae, XXIV. Februarii) Hűséges szolgálatai jutalmául Boronkay László (e) kamarásnak, valamint utódainak és örököseinek – azok hiánya esetén Boronkay Jánosnak, Ferencnek és Boldizsárnak (egregiis), illetve ezek utódainak, magszakadásuk esetére pedig atyafiaiknak – adományozza örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt, a fiágon magvaszakadt Zenthfalwa-i néhai Nagy Máté (e) Widradzagh (Kekelleo vm) és Wyffalw nevű (Thorda vm) birtokait és azok mindenféle tizedét. (II, f. 23^r–24^r)

55. 1581. február 26. (Albae Iuliae, XXVI. Februarii) Hűséges szolgálatai jutalmául az udvari kocsisok mesterének (magister curriferorum nostrorum): Kazta Andrásnak (e) élete végéig adományozza árenda fizetése nélkül Nagy Petry és Kis Petry (Colos vm) birtokban levő részjószágainak mindenféle tizedét. Ezek foganatosítására utasítja Sombory Lászlót (e), az erdélyi tizedek arendátorát és hivatali utódait. (II, f. 24^r)

56. 1581. február 26. (Albae Iuliae, XXVI. Februarii) Hűséges szolgálatai jutalmául Kowachoczy Farkas (m) kancellárnak és tanácsúrnak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük lévő királyi joggal együtt, a magvaszakadt néhai Lazar másként Bekes Lázár vajdai familiáris Demienhaza birtokban és Watahaza nevű (Maros sz) prédiumban levő részjószágait. (II, f. 25^v–26^r)

57. 1581. február 27. (Albae Iuliae, penultima d. Februarii) A Lossonczy Bamfy György halálával megürült Colos vármegye ispáni tisztségre visszavonásáig Lossonczy Bamfy Kristófot (m) nevezi ki. (II, f. 26^f)

Kivonatos bejegyzés.

58. 1581. március 1. (Albae Iuliae, I. Martii) Szolgálati jutalmául Varad-i servitorának: Kazdagh/Gazdagh Andrásnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel és tartozékaival együtt a Pispeki (Bihar vm) mezővárosban – Fodor Péter (pr) házának szomszédságában – levő ház felét, amely Zabo Mátyás (n) vajdai szabó feleségének: néhai Puha Pál (pr) szabados leányának: néhai Zsuzsannának magszakadásával szállott a kincstárra. (II, f. 27^f–27^v)

59. 1581. március 2. (Albae Iuliae, II. Martii) Galffy János (m) főkamarásnak és tanácsúrnak élete végéig adományozza árenda fizetése nélkül azon háromnegyed dézsmának a fele részét, amelyet Reucz (in cottu Albensi) birtokban szoktak beszedni. (II, f. 27^f)

Kivonatos bejegyzés.

60. 1581. március 3. (Albae Iuliae, III. Martii) Annak érdekében, hogy Zalatna-i Kendi János (n) nagyobb buzgósággal végezze az új higany bányarek felkutatását, amelyre vállalkozott, neki, valamint utódainak és örököseinek adományozza Zalatna (in cottu Albensi) mezőváros határában, a Faczadrombraviei nevű hegyekben levő, Grison Jacopo és Gay Fausto nevű olaszok által kitermelt higanybányákból fennmaradt salakot (erutum coenum) ama haszonvételeivel és jövedelmeivel, amelyek annak kioldásából és feldolgozásából származnának (eluere et elaborare poterit), azzal a feltétellel, hogy új higany bányákat fog keresni Zalatna mezőváros határában illetve máshol is, és ezeket jelenteni fogja a vajdának és utódainak. (II, f. 27^v–28^f)

61. 1581. március 4. (Albae Iuliae, IV. Martii) Zawa-i Almady Gáspár (e) kérésére kivált-ságlevél formájában adja ki Zenttegyed-i Vas Demeter (e) és Legen-i Zilwassy Péter (e) 1578. október 16-án kelt jelentőlevelét (14. sz.) a kérelmező Zawa (Doboca vm) birtok felébe való iktatásáról, valamint a Colosmonostra-i hiteleshely levélkeresőinek 1579. május 2-án kelt oklevelét (16. sz.) Zenthegyed-i Gergely deáknak az előbbi iktatáskor tett ellentmondása visszavonásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (II, f. 28^f–31^f)

62. 1581. március 4. (Albae, IV. Martii) Mindazokat a rác (Rascianos) jövevényeket, akik a török uralom alatt levő Temesvár tartozékairól húzódtak be Erdélybe, Gerebenes (Torda vm), Pagocha, Zentpeter és Zylvas nevű (Colos vm) birtokokra, a jelen adomány keltétől számított három évre a török császárnak fizetendő adó kivételével minden más adó, tized és szolgálat alól mentesíti. (II, f. 32^f)

Kivonatos bejegyzés.

63. 1581. március 5. (Feyerwar, martiusnak eoethedik napian) A Feyerwar-on lakó Sipos István végrendelkezik: Feleségének: Gyulay Zsófiának és fiának: Kristófnak gyámjául az

utóbbi keresztnévét: Kowachocz Farkas kancellárt és Chaky Gábort választja. Mindenét feleségére és fiára hagyja, mert atyafiaival már megosztott. Fiának halála esetén felesége örököljön. Az adósságokat vagy a neki való tartozásokat, a szolgák megjutalmazását felesége rendezze. A végrendelet tanúi: Sardi Miklós deák, Nyreo István, Bekessy Barbely János, ifjabb Zabo László Feyerwar-i lakosok. (II, f. 38^v–39^r)

Ái Báthory Kristóf 1581. március 9-i oklevelében (68. sz.), amely szerint kettős ívpapírra írt, pátens alakú, magyar nyelvű eredetijét a végrendelet tanúi a szöveg alá nyomott zöld viaszpecsétjükkel erősítették meg.

64. 1581. március 5. (Albae Iuliae, XV. d. exec., V. Martii) Horwath Imre és Zyniey Máté kancelláriai íródeákok jelentik a vajdának, hogy 1581. február 16-án kelt iktatóparancsára (52. sz.) Szynie-i Vas Ambrust (e), a Gialu-i vár számvevőjét február 18-án (XVIII. Februarii) ellentmondás nélkül beiktatták Magiargald-i (in cottu AlbTr) pusztatelkébe és az ottani királyi jogba. — *Megjelent szomszédok:* Nemesek: Magiargald-i Lonay Péter, Pysky Mihály, Bochandy János, Ferenc deák, valamint Thorny Tamás (e) Karansebes-i bán officialisa: Zekely Ferenc. — Benedik-ről a vajda jobbágysai: Gothart Johann bíró és Gothart Ambrosius esküdtek. — Vaiaasd-ról a vajda kapitányának: Sasa Jánosnak (e) jobbágysai: Vaiaasdy Bálint bíró, Caspar Valentin, Kolhaz Martin esküdtek. — Magiargald-ról Baky [Pál?] jobbágysai: Mucha Grigore, Tima[?] Petru esküdtek, Barany János jobbágysai: Mulgia Petru, Ferenc deák jobbágysai: Tezeo Iovan kenéz, Thorny Tamás jobbágysai: Bagio Petru kenéz. (II, f. 50^r–51^v)

Ái Báthory Kristóf 1581. április 12. körül kelt oklevelében (97. sz.), amely szerint eredetijét Horvát Imre és Szyniei Máté pecsétjükkel és aláírásukkal erősítették meg, a hátlapján pedig a címzett, Báthory Kristóf neve olvasható.

65. 1581. március 8. (Albae Iuliae, VIII. Martii) Néhai Zekezneky Mátyás deák (e) özvegyének: Gywlay Katalinnak, valamint kiskorú leányainak: Borbálának és Katalinnak a kérésére jóváhagyólag átírja az elhunyt férj 1581. január 31-én kelt végrendeletét (42. sz.). (II, f. 32^v–33^v)

66. 1581. március 9. (IX. Martii) [István] lengyel királynak teljesített szolgálataiért – mivel szentbeszédeivel az egész hadsereget tanította (in frugiferis concionibus totum eiusdem exercitum docendo exhibitis) – Thwry Boldizsárt (hon) arról biztosítja, hogy, ha néhai Thwry Péter (e) Varad-i várnagy özvegye örökös nélkül halna meg, Bihar (Bihar vm) mezővárosban – néhai Tott György (hon) és néhai Pribek Farkas (e) házának szomszédságában – levő nemesi háza, haszonvételeivel együtt, reá fog szállni. (II, f. 33^v)

Kivonatos bejegyzés.

67. 1581. március 9. (Albae Iuliae, IX. Martii) Neki és elődeinek teljesített szolgálataiért a Sofalwa-n lakó Ispan Tamást (n), akit már korábban megnevesítettek, de az elmúlt zavaros időkben az oklevele elveszett, utódaival együtt újra nemesíti. (II, f. 34^r)

68. 1581. március 9. (Albae Iuliae, IX. Martii) [Gyula]fehérvári (Albensis) néhai Sipos István (n) özvegyének: Gywlay Zsófiának és fiának: Kristófnak a kérésére jóváhagyólag átírja Sipos István 1581. március 5-én kelt végrendeletét (63. sz.). (II, f. 38^r–39^r)

69. 1581. március 9. (Albae Iuliae, IX. Martii) Boronkay László (e) kamarásnak adományozza élete végéig árenda fizetése nélkül Boros Bochard (in cottu Albensi) birtok tizedének quartáját. (II, f. 44^v)

Kivonatos bejegyzés.

70. 1581. március 10. (Albae Iuliae, X. Martii) Gyermekkorra óta teljesített hűséges szolgálataiért Boronkay László (e) kamarásnak, valamint utódainak és örököseinek – ezek hiányában atyafiainak – adományozza örökjogon haszonvételeikkel, tartozékaikkal, jövedelmekkel és a bennük levő királyi joggal együtt [Gyula]fehérvár (Albensis) falain belül levő ama közház udvarával és kertjével – amely a templommal szemközt sarkon, Nagy Gáspár (e) familiáris háza mellett fekszik, és amelyet a vajda Pernezy Páltól (e), a Gyalw-i vár udvarbírájától 160 Ft-on megvásárolva már korábban Boronkaynak adott –, továbbá egy allodiális házat – az alsó külvárosban (in suburbia inferiori), Czwka Péter és Pwya Mihai vajdai jobbágyok háza mellett, amelyben most Karachin Stanila [?] (pr) lakik, a sorshúzással évente reá eső tartozékokkal együtt –, egy művelt szőlőt – a város Eleomal nevű szőlőhegyén, Nagy Mihály és Keressy Triffe szőlőinek szomszédságában –, végül Borband (in cottu Albensi) határában két rétet vagy kaszálót is, amelyek azelőtt a magvaszakadt Borband-i Nagylaky Imre (e) birtokában voltak. Az egyik rétet keleten a Borbandpatak nevű patak, északon Zaz Gergely és Georgiffy Máté rétje, délen Borband-i Halaz György rétje határolja, a másik rét pedig kelet felé Bathory Gábor (m) rétje, dél felé a Maros (Marusius) folyó mellett fekszik. (II, f. 43^v–44^v)

71. 1581. március 11. (Albae Iuliae, XI. Martii) Szolgálatai jutalmául udvari familiárisának: Lebi Lászlónak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és az ottani királyi joggal együtt a Kekkik nevű (Thorda vm) prédiomot. Ez azelőtt néhai Balassa Menyhárt (m) Letha nevű lerombolt várához (ad dirutum castrum) tartozott, de annak hűtlensége miatt II. János király udvari familiárisának: néhai Pap Lászlónak (e) engedte át visszavonásig, aki azt élete végéig birtokolta, és ekkor ismét a kincstárra szállott. (II, f. 34^v–35^r)

72. 1581. március 11. (Albae Iuliae, XI. Martii) Hűséges szolgálatai jutalmául Borband-i Kiskarady Józsefnek (n), aki már több éve vajdai kulcsár (claviger), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és a benne levő királyi joggal együtt a Prepost rethe nevű (in cottu AlbTr) irtvány földet (terram exstirpatitiam), amely azelőtt a [gyula]fehérvári (Albensis) préposté volt, de az 1556. november 25-i (ad Catherinae virg.) Colosvar-i országgyűlés határozata alapján más egyházi javakkal együtt a kincstárra szállott. E földdarab egyfelől a Zenthymreh-re vezető közút, másfelől a Borband-i lakosok csipkebokros helye (spinetum), a harmadik oldalról a Borband-iak Warhegy nevű

földje mellett fekszik, a negyedik oldalról pedig a Maros (Marusius) folyónak tőszomszédjára. (II, f. 37^v–38^r)

Szövege azonos Báthory Zsigmond Királyi Könyvének 1583. október 9-i bejegyzésével.

73. 1581. március 12. (Albae Iuliae, XII. Martii) Nagyschelk mezőváros és székely [!] szék egész közösségének kérésére megerősítve átírja [I.] Ferdinánd magyar király 1552. november 5-én kelt oklevelét (2. sz.), amelyben az utóbbi megerősíti [II.] Lajos király címeradományozó és szabad bíróválasztást engedélyező oklevelét (1. sz.). — *A szöveg mellett:* Ex mandato principis speciali emendatae etc. vide in [...] litterarum. — Az oklevelet függő [titkos?]pecsétjével erősíti meg. (II, f. 35^r–37^v)

74. 1581. március 13. (Albae Iuliae, XIII. Martii) Sigler Michaelnek (hon), a Nagychur-i szécső egyház lelkészének nyolc évre megengedte, hogy az általa megírt Genealogia regni Hungariae et Chronologia rerum Hungaricarum, Commentarium de antiquitatibus Transsilvaniae című könyvet az ő beleegyezése nélkül senki ne nyomtathassa ki, ne árulhassa és eladás véget ne vihesse ki az országból, ezen könyvek elvételének büntetése alatt. (II, f. 40^v)

Kivonatos bejegyzés. Közlés: Trausch: Schriftsteller-Lexikon III. 302.

75. 1581. március 13. (eo d.) Sigler Michaelnek engedélyezi, hogy – amíg e település lelkésze marad – szabadon felhasználhassa azt a tizedet, amely a Nagychywr-i plébániának évente jár az ottani és más külső lakosoktól. (II, f. 40^v)

Kivonatos bejegyzés. Közlés: Trausch: Schriftsteller-Lexikon III. 302.

76. 1581. március 16. (Albae Iuliae, XVI. Martii) Seovenfalva-i Nagy Andrásnak (e), a Kwkeolleovar-i várkastély (castellum) és tartozékai udvarbírájának kérésére jóváhagyólag átírja 1580. június 27-én kelt saját oklevelét (20. sz.), amellyel Pelseoczi néhai Bebek György (m) özvegye: Eperiesi Patochy Zsófia a kérelmezőnek adományozta az Adamos-i (Kwkeolleo vm) ősi részbirtokát, a maga részéről pedig szolgálataiért ugyanannak, valamint utódainak és örököseinek adja a benne levő királyi jogát is. (II, f. 39^r–40^r)

77. 1581. március 16. (Albae Iuliae, XVI. Martii) Huniad-i néhai Bamffylosonczy György (m) fiainak: Jánosnak, Györgynek, Istvánnak és Imrének élete végéig elengedi Banffyhuniad (Colos) mezőváros tizedének évi 80 Ft-os árendáját. (II, f. 40^v)

Kivonatos bejegyzés.

78. 1581. március 19. (Albae Iulie, XIX. Martii) István lengyel királynak és neki teljesített hűséges szolgálataiért Warad-i servitorának: Thamasfalwy Dénesnek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt az Uyfalu-i és Bodogfalwa-i részbirtokokat, továbbá a Mezeőfalwa nevű (Bihor vm) prédiüm bármelyik fordulójában 28 hold olyan szántóföldet (viginti octo iugera terrarum arabilium coniuncta in quolibet diverticulo), melyet minden évben bevetnek. Ha Thamasfalwy Dénesnek magva szakadna, ugyanezeket testvéreinek (fr.

c): Mihálynak és Bálintnak, valamint ezek utódainak és örököseinek adományozza. Az említett javak korábban Kereszegh-i néhai Chaky Pál birtokában voltak, de mivel ő az országra támadó és a lázadó helybéli nemesek által is támogatott német és szomszédos magyar seregekhez csatlakozott, 1575. július 25-én (ad Jacobi ap.) a Colosvar-i országgyűlésen fő- és jószágvesztésre ítélték, ezért javai – feleségének és gyermekeinek jószágával együtt – előbb [István] királyra, majd annak Lengyelországba való távozása után reá szállottak. (II, f. 41^r–41^v)

79. 1581. március 19. (Albae Iuliae, XIX. Martii) Palos-i néhai Cheffey/Czieffey Benedeknek (e) első feleségétől: Kanyad-i Petky Bálint (e) és Harynnia-i néhai Farkas János leánya: néhai Zsófia (g) leányától: néhai Katalintól (g) született fiainak: Ferencnek, Jánosnak és Kristófnak, valamint utódaiknak és örököseiknek új adományként örökjogon adja haszonvételeikkel, tartozékaikkal és az ottani királyi joggal együtt, szolgálataik jutalmául, azokat a Farkasthelke-i és Wezeud-i (in cottu AlbTr) részbirtokokat és az utóbbiban lévő nemesi udvarházat, amelyeket már elődeik is birtokoltak, de az azokra vonatkozó okleveleik elvesztek. (II, f. 44^v–45^r)

80. 1581. március 20. (Albae Iuliae, XX. Martii) Orvosaként (doctor physicus) teljesített hűséges szolgálataiért Squarcialupi Marcellónak, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, tartozékaival és az ottani királyi joggal együtt a [gyula]fehérvári (Albensis) Piaczzechucza nevű utcában, a város falain belül levő kőházat – amely Lona-i Kendi Sándor (m) tanácsúrnak, Belső-Szolnok (Zolnok Interioris) vármegye ispánjának és Imola-i (Imulensis) Rampini Guglielmónak, a vajda lovasának (equitis nostri) házával szomszédos – a hozzátartozó udvarral és kerttel együtt. Ezeket korábban a vajdai fegyvertár praefectura: Leppler Damján (n) a Brasso-i bírótól és esküdt polgároktól vásárolta, majd bizonyos adósságai fejében lengyel kereskedőknek kötötte le, akiktől később a vajda 160 Ft-tal visszaváltotta. (II, f. 41^v–42^r)

81. 1581. március 20. (in arce regia Varsavia, XX. Martii) [István] lengyel király [Gywlav Pál kérésére] jóváhagyólag átír egy oklevelet. – Az oklevelet az erdélyi ügyekben használt függő titkospecsétjével erősíti meg. (II, f. 46^r)

Ái Báthory Kristóf 1581. április 9-i oklevelében (90. sz.), amely szerint eredetijét a király aláírásával erősítette meg. A bejegyzésnek csak a vége maradt meg.

82. 1581. március 20. (Albae Iuliae, XX. Martii) Megparancsolja Sambocrety Pál, Balasfy János, Thorday Kelemen, Varady Lukács, Eniedy István, Horvat Imre, Thelegd-i András, Kidey Gáspár és Colosvary János (egregiis, nobilibus) nagyobb kancelláriai íródeákoknak, hogy iktassák be orvosát: Squarcialupi Marcellót a [Gyula]fehérvár (Albensis) falain belüli Piach Zegucha-ban lévő ama kőházba és az ottani királyi jogba, amely őt adománylevele (80. sz.) alapján illeti meg. (II, f. 53^r–53^v)

Belefoglalva Zsámbokréti Pál és Kidei Gáspár 1581. április 9-i jelentésébe (91. sz.).

83. 1581. március 20. (Albae Iuliae, XX. Martii) Hűséges szolgálatai jutalmául számvevőjének (exactor rationum): Zykzay Imre deáknak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, tartozékaival, haszonvételeivel és az ottani királyi joggal együtt a

Gyalw (Colos vm) mezővárosbeli – Zeowcz Egyed (pr) és Menyhárt deák (n) háza szomszédságában lévő – ama polgári telket és házat, amelyet a vajda néhai Chyanad-i Benedek pap (presbiter) özvegyétől: Margit asszonytól (h) vásárolt bizonyos pénzösszegért. Ezenfelül a mondott házat a hozzátartozó szőlőkkel és szántóföldekkel együtt minden adó és a tized fizetésétől, továbbá a beszállásolás, a polgári és paraszti szolgálat terhétől örökre szólóan mentesíti, és megnemesíti. Ezek foganatosítására utasítja Gyalw várának udvarbíráját: Perniezy Pált (e) és dézsmafedőit, valamint a többi illetékest. (II, f. 58^r–59^r)

84. 1581. március 23. (Albae Iuliae, XXIII. Martii) Utasítja a Keowar vára tartományában lakó Peter Clement (h) nevű román (Volachus) embert, hogy a Breny László (e) Keowar-i várkapitány által kijelölt alkalmas helyen e várhoz tartozó újabb települést létesítsen (exstruere) és telepítsen Kischokna néven. A betelepülőket az érkezésük napjától számítva 12 évre mentesíti minden adó, szolgálat, tized és kilenced alól, de érkezésüket azonnal jelenteniük kell a várkapitányoknak. (II, f. 42^v)

Kivonatos bejegyzés.

85. 1581. március 29. (Albae Iuliae, XXIX. Martii) István lengyel királynak előbb Gdansk lakosai (Gedanensis), majd a moszkvai nagyfejedelem ellen (contra magnum Moschorum ducem) indított hadjárataiban, főleg a Poloc-i, Veles-i, Velicoluc-i, Nevel-i várak ostromában teljesített szolgálataiért Kalno-i Bornemyzza Jánosnak (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon haszonvételeivel, tartozékaival és a benne lévő királyi joggal együtt Zent Jacob (Doboca vm) birtokot, mely eddig az Uyvar-i vajdai várhoz tartozott. (II, f. 42^v–43^r)

Regesza: Kállay: Székely nemzet 236.

86. 1581. március 29. (Albae Iuliae, XXIX. Martii) Karazna-i Nagy Demeter (n) szolgálatai jutalmául feleségének: Alsoteke-i néhai Kolda Gergely (n) leányának: Katalinnak, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és az ottani királyi joggal együtt azt az Also Teke-i (Doboca vm) részbirtokot és nemesi udvarházat, amelyet Katalin már eddig is birtokolt, csak az azokkal kapcsolatos oklevelei elvesztek. (II, f. 43^r–43^v)

87. 1581. április 9. (Albae Iuliae, IX. Aprilis) Marot-i Nagy Mihálynak (e) adományozza élete végéig a Beochhaza nevű (in cottu Zolnok Mediocri) birtok tizedét. (II, f. 40^r)

Kivonatos bejegyzés.

88. 1581. április 9. (IX. Aprilis) Kegyelemben részesíti Bac-i Kys Péter özvegyét: Mártát, akit törvénytelen szülés miatt (ratione illegitime editi partus) ítélték fő- és jószágvesztésre. (II, f. 44^v)

Kivonatos bejegyzés.

89. 1581. április 9. (Albae Iuliae, IX. Aprilis) Peokry Gábor (e) udvari familiáris szolgálataiért kiskorú jegyesének (sponsae), néhai Balattfy Kristófnak (e) Tomory Margittól (g), néhai Tomory Kristóf (e) és Kozarwary Zsófia leányától született leányának: Balattfy Borbálának, valamint utódainak és örököseinek új adományként örökjogon adja, haszonvételeikkel, tartozékaikkal és a bennük levő királyi joggal együtt a Keowesd, Bewrkeos, Becherd, Gezes, Galacz, Martonfalwa és Martontelke nevű (in cottu AlbTr) birtokokban levő ama részjóságokat és a Keowesd-i nemesi udvarházat, amelyeket Borbála elődei is birtokoltak, csak az azokkal kapcsolatos okleveleik elvesztek. (II, f. 45^r–45^v)

90. 1581. április 9. (Albae Iuliae, IX. Aprilis) Gywlay Pál kérésére jóváhagyólag átírja [István lengyel] király 1581. március 20-án kelt oklevelét (81. sz.). (II, f. 46^t)

A bejegyzés eleje hiányzik. — *A szöveg fölött:* N[ota] B[ene] It ennek az elei kiesset.

91. 1581. április 9. (Albae Iuliae, XVI. d. statut.) Sambokrety Pál és Kydey Gáspár nagyobb kancelláriai íródeákok jelentik a vajdának, hogy 1581. március 20-án kelt parancsának (82. sz.) megfelelően március 25-én (XXV. Martii) ellentmondás nélkül beiktatták Squarcialupi Marcello orvost a [gyula]fehérvári (Albensis) Piach Zegucha-ban lévő kőházba és az ottani királyi jogba. — *Megjelen szomszédok:* a város bírója: Mezaros [Márton] és esküdt polgárai: Nyro Jakab, Ch[...] Gergely, Feierwary György, Mezaros Gergely, Sza[...] János, valamint Lona-i Kendy Sándor (m) házának gondnoka (factore): Keotelvereo Márton. (II, f. 52^v–54^t)

Ái Báthory Kristóf 1581. április 25-i oklevelében (100. sz.), amely szerint zárt alakú eredetijét Zsámbokréti Pál és Kidei Gáspár pecsétjükkel és aláírásukkal erősítették meg.

92. 1581. április 10. (Albae Iuliae, X. Aprilis) Szolgálataiért [István] lengyel király servitorának: Bacz másnéven Zekely Andrásnak (n), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel és tartozékaival együtt az Ezelnek-i (Kyzdy sz) vajdai részirtokot, kivéve az országnak szolgáló ottani primorokat, lóföket, gyalogpuskásokat és ezeknek minden örökségét. (II, f. 46^r–46^v)

Regesza: Kállay: Székely nemzet 115.

93. 1581. április 10. (f. II. p. dom. Misericordiae) A Varad-i hiteleshely levélkeresői bizonyítják, hogy requisitortársuk: Zylay/Zylahy János (n), minthogy levélkeresői hivatalában való állandó elfoglaltságai miatt, amely Varad-hoz köti, nem tudja megfelelő módon gondozni a Zylah (in cottu Zolnok [Mediocri]) mezővárosbeli jószágait, ezért azokat, azaz Marthon Márton (pr) háza szomszédságában épített nemesi udvarházát, amelyet saját pénzén vásárolt, továbbá egy pusztá nemesi házhelyét (fundum domus et curiae suae nobilitaris desertum), [amely Galsay Ambrus és Janka Péter (providorum) házai között van], valamint két művelt szőlőjét, amelyek közül az egyik a Nagmal nevű szőlőhegyen – egyik részről a közút (viam communem), a másiktól pedig Kele Lőrinc (pr) szőlőjének a szomszédságában – van, a Cibavit nevű másik szőlő pedig az Eorhegy elnevezésű szőlőhegyen fekszik, aztán két szántóföldjét e szőlőhegy alatt, illetve a Hagmas mezeo kerte nevezetű szénás kertjét, amely gyümölcsfákkal van beültetve, s végül az ugyanazon Hagmas mezeo nevű dűlőben

lévő halastóhelyet (uno piscinae loco) – amelyek az említett nemesi udvarház és a halastó kivételével hajdanán a Zylah-i egyház Szt. Mihály arkangyal-oltárigazgatóságához tartoztak, azonban szolgálatai jutalmául Somlío-i Bathory Kristóf vajda örökjogon neki, valamint utódainak és örököseinek adományozta – testvérének (fr. u): Péternek a kezébe adja, illetve örökjogon neki és öccsüknek (fr. u natu minorem): Zylay másként Kupas Lászlónak adományozza. Az átadás feltétele, hogy Zylay Péter állítsa helyre a házat, művelje a szőlőket, vesse be a szántóföldeket, és hozza rendbe a halastavat, továbbá szedje be a jóságok jövedelmeit, amelyeket szabadon használhat. Ha Zylay János szülei és atyafiai látogatása végett egyedül vagy családjával Zylah-ra utazik, akkor Zylay Péter köteles lesz megengedni neki, hogy az említett udvarházban megszálljon, és az említett jóságok jövedelmeit addig élvezze, ameddig akarja. Ha pedig a török vagy más ellenség betörése miatt végképpen el kellene hagynia Varad-ot, és Zylah-ra kellene költöznie, akkor a most átengedett jóságokon, valamint az ugyanott lévő többi atyai és anyai jóságokon egyenlőképpen fognak megosztani a már említett fivérével: Lászlóval együtt. Utódok nélküli halála esetén minden jószág a két nevezett fivérére és azok utódaira szálljon. (II, f. 63^v–64^r)

Ái Báthory Kristóf 1581. május 3-i oklevelében (101. sz.), amely szerint papírra írt, pátens alakú eredetijét hátlapján a hiteleshely pecsétjével erősítették meg.

94. 1581. április 11. (Albae Iuliae, XI. Aprilis) Hivatalában teljesített szolgálataiért Fehér (in cottu Alb) és Huniad vármegye tizedszedőjének: Thorda István deáknak (n) Gialu (Colos vm) mezővárosban, a Kapuspataka nevű patak mellett levő, Zeócz Egyed (pr) házával szomszédos sarokházát (domum angularem) haszonvételeivel és tartozékaival együtt, minden adó, tized és szolgálat alól örökre mentesíti. Ennek foganatosítására utasítja Oztopan-i Perniezy Pált, Gialu várának praefectusát és minden más illetékest. (II, f. 46^v–47^r)

95. 1581. április 12. (Albae Iuliae, XII. Aprilis) Előbb az iránta való hűségéért, majd [István] lengyel király gyalogpuskásainak kapitányaként több hadjáratban teljesített szolgálataiért Racz Bálintnak (e) adományozza élete végéig Beld (in cottu AlbTr) birtok mindenféle tizedét. Ennek foganatosítására utasítja Sombory László (e) tizedarendátort és hivatali utódait. (II, f. 47^r–47^v)

96. 1581. április 12. (Albae Iuliae, XII. Aprilis) István lengyel király kapitányaként a király minden hadjáratában, főleg a moszkvai nagyfejedelem ellen (contra ducem Moscorum) indított expedícióiban teljesített szolgálataiért Kovazy Ferencnek (e), valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, haszonvételeivel és tartozékaival együtt a Zazfaluban (Kizdy sz) levő vajdai részbirtokot, amely eddig a Varhegy-i várhoz tartozott, kivéve az országnak szolgáló ottani primorokat, lóföket, gyalogpuskásokat és ezeknek minden örökségét. (II, f. 47^v–48^r)

97. [1581. április 12. körül] Zynie-i Vas Ambrusnak (e), a Gyalu-i vár számvevőjének kérésére kiváltságlevél formájában állítja ki 1581. február 16-án kelt saját oklevelét (51. sz.), amellyel Horwathy-i Peres Gergely (e) a kérelmezőnek adományozta a Magiargald-i (in cottu AlbTr) pusztatelkét, valamint Eniedy[!] Imre és Zyniey Máté kancelláriai esküdt jegy-

zök 1581. március 5-én (V. Martii) kelt jelentőlevelét (64. sz.) Vas Ambrusnak a fenti telekbe való beiktatásáról. (II, f. 48^r–51^v–?)

A bejegyzés vége hiányzik. Keltezése az előtte lévő bejegyzés dátumával valószínűsíthető.

98. 1581. április 20. (Albae Iuliae, XX. Aprilis) Gyermekkorától teljesített hűséges szolgálatai jutalmául kamarásának: Boronkay Lászlónak (e), valamint utódainak és örököseinek, azok hiányában pedig Boronkay Jánosnak, Ferencnek és Boldizsárnak (egregii), illetve ezek utódainak adományozza örökjogon, tartozékaikkal, haszonvételeikkel és a bennük lévő királyi joggal együtt azokat a [...] birtokrészeket, amelyeket korábban Raztochy Márton és [...] birtokolt, akik azonban, miután meggyilkolták Degel [Jánost?] (e), a büntetéstől való félelmükben a török birodalomba szöktek, ahol elhagyták keresztény hitüket (a fide et religione Christiana penitus descivissent). Mindezekért örök hűtlenség bűnébe estek, jószágaik pedig a vajdára szállottak. (II, f. 65^v–66^r)

Felső szélén megcsonkult papírlapon.

99. [1581. április 20. körül] Néhai Nagyffalw-i Péter deák fiának: András deáknak (n), a nagyobb kancellária íródeákjának [kérésére] jóváhagyólag átírja Szt. István első vértanú váradhegyfoki egyháza káptalanjának (capituli ecclesiae sancti Stephani prothomartiris de promontorio Varadiensi) [1563. szeptember 22-én] kelt oklevelét (4. sz.) arról, hogy néhai Thelegd-i Miklós (m) bizonyos Bihar vármegyei jószágokat a kérelmező apjának adományozott. (II, f. 66^v–67^v–?)

A bejegyzés vége hiányzik. Keltezése az előtte lévő bejegyzés dátumával valószínűsíthető.

100. 1581. április 25. (Albae Iuliae, XXV. Aprilis) Squarcialupi Marcello vajdai orvos kérésére kiváltságlevél formájában adja ki Sambocrety Pál és Kydey Gáspár (egregiorum) nagyobb kancelláriai íródeákoknak 1581. április 9-i jelentését (91. sz.) a kérelmezőnek [Gyula]fehérváron (Albensis) lévő kőházába való beiktatásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (II, f. 52^v–54^v)

101. 1581. május 3. (in Colosvar, III. Maii) Zylay/Zylahi Péternek, a vajdai kancellária esküdt íródeákjának (n) kérésére jóváhagyólag átírja a Varad-i hiteleshely levélkeresőinek 1581. április 10-én kelt oklevelét (93. sz.) arról, hogy Zylay János levélkereső a kérelmezőnek és Zylay másként Kupas Lászlónak adományozta a Zylah (in cotto Zolnok Mediocri) mezővárosbeli jószágait. Ezenfelül a kancellárián, az oklevelek kiállításában (in exaratione litterarum) teljesített szolgálataiért Zylay Péternek, általa Zylay Lászlónak, valamint utódainak és örököseiknek adja az azokra vonatkozó királyi jogát is. (II, f. 63^r–64^v)

102. 1581. május 9. (in Coloswar, IX. Maii) Kispaczall-i Bechehely Imre (e) és felesége: Benyey Magdolna asszony kérésére jóváhagyólag átírja a gyulafehérvári (AlbTr) hiteleshely levélkeresőinek 1578. augusztus 13-án kelt oklevelét (13. sz.) a nekik átengedett Kispaczall-i (Crazna vm) részbirtokokról, és a maga részéről szolgálatai jutalmául

Bechehely Imrének, feleségének, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza az azokban lévő királyi jogát is. (II, f. 59^r–60^v)

103. 1581. május 19. (Albae Iuliae, XIX. Maii) Hűséges szolgálatai jutalmául a [gyula]fehérvári (Albensis) vár udvarbírájának: Cheffey Jánosnak (e) és utódainak adományozza örökjogon, árenda fizetése nélkül az általa birtokolt Nozaly, Wyffalu, Fodorhaza (Doboca vm), Zwthor és Kezeplak (Colos vm) birtokbeli részek, továbbá ama jószágok mindenféle tizedét, amelyeket a kedvezményezett vagy utódai a jövőben birtokolni fognak. Ezek foganatosítására utasítja az erdélyi dézsmák arendátorát: Sombory Lászlót (e) és a többi illetékest. (II, f. 57^v–58^r)

104. 1581. május 22. (Albae Iuliae, XXII. Maii) Mindazon szolgálataiért, amelyeket Thodor Gáspár (n) vajdai madarász (aucupis nostri) sólymai gondozásában és betanításában (in procurandis et instituendis falconibus nostris) teljesített, neki, valamint utódainak és örököseinek adományozza örökjogon, tartozékaival, haszonvételeivel és az ottani királyi joggal együtt azt a vajda által Borband-on (in cottu Albensi) – néhai Nagylaky Imre (e) nemesi kúriája szomszédságában – vásárolt házat, amelyben korábban néhai Bocharthy Miklós (pr) lakott. (II, f. 57^r–57^v)

105. 1581. május 25. (Albae Iuliae, XXV. Maii) A vajdának felajánlott jövőbeli szolgálatai jutalmául Dewa várát és tartozékait: Dewa és Joffew mezővárost, továbbá Kozdia, Papalmas, Ai[...] és Kersecz nevű (Hunyad vm) birtokokat, haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt 25000 magyar Ft-on leköti (inscribendo et obligando) az országba önként [jövő] Gezty Ferencnek (m), valamint utódainak és örököseinek, azzal a feltétellel, hogy ő vagy utódai bármikor visszaválthatják azokat Gezty-től vagy utódaitól a mondott összegért vagy 500 jobbágytelekig terjedő más javakért és birtokjogokért (bonis aliquibus et iuribus possessionariis ad numerum quingentorum colonorum se extendentibus). — *A szöveg alatt:* Correcta ex commissione illustrissimi principis eodem die, quaere inferius in hoc ipso libro. (II, f. 64^v–65^v)

Egyidejűleg áthúzva. A bejegyzés szövege a lap felső részén megcsönkült. Eredetileg sokkal több birtok szerepelt az adományban, ezeket azonban áthúzták, és a négy mondott birtok nevét a lap szélére írták. — *A bejegyzés szövegét több jegyzet kíséri:* Igen lőtt volna az Feyerwary háztull; Nem attak ag ebnek, mert nem érdemlette; In nomine domini nostri Iesu Christi; Quod nos cum ad nonnullorum fidelium consiliariorum nostrorum singularem intercessionem nobis propterea factam, tum vero attentis et consideratis fidelitate et fidelibus servitiis generosi Stephani Zabo etc.

106. 1581. május 28. (Albae Iuliae, XXVIII. Maii) [Kisbánya lakosainak kérésére] megerősítve átírja [II. János] király 1562. augusztus 1-én kelt oklevelét (3. sz.) bizonyos kötelezettségeikről és adómentességükről. (II, f. 52^r–52^v)

A bejegyzés első része hiányzik. — *A szöveg fölött:* Ennek is híja van.

107. 1581. május 28. (Albae Iuliae, XXVIII. Maii) Farkas Lukács és András, Fekethe Máté és György, idősebb Gyeorgyffy Balázs, Zwtdor Gergely, Vince Ambrus, Bereczk Pé-

ter, Zwdor Mihály, Herchegy Péter és Geossy Gergely Losad-i nemesek – a velük együtt birtokló rokonaik és atyafiaik nevében is előadott – kérésére kiváltságlevél formájában adja ki Haro-i Chemeghe András és Elekes Bertalan (egregiorum, nobilium) 1580. október 14-én kelt jelentését (26. sz.) a kérelmezőknek bizonyos Huniad vármegyei jószágokba való iktatásáról. — Az oklevelet függőpecsétjével erősíti meg. (II, f. 54^v–57^r)

108. 1581. június 1. (Albae Iuliae, I. Iunii) Az egykori tanácsura és Colos vármegye ispánja: néhai Lossoncz-i/Lossonczy Banffy György (m) által teljesített hűséges szolgálatok jutalmául kiskorú fiainak: Jánosnak, Györgynek, Istvánnak és Imrének, valamint utódaiknak és örököseiknek adományozza örökjogon, haszonvételeivel, tartozékaival és az ottani királyi joggal együtt azt a Zentkirály-i (in cottu AlbTr) vajdai részbirtokot, amelyet a vajda a Galambfalwa-i (Udwarhely sz) jószágaiért és birtokjogaiért kapott cserébe Haporton-i Forro Jánostól (e). (II, f. 61^r)

109. 1581. június 2. (Albae Iuliae, II. Iunii) Hűséges szolgálatai jutalmául a lófő rendű szülőktől származó Kazonwifalu-i Thamas Gergelyt és Czykeffalwa-i Thamas Ferencet (nobiles, agiles) ismét lófősíti utódaikkal együtt, a jó lóval, szablyával, sisakkal, páncéllal, pajzsával, kopjával és egyéb harci eszközökkel jól felszerelve teljesítendő katonai szolgálat feltétele mellett. Ezenfelül a Czykeffalva-n (Chyk sz) – Imreh László és Ambrus (nobilium, agilium) –, valamint a Kazonwyfalu-n (Kazon sz) – Zaz Lőrinc illetve Barla Albert (providorum, agilium) vajdai jobbágyok házai szomszédságában – fekvő atyai és anyai házaikat, valamint örökségeiket minden adó, a tized fizetése és a paraszti szolgálat terhe alól örökre szólóan mentesíti. Ezek fogyanatosítására utasítja az összes illetékest. (II, f. 61^v–62^r)

NÉV- ÉS TÁRGYMUTATÓ

RÖVIDÍTÉSEK

A = Ausztria	isp = ispán(ja)	mv = mezőváros
a = agilis	jb = jobbágy	n = nemes
B-Naszód = Beszterce-Naszód	k = körül	O = Oroszország
B-Szoln = Belső-Szolnok	kap = kapitány(a)	Ol = Olaszország
Cs = Csehország	kápt = káptalan(i)	polg = polgár
cs = család	kir = királyi(i)	ppk = püspök
e = előtt	kk = kanonok	prp = prépost
erd = erdélyi	K-Szoln = Közép-Szolnok	Sz = Szerbia
esk = esküdt	L = Lengyelország	sz = szék, született
fam = familiáris(a)	L., l. = lásd	Szl = Szlovákia
fel = felesége	lk(k) = lakos(ok)	udv = udvari
fn = földrajzi név	Lt, lt = levéltár	v = város
gyp = gyalogpuspás	M = Magyarország	vd(i) = vajda(i)
H = Horvátország	m = megye	vm = vármegye
h = helység	mh = meghalt	vn = várnagy

A, Á

Ádamos (*Adamos*) – Adămuș, Küküllő/Maros
m, h 20, 76

adó, töröknek járó 48, 62

adomány l. bánya, birtok, címer, ház, királyi jog,
szőlő, telek, tisztség, tized, udvarház

adománylevél 9, 11, 23, 25, 52, 82, 91,

adósság 6, 63, 80

— elengedése 5

aggmenház l. ispotály

Agria l. Eger

akasztófa 4

Akor (*Akor*), elnéptelenedett település Margit-
tától délkeletre, Bihar m 15, 43

Alba Iulia l. Gyulafehérvár

Áldásy Antal (1869–1932), történész 2

Almádi (*Almady*) Gáspár, n, Szava 10, 11, 14,
16, 61

Alpestes (*Alpestes*) – Peștișu Mare, Hunyad m, h
23, 29

—i lkk: Balika Péter, Balog Máté, Basics Pál,
Csanád András és Gergely

—i udvarház 29

Alsóbán (*Also Ban*) – Bănișor, Kraszna/Szilágy
m, h 4

—i lk: Baksa János

Alsótők (*Also Teke*) – Teocul de Jos/Tiocu de
Jos, Doboka/Kolozs m, h 86

—i lkk: Kolda Gergely és Katalin

—i udvarház 86

András deák, n, nagyobb kancelláriai íródeák
(1577–1578, 1580–1581, 1583), Nagyfalú,
Telegd 82, 99

Apafi (*Apaffy*) István (mh 1586), Doboka és B-
Szoln vm isp (1573), a fogarasi vár praefec-
tusa/udvarbírája (1574–1575), főudvarmes-
ter (1576–1581), tanácsúr (1580–1583) 26

Apáti (*Apathy*) – Apatin/Apatiu, Doboka/B-
Naszód m, h 50

—i lkk: Bojár Gáspár, Dezső István és fel: Bojár
Borbála

Apesdorf l. Kolozsmonostor

arany- és ezüstbevéltás 3, 32

arany kitermelése 3

aranybánya 32, 33

aranyválasztás 32

Archid l. Erked

árrend l. tizedbérlet

áru szállítása vámmentesen 34

árusítás 38, 74

Asztalos (*Aztalos*) István, n és fel: Farkas Anna 13

átpártolás ellenséghez 78

B

Bács (*Bac*) – Baciú, Kolozs m, h 88

—i lkk: Kis Péter és fel: Márta

— (*Bacz/Zekely*) András, Báthory István lengyel kir servitora (1581) 92

Bagio Petru, kenéz, jb, Gáld 64

Baki (*Baky*) Pál, n 64

Bakó (*Bako*) Katalin: Szegedi Ferencné

Baksa (*Baxa*), n cs, Alsóbán, Nagyfalú: Ferenc és János 4

Baládfi (*Balattfy*) n, cs: Borbála, Kristóf és fel: Tomori Margit 89

Balásfi (*Balassfy*) János, n, kisebb kancelláriai íródeák (1563), nagyobb kancelláriai íródeák/jegyző (1577–1586), titkár (1594–1598), gyulafehérvári levélkereső (1588–1599) 52, 82

— Mihály, Lippai, n, 12, 18, 35

Balassa Menyhárt (mh 1568), Hont vm isp (1535–1542), Bars vm isp (1542–1548), tanácsúr (1551, 1556–1561), az ország generálisa (1559–1561) 71

Balázsházi (*Balashazy*) Mihály, n 13

Balika Gavril, vdi jb, Nyírmező 28

— Péter, vdi ember, Alpestes 23

Balog (*Balogh*) Máté, vdi ember, Alpestes 23

bán, karánsebesi: Tormi Tamás (1579–1585)

Bánffy (*Bamffy*, *Bamffylosonczy*), Hunyadi, Losonci, n cs: Borbála: Telegdi Miklósné 4; Dénes 37; Farkas, Doboka vm isp (1566, 1583), udvarhelyi várkap (1571–1576), a lengyelországi erd udv familiárisok praefectusa (1576–1577), Csík, Gyergyó, Kászon székek királybírája (1583), tanácsúr (1566–1589) 14; György (mh 1581), Kraszna vm isp (1570-től), udv főkap (1572–1573, 1575), tanácsúr (1575, 1580) és Kolozs vm isp (1578–1581) 18, 35, 57, 77, 108; másik György, Imre és István 77, 108; János 108; Kristóf (mh 1592), Kolozs vm isp (1581–1592) 57

Bánffyhunyad (*Banffyhuniad*) – Huedin, Kolozs m, mv 77. L. még Hunyad

Bánk (*Bank*) Pál, n és fel: Patócsi Emerenciana 27

bánya adományozása 32, 33

— művelése 32, 33, 34, 60

— nyitása 32, 60

— l. még láposi ezüstbánya, zalatnai arany- és higanybánya

bányakitermelők: Gay Fausto, Grison Battista és Jacopo, Kendi János

bányamunkás 32

bányapraefectus l. praefectus

Bar Mihai, vdi jb, Nyírmező 28

Bárány (*Barany*) János, n 64

Baranya (*Baronya*), tájegység a mai Magyarországon és Horvátország területén 21

—i Laskói János

Barát (*Barath*) Gergely, jb, Telegd 4

Barbely l. Borbély

Barcsai (*Barchyay*), Kisbarcsai, Nagybarcsai, n cs: István, János, Lénárt, Márk 26

Barla Albert, jb, Kászonújfalú 109

— Albert, jb, Récekeresztúr 44

Barlabási (*Barlabassy*, *Barrabassy*), n cs, Héderfája, Nagylak: Druzsina, István, Lénárt, vdi ember és fel: Csorónk Ilona, Margit 25, 27, 37

Basics (*Basicz*) Pál, vdi ember, Alpestes 23

Báthory (*Bathory*), Somlyói, n cs: Anna 37; Elek és fel: Jakcsi Anna 9; Gábor 70; István (1533–1586), szatmári várkap (1557), váradi főkap (1561–1571), Bihar vm isp (1564–1571), tanácsúr (1563–1571), erd vd (1571–1586), lengyel kir (1576–1586) 3, 5, 8, 9, 15, 18, 19, 32, 39, 46, 47, 66, 78, 81, 85, 90, 95, 96; István (mh 1601), tanácsúr (1581–1594), Bihar és Kraszna vm isp (1580, 1589), az ország generálisa (1593), váradi főkap (1601) és fel: Bebek Zsuzsanna 20; Kristóf (1530–1581), szászsebesi parancsnok (1562), II. János seregének egyik parancsnoka (1566), tanácsúr (1569–1570), váradi kap (1571–1576), Bihar vm isp (1570–1576), erd vd (1576–1581) 9, 12, 14, 15, 17, 26, 28, 64, 91, 93; Zsigmond erd fejedelem (1588–1597, 1598–1599, 1601–1602) 4, 72

Baxa l. Baksa

Băgaciú l. Bogács

Băița l. Kérő és Kisbánya

- Băiuț I. Lăpos
 Bănișor I. Alsóbán
 Bărbant I. Borbánd
 Bârcea Mică I. Kisbarcsa
 Bârghiș I. Bürköcs
 Bebek (*Bebek, Bebik*), Pelsőci, n cs: Anna, György (mh 1567), Gömör vm isp (1557–1567), II. János főkap (1565) és fel: Patócsi Zsófia, Judit, Zsuzsanna: Báthory Istvánné 20, 76
Becherd I. Vecsérd
 Becsehelyi (*Becehely*) Imre, n és fel: Bönyei Magdolna, Kispacal 13, 102
 Bekes (*Bekes/Lazar*) Lázár, vdi fam 56
 Békés (*Bekess*), Békés/M, h és vm 63
 —i Borbély János
 Béli (*Beld*) – Beldiu, Fehér m, h 95
 —i (*Beldy*) Gergely, vdi ember, Nagylak 25
 Belényes (*Beleniesi districtus*), vidék a mai Bihar m területén 3
 Belső-Szolnok vm isp: Kendi Sándor (1581)
 Benedek (*Benedik*) – Benic, Fehér m, mv 64
 —i lkk: Gothart Ambrosius és Johann
 Benkner Johann (mh 1565), bíró (1547–1548, 1550–1552, 1555–1560, 1565), az első brassói papírmalom építője és Agnes: Huet Georg fel, polg, Brassó 6
Beochhaza I. Bösháza
 Bereck (*Bereczk*) András, jb, Páncélcseh 27
 — Péter, n, Lozsád 22, 23, 26, 107
 beszállásolás 83
 Beszterce (*Bistricia*) – Bistrița – Nösen/Bistritz, Beszterce sz/B-Naszód m, v 38
 bevallás, hiteleshely előtt 4, 13, 15, 16, 17, 27, 30, 93
 —, kancellárián 9, 12, 20
 bevallólevél 9
 Bihar (*Bihar*) – Biharia, Bihar m, mv 66
 —i lkk: Pribék Farkas, Tót György
 — vm isp: Báthory István (1562)
 Biharpüspöki I. Püspöki
 bíró, falusi 14, 64
 —, városi 6, 38, 45, 80, 91
 bíróság 4, 9
 bíróválasztás engedélyezése 1, 2, 73
 birtok adományozása 4, 5, 7, 9, 10, 19, 20, 39, 53, 71, 72, 76, 85, 93, 99, 108
 — — feltétellel 93, 101
 — — hűtlenség címén 15, 17, 78, 98
 — — kárpótlásul 30
 — — katonaelemek kivételével 92, 96
 — — magszakadás címén 24, 54, 56, 70, 78
 — — új adományként 22, 29, 40, 49, 50, 79, 86, 89
 — — visszavonásáig 24, 71
 — cseréje 10, 27, 37, 108
 —, egyházi 24, 72, 93
 — eladása 4, 13, 15, 17
 — felkérése 19
 — felkínálása 4
 — inscribálása 13, 105
 — örökbe hagyása 5, 19, 42, 63, 93
 —, örökölt 5, 13, 19, 20, 27, 76
 — vásárlása 27, 43
 — visszaszerzése idegen kézből 9
 — zálogosítása 4
 birtokosztály 19, 42, 63, 93
 Bistritz I. Beszterce
 Biușa I. Bösháza
 bizonyítás tanúvallomással 38
 biztosítólevél (assecutoria) 66
 Bocsándi (*Bochand*) János, n, Gáld 64
 Bocsárdi (*Bochard*) Miklós, jb, Borbánd 104
 Bocsósasa (*Bocho Sassa*), fn, Telegd 4
 Bogács (*Bogacz*) – Băgaciu, Doboka/Kolozs m, h 14
 —i lkk: Mircze Ilie, Nagy Lázár
 Bojár (*Boer*), n cs, Apáti: Borbála: Dezső Istvánné, Gáspár 50
 Boldogfalva (*Bodogfalwa*), elpusztult település Debrecen közelében, Bihar m 78
 Boncnyíres (*Boncnyires*) – Bont, Doboka/Kolozs m, h 10
 Borbánd (*Borband*) – Bărbant, Fehér m, h 70, 72, 104
 —i lkk: Bocsárdi Miklós, Györgyfi Máté, Halász György, Kiskarádi József, Nagylaki Imre, Szász Gergely, Tódor Gáspár
 —i udvarház 104
 —i fn: Borbándpatak, Prépostrétje, Várhegy
 Borbándpatak (*Borbandpatak*), fn, patak, Borbánd 70
 Borbély (*Barbely*) János, Békési, Gyulafehérvár 63

Bornemissza (*Bornemyzza*) János, Kálnói, 1567-ben Erdélybe költözik, részt vesz az orosz hadjáratban (1579), 1594-ben kivégzik 85

Boronkai (*Boronkay*), n cs: Boldizsár, Ferenc és János, vízaknai sókamarás (1583–1585, 1588) 54, 98; László, kamarás (1581, 1583, 1588) 54, 69, 70, 98

Borosbocsárd (*Boros Bochard*) – Bucerdea Vinoasă, Fehér m, h 69

Borşa Nouă l. Újfalu

Bőnyei (*Beonyey*) Magdolna: Becsehelyi Imréné

Bősháza (*Beochhaza*) – Biuşa, K-Szoln/Máramaros m, h 87

Branyicska (*Branichka*) – Brănişca, Hunyad m, h 23

—i Szalánci cs

Brassó (*Brasso, Cronstatt, Kronen, Kronstatt*) – Braşov – Kronstadt, v 5, 6, 8, 45, 46, 80

—i bíró: Hirscher Lucas (1561–1564, 1567–1590)

—i városgazda: Schneider Simon (1568)

—i tanácsosok: Goldschmidt Simon, Greissing Steffen, Schüler Gallus, Tartler Hans

—i jegyző: Fronius Matthias

—i lkk: Benkner Johann, Frühe Johann, Huet Georg és fel: Benkner Agnes

Brănişca l. Branyicska

Brinyi (*Breny*) László, Maros sz királybírája (1576, 1580), kövári várkap (1580–1588), udvari lovasság kap (1583, 1587–1588) 84

Bucerdea Vinoasă l. Borosbocsárd

Buda (*Bwda*), Budapest, M, v 1

Bürkös (*Bewrkeos*) – Bârghiş – Bürgesch, Fehér/Szeben m, h 89

Bwa Blasiu, vdi jb, Hidas 28

Bwya Panthus és Petru, jb, Izsópallaga 4

C

Capitan l. Kapitány

Captalan/Căptălan l. Káptalan

Caracin (*Karachin*) Stanila, jb, Gyulafehérvár 70

Caransebeş l. Karánsebes

Caşin/Caşinu Nou l. Kászónújfalu

Caspar Valentin, esk, jb, Vajasd 64

Cegő (*Czegeo*) – Țigău – Zagendorf/Ziegendorf, Doboka/B-Naszód m, h 50

—i lk: Szalai Boldizsár

céhalapítás 38

céhszabályok bevezetése 38

Cenad l. Csanád

Cetatea de Baltă l. Küküllővár

Ch[...] Gergely, esk polg, Gyulafehérvár 91

Cheresig l. Körösszeg

Cheuchiş l. Kékes

Cheztweh l. Csesztve

Chiaky l. Csákó

Chioar l. Kővár

Chiochiş l. Kékes

Chiorongh l. Csoronk

Chirău l. Kérő

Chyanad l. Csanád

Cibavit, fn, Zilah 93

Cicău l. Csákó

címer adományozása 21, 36, 41, 73

— — mezővárosnak és széknek 1, 2

címerleírás 1, 36, 41

Cisteiu de Mureş l. Csesztve

Ciucani l. Csekefáfalva

Cluj l. Kolozsvár

Cluj-Mănăstur l. Kolozsmonostor

Corneni l. Szilkerék

Corneşti l. Sövényfalva

Coşeu l. Kusaly

Coveş l. Kövesd

Cozia l. Kozolya

Cracco l. Krakkó

Crasna l. Kraszna

Cristur-Crişeni l. Keresztúr

Cronstatt l. Brassó

Cucerdea l. Kocsárd

Cuzăplac l. Középlak

Czwka l. Csuka

Czykeffalwa l. Csekefalva

Czyereny l. Cserényi

CS

Csabai (*Czabay*) Máté, bíró, jb, Palatka 14

Csákó (*Chiaky*) – Cicău, Aranyos sz/Fehér m, h 28

—i lkk: Kelemen Farkas és Simon, Pap Mihály

Csáky (*Chaky*) Gábor, Mihályi, n 63

— Pál, Körösszegi, Fráter György újvári várának praefectura/udvarbírája (1562), ugyanabban az évben átáll Ferdinándhoz 15, 17, 78

Csanád (*Chyanad*) – Cenad, Csanád/Temes m, v 83
 — (*Chanad*) András és Gergely, n, Alpestes 29
 —i Benedek pap és fel: Margit, Gyalu 83
 Cseffei (*Cheffey*, *Czieffey*), n cs, Pálos: Benedek és fel: Petki Katalin, Ferenc, János, a gyulafehérvári vár udvarbírája (1581), Betlen várának udvarbírája (1585, 1588) és Kristóf 79, 103
 Csegezi (*Chegezy*) György, n és fel: Farkas Borbála 13
 Csekefalva (*Czykeffalwa*) – Ciucani, Csik sz/Hargita m, h 109
 —i lkk: Imre Ambrus és László, Tamás Ferenc
 Csemege (*Chemeghe*) András, vdi ember, Haró 23, 26, 107
 Cserényi (*Czyereny*) Pál, n 14
 Csesztve (*Cheztweh*) – Cisteiu de Mureș, Fehér m, h 25, 28, 31
 —i lkk: Miske György és Tamás, Somogy János
 Csoborló (*Chioborlo*) Ádám, esk, jb, Nagydenk 26
 Csoronk (*Chiorongh*), n cs, Nagylak: Gergely és fel: Sulyok Borbála, Ilona: Mosdósi Ambrusné, majd Barlabási Lénátrné 27, 37; János, vdi ember 25, 28, 31
 Csorongrészt (*Chorong Rez*), fn, Papfalva 27
 Csuka (*Czuka*) Péter, vdi jb, Gyulafehérvár 70

D

Danzig l Gdansk
 Dămieni l. Deményháza
 Dâncu Mare l. Nagydenk
 Dâncu Mic l. Denksor
 deák 4, 9, 14, 16, 28, 33, 42, 52, 53, 61, 63, 64, 65, 83, 94, 99
 Degel János, n 98
 Dej l. Des
 Deményháza (*Demienhaza*) – Dămieni, Maros sz/m, h 56
 dénár (pénznem) 6
 Denburg l. Déva
 Denksor (*Denksor*), Kisdenk – Dâncu Mic, Hunyad m, h 26
 —i lkk: Gáva Péter, Kenez Bagiul
 — l. még Nagydenk
 Dés (*Des*) – Dej, B-Szoln/Kolozs m, mv 33
 —i sókamara praefectura: Gábor deák

Déva (*Dewa*) – Deva – Denburg/Diemrich, Hunyad m, mv és vár 105
 Dezső (*Deseo*) István, n és fel: Bojár Borbála 50
 Diemrich l. Déva
 Dipse (*Dipse*) – Dipşa – Dürrbach, Beszterce sz/B-Naszód m, h 38
 —i kézművesek 38
 Doba (*Doba*) – Doba, K-Szoln/Szilágy m, h 13
 —i (*Dobay/Nagy*) János deák, n, Jakcsi Boldizsár udvarbírája és ügyvédje, Nagydoba 7, 9, 53
 —i (*Dobay*), n cs, Doba: András, Anna és Ferenc 13
 Doba Mare l. Nagydoba
 Doboka vm előljárósága 44
 Dobra l. Jófő
 Dobszai (*Dobzai*) István, ítélőmester (1577, 1580), Keresztúr 9, 20
 Dóci (*Doczy*) Gergely, n 18
 Doman Mihai, vdi jb, Nyírmező 28
 Dörgörétje (*Georgeo Rethe*), fn, Telegd 4
 Dürrbach l. Dipse

E, É

Eberstorff, Bécsbe olvadt település, A 2
 Ebesi (*Ebessy*) Lőrinc, n, vdi servitor, Várad 15, 17, 43
 Écsbe (*Eche*), elpusztult település Alpestes és Batiz környékén, Hunyad m 29
 Ederholz l. Héderfája
 Eger (*Agria*), Heves/M, v 2
 —i ppk: Oláh Miklós (1548–1553)
 Égerpataka (*Egherpathaka*), fn, patak, Telegd 4
 egyezség 19, 47
 egyházi javak szekularizációja 24, 72
 Elekes Bertalan, vdi ember, Haró 23, 26, 107
 ellentmondás iktatásnak 14, 16, 61
 — visszavonása 16, 61
 előljáróság, falusi 38
 —, városi 6, 38, 45, 80
 —, vm-i 44
 Előmál (*Eleomal*), fn, szőlőhegy, Gyulafehérvár 70
 emberölés 98
 Enyedi (*Eniedy*) István, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1578–1585) 82
 Eorhegy l. Örhegy

Eperjes (*Eperies*), Tornaova – Târnova, Arad m, h 20, 27, 37, 76

—i Patócsi Emerenciana és Zsófia

Episcopia Bihorului l. Püspöki

építés 12, 30, 32, 45

Erdély 1, 19, 62

— elleni támadás 78

Erdélybe való betelepedés 32, 42, 62, 105

erdő 27, 32

Erked (*Erked*) – Archid, K-Szoln/Szilágy m, h 7, 9

—i lk: Szántó István

Érkisszöllős l. Kispacal

esküdt, falusi 26, 38, 64

—, mezővárosi 14

—, városi 45, 80, 91

Esztelnek (*Eztelnek*) – Estelnic, Kézdi sz/Hargita m, h 92

Ews l. Ős

ezüstbánya 32, 33

F

Fábiánházi (*Fabianhazy*) István, hadnagy 19

Faczadrombraviei l. Fațadumbrăviei

familiáris, udv: Gyulai Mihály, Lázár/Bekes Lázár, Lébi László, Nagy Gáspár, Pap László, Pekri Gábor. L. még servitor

Farkas András és Lukács, n, Lozsád 22, 23, 26, 107

— János, Harinai, n és Zsófia: Petki Bálintné 79

—, n cs, Kispacal: Anna: Asztalos Istvánné, Borbála: Csegezi Györgyné, János és fel: Krasznai Margit 13

Farkastelke (*Farkasthelke*) – Lupu, Fehér m, h 79

Fațadumbrăviei (*Faczadrombraviei*), fn, Zalatna 60

Fântânele l. Ős

fegyvertár praefectura: Leppler Damján (1581)

Fehér vm tizedszedője: Torda István deák (1581)

Fejérvári (*Feierwary*) György, esk polg, Gyulafehérvár 91

Fekete (*Fekethe*) György és Máté, n, Lozsád 22, 23, 26, 107

feleség elűzése 44

Felsőfalu (*Felseofalu*), Feltiz – Plăieșii de Sus, Kászón sz/Hargita m, h 40

Ferdinánd (I.), német-római császár (1556–1564), magyar király (1526–1564) 1, 2, 9, 73

Ferenc deák, vdi ember, Gáld 52, 64

Fewriz l. Fűrész

fizetés 42

Fodor Péter, jb, Püspöki 58

Fodorháza (*Fodorhaza*) – Fodora, Doboka/Kolozs m, h 103

fogságra vetett nemes 4

Folt (*Folth*) – Folt, Hunyad m, h 23

—i (*Folthy*) Ferenc, vdi ember, Folt 23

folyó 70, 72

Forró (*Forro*) János, Háportoni, Fehér vm isp (1588–1594), 1594-ben kivégezik 108

fő- és jószágvesztés 4, 44, 78, 88

földosztás sorshúzással 27, 70

Frátai (*Fratay*) János, n 14

Fronius Matthias, városi jegyző (1559, 1566) és tanácsos (1570–1571, 1576), Brassó 5

Frühe Johannes (mh 1561), németországi származású papírkészítő mester, 1545-ben malomhelyet vásárolt Brassóban, erre Johannes Benkner és Hans Fuchs költségén papírmalmot épített, melynek később résztulajdonosává is vált, Brassó 6, 45

Fűrész (*Fewriz*) István, jb, Telegd 4

G

Gábor deák, a dési sókamara praefectura (1581), Kolozsvár 33

Galac (*Galacz*) – Galați, Fehér/Brassó m, h 89

Galambfalva (*Galambfalwa*) – Porumbenii, Udvarhelyszék/Hargita m, h 108

Gáld (*Gald*) – Galda de Jos, Fehér m, h 30, 51

—i lkk: Bagio Petru kenéz, Bocskándi János, Ferenc deák, Ispán János, Lónai Péter, Mucha Grigore, Mulgia Petru, Piski Mihály, Tezeo Ioan kenéz, Tima Petru

— l. még Magyargáld

Gáldtői (*Galteovi*) Gergely, vdi ember 52

Gálfí (*Galffy*) János, Kocsárdi, nagyobb kancelláriai íródeák (1567–1570), Aranyosszék királybírája, főkamrás (1578, 1580–1581), tanácsúr (1578–1593), főudvarmester (1583–1589), 1593-ban kivégzik 24, 25, 28, 31, 42, 59

Galsai (*Galsay*) Ambrus, jb, Zilah 93

Gáspár deák, Gyulafehérvár 42

Gáva (*Gawa*) Péter, jb, Denksor 26

Gay Fausto, olasz vállalkozó, a zalatnai bánya kitermelője 60
 Gazdag (*Gazdagh, Kazdagh*) András, n, vdi servitor, Várad 58
 Gdansk (*Gedan*) – Danzig, L, v 85
 — ostroma 85
 Genealogia regni Hungariae, Chronologia rerum Hungaricarum, Commentarium de antiquitatibus Transsilvaniae 74
 Georgiffy I. Györgyfi
 Georgyffalwa I. Györgyfalva
 Geossy I. Göse
 Gerebenes (*Gerebenes*) – Grebenișu de Câmpie, Torda/Maros m, h 62
 Gergely deák, (Somlyai), jogügyigazgató (1578–1594), 1594-ben az ellenzéki vezetők között kivégezik, Szentegyed 14, 16, 61
 —, Ch[...], esk polg, Gyulafehérvár 91
 Gesäss I. Gezés
 Geszti (*Gezty*) Ferenc (mh 1595), diósgyőri várkap (1580), 1581-ben Erdélybe telepedett, udvari főkap (1584), tanácsúr (1586), kamarás (1586–1587), az ország generálisa (1595), dévai várkap (1581–1595) 105
 Gezés (*Gezes*) – Ghijasa – Gesäss, Fehér/Szeben m, h 89
 Gheorghieni I. Györgyfalva
 Gherla I. Újvár
 Ghijasa I. Gezés
 Gilău I. Gyalu
 Giurfalău I. Györgyfalva
 Goldschmidt (*Goltzschmidt*) Simon, városi tanácsos (1547, 1568), bíró (1553, 1563–1567), Brassó 6
 Gothart Ambrosius, esk és Johann, bíró, vdi jb, Benedek 64
 Göse (*Geose, Geossy*) Gergely, n, Lozsád 22, 23, 26, 107
 Grebenișu de Câmpie I. Gerebenes
 Greissing Steffen, városi tanácsos (1553, 1568), vn (1571), Brassó 6
 Grison Jacopo és Battista, n, olasz vállalkozók, zalatnai bányapraefectusok (1581 e), bányakitermelők 32, 33, 34, 60
 Grossscheuern I. Nagycsűr
 Grossschlatten I. Zalatna
 Grosswardein I. Várad
 Groza (*Grosa*) Ioan, jb, Petréný 26

GY

gyalogpuskás 47, 48
 — kivételezése 92, 96
 gyalogpuskások kap: Rác Bálint (1581), Sasa János (1581, 1583)
 Gyalu (*Gialu, Gyalw*) – Gilău, Kolozs m, mv és vár 30, 48, 51, 52, 64, 70, 83, 94, 97
 —i vár praefectura/udvarbírája: Perneszi Pál (1581)
 — — számvevője: Vas Ambrus (1581)
 — — zsoldosa: Peres Gergely
 —i lkk: Csanádi Benedek és fel: Margit, Göc Egyed; Menyhárt deák; Szöcs Egyed, Torda István deák
 —i vártartomány gyalogpuskásai 48
 —i fn: Kapuspataka
 gyám 6, 42, 63
 György (*Georgy*) Antal és Lörinc, jb, Páncélcseh 27
 Györgyfalva (*Georgyffalwa*) – Giurfalău/Gheorghieni, Kolozs m, h 14
 —i Wass Boldizsár és György
 Györgyfi (*Gyeorgyffy*) Balázs, id, n, Lozsád 22, 23, 26, 107
 — Máté, Borbánd 70
 Gyűjtő (*Gyoyto*) István, tizedes 19
 Gyulafehérvár (*Alba, Alba Iulia, Alba Iulya, Feyerwar*) – Alba Iulia – Karlsburg/Weissenburg, Fehér m, v és vár 3, 12, 13, 18, 21, 23, 25, 29, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 76, 77, 78, 79, 80, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 89, 90, 91, 92, 94, 95, 96, 98, 100, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109
 — elöljárósága 91
 —i vár udvarbírája: Cseffei János (1581)
 —i bíró: Mészáros Márton (1581)
 —i hiteleshely 13, 102
 —i levélkereső: Laskói János (1580)
 —i püspökség és birtokai 24
 —i prp birtoka 72
 —i Szent István-ispotály
 —i templom 70
 —i lkk: Borbély János, Caracin Stanila, Ch[...] Gergely, Csuka Péter, Fejérvári György, Ke-

- rekes Gergely, Keresi Triffé, Kötélverő Márton, Leppler Damján, Mészáros Gergely, Nagy Gáspár, Nagy Mihály, Nyíró István, Nyíró Jakab, Pwya Mihai, Sárdi Miklós deák, Sipos cs, Squarcialupi Marcello, Sza[...] János, Szabó János, Szabó László
- i városfal és várak 18
- i ház 12, 70, 80, 82, 91, 100
- i ház, románok püspökéé 18
- i kert 70, 80
- i kert, fejedelmi 18
- i halastó, fejedelmi 18
- i telek 12, 18, 35
- i utcanév: Piacszegutca
- i fn: Előmál
- Gyulai (*Gywlai*) Katalin: Szekeszneki Mátyás deák fel
- Mihály, udv fam 44
- Pál (1550?–1592), Bekes Gáspár titkára (1572–1575), Báthory István lengyelországi erd kancelláriáján titkár és alkancellár (1578–1586), főkamrás (1587–1588), történetíró 81, 90
- Zsófia: Sipos Istvánné
- H**
- Hadad (*Hadad*) – Hodod, K-Szoln/Szilágy m, mv 7
- hadifelszerelés 109
- hadjárat a moszkvai nagyfejedelem ellen 39, 85, 96
- hadjáratban való részvétel 39, 85, 95, 96
- hadnagy 19
- hadsereg 66, 78
- Hagymásmező (*Hagmas mezeo*), fn, Zilah 93
- halastó 10, 18, 93
- Halász (*Halaz*) György, Borbánd 70
- Hammai (*Hammay*) János, n 26
- Háporton (*Haporton*) – Hopârta, Fehér m, h 108
- i Forró János
- háramlás, kincstára 24, 58, 71, 72, 78, 98
- Harina (*Harynnia*) – Herina – Münzdorf/Mönchsdorf, Doboka/B-Naszód m, h 79
- i Farkas János és Zsófia: Petki Bálintné
- Haró (*Haro*) – Hărău, Hunyad m, h 23, 26, 107
- i lkk: Csemege András, Elekes Bertalan
- hártya 1, 2, 15
- ház adományozása 7, 9, 70, 80, 83, 104
- — magszakadás címén 58
- — nemesi udvarháznak 4
- , allodialis 70
- , egyházi tulajdonban 18
- építése 32
- , falusi 7, 9, 36, 104, 109
- javítása 93
- , kőből épített 70, 80, 82, 91, 100
- , mezővárosi 4, 58, 66, 83, 93, 94
- nemesítése 83
- öröklése 66
- , vajdái 42
- , városi 12, 18, 70, 80, 82, 91, 100
- vásárlása 70, 80, 83, 104
- zálogosítása 80
- házasságtörés 44
- házhely, nemesi 93
- Hărău l. Haró
- Héderfája (*Hederffaya*) – Hidrifai/Idrifai – Ederholz, Küküllő/Maros m, h 27, 37
- i lkk: Barlabási cs
- Hegyesztől (*Hegvesteol*), fn, Telegd 4
- Hench Ábrahám, jb, Mártondenk 26
- Herceg (*Herchegy, Herczegh*) Péter, n, Lozsád 22, 23, 26, 107
- Herina l. Harina
- Hermannstadt l. Szeben
- Hidas (*Hidas*) – Hidiş/Podeni, Aranyos sz/Ko-lozs m, h 28
- i lkk: Bwa Blasiu, Pap Petru, Ruman Toma
- Hidrifai l. Héderfája
- higanybánya 32, 60
- Hirscher Lucas (mh 1590), városi tanácsos (1553), városgazda (1556–1559), bíró (1561–1564, 1564, 1567–1590), Brassó 6
- hiteleshely l. gyulafehérvári, kolozsmonostori, váradi
- Hodod l. Hadad
- hold (területmérték) 4, 78
- Hopârta l. Háporton
- Horoatu Crasnei l. Horvát
- Horvát (*Horvathy, Horwathy*) – Horoatu Crasnei, Kraszna/Szilágy m, h 30, 51, 52, 97
- i lk: Peres Gergely
- (*Horwath*) György, vdi ember, Nagylak 25
- Imre, n, nagyobb kancelláriai íródeák/jegyző (1577–1590), Gáldtő 52, 64, 82, 97
- Mihály, vdi ember 52

Hotar I. Izsópallaga
 Huet (*Huett*), n polg cs, Brassó: Albert (1537–1607), szebeni királybíró (1577–1607) és Kaspar 5; Georg (mh 1566–1568 között), szebeni királybíró és fel: Benkner Agnes 5, 6, 8, 45, 46
 Hunyad (*Huniad*, *Hunyadgya*), Bánffyhunyard – Huedin, Kolozs m, mv 18, 35
 —i Bánffy cs
 — l. még Bánffyhunyard
 — vm tizedszedője: Torda István deák (1581)
 hűtlenség 15, 17, 71, 78, 98

I, í

Iam I. Jám
 Ianoşda I. Jánosd
 idegenek 32, 42, 62, 80. L. még Erdélybe való betelepedés
 idézés, vdi udvarba 14
 Idrişia I. Héderfája
 iktatás 11, 14, 16, 23, 25, 26, 28, 31, 52, 61, 64, 82, 91, 97, 100, 107
 Illyefalva (*Illiefalwa*) – Ilieni, Sepsi sz/Kovácszna m, h 19, 47
 —i lkk: Keresztes István, Kovács István és János, Roma István
 Imbuz I. Omboz
 Imola (*Imulensis*), Ol, v 80
 —i Rampini Guglielmo
 Imre (*Imreh*) Ambrus és László, n, a, Csekefalva 109
 ingóság örökítése 5
 inscribálás l. birtok inscribálása
 írődeák, nagyobb kancelláriai: András deák, Balásfi János, Enyedi István, Horvát Imre, Kidei Gáspár, Kolozsvári János, Szinyei Máté, Tordai Kelemen, Várad Lukács, Zilahi Péter, Zsámbokréti Pál
 irtvány 72
 iskolázás 5
 Isoparlaga I. Izsópallaga
 Ispán (*Ispan*) János, vdi ember, Gáld 52
 — Tamás, n, Sófalva 67
 ispán I. B-Szoln, Bihar, Kolozs, Kraszna vm
 —i tisztség adományozása 57
 ispotály 12
 ítélet alóli felmentés 4
 —, főbenjáró 4, 44, 78, 88

ítélőmester: Dobszai István (1577–1580)
 ítélőszék l. bíróság
 Iteu I. Lűki
 Iuş I. Ős
 Izabella magyar királyné (1519–1559) 24
 Izsópföld (*Issopfeold*), fn, Telegd 4
 Izsópallaga (*Isoparlga*, *Issoparlaga*) – Hotar, Bihar m, h 4
 —i lkk: Bwya Panthus és Petru, Pap Balázs és Dávid, Şorban Janes

J

Jacobsdorf I. Szentjakab
 Jakcsi (*Jakchy*), Kusalyi, n cs: Anna: Báthory Elekné, Boldizsár, Katalin: Parlagi György-né és Mihály 7, 9, 53
 Jakó Zsigmond (sz. 1916), történetkutató 48
 Jám (*Iam*) – Iam, Krassó/Krassó-Szőrény m, h 36
 —i Kaproncai Márton
 Janka Péter, jb, Zilah 93
 Jankafi (*Jankaffy*) János, vdi ember, Ős 11
 János (II.), János Zsigmond, választott magyar király (1540–1571), Erdély első fejedelme (1556–1571) 3, 71, 106
 — bejövetele Erdélybe 24
 János, Sza[...], esk polg, Gyulafehérvár 91
 — (*Janos*), lófő cs, Szentmárton: Ferenc, másik Ferenc és György 40
 Jánosd (*Janosd*) – Ianoşda, Bihar m, h 4
 —i lk: Szabó János
 jegyző, nagyobb kancelláriai: Balásfi János, Horvát Imre, Szinyei Máté. L. még brassói
 Jeledinţi I. Lozsád
 Jimborul Săsesc/Jimbor I. Szászsombor
 jobbágy, szökött 32
 —, telkes 4, 7, 12, 27, 35, 105
 jobbágytelek 4, 7, 12, 27, 35, 40, 105. L. még telek
 Jófő (*Joffew*) – Dobra, Hunyad m, mv 105
 jogügyigazgató: Szentegyedi/Somlyai Gergely deák (1578–1594)
 jövedelem 13, 32, 45, 60, 70, 93

K

Kackán (*Kaczkan*) Márton, n 14
 Kain Mihály, jb, Pád 26
 Kalinovo I. Kálnó

- Kállay Ferenc (1790–1861), szerző 85, 92
 Kalmár (*Kalmar*), n cs, Várad: Imre és fel:
 Szalai Dorottya, István 41
 Kálnó (*Kalno*) – Kalinovo, Nógrád/Szl, h 85
 —i Bornemissza János
 kamarás: Boronkai László (1581, 1583, 1588),
 Gálfi János (1578, 1580–1581)
 kancellár: Kovacsóczy Farkas (1578–1594),
 Oláh Miklós (1545–1568)
 kancelláriai jegyzet 9, 12, 20
 — munka 101
 Kányád (*Kanyad*) – Ulieș, Udvarhely sz/Hargita
 m, h 79
 —i lkk: Petki cs
 Kapitány (*Capitan*, *Kapitan*) György és Pál, n
 24
 — Péter, n 26
 kapitány: Kerei Albert (1581), Kovácsi Ferenc;
 Sasa János (1581). L. még gyalog-, várkapitány
 Kaproncai (*Kapronczai*) Márton, Jámi, udvar-
 bíró (1581) 36
 Káptalan (*Kaptalan*) – Captalan/Căptălan, Fehér
 m, h 27, 37
 káptalan l. váradhegyfoki, váradi
 Kapuspataka (*Kapuspataka*), fn, patak, Gyalu 94
Karachin l. Caracin
 Karánsebes (*Karansebes*) – Caransebeș, Sző-
 rény/Krassó-Szörény m, mv 64
 —i bán: Torni Tamás (1579–1585)
 — — officialisa: Székely Ferenc (1581)
Karazna l. Kraszna
 Karlsburg l. Gyulafehérvár
 Károlyi (*Karoly*) István, udvari gyalogpuskások
 kap (1579–1580, 1587, 1589–1591) 42
 kaszáló 4, 5, 19, 27, 70, 93
 Kászónújfalu (*Kazonwifalu*, *Kazonwyfalu*) –
 Cașin/Cașinu Nou, Káson sz/Hargita m, h
 109
 —i lkk: Barla Albert, Szász Lőrinc, Tamás Ger-
 gely
 katonaelemek kivételezése 92, 96
Kazdagh l. Gazdag
 Käbesch l. Kövesd
 Kecseti (*Kechyety*) László, n 14
 kegyelmezés 44, 88
 Kékbükk (*Kekbik*), prédiu Pusztaszentkirály
 közelében, Torda/Kolozs m 71
 Kékes (*Kekes*) – Cheuchiș/Chiochiș, Doboka/B-
 Naszód m, h 49
 —i fn: Lovastelek
 Kele Lőrinc, jb, Zilah 93
 Kelemen Farkas, bíró és Simon, vdi jb, Csákó 28
 Kemény (*Kemeny*) László, n 14
 Kende Mihály, esk, jb, Válya 26
 Kendi (*Kendy*) Sándor, Lónai, kancelláriai titkár
 (1568), tanácsúr (1573–1594), B-Szoln vm
 isp (1578–1590), kamarás (1578–1581), a
 kormányzó tanács egyik tagja (1583–1585),
 Doboka vm isp (1591–1594), 1594-ben ki-
 végzik 80, 91
 — János, n, bányakitermelő, Zalatna 60
 Kenéz (*Kenez*) András, esk, jb, Piski 26
 kenéz 14, 64
 Kenez Bagiul, jb, Denksor 26
 — Nez, esk, jb, Répás 26
Keotelveo l. Kötélverő
Keowar l. Kővár
Keowesd l. Kövesd
 Kerei (*Kerey*) Albert, n, kap (1581), Kérő 39
 Kerekes Ambrus, bíró és Gál, jb, Omboz 14
 — Gergely, jb, Gyulafehérvár 12, 35
 kereset visszavonása 4
 Keresi (*Keressy*) Triffé, polg, Gyulafehérvár 70
 kereskedő, lengyel 80
Keresrethe, fn, Telegd 4
Kereszegh l. Körösszeg
 keresztény hit 98
 Keresztes (*Kereztes*) István, Illyefalva 19
 Keresztúr (*Kerezthur*, *Kereztwr*) – Cristur-
 Crișeni, K-Szoln/Szilágy m, h 9, 20
 —i lk: Dobszai István
 kerítés 18
 Kérő (*Kerey*) – Chirău/Băița, B-Szoln/Kolozs m,
 h 39
 —i lk: Kerei Albert
 Kersec (*Kersecz*) – Cârjiți, Hunyad m, h 105
 kert 18, 70, 80, 93
 Keserw Ioan, esk, jb, Válya 26
 két szék l. szász székek
Kezeplak l. Középlak
 kézművesek 38
 Kidei (*Kydey*) Gáspár, n, nagyobb kancelláriai
 íródeák (1577–1581) 82, 91, 100
Kikeolleovar l. Küküllővár
 kilenced 36, 84

- kincstárra háramlás l. háramlás
 királyi jog 23, 25, 26, 28, 31, 64, 82, 91
 — — adományozása 10, 22, 24, 29, 32, 35, 37, 39, 43, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 56, 70, 71, 72, 76, 78, 79, 80, 83, 85, 86, 89, 98, 101, 102, 104, 108
 Királyi Könyvek l. Liber Regius
 királyok, magyar l
 Királyrétje (*Kyraly rethe*), fn, Telki 4
 Kis (*Kys*) Péter és fel: Márta, Bács 88
 Kisbánya (*Kisbania*), Rézbánya – Băița, Bihar m, h 3, 106
 — mentesítése 3
 Kisbarcsa (*Kis Karchia*) – Nighighiş/Bărcea Mică, Hunyad m, h 26
 —i Barcsai cs
Kischokna, elpusztult település Kövár vidékén 84
 Kisdenk l. Denksor
 Kiskarádi (*Kiskarady*) József, vdi kulcsár (1581), Borbánd 72
Kis Karchia l. Kisbarcsa
 Kispacal (*Kispaczall*), Érkisszöllös – Păţalul Mic/Viişoara, Kraszna/Bihar m, h 13, 102
 —i lkk: Becsehelyi Imre és fel: Bönyei Magdolna, Farkas János és fel: Krasznai Margit
 Kispetri (*Kis Petry*) – Petrindul Mic/Petrinzel, Kolozs m, h 55. L. még Nagypetri
 kiváltság 1, 32, 41
 — megerősítése 38
 kiváltságlevél 14, 16, 28, 31, 61, 97, 100, 107
 kivonatos bejegyzés 2, 21, 34, 40, 44, 57, 59, 62, 66, 69, 74, 75, 77, 84, 87, 88
 Klausenburg l. Kolozsvár
 Kocsárd (*Kochiard*, *Kochyard*) – Cucerdea/Lunca Mureşului, Aranyos sz/Fehér m, h 24, 25, 28, 31
 —i Gálfi János
 kocsismester, udv: Koszta András (1581)
 Kokelburg l. Küküllővár
 Kolda Gergely, n és Katalin: Nagy Demeterné, Alsótök 86
 Kolhaz Martin, esk, jb, Vajasd 64
 Kolozs vm isp: Bánffy György (1578–1581), Bánffy Kristóf (1581–1592)
 Kolozsmonostor (*Colos Monostra*, *Colosmonos-tor*, *Colosmonostra*) – Cluj-Mănăştur – Apesdorf, Kolozs m, mv, jelenleg Kolozsvár egyik negyede 16, 27, 30, 37, 51, 52, 61
 —i hiteleshely 16, 61
 —i Szűz Mária-monostor konventje (hiteleshelyként) 27, 30, 37, 51
 Kolozsvár (*Claudiopolis*, *Colosvar*) – Cluj – Klausenburg, Kolozs m, v 9, 24, 32, 37, 42, 72, 78, 101, 102
 —i országgyűlés (1556. november 25.) 24, 72, 78
 —i lkk: Gábor deák, Szekesznekci cs
 —i (*Colosvary*) János, n, kisebb kancelláriai íródeák (1567–1578, 1592), nagyobb kancelláriai íródeák/jegyző (1568–1570, 1572–1588), gyulafehérvári levélkereső (1588) 82
 konvent l. kolozsmonostori
 kopja 109
 Koszta (*Kazta*) András, n, udv kocsismester (1581) 55
 Kovács (*Kowach*) Bálint, gyp 19, 47
 — György, a, Uzon 19, 47
 — István és János, Illyefalva 19
 — János, gyp, Lisznyó 19, 47
 — Tamás, gyp 19, 47
 Kovácsi (*Kovazy*) Ferenc, n, a, kap 96
 Kovacsóczy (*Kowachocz*) Farkas, Báthory István lengyelországi erd kancelláriájának titkára (1576–1578), Erdély kancellárja (1578–1594), tanácsúr (1581–1594), a kormányzó tanács egyik tagja (1583–1585), 1594-ben kivégzik 51, 56, 63
Kovazy l. Kovácsi
 Kozárvári (*Kozarwary*) Zsófia: Tomori Krisztófné
Kozdia l. Kozolya
 Kozma Imre, jb és fel, Nagyszentmihály 36
 —, n cs, Nagyszentmihály: János és fel: Anna, Katalin és Miklós 36
 Kozolya (*Kozdia*) – Cozia, Hunyad m, h 105
 Königsdorf l. Pálos
 könyv 5
 — árusítása 74
 — kinyomtatása 74
 Körösszeg (*Kereszegh*) – Cheresig, Bihar m, h 78
 —i Csáky Pál
 kőso 33
 Kötélverő (*Keotelvereo*) Márton, Kendi Sándor házának gondnoka, Gyulafehérvár 91

- Kővár (*Keowar*) – Chioar, Kővár vidék/Máramaros m, vár a Lápos folyó mellett, Bucsonfalva közelében 84
 —i várkap: Brinyi László (1581)
 Kövesd (*Keowesd*) – Coveş – Kăbesch, Fehér/Szeben m, h 89
 —i udvarház 89
 követ I. Ferdinánd királyhoz 9
 Középlak (*Kezeplak*) – Cuzăplac, Kolozs/Szilágym, h 103
 Közép-Szolnok vm bírósága 9
 közút 4, 18, 72, 93
 Krakkó (*Cracco*) – Krakow – Krackau, L, v 32
 —i polgárok 32
 Kraszna (*Karazna*) – Crasna, Kraszna/Szilágym, h 86
 —i lkk: Nagy Demeter és fel: Kolda Katalin
 — vm isp: Báthory István (1580, 1589)
 — —i bíróság 9
 Krasznai (*Karaznay*) Margit: Farkas Jánosné Kronstadt l. Brassó
 Kulcsár (*Kulchar*) Lukács, n, Telegd 4
 kulcsár, vdi: Kiskarádi József (1581)
 Kupás (*Kupas*) László l. Zilahi cs
 Kusaly (*Kwssaly*) – Coşeu, K-Szoln/Szilágym, mv 7, 9, 53
 —i Jakcsi cs
 Küküllővár (*Kikeolleovar, Kweolleovar*) – Cetatea de Baltă – Kokelburg, Küküllő/Fehér m, mv 20, 76
 —i várkastély udvarbírája: Nagy András (1580–1581)
- L**
 láda 42
 Lajos (II.), magyar király (1516–1526) 1, 2, 73
 Lápos (*Lapos*) – Băiuţ, K-Szoln/Máramaros, h 32, 33, 34
 —i ezüstbánya 32, 33, 34
 Laskói (*Lascovius*) János, Baranyai, n, gyulafehérvári levélkereső (1580–1581, 1585, 1588) 21
 Lazányi (*Lazany*) István, hadnagy 19
 Lázár (*Lazar/Bekes*) Lázár, vdi fam 56
 Lébi (*Lebi*) László, udv fam 71
 Lechnitz l. Lekence
 Légen (*Legen*) – Legin/Legii, B-Szoln/Kolozs m, h 11, 14, 61
 —i lk: Szilvási Péter
 Lekence (*Lekencze*) – Lechinţa – Lechnitz, Beszterce sz/B-Naszód m, h 38
 —i kézművesek 38
 lelkész: Siegler Michael, Túri Boldizsár. L. még pap
 — munkásságának védelme 74
 —, tábori 66
 lemondás keresztény hitről 98
 Lencsés (*Lenczyes*) György (mh 1593), Bocskai Erzsébet udvarmestere (1580), kincstári számvevő (1587–1593), az első magyar nyelvű orvostudományi könyv szerzője 42
 lengyelek 32, 80
 Lengyelország 32, 78
 Leppler Damján, a vdi fegyvertár praefectusa (1581) 80
 Léta (*Letha*) – Lita/Litenii, Torda/Kolozs m, h és vár 71
 levélkeresők 13, 15, 16, 17, 21, 27, 30, 37, 51, 61, 93, 101, 102
 Liber Regius: Báthory Zsigmondé 4, 72; I. Ferdinándé 2
 Lily l. Lüki
 Lippa (*Lippa*) – Lipova, Temes/Arad m, mv 12, 18, 35
 —i Balásfi Mihály
 Lisznyó (*Lyznio*) – Lisnău, Sepsi sz/Kovászna m, h 47
 —i lk: Kovács János
 Lita/Litenii l. Léta
 Lítettánia (*Litva orzag*) 19
 ló 109
 lófő 40, 109
 — kivételezése 92, 96
 lófősítés (újra) 109
 Lóna (*Lona*) – Lona/Luna de Jos, Doboka/Kolozs m, h 80, 91
 —i Kendi Sándor
 —i (Lonay) Péter, n, Gáld 64
 Lopadea Română/Lopadea Veche l. Oláhlapád
 Losonc (*Lossoncz*) – Lučenec, Nógrád/Szl, mv 108, 57
 —i Bánffy cs
 Lovastelek (*Lowaz thelek*), fn, Kékes és Szentmiklós határában 49
 Lozsád (*Losad*) – Jeledinţi, Hunyad m, h 22, 23, 26, 107

—i lkk: Bereck Péter, Farkas András és Lukács,
Fekete György és Máté, Göse Gergely,
Györgyfi Balázs, Herceg Péter, Vince Amb-
rus, Zudor Gergely és Mihály
—i nemesi udvarházak 22, 26
Lučenec l. Losonc
Luna de Jos l. Lóna
Lunca Mureşului l. Kocsárd
Lunga l. Szászfalu
Lupu l. Farkastelke
Lüki (*Liky*) – Iteu, Bihar m, h 17, 43

M

Macskási (*Machkasy*) Péter, vdi ember, Rápolt 23
madarász, vdi: Tódor Gáspár (1581)
magszakadás 7, 24, 32, 54, 56, 58, 63, 66, 70,
78, 93, 98
Magura (*Magwra*) – Măgura, Hunyad m, h 22, 26
Magyar Kancelláriai Lt 2
magyar sereg 78
Magyargáld (*Magiargald*) – Galda de Jos, Fehér
m, h 52, 64, 97. L. még Gáld
Magyari Albert, esk polg, Szék 14
Magyarország 32
malom építése 45
—, gabonaörlő 45
—, papírkészítő 6
mandatum 11, 14, 23, 25, 26, 28, 52, 64, 82, 91
Mányik (*Manik*) – Manic, Doboka/B-Naszód m,
h 49, 50
—i lkk: Sztrigyi cs
—i udvarház 49
márka (ezüst mértéke) 32
Marktschelken l. Nagyselyk
Marokháza (*Marokhaza*) – Marochaza/Tăuşeni,
Doboka/Kolozs m, h 14
—i lkk: Székely Antal és Boldizsár
Maros (*Marusius*) – Mureş – Mieresch, folyó 70,
72
Marót (*Marot*) – Moroda, Arad m, h 87
—i lk: Nagy Mihály
Martinsdorf l. Mártonfalva
Márton (*Marthon*) Márton, jb, Zilah 93
Mártondenk (*Martondenken*) – Martinesd – Már-
tineşti, Hunyad m, h 26
—i lkk: Hench Ábrahám, Palali Dávid
Mártonfalva (*Martonfalwa*) – Metișdorf/Metiș –
Martinsdorf, Fehér/Szeben m, h 89

Mártontelke (*Martontelke*) – Motișdorf/Motiș –
Mortendorf, Fehér/Szeben m, h 89
Măgura l. Magura
Mártineşti l. Mártondenk
megkínálás 4
mentesítés 36, 48, 83, 84, 94, 109
—, Kisbányáé 3, 106
—, rácoké 62
Menyhárt deák, n, Gyalu 83
mér föld (területmérték) 32
mérték, súly: márka 32
—, terület: hold 4, 78; mér föld 32
Mészáros (*Mezaros*) Ferenc, n, váradi vdi ser-
vitor (1580) 17
— Gergely, esk polg, Gyulafehérvár 91
— Márton (mh 1600), bíró (1581, 1588, 1592,
1596, 1599, 1600), Gyulafehérvár 91
Metișdorf/Metiș l. Mártonfalva
Mezőfalva (*Mezeőfalwa*), prédium Bihar közelé-
ben, Bihar m 78
mezőváros 1, 2, 4, 7, 14, 58, 60, 66, 73, 77, 83,
93, 94, 101, 105
— inscribálása 105
—i kiváltságok 1
Mihály (*Myhali*) Máté, jb, Szentegyed 14
Mihăeşti l. Szentmihálytelke
Mircze Ilie, jb, Bogács 14
Miske György és Tamás, vdi emberek, Csesztve
25, 28, 31
Moldva 32
Monich Opra, esk, jb, Válya 26
monostor l. kolozsmonostori
Móric (*Morich, Moricz*) – Moruț – Moritzdorf,
Doboka/B-Naszód m, h 49, 50
Mortendorf l. Mártontelke
Mosdósi (*Mosdosy*), n cs: Ambrus, gyulafehér-
vári dékánk (1551), levélkereső (1560),
tizedarendátor (1560) és fel: Csorónk Ilona,
János 27, 37
Moszkvai nagyfejedelem 39, 85, 96
Motișdorf/Motiș l. Mártontelke
Mönchsdorf l. Harina
Mucha Grigore, esk, jb, Gáld 64
Mulgia Petru, jb, Gáld 64
Mureşenii de Câmpie l. Omboz
Muşat (*Musat*) David, esk, jb, Piski 26
Münzdorf l. Harina

N, NY

Nagy András, Bebek György officialisa (1567 e), a küüllővári várkastély udvarbírája (1580–1581), Sövényfalva 20, 76
 — Demeter, n és fel: Kolda Katalin, Kraszna 86
 — Gáspár, udv fam, Gyulafehérvár 70
 — Lázár kenéz, jb, Bogács 14
 — Máté, n, Szentfalva 54
 — Mihály, Gyulafehérvár 70
 — Mihály, n, Marót 87
 — (Nagy/Dobay) János deák, n, Jakcsi Boldizsár udvarbírája és ügyvédje, Nagydoba 7, 9, 53
 Nagycsúr (Nagychur, Nagychywr) – Şura Mare – Grossscheuern, Szeben sz/m, h 74, 75
 —i plébánia 75
 —i lelkész: Siegler Michael (1581)
 Nagydenk (Nagy Denk) – Dăncu Mare, Hunyad m, h 26
 —i lkk: Csoborló Ádám, Tatula Ioan
 — l. még Denksor
 Nagydoba (Nagydoba) – Doba Mare, K-Szoln/Szilágym, h 9, 53
 —i lk: Nagy János deák
 Nagyfalú (Nagyffalu, Nagyffalw) – Naşfalău/Nuşfalău, Kraszna/Szilágym, h 4, 99
 —i lkk: András deák, Baksa Ferenc, Péter deák
 Nagylak (Nagylak) – Noşlac, Fehér m, h 25, 27, 28, 31, 37
 —i lkk: Barlabási Lénárt, Béli Gergely, Csorok cs, Horvát György
 —i (Nagylaky) Imre, n, Borbánd 70, 104
 Nagymál (Nagmal), fn, szőlőhegy, Zilah 93
 Nagypetri (Nagy Petry) – Petrindul Mare/Petrindu, Kolozs m, h 55. L. még Kispetri
 Nagyselyk (Nagyschek) – Şeica Mare – Marktschelken, Nagyselyk sz/Szeben m, mv és szék 1, 2, 73
 Nagyszentmihály (Nagyzent Myhaly, Nagy Zentmihal) – Sânmihaiul Deşert/Sânmihaiu Almaşului, Doboka/Szilágym, h 36
 —i lkk: Kozma Imre és fel; Kozma cs
 Naşfalău l. Nagyfalú
 Năsal l. Noszoly
 nemes polgár 5, 6, 8, 45, 46
 nemesítés 21, 36, 41
 — (újra) 67
 nemestelek 27, 30, 51, 52

német párt (factio Germanica) 78
 — sereg 78
 Németország 32
 német-római császár 32
 Nevel (Nevel), O, v és vár 85
 Nighighiş l. Kisbarcsa
 Nistor (Niztor) Mihai, jb, Oláhlapád 28
 Noşlac l. Nagylak
 Noszoly (Nozaly) – Năsal, Doboka/Kolozs m, h 103
 Nösen l. Beszterce
 Nuşfalău l. Nagyfalú
 Nyírmező (Nyirmezeo) – Poiana Aiudului, Fehér m, h 28
 —i lkk: Balika Gavril, Bar Mihai, Doman Mihai
 Nyíró (Nyreo, Nyro) István, bíró (1586), Gyulafehérvár 63
 — Jakab, esk polg, Gyulafehérvár 91
 nyugta 42

O, Ó, Ö, Ő

Ocna l. Sófalva
 officialis, karánsebesi báné 64; vdi 32
 Oiejdea l. Vajasd
 oklevél átadása birtokkal együtt 15, 17
 — átírása 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 26, 27, 28, 30, 35, 37, 42, 43, 45, 46, 47, 51, 53, 63, 64, 65, 68, 73, 76, 81, 90, 91, 93, 99, 101, 102, 106
 —, belefoglalt 7, 11, 23, 25, 52, 82
 — elvesztése 1, 22, 29, 50, 67, 79, 86, 89
 —, említésből ismert 10, 22, 24
 — felmutatása 9
 —, hiteleshelyi 4, 13, 14, 15, 16, 17, 26, 27, 28, 30, 64, 91, 93
 — jóváhagyása 35, 37, 43, 51, 52, 53, 65, 68, 76, 81, 90, 99, 101, 102
 —, magán 5, 7, 9, 18, 19, 42, 63
 —, magyar nyelvű 7, 19, 42, 63
 — megerősítése 2, 8, 45, 46, 47, 73, 106
 —, német nyelvű 5, 6, 8
 —, pátens 1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 27, 30, 42, 63, 93
 —, városi 6
 —, zárt 14, 26, 28, 91
 Oláh (Olah) Miklós (1493–1568), esztergomi érsek (1553–1568), Szatmár György pécsi ppk és titkos kancellár titkára (1516), pécsi

- (1518), majd esztergomi kk és komáromi főesp (1522–1526), kir, majd királynéi titkár (1526), győri kk (1526–1531), egri nagyprp (1542), alkancellár (1543–1545), zágrábi ppk (1543–1548), kancellár (1545–1553), egri ppk (1548–1553), Heves vm isp (1548–1553), Esztergom vm isp (1553–1568), főkancellár (1553–1568), kir helytartó (1562–1568), Pest-Pilis-Solt vm isp (1562–1568), Hont vm isp (1560-as évek) 2
- Oláhlapád (*Oláhlapad*) – Lopadea Română/Lopadea Veche, Fehér m, h 28
—i lkk: Nistor Mihai, Sava Cortotelia
- Oláhrakos (*Olahrakos*, *Olah Rakos*) – Răchișel/Rachiș, Fehér m, h 24, 25, 28, 31
- olaszok 34, 60
- oltárigazgatóság 93
- Omboz (*Omboz*) – Imbuz/Mureșenii de Câmpie, Doboka/Kolozs m, h 14
—i lkk: Kerekes Ambrus és Gál
—i (*Ombozy*) György, n 26
- Oradea l. Várad
- Orgonás (*Orghonas*) Ferenc, a váradi vár udvarbírája (1562) 3
— János, n 26
- Orros Péter, jb, Palatka 14
- országgyűlés, kolozsvári 24, 72, 78
- orvos: Squarcialupi Marcello (1581)
- ostrom 85
- Oșorhel l. Vásárhely
- osztályos atyafi 63
- osztatlan atyafi 22, 26, 30, 93, 107
- Oztopán (*Oztopan*), Somogy m/M, h 94
—i Perneszi Pál
- osztoztató 6
- Ozun l. Uzon
- Őrhegy (*Eorhegy*), fn, szőlőhegy, Zilah 93
- öröklési rend 19, 32, 42, 54, 63, 70, 78, 93, 98
- örökség 5, 6, 7
- Ős (*Ews*) – Iuș/Fântânele, Doboka/B-Naszód m, h 11
—i lk: Jankafi János
- P**
- Pád (*Pad*) – Spini, Hunyad m, h 26
—i lk: Kain Mihály
- Pagocsa (*Pagocha*) – Pogăceana/Pogăceaua, Kolozs/Maros m, h 62
- pajzs 109
- Palali Dávid, jb, Mártondenk 26
- Palatka (*Palothka*) – Pălatca, Kolozs m, h 14
—i lkk: Csabai Máté, Orros Péter
- Pálos (*Palos*) – Paloș – Königsdorf, Fehér/Brasó m, h 79
—i lkk: Cseffői cs
- páncél 109
- Páncélcseh (*Pancelcheh*) – Panticeu, Doboka/Kolozs m, h 27
—i lkk: Bereck András, György Antal és Lőrinc, Szabó Gyárfás és fel
- pap 83. L. még lelkész
- Pap Balázs és Dávid, jb, Izsópallaga 4
— László, II. János kir udv fám 71
— Mihály, vdi jb, Csákó 28
— Petru, vdi jb, Hidas 28
- Papalmás (*Papalmas*) – Popești, Hunyad m, h 105
- Papfalva (*Papfalwa*) – Popfalău/Popești, Kolozs m, h 27
—i nemesi udvarház 27
—i fn: Csorongrészt
- papír, kettős ívű 8, 13, 14, 17, 20, 42, 63
—, regál 6, 8, 9
- papírkészítő mester: Frühe Johann (1568 e) 6, 45
- papírmalom eladása 6, 45
— felszerelése 6
- Parlag (*Parlagy*), ma puszta Debrecen mellett, Bihar vm 9
—i, n cs: Anna, Fruzsina, György és fel: Jakcsi Katalin, Magdolna, Miklós 9
- patak 70, 94
- pátens l. oklevél, pátens
- Patócsi (*Patochy*), Eperjesi, n cs: Emerenciana: Bánk Pálné, majd Tompa Istvánné 27, 37; Zsófia: Bebek Györgyné 20, 76
- Pălatca l. Palatka
- Pățulul Mic l. Kispacal
- pecsét, erd ügyekben használt 81
—, függő 1, 2, 31, 32, 36, 38, 41, 43, 61, 73, 81, 100, 107
—, kápt 4, 93
—, kir titkos 1, 2, 81
—, konventi 16, 27, 30
—, magán 5, 7, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 26, 28, 42, 63, 64, 91
—, magyar királyként használt 1, 2

- , rányomott 4, 7, 14, 16, 30, 42, 63
 —, vdi 8, 12, 31, 32, 36, 38, 41, 43, 51, 61, 100, 107
 —, vdi bírósági 9, 20
 —, vdi titkos 73
 —, városi 6
 Pekri (*Peokry*) Gábor, udv fam 89
 Pelsőc (*Pelseocz*) – Plešivec, Gömör/Szl, h 20, 76
 —i Bebek cs
 pénzkölcsönzés 12, 45
 pénznem l. dénár
 per 4, 9
 Perecsen (*Perechyen*) – Periceiu, Kraszna/Szilágym, h 9
 peregyezés 4
 Peres Gergely, n, gyalui zsoldos (1581), Horvát 30, 51, 52, 97
 pergamen l. hártya
 Periceiu l. Perecsen
 Perneszi (*Perniezy*) Pál, Osztopáni, a gyalui vár praefectusa/udvarbírája (1581) 48, 70, 83, 94
 Peștișu Mare l. Alpesteș
 Peter Clement, román telepítő, kövári vártartomány 84
 Péter deák, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1581), Telegdi Miklós fam és ügyvédje, Nagyfalú 4, 99
 Petki (*Petky*) n cs, Kányád: Bálint és fel: Farkas Zsófia, Katalin: Cseffei Benedekné 79
 Petrény (*Petren*) – Petreni, Hunyad m, h 26
 —i lkk: Groza Ioan, Tordasi Bálint és István, Zolka Stanciul
 Petrindul Mare/Petrindu l. Nagypetri
 Petrindul Mic/Petrinzel l. Kispetri
 Piacșegutca (*Piach Zegucha, Piachzzegucza*), utcanév, Gyulafehérvár 12, 80, 82, 91
 pince 18
 Piski (*Pisky*) – Simeria, Hunyad m, h 26
 —i lkk: Kenéz András, Mușat David
 — (*Pisky*) Mihály, vdi ember, Gáld 52, 64
 Pispeki l. Püspöki
 pisztráng 3
 Plăieșii de Sus l. Felsőfalu
 plébánia 75
 Plešivec l. Pelsőc
 Podeni l. Hidas
 Pogăceana/Pogăceaua l. Pagocsa
 Poiana Aiudului l. Nyírmező
 Polock (*Poloc*), O, v és vár 85
 Popești l. Papalmás és Papfalva
 Popfalău l. Papfalva
 Porumbenii l. Galambfalva
 Pósalaka (*Possalaka*) – Poșalaca/Poșoloaca, Bihar m, h 4
 praefectus, dési sókamara: Gábor deák
 —, fegyvertár: Leppler Damján (1581)
 —, zalatnai aranybánya: Grison Battista és Jacopo (1581 e)
 — l. még várpraefectus
 prédium 56, 71, 78
 prépost, gyulafehérvári 72
 Prépostrétje (*Prepost rethe*), fn, Borbánd 72
 Pribék (*Pribek*) Farkas, n, Bihar 66
 primor kivételezése 92, 96
 provisor l. udvarbíró
 Puha Pál, szabados és Zsuzsanna: Szabó Mátyásné, Püspöki 58
 Puia (*Pwya*) Mihai, vdi jb, Gyulafehérvár 70
 Püspöki (*Pispeki*), Biharpüspöki – Piscopia/Episcopia Bihorului, Bihar m, mv 58
 —i lkk: Fodor Péter, Puha Pál és Zsuzsanna: Szabó Mátyásné
 püspökség l. egri, gyulafehérvári
- Q**
 quarta l. tized negyede
- R**
 Rác (*Racz*) Bálint, n, a gyalogpuskások kap (1581), századosa (1585, 1587) 95
 — Bernát, Telegd 4
 rácok 62
 Rampini Guglielmo, Imolai, vdi lovas 80
 Rápolt (*Rapolt*) – Rapoltu, Hunyad m, h 23
 —i lk: Macskási Péter
 Rasztocsi (*Raztochy*) Márton, n 98
 Răchișel/Rachiș l. Oláhrákos
 Răzbuneni l. Szinye
 Răciu l. Rűcs
 Râpaș l. Répás
 Récekeresztúr (*Reczekereztur*) – Recea-Cristur, Doboka/Kolozs m, h 44
 —i lk: Barla Albert
 regisztrum 42

- relatio 11, 14, 23, 25, 26, 28, 31, 52, 61, 64, 82, 91, 97, 100, 107
 Répa (*Repa*), fn, patak, Telegd 4
 Répás (*Repas*) – Ripaş/Râpaş, Hunyad m, h 26
 —i lkk: Kenez Nez, Szentsimon Ioan
 —i (*Repasy*) Gáspár, n 26
 rét 49, 70
 Retkes Gergely és Péter, bírók, jb, Szentegyed 14
 Révelő (*Reweleo*), fn, Telegd 4
 Rézbánya l. Kisbánya
 Riciul l. Rücs
 Ripaş l. Répás
 Roma István, Illyefalva 19
 román telepítésvezető 84
 románok püspöke, Gyulafehérvár 18
 Rotkirch l. Veresegyháza
 Ruman (*Rwman*) Toma, vdi jb, Hidas 28
 Rücs (*Reucz*) – Riciul/Râciu, Fehér/Maros m, h 59
- S, Ş**
 salak 60
 Sambocrety l. Zsámbokréti
 Santho l. Szántó
 Sárdi (*Sardi*) Miklós deák, n, ügyvéd (1588), Gyulafehérvár 63
 Sasa János (mh 1585), testőrgyalogság századosa (1567), gyalogpuskások kap (1581, 1583), udvari gyalogpuskások kap (1584–1585) 64
 Sava (*Zawa*) Cortotelia, jb, Oláhlapád 28
 Sava l. Szava
 Săsăuşi l. Szászfalu
 Sâncrai l. Szentkirály
 Sânger l. Szengyel
 Sâniacob l. Szentjakab
 Sânmartin l. Szentmárton
 Sânmihaiu l. Szentmihálytelke
 Sânmihaiul Deşert/Sânmihaiu Almaşului l. Nagyszentmihály
 Sânnicoară l. Szentmiklós
 Sânpetru de Câmpie l. Szentpéter
 Sântejude l. Szentegyed
 Sântimbru l. Szentimre
 Schneider (*Schneyder*) Simon, városi tanácsos (1553, 1570, 1576), városgazda (1568), Brassó 6
 Schüller Gallus, városi tanácsos (1566, 1570–1571), Brassó 5
 Seovenfalva l. Sövényfalva
 servitor, Báthory István lengyel királyé: Bács/Székely András
 —, vdi: Ebese Lőrinc, Gazdag András, Mészáros Ferenc, Tamásfalvi Dénes, Varjasi Ferenc. L. még familiáris
 Sibiul l. Szeben
 Sic l. Szék
 Siegler (*Sigler*) Michael (mh 1585), nagycsüri, majd szelindeki lelkész (1573–1585) 74, 75
 Silvasu de Câmpie l. Szilvás
 Simeria l. Piski
 Sipos, n cs, Gyulafehérvár: István és fel: Gyulai Zsófia, Kristóf 63, 68
 sisak 109
 sóadomány 33
 Sófalva (*Sofalwa*) – Ocna, Udvarhely sz/Hargita m, h 67
 —i lk: Ispán Tamás
 sókamara, dési 33
 sólymok gondozása és betanítása 104
 Sombori (*Sombory*) László, Magyarnagyszombori, nagyobb kancelláriai írnok (1559–1563), a fejedelmi tábla ülnöke (1570), jogügyigazgató (1572–1579), erd tizedbérlet (1575–1590), tanácsúr (1581–1590), a kormányzó tanács egyik tagja (1583–1585) 14, 55, 95, 103
 — Lajos, vdi ember, Szászszombor 11
 Somlyai/Szentegyedi Gergely deák, jogügyigazgató (1578–1594), 1594-ben az ellenzéki vezetők között kivégzik 14, 16, 61
 Somlyó (*Somlio*, *Somlyo*) – Şimleu Silvaniei, Kraszna/Szilágy m, mv és vár 3, 8, 15, 17, 20, 93
 —i Báthory cs
 Somogy János, vdi ember, Csesztve 25
 Sorban l. Şorban
 Sövényfalva (*Séovenfalva*) – Şomfalău/Corneşti, Küküllő/Maros m, h 20, 76
 —i lk: Nagy András
 Spini l. Pád
 Squarcialupi Marcello, udv orvos (1581), Gyulafehérvár 80, 82, 91, 100
 Strugureni l. Veresegyháza
 Sucutard l. Szentgotthárd

Suia I. Szinye
 Sulyok (*Swliok*) Borbála: Csoronk Gergelyné
 Sutoru I. Zutor
 Şeica Mare I. Nagyselyk
 Şimleu Silvaniei I. Somlyó
 Şintereguţi I. Szilkerék
 Şomfalău I. Sövényfalva
 Şorban (*Sorban*) Janes, jb, Izsópallaga 4
 Şura Mare I. Nagycsűr

SZ

Sza[...] János, esk polg, Gyulafehérvár 91
 szablya 5, 109
 Szabó (*Zabo*) András, Telegd 4
 — Bálint 42
 — Gyárfás, jb és fel, Páncélcseh 27
 — János, jb, Gyulafehérvár 12
 — János, n, Jánosd 4
 — László, polg, bíró (1589), Gyulafehérvár 63
 — Mátyás, n, vdi szabó és fel: Puha Zsuzsanna 58
 — Miklós, n, Szentegyed 14
 szabó, vdi: Szabó Mátyás
 Szalai (*Zalay*) Boldizsár, n, Cegő 50
 — Dorottya: Kalmár Imréné
 Szalánci (*Zalanchy*), Branyicskai, n cs: György, 1594-ben Gyulafehérváron bezárják és László, portai követ, Fehér vm isp (1568–1576), Zaránd vm isp (1588), 1594-ben kivégzik 23
 számadás a vajdának 42
 Szamosújvár I. Újvár
 számvevő: Szikszai Imre deák (1581)
 —, gyalui vár: Vas Ambrus (1581)
 Szántó (*Santho*) István, jb, Erked 7, 9
 szántóföld 4, 5, 19, 27, 78, 83, 93
 Szász (*Zaz*) Gergely, Borbánd 70
 — Lőrinc, vdi jb, Kászonújfalú 109
 szász székek: két szék 1
 Szászfalu (*Zazfalu*) – Săsăuşi/Lunga, Kézdi sz/Kovászna m, h 96
 Szászsombor (*Zaz Sombor*) – Jimborul Săseş/Jimbor, Doboka/B-Naszód m, h 11
 —i lkk: Sombori Lajos, Székely Illés és János
 Szava (*Zawa*) – Sava, Doboka/Kolozs m, h 10, 11, 14, 16, 61
 —i lk: Almádi Gáspár
 Szeben (*Hermanstatt*) – Sibiu – Hermannstadt, Szeben sz/m, v 5

—i tó 5
 Szegedi (*Zegedi*) Ferenc deák, n és fel: Bakó Katalin 28
 Szék (*Zek*) – Sic, Doboka/Kolozs m, mv 14
 —i lkk: Magyar Albert, Töki János
 Székely (*Zekely*) Antal, bíró és Boldizsár, jb, Marokháza 14
 — Ferenc, a karánsebesi bán officialisa (1581) 64
 — Illés és János, vdi emberek, Szászsombor 11
 — (*Zekely/Bacz*) András, Báthory István lengyel kir servitora (1581) 92
 székely örökség 19, 40, 92, 96, 109
 Szekeszneki (*Zekezneky*), n cs, Kolozsvár: Borbála, Katalin, Mátyás deák és fel: Gyulai Katalin 42, 65
 Szengyel (*Zengyel*) – Sânger, Torda/Maros m, h 11
 Szent István első vértanú-kápt, Váradhegyfok 4, 99
 Szent István-ispotály, Gyulafehérvár 12
 Szent Mihály arkangyal-oltárigazgatóság, Zilah 93
 Szentegyed (*Zenthegyed*, *Zenttegyed*) – Sântejude, Doboka/Kolozs m, h 11, 14, 16, 61
 —i Somlyai Gergely deák, jogügyigazgató (1578–1594); Wass Demeter
 —i lkk: Mihály Máté, Retkes Gergely és Péter, Szabó Miklós
 Szentfalva (*Zenthfalwa*), Budapestbe olvadt település 54
 —i lk: Nagy Máté
 Szentgotthárd (*Zenthgothart*) – Sucutard, Doboka/Kolozs m, h 11
 —i Wass János
 Szentimre (*Zenthymreh*) – Sântimbru, Fehér m, h 72
 Szentjakab (*Zent Jacob*) – Sâniacob – Jacobsdorf, Doboka/B-Naszód m, h 85
 Szentkirály (*Szentkiraly*) – Sâncrai, Fehér m, h 108
 Szentmárton (*Zenth Marton*, *Zenthmarton*) – Sânmartin, Csík sz/Hargita m, h 40
 —i lkk: János cs
 —i lófői udvarház 40
 Szentmihálytelke (*Zenthmihaltelke*) – Sânmihaiiu/Mihăeşti, Kolozs m, h 27

- Szentmiklós (*Zent Miklos*) – Sânnicoară, Doboka/B-Naszód m, h 49
 —i fn: Lovastelek
- Szentpéter (*Zentpeter*) – Sânpetru de Câmpie, Kolozs/Maros m, h 62
- Szentsimon (*Zenthsimon*) Ioan, esk, jb, Répás 26
- Szikszai (*Zykzay*) Imre deák, Bekényszegi, kincstári számvevő (1581, 1587–1588, 1591–1592), Aranyos sz királybírája (1598) 83
- Szilágyosomlyó l. Somlyó
- Szilkerék (*Zwlkerek*) – Şintereguţi/Corneni, B-Szoln/Kolozs m, h 10
- Szilvás (*Zylvas*) – Silvaşu de Câmpie, Kolozs/B-Naszód m, h 62
 —i (*Zylwassy*) Péter, vdi ember, Légen 11, 14, 61
- Szinye (*Szynie, Zynie*) – Suia/Răzbuneni, B-Szoln/Kolozs m, h 30, 51, 52, 64, 97
 —i lk: Vas Ambrus
 —i (*Zyniey*) Máté, n, nagyobb kancelláriai íródeák/jegyző (1581, 1584, 1587) 52, 64, 97
 szolga 63
 szolgálat, katonai 3, 48, 109
- Szőcs (*Zeócz, Zeowcz*) Egyed, jb, Gyalu 83, 94
 szőlő 4, 70, 83, 93
 — adományozása 4
 — zálogosítása 12
- Sztrigyí (*Ztrigy*), n cs, Mányik: János, másik János, Mihály, Simon 49
- Szűz Mária monostor, Kolozsmonostor 27, 30, 37
- T, Ț**
- tábori lelkész 66
- tallér 17
- támadás Erdély ellen 78
- Tamás (*Thamas*) Ferenc, lófő, Csekefalva 109
 — Gergely, lófő, Kászonújfalú 109
- Tamásfalvi (*Thamasfalwy*) Bálint, Dénes, váradi vdi servitor (1581) és Mihály 78
- tanácsos, városi 5, 6, 38
- tanácsúr: Apafi István, Bánffy György, Gálfi János, Kendi Sándor, Kovacsóczy Farkas, Oláh Miklós
- tanú 63
- tanulás 5
- tanúvallomás 38
- Tar Mihály rétje (*Thar Mihaly rete*), fn, Telegd 4
- társörökös 6
- Tartler Hans, tanácsos (1553, 1568), Brassó 6
- Tatula Ioan, esk, jb, Nagydenk 26
- Tăușeni l. Marokháza
- Telechin/Telechiu l. Telki
- Telecuș l. Telkesd
- Telegd (*Thelegd*) – Tileagd, Bihar m, mv 4, 82, 99
 —i lk: András íródeák, Barát Gergely, Fűrész István, Kulcsár Lukács, Rác Bernát, Szabó András, Telegdi cs
 —i udvarház 4
 —i fn: Bocsósasa, Dörgörétje, Égerpataka, Hegyestől, Izsópföld, *Keresrethe*, Répa, Révelő, Tar Mihály rétje, Telkesdútja, *Zabochrethe, Zeekmezeo*
 —i szőlőhegy 4
- Telegdi (*Thelegdi*), n cs, Telegd: Katalin, Mihály, Miklós és fel: Bánffy Borbála, Sára 4, 99
- telek adományozása 4, 12, 18, 30, 35, 40, 51, 52, 83, 97
 —, allodiális 18, 35
 — cseréje 27
 —, puszta 12, 18, 27, 30, 35, 51, 52, 64, 97
 — l. még jobbágytelek, nemestelek
- telepesek mentesítése 84
- település létesítése 84
- Telkesd (*Thelkesd*) – Telecuș/Tilecuș, Bihar m, h 4
- Telkesdútja (*Thelkesd wtha*), fn, Telegd 4
- Telki (*Thelky*) – Telechin/Telechiu, Bihar m, h 4
 —i fn: Királyrétje
- Temesvár (*Temesvar*) – Timișoara – Temeschwar, Temes m, v 62
- templom, gyulafehérvári 70
- Teocul de Jos l. Alsótők
- Tezeo Ioan kenéz, jb, Gáld 64
- Theoky l. Töki
- Thwry l. Túri
- Tileagd l. Telegd
- Tilecuș l. Telkesd
- tiltás 38
- Tima Petru, esk, jb, Gáld 64
- Timișoara l. Temesvár
- Tiocu de Jos l. Alsótők
- tisztség adományozása 57

- titkár, kancelláriai: Váradi Pál (1578, 1580)
 tized 3, 36, 62, 77, 83, 84, 94, 109
 — adományozása 54, 55, 59, 69, 75, 87, 95, 103
 — negyede 69
 tizedbérlet 55, 59, 69, 77, 103
 tizedbérlet, erd: Sombori László (1581)
 tizedes (kir hadseregben) 19
 tizedszedő 83. L. még Fehér és Hunyad vm
 tó 5
 Tódor (*Thodor*) Gáspár, vdi madarász (1581), n,
 Borbánd 104
 Tomori (*Tomory*), n cs: Kristóf és fel: Kozárvári
 Zsófia, Margit: Baládfi Kristófné 89
 Tompa, n cs, Szentmihálytelke: István (mh
 1578), Kolozs vm isp (1572–1573), lugosi
 (1573–1578) és karánsebesi bán (1573–
 1578), fel: Patócsi Emerenciana, Miklós 27
 Torda (*Thorda*) István deák, Fehér és Hunyad
 vm tizedszedője (1581), kincstári számvevő
 (1595–1598), Gyalu 94
 —i (*Thorday*) Kelemen, n, nagyobb kancelláriai
 íródeák (1577–1583) 82
 Tordasi (*Thordassy*) Bálint, esk és István, vil-
 licus, jb, Petrény 26
 Torni (*Thorny*) Tamás, lugosi bán (1579),
 karánsebesi bán (1579–1585) 64
 Tornova l. Eperjes
 Tót (*Tott*) György, polg, Bihar 66
 Tótfalu (*Tottffalu*) – Vale, Doboka/Kolozs m, h
 10
 Töki (*Theoky*) János, esk polg, Szék 14
 Török birodalom 48, 62
 török betörés 1, 93
 — szultán 62
 törökhöz szökött nemes 98
 törvények, falusi 38
 — városi 42
 Trausch, Joseph (1795–1871), történetíró 6, 45,
 74, 75
 Túri (*Thwry*) Boldizsár, tábori lelkész (1581) 66
 — Péter, váradi vn (1581 e) és fel 66
 Ţigău l. Cegő
 U, Ú, Ű, Ū
 udvarbíró: Kaproncai Márton (1581). L. még
 gyalui, gyulafehérvári, küüllővári, váradi
 vár
 udvarház adományozása feltétellel 93
 — — új adományként 22, 29, 40, 49, 79, 86, 89
 — cseréje 27
 —, lófői 40
 —, nemesi 4, 22, 26, 27, 29, 49, 79, 86, 89, 93,
 104
 — vásárlása 93
 Újfalu (*Uyffalu*), elnéptelenedett település
 Jákóhodos mellett, Bihar m 78
 — (*Wyffalu*) – Borşa Nouă/Vultureni,
 Doboka/Kolozs m, h 103
 — (*Wyffalu*) – Vaideiu, Torda/Maros m, h 54
 Újvár (*Uyvar, Wywar*), Szamosújvár – Gherla,
 B-Szoln/Kolozs m, mv és vár 10, 11, 32, 39,
 85
 —i vár praefectura 32
 Ulieş l. Kányád
 Uzon (*Uzom, Uzon*) – Ozun, Sepsz/Kovászna
 m, h 19, 47
 —i lk: Kovács György
 ügyvéd 4, 9
 V, W
 Vaideiu l. Újfalu (Torda/Maros m)
 Vajasd (*Vaiasd*) – Oiejdea, Fehér m, h 64
 —i lkk: Caspar Valentin, Kolhaz Martin
 —i (*Vaiasdy*) Bálint, bíró, jb, Vajasd 64
 Vale l. Tótfalu
 Válya (*Valia*) – Valea Sângeorgiului, Hunyad m,
 h 26
 —i lkk: Kende Mihály, Keserw Ioan, Monich
 Opra
 vámmentesség 34
 vár: Déva 105; Eberstorff 2; Gyalu 30, 48, 51,
 52, 70, 83, 94, 97; Gyulafehérvár 103; Kővár
 84; Léta 71; Nevel, Polock 85; Újvár 10, 11,
 32, 39, 61, 85; Várad 3, 15, 17; Várhegy 96;
 Varsó 81; Velikiye Luki, Velizh 85
 — és tartozékainak inscribálása 105
 — lerombolása 71
 Várad (*Varad, Warad*) – Oradea – Gross-
 wardein, Bihar m, v és vár 15, 17, 41, 93
 —i vár kap/praefectura: Báthory István (1561–
 1571)
 —i vár udvarbírája: Orgonás Ferenc (1562)
 —i vn: Túri Péter (1581 e)
 —i kápt (hiteleshelyként) 15, 17, 43, 93, 101
 —i levélkereső: Zilahi János (1581)

- i vdi servitor: Ebesi Lőrinc, Mészáros Ferenc, Tamásfalvi Dénes, Varjasi Ferenc
 —i lkk: Gazdag András, Kalmár cs
 Váradhegyfok (*promontorium Varadiense*), elpusztult település a Várad feletti szőlőhegyen, Bihar m 4, 99
 —i Szent István első vértanú kápt (hiteleshelyként) 4, 99
 Várad (*Varady*) Lukács, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1578–1581) 82
 — Pál, nagyobb kancelláriai íródeák/jegyző (1567–1570, 1585–1589), titkár (1578, 1580) 12
 várárok 18
 Várhegy (*Varhegy*), Kézdi sz/Kovácsna m, vár Lécfalva környékén 96
 — (*Warhegy*), fn, Borbánd 72
 Varjasi (*Variassy*) Ferenc, n, váradi vdi servitor (1579) 15
 várkapitány l. kövári, váradi
 várkastély: Küküllővár 20, 76
 várnagy l. váradi
 városfal 18
 városgazda, brassói 6
 városi jogszabályok 42
 — kiváltságok 1, 41
 várpraefectus l. gyalui, újvári, váradi
 Varsó (*Varsavia*) – Warszawa, L, v és vár 81
 vártartomány 20, 48, 62, 76, 84, 105
 Vas Ambrus, n, a gyalui vár számvevője (1581), Szinye 30, 51, 52, 64, 97
 Vásárhely (*Vasarhely*) – Oşorhel, B-Szoln/Kolozs m, h 39
 Vataháza (*Watahaza*), prédiüm Deményháza környékén, Maros sz/m 56
 Vecsérd (*Becherd*) – Vecerd, Fehér/Szeben m, h 89
 végrendelet 5, 8, 19, 42, 46, 47, 63, 65, 68
 Velikiye Luki (*Velicoluc*), O, v és vár 85
 Velizh (*Veles*), O, v és vár 85
 Veres Benedek, alhadnagy 39
 Veresegyháza (*Vereseghaz*) – Vereşhaza/Strugureni – Rotkirch, Doboka/B-Naszód m, h 50
 Vesszód (*Wezeud*) – Veseud – Wassid, Fehér/Szeben m, h 79
 —i udvarház 79
 Vicsa (*Wichya, Wiczya*) – Vicea, K-Szoln/Máramaros m, h 7, 9
 Vidraszeg (*Widradzegg*) – Vidrasău, Küküllő/Maros m, h 54
 Viisoara l. Kispacal
 villicus 26, 38, 45
 Vilnius (*Vylne*) – Vilna, Litvánia, v 19
 Vince Ambrus, n, Lozsád 22, 23, 26, 107
 Vultureni l. Újfalu (Doboka/Kolozs m)
 Walthenberg l. Zilah
 Warszawa l. Varsó
 Wass (*Vas, Wass*), n cs, Györgyfalvai, Szentegedyi, Szentgothárdi: Boldizsár, Demeter vdi ember, György, id. János vdi ember 11, 14, 16, 61
 Wassid l. Vesszód
 Weissenburg l. Gyulafehérvár
 Wezeud l. Vesszód
 Wichya l. Vicsa
 Wywar l. Újvár
- Z, ZS**
- Zabochrethe, fn, Telegd 4
 Zagendorf l. Cegő
 Zalanchy l. Szalánci
 Zalay l. Szalai
 Zalatna (*Zalatna*) – Zlatna – Grossschlatten, Fehér m, mv 32, 33, 60
 —i lk: Kendi János
 —i arany- és higanybánya 32, 33, 60
 —i bányapraefectusok: Grison Battista és Jacopo (1581 e)
 —i fn: Faţadumbrăveiei
 Zalău l. Zilah
 zálogügylet 4, 12, 80
 Zawa l. Sava és Szava
 Zazfalu l. Szászfalu
 Zaz Sombor l. Szászszombor
 Zeekmezeo, fn, Telegd 4
 Zegedi l. Szegedi
 Zek l. Szék
 Zekely l. Székely
 Zekezneky l. Szekeszneki
 Zengyel l. Szengyel
 Zeócz l. Szőcs
 Zeowcz l. Szőcs
 Ziegendorf l. Cegő

- Zilah (*Zylah*) – Zalău – Walthenberg, K-Szoln/Szilágym, mv 93, 101
 —i lkk: Galsai Ambrus, Janka Péter, Kele Lőrinc, Márton Márton, Zilahi cs
 —i Szent Mihály arkangyal-oltárigazgatóság birtokai 93
 —i udvarház 93
 —i halastó 93
 —i kert 93
 —i fn: *Cibavit*, Hagymásmező, Nagymál, Őrhegy
 Zilahi (*Zylahy*, *Zylay*), n cs, Zilah: János, nagyobb kancelláriai íródeák (1572), váradi levélkereső (1581), László (Kupás) és Péter, kancelláriai esk íródeák (1577–1583) 93, 101
 Zlatna l. Zalatna
- Zolka Stanciul, jb, Petrény 26
Ztrigy l. Sztrigyi
 Zudor (*Zwdor*) Gergely és Mihály, n, Lozsád 22, 23, 26, 107
 Zutor (*Zwthor*) – Zutor/Sutoru, Kolozs/Szilágym, h 103
Zwlkerek l. Szilkerék
Zykzay l. Szikszai
Zylvas l. Szilvás
Zynie l. Szinye
 Zsámbokréti (*Sambocrety*) Pál, n, nagyobb kancelláriai íródeák (1577–1584, 1586), titkár (1585), gyulafehérvári levélkereső (1587) 82, 91, 100
 zsoldos 30, 52
 — állítása helyettesítésül 48

TARTALOM

AJÁNLÁS.....	5
BEVEZETŐKÉNT AZ ERDÉLYI FEJEDELMEK KIRÁLYI KÖNYVEINEK KIADÁSÁHOZ	7
A felhasznált könyvészeti források	11
A felhasznált levéltári források őrzőhelyei.....	14
Rövidítések jegyzéke	15
JÁNOS ZSIGMOND 1569–1570. ÉVI KIRÁLYI KÖNYVE.....	17
OKLEVÉLKIVONATOK	21
Név- és tárgymutató	109
BÁTHORY KRISTÓF 1580–1581. ÉVI KIRÁLYI KÖNYVE	171
OKLEVÉLKIVONATOK	175
Név- és tárgymutató	203

ERDÉLYI TÖRTÉNELMI ADATOK

Megindította gr. Mikó Imre

- I. kötet: 1. Borsos Sebestyén krónikája. 2. Nagy Szabó Ferenc emlékirata. 3. Enyedi Pál éneke az erdélyi veszedelemről. 4. Toldalagi Mihály emlékirata és levelei. 5. Székely oklevelek (1545–1636). 6. Országgyűlési végzések (1571–1576). 7. Portai követekhez írt levelek (1616–1627). Kolozsvár, 1855. XXXI + 368 l.
- II. kötet: 1. Borsos Tamás naplója konstantinápolyi követségéről (1618–1620). 2. Athnamék. 3. Országgyűlési végzések (1556–1566). 4. Oklevelek (1620–1621). Kolozsvár, 1856. IV + 401 l.
- III. kötet: 1. Sepsi Laczkó Máté krónikája. 2. Székely oklevelek (1559–1622). 3. Országgyűlési végzések (1569–1577). 4. Oklevelek (1546–1621). Kolozsvár, 1858. 361 l.
- IV. kötet: 1. Haller Gábor naplója (1630–1644). 2. Bánffy György naplója (1644). 3. Kálnoki István naplója (1645). 4. Segesvári Bálint krónikája (1606–1654). 5. Enyedi István II. Rákóczi György veszedelméről (1657–1660). 6. Országgyűlési végzések (1582–1587). 7. Székely oklevelek. 8. Oklevelek I. Rákóczi György uralkodásának történetéhez. Szerk. Szabó Károly. Kolozsvár, 1862. XIV + 376 l. + 1 hasonmás.
- V. kötet: 1. Adatok a torockói jobbágylázadások történetéhez. 2. Adatok a dézsma fejedelemségkori adminisztrációjához. Sajtó alá rendezte Jakó Zsigmond. Kolozsvár, 1945. 40 + 86 l.
- VI. kötet: 1. Torda város tanácsi jegyzőkönyve 1603–1678. Bevezető tanulmánnyal és jegyzetekkel közléteszi Wolf Rudolf. Kolozsvár, 1993. 100 l. 2. Gyulafehérvár város jegyzőkönyvei. Bevezető tanulmánnyal és jegyzetekkel közléteszi Kovács András. Kolozsvár, 1998. 370 l.
- VII. kötet: 1. Az erdélyi fejedelmek Királyi Könyvei 1569–1581. János Zsigmond Királyi Könyve 1569–1570. — Báthory Kristóf Királyi Könyve 1580–1581. Kolozsvár, 2003. 227 l.
- VII. kötet: 2. Az erdélyi fejedelmek Királyi Könyvei 1582–1602. Báthory Zsigmond Királyi Könyvei 1582–1602. (megjelenés előtt)
- VIII. kötet: 1. Az erdélyi káptalan jegyzőkönyvei. Az erdélyi káptalan jegyzőkönyveinek oklevelei (1252–1599). (előkészületben)

ERDÉLYI NEMZETI MÚZEUM LEVÉLTÁRA

1. Jakó Zsigmond–Valentiny Antal: A torockószentgyörgyi Thorotzkay család levéltára. Kolozsvár, 1944. 401. +2 hasonmás és térképvázlat.
2. Venczel József: Ifjabb Wesselényi Miklós személyi levéltára. Különnyomat az Erdélyi Múzeum LXIV(2002) 3–4. füzetéből.
3. Valentiny Antal–W. Kovács András: A gr. Wass család cegei levéltára (előkészületben).

AZ ERDÉLYI MÚZEUM-EGYESÜLET levéltári kiadványai

- Jakó Zsigmond: Az Erdélyi Nemzeti Múzeum Levéltárának múltja és feladatai. Kolozsvár, 1942. 26. l.
- Jelentés az Erdélyi Nemzeti Múzeum Levéltárának 1942. évi működéséről. Kolozsvár, 1943. 24. l.
- Jelentés az Erdélyi Nemzeti Múzeum Levéltárának 1943. évi működéséről. Kolozsvár, 1944. 50. l.
- Jelentés az Erdélyi Nemzeti Múzeum Levéltárának 1944. évi működéséről. Erdélyi Múzeum LVI(1994). 86–105.
- Jakó Zsigmond: Az Erdélyi Nemzeti Múzeum Levéltárában szükséges átrendezésekről. Erdélyi Múzeum LVI(1994). 105–114.
- Sebestyén József–Bözödi György: Az erdélyi levéltárvédelem múltjából. Erdélyi Múzeum LVI(1994). 115–127.

